
SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
CHRISTO ET ECCLESIAE
VE RI TAS

Netherlands.

VERZAMELING

VAN

G E W IJ S D E N

IN ZAKEN VAN

ZEE-ASSURANTIE.

VERZAMELING

VAN

GEWIJSDEN

IN ZAKEN VAN

ZEE-ASSURANTIE

SEDERT 1838,

BEARBEID DOOR

Mr. F. KUIJPER VAN HARPEN,

ADVOCAAT TE AMSTERDAM.

AMSTERDAM,
M. SCHOONEVELD & ZOON.
1859.

GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.

VOORBERIGT.

Geen onderwerp voorzeker voor den jeugdigen regtsgeleerde van meer belang, maar ook geen onderwerp moeijelijker, dan het assurantieregt, omdat de feiten en het regt in zoodanig naauw verband staan, dat eene beslissing van het jus in thesi slechts zelden voorkomt.

Eene beoefening van de jurisprudentie in deze materie lachte mij aan en ook aangespoord door meer ervarene regtsgeleerden ondernam ik den thans voor mij liggenden arbeid.

Enkele uitspraken zijn in deze verzameling opgenomen, wier inhoud strikt genomen, niet met den titel overeenstemt; ik achtte de opname van dezelve als niet geheel vreemd aan het assurantieregt echter niet ondienstig.

Het zal bevreemding baren, dat er zoo weinig chronologische orde in de opvolgende nummers der gewijsden is in acht genomen. Men houde echter in het oog, dat het vrij moeijelijk is de afschriften der vonnissen bijeen te brengen, en was het in het belang der uitgevers, ter voorkoming van nog grootere kosten, om het werk te doen drukken naarmate het manuscript gereed was. — Het gebrek wordt overigens verholpen door eene chronologische lijst, die achter het Register geplaatst is.

Daar niet ieder de dikwerf zeer kostbare verzamelingen van jurisprudentie bezit, heb ik de reeds gepubliceerde gewijsden ook in deze verzameling opgenomen. Die, welke ik niet heb overgenomen, zijn met één sterretje geteekend; daar echter het drukken langer heeft geduurd dan ik wenschte, zijn ook van deze enkele in andere verzamelingen opgenomen.

Op volledigheid durf ik geene aanspraak maken, doch geloof ik dat er slechts weinige uitspraken ontbreken. Aan de

studie dezer gewijsden besteedde ik mijne ledige uren alleen tot eigene oefening; zoo ik door de uitgave aan Regtsgeleerdheid, Handel en Scheepvaart een dienst gedaan heb, zal ik de moeite en tijd, daaraan besteed, rijkelijk beloond achten.

AMSTERDAM,
20 October 1859.

F. KUIJPER VAN HARPEN.

VERKLARING DER TEEKENS.

** Weekblad van het Regt.
*** Regtsgeleerd Bijblad.
§ Nederlandsche Regtspraak.
§§ Regtzaal.

No. 1.

(*) F. H. Nieberding, wonende te Antwerpen,

Contra

Haakman en Comp^e.

Overwegende, wat de daadzaken betreft, dat de gedaagden op den 25 October 1841 aan den eischer hebben verzekerd op het behouden varen van het schip Maria, Kapitein A. R. Arfften, toen liggende voor de Stad Antwerpen, gedurende eene reize van Antwerpen naar Smirna, ieder eene som van Een Duizend Gulden, en wel met dien verstande, dat ingeval het bedoelde schip niet behouden arriveerde ter gedestineerde plaatse, hetzij door schipbreuk als anderszints, verloren gaan of verongelukken, de gedaagden hunne toegezegde sommen prompt en zonder eenige exceptie zouden voldoen, zoodra het ongeluk te Amsterdam bekend en hun aangekondigd zoude zijn;

dat voorts tusschen partijen uitdrukkelijk was bedongen, dat ingeval van nonarrivement de gedaagden nimmer eenig genot zouden hebben van zoodanig gedeelte als door berging zoude mogen worden behouden, ten ware de aard van het interest hierin naar billijkheid wijzigingen vorderde; waartegen de gedaagden zouden vrij zijn van avarij gros en bijzondere avarij en van alle andere onkosten met of zonder succes geïmpendeerd: zullende tot bewijs van interest, waarde of eigendom verstrekken de polis en hetgeen men verder ter goeder trouw zoude kunnen overleggen, zijnde dezelve polis geregistreerd enz.;

dat eindelijk ingeval van kwestie aan de voor dat geval te benoemen scheidsmannen de bevoegdheid is toegekend geworden, om als goede mannen naar billijkheid te oordeelen en in het hoogste ressort uitspraak te doen;

dat deze verzekering is geschied tegen genot van eene premie van 2½ ten honderd, voor welke de gedaagden de Heeren

de Vos en Zoon in rekening courant hebben belast, en alzoo den eischer gequiteerd;

dat het voorts tusschen partijen in confesso is, dat het gedachte schip te Antwerpen door den eischer uitgerust van daar met vrachtgoederen naar de destinatie is vertrokken, en op die reis, en alzoo op de verzekerde reize, ten gevolge van Zeeëvenementen, op de droogte bij Barben in de Dardenellen heeft gestooten en aan den grond is geraakt, waarop hetzelve ten overstaan van den zich in de Dardenellen bevindenden Belgischen Vice-Consul is geinspecteerd en afgekeurd, ten gevolge waarvan het is moeten worden verkocht en alzoo niet behouden heeft gevaren, en de destinatieplaats niet heeft bereikt;

dat de gedaagden weigerachtig zijn gebleven aan de vordering des eischers tot betalen der verzekerde som te voldoen, en dien ten gevolge aan de ondergeteekenden bij het meergemelde Compromis de beslissing van het geschil is opgedragen.

dat de eischer, bewerende door deze gebeurtenissen met het schip, ook schade geleden te hebben ten aanzien van de vracht, tegen de gedaagden heeft geconcludeerd dat bij uitspraak van arbiters elk der verweerders in het hoogste ressort zou worden veroordeeld, om aan den eischer tegen behoorlijke kwijting te betalen de somma van Duizend Gulden voor schade wegens het niet behoudeu varen op de verzekerde reis van het casco Maria, en zulks met de interessen van dien à zes procent in het jaar sedert den dag van het Compromis, en de kosten van het regtsgeding;

dat de gedaagden op grond dat de eischer het voldoende bewijs van een bestaan hebbend en bepaald belang tijdens het aangaan der verzekering alsmede van daarop bij hen werkelijk gevallen schade niet had geleverd, hebben geconcludeerd tot niet ontvankelijk verklaring met veroordeeling in de kosten van het geding;

dat de eischer bij repliek daartegen heeft beweerd, dat aangezien alleen het Corpus van het schip elders was verzekerd, het van zelve sprak dat de eigenaar en uitruster van het schip belang had om ook verder zich te doen verzekeren, en dat bij non arrivement van het schip schade geleden was; terwijl door de gedaagden bij

dupliek is aangevoerd, dat de vordering des eischers was onbestemd en onbewezen;

dat de zaak vervolgens over en weder mondeling is bepleit geworden, bij welke gelegenheid de gedaagden subordinaat nog hebben beweerd, dat zij in allen gevalle in de opbrengst der geredde voorwerpen naar billijkheid zouden behooren te deelen;

O. met betrekking tot het regt; dat bij verzekering op behouden varen, waarvan de regtmatigheid en regtsgeldigheid, bij het stilzwijgen van partijen niet behoeft te worden onderzocht, de verzekerde stipuleert dat de verzekeraar die dit wederkeerig belooft, aan hem ingeval van het bepaalde evenement van het niet behouden varen van zeker schip, zal uitkeeren eene bij de verzekering bepaalde som;

O. dat om te beoordeelen, in hoeverre bij zoodanige overeenkomst het bewijs van interest of schade kan gevorderd worden, de aard en strekking van de aangegane verbindtenis en de bedoeling van partijen behoort te worden onderzocht:

O. dat de onderwerpelijke overeenkomst kennelijk vereischt een bewijs van interest hetwelk zoude gelegen zijn in de polis en in hetgeen verder ter goeder trouw zoude kunnen worden bijgebragt, — en dat alzoo de assurantie ongetwijfeld buiten effect zoude moeten blijven, wanneer niet bleek dat de geassureerde bij het behouden varen van gemeld schip belang had:

O. echter, dat het ten processe consteert, dat de eischer het schip heeft bevracht en uitgerust en dat de daarvoor bijgebragte bewijzen, ofschoon naar strengheid van regten welligt niet in forma probante overgelegd, echter door de ondergeteekenden, als goede mannen regt sprekende, en op de waarschijnlijkheid en den aard der zaak lettende, als voldoende kunnen worden aangemerkt, te meer daar bij de overeenkomst zelve geene opgave is gevorderd van eenige speciale voorwerpen, waarin het interest van den verzekerde zoude hebben bestaan:

O. dat daartegen geen bewijs is geleverd, dat het interest, hetwelk daardoor voor den eischer bij behouden aankomst van het schip werd geboren, elders door assurantie is gedekt geweest, en dat alzoo door den eischer aan dit vereischte van alle verze-

kerings overeenkomsten, om van des verzekerden belang te doen blijken, behoorlijk is voldaan;

O. dat, volgens de termen der overeenkomst, het bewijs der schade aan het verzekerde en bewezen interest, geleden uit de enkele omstandigheid, dat het schip niet behouden heeft gevaren, moet worden afgeleid; om welke reden dan ook bij afwijking van andere verzekerings contracten, van geen ander bewijs van *schade* in de overeenkomst is gewaagd, maar alleen het bekend worden en aankondigen van het ongelukkig evenement is gevorderd:

O. dat daartegen de gedaagden beweren, dat, niettegenstaande het niet behouden varen van het schip, echter geene schade aan het verzekerde interest is geleden uithoofde dat de vracht zoude zijn verdiend geworden en de kosten van uitrusting alzoo door de vracht zoude zijn gedekt: doch dat al konde zulk een beweren, bewezen zijnde bij eene assurantie als de onderhavige, ooit of te immer opgaan, het evenwel niet is bewezen en zelfs volstrekt onaannemelijk is, dat de geheele vracht zoude zijn verdiend geworden, en al ware dit zoo, daaruit, zonder eene algeheele winst en verliesrekening over het schip, welke nimmer door partijen kan zijn bedoeld, niet zoude kunnen worden opgemaakt, of de uitrustingskosten voor de heen en terug reize naar Smirna voor de bekomen vrachtpenningen der heen reize waren gedekt:

O. dat mitsdien de geassureerde som, welke voor het verzekerde interest niet overdreven voorkomt, door de gedaagden behoort te worden uitbetaald, doch daarentegen in aanmerking moet komen, in hoeverre er termen bestaan om aan de verzekeraars eenig aandeel in de plaats gehad hebbende berging toe te kennen:

O. echter, dat bij deze overeenkomst de verzekeraars van eenig aandeel in de berging zijn uitgesloten ten ware de aard van het interest naar billijkheid eenige wijziging daaromtrent vorderde; doch dat hoezeer de verzekeraars niet hebben geconcludeerd om in de berging te mogen participeeren maar dit punt alleenlijk bij pleidooi hebben aangevoerd, echter de ondergeteekenden als goede mannen regt sprekende, des niettemin op deze subordinate defensie attenderende, het ten processe niet is gebleken, dat de aard van de geredde voorwerpen in eenige bijzondere verhouding

staat tot den aard van het interest, zoo dat ook deze verdediging of tegenvordering behoort te worden ter zijde gesteld.

Gezien artt. 246, 593, 594 Wetboek van Koophandel artt. 620, 636 Burgelijke Regtsvordering.

Regt doende in het hoogste ressort krachtens de magt op ons verstrekt.

Veroordeelen elk der gedaagden om aan den eischer tegen behoorlijke kwijting te betalen de sommen van Een Duizend Gulden voor schade wegens het niet behouden varen van het schip Maria, Kapitein Arfften op de verzekerde reize van Antwerpen naar Smirna geleden; en zulks met de renten van 6 percent van af den dag van het compromis en de kosten van het regtsgeding.

Aldus gedaan en gewezen te Amsterdam den Zesden November 1845, door

B. Donker Curtius, C. D. Asser, J. W. Tijdeman.

N°. 2.

(**) ARRONDISSEMENTS-REGTBANK TE ROTTERDAM.

Zitting van den 11 Junij 1851.

Voorzitter, Mr. HOOG VAN TER AAR,

CRUYS VAN KASTEEL en KNIGHT, Commissionnairs te Rotterdam. Eischers,

tegen

1°. de Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening, enz. Gedaagden.

De Regtbank enz.

Overwegende, met betrekking tot de daadzaken, dat de eischers de gedaagden bij exploit van 19 Februarij 1850 voor deze Regtbank hebben geroepen, ten einde te worden veroordeeld, om aan hen tegen kwijting met de interessen volgens de wet en cum expensis te betalen eene som van ƒ 309,50, speciaal ieder der gedaagden eene som van ƒ117,90 makende $3\frac{93}{100}$ pCt. over de door hen

respectivelijk ten behoeve van de eischers verzekerde waarde, per Vigilant, Kapitein Reijnell, ter zake der zeeschade daarop geleden, en zulks op grond,

dat de eischers onder anderen bij de gedaagde tegen de gevaren der zee zouden verzekerd hebben van Rio Janeiro tot Rotterdam, met vrijheid om Cork aan te doen om orders, 5098 balen koffij, gemerkt J. H., n⁰. 1 à 93, iedere serie afzonderlijk, gezamenlijk voor het bedrag van ƒ132,000, ingeladen per gemeld schip, vrij van beschadigdheid onder 5 pCt. tegen eene premie van 4½ pCt. dewelke door hen aan assuradeurs zoude voldaan zijn;

dat de schipper, blijkens scheepsverklaring, na het doorstaan van zware stormen, op de hoogte van Cork gekomen, het voorzigtig zoude geoordeeld hebben op Liverpool aan te houden, in welke haven hij den 30 November 1847 is binnengeloopen;

dat de koffij aldaar onverwijld in de Albert-dock-warehouses is opgeslagen en geconstateerd zoude zijn, dat zij gedeeltelijk door zeewater beschadigd was geworden;

dat, voor zooverre de schade over iedere serie meer bedraagt dan 5 pCt. volgens door makelaars opgemaakte rekening, ieder der gedaagden, pro rato der door hen geteekende som van ƒ132.000 omgeslagen, aan hen eischers zoude schuldig zijn de gevorderde som, en verder als breeder bij dagvaarding en conclusie van eisch is vermeld;

O. dat de gedaagden geantwoord hebben, dat de eischers eene lading koffij, ingeladen in het schip Vigilant, Kapitein Reijnell, op de door hen opgegeven voorwaarde, onder anderen bij de gedaagden hebben verzekerd voor eene reis van Rio Janeiro naar Rotterdam;

dat die lading evenwel niet ter bestemming zou zijn aangekomen, maar dat men het schip naar Liverpool heeft doen verzeilen en aldaar de lading gelost en opgeslagen is, zonder daarbij de gedaagden te kennen;

dat de eischers, die voor rekening van derden hebben verzekerd en schadevergoeding vragen, het bewijs zouden schuldig gebleven zijn van de interest der verzekering;

dat de noodzakelijkheid naar Liverpool te verzeilen niet zoude zijn bewezen, dat de verklaring van den Kapitein, afgelegd drie

maanden na aankomst, regtens niets bewijst; dat schip en lading, zoo niet uitdrukkelijk, dan toch met stilzwijgende toestemming der verzekerden, te Liverpool zoude zijn verbleven en niet naar de plaats der bestemming vervoerd;

dat geen behoorlijk bewijs is geleverd van de schade, een en ander als bij antwoord omschreven is, met conclusie tot niet ontvankelijk-verklaring van de eischers, met de kosten;

O. dat de eischers daarop gerepliceerd hebben, dat de verzekerden bevoegd waren, om in het belang der lading al datgene te doen of te laten, wat zij raadzaam oordeelen, en dat, nu de lading in de noodhaven verkocht is, de gedaagden reeds *daar* van alle verdere risico ontslagen zijn;

dat de interest der verzekering genoegzaam in het algemeen zou gejustificeerd zijn, zoodra van de werkelijke inlading der goederen geene quaestie kan zijn ten behoeve van de Commissionnairs, die op eigen naam en voor rekening van anderen daden van koophandel verrigten, wanneer door hen eene verzekering gesloten en de premie betaald wordt; maar dat bovendien in casu de verzekering door de eischers gesloten zoude zijn, na dat het cognossement hun door de afzenders was toegezonden en zij daarop belangrijke sommen geavanceerd hadden;

dat de noodzakelijkheid, om de haven van Liverpool te zoeken, resulteren zou uit de scheepsverklaring en het journaal van den Kapitein, die daags na zijne aankomst het zeeprotest had geteekend;

dat in geen geval het verzuim van den Kapitein, hen geassureerden der lading zou kunnen praejudicieren, ja zelfs de deviatie, welke buiten hunne toestemming geschied zoude zijn, hunne regten niet zoude verkorten;

dat de zeeschade, onmiddelijk na de aankomst van het schip te Liverpool, successivelijk is opgenomen, een en ander als breeder daar vermeld, en mitsdien persisteren bij hunne conclusie van eisch:

gelijk ook de gedaagden bij dupliek verklaard hebben te persisteren bij hunne conclusie van antwoord, na op nieuw te hebben opgemerkt, dat de eischers niet voldoende bewijzen;

O. in regten, dat het tusschen partijen in confesso is, dat de eischers, of wien het anders geheel of ten deele zoude mogen

aangaan, vriend of vijand, zich den 18 November 1847, met bijvoeging, dat dit met lastgeving geschiedde, ook bij de gedaagde maatschappijen tegen de gevaren der zee behoorlijk verzekerd hebben van Rio Janeiro tot Rotterdam, met vrijheid om Cork aan te doen om orders, 5090 balen koffij, gemerkt J. H., n°. 1 à 93, iedere serie afzonderlijk, voor het gezamenlijk bedrag van ƒ 132,000, ingeladen per Vigilant, Kapitein H. P. Reijnell, vrij van beschadigheid onder 5 pCt., tegen eene premie van 4¼ pCt., welke aan de gedaagden door de eischers voldaan is, en onder anderen met beding dat het schip zoude mogen varen voorwaarts, achterwaarts, wenden en keeren aan alle zijde en door nood of met wille aannemen alle zulke haven en reeën, als den schipper tot nut en vordering van de voorschreven reis goeddunken zal;

O. dat de eischers, bewerende, dat op die verzekerde goederen zoodanige schade gevallen is, als tot welker vergoeding de verzekeraars gehouden zijn, deze van hen vorderen, maar dat de gedaagden nogtans dezelve weigeren, op grond:

1°. dat het bewijs van de verzekerde interest niet behoorlijk zoude geleverd zijn;

2°. dat de noodzakelijkheid om naar Liverpool te verzeilen niet zoude zijn gebleken, ja zelfs dat de reis, waarvoor verzekerd was, niet zoude hebben plaats gehad;

3°. dat de schade niet behoorlijk zoude bewezen zijn,

O. dat de eischers door een overgelegd cognossement, aan hen door A. W. Lijon geëndosseerd, bewijzen, dat de inlading der goederen op eene reis van Rio Janeiro naar Cork en eene markt werkelijk heeft plaats gehad, en dat zij door hunne correspondentie aantoonen, dat zij dezelve op last van hunnen committent voor eene waarde van 14,000, p. st. of ƒ 132,000 Ned. Ct. verzekerd en daarop, behalve de premie van assurantie, nog aanzienlijke voorschotten gedaan hebben;

O. dat de eischers zijn commissionnairs en een commissionnair op zijn eigen naam zaken van koophandel verrigt op order en voor rekening van een ander, zonder dat hij gehouden is den persoon op te geven, voor wiens rekening hij de handeling verrigt heeft;

O. dat de commissionnair, die goederen tegen zeegevaar heeft laten verzekeren, die werkelijk ingeladen zijn geweest, welke hem in consignatie worden toegezonden, waarvan hij het behoorlijk geëndosseerd cognossement in handen heeft, waarop hij door zijne correspondentie aantoont aanzienlijke voorschotten te hebben gedaan, welke door de verzekeraars niet worden tegengesproken, genoegzaam belang mag geacht worden ten tijde der verzekering te hebben gehad, om deze wettig te kunnen sluiten, zoodanig dat de verzekeraar bij wettig gebleken schade tot schadeloosstelling verpligt is;

O. dat de eischers ook nog aantoonen verzekerd te hebben op last van hunnen committent en uitdrukkelijk verzekerd zijn, of wien het anders geheel of ten deele zoude mogen aangaan, vriend of vijand, zoo dat hier zoowel de belangen van den commissionnair als den committent verzekerd zijn; hoewel de eischers als commissionnairs, al hebben zij ook verzekerd met bijvoeging van „met lastgeving", niet verpligt waren den naam van hunnen committent op te geven;

O. dat elke overeenkomst moet uitgelegd worden naar de bedoeling der handelende partijen, en hiermede geheel zoude strijden de leer, dat de commissionnair, die met lastgeving had verzekerd en belangrijke voorschotten gedaan, voor zich zelven zoude zijn onverzekerd; terwijl door de verzekeraars niet eens beweerd wordt, dat de ingeladen verzekerde goederen de opgegevene waarde niet hebben gehad;

O. dat, naar deze beschouwing, de eerste rede van weigering, als zoude de interest van verzekering niet genoegzaam bewezen zijn, is ongegrond;

O. dat als tweede rede van weigering door de gedaagden wordt opgegeven, dat de noodzakelijkheid om naar Liverpool te verzeilen niet zoude blijken, ja zelfs, dat de reis, waarvoor verzekerd was, niet zouden hebben plaats gehad,

O. dat de verzekering gesloten is op eene partij koffij ingeladen in het schip Vigilant, voor een reis van Rio Janeiro tot Rotterdam, met vrijheid om Cork aan te doen om orders, en dat, blijkens cognossement, die goederen zijn ingeladen geweest in dat schip

voor eene reis van Rio Janeiro naar Cork en eene markt, welke nader zou worden opgegeven;

O. dat uit het logboek van den Kapitein volgt, dat hij door noodweer gedwongen is om de haven van Cork voorbij te zeilen en naar Liverpool te stevenen;

O. dat te Liverpool als toen, om welke reden dan ook de reis is geeindigd en alzoo verkort;

O. dat Liverpool alzoo als noodhaven moet beschouwd worden en hier van geene willekeurige verandering van koers of reis gebleken is, op last of met uitdrukkelijk of met stilzwijgende toestemming van de verzekerden;

O. dat de tweede rede van weigering van de gedaagden mede is bevonden ongegrond;

O. dat in de derde plaats als nu te onderzoeken overblijft, of de eischers genoegzaam de schade bewezen hebben;

O. dat, daar de schade te Liverpool moest worden opgemaakt, ook moesten worden gevolgd de aldaar bestaande wetten of plaats hebbende gebruiken;

O. dat naar Engelsch regt, bij schade, de Kapitein dadelijk bij aankomst in eene Engelsche haven protest moest aanteekenen, en dit zoo spoedig mogelijk later moet uitbreiden; dat in casu dit protest door den Kapitein te Liverpool is geschied den 1 December 1847 en eerst den 23 Februarij 1848 eene nadere scheepsverklaring is afgelegd, zonder dat voor dit lange tijdsverloop eenige rede wordt opgegeven;

O. dat dit te meer des regters aandacht moet treffen, omdat in soortgelijke gevallen de nederlandsche schippers aan zeer korte termijnen gebonden zijn,

O. dat het mede zeer opmerking verdient, dat het stuk, waaruit men de hoegrootheid der schade zoude moeten leeren kennen, eerst is opgemaakt den 1 Maart 1848, nadat de lossing reeds den 10 December 1847 was volbragt, en dat dit stuk geteekend is met de namen G. H. Freckleton van de firma Freckleton Cromfield, en E. Mengen van de firma Sill Mengen, terwijl niets den regter den waarborg van de echtheid dier handteekeningen geeft, of dat de schade behoorlijk door deskundigen is

opgemaakt volgens de bestaande wetten of gebruiken te Liverpool;

O. dat in zoodanigen stand van zaken het protest en nadere scheepsverklaring van den Kapitein, in verband met de opneming door de Opzigters van de Albert-dock-ware-house en de andere overgelegde verklaringen of certificaten, geenzins het bewijs kunnen opleveren van de hoegrootheid der zeeschade op de verzekerde reis, tot welker vergoeding de verzekeraars zouden gehouden zijn;

O. dat als bewijs van de schade evenmin kan aangemerkt worden de begrooting, opgemaakt en geteekend door de heeren R. Mees en Zonen, Makelaars, welke blijkbaar berust op de vorenvermelde bewijzen, welke de regter als onvoldoende moet verwerpen;

O. dat alzoo de derde grond van weigering, namelijk dat de schade niet behoorlijk zoude bewezen zijn is gegrond;

Gezien artt. 1379, 1902 B. W., artt. 76, 77, 249, 250, 253, 265, 268, 628, 638, 653, 681, no. 5, W. K. en art. 56 B. R.

Ontzegt voor als nog aan de eischers hunnen genomen eisch enz.

Hiervan hooger beroep,

Arrest van 4 Mei 1853.

Het Hof van Z. Holland enz.

O. met opzigt tot de daadzaken en gevoerde procedures; dat, met een missive van A. W. Lijon, lid der firma Lijon, Schwind en Co. te Rio Janeiro in dato Liverpool 16 November 1847, op den 18 dier maand bij de principaal appellanten is ontvangen het aan order gesteld, en zoo door gemelde firma als door hen A. W. Lijon in blanco geëndosseerd cognossement van eene lading koffij, op den 21 September 1847 ingeladen te Rio Janeiro, in het Brikschip Vigilant, Kapitein H. P. Reijnell, bestemd naar Cork of eene markt, en bij die missive aan de appellanten werd medegedeeld, dat het schip dagelijks van Rio Janeiro verwacht werd, en de bevelen, om dadelijk bij aankomst naar Rotterdam te vertrekken in gereedheid waren, terwijl zij appellanten daarbij werden verzocht, de lading, die gewaardeerd werd op 11,000 p. st., te doen verzekeren, en daarop een ruim voorschot te geven,

dat de appellanten op denzelfden 18 November 1847 de bedoelde lading bij de principaal geïntimeerden en anderen voor een gezame-

lijk bedrag van *f* 132,000 tegen zeeschade hebben doen verzekeren, en premie van assurantie betaald, zijnde wijders tusschen partijen buiten verschil, dat, volgens de deswege opgemaakte polis, die verzekering werd gedaan aan hen appellanten, of die het anders geheel of ten deele zou mogen aangaan, vriend of vijand, voor de reis van Rio Janeiro, en alle circumjacentien van dien af tot Rotterdam, met vrijheid om Cork aan te doen om orders, voorts met lastgeving, en vrij van beschadigdheid onder 5 pCt.;

dat de appellanten achtervolgens onderscheidene voorschotten op de lading hebben gedaan in wissels, door hen in November 1847 aan A. W. Lijon te Liverpool toegezonden;

dat het schip Vigilant, Kapitein Reijnell, intusschen op den 27 September 1847 van Rio Janeiro was vertrokken, en volgens de scheepsverklaring, de reis zonder eenig belangrijk voorval had vervolgd tot den 11 October, doch van dien dag af het weder zeer ongunstig was geweest, dat bepaaldelijk van den 20 tot den 28 November door zware stormen, aan schip en lading schade was toegebragt, het schip veel water had ingekregen, en de pompen herhaaldelijk door de ingeladene koffij waren verstopt geraakt;

dat, in den avond van den laatstgemelden dag het licht, van Corkhaven noord ten westen op 9 mijlen afstands in het gezigt was, doch, tengevolge van het noodweder, in den toestand van het schip en lading voorzigtig was geoordeeld, regtstreeks op Liverpool aan te sturen, en dat het schip aldaar op den 30 November 1847 is aangekomen en in het dok gehaald;

dat op den 1 December daaraanvolgende Kapt. Reijnell zijn protest wegens de bekomen schade heeft uitgebragt en doen aanteekenen;

dat, bij eenen brief door A. W. Lijon op den 15 November 1847 te Liverpool geschreven en aan Kapitein Reijnell gerigt, dezen werd last gegeven, met zijne lading naar Rotterdam te zeilen, doch deze brief niet bij dien Kapitein is ontvangen en na de aankomst te Liverpool de lading is gereclameerd door de curators in het, of op omstreeks den 13 November 1847, opengevallen faillissement van de firma Barton Irlam en Higgenson aldaar, als zullende dezelve in het door die firma daartoe afgezonden schip Vigilant, voor hare rekening en ter harer risico, door

Lijon, Schwind en Co., te Rio Janeiro zijn ingeladen, en als eigendom van de faillite massa moeten worden beschouwd;

dat de lading vervolgens is gelost en opgeslagen in de pakhuizen van het Alberts-dock te Liverpool, en bij de lossing, welke op den 3 December 1847 aangevangen en den 10 van die maand volbragt is, de lading is onderzocht door de beambten van dat Dok die dezelve door zeewater beschadigd gevonden, en de balen naar den meerderen of minderen graad van beschadigdheid hebben geclassificeerd;

dat op den 23 Februarij 1848 Kapitein Reijnell, de scheepsverklaring wegens zijn wedervaren op de reis van Rio Janeiro tot Liverpool heeft uitgebragt, waarvan hierboven is melding gemaakt;

dat niettegenstaande eene reclame, van de zijde van de appellanten tot uitlevering van de lading of van de waarde van dien te Liverpool geregtelijk gedaan, de lading, bij aldaar gevallene regterlijke uitspraak, aan de faillite massa van Barton, Irlam en Higgenson is toegewezen, en in Februarij 1849 op last van de curators ten behoeve dier massa aldaar is verkocht geworden;

dat bij exploit van den 19 Februarij 1850 de appellanten de geïntimeerden hebben doen dagvaarden voor de Arrondissements Regtbank te Rotterdam, daarbij aanvoerende, dat zij ten gevolge van de met hen geslotene assurantie, en vermits de zeeschade, aan de verzekerde lading op de reis tusschen Rio Janeiro en Cork overkomen, volgens eene daarvan door hen overgelegde berekening, meer dan 5 pCt. bedroeg, geregtigd waren van de geïntimeerden de vergoeding van die schade te vorderen, en zij mitsdien eischten, dat, bij vonnis van die Regtbank, de geïntimeerden zouden worden veroordeeld om aan hen appellanten, tegen bewijs van kwijting, te betalen eene som van ƒ 589,50, speciaal ieder van de geïntimeerden eene som van ƒ 117,90 makende $\frac{93}{100}$ pCt. over de door hen respectivelijk, ten behoeve van de appellanten, verzekerde waarde per Vigilant, Kapitein Reijnell, ter zake van de zeeschade, op gemelde waarde geleden, en zulks met de interessen volgens de wet, en met veroordeeling van de geïntimeerden in de kosten der procedures;

dat de geïntimeerden, hunne verpligting ontkennende tot vergoeding aan de appellanten van de door hen bedoelde schade, en tevens bewerende, dat ook die schade en derzelver bedrag niet voldoende bewezen was, hebben geconcludeerd, dat de appellanten zouden worden verklaard niet ontvankelijk in hunnen eisch, immers die aan hen zou worden ontzegd, met veroordeeling in de kosten van het geding;

dat de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, bij vonnis van den 11 Junij 1851, ofschoon aannemende, dat de appellanten geregtigd waren, vergoeding van de door hen bedoelde zeeschade te vorderen, echter op grond, dat die schade, immers derzelver juist bedrag, niet voldoende was bewezen, aan de appellanten voor als nog hunnen gedanen eisch heeft ontzegd, met veroordeeling in de kosten van het geding;

dat de appellanten van dit vonnis hooger beroep hebben ingesteld, en, op grond van nader door hen overgelegde stukken en van eene nieuwe berekening van de schade, waarvan zij de vergoeding vorderen, hunnen ter eerster instantie gedanen eisch hebben verminderd tot een som van *f* 586,50, of voor ieder van de geïntimeerden tot *f* 117.30 als uitmakende $3\frac{21}{100}$pCt. van de door hen respectivelijk verzekerde waarde; dat de geïntimeerden van het gemeld vonnis incidenteel hebben geappelleerd, voor zooverre daarbij der appellanten eisch is ontzegd voor als nog, en niet is uitgesproken eene niet-ontvankelijk-verklaring, immers ontzegging van dien eisch, dat overigens nadat door partijen van schrifturen van bezwaren en antwoord was gediend, door hunne procureurs wederzijds zoodanig is geconcludeerd als blijkt uit de schriftelijk overgelegde conclusien.

En als nu ten aanzien van het regt;

O. dat de appellanten het ten processe vermeld contract van assurantie met de geïntimeerden hebben gesloten als commissionnairs op eigen naam wel met vermelding van lastgeving, doch zonder daarbij hunnen lastgever te noemen, en dat dus door en tegen hen daaruit kan worden geageerd;

O. dat tegen het aangaan van dat contract van assurantie, de appellanten waren houders van het cognossement van de lading,

welke zij last hadden te doen verzekeren, en waarop zij verzocht en gereed waren voorschotten te doen en die werkelijk hebben gedaan;

O. dat derhalve, ten tijde van de verzekering, de appellanten ook voor zich zelven belang hadden bij het verzekerde, en de overeenkomst geldig en verbindend door en met hen werd aangegaan;

O. dat door die overeenkomst de geïntimeerden werden verpligt, aan de appellanten voor zich zelven, of voor wie het mogt aangaan, de zeeschade te vergoeden, welke op de verzekerde reis aan de lading mogt overkomen, en dat het is zoodanige schade, welke door de appellanten wordt beweerd dat geleden is, en waarvan zij de vergoeding vorderen;

O. datderhalve de appellanten in hunne actie zijn ontvankelijk;

O. dat daartegen niet is afdoende, hetgeen door de geïntimeerden is aangevoerd, dat namelijk de goederen nimmer in handen van de apellanten gekomen, maar op reis aangehouden, en ten behoeve van derden verkocht zijn, zoodat de zeeschade, waarvan vergoeding is geeischt, niet door de appellanten of hunnen committent zou zijn geleden;

O. immers, dat aan de op dit punt door de geïntimeerden ingeroepene buitenlandsche uitspraak en de gronden, waarop die berust, hier te lande geenerlei regtsgevolg kan worden toegekend, en dus ook niet het terugwerkend gevolg, dat na die uitspraak de appellanten zouden moeten gerekend worden nooit wettig houders van het cognossement te zijn geweest, maar zij integendeel in dit geding alleen kan gelden, als stavende het overigens niet ontkende feit, dat de lading te Liverpool is teruggehouden, en mitsdien aldaar aan de beschikking van de appellanten is onttrokken geworden;

O. dat echter, de ingestelde vordering betreft zeeschade, die zoude geleden zijn door de bedoelde te Liverpool plaats gehad hebbende aanhouding der lading en dus gedurende den tijd, dat de wettig bedongene en aangenomene verzekering liep ten behoeve van de appellanten en hunnen lastgever, en dat uit dien hoofde hier, bij de beoordeeling van die vordering, is onverschillig, wat later feitelijk ten aanzien van het verzekerde is gebeurd, terwijl de gevolgen, welke daaruit, met opzigt tot de eindelijke aanspraak op het genot der door de geïntimeerden verschuldigde vergoeding,

mogten kunnen voortvloeijen, derden zouden betreffen en geenzins de geïntimeerden aangaan, die gehouden zijn tot voldoening aan de wettig geslotene overeenkomst jegens hen, aan wie zij zich daarbij hebben verbonden;

O. wijders, dat de verzekering is gedaan voor de reis van Rio-Janeiro naar Rotterdam, met vrijheid van Cork aan te doen om orders, en dat de beweerde zeeschade aan de lading zoude zijn overkomen tusschen Rio Janeiro en Cork, vóór dat het schip de haven van Liverpool, volgens de verklaring van den Kapitein, ten gevolge van wind en weder, verpligt werd binnen te loopen;

O. dat derhalve die schade zoude geleden zijn op een gedeelte van de reis, welke, volgens de opgegevene bestemming moest worden afgelegd, en de omstandigheid, dat door de aanhouding van de lading te Liverpool de reis is gestaakt, zelfs vóór dat de Kapitein de orders, welke hem uit Cork konde zijn gegeven om naar Rotterdam te zeilen, had ontvangen, niet kon te weeg brengen, dat, gelijk de geïntimeerden beweren, de reis, waarvoor verzekerd is, zou moeten geacht worden niet aangevangen, en dus ook niet gedeeltelijk te zijn gedaan;

O. eindelijk, met betrekking tot het bewijs van de zeeschade, waarvan vergoeding wordt gevorderd, en van derzelver bedrag; dat de scheepsverklaring van den Kapitein in verband met den geblekenen toestand van de lading bij de lossing te Liverpool, voldoende is gebleken, dadelijk bij de lossing eene classificatie van de balen, naar gelang van den minderen of meerderen staat van beschadigdheid door zeewater, heeft plaats gehad; dat de berekening van het geldelijk bedrag van de schade, die ten grondslag ligt van der appellanten gewijzigde conclusie in appel, almede overeenkomstig het bestaande gebruik is gedaan volgens de classificatie en naar de waarde, welke, ten tijde van de aankomst en lossing van de lading te Liverpool, de koffij gerekend werd aldaar gehad te hebben, en dit derhalve, terwijl een dadelijke verkoop, die bovendien door de omstandigheden hier werd verhinderd tot het constateren van het juiste bedrag van de schade, niet werd vereischt, en dat geldelijk bedrag door de nader in appel overgelegde bescheiden regtens genoegzaam is bewezen;

O. dat mitsdien de app., en geenzins de geïnt., bij het vonnis des eersten regters zijn bezwaard;

Gelet op de artt. 77, 80, 246, 250, 263, 268, 627, 636 en 710, W. K., en de art. 431, 1ste en 2de zinsnede, en art. 56, B. R.

Veroordeelt de principaal geïnt., incidenteel app., om aan incidenteel geïnt. te betalen eene som van ƒ 586.50 enz.

Veroordeelt enz.

(**) Arrest van den Hoogen Raad, van 7 April 1854.

De Hooge Raad.

O. dat door de eischers als eenig middel van cassatie is aangevoerd schending van art. 246 W. K., en verkeerde toepassing van de artt. 250, 268 en 431 W. K., omdat, ten einde van den verzekeraar schadeloosstelling te kunnen vorderen, de schade door den verzekerde moet zijn geleden, terwijl in casu zoude vaststaan, dat de schade niet door den verzekerde, maar door derden zoude geleden zijn;

O. al aanstonds, ten aanzien der beweerde verkeerde toepassing van de artt. 250 en 268 W. K., dat bij eerstgemelde wetsbepaling tot de bestaanbaarheid van het contract van assurantie wordt gevorderd, dat de verzekerde, ten tijde der verzekering, belang hebbe in het verzekerde voorwerp, en bij de tweede, dat de verzekering tot voorwerp hebben kan alle belang hetwelk op geld waardeerbaar, aan gevaar onderhevig, en bij de wet niet is uitgezonderd;

O. nu, dat bij het beklaagde arrest van het Hof in Zuid-Holland, op feitelijke gronden is beslist, dat de verweerders, ten tijde der verzekering, voor zich zelven belang hadden in de verzekerde lading koffij, en derhalve de aangehaalde artikelen, wel verre van verkeerdelijk, integendeel met alle juistheid zijn toegepast;

O. wijders betrekkelijk de beweerde schending van art. 246, van het zelfde Wetboek, op grond, dat niet de verweerders, maar derden schade zouden hebben geleden; — dat deze wetsbepaling eeniglijk bevat de wettelijke definitie van het assurantie contract, en uit die definitie, zoo min als uit eenig ander wets-artikel kan worden afgeleid, dat gebeurtenissen, posteriëur aan de gedane verzekering, waardoor het verzekerde voorwerp, aan de beschikking

van den verzekerde wordt onttrokken, den verzekeraar van de eenmaal wettig aangegane verbindtenis zouden ontslaan;

O. dat de uitlegging, door de eischers aan art. 246 gegeven, te minder aannemelijk is, daar, volgens art. 321, laatste zinsnede, van gemeld wetboek, de verzekerde zijne aanspraak op den verzekeraar behoudt, ook dan, wanneer hij later van het verzekerde schip en vrachtpenningen afstand heeft gedaan, en dus inderdaad aan die voorwerpen geen verlies of schade lijdt;

O. dat de eischers zich dan ook in casu, niet kunnen beroepen op de aanhouding der verzekerde lading te Liverpool, noch ook op de uitspraak van den Engelschen regter, waarbij die lading aan derden is toegewezen, daar toch die evenementen (zoo als het Hof te regt heeft opgemerkt) zijn posteriëur aan de gedane verzekering en de geledene zeeschaden, en in alle gevallen, wat de eischers aangaat, zijn res inter alios;

O. dat uit dit een en ander volgt, dat het aangevoerde art. 246 bij het beklaagde arrest niet is geschonden;

O. eindelijk ten aanzien der beweerde verkeerde toepassing van art. 431 W. v. K., dat het Hof, met het oog op de eerste en tweede zinsnede van dat art. heeft geoordeeld, dat aan de buitenlandsche regterlijke uitspraak, en de gronden, waarop die berust, geenerlei regtsgevolg kan worden toegekend, maar die uitspraak alleen kan gelden tot staving van het feit, dat de lading te Liverpool is teruggehouden, en mitsdien aan de beschikking van de verweerders is onttrokken.

O. dat deze beschouwing is volkomen juist, daar toch het aangevoerde art. uitdrukkelijk verbiedt om vreemde vonnissen binnen het Koningrijk ten uitvoer te leggen, en slechts aan partijen vrij laat om de gedingen op nieuw aan de cognitie van den Nederlandschen regter te onderwerpen, waaruit notoir volgt, dat dit vreemde vonnis alleen als bewijs eener daadzaak, maar geenzins als eene verbindende regterlijke uitspraak kan worden aangemerkt;

O. dat mitsdien het aangevoerde middel van cassatie in allen deele is onaannemelijk;

Verwerpt enz.

No. 3.

(**) P. D. B. QQ. c^a. K. c. s.

Gehoord de wederzijdsche vorderingen der partijen, strekkende die van den eischer:

dat de verzekerd hebbende maatschappijen zullen worden veroordeeld, aan den eischer tegen behoorlijke quitantie te betalen, de somma van ƒ2000; en die der gerequireerde maatschappij:

dat de eischer zal worden verklaard niet ontvankelijk in zijne vordering, welke hem in alle gevallen zal worden ontzegd, enz.

O. dat de eischer bij de vier genoemde maatschappijen, blijkens daarvan opgemaakte en geteekende polis, te Rotterdam, den 25 October 1850, zooals boven gezegd, heeft doen verzekeren op het behouden varen van het schip Prins van Oranje, door den eischer als bevelhebber gevoerd, naar eenige haven of havens op de eilanden Java en Sumatra en terug naar eene der havens tusschen Hâvre en Hamburg, eene som van ƒ2000.—, bestaande de interest van den geassureerde in kleederen, boeken, instrumenten enz.

O. dat de assuradeurs, zich bij die polis uitdrukkelijk verbonden hebben tot het vergoeden der schaden in alle gevallen, evenveel, hoe en waardoor veroorzaakt bij het niet behouden varen, hetzij door het nemen, confiskeren, vermissen, stranden, verbranden, afkeuren, verongelukken, of alle andere ongelukken, die het behouden aankomen van bovengemeld schip, ter gedestineerde plaatse voornoemd, zoude kunnen of mogen beletten, en dat, zonder eenige reserve of uitvlugten, daaraan en aan alle andere middelen regtens, zooals die bij polis zijn vermeld, wel expresselijk renuntiërende.

O. dat assuradeuren daarbij al verder, onder renuntiatie der bepalingen van de wet, die daarmede zouden strijden, wel expresselijk afstand hebben gedaan, van al hetgeen in cas van schade mogt teregt komen of geborgen worden, waarvan zij nimmer zullen profiteren, maar dat uitdrukkelijk zal komen ten voordeele van den geassureerde;

2*

O. dat de geassureerde onder die voorwaarde verzekerd, met voornoemd schip, de Prins van Oranje, van Rotterdam is gezeild naar Batavia, op welke reis dat schip door zeerampen zoodanig is geteisterd, dat het, te Batavia gearriveerd zijnde, in zulk een slechten toestand bevonden is, dat het ongeschikt geoordeeld werd voor de terugreis, en aldaar is afgekeurd;

O. dat alzoo dit schip niet behouden gevaren heeft:

O. dat, op grond daarvan, de eischer, bewerende, dat het verzekerde geval bestaat, aanspraak maakt op de betaling der daarop verzekerde *f* 2000.—;

O. dat de ged. hoezeer alle deze feiten niet ontkennende, waarover mitsdien tusschen partijen geene quaestie bestaat, beweren desniettemin niet verpligt te zijn tot het betalen der geassureerde som, en zulks op grond, dat de geassureerde aan de verzekerde goederen geene schade heeft geleden, maar die door hem in onbeschadigden toestand te Batavia uit het schip gelost en tot zich genomen zijn, welk feit door den eischer niet ontkend is;

O. dat het geschil over de verpligting der verzekerde maatschappijen en het regt van den verzekerde, opgedragen is aan het oordeel van scheidslieden, zooals dit bij de polis was overeengekomen, en nu regtens de vraag is: of de ged. als assuradeuren verpligt zijn tot de betaling der verzekerde som, niettegenstaande de kleederen, boeken en instrumenten onbeschadigd te Batavia door den geassureerde tot zich genomen zijn?

O. dat deze assurantie geschied is op behouden varen van het schip de Prins van Oranje voor eene reis van Rotterdam naar eenige haven of havens van de eilanden Java en Sumatra of Sumatra en Java, of wel naar eene of meerdere havens van een dezer eilanden vice versa, en van daar weder terug naar eene haven tusschen Hâvre en Hamburg.

O. dat, door boven breeder vermelde zeerampen en de daarop gevallene afkeuring, het schip niet geacht kan worden behouden te hebben gevaren;

O. dat bij zoodanige assurantie het behouden terugkomen van het schip ter plaatse der bestemming, hier eene der havens tusschen Hâvre en Hamburg, het onderwerp der verzekering uitmaakt,

en mitsdien dan ook de verpligting der verzekeraars alleen afhankelijk wordt van de uitkomst dezer onzekere gebeurtenis;

O. dat des verzekerden belang daarbij moet geacht worden te bestaan in het terugkrijgen, met het bedoelde schip, zijner boeken, kleederen en instrumenten op de plaats, waar de reis zoude geeindigd zijn, hier te Rotterdam;

O. dat tegen de schade, daaruit voortvloeijende, dat, ten gevolge van het niet behouden varen van voornoemd schip, de geassureerde zijne goederen niet terug ontvangt in eene der havens tusschen Hâvre en Hamburg, de geassureerde door assuradeurs verzekerd is ten bedrage van ƒ 2000.—;

O. dat het regt daartoe hem niet betwist kan worden, omdat hij de meergenoemde goederen te Batavia onbeschadigd terug ontvangen heeft, daar hij niet tegen dadelijke schade aan die verzekerde goederen verzekerd was, maar voor het niet behouden varen van het schip op de in de polis omschreven reis;

O. dat het eigendommelijke van deze assurantie is, dat niet van schade behoeft te blijken aan de boeken enz., evenmin als die schade regt van aanspraak aan den geassureerde geeft, indien, bij aankomst van het schip, ter bepaalde plaats de goederen zich in den meest gevarieerden toestand zouden bevinden;

O. dat, zoo hier al profijt aan den geassureerde te beurt valt, dat in cas subject nog niet voor uitgemaakt kan gehouden worden, om dat zijn verzekerd belang was met het schip hier behouden aan te komen, dit nogtans het gevolg zoude zijn van het beding in de polis;

O. daarenboven, dat de verzekeraars, die mogelijkheid kennende, expresselijk gerenuntieerd hebben aan al hetgeen in cas van schade mogt teregt komen of geborgen worden, en verklaard, dat zij daarvan nimmer zullen profiteren, maar dat uitdrukkelijk laten ten profijte van den geassureerde;

O. dat het niet op kan gaan nu te beweren, dat hier geene schade zoude bestaan, daar in de polis geene sprake is van schade aan de boeken, kaarten en instrumenten van den geassureerde, maar van schade, aan den geassureerde in het algemeen veroorzaakt door het niet behouden varen van den Prins van Oranje;

O. dat het evenmin admissibel is nu te beweren, dat zulk een beding strijdig zou zijn met de voorschriften der wet, daar de verzekeraars, als lieden van eer, wel expresselijk hebben gerenuntieerd aan alle bepalingen van het regt, die deze verzekering zouden kunnen contrariëren of verbieden, beloovende zich daarmede nimmer te zullen behelpen, daarom de beslissing wegens de daaruit ontstaande geschillen opdragende aan arbiters, die, als goede mannen naar billijkheid uitspraak zullen doen;

O. daarenboven, dat de verzekeraars zich daarop tegenover den eischer kwalijk zouden kunnen beroepen, en zij zelve de som van *f* 15.000.— op het behouden varen van het schip aan den reeder uitbetaald hebben, niettegenstaande deze voor eene som van *f* 55,000 op het casco geassureerd zijnde, het bedrag der schade, daaraan veroorzaakt, ontvangen heeft in verhouding tot de werkelijk geleden schade aan het casco;

O. dat door assuradeuren ook niet met grond kan beweerd worden, dat de verzekerde de uitbetaling te vroeg vordert, omdat het schip Prins van Oranje slechts op de uitreis behouden zou hebben gevaren en de tehuisreis niet gemaakt heeft; zoodat, indien de verzekerde met een ander schip zou zijn te huis gevaren, en daarbij de goederen beschadigd overbrengen, eerst dan aanspraak zou hebben op de verzekerde waarde,

O. toch, dat de verzekering in quaestie, geschied zijnde voor de heen- en terugvaart, als ééne reis behoort te worden beschouwd en eene ondeelbare verpligting aan de zijde der assuradeurs bevat, zoodat het terugvaren met een ander schip niets ter zake afdoet, en daartoe voor den geassureerde geene verpligting hoegenaamd bestond, als zijnde het door de afkeuring te Batavia uitgemaakt, dat het schip niet behouden gevaren heeft;

O. dat, naar den bijzonderen aard van verzekering, het niet behouden varen van het schip alleen in aanmerking kunnende komen, waaromtrent tusschen partijen geen verschil bestaat, de verzekerd hebbende maatschappijen ook verpligt zijn tot de betaling der verzekerde som;

Uitspraak doende in het hoogste ressort; veroordeelende ged. enz.

Gewezen te Rotterdam 12 Julij 1852 door Mr. A. Bakker, Mr. A. Schadee en W. Zuurmondt.

Een der Heeren Arbiters was echter van oordeel, dat de eischende partij in het ongelijk moest worden gesteld. Deze Heer heeft niet geaarzeld, om aan partijen bij de uitspraak te kennen te geven, dat hij met zijne mede arbiters in gevoelen verschilde, en om aan de verwerende partij, die hem zulks verzocht, de gronden van zijn gevoelen mede te deelen.

Die gronden zijn vervat in de volgende overwegingen:

O. dat, hoezeer de ten deze door partijen aangegane overeenkomst wel is van eenen bijzonderen aard, en onderscheidene daarin voorkomende bedingen afwijken van die, welke bij assurantien op casco's of koopmanschappen tegen zeegevaar gewoonlijk worden gemaakt, het niettemin vaststaat, dat partijen de kennelijke bedoeling hebben gehad, om aan te gaan eene overeenkomst van assurantie of verzekering tegen zeegevaar en zulks tot dekking van eenen bepaalden interest, hetwelk, volgens vermelding in de polis, bestond in kleederen enz., aan den verzekerde toebehoorende, door hem op zijne voorgenomene reize met het door hem gevoerde schip de Prins van Oranje wordende medegenomen, en mitsdien aan het gevaar der zee blootgesteld,

O. dat die verzekering is aangegaan voor eene bepaalde reize met het bedoelde schip, te weten, van Rotterdam naar Java of Sumatra en van daar terug naar eenige haven in Europa, tusschen Hâvre en Hamburg, zonder stilstand van risico; dat die verzekering is gesloten op, en gevolgelijk ten onderwerp had het behouden varen van het schip de Prins van Oranje op de bepaalde reize, en dat mitsdien deze verzekering dit eigenaardige heeft, dat de verzekeraar voor zijne rekening heeft genomen alle gevaren der zee op de bedoelde reize, doch alleenlijk in zoover als zij mogten strekken, om het behouden varen, dat is de behouden aankomst van het reeds gemelde schip, te beletten of verhinderen, zoodat het voorval bij de verzekering voorzien, of de zoogenaamde casus der verzekering geacht moet worden aanwezig te zijn, wanneer door eenige ramp, aan het schip op de reis overkomen, het belet of verhinderd wordt om behouden ter bestemde plaats aan te komen:

O. dat, zooals reeds gezegd is, deze overeenkomst, volgens de bedoeling van partijen, eene overeenkomst zijnde van assurantie

of verzekering, dan ook onderworpen is aan en daarop van toepassing zijn de bepalingen, bij de wet op dat onderwerp gemaakt; dat, wel is waar, partijen in de polis hebben gerenuntieerd aan zoodanige artt. W. v. K. en andere, die deze verzekering zouden kunnen contrariëren of verbieden, en hebben beloofd zich daarmede niet te zullen behelpen, doch dat zoodanige renuntiatie alleen geldig geacht kan worden, voor zoover daardoor het wezen van het contract van assurantie of verzekering niet wordt aangetast, want dat toch afstand van hetgeen bij de wet tot het wezen der overeenkomst wordt vereischt uitdrukkelijk nietig wordt verklaard;

O. dat, volgens de omschrijving, in art. 246 W. K. voorkomende, assurantie of verzekering is „eene overeenkomst, bij welke de verzekeraar zich aan den verzekerde, tegen genot eener premie, verbindt om denzelven schadeloos te stellen wegens een verlies, schade of gemis van verwacht voordeel, welke dezelve door een onzeker voorval zoude kunnen lijden;"

O. dienvolgens, dat, welke bedingen partijen bij hunne overeenkomst ook mogen maken, de aard van assurantie of verzekering medebrengt, en het tot het wezen der overeenkomst behoort, dat de verbindtenis van den verzekeraar zich niet verder uitstrekt, dan om den verzekerde schadeloos te stellen en mitsdien aan hem te vergoeden een verlies, eene schade of een gemis van verwacht voordeel, door hem te lijden; dat het dan ook ten allen tijde een stellige regel en een vast beginsel bij assurantie en verzekering is geweest en steeds behoort te zijn, dat zij nimmer mag strekken om den verzekerde eene winst of een voordeel te doen genieten;

O. dat, hoezeer het in de omschrijving bij de wet niet bepaaldelijk is uitgedrukt, de bedoeling van de wet, en dus ook die van partijen, echter geene andere kan zijn, dan dat dit verlies, die schade of dat gemis van verwacht voordeel moet geleden zijn aan of in betrekking met den interest, tot dekking waarvan de verzekering gesloten is, en dat dus, naar dien in de onderwerpelijke polis de interest is opgegeven te bestaan in kleederen, boeken, instrumenten enz. (met welke enz. toch niets anders kan worden verstaan dan soortgelijke voorwerpen, zonder dat daaraan eenige

andere bedoeling kan worden toegeschreven of daarmede eenige andere soort van interest kan zijn bedoeld), — de verzekerde, die vermeent geregtigd te zijn om van den verzekeraar schadeloosstelling of vergoeding van schade te vorderen, verpligt is aan te toonen, dat hij werkelijk, door het niet behouden varen van het schip, aan zijne kleederen, boeken, instrumenten enz., verlies, schade of gemis van verwacht voordeel geleden heeft;

O. dat de uitdrukkingen, die in de polis zelve voorkomen: „en betalen wij de schade in alle gevallen, evenveel, hoe en waardoor veroórzaakt, het zij door enz." mede ten duidelijkste aantoonen, dat partijen over en weder van de veronderstelling uitgaan, dat er schade moet aanwezig zijn, alvorens er aan de zijde van den verzekeraar eenige verbindtenis tot betaling bestaat;

O. dat van wege den eischer wel is beweerd, dat in eene verzekering als de onderwerpelijke de schade, waartegen de interest verzekerd is, gehouden wordt te bestaan in het niet-behouden varen van het schip door al zulke bij de polis uitgedrukte ongelukken, die het aankomen van het schip ter gedestineerde plaatse mogten beletten; waaruit zoude volgen, dat, wanneer maar het schip niet behouden vaart, er geen bewijs van verlies of schade geeischt wordt, maar de verzekerde interest verondersteld wordt verloren te zijn, al mogt het blijken onbeschadigd aanwezig te zijn, doch dat de eischer voor die bewering geen bewijs heeft bijgebragt; dat buitendien die bewering niet aannemelijk is, vermits die veronderstelling ten gevolge zoude hebben, dat de verzekerde, zijn interest onbeschadigd behoudende en te gelijk van den verzekeraar betaling erlangende, eene belangrijke winst deed, hetwelk, zoo als reeds opgemerkt is, in strijd zoude zijn met het wezen en den aard der overeenkomst van assurantie, welke geene winst, maar alleen schadeloosstelling toelaat;

O. al verder, wat de clausule in de polis aangaat, waarbij door den verzekeraar wordt gerenuntieerd aan al hetgeen in cas van schade mogt teregt komen of geborgen worden, met belofte van daarvan nimmer te zullen profiteren, dat, daargelaten of zoodanige clausule naar de wet bestaanbaar is, hetwelk niet boven alle bedenking verheven is, naardien toch, indien dezelve in

een letterlijken zin moet worden opgevat, daaruit almede zoude volgen, dat den verzekerde door de verzekering eene winst bezorgd werd,— het onderzoek naar en de toepassing van deze clausule in alle gevallen alhier overbodig is, daar dezelve, volgens de uitdrukkingen der polis zelve, alleen dan te pas kan komen, wanneer er schade is, en de verzekerde dus vooraf zoude moeten aantoonen, dat hij schade geleden heeft;

O. dat hoezeer het gebleken is, dat het schip de Prins van Oranje op de verzekerde reis niet behouden gevaren heeft, en dus het onzeker voorval, bij de verzekering bedoeld, plaats gehad heeft en aanwezig is, echter door den verzekerde niet is aangetoond, dat hij daardoor aan zijn verzekerd interest verlies, schade of gemis van verwacht voordeel geleden heeft; en dat, zoolang hij daaromtrent ingebreke blijft, hij in zijne vordering tegen den verzekeraar niet ontvankelijk is;

Uitspraak doende in het hoogste ressort,

Verklaren den eischer niet-ontvankelijk enz.

N°. 4.

(*) Mr. C. M. N.

Boekhouder van het schip Albertina,

c^a^.

B. en Comp^e^. c. s., enz. te Amsterdam.

Gezien enz.

Gelet op de conclusien van den compromittent ter eenre, dat bij vonnis van H.H. Arbiters de compromittenten zullen worden veroordeeld om te betalen eene som van enz.;

en van de zijde van de compromittenten ter andere zijde dat aan compromittent ter eenre zijn eisch zal worden ontzegd enz.

O. met betrekking tot de daadzaken:

dat blijkens de in behoorlijken vorm afgelegde scheepsverklaring van Kapitein H. M. Potjewijd, afgelegd voor den Kantonregter, het schip Albertina gevoerd door denzelven Kapitein op den 22 September 1840 in de nabijheid der reede van Warburg is aan den grond geraakt en met adsistentie van helpers en door middel van ligting zijnde afgebragt, het loon voor die bewezene hulp door tusschenkomst van den Consul te Elseneur voor Achttien Honderd Banco Daalders is afgemaakt,

dat ten einde het alzoo overeengekomene hulploon te voldoen het huis van negotie van Aller en Compe. te Elseneur, waarvan voornoemde Consul is een der chefs, de daartoe benoodigde gelden heeft voorgeschoten en daarvoor mitsgaders voor eenige andere deze zaak betreffende uitschotten, is ontstaan de schuld tot welker voldoening zich Kapitein Potjewijd bij den voormelden bodemerij-brief geteekend te Warburg den 1 October 1840 jegens het genoemde huis van negotie heeft verbonden;

dat nergens blijkt of zelfs waarschijnlijk wordt gemaakt dat voormelde Kapitein Potjewijd tot dekking der geldschieters zoude hebben kunnen volstaan met het trekken van wissels op den boekhouder der reederij van de Albertina, veelmin dat hij zoodanige wissels ter concurrentie der voorgeschotene gelden werkelijk zoude hebben afgegeven en alzoo de bodemerij door hen gepasseerd onnoodig, overtollig, en fictief zoude geweest zijn;

dat de gemelde bodemerij-brief inhoudt de belofte van betaling aan de Heeren van Aller en Compe. of order en het daarop door die firma gestelde blanco endossement niet wordt betwist door dezelve firma geschreven te zijn.

O. met betrekking tot het regt:

dat art. 573, W. v. K. houdende dat alle bodemerij-brieven, indien dezelve aan order luiden aan derden worden overgedragen door middel van endossement in denzelfden vorm als wisselbrieven, daaruit in verband met art. 136 W. v. K., waarbij omtrent wisselbrieven wordt bepaald, dat derzelver eigendom bij blanco endossement kan overgaan, onmiddelijk volgt, dat bodemerij-brieven bij blanco endossement kunnen worden overgedragen.

O. dat in regten eene geheel onbewezene stelling en nog veel minder eene loutere onderstelling regtsgevolg kan hebben, vooral niet wanneer zoodanige stelling of onderstelling betreft de onwaarschijnlijkheid der daden van derden door behoorlijke schrifturen geconstateerd, in het gegevene geval alleen op grond van de *mogelijkheid* dat Kapitein Potjewijd het hem te Elseneur gedaan voorschot zoude hebben gedekt door wissels en dus eenen onnoodigen en overtolligen bodemerij-brief zonder wettige oorzaak zoude hebben afgegeven, dit laatste geenzins voor waarheid is aan te nemen.

O. dat wel is waar art. 372 W. v. K. den schipper het opnemen van geld op bodemerij alleen toestaat in geval hem de noodige fondsen ontbreken, of hij zich buiten staat bevindt, dezelve te erlangen door middel van wisselbrieven op den boekhouder of eigenaar van het schip, doch dat het tot ongerijmdheid zoude leiden, die wetsbepaling zoodanig te verstaan, dat geene bodemerijbrief geldig zoude zijn, dan wanneer de schipper in staat was ook voor derden het bewijs te leveren, dat hij geene fondsen had, of dezelve bij niemand, wie het ook zijn mogte, ter plaatse waar hij zich bevond, door het vernegotieeren van wissels op de reeders of boekhouder der reederij konde erlangen; daar zulks uit den aard der zake tot een negatief bewijs zoude leiden, terwijl integendeel het meer met de gezonde reden overeenkomt, dat hij die beweert, dat de schipper niet noodig had van de hem bij art. 372 W. v. K. gegevene bevoegdheid gebruik te maken en zijne diensvolgens gedane handelingen als nietig wil beschouwd hebben, werkelijk door het positief bewijs, dat de schipper fondsen had, of wissels kon plaatsen, zijn sustenu behoort te staven;

O. al verder dat, zoo art. 372, al. 2 tot het opnemen van gelden op bodemerij in een vreemd land vereischt de autorisatie van den Nederlandschen Consul aldaar, of deze ontbrekende, van de plaatselijke overheid, daarbij echter niet wordt voorgeschreven, dat van die autorisatie, op straffe van nietigheid der geheele handeling, zal worden opgemaakt eene formeele schrifture;

O. dat zoo in het algemeen de verpligtingen iemand door de wet opgelegd, niet verder mogen worden uitgestrekt dan dit de wet uitdrukkelijk beveelt, het althans niet geoorloofd is bij wet-

duiding, wegens verzuim van formaliteit, nietigheden aan te nemen, ten dien effecte, dat daarmede de geheele handeling nietig zoude worden, vermits zoodanige nietigheid altijd op eene uitdrukkelijke wetsbepaling moet berusten,

O. dat zulks te meer geldt in de toepassing der wet omtrent regtzaken, waar de stand en betrekking der handelende personen en de dikwerf zeer dringende en geheel bijzondere omstandigheden, waaronder zij handelen, het vermenigvuldigen der formaliteiten en nulliteiten op het niet nakomen derzelve, allezins ontaardt,

O. dat er mitsdien geene aanleiding hoegenaamd aanwezig is om bij extensieve interpretatie meer te vorderen dan de wet uitdrukkelijk voorschrijft en het alzoo voldoende is ter vervulling der voorschriften van art. 372, dat op zoodanige wijze dan ook de overtuiging besta, dat de schipper de gelden op bodemerij hebbende opgenomen in eene vreemde plaats, waar zich een Nederlandsch Consul bevindt, zulks hebbe gedaan met voorkennis, medeweten en goedkeuring van denzelven,

O. dat in het onderhavige geval met betrekking tot den bodemerijbrief door Kapitein Potjewijd onderschreven ten behoeve van het huis van Aller en Comp^e^. ten volle blijkt van de autorisatie des Consuls en wel door de daad zelve, vermits deze ambtenaar in zijne betrekking als zoodanig, de afmaking der hulploonen, waaruit de bodemerij-schuld is voortgesproten, hebbende gedirigeerd en vervolgens als mede chef van het huis van negotie, door hetwelk de benoodigde gelden op bodemerij werden verstrekt, in die relatie hebbende medegewerkt tot het sluiten der bodemerij, heeft moeten bezitten de volledigste kennis van de geheele toedragt der zaak en den afloop derzelve,

O. dat de onderscheiding tusschen den Nederl. Consul en zijne betrekking als zoodanig, en als eenvoudig handelaar, strekkende om het medeweten en aandeel aan het sluiten der bodemerij in laatstgemelde betrekking af te scheiden van zijne medewetenschap en goedkeuring in eerstgenoemde relatie, en daarmede de bij de wet gevorderde autorisatie en goedkeuring van den Nederl. Consul ten deze te doen vervallen, meer specieus is dan juist, dewijl het in allen gevalle zeker is, dat de persoon, die Nederl.

Consul is te Elseneur, de bodemerij heeft goedgekeurd en dat het niet op eene eenvoudige onderstelling is aan te nemen dat die persoon de daad door hem zelven in de eene relatie verrigt in eene andere zoude hebben afgekeurd of zijne goedkeuring daaraan onttrekken, vooral wanneer van die goedkeuring de wettigheid en de bestaanbaarheid van de geheele handeling moet afhangen,

O. dat mitsdien de quaestieuse bodemerij wel wettig is aangegaan, en voor zoover dezelve heeft gestrekt tot dekking van voorgeschoten hulploonen en verdere assistentie, behoort te worden gebragt met de daarover berekende bodemerij-premie in averij-grosse.

Regtdoende in het hoogste ressort.

Adjudiceren de conclusien van den compromittent ter eenre en condemneren mitsdien de compromittenten ter andere zijde, enz.

Aldus gearbitreerd te Amsterdam, den 12 Mei 1843, door A. J. Lublink, A. Brugmans, B. Donker Curtius.

N°. 5.

(**) VONNIS DER REGTBANK TE ROTTERDAM,

22 Junij 1853.

De Regtbank enz.

O. dat de eischers, vermeenende van den ged. in zijne vermelde betrekking te vorderen te hebben eene som van ƒ 1348, ter zake van door hem voorgeschotene premie en onkosten op eene den 28 Jan. 1852 gesloten verzekering op het casco behouden varen, zoo mede op de vrachtpenningen van het schip enz. — na vruchtelooze sommatie en in-verzuimstelling, bij exploit van 27 Dec., den ged., in zijne genoemde betrekking, te dierzake voor deze Regtb. gedagvaard hebben, en op aangevoerde gronden eisch gedaan: „tot veroordeeling van den ged., in zijne betrekking, om aan de eischers de voormelde hoofdsom met interessen en kosten te voldoen; zoo en in dier voege en met

zoodanige accessoire vorderingen, als breeder vermeld bij dagvaarding en conclusie van eisch;"

O. dat de ged. de ontvankelijkheid dier vordering heeft betwist, en, hoofdzakelijk op grond, dat niet blijken zou van een, zoo als beweerd werd, ten behoeve van den ged., (of van de door hem vertegenwoordigd wordende reederij), door de eischers gedaan voorschot, maar integendeel (ook blijkens der eischeren eigen boeken) alleen van een voorschot gedaan ten behoeve van den koopman K. Dorsman te Maassluis, wiens kassiers de eischers zouden geweest zijn, en welk voorschot niet aan dezen gedaan zou zijn in zijne erkende vroegere betrekking van boekhouder van het geassureerde hoekerschip, waarvan de ged. thans boekhouder is, — ten principale bij antwoord geconcludeerd heeft: dat de eischers zouden worden verklaard niet-ontvankelijk in hunne vordering en veroordeeld in de kosten der procedure;

O. dat de ged. tevens bij antwoord aan zijne conclusie ten principale heeft toegevoegd eene sommatie aan de eischers, om te erkennen of te ontkennen, op straffe regtens dat zij in hunne boeken alleen K. Dorsman, en niet de toenmalige reederij van het schip Adriana, voor de nu van den ged. gevorderde premie van assurantie en met hem doorloopende rekening-courant hebben gedebiteerd, met incidentele conclusie, bij ontkentenis, tot admissie van het bewijs door alle middelen regtens;

O. dat de eischers bij repliek de ongegrondheid der tegengeworpene exceptie van niet-ontvankelijkheid hebben beweerd en bij hunne conclusie van eisch gepersisteerd, daarbij hoofdzakelijk uitgaande van de beschouwing, dat de gewezen boekhouder geene assurantie voor zich zelven, maar voor de reederij had aangegaan, en de tot betaling van de premie voorgeschoten gelden mitsdien aan en ten behoeve van de reederij moesten geoordeeld worden te zijn verstrekt, op hoedanige wijze ook de eischers, daarbij hunne usantiën volgende, den post mogten te boek gesteld en daarvoor K. Dorsman gedebiteerd, en dien op hunne rekening-courant met dezen gemakshalve gebragt hebben, welke omstandigheden de eischers geenzins ontkenden, maar implicite erkenden, doch die, naar hunne meening, van geenen beslissenden invloed te

achten waren, noch op hun regt, noch op de ontvankelijkheid hunner vordering;

O. dat insgelijks bij conclusie van dupliek aan zijde des ged. na acte van de gedane erkentenissen, wegens de debitering van K. Dorsman in de boeken en in de privé-rekening-courant met dezen, gevraagd en die erkentenis te hebben geaccepteerd, is gepersisteerd bij conclusie van antwoord, als door die erkentenissen en latere handelingen van de eischers, naar des gedaagdes oordeel, ten overvloede bevestigd;

O. dat alzoo te beslissen is; of de eischers in hunne hoofdvordering, ter zake van hun aan K. Dorsman gedaan voorschot, op en jegens den ged., in zijne erkende betrekking, ontvankelijk zijn, in andere woorden, of de reederij, die de ged., vertegenwoordigt, verbonden is voor de schuldvordering van ƒ 1348, die bij de eischers openstaat ten laste van K. Dorsman, ter zake van voorgeschoten gelden, wegens betaalde assurantie-premiën, en welke vraag zich aansluit aan en oplost in die, of K. Dorsman de assurantie heeft aangegaan in zijn privé en voor zich zelven, dan wel in zijne betrekking van boekhouder der reederij van het geassureerde schip en ten behoeve van deze?

O. dat het feitelijk is buiten geschil, dat op 28 Jan. 1852, bij behoorlijk geteekende polissen, door tusschenkomst van den makelaar J. A. C., deelgenoot van de eischende firma, door verschillende assuradeuren verzekeringen zijn gesloten ten behoeve van den heer K. Dorsman of (volgens de gewone clausule) die het anders geheel of ten deele mogt aangaan, voor eene daarbij omschrevene zeereize bepaalde som en bedongene, casu quo te verhoogen premie op het casco, behouden arrivement en de vrachtpenningen van het schip der geassureerden Adriana, schipper van Gend;

dat bij de overeenkomst de eischende firma voor de bedongene premiën in rekening-courant werd belast; dat de premiën zijn betaald en alzoo door de gebroeders C., de eischers in deze, een voorschot is verstrekt van assurantie-premiën ten behoeve en laste van den verzekerde;

dat de eischer ter zake van die voorgeschotene gelden, met vermelding der schuld-oorzaak, K. Dorsman in hun journaal geboekt

en gedebiteerd hebben, en dat zij, tevens kassiers zijnde van den gezegden K. Dorsman, met betrekking tot zijnen afzonderlijken handel, mede in hunne rekening-courant met K. Dorsman, dezen voor het bedoelde voorschot gedebiteerd hebben;

dat de ged. den voormaligen boekhouder der reederij van het schip Adriana, gezegden K. Dorsman (sedert in staat van faillis. sement geraakt) in die betrekking is opgevolgd;

O. dat het regtens vaststaat, dat overeenkomsten, en niet he minste koophandels-overeenkomsten, ter goeder trouw moeten worden uitgelegd en ten uitvoer gebragt;

voorts dat de boekhouder eener reederij deze vertegenwoordigt en in den regel voor haar optreden en handelen kan, door zijne handelingen en verbindtenissen de reeders verbindt en bepaaldelijk bevoegd is, om het schip der reederij te doen verzekeren op last der reeders, alles onder gehoudenheid tot zoodanige rekening en verantwoording van bewind, als hun bepaaldelijk bij de wet is opgelegd;

O. dat, bij toepassing dezer regtsbepalingen op de in casu onbetwiste daadzaken, aan geen twijfel onderhevig is, of de gewezen boekhouder der in dezen betrokken reederij, K. Dorsman, heeft als zoodanig de reederij, zoowel tegenover de assuradeurs, als tegenover de kassiers, die ten behoeve der geassureerde reederij tot voldoening van de assurantie-premiën van den boekhouder gelden voorgeschoten hebben, kunnen verbinden;

O. dat immers in casu daarover geen sprake is, dat K. Dorsman zonder last en eigendunkelijk de assurantie voor de reederij zou hebben gesloten, terwijl de ged., door zijne productie zelf erkent, dat de reederij de assurantie-premiën, die zij zelve beweert in's boekhouders rekening als uitgaaf te hebben toegelaten en met hem verrekend, verschuldigd is geweest, en mitsdien de geldigheid der voor haar door K. Dorsman (die haar wettig vertegenwoordigde en alzoo, in den zin van art. 277 W. K. als derde was aan te merken) gesloten verzekering bezwaarlijk zou kunnen betwisten.

O. dan ook, dat het in de gegevene omstandigheden boven alle bedenking mag geoordeeld worden, dat de gelden, verstrekt tot

betaling der premiën van assurantie, zijn voorgeschoten aan de reederij, ten deze, even als bij het sluiten der assurantie van het haar in eigendom toebehoorende schip, vertegenwoordigd wordende door haren boekhouder K. Dorsman, ten wiens aanzien ten eenemale onaannemelijk is, dat hij voor zijne privé-rekening het schip der reederij zou hebben doen verzekeren, of in eigen belang de gelden, ten gevolge van en als accessoir dier assurantie op te nemen, zou hebben doen voorschieten door de gebr. C.

O. dat indien de voor K. Dorsman geschoten gelden niet voor K. Dorsman in privé, maar voor K. Dorsman, als boekhouder der reederij, moeten geacht worden te zijn verstrekt, het dan ook geen betoog behoeft, dat de reederij het rembours schuldig is, en mitsdien de eischers in hunne vordering, ingesteld jegens den tegenwoordigen boekhouder der reederij, den ged. in dit geding, ontvankelijk zijn;

O. dat het nu wel in confesso is, dat in de polis verzekerd is aan K. Dorsman, zonder bij-vermelding van diens betrekking van boekhouder der bedoelde reederij, doch dat de bijkomende aanduiding van het schip der reederij, dat verzekerd werd, hier aannemelijk maakt, dat K. Dorsman niet voor zich zelven zal geassureerd hebben, maar voor de reederij, die hij daardoor verbond; het tegendeel waarvan daarenboven zou in strijd zijn met de erkentenis van den ged., dat voor de betaalde premie-gelden met den boekhouder Dorsman zou verzekerd zijn;

O. dat zulks te meer geldt, aangezien mede niet wordt tegengesproken, dat, volgens aanteekening van quitantie op de polis, de eischers de bedongene verhooging voor de reis, casu quo, naar Hamburg ontvangen hebben van den heer van der Lelij, en niet van K. Dorsman in privé,

O. dat voorts wel gebleken of erkend is, dat de eischers niet de reederij of K. Dorsman, in betrekking van boekhouder der reederij, in hunne boeken gedebiteerd hebben, en zelfs den post wegens het onderwerpelijke voorschot op hunne doorloopende kassiers-rekening-courant met den koopman K. Dorsman geboekt hebben; doch dat zulks eene min juiste en naauwkeurige debitering

kan geacht worden, gelijk zij opgeven, gemakshalve en naar usantie gedaan te zijn, maar geenzins den waren regtstoestand tusschen partijen kan veranderen, of de reederij ontslaan van eene verbindtenis, tot welke zij door de handeling van haren boekhouder gehouden was, onafhankelijk van de wijze van boeking, aan de zijde der schuldeischers, die met den boekhouder, in en bekend met diens betrekking, gehandeld hadden, en bij wie noch bedoeling noch wettelijke daarstelling van novatie in de gegeven omstandigheden aannemelijk is;

O. dat evenmin van beslissenden invloed zijn kunnen op het verkregen regt der eischers tegen de reederij, ten wier behoeve het voorschot ter zake van de assurantie gedaan was, de erkende omstandigheden, dat de eischers vroeger, zonder regtstreeks de reederij aan te spreken, pogingen zouden aangewend hebben, om de terug betaling des voorschots van K. Dorsman te verkrijgen of dat zij het bedongen surplus zouden ontvangen hebben, zonder gewagmaking of reserve ten aanzien van de nog openstaande hoofdsom, hoedanige handelingen den eischers wel als min bedachtzaam kunnen worden tegengeworpen, maar hun het hun toekomend regt niet kunnen doen verliezen, of verbindtenissen, blijkbaar ten behoeve der wettig verbondene reederij aangegaan, tot privé-handelingen van den boekhouder kunnen maken;

O. dat, naar aanleiding dezer beschouwingen, de vorderingen der eischers ontvankelijk te achten zijn en hun regtens kunnen worden toegewezen,

Gezien artt. 1374, 1375, 1449 en volgende B. W., artt. 246, 255, 264 en volgende, 327, 333, 335, 338, W. K., en artt. 315 en 56 B. R.

Veroordeelt den ged., enz.

Hiervan hooger beroep Arrest van 29 Maart 1854.

Het Hof van Z. Holland enz.

O. met betrekking tot de daadzaken, dat de geint. bewerende, dat K. Dorsman op den 28 Jan. 1852, als toenmalige boekhouder van het Nederlandsch-hoeker-schoonerschip, vroeger genaamd de Adriana, en thans genaamd de drie Johanna's, heeft doen sluiten eene overeenkomst van verzekering op het casco,

behouden varen en de vrachtpenningen van dien bodem, en dat de premie en onkosten dier assurantie, ten bedrage van *f* 1348, door hen geint. voorgeschoten zijn, blijkens hunne boeken, wier deugdelijkheid zij bereid zijn te bezweren,— den app., bij exploit van den 27 Dec. 1852, in zijne vermelde betrekking gedagvaard hebben voor de Regtbank te Rotterdam, ten einde te worden veroordeeld, om aan hen eischers de voornoemde som te betalen, in voege en met accessoire vorderingen, als vermeld is bij dagvaarding en conclusie van eisch;

dat de app. tot niet ontvankelijkheid dier vordering geconcludeerd heeft, op grond, dat ten processe niet blijken zoude, dat de geint. een voorschot ten behoeve van hem app., of de reederij, door hem vertegenwoordigd, gedaan hebben, maar alleen blijkens hunne gedragingen en ook blijkens hunne boeken, van een voorschot, door hen gedaan ten behoeve van K. Dorsman, koopman te Maassluis, wiens kassiers zij waren, niet in zijne erkende toenmalige betrekking van boekhouder van het schip, thans door den app., bekleed, maar in zijn privé; dat dan ook het thans gevorderde voorschot door K. Dorsman op de door hem afgelegde reederij-rekening in uitgaaf is gebragt en door de reederij geleden, terwijl later de geint. de verhoogde premie van assurantie, wegens veranderde destinatie van het schip, van de reederij hebben ontvangen, zonder te gewagen van de pretentie, die zij nog ten haren laste zouden hebben wegens het voorschot in quaestie; hebbende dien ten gevolge de app., toen ged., de geint. gesommeerd, om te erkennen of te ontkennen, op poene regtens, dat zij in hunne boeken alleen K. Dorsman, en niet de toenmalige reederij van het schip de Adriana, voor de nu gevorderde premie van assurantie en met hem doorloopende rekening-courant hebben gedebiteerd; en geconcludeerd, bij ontkentenis, tot admissie van het bewijs;

dat de geint. hiertegen nader hebben aangevoerd, dat de voormalige boekhouder niet voor zich had geassureerd, maar voor en ten behoeve der reederij, aan welke alzoo het voorschot van de premie moet geacht worden te zijn verstrekt, op hoedanige wijze ook zij den post mogten te boek gesteld, daarvoor Dors-

man gedebiteerd en dien op hunne rekening-courant met hem gebragt hebben, zoo als zij met de boekhouders van schepen altijd gewoon zijn dergelijke posten te verrekenen; welke omstandigheden de geint. implicite erkenden, doch welke wijze van verrekenen, naar hunne meening, hun het regt niet benemen kan, om, wanneer zoodanige post onbetaald blijft, zich tot hen te wenden, voor wier rekening en ten wier behoeve de assurantie eigenlijk gesloten is;

dat de app. acte dier erkentenissen gevraagd en bij zijne conclusie van antwoord gepersisteerd heeft;

dat de Regtb. de vordering toegewezen heeft en de app. van dat vonnis bij dat Hof in hooger beroep is gekomen, voor hetwelk partijen vervolgens geconcludeerd hebben, als blijkt uit hunne schriftelijke overgelegde conclusiën, en waarbij de app. onder anderen beweert, dat volgens de wet de boekhouder alleen op uitdrukkelijken last van de reederij bevoegd is te verzekeren; dat van de lastgeving in de polis moet blijken, en dat, waar dit niet geschied is, gelijk hier, de verzekering voor eigen rekening en bij gevolg van Dorsman zijn zoude;

O. in regten, dat hier te onderzoeken is, of de geint. wegens de door hen betaalde en opgevorderde assurantie-premiën, crediteuren zijn van de reederij, in deze door den app. vertegenwoordigd?

O. dat het buiten geschil is, dat op den 28 Jan. 1852 verzekerd is tegen zeeschade aan K. Dorsman, te Maassluis, of die het anders geheel of ten deele zoude aangaan, het casco, behouden varen en de vrachtpenningen van het schip der geassureerden, Adriana, schipper van Gend; dat die assurantie is gesloten voor eene reis van Valparaiso naar eene haven van Groot-Brittannië, met beding van verhooging der premie met een vierde percent, indien het schip mogt worden gedestineerd beneden de Teems of Texel. dat de geint. het bedrag der bedongen premiën voor den geassureerde hebben verstrekt, en dat zij mitsdien te dier zake en ten behoeve van den verzekerde in voorschot zijn;

dat het almede onbetwist is, dat het geassureerde schip is de eigendom eener reederij, waarvan Dorsman, tijdens het sluiten der assurantie, was boekhouder, gelijk zulks nu de app. is;

dat de verhoogde premie, die voor het geval van zekere destinatie bedongen was, door de reederij aan de geint. is uitbetaald;

dat het bedrag der door de geint. voorgeschoten premiën door Dorsman op de door hem afgelegde reederij-rekening (waarop de geint. als crediteuren voorkomen der voorgeschoten premiën) in uitgaaf is gebragt en door de reederij is geleden;

O. nu, dat uit die erkende daadzaken voortvloeit, dat Dorsman niet voor zich verzekerde, daar dit eene verzekering zonder belang ware geweest, maar dat hij verzekerde en een voorschot der assurantie-premiën opnam in zijne qualiteit voor de reederij, op haren erkenden last, welke erkenning volgt, deels uit de reederij-rekening, waarop de quaestieuse post door haar in uitgaaf is geleden, deels uit de betaling der verhoogde premie door de reederij aan de geint., terwijl uit die daadzaken tevens voortvloeit, dat de reederij zich de opgevorderde assurantie aangetrokken en erkend heeft als haar aangaande en jegens de geint. bindende;

O. dat hier alzoo verzekering is aangegaan door de reederij in den persoon van Dorsman, doordien deze de bevoegdheid had haar daartoe te vertegenwoordigen, vermits die bevoegdheid lag in eenen erkenden last, en dat dien ten gevolge nu de reederij in de gesloten overeenkomst van assurantie voorkomt als de verzekerde contractant, voor haar daarbij vermeld schip, en niet als derde, zoodat de toepasselijkheid van art. 267 W. K. vervalt; terwijl bovendien, al ware de reederij derde (des neen) dan nog het gemis der vermelding van lastgeving niet ten gevolge heeft, dat de assurantie, die het onderwerp is van der geint. voorschot, voor rekening van Dorsman zoude gesloten zijn, daar, volgens art. 267 bij dat gemis, de verzekering geacht wordt voor eigen rekening gesloten te zijn, en dit eene praesumtio juris zijn zou, waarvan het tegendeel, naar art. 1958 B. W., juist in casu bewezen wordt door de toelating in uitgaaf der assurantie-premiën op de rekening des boekhouders, de betaalde verhooging der premie, en het feit, dat Dorsman zonder belang was;

O. dat, wel is waar, de geint. die met Dorsman wegens meerdere voorschotten voor zijnen bijzonderen handel in doorloopende rekening-courant waren, erkennen ook dit voorschot ten zijnen

name, met bijvoeging der schuld-oorzaak, geboekt en hem daarvoor op zijne rekening-courant gedebiteerd te hebben, doch dat die wijze van boeking, welke te achten is voor dergelijke posten, alleen gemakshalve en naar usantie te zijn gevolgd, zooals de geint. beweren en boven vermeld is, van geen invloed is op de zaak, om dat er de ware regtstoestand van partijen niet door kan veranderen, daar noch de boeking, noch de rekening-courant Dorsman tot debiteur kon maken, als hij het niet buitendien was, en de wet, zoomin als de aard der zaak, er zoodanig effect aan verbindt,

O. dat door den app. geene andere aannemelijke gronden zijn aangevoerd, waardoor zijne verpligting zou zijn opgeheven, en dat alzoo uit het bovenstaande volgt, dat bij het vonnis a quo teregt het obligo der reederij jegens de geint., ter zake van het opgevorderde voorschot, als voldongen is aangenomen, en dat de app. bij die uitspraak niet is bezwaard;

Gezien art. 56 B. R.

Bevestigt het vonnis, enz.

N°. 6.

(**) VONNIS VAN DE REGTBANK TE ROTTERDAM.

29 Mei 1854.

C. B. EN ZOON Ca. J. F. E.

De Regtbank enz.

Overwegende, dat de eischer heeft gevorderd, dat de ged. bij vonnis dezer Regtbank, zullen worden veroordeeld om aan den eischer te betalen de som van ƒ 2412.93, uitmakende, behoudens erreur in de berekening, het aandeel, waarop de eischer, pro rata parte van het door hem betaalde gedeelte der premie, geregtigd is in de door de ged. ontvangen assurantie-penningen ten beloope van ƒ 6500, alles met veroordeeling in de kosten,

O. dat ged. hiertegen tot eene ontzegging hebben geconcludeerd, terwijl bij re- en dupliek van wederzijden bij de bij eisch en antwoord gehoudene sustenuen is volhard;

O. dat, ten aanzien der feiten, het tusschen partijen vaststaat, dat der ged. schip Maas, Kapitein J. N. Lotzow, op de reis van Falmouth naar Koppenhagen, met eene lading suiker bevracht, door storm en lekkaadje genoodzaakt is geworden te Hellevoetsluis als naaste noodhaven binnen te loopen;

dat het schip van daar is opgesleept naar Rotterdam, waar de lading is gelost, en het schip gerepareerd, en daarna de reis weder heeft voortgezet; dat der ged. cargadoors, de heeren K. van D. en S., de averij-onkosten, door het schip te Rotterdam gemaakt den 28 Dec. 1852 hebben doen verzekeren op behouden varen tot een bedrag van *ƒ* 5800 en den 7 Jan. 1853 tot een bedrag van *ƒ* 700, te zamen alzoo ten beloope van *ƒ* 6500,

dat de premie dier verzekeringen ad *ƒ* 163.50 is gebragt in de generale-averij-rekening, en van deze averij, ten beloope van *ƒ* 6627.54, door het schip te Rotterdam gemaakt, op 1 April 1850 door den koninklijken dispatcheur H. G. Wessberg te Gothenburg is opgemaakt eene behoorlijke dispatche, blijkens welke een gedeelte ad *ƒ* 4731.83 is gebragt in averij-gros, en daaronder *ƒ* 112.90 voor het aandeel der averij-gros in de premie van assurantie op behouden varen der voornoemde *ƒ* 6500 averij-onkosten, terwijl de overige *ƒ* 50.60 zijn gebragt onder de *ƒ* 1895.71 particuliere averij ten laste van het schip, en alzoo de geheele premie pro rata parte over de gemeene en bijzondere averij is verdeeld, waarin de eischer gedragen heeft tot een bedrag van *ƒ* 60,76;

dat onder de in averij-gros dragende waarden behoorde eene partij suiker van den eischer ter waarde van R. 46,369.24 en de eischer dien ten gevolge in de averij-gros voor zijn aandeel heeft moeten betalen eene som van R. 2763.17, bedragende 53⁴/₅ percent van het geheele bedrag der averij-gros, beloopende met de kosten van dispatch de som van R. 5134;

dat de eischer dit zijn aandeel aan de ged. heeft betaald; dat intusschen het schip op 10 Jan. 1853 op de Zweedsche kust

is verongelukt, en alzoo niet behouden heeft gevaren, en mitsdien de daarop verzekerde som van ƒ 6500 averij-gelden door de assuradeurs te Rotterdam aan der ged. voornoemde cargadoors, en door deze aan de ged. zelve is uitbetaald, van welke assurantiepenningen, ad ƒ 6500, de ged. thans het door den eischer gevorderde aandeel, ad ƒ 2412.93 weigeren af te geven; beweerende, dat die penningen hun geheel toekomen;

O. ten aanzien van het regt, dat er geen sprake is van de uitoefening van het assurantie-contract, tusschen voornoemde cargadoors en assuradeurs gesloten, want dat dit, door het betalen der premie door den eersten en de betaling der assurantie-penningen door den laatsten, volledig is ten uitvoer gelegd en afgeloopen, maar dat hier alleen sprake is van de verdeeling der assurantie-penningen, door de cargadoors van de assuradeurs ontvangen en aan de ged. geheel verantwoord en ter hand gesteld;

O. dat hier dus alleen de vraag is, voor wie en wat is verzekerd;

O. te dien opzigte, dat het tusschen partijen vaststaat, dat van wege de ged. door hunne cargadoors zijn geassureerd de averij-onkosten, hier te lande door gezegd schip gemaakt;

O. dat deze averij-onkosten volgens de wet geacht moeten worden verzekerd te zijn ten gemeene nutte, aangezien de premie van assurantie onder de averij-gros wordt gebragt, waartoe anders geen reden denkbaar is;

O. dat degenen, ten wier behoeve is geassureerd, geene anderen zijn kunnen dan zij, ten wier laste de averij-onkosten en de assurantie-premie liepen;

O. dat dus dan alleen ter beslissing overblijft de vraag of de eischer daartoe behoort, en, zoo ja, tot welk bedrag;

O. dat het buiten geschil is, dat de eischer daartoe behoort voor zijne partij suiker, in het schip aanwezig, want dat hij in de averij-onkosten der gemeene averij zijn aandeel heeft betaald ad R. 2763.17, en deze som door de ged. onder dien titel is aangenomen;

O. dat daarin ook begrepen was het aandeel des eischers in de assurantie-premie, als welke premie ook in de averij-rekening was gebragt;

O. dat derhalve uit dit een en ander volgt, dat ook ten zijnen behoeve was, en zijne belangen waren verzekerd geworden; en hij mitsdien mede geregtigd is tot een deel der assurantie-penningen, geëvenredigd naar zijn aandeel in de averij-gros;

O. dat de eischer daartoe stelt een bedrag van ƒ2412.93 en dit cijfer door de ged. niet is weêrsproken;

O. dat derhalve de eisch is gegrond;

Gezien artt. 246, 690, N°. 20 W. K., artt. 315, 586, 616 B. R., veroordeelt de ged. enz.

Hiervan hooger beroep. Arrest 17 Jan. 1855.

Het Hof van Z. Holland enz.

Overwegende ten opzigte der feiten, waaromtrent tusschen partijen geen verschil bestaat:

dat der app. schip Maas, Kapitein J. N. Lotzow, op de reis van Falmouth naar Koppenhagen, bevracht met eene lading suiker, waarin voor des geint. rekening ter waarde van R. 46.369,24, of 53$\frac{4}{5}$ van het geheele bedrag van de averij-gros, door storm en lekkaadje, genoodzaakt is geworden, den 9 Oct. 1852 te Helvoetsluis als naaste haven binnen te loopen, van dáár naar Rotterdam is opgesleept, gelost, gerepareerd, vervolgens de reis heeft voortgezet en op den 10 Jan. 1853 op de Zweedsche kust is verongelukt;

dat der app. cargadoors de averij-kosten, te Rotterdam gemaakt, op den 28 Dec. 1852 hebben doen verzekeren op behouden varen tot een bedrag van ƒ5800.— en den 7 Jan. 1853 nog tot een bedrag van ƒ700. en alzoo ten beloope van ƒ6500,—

dat de premie dier verzekering ad ƒ163.50, op aangifte der app. zelven, is gebragt in de algemeene averij-rekening en van deze averij, ten beloope van ƒ6627.54, door het schip te Rotterdam geleden, op den 1 April 1853 door den koninklijken dispatcheur Wessberg te Gothenburg is opgemaakt eene behoorlijke dispatche, blijkens welke een gedeelte ad ƒ4741.83. is gebragt in averij-gros en daaronder ƒ112.90 voor het aandeel der averij-gros in bovengemelde premie, terwijl de overige ƒ50.60 zijn gebragt onder de ƒ1895,71, particuliere averij, ten laste van het schip, en alzoo de geheele premie pro rata parte over de ge-

meene en bijzondere averij is verdeeld, terwijl de geint. voor zijn aandeel in de averij-gros ad 53¾ pCt. heeft moeten dragen en werkelijk dat bedrag aan de app. heeft betaald;

dat na de ramp en het dus niet behouden varen van het schip, de app. door tusschenkomst van hunne cargadoors van de assuradeurs hebben ontvangen bovenvermelde assurantie-penningen ad *f* 6500.—

dat de geint., origineel eischer, de app. origineel ged. voor de Arrondissements Regtbank te Rotterdam heeft doen dagvaarden, en gevorderd betaling eener som van *f* 2412.93, als moetende uitmaken het aandeel, waarop de geint. pro rata parte van het door hem betaalde gedeelte der premie geregtigd zoude zijn in de door de app., origineel ged., ontvangen assurantie-penningen;

dat de Regtbank te Rotterdam, bij vonnis van den 29 Mei 1854, die vordering heeft toegewezen, en de app. veroordeeld tot betaling dier som aan den geint.;

dat de app. van dit vonnis voor dit Geregtshof zijn gekomen in hooger beroep, en partijen voorts hebben geconcludeerd, zoo als blijkt uit hunne schriftelijke overgelegde conclusie;

En alsnu ten aanzien van het regt:

O. dat in de polis van assurantie, waarop de app. zich beroepen, in de beoordeeling van welker aard en strekking hier niet wordt getreden, de interest der geassureerden is vermeld te bestaan in voorgeschoten averij-gelden,

dat die assurantie, evenzeer als het voorschot zelf, is gedaan in communem utilitatem van beiden, schip en lading;

dat immers de wetgever bij art. 699, n°. 19 en 20, W. K. de bodemerij-premie van geldsommen, opgenomen tot dekking der onkosten, in averij-gros vallende, en de premie om die kosten te doen verzekeren, onder averij-gros gebragt heeft, geenzins als waren assurantie-premien onkosten, van zelve aan die voorschotten verbonden, als wanneer de bepaling geheel overbodig zoude wezen, maar omdat de verzekering zelve ten voordeel van schip en lading strekt; beschouwing, welke alleen, maar dan ook volkomen, de anders afwijkende wetsbepaling uitlegt en regtvaardigt;

dat de app. dan ook de premie van assurantie in averij-gros gebragt hebben en dus zelven metderdaad hebben erkend, en voor zooveel van hen afhing, bevestigd het vinculum juris, tusschen die assurantie en de gemeene belangen van schip en lading bestaande;

dat zij app. aan de ééne zijde de premie van assurantie met het voorschot, van den geint., voor zoo verre het aandeel van deze daarin betrof, hebben terugbekomen, en aan de andere zijde van de assuradeurs uitbetaling van het bedrag, waarvoor dat voorschot was verzekerd, hebben erlangd;

dat mitsdien, zoowel de beginsels van billijkheid, waarop het in handelszaken zoo zeer aankomt, als de uitdrukkelijke bepalingen der wet vorderen, dat de geint., ten wiens laste de premie van assurantie als gemeene averij is gekomen, daarin voor zijn aandeel gedragen, en van dat bedrag uitbetaling heeft gedaan, ook voor zijn aandeel in de bereids aan de app. uitbetaalde assurantie-penningen deele;

O. dat het bedrag van dit aandeel door den geint. gesteld, aan de zijde der app. niet is wedersproken;

O. dat het vonnis, waarvan beroep, alzoo wel en teregt is gewezen, en het hooger beroep, daarvan ingesteld, is ongegrond;

Gezien de artt. 246 en 699, nº. 20, W. K. en artt. 315, 586, 616 en 56 B. R.

Bevestigt het vonnis der Arrondiss.-Regtbank te Rotterdam, enz.

Verg. Bedenkingen tegen het vonnis van het Hof in Z. Holland, in zake van Balguerie enz., door Mr. M. Mees, Rotterdam.

(*) B. v. O. A.

c^{a}.

A. D. B. EN Z^{n}. enz.

Overwegende ten aanzien der daadzaken,

dat tusschen partijen is in confesso, dat de verweerders hebben verzekerd van Amsterdam en alle circumjacentien van dien af tot eenige haven of havens der Eilanden Java en Sumatra, of Sumatra en Java op het Barkschip N N met al zijn aan en toebehooren eene som van 40.000 Gulden,

dat gemeld Barkschip op 3 April 1855 van Texel uitgezeild zijnde, op de reis naar Batavia eene schade heeft ondervonden, bedragende ƒ11512 of ƒ28.78 per ƒ100 van de verzekerde som,

dat de eischer beweert, dat die schade een gevolg is geweest van zeeëvenementen, waartegen de verzekeraars hem hebben verzekerd, als hebbende het schip met veel slecht en stormweder en hooggaande zeeën te kampen gehad, waardoor het zwaar gewerkt heeft en lek geworden is,

dat de verweerders daarentegen beweren, dat door den eischer niet is bewezen, dat het voormelde lek door eene zeeramp ontstaan is, maar dat integendeel meer dan waarschijnlijk is, dat het schip, bij zijn vertrek, niet digt, immers tegen de gewone kansen eener zeereis niet behoorlijk bestand was,

O. dat de eischer tot regtvaardiging zijner bewering hoofdzakelijk heeft aangevoerd, dat de zeewaardigheid van het schip bij het vertrek van Amsterdam bleek uit een certificaat, hetwelk vóór dat vertrek van het schip van Amsterdam door de deskundigen de Heeren H. W. Schokker en J. H. Schippers na inspectie is afgegeven, met plaatsing in de klasse A 2. zoo als dit wordt vermeld in den brief van genoemde Experts in dato den, . . . April 1856;

dat voorts door het zeeprotest op den 30 Julij 1855 door Kapitein Agema te Batavia ten overstaan van den Notaris J. J. Mijnssen

gepasseerd, alsmede door de scheepsverklaring ten overstaan van den zelfden Notaris op den 3 Augustus 1855 door genoemden schipper en zijn scheepsvolk onder aanbod van eede afgelegd, beide door den eischer overgelegd, werd bewezen dat het schip op 3 April 1855 van Texel vertrokken zijnde in het etmaal van 17 op 18 April bij eene stijve bramzeils koelte de wind N. O. t. O. door eene aannemende zee werd beloopen, waardoor het zeer zwaar slingerde en vreesselijk werkte, en de laatste (voormiddags) wacht van dat etmaal bij het lens pompen bevonden werd, dat er steeds veel water bij de pompen was, staande er 16 duim bij dezelve: — dat dit water maken in meerdere of mindere mate aanhield, naar gelang van het meer of minder ongunstige weder, en van het meer of minder werken van het schip, tot den 15 Junij daarna, op welken dag het schip met zware stormvlagen en regenbuijen en hooge, over de verschansing aan beide zijden heenloopende, zeeën te kampen had en veel water maakte, na welken tijd het schip voortdurend van 10 tot 13 duim water bleef maken, zoo zelfs dat het liggende te Batavia, bij troebel water nog 14 duim in het etmaal maakte,

O. dat daarentegen de verweerders tot staving van hunne bewering hebben aangevoerd, dat het schip reeds vroeger lek geweest was, en zonder gepaste voorzorgen tegen de terugkeer van dat gebrek te nemen, en zonder de reparatien te doen, welke de Experts van Veritas hadden verlangd als voorwaarde om een certificaat van zeewaardigheid af te geven, te doen bewerkstelligen, de reis naar Java heeft aanvaard: dat al verder het schip geene buitengewone stormen heeft te lijden gehad, niet gestooten heeft, noch aangevaren is, noch iets anders heeft ondervonden dan hetgeen in den regel de meestgunstige reis naar Oost-Indiën oplevert:— dat bij het eerste ruwe weder en hoog werkende zeeën, het schip reeds meer water maakte dan gewoonlijk, welk watermaken weder verminderde bij gunstig weder wanneer het schip minder werkte, dat men dan dus slechts last had van de gewone lekkagie, terwijl in het laatste gedeelte der reis het lek meestal op dezelfde hoogte is gebleven; dat voorts bij de inspectie

over het schip gehouden te Soerabaija op den 22 en 27 Augustus alsmede op den 7 en 25 September 1855 allen door den eischer overgelegd, is gebleken dat de naden der vaste huid, waar het koper af was, alsmede de zandstrook en stevennaden met eenige naden onder het vlak, nadat zij van het koper ontbloot waren, in eenen lossen en opengewerkten staat verkeerden, uit welke oorzaak, naar de meening der verweerders, de lekkagie was ontstaan: dat tot herstel van dit een en ander en tot het terug brengen van het schip in eenen zeewaardigen staat, het zelve geklamaaid, gekalfaat en van eene geheel nieuwe koperen huid voorzien is; dat de hiertoe aangewende onkosten, als zijnde slechts gemaakt tot herstel van hetgeen door het gewone *tear and wear* is geleden voor rekening der reederij moeten blijven, en niet als ware het schade, door buitengewone zeeëvenementen veroorzaakt, ten laste van de verweerders kan gebragt worden,

O. dat de verweerders al verder hebben beweerd, dat het scheepsjournaal, indien het in zijn geheel werd overgelegd, vermoedelijk in de bijzonderheden nader zou bevestigen, hetgeen door den schipper te Batavia en door den opper-stuurman te Soerabaija verklaard is, weshalve de verweerders bij conclusie van antwoord den eischer aangespoord en zoo noodig gesommeerd hebben dat scheeps-journaal in judicio over te leggen, terwijl zij omtrent eene door den eischer overgelegde scheepsverklaring te Dordrecht, na den terugkeer van het schip afgelegd op den 13 Februarij, beweren, dat deze, wat den vorm betreft, geen bewijskracht bezit en veeleer de bekentenis met zich brengt, dat het vereischte bewijs in regten ontbreekt,

O. dat de eischer, nader indringende op de gegrondheid zijner sustenuen, bepaaldelijk heeft beweerd:

1°. dat de herstellingen welke door de Experts van Veritas waren noodig geacht, betroffen zoodanige gedeelten van het schip welke met de ondervondene lekkagie niets gemeens hadden;

2°. dat het scheeps-journaal waarvan de overlegging zeer moeijelijk zoude zijn, daar hetzelve door den Kapitein op eene nieuwe reis weder was mede genomen, ook niet meer zou bewijzen dan de scheepsverklaring te Batavia afgelegd, bevattende

het omstandig verhaal der reis, en meerendeels den woordelijken inhoud van het journaal: dat voorts de te Dordrecht afgelegde scheepsverklaring geene andere strekking had dan om de te Batavia afgelegde te verduidelijken,

O. dat de verweerders hierop voor het overige bij hunne beweringen persisterende, niet bepaaldelijk geconcludeerd hebben ten fine van overlegging van het scheeps-journaal, maar aan scheidslieden hebben overgelaten, naar hun oordeel die overlegging al of niet te bevelen,

O. dat alsnu in regten de vraag is, of de schade welke het schip N N. op de reis van Texel naar Batavia heeft geleden zoo als het gebeurde, omschreven in de scheepsverklaring van Soerabaija in dato 3 Augustus 1855, over de juistheid van welker inhoud geen verschil tusschen partijen bestaat, een gevolg is van zeeëvenementen, waartegen de verweerders den eischer hebben verzekerd, dan wel van den onzeewaardigen staat, waarin het schip zich bevond,

O. dat, wel is waar het onderzoek van de deskundigen Schokker en Schippers, hetwelk het schip voor het vertrek uit de Nederlanden heeft ondergaan alvorens door de Nederlandsche Handel-Maatschappij te zijn bevracht, als mede de zware stormvlagen en hooge zeeën, waarvan de scheepsverklaring gewaagt, eenige vermoedens opleveren, ten gunste van den eischer; maar het desniettemin twijfelachtig blijft, of wel die stormvlagen en hooge zeeën dien graad van hevigheid hebben gehad, om als buitengewone zeeëvenementen te kunnen worden beschouwd,

O. dat bij het bestaan alzoo van vermoedens, zoowel voor als tegen de bewering van den eischer, dat de schade is ontstaan door zoodanige oorzaken, waartegen de verweerders hem hebben verzekerd, scheidslieden de voorlichting van deskundigen in het vak van scheepvaart en scheepsbouw behoeven,

O. dat deze deskundigen bij hun onderzoek zullen moeten raadplegen, zoo wel het zeeprotest en de scheepsverklaring te Batavia alsmede de rapporten van deskundigen onderzoek te Soerabaija en het rapport door den Heer P. H. W. G. de Vlugt, scheeps-inspecteur te Batavia van eene door hem gehoudene

bezigtiging over het schip uitgebragt, in dato Batavia den eersten Augustus 1855, door den eischer overgelegd en voorts voor zooveel noodig den brief van de deskundigen Schokker en Schippers, in dato den . . . . April 1856.

O. dat de scheepsverklaring, op 13 Februarij 1856, te Dordrecht afgelegd, door den eischer overgelegd, daarbij niet in aanmerking zal moeten worden genomen, als zijnde dit stuk niet opgemaakt ter plaatse en binnen den termijn bij de wet bepaald.

O. dat het de vraag zou kunnen zijn, of de overlegging van het scheeps-journaal in zijn geheel zoude moeten worden bevolen, om door de deskundigen bij hun onderzoek te worden geraadpleegd.

O. dat partijen het aan het oordeel van scheidslieden hebbende overgelaten om die overlegging al of niet te bevelen, bij hen geen genoegzame grond is gevonden, om zulks ex officio te bevelen, daar tegen het oponthoud, hetwelk zoodanig bevel zou doen ontstaan, doordien dat journaal, volgens de verzekering des eischers, door kapitein Algema op eene nieuwe reize weder medegenomen is en dus eerst na geruimen tijd geëxhibeerd zoude kunnen worden, niet kan worden overgesteld eenig bepaald nut, hetwelk dat journaal in zijn geheel tot toelichting dezer zaak zoude kunnen opleveren.

Gezien artt. 249, 379 en 637 W. K. en 222 en 56 W. v. R.

Regt doende in het eerste ressort.

Alvorens ten principale regt te doen.

Bevelen dat er een onderzoek door deskundigen zal plaats hebben, die naar aanleiding van den inhoud van het zeeprotest, de scheepsverklaring en de rapporten der deskundigen, alsmede voor zooveel noodig van den brief der Amsterdamsche deskundigen, en op grond van de kennis en wetenschap van de zaak en van het gebeurde, die zij uit de voormelde stukken zullen hebben verkregen, hunne gevoelens zullen uitbrengen over de vermoedelijke oorzaken van de door het schip NN., Kapitein NN., op de reis van Texel naar Java, waartoe de verzekering betrekkelijk is, geledene schaden en bepaaldelijk of het lek in gemeld schip, op de voornoemde reize ondervonden, geheel of gedeeltelijk

moet worden toegeschreven aan weder, wind en zee, dan wel aan den onvoldoenden staat, eigen gebrek of bederf van het schip.

Benoemen enz.

Bepalen enz.

Gewezen te Rotterdam. den 3 April 1857, door Mr. L. Metman, C. D. Asser, W. S. Burger, Wz.

Eindvonnis.

O. ten aanzien der daadzaken.

Dat bij ons interlocutoir Vonnis, de dato 3 April 1857, door ons, alvorens ten principale regt te doen, is bevolen, dat er een onderzoek zoude plaats hebben door deskundigen, die naar aanleiding van den inhoud van het zeeprotest enz., hunne gevoelens zouden uitbrengen over de vermoedelijke oorzaken van de door het schip NN., Kapitein NN., geledene schaden, en bepaaldelijk of het lek in gemeld schip op de voornoemde reize ondervonden geheel of gedeeltelijk moet worden toegeschreven aan weder, wind en zee, dan wel aan den onvoldoenden staat, eigen gebrek of bederf van het schip.

O. dat de door ons benoemde deskundigen, na op den 25 April 1857, behoorlijk te zijn beëedigd, blijkens Proces-verbaal van die dagteekening, op den 14 Mei 1857 te Rotterdam een rapport hebben uitgebragt, waarbij zij verklaren, ook na het inwinnen van inlichtingen, zoowel bij de Experts van Veritas, als bij de deskundigen H. W. Schokker en J. H. Schippers te Amsterdam en na een onderhoud met Kapitein NN., eenparig van oordeel te zijn, dat de oorzaken van de door het schip NN., Kapitein NN., geledene schade, op de reis van Texel naar Java, en bepaaldelijk het lek worden van hetzelve op die reize, eeniglijk en alleen is veroorzaakt door het los liggen der naden van den bodem achter het koper en dus niet kan worden toegeschreven aan weder, wind en zee, maar integendeel, eeniglijk en alleen is ontstaan door den onvoldoenden staat van het schip bij den aanvang der reis, waardoor het toch niet bestand was, om de gewone zeeëvenementen op eene eenigzins langdurige reis te doorstaan, of met andere woorden gezegd, door eigen gebrek;

dat dit oordeel van de deskundigen steunt op de volgende gronden,

N°. 7.

dat het bovenschip voor deszelfs vertrek van Amsterdam is gerepareerd geworden, doch dat de reparatie zich niet tot het onderschip heeft uitgestrekt en alzoo de koperen huid niet is afgenomen en de bodem niet is geklamaaid en gekalfaat geworden;

dat het schip, hetwelk op 3 April 1855 uitgezeild, reeds op den 18, even buiten het Engelsche Kanaal gekomen zijnde, onder eene stijve bramzeilskoelte, veel water is gaan maken, zoodat men bij het lens pompen bevond, dat er steeds veel water bij de pompen was, — dat er voor dien tijd geene melding omtrent het weder en de zee in het Extract scheeps-journaal wordt gemaakt, waaruit moet worden opgemaakt, dat er voor dien tijd niets bijzonders heeft plaats gehad, terwijl het eerste, hetwelk men als iets bijzonders vermeende te moeten aanmerken, is eene stijve bramzeilskoelte, waarin men *soms* eenig water over de verschansing kreeg;

dat het schip, alzoo bij de minste beweging reeds, zonder storm of hooge verbolgene zee te hebben doorgestaan, dadelijk eene zeer belangrijke hoeveelheid water meerder is gaan maken dan gewoonlijk;

dat vervolgens de vermeerdering van het water bij de pompen, bij mooi of slecht weder, niet in verhouding stond met het verschil van het werken van het schip met flaauwe koelte en hooge deining of bij stormweder met hooge verbolgene zeeën, hetwelk dus aantoonde, dat, ofschoon het bovenschip met stormweder en hooge zee, meerder onder water zijnde, dan met flaauwe koelte, in dit geval de vermeerdering der lekkagien niet door den slechten staat der naden of beplanking van het schip boven water was veroorzaakt;

dat de Experts te Soerabaija verklaren, dat zij geene werking of ontzetting in het bovenschip noch binnen noch buiten boords hebben ontdekt, dat de koperen huid nog vrij goed was, maar de naden achter dezelve los stonden, dat uit dit een en ander bepaaldelijk volgde, dat de lekkagie eeniglijk en alleen had geschuild in, en was veroorzaakt door losstaande naden achter het koper in het onderschip.

O. dat, nadat het gemelde rapport door de deskundigen was uitgebragt, door partijen is voortgeprocedeerd en alstoen door den eischer is gediend van eene nadere conclusie, waarbij hij heeft ver-

klaard te persisteren bij de reeds genomene conclusien (tot toewijzing van den gedanen eisch), hebbende de eischer daarbij hoofdzakelijk beweerd, dat op de ged. de last rustte, om te bewijzen, dat de schade een gevolg was geweest van den onzeewaardigen staat van het schip; dat dat bewijs niet was vervat in het rapport, tegen hetwelk de eischer onderscheidene bedenkingen heeft te berde gebragt;

dat de ged. ook hunnerzijds gepersisteerd hebbende bij hunne vroegere conclusie, welke gestrekt heeft tot niet ontvankelijk verklaring immers ontzegging van den eisch, het rapport tegen de bedenkingen van den eischer hebben verdedigd, bewerende, dat de onzeewaardigheid van het schip ten volle was bewezen.

O. wat het *regtspunt* betreft, dat de vraag, welke der partijen tot het leveren van bewijs, namelijk of de eischer tot het bewijs gehouden is, dat de schade is veroorzaakt door zeeëvenementen, of wel de ged., dat die is veroorzaakt door eigen gebrek van het schip, in het midden kan worden gelaten, daar door het rapport van de deskundigen op eene overtuigende wijze is aangetoond, dat de schade aan de laatstgemelde oorzaak is te wijten.

O. dat de eischer eenige bedenkingen ter bestrijding van dat rapport heeft aangevoerd, welke ons echter niet afdoende zijn toegeschenen.

O. dat de eischer tot dat einde in de eerste plaats heeft aangevoerd, dat uit de opmerking van de Experten, dat de koperen huid niet was afgenomen vóór het vertrek van het schip, zoude volgen, dat eene reederij verpligt zoude zijn, vóór het aanvaarden van elke reis het verzekerde schip te koperen, en voorts dat naar het oordeel van de Experts de onzeewaardigheid van het schip niet zoude behoeven te blijken uit het stellige bewijs, dat de naden van het onderschip achter het koper bij het aanvaarden der reis losstonden, maar het voldoende is, wanneer na ruim drie maanden reis bevonden wordt, dat zij losstaan en er alsdan geene blijken van werking in het bovenschip aanwezig waren bevonden.

O. echter dat de eerste gevolgtrekking is onjuist, omdat het gemis der verkopering niet op zich zelf, maar slechts in verband met de verdere omstandigheden, door de deskundigen, als een grond tegen de verzekerden is aangevoerd, terwijl wat de tweede gevolg-

trekking betreft, door de Experten teregt is geoordeeld, dat van den staat der naden vóór het vertrek niet door een a priori geleverd bewijs *behoeft* te blijken, maar dat die bevinding van het openstaan der naden na de afgelegde reis, in verband en zamenhang met andere omstandigheden, tot hetzelfde bewijs *kan* leiden.

O. dat voorts door den eischer tegen het rapport wordt overgesteld het onderzoek aan het schip door deskundigen, vóór het vertrek, alsmede de bevinding der deskundigen te Soerabaija.

O. dat het onderzoek vóór het vertrek geen voldingend bewijs maar slechts een *vermoeden* oplevert, hetwelk door al hetgeen op de reis heeft plaats gehad en hetgeen bij de expertise in Oost-Indien is bevonden, ontzenuwd is geworden, terwijl de Experts te Soerabaija wel in hunne rapporten hebben gewag gemaakt van *losgewerkte* naden en van afwijken van planken van de vaste huid, maar het niet blijkt dat er eene *zoodanige* werking van het schip heeft plaats gehad, dat zelfs een schip in volkomen zeewaardigen staat tot het doen eener Oost-Indische reis, daardoor zoude zijn blootgesteld geworden om lek te worden, terwijl althans de deskundigen, die ons hebben voorgelicht en onder wier oogen de rapporten van Soerabaija zijn geweest, aan die omstandigheden blijkbaar dat gewigt niet hebben gehecht, hetwelk de eischer meent daar aan te kunnen hechten.

O. dat ook wijders de algemeene uitdrukking in de beëedigde scheepsverklaring, dat het schip gedurende de reis veel slecht en stormweder en hooggaande zeeën heeft gehad, geenzins bewijst zoo als de eischer beweert, dat dit reeds vóór den 18 April 1855 het geval is geweest, evenmin als de in algemeene bewoordingen vervatte verklaring, dat het schip bij zijn vertrek in den besten staat was om zee te kiezen, iets afdoet, tegenover het bepaalde gevoelen, hetwelk de deskundigen, op grond van de geblekene omstandigheden dezer reis hebben uitgebragt.

O. dat wij alzoo in het rapport van de Experts eene voldoende voorlichting hebben en er alle grond bestaat om ons met hun gevoelen te vereenigen.

O. dat, daar het nu vaststaat, dat de geledene schaden van het schip NN., op de verzekerde reis, een gevolg zijn geweest van

den onzeewaardigen staat van het schip, de ged. tot geene vergoeding van die schaden gehouden zijn.

Gezien de artt. 249 en 637 W. K., art. 56 W. v. R.

Regtdoende in het Eerste Ressort.

Ontzeggen aan den eischer enz.; en verwijzen den eischer in de kosten enz.

Gewezen te Rotterdam, 22 Julij 1857, door Mr. L. Metman, C. D. Asser, W. S. Burger Wz.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 8.

(*) NN. Reeders,

ca.

J. J. H., enz.

In aanmerking nemende, dat de compromittenten ter eenre vermeenen, dat de gemelde schaden eeniglijk en alleen zijn veroorzaakt door en ten gevolge van het harde stormweder en de hooge en verbolgene zeeën, waartegen het schip op de gezegde reis te worstelen heeft gehad en het zwaar zeilen, waartoe de Kapitein Ulrich, zich verpligt heeft gezien, om vrij van de Fransche kust te blijven, en dus door buitengewone zeeëvenementen, en zich allezints geregtigd achten, om eene volledige vergoeding van de herstellings-kosten van de schaden van de compromittenten ter andere zijde te vorderen, terwijl deze laatsten daarentegen vermeenen, dat zoo er al schaden door de bovengemelde omstandigheden zijn veroorzaakt, er echter ook te Plymouth herstellingen aan het schip hebben plaats gehad, waarmede zij niets hoegenaamd te maken hebben, naardien die alleenlijk hebben gestrekt tot herstel van gebreken (vice propre), welke reeds voor den aanvang van de reis bestonden, uit welken hoofde door hen eene volledige vergoeding van alle de herstellings-kosten wordt geweigerd, edoch onder bereidverklaring van eene vergoeding van de herstellingskosten van schaden, welke werkelijk door buitengewone zeeëvenementen blijken te zijn veroorzaakt.

Gezien de stukken enz.

Gehoord Kapitein N., in zijne mondelinge mededeelingen en toedragt der plaats gehad hebbende daadzaken, alsmede den Heer Bröder, Johannes Martens, Kapitein Experts te dezer stede, welke het schip, terwijl het te Plymouth onder reparatie lag, meermalen hebben bezigtigd en gezien, en eindelijk den Heer Hendrik Poppen, Kapitein Expert te dezer stede, welke aan het schip voor deszelfs vertrek van deze stad naar Londen een certificaat van zeevaardigheid heeft afgegeven.

O. dat het aan de ondergeteekenden overtuigend is gebleken, dat wind en zee, op de reis van het schip van Londen naar Plymouth, niet zoo hoog zijn geweest, dat daardoor de zoo belangrijke ontzetting van hetzelve, welke er te Plymouth aan is bevonden, kan zijn ontstaan, zelfs dan niet, wanneer Kapitein N. zich werkelijk verpligt mogt hebben gezien, om zwaar te zeilen, om vrij van de Fransche kust te blijven.

O. dat het schip dan ook volgens het gemelde scheeps-journaal, op de verdere reis, namentlijk van Plymouth naar Port Adelaide, en dus na de ondergane reparatie wel zwaarder en langduriger stormweder heeft doorgestaan, doch niettemin alstoen volmaakt digt is gebleven;

O. dat dus daaruit van zelve volgt, dat het schip, wanneer het dezelfde of eene dergelijke reparatie voor den aanvang der reis had ondergaan, de later gemaakte kosten geheel hadden kunnen worden voorgekomen en bespaard zouden zijn gebleven.

O. dat wel is waar het schip voor den aanvang der reis op nieuw gekoperd is geworden, naardien het van deszelfs vorige reis lek te huis was gekomen, edoch dat er alle reden is om te vermoeden, daaraan en daarbij niet die zorg is aangewend, welke behoorde en waardoor dan ook de ware oorzaak der lekkagie welligt niet gevonden en zeer zeker niet verholpen is, hetwelk toch ten duidelijkste en onwedersprekelijkste consteert uit de daadzaak, dat de voornaamste lekkagie gebleken is, te Plymouth, te bestaan door verteerde ijzeren bouten en de daardoor in het schip veroorzaakte openingen of gaten.

O. dat de Heer Poppen heeft verklaard, dat hij het schip eerst heeft bezigtigd, nadat het reeds was gesmeerd en een aanvang

met het omleggen van de koperen huid was gemaakt, zoodat hij niet had kunnen zien of hetzelve al dan niet behoorlijk was gekalfaat en evenmin over den staat der bouten had kunnen oordeelen, doch in de veronderstelling, dat alles behoorlijk was voorzien, niet geaarzeld heeft het certificaat af te geven.

Uitspraak doende in het hoogste ressort;

Verklaren dat alle de herstellingen, welke te Plymouth aan het schip zijn bewerkstelligd, eeniglijk en alleen hebben gestrekt, tot goedmaking van de reeds voor den aanvang der reis bestaan hebbende eigen gebreken van het schip (vice propre) en dat er geene herstellingen van schade hoegenaamd hebben plaats gehad, welke door buitengewone zeeëvenementen zijn of hebben kunnen ontstaan, zoodat alle de kosten, welke te Plymouth gemaakt zijn, eeniglijk en alleen zijn moeten worden aangewend, voor de herstelling van die gebreken.

Beslissen diensvolgens, dat de compromittenten ter eenre niet geregtigd zijn, om de kosten te Plymouth gevallen, of eenig gedeelte daarvan van de compromittenten ter andere zijde te vorderen.

Rotterdam 28 Junij 1854.

P. Gibs Cz., Gerrit Visser Ez., G. Poort.

No. 9.

(**) H. v. d. S. Hz., Scheepsreeder te Dordrecht,

c^a.

De Dordrechtsche Zee-Assurantie-Maatschappij enz.,

Overwegende, ten aanzien der daadzaken:

dat, blijkens afschrift van eene polis van assurantie, geteekend te Dordrecht, den 2 Maart 1850, door de ged. aan den E. eene som van *ƒ* 6000, is verzekerd, op het behouden arrivement van het schip Henrietta Albertina, schipper G. J. van de Velde, van alle Nederlandsche havens en alle circumjacentiën van dien af, tot alle havens gelegen in de Yszee, Oostzee en Iersche zee,

Noordsche zeeën, mitsgaders naar de Belgische, Fransche, Spaansche en Portugesche havens, zoo mede naar de havens, gelegen in de Middellandsche zee en vice versa, en zulks voor den tijd van negen achtereen volgende maanden, aanvang nemende den 2 Maart 1850, en alzoo eindigende den 2 December 1850, welke termijn echter op laatstgemelden dag voor den tijd van twaalf maanden is verlengd, en alzoo bij die polis dat arrivement is verzekerd ter bestemder plaatse voor elke reize, welke gemeld schip, gedurende den tijd der verzekering, van eenige Nederlandsche haven of circumjacentiën van dien, naar eene der genoemde havens of vice versa mogt ondernemen;

dat het tusschen partijen in confesso is, dat op eene reize, welke gemeld schip, gedurende den verzekeringstijd op 19 Nov. 1850, van Amsterdam naar Cadix heeft ondernomen, door hevigen storm en hooge zee geteisterd, gedwongen is geworden te Brixham-Torbay in Engeland als noodhaven binnen te loopen, en dat het dáár, in dien door storm en hooge zee geteisterden toestand, door deskundigen is afgekeurd, als volkomen onzeewaardig, op grond, dat de kosten, vereischt om het schip weder zeewaardig te maken, verre de waarde zouden overtreffen, welke het schip na die herstelling zoude hebben; reden waarom, door hen een dadelijke verkoop van het schip werd aangeraden, welke dan ook plaats heeft gehad;

dat mitsdien het schip niet ter gedestineerde plaatse, de haven van Cadix aangekomen zijnde, en over de voldoening der assurantie-penningen geschil ontstaan zijnde, namens den compromittent ter eenre, als eischer is geconcludeerd tegen de compromittenten ter andere zijde, alsmede tegen vijf andere onderteekenaars der polis, welke echter niet hebben gecompromitteerd, en alzoo aan de onderwerpelijke arbitrale procedure bij de verschillende acten van compromis geen deel hebben genomen, dat bij vonnis van scheidslieden de onderscheidene onderteekenaars der bovenaangehaalde polis, zullen worden veroordeeld tot betaling enz., onder bereidverklaring voor zooveel noodig van den compromittent ter eenre, om, zoo heeren scheidslieden hiertoe in billijkheid gronden mogten vinden, onverpligt wegens het zuiver overschot, hetwelk het wrak heeft opgeleverd, aan de

verweerders opening te geven, en zulks in mindering te lijden, van de door de verw. verschuldigde vergoeding;

dat voor antwoord door de ged. benevens ten name van dezelfde vijf andere onderteekenaars der polis, welke evenwel niet hebben gecompromitteerd is geconcludeerd, dat de E. bij vonnis van scheidslieden zal worden verklaard niet-ontvankelijk in zijn eisch en conclusiën, enz.; en vervolgens bij repliek door den E. onder inhaesie voor zooveel noodig van zijne bij conclusie van eisch gedane bereid-verklaring, bij die conclusie is gepersisteerd;

O. dat in regten mitsdien, naar aanleiding van een en ander de volgende drie vragen dienen te worden beslist:

I°. Zijn de scheidsmannen bevoegd om eenige beslissing te nemen, ten aanzien van E. P. B. Pzn., A. F. L., de Amsterdamsche assurantie-societeit tegen zeegevaar, de tweede Amsterdamsche assurantie-societeit tegen zeegevaar en H. van der S. Hz., die wel de polis maar niet de acte van compromis hebben geteekend, hoezeer tegen hen mede is geconcludeerd?

II°. Zijn de verzekeraars verpligt de van hen gevorderde vergoeding te voldoen, overeenkomstig het gesloten contract van verzekering?

III°. Hoe behoort er te worden beslist omtrent de bereid-verklaring van den E. betrekkelijk het aftrekken van de zuivere opbrengst van het wrak van de gevorderde vergoeding?

O. ten aanzien der eerste vraag, dat de eischer niet alleen vordert veroordeeling van zijne bovengemelde mede-onderteekenaren der acte van compromis, maar daarenboven van E. P. B. Pzn. enz., en zulks tot voldoening van zekere aandeelen in de verzekerde som;

O. dat ofschoon, de namen dier personen wel voorkomen op de polis van assurantie, en ook tegen hen is geconcludeerd, evenwel in de acte van compromis, waaruit de ondergeteekenden alleen hunne bevoegdheid ontleenen om regt te spreken, hunne namen niet vermeld zijn, noch ook die acten door hen zijn geteekend, zoo als art. 623 B. R. op straffe van nietigheid voorschrijft; dat mitsdien eene uitspraak van scheidsmannen te hunnen aanzien niet zoude kunnen voldoen aan het eerste vereischte van art.

637, en volgens art. 649 N°. 1 en 2, B. R. blijkbaar aan nietigheid zoude laboreeren; uit welk een en ander volgt, dat ten aanzien van hen, die het compromis niet als partijen met den eischer hebben geteekend, de ondergeteekenden onbevoegd zijn eenige uitspraak te doen;

O. met betrekking tot de tweede vraag, dat de gevolgen eener verzekering op het behouden arrivement, waarbij noch het schip zelf, noch de lading, maar het belang des verzekerden bij de aankomst ter bestemder plaatse wordt verzekerd, hoofdzakelijk behooren te worden beoordeeld naar de bedoeling der partijen, op te maken uit de termen der overeenkomst zelve;

O. dat partijen bij de onderwerpelijke overeenkomst zich hebben bediend van de gewone bewoordingen of gedrukte formule der verzekerings-contracten op behouden varen, bestaande uit die, gebruikelijk voor verzekering op het schip zelf, met cursieve invoeging van die, welke de verzekering op behouden arrivement betreffen, en het nu bepaaldelijk deze laatsten zijn, welke ten deze in aanmerking komen;

O. dat bij die bewoordingen de verzekering op behouden arrivement ter gedestineerde plaatse, verklaard wordt dus verstaan te moeten worden, „dat, ingeval zulks niet gebeurde, hetzij door schipbreuk als anderzints (behoudens artt. 249, 640 en 641 W. K.) verloren gaan of verongelukken, de verzekeraars hunne geteekende sommen prompt en zonder eenige exceptie zullen voldoen, zoodra het ongeluk ter plaatse, waar de verzekering gesloten is, bekend en hun aangekondigd zal zijn;"

O. dat mitsdien de bovengemelde vraag zich oplost in deze, of de afkeuring, in eene noodhaven, van een door storm en hooge zee geteisterd, uit noodzaak binnengeloopen schip, als onzeewaardig, geacht kan worden te zijn een, hetzij door schipbreuk als anderzints, verloren gaan of verongelukken;

O. dat een schip, hetwelk buiten staat is zee te bouwen en niet voldoende kan worden hersteld, zonder oneindig meerdere kosten, dan het na de herstelling waardig zoude zijn, en hetwelk daarom door deskundigen afgekeurd wordt, in een gezonden zin volkomen gelijk staat met een schip dat verongelukt is, terwijl

de woorden: „hetzij door schipbreuk als anderzins," de ruimst mogelijke grenzen stellen, zoowel voor de wijze waarop, als voor de oorzaken, waaraan zulk verongelukken of verloren gaan geschied of te wijten is, en alzoo niets uitsluiten dan een verongelukken ten gevolge van de schuld des verzekerden of van een eigen gebrek van het schip zelf;

O. dat de verw. niet hebben geconcludeerd om tot bewijs van dit een of ander te worden toegelaten, en er geene reden bestaat om aan te nemen, dat onder de algemeene uitdrukking „als anderzins" niet zou zijn begrepen de afkeuring, welke bij de meer in bijzonderheden tredende clausule der vroegere polissen op behouden varen, die door de tegenwóordige meer algemeene clausule is vervangen, zelfs met name opgenoemd werd;

O. dat daartegen niet kan afdoen der verw. beroep op den bij de polis bedongen vrijdom der verzekeraars van averij-gros en bijzondere averij en van alle andere onkosten, met of zonder succes geimpendeerd, daar deze bepaling volgens de termen der polis in geenerlei verband staat tot de oorzaak van het verongelukken of verlóren gaan, maar zij alleen in de polis is opgenomen, in tegenoverstelling van het beding, dat de verzekeraars geen genot zouden hebben van hetgeen door berging mogt worden behouden, en uit dien hoofde dan ook bij eene verzekering, niet van het casco, maar van het behouden arrivement van het schip, er geene quaestie van averij of averij-gros kan te pas komen, aan welke oorzaak ook dat non-arrivement zoude moeten worden toegeschreven;

O. dat de verw. voorts wel op grond van den ouderdom van het schip beweren, bij het aangaan dezer verzekering, geene andere bedoeling gehad te hebben, dan om te verzekeren tegen het directelijk en geheel verongelukken van het bewuste schip, ten gevolge van zee-ëvenementen, maar niet tegen eene afkeuring van hetzelve in eenige noodhaven op de verzekerde reis: maar die bedoeling niet is overeen te brengen met de in de polis voorkomende uitdrukkingen, en er wijders ten processe geenerlei blijk voorhanden is, dat de verzekeraars bij het sluiten der verzekering de strekking en het gevolg der gebezigde gewone clausule hebben willen beperken;

No. 9.

O. dat uit een en ander volgt, dat de compromittenten ter andere zijde tot vergoeding zijn verpligt en gehouden;

O. wat de derde vraag aangaat, dat bij de polis wel is bepaald, dat de verzekeraars geen genot zouden hebben van zoodanig gedeelte als door berging zoude mogen worden behouden (ten ware de aard van het interest hierin naar billijkheid wijzigingen vorderde), en dat daartegen zij vrij zouden zijn van averij-gros en bijzondere averij en van alle andere onkosten, met of zonder succes geïmpendeerd, doch hier geen onderzoek naar de al- of niet-toepasselijkheid van dat beding vereischt wordt, nadat de compromittent ter eenre bepaaldelijk bij conclusie zich bereid heeft verklaard, om, wanneer scheidslieden daartoe gronden van billijkheid mogten vinden, wegens het zuivere overschot van het wrak en den inventaris aan de compromittenten ter andere zijde opening te geven, en zulks in mindering te doen lijden, van de door hen te voldoene vergoeding, en bij pleidooi zelfs heeft verklaard, het wel te mogen lijden, dat het bedrag daarvan door scheidsmannen wierd bepaald:

O. dat hier, waar de verpligting der verw. tot vergoeding voortspruit uit het non-arrivement van het schip, ten gevolge van afkeuring van hetzelve, en de E. zelf eigenaar van het casco was, het niet alleen naar de algemeene beginselen, maar ook in het bijzonder naar die van het contract van assurantie, welke niet toelaten, dat een verzekerde ten gevolge van eenig sinister van betere conditie wordt, dan wanneer zoodanig sinister niet had plaats gehad, volkomen billijk is, dat de ged., in evenredigheid van de door ieder hunner verzekerde sommen tot het totaal verzekerd bedrag, van het zuiver provenu van het schip en den inventaris profiteren, en dit in dezelfde evenredigheid op de door hen te betalen vergoeding in mindering worde gebragt;

O. dat de E. alzoo, waartoe hij dan ook zich bereid heeft verklaard, aan de ged. opening behoort te geven van dat zuiver provenu, en dat proportioneel, in voege als boven is gezegd, in mindering der verschuldigde vergoeding te doen strekken, en dat, zoo partijen zich omtrent het bedrag van dat zuiver provenu niet mogten kunnen verstaan, dit bedrag door arbiters zal behooren te worden bepaald;

Gezien art. 623, 636, 637, 649 en 56 B. R. en art. 246 W. K.

Regt doende enz.

Verklaren ons onbevoegd om op de vorderingen, voor zooverre die zijn gedaan tegen E. P. B. enz., uitspraak te doen;

Veroordeelen de compromittenten ter andere zijde enz., edoch niet anders dan onder aftrek van hetgeen, enz.

Aldus gearbiteerd te 's Gravenhage 29 Januarij 1855, door Mr. B. Donker Curtius, P. L. F. Blussé en L. Metman.

N°. **10**.

(*) J. E. P.

cs.

Het Ned Rh. Goederen Ass. Genootschap in Wezel, enz.

O. wat de daadzaken aangaat;

dat uit de stukken blijkt en ook tusschen partijen is in confesso, dat bij polis d.d. 11 November 1845, de ged. aan den E. hebben verzekerd, het schip genaamd Bernhardt, gevoerd door Kapitein Joh. Hedden, op eene reize van Klaholmen naar Londen, en zulks voor eene somma van ƒ 2500, op het behouden varen van bovengemeld schip, gedurende den tijd van 12 maanden, ingaande den 2 October 1845, en eindigende 2 October 1846, en voorts op conditie, dat hetzelve schip zoodanige reizen zal mogen aanvaarden en zoodanige en zoo vele havens aandoen, als het de schipper goedvinden zal of noodig mogt oordeelen, zullende, ingeval bij expiratie dezer assurantie, genoemd schip van eenige reize niet mogt zijn geretourneerd, de risico blijven doorloopen, tot dat zoodanige reis is volbragt en zij alsdan voor elke maand prolongatie ½ pCt. in verbetering van premie genieten en waarbij tevens werd opgegeven, dat het opgemelde schip volgens de publieke berigten te Klaholmen was binnen en gedestineerd naar Londen;

dat voorts door den E. is geposeerd, dat bovengemeld schip na slechts enkele dagen te Klaholmen te zijn binnen geweest

N°. **10.**

van daar weder is vertrokken, zonder dat echter tot op den huidigen dag iets van voormelden bodem is vernomen, zoodat ingevolge de bepalingen der wet deze bodem moet worden geacht te zijn vergaan; weshalve de E. de ged. tot vergoeding daarvan had aangesproken, waarop door de ged. alvorens zich tot eenige vergoeding te kunnen bepalen, is geantwoord, dat zij verlangden te worden ingelicht,

1e. Wanneer het schip te Klaholmen was binnengeloopen;

2e. Waarom dat schip te Klaholmen was binnengeloopen;

3e. Wanneer dat schip van Klaholmen weder zoude zijn vertrokken; en

4e. Waarom dat schip zoo langen tijd te Klaholmen was gebleven;

dat nadat hierop door den E. geen, immers voor de ged. geen voldoend antwoord was geleverd en hierover tusschen partijen d.d. 14 Junij 1847, een behoorlijk compromis was geteekend, de E. van zijne zijde heeft geconcludeerd;

dat mitsdien bij vonnis in het hoogste ressort, de verw. zullen worden veroordeeld tot de betaling van eene som van ƒ2500, enz. waartegen door de ged. is geantwoord dat aangezien door den E. bij het aangaan der assurantie was verzwegen, dat dit schip van Dantzig was komende en gedestineerd van daar naar Londen, uit welke omstandigheid bij het aangaan der assurantie door de ged. niets anders had kunnen worden opgemaakt, dan dat dit schip, na te Klaholmen zijne lading te hebben gelost, aldaar weder eene nieuwe lading van Klaholmen naar Londen had ingenomen maar niet, zooals thans het geval was geweest, Klaholmen als een noodhaven was binnengeloopen.

Aangezien daarenboven de E. geenzins alle de omstandigheden tot die reis betrekkelijk, veelmin de bewijsstukken daarvan produceert, zij ged. mitsdien concludeerden,

dat mitsdien bij vonnis, in het hoogste ressort, de verzekering op het behouden varen van het schip Bernhard, gevoerd door schipper Joh. Hedden, op den 11 November 1845 gesloten, zal worden verklaard nietig met veroordeeling enz.

En subordinatelijk dat de E. in zijnen gedanen eisch en genomene conclusie zal worden verklaard niet ontvankelijk, immers enz.

O. dat hieruit in regten resulteren de twee volgende vragen:

1e. bestaat hier van de zijde des E. zoodanige reticentie, welke in regten voldoenden grond oplevert om daarop de vernietiging van het contract te vorderen;

2e. is de vordering van den E. betrekkelijk alle de plaats gehad hebbende omstandigheden voldoende met bewijsstukken gestaafd, zoodat zijn eisch aan hem zoude behooren te worden geadjudiceerd.

O. wat de eerste vraag aangaat, dat werkelijk tusschen partijen in confesso zijnde, dat de E. bij het aangaan der assurantie aan de ged. niet heeft opgegeven, en alzoo verzwegen, dat het schip de Bernhardt was komende van Dantzig en van daar naar London was gedestineerd, mitsdien de hoofdkwestie welke hier moet worden beoordeeld en beslist, is deze, of die reticentie van zoodanigen invloed was op de assurantie, dat de ged. indien zij daarvan kennis hadden gedragen geen, immers niet deze assurantie, zouden hebben gesloten.

O. dat het eene ten processe erkende waarheid is, dat het schip de Bernhardt, Kapitein Hedden, van Dantzig is uitgezeild gedestineerd naar London, en op die reize de haven van Klaholmen is binnengeloopen als noodhaven, zonder dat het gemelde schip tot dien tijd door eenige assurantie was gedekt.

O. dat welke ook de reden moge zijn geweest, waarom dit schip te Klaholmen is binnengeloopen, hoelang ook dit schip daar mag hebben vertoefd, of wanneer hetzelve van daar weder is vertrokken, alle welke omstandigheden ten processe zeer onvoldoende worden bewezen, dit intusschen eene ontegenzeggelijke waarheid is, dat de waarachtige reize en destinatie van dat schip, welke in alle assurantien geacht moet worden door den verzekerde te zijn opgegeven, en welke hem nimmer onbekend zijn mag, niet is geweest van Klaholmen naar London, maar van Dantzig naar London, zoodat de reeële reize van dat schip aan de assuradeurs was onbekend en door den E. bij het aangaan der assurantie werkelijk is verzwegen.

O. dat hoezeer bij het sluiten der assurantie door den E. bij de polis wel is verwezen naar de publieke berigten (waarmede zoo hij vermeent, ofschoon daar bij niet vermeld, de tijding in de Börsenhalle

van den 22 October 1845 zoude zijn bedoeld, opgevende daarbij, dat het schip te Klaholmen binnen was) die omstandigheid echter, welke in abstracto reeds voor eene tweeledige en zeer dubbelzinnige uitlegging of opvatting vatbaar is, nimmer van die kracht kan worden gerekend, dat daardoor het verzwijgen van de waarachtige reize en destinatie van het schip kan worden gedekt.

O. dat het verzwijgen van de waarachtige reize en destinatie van een schip, gepaard met het binnenloopen in eene noodhaven (a fortiori, wanneer, zooals hier, de geheele toedragt der zaak is onbewezen) ongetwijfeld in materie van assurantie eene omstandigheid daarstelt, welke eenen onmiddelijken invloed op de assurantie zelve uitoefent, zoodanig, en ten dien effecte, dat hetzelve, als eene volgens de wet bedoelde reticentie mag worden beschouwd en de assuradeur daarvan kennis hebbende gedragen, deze assurantie niet, immers niet op den bestaanden voet zoude hebben gesloten;

O. dan ook, dat, hoezeer bij de polis door de ged. aan de bepaling van art. 251 W. v. K. is gerenuntieerd, die renuntiatie echter aan de beoordeeling van scheidslieden bij de polis zelve is overgelaten en gesubordonneerd, voor het geval, dat deze mogten vermeenen, dat ter goedertrouw en volgens usantie daartoe termen voorhanden waren.

O. wat de tweede vraag aangaat, dat hoezeer de beantwoording daarvan voor deze zaak geene waarde meer kan hebben, niettemin het eene waarheid is, dat uit alle de overgelegde stukken niet voldoende blijkt, welke de geheele toedragt dezer zaak is geweest, veelmin welke omstandigheden tijdens het binnenloopen, verblijf, en weder uitzeilen van dit schip van Klaholmen, deze assurantie zijn voorafgegaan.

O. ten slotte, dat bij de gehoudene pleidooijen ten allen overvloede nog namens den E. is aangeboden, om door eede te bevestigen, dat sedert het vertrek van het schip Bernhardt, Kapitein Hedden, uit Klaholmen, in den herfst van 1845, geene tijding wegens het genoemde schip middelijk of onmiddelijk bij hem is ontvangen, deze eed nogthans op de onderhavige zaak van geene toepassing is en mitsdien, als niet beslissende ten deze, niet in aanmerking kan komen.

Gezien art. 281 sqq. W. K. en art. 56 W. v. R.

Regtdoende in het hoogste ressort.

Verklaren de verzekering op het behouden varen van het schip Bernhardt, nietig en van onwaarde.

Ontzeggen enz.

Amsterdam 17 Maart 1848.

Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, D. A. Portielje.

No. **11**.

(*) W. I.

c^a.

W. & H., te Maintz.

Overwegende wat de daadzaken aangaat,

dat de ged. aan den Eischer bij polis van assurantie dd. 15 September 1846, heeft verzekerd, eene somma van *ƒ* 5000. op het schip genaamd de Iris, Kapitein Leyster, op behouden varen, en zulks op eene reize van Patagoniën en alle circumjacentiën van dien af tot Hâvre de Grace, met vrijheid om te Jersey om orders aan te loopen, overal en alomme te liggen, lossen en laden, alles zonder eenigen stilstand van risico op zoodanige manier en wijze als men zal goedvinden, zijnde het schip beladen met Guano en spruitende deze verzekering uit commissie en winst; — dat voormelde bodem ter hoogte van Monte-Pascoal, op de kust van Braziliën, op den 2 November 1846, op een gezonken koraalrif hebbende gestooten, het gevolg daarvan is geweest, dat het spoedig geheel lek is geworden en gezonken, en de geheele equipagie tot behoud van lijf en leden is genoodzaakt geweest het wrak met de boot te verlaten, zonder iets dan eenige weinige kleedingstukken te kunnen redden;

dat het schip door schipbreuk geheel zijnde verloren gegaan, de E. na vooraf de ged. daarvan te hebben kennis gegeven, eerst bij insinuatie, sommatie en interpellatie en daarop bij dagvaarding dd. 24 November 1847, de ged. heeft aangesproken tot het benoemen van drie scheidsmannen, om de questiën en geschillen tusschen hem en de ged. ter zake van voorschrevene

verzekering bestaande te beslissen, overeenkomstig de bij de verzekering gemaakte bedingen, waarop van de zijde van de ged. is geantwoord bij contra-insinuatie dd. 6 December 1847, met bereidverklaring, om over te gaan tot de benoeming van scheidsmannen, zooals dan ook bij opgevolgd compromis aan de ondergeteekenden de last tot dat einde door partijen is opgedragen;

dat vervolgens deze zaak voor scheidsmannen zijnde gebragt, namens den E. is geconcludeerd, dat het HH. scheidsmannen mogte behagen, bij uitspraak in het hoogste ressort, de ged. te veroordeelen, om aan den E. te betalen de somma van ƒ 5000. enz.,

dat hierop door de ged. is geantwoord, dat de verkeerde en onwaarachtige opgave van den E., omtrent de verzekerde reize, alle reden deed bestaan, om de nietigheid der verzekering in te roepen, en bovendien de plaats gehad hebbende reize niet binnen de termen der verzekering viel, maar ook al ware zulks niet, dan nog de gevorderde schade niet was gejustificeerd; concluderende mitsdien dat bij vonnis in het hoogste ressort, hetzij met nietigverklaring der overeenkomst van verzekering, hetzij (subordinate) ook zonder nietigverklaring de E. in beide gevallen zal worden verklaard niet ontvankelijk, immers enz.

O. dat hieruit ter beslissing ontstaan, de twee volgende regtsvragen:

1e. Is het beweren van de ged., dat de plaats gehad hebbende reize niet valt binnen de termen der verzekering, en alzoo de nietigheid der overeenkomst zoude kunnen worden ingeroepen, ten processe bewezen en gegrond.

2e. Is de gevorderde schade voldoende gejustificeerd.

O. wat de eerste vraag aangaat, dat hier geen twijfel kan bestaan en ook uit de ten processe overgelegde polis ten eenemale blijkt, dat de bedoelde verzekering op het schip de Iris, gevoerd door Kapitein Leyster, is geschied op eene reize van Patagoniën en alle circumjacentiën van dien tot Hâvre de Grace.

O. dat die assurantie is aangegaan op den 15 September 1846, en wel uitdrukkelijk op het berigt van Kapitein Schadey, voerende het schip de Beij, dat het schip de Iris, op 11 Mei 1846, te Patagoniën was liggende, wachtende dat de beurt om te laden aan hem was gekomen.

O. dat uit alle de overgelegde stukken door den E. niets anders consteert, dan dat de Iris, Kapitein Leyster, op 5 October 1846, van Montevideo is vertrokken, en na 26 dagen reize, niet verre van de kust, in de nabijheid van eene kleine plaats genaamd Columbianos, op een gezonken koraalrif niet verre van Caravellas, zoude zijn gestrand en vergaan.

O. dat dit alles volledig wordt bewezen, door twee scheepsverklaringen, door Kapitein Leyster successivelijk de eene na de andere, en wel de eerste op 10 Novemher 1846, te Caravellas, en de tweede op den 10 December daaraanvolgende te Rio Janeiro afgelegd, bij welke verklaring echter door de equipage bevestigd Kapitein Leyster, zonder van eenige reize hoe ook genaamd van Patagoniën naar Montevideo, veelmin van Patagoniën naar Hâvre de Grace, eenige vermelding te doen, verklaart op 5 October 1846, met de Iris, ten 7 ure des morgens van Montevideo naar Falmouth met N. O. wind onder zeil te zijn gegaan.

O. dat welke redenen er ook mogen bestaan, ofschoon ten processe niet opgegeven, veelmin bewezen, waarom Kapitein Leyster bij deze herhaalde scheepsverklaringen geene andere melding maakt, dan van eene reize van Montevideo naar Falmouth, uit deze daadzaak niettemin onmiddelijk moet volgen, dat het voor den Regter, die oordeelen moet over geschillen, betreffende eene verzekerde reize van Patagoniën naar Hâvre de Grace, onmogelijk is als voldoende bewijzen aan te nemen verklaringen loopende over eene reize van Montevideo naar Falmouth, waarin bovendien van een voorgenomene reize zelve van Patagoniën naar Hâvre de Grace, geen enkel woord wordt vermeld.

O. dat zonder te treden in eenig onderzoek, noch omtrent eene vroegere reize van het schip, noch omtrent het bestaan van verschillende assurantiën, welke betreffende de lading van den Iris, mogten zijn gedaan, noch over de omstandigheid dat de assuradeurs te Hamburg de gevorderde schade zouden hebben betaald, al hetgeen hier ten processe niets beslissend kan afdoen, dit eenige als grondslag van beoordeeling kan en behoort te worden aangenomen, dat hier niet anders is verzekerd dan op eene reize van Patagoniën naar Hâvre de Grace, en dat de verzekerde,

die betreffende *die verzekerde reize* schade wil vorderen, zijne bewijzen, zoowel betreffende het sinister als de geledene schade over die reize moet produceren.

O. alzoo dat de door den E. overgelegde bewijzen, concernerende eene reize van Montevideo naar Falmouth, als bewijs niet kunnen gelden noch van eene reize van Patagoniën naar Hâvre de Grace, noch ook van de schade op die reize gevallen.

O. echter dat hoezeer uit dit alles volgt, dat aan den E. zijn eisch ten deze niet kan volgen, daaruit geenzins volgt, dat de nietigheid der overeenkomst hier zoude kunnen worden ingeroepen, vermits het gebrek aan voldoende bewijzen, betrekkelijk de verzekerde reize van Patagoniën naar Hâvre de Grace nog geenzins medebrengt, dat daarom de opgave bij de polis zoude zijn verkeerd en onwaarachtig.

O. dat na deze beschouwing der zaak, het onderzoek en de beoordeeling van het tweede punt geheel is overbodig.

Gezien art. 1902 B. W. art. 246 sqq. W. K. en art. 56, W. v. R.

Regtdoende in het hoogste ressort.

Verklaren den E. niet ontvankelijk, enz.

Gewezen te Amsterdam 8 December 1848, door Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, J. W. van der Meer de Wijs.

N°. 12.

(***) VONNIS DER REGTBANK TE ROTTERDAM,

19 Mei 1845.

P. D.

c^a.

C. C.

De eischer vordert van den gedaagde de betaling van eene som van *f* 1227.34, wegens in den jare 1843, op des ged. schip Piet Hein, geleverde goederen, en voor assurantie, zoowel voor dit schip als voor het schip Nickerie, mede behoord hebbende aan den ged., een en ander overeenkomstig overgelegd extract uit des E. schuldregister.

Volgens den E. is, betrekkelijk de geleverde goederen voor

het schip Piet Hein, even als bevorens ten aanzien van het geleverde voor het schip Nickerie, eene zekere overeenkomst van assurantie aangegaan, in dier voege, dat de E. den ged. verzekerde, wegens het beloop der deswege ingezondene rekeningen, op het behouden varen dier schepen, ten effecte dat, indien dezelve schepen van den ged., door verongelukken belet werden aan hem, te Rotterdam, te retourneren, gezegd beloop als verlies zoude worden gedragen door den E., tegen het genot van vijf pCt., zijnde twee en een half pCt. voor de uitreis en twee en een half pCt. voor de tehuisreis, met welke premie de E. de rekening belastte. Tengevolge dier overeenkomst vordert de E., wegens het geleverde voor het schip Nickerie, niets behalve de premie en kosten der polissen, doch betrekkelijk het schip Piet Hein, de betaling, zoo wel van de premie met de kosten der polissen, als van de leverantie, op grond dat dit schip behouden te Batavia zou zijn aangekomen, en de terugreis naar Rotterdam, wegens verandering van bestemming zou gestaakt zijn.

Door den ged. wordt de schuld van ƒ177,73. voor assurantie, ten behoeve van het schip Nickerie, volkomen erkend, en daarover is tusschen partijen geen geschil. Hij erkent eveneens de som van ƒ52,27 voor assurantie van het schip Piet Hein verschuldigd te zijn, gelijk ook de som van ƒ997,34 wegens geleverde goederen aan laatstgenoemd schip.

Hij biedt tevens aan, om die sommen te betalen, echter tegen overgave der polissen op des eischers rekening vermeld, bij gebreke waarvan hij tot niet ontvankelijk verklaring concludeert.

Door den E. zijn wijders overgelegd twee geschriften, door hem genoemd polissen, zonder datum, waaruit van de aangegane overeenkomst zoude blijken, en hoedanige op de rekening zouden vermeld zijn, doch met deze overlegging heeft de ged. geen genoegen genomen, verklarende hij integendeel, dat hij noch de gedane leverantie, noch de premie van assurantie, noch de kosten van de polissen, ten aanzien van het schip Piet Hein, meende te moeten betalen, ten ware de E., door overgifte der polissen, de voorwaarde van betaling bevorens vervulde en de juistheid der gevraagde premie en kosten bewees.

Dit beweren van den ged. berust op de meening, dat de bewuste overeenkomst zoude zijn aangegaan in dier voege, dat de E. het bedrag der rekening zoude laten assureren voor de uit- en tehuisreis van het schip Piet Hein, hetgeen door den E. ontkend wordt.

De Regtbank besliste daaromtrent, als volgt:

O. dat de ged. geen het minste bewijs van zoodanige lastgeving geleverd heeft, ofschoon hij voorzeker tot het bewijzen daarvan verpligt was, dewijl hij zich daarop beroept, tot tegenspraak van het regt des eischers;

O. dat dit bewijs daarom nog te noodzakelijker was, omdat de ged., nadat de Kapitein van het schip voor zijn vertrek de rekening had goedgekeurd, op eene quittantie, gedateerd 10 October 1844, een appointement in de Engelsche taal heeft gesteld, luidende, overgezet zijnde: „twintig November tot het einde van de maand,” waardoor hij geacht moet worden destijds de schuld onvoorwaardelijk te hebben erkend, daar hij anders geen tijd van betaling op die quittantie zoude hebben aangewezen, enz.;

O. dat het uit de Javasche couranten blijkt, dat het schip Piet Hein, te Batavia is gearriveerd, en later naar China is vertrokken, zoodat de terugreis naar Rotterdam reeds vóór de dagvaarding was vervallen;

O. dat er dus geene gronden zijn, die het toewijzen van den eisch zouden beletten;

Gezien art. 1902, B. W. artt. 246, 268 en 635, W. K. en artt. 56 en 315, W. v. R.

Veroordeelt den ged., enz.

Op het appel heeft het Hof van Zuid-Holland bij arrest van 7 Januarij 1846, deze uitspraak gehandhaafd, op de volgende regtsgronden:

Ten aanzien van het regt:

O. dat, wat er zijn mogt van het beweren des app. dat, volgens de overeenkomst van partijen, de geïnt. de onderwerpelijke assurantie niet kon aan zich behouden, maar hij verpligt zoude zijn geweest, die met derden te sluiten, waarvoor echter door hem app., geen bewijs ten processe is bijgebragt, zulks zou zijn zonder invloed op het bestaande geschil, vermits de geïnt. aan

de bekomen order tot het laten doen van verzekering bij derden, zoo die bepaaldelijk mogt gegeven zijn, niet voldaan hebbende naar de wet, verstaan wordt zelf verzekeraar te zijn gebleven, op de aan hem opgegevene voorwaarden, of bij gebreke van die opgave op zoodanige voorwaarden, als waarop de verzekering had kunnen worden gesloten, en derhalve in dat geval de app. te dier zake tegen den geïnt. zoude hebben hetzelfde regt, en jegens hem zou staan in dezelfde verpligtingen, als hij anders tegen derden had kunnen uitoefenen, of deze tegen hem hadden kunnen doen gelden;

O. dat wel door den app. al verder is aangevoerd, dat het schip Piet Hein, op de reis van Rotterdam naar Batavia, met zeeschade, te Rio Janeiro is binnengeloopen, dat aldaar gelden zijn opgenomen op bodemerij, om de kosten der noodzakelijke reparatiën te bestrijden, dat in de voldoening dier schuld te Batavia niet hebbende kunnen worden voorzien, het schip door den houder van den bodemerij-brief aldaar is in executie genomen en verkocht, en dat hetzelve minder hebbende opgebragt dan de schuld bedroeg, alzoo daardoor, voor de reederij, geheel was verloren gegaan, aan welke omstandigheden, behalve de verandering van naam, ook de bestemming naar China, door den nieuwen eigenaar aan het schip gegeven, was toe te schrijven, doch dat voor deze positieven almede geen bewijs hoegenaamd door den app. is geleverd, en dezelve daarenboven ook, al ware zij ten processe bewezen, ten deze niet zouden zijn afdoende, dewijl daaruit niet zou volgen, dat de assuradeurs op behouden varen, voor de reis van Rotterdam naar Batavia, en van daar terug naar Rotterdam, tot oplegging der verzekerde som zouden gehouden zijn;

O. immers, dat, bij eene zoodanige verzekering, de op reis gevallen schade, indien zij slechts het volbrengen der reis, en alzoo de aankomst van het schip niet verhindert, en dus ook de uitgave of gecontracteerde schuld, voor kosten van reparatie, den assuradeur niet aangaan, en evenmin de, ten gevolge van wanbetaling van zoodanige schuld, gedwongene verkoop, gelijk de app. beweert, dat in deze heeft plaats gehad, kan worden gerekend te behooren tot, of gelijk gesteld met de rampen of

No. 12.

gebeurtenissen, waardoor, buiten toedoen des verzekerden, het behouden aankomen van het schip ter bestemder plaatse is belet, welke in eene verzekering op behouden varen zijn begrepen;

O. dat mitsdien de app. niet heeft doen blijken, noch door hem is betoogd, dat hier het geval zoude bestaan, waarin, krachtens bedoelde assurantie, de verzekeraar tot betaling zoude kunnen verpligt worden, en dat daarentegen aan de zijde van den geïnt. bewezen zijnde, dat het schip Piet Hein, na te Batavia te zijn aangekomen, van daar, onder den naam van Aletta, is gezeild naar Soerabaija en vervolgens naar China, en constere van des geïnt. bevoegdheid tot het instellen zijner actie, vermits door die veranderde bestemming, welke aan het schip is gegeven, de assurantie voor de reis van Rotterdam naar Batavia, en van daar terug naar Rotterdam, regtens te Batavia is vervallen;

O. dat het uit dit een en ander volgt, dat ook, indien de door den geïnt. afgegeven verklaringen, om te doen blijken van de door hem voor zijne rekening genomen assurantie, moeten gerekend worden naar vorm of inhoud niet te voldoen aan de vereischten eener polis van verzekering op behouden varen, zooals die naar de usantie in den regel plaats heeft, de app. geen belang heeft bij de afgifte van andere stukken, gelijk hij daarvan zijne presentatie ten deele heeft afhankelijk gemaakt, en dat overigens en op zich zelve, de vordering van den geïnt. niet zijnde betwist, de appellant alzoo niet bezwaard is bij het vonnis des eersten Regters, waarbij, met terzijdestelling zijner presentatie, de vordering is toegewezen;

doet te niet het appel; beveelt, dat het vonnis der Arr.-Regtb. te Rotterdam, geheel en volkomen effect zal sorteren; enz.

N°. 13.

(*) D. v. L. C. & C°.

c^a.

De Compagnie ter Assurantie, enz.

Gelet op de conclusiën van partijen, strekkende van de zijde der E. tot veroordeeling van de ged., om aan de E. te betalen eene som, gelijk staande met $6\frac{87}{100}$ pCt. enz.;

en der ged. tot niet ontvankelijk verklaring, immers enz.

Overwegende dat het ten processe consteert, dat de alhier verzekerde Huiden, bij de afscheping niet zijn voorzien geworden met *nummers*, zoodat de verdeeling derzelve in seriën van 500 stuks, *naar volgorde van Nummers*, gelijk dezelve bij de polis bedoeld was, is geweest ondoenlijk, terwijl de geheele partij slechts is verdeeld geweest in twee merken, welke ook bij de ontscheping en verdere behandeling behoorlijk zijn uiteen gehouden.

O. dat het evenzeer in facto consteert; dat de Huiden van het Merk F., na de ontscheping zijn verdeeld geworden in vijf zoodanige seriën, van welke de 1e. en 4e., als geene genoegzame schade hebbende, zijn afgewezen, en dat de Huiden van het merk P. zijn verdeeld geworden in negen dergelijke seriën, van welke om dezelfde reden zijn afgewezen de seriën 7, 10 en 12, terwijl van de seriën 2, 3 en 5, van het eerstgenoemde merk, te zamen houdende 1649 stuks, een getal van 568 Huiden, en van de seriën 6, 8, 9, 11, 13 en 14, onder het tweede merk, bevattende 3101 stuks Huiden een getal van 982 stuks, als zijnde deze beide getallen Huiden in meerdere of mindere mate beschadigd, zijn afgezonderd, ten einde voor rekening van de Assuradeurs, in publieke veiling, verkocht te worden.

O. dat twee beëedigde Makelaars, handelende ter requisitie van beide partijen en door hen daarmede belast, de sortering, afwijzing, inspectie en taxatie van de bovengemelde Huiden hebben bestuurd en behandeld, en deswegens op den zesden Mei 1836, hebben uitgebragt een schriftelijk rapport, ten gevolge van, en overeenkomstig met welk rapport de afgewezene Huiden en seriën van beide merken, mitsgaders de 1081 stuks gezonde Huiden, van het merk F. en de 2119 gezonde Huiden van het merk P., ter dispositie van de verzekerden zijn gesteld en overgelaten, en voorts acht dagen later, de verkoop van de beschadigde 568 en 982 stuks, in het publiek heeft plaats gehad;

O. dat er van de zijde der ged. noch tegen dit Rapport noch tegen de voorafgegane, noch tegen de opgevolgde behandeling der gemelde Makelaars eenig protest of andere daad hoegenaamd, hetzij van voorbehoud of van voorziening, aanwezig is.

O. dat de verrigtingen van dezelve Makelaars mitsdien derzelver volkomen beslag erlangd hebbende, en door de ged. daarin zijnde berust, deze laatsten niet meer kunnen ontvankelijk zijn in eenige beweringen omtrent onregelmatigheid of willekeurigheid in eene verdeeling der seriën, welke van zelve de grondslag heeft moeten zijn, van alle verdere behandeling en tegen welke zich de ged., zoo zij vermeenden daarmede bezwaard te zijn, notoir onverwijld en *re-integrâ* hadden behooren te verzetten;

O. wat betreft de aanmerkingen van de ged., omtrent de onkosten, welke op de schade-rekening van het provenu der beschadigde Huiden zijn afgetrokken, dat daaromtrent alsnog hier ter stede gevolgd wordt, en, als door geene contraire wetsbepalingen zijnde vervallen, ook te regt kan en behoort gevolgd te worden, het bepaalde bij de artikelen 34 en 35, van de ord. op de assurantie van 28 April 1744, en bij de ampliatie derzelve van den 28 Januarij 1756, (waarvan de toepassing wordt uiteengezet, en opgehelderd bij *Ricard*, in zijn Traité géneral du Commerce, Tom. II. Livre III. Edit. 1781, p°. 500 et seqq. en inzonderheid voor dit geval bij de noot op pag. 512) en dat dien overeenkomstig alle zoodanige onkosten, als tot justificatie der geledene schade vereischt worden, en door aanwending van welke kan worden geconstateerd, of de schade meer dan 10 pCt. bedraagt, van het provenu der beschadigde goederen moeten afgetrokken, en mitsdien door assuradeurs geleden worden, ook dan wanneer zonder dien aftrek de schade geen 10 pCt. zoude beloopen.

O. meer bijzonder ten aanzien van de door de ged. beweerde reductie van de courtagie, inspectie, taxatie, sorteer- en weegloonen, als of die onkosten niet ten hunnen laste zouden komen over de afgewezene seriën, dat in de bovengemelde bepalingen voor zoodanige reductie geene aanleiding kan gevonden worden, en dat de verdeeling, inspectie en sortering van *alle* de Huiden het noodwendig gevolg is geweest van den algemeenen staat van beschadigdheid der lading.

O. betrekkelijk de kosten van het overslaan, dat, volgens de door de E. overgelegde gequitteerde rekening, van het Withoeden-Veem, dit overslaan op 15 April en volgende dagen des jaars

1836 heeft plaats gehad en dus dadelijk bij de ontscheping, waardoor de veronderstelling, als of dezelve niet had gediend tot het opmaken der schade, moet wegvallen;

O. voor zooverre betreft de onkosten der veiling voor den Griffier en het regt van registratie, dat dezelve onafscheidelijk zijn van eenen publieken verkoop, en dat voorts omtrent eene reductie van deze en andere kleinere gedebatteerde onkosten, gerustelijk kan worden aangenomen, dat indien zelfs eenige termen daarvoor konden bestaan, zoodanige min belangrijke reductien dan toch van geenen invloed zouden kunnen zijn op het al of niet bedragen der schade boven de 10 pCt., volgens de clausule der polis.

Gezien de bovenstaande artt. der Amsterdamsche Ordonnantie, mitsgaders het art. 350 van het, tijdens het instellen dezer actie, vigerend W. K. en art. 130 R.

Wij ondergeteekenden, enz.

Veroordeelen de ged. om aan de E. te vergoeden en te betalen ieder eene somma gelijkstaande met $6\frac{87}{100}$ pCt. enz.

Aldus gearbitreerd in Amsterdam, den 28 Februarij 1839, door Mr. H. J. van Affelen van Oorde, C. J. Vaillant, D. A. Walraven.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. **14**.

(*) C. W. & C°.

c^a.

J. J. A. S. enz.

Gelet op de conclusie der E. strekkende:

dat bij arbitrale uitspraak in het 1e. Ressort zal verklaard worden, dat er termen bestaan, om het verzekerde interest aan de verw. te mogen abandonneren en het abandon als valabel moet gehouden worden, en dien ten gevolge de verw., bij gemelde uitspraak executabel enz., zullen worden gecondemneerd, om aan de E. ingevolge de geformeerde schade-rekening te betalen $97\frac{81}{100}$ pCt. over de door ieder van de verw. respectievelijk onderteekende somma's, enz.

en van de zijde der verw. dat de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk in hunnen genomenen eisch en conclusie en dat hun dezelve zal worden ontzegd, enz.

O. dat de E. vorderen $97\frac{81}{100}$ pCt. van de aan hen verzekerde sommen, voor totale schade op de goederen, welke ten tijde van de ramp onder de verzekering zijn begrepen geweest en dat de schade-rekening, bij welke die goederen na de restorno, voor hetgeen in de risico niet gedeeld heeft, zijn omgeslagen, door de verw. niet wordt betwist;

O. dat het derhalve hier aankomt op het onderzoek van de oorzaken, aan welke de geledene ramp moet worden toegeschreven, en of dezelve zijn begrepen onder de risico's, welke naar de wet door de verzekeraars moeten gepraesteerd worden.

O. dat het lek, hetwelk het schip de Flora, op de verzekerde reize, voor Punta Arena, door het stooten op eene onbekende zandbank bekomen heeft, en, na hetwelk bekomen te hebben, de reize tot aan Maratlan heeft kunnen worden voortgezet, en, zoo het schijnt, nog verder zoude hebben kunnen voortgezet worden, tot het eiland Paxaros, alhier niet in aanmerking komen kan en ook door hetzelve aan de lading geene schade is toegebragt;

O. dat het uit de ten processe overgelegde stukken genoegzaam blijkt en als eene onbetwiste daadzaak kan worden aangenomen, dat de oorzaak der schade bestaat in het gebeurde te Maratlan, toen het Belgische schip de Flora, aldaar voor de haven zijnde, in den avond van den 18 Februarij 1837, door twee met volk van een Mexicaansch oorlogschip bemande booten, gewapender hand is overvallen, bezet, vermeesterd en in de haven gehaald, de equipage met uitzondering van den Kapitein en eenige weinigen der zijnen daarvan is afgekomen en aan boord der oorlogschepen overgebragt en voorts daarin, dat in den nacht van den volgenden dag in het schip brand is ontstaan, met dat gevolg, dat hetzelve met de lading tot op het water toe is afgebrand, terwijl de Kapitein en zijne aan boord gebleven manschappen daarvan niets dan hun lijf hebben afgebragt, en er van de aan boord geweest zijnde speciën, door

de officieren van de Mexicaansche oorlogschepen aan derzelver overheid alleen zijn toegeteld *f* 2797, welke naderhand in de confiscatie zijn vervallen.

O. dat het als onaannemelijk mag beschouwd worden, dat deze brand aan eenig toedoen, of aan eenige nalatigheid van den Kapitein, of aan iemand der equipage van de Flora, zoude kunnen te wijten zijn.

O. dat deze ramp deszelfs beslag gehad heeft, vóór dat er van de zijde der Mexicaansche autoriteiten iets meer, of anders geschied was, dan eene in bezitneming op voorgegeven vermoedens van bedoelden sluikhandel en alzoo, terwijl schip en lading moeten geacht worden onder de bescherming van het publiek gezag geweest te zijn.

O. dat mitsdien het proces tot confiscatie, waarvan de uitslag is geweest het vonnis van 3 Maart 1837, daardoor tot de geledene schade geene verdere betrekking heeft, dan voor zooveel aangaat de verbeurd-verklaring van de uit den brand geborgene speciën.

O. ten aanzien van het gedrag, hetwelk de Kapt., ten opzigte van dit proces van confiscatie gehouden heeft, dat het eene tusschen partijen onbetwiste daadzaak is, dat er zich destijds te Maratlan noch Belgische consul, noch eenig consul van andere Europesche natiën heeft bevonden, bij welken de gemelde Kapt. eenige bescherming zoude hebben kunnen inroepen, en dat het onder zulke omstandigheden niet mogelijk is, het daarvóór te houden, dat hij, door eene behoorlijke verdediging, het vonnis van verbeurd verklaring zoude hebben kunnen voorkomen of afwenden.

O. dat men zich alzoo ten dezen opzigte in judicando ook wederom moet bepalen tot de daadzaak, dat de geborgene en aan de Mexicaansche overheid ter hand gestelde *f* 2797, bij het opgemelde vonnis van 3 Maart, zijn vervallen in commissum, en dat hierdoor het totaal verlies van al hetgeen onder de risico van de verw. was gebleven, genoegzaam is bewezen.

O. ten aanzien van de defensie hieromtrent, door de verw. aangevoerd, alsof helzelve vonnis zoude moeten beschouwd wor-

den als een noodzakelijk gevolg van door den Kapt. voor de haven van Maratlan, gedrevenen ongeoorloofden sluikhandel; dat er uit dat vonnis, hoezeer hetzelve alleen op de eenzijdige aanklagt van den Procureur-Fiscaal gewezen is, voor dien beweerden sluikhandel geene genoegzame gronden kunnen worden afgeleid.

O. dat hetzelve vonnis dus ook daarom slechts als eene daadzaak kan worden aangenomen, omdat hetzelve *als gewijsde*, voor geene regtsmagt hier te lande, eenige verbindtelijkheid kan te weeg brengen.

O. dat alzoo de verw., indien zij den Kapt. wilden beschuldigen, dat hij in de betrekking van super-carga, door het drijven van sluikhandel, *baraterie* zoude gepleegd hebben, zulks in deze arbitrale procedure, door andere meer afdoende bewijzen dan dit vonnis hadden behooren te staven.

O. dat hierdoor komt te vervallen, eerstelijk: alle verder onderzoek, omtrent de non-gehoudenis van de verw. voor eene *baraterie*, welke door den Kapt. als tevens geweest zijnde super-carga, en voor de reederij zelve, zoude gepleegd zijn, en ten andere alle bezwaar van de verw., wegens het niet kunnen bekomen eener cessie van actie, uithoofde van de goedkeuring, welke de E. aan het gedrag van den Kapt. zouden gegeven hebben.

O. ten aanzien der door de verw. beweerde *deviatie* van de aan den Kapt. voorgeschrevene *route*, dat de polis hem de ruimste vrijheid heeft gelaten, om op de reize tusschen Lima en Manilla, zoo vele havens, plaatsen en reeën aan te doen, als hij zoude goedvinden, zonder eenigen stilstand van risico, en dat zulks ook geheel is overeenkomstig met den aard en de bestemming van de verzekerde reize, en van de lading met welke dezelve was ondernomen.

O. dat er in de ligging van de haven van Maratlan, of in den afstand tusschen dezelve en de haven van Lima, bij eene zoodanige reize niets bestaat, hetwelk eene overschrijding van het beding, of eene buiten hetzelve geplaatste vermeerdering van risico, voor de verw. zoude hebben kunnen daarstellen.

Gezien artt. 350, 351 en 369, van het ten tijde van de sluiting dezer verzekering alhier gevigeerd hebbende W. v. K. en art. 56 van het tegenwoordig W. v. R.

Wij ondergeteekenden enz., verklaren dat er voor de E. termen bestaan, om het verzekerde interest aan de verw. te mogen abandonneren, en dat dit abandon als valabel moet gehouden worden, veroordeelen mitsdien de verw., om aan de E. enz., ingevolge de geformeerde schaderekening te betalen 97$\frac{81}{100}$ pCt., over de door ieder van de verw. respectivelijk verzekerde somma's, enz.

Aldus gearbitreerd te Amsterdam den 5 November 1839, door Mr. P. A. Brugmans, C. G. van Baerle, C. J. Vaillant.

Hiervan hooger beroep, Arrest van 10 Maart 1841.

Het Hof van Holland, enz.

O. ten aanzien van de daadzaken en gevoerde procedures.

Dat de app. bij eene te Amsterdam, op den 26 April 1837, onderteekende polis van assurantie, elk voor de som bij hunne onderteekening vermeld, verzekerd hebben, ten behoeve van de geïnt. van Lima, en al de circumjacentiën van dien af, tot Manilla, met vrijheid, om zoovele Havens, Plaatsen en Reën aan te doen, als de bevelhebber van het schip mogt goedvinden, alles zonder eenigen stilstand van risico, op goederen, waren en koopmanschappen, geladen of nog te laden, in het schip Flora, schipper Rickmers;

dat volgens gemelde polis, die verzekering is gedaan, voor eene som van ƒ25,369 à 28,369,— hetzij op koopmanschappen aan boord gebleven, (restées à bord), hetzij op specie of andere waarden, uitmakende het provenu der verkochte koopmanschappen, alles nader op te geven, te taxeeren en te verdeelen, na ontvangst van nadere tijdingen,

dat bij nadere acte, onderteekend te Amsterdam, op den 1 Junij 1837, welke werd beschouwd als gesteld te zijn op de gezegde polis, is bepaald, dat de verzekerde ƒ28,369 werden geloopen op de daarbij specifiek vermelde en getaxeerde koopmanschappen en specie, volgens brief van den Kapitein, in dato Lima den 19 December 1836, waarvan een extract aan de assuradeurs is medegedeeld,

No. 14.

dat het schip de Flora, in December 1836, van Lima is gezeild langs de Westkust van Zuid-America, en aldaar eerst heeft aangedaan de haven van Pacta, en van daar is gezeild naar Punta Arena, alwaar hetzelve volgens eene scheepsverklaring, aldaar ten overstaan van den Alcade opgemaakt, op den 10 Januarij 1837, aan de kust op een zandbank heeft gestooten, en daardoor een lek bekomen heeft, waardoor het 3 duim water in een uur maakte,

dat dit lek volgens die verklaring aldaar niet kon gerepareerd worden, waarom het schip naar eene andere plaats zoude vertrekken,

dat het voormeld schip op den 13 Januarij 1837, van Punta Arena vertrokken zijnde, noordwaarts op de kust langs gezeild, en op 12 Februarij 1837 in de baai bij het eiland Creston, in de nabijheid van de haven van Maratlan, welke gelegen is in den staat van Mexico, is aangekomen;

dat hetzelve aldaar in de baai en voor de gemelde haven heeft gekruist, tot dat, nadat de schipper twee malen met eene boot aan land geweest was, en zonder dat het genoegzaam gebleken is, dat de Kapt. eene aanzegging van het Mexicaansch bestuur had ontvangen, om zich of te verwijderen, of in de haven binnen te komen, in den laten avond van 18 Februarij 1837, terwijl het schip omtrent 3 mijlen van de haven van Maratlan af lag, twee gewapende booten van de Mexicaansche oorlogschepen, aan boord van hetzelve zijn gekomen, waarvan de manschappen het schip Flora in bezit genomen en hetzelve in de haven van Maratlan gebragt hebben, terwijl het scheepsvolk van hetzelve, uitgezonderd de Kapt. en zijne Officieren, aan boord van de Mexicaansche oorlogschepen is overgebragt, mitsgaders een Mexicaansch officier en eenige manschappen aan boord van de Flora zijn gelaten,

dat er omstreeks middernacht van 19 Februarij 1837, brand in het ruim van het meergemeld schip is ontstaan.

dat de Kapt. met de op het schip overgebleven manschappen, die, volgens hunne opgave, in het stuiten van den brand gewelddadig verhinderd zijn geworden, niet lang daarna aan boord van de Mexicaansche oorlogschepen zijn overgebragt,

6

dat het schip de Flora, met al wat zich daarop bevond, bij het aanbreken van den volgenden dag, zijnde den 20 Februarij 1837, door het toenemen van den brand tot aan het water toe geheel was afgebrand, en uit hetzelve in den morgen van dien dag door de Mexicaansche officieren, in tegenwoordigheid van Kapt. Rickmers, aan de autoriteiten te Maratlan is overgeleverd eene som van *f* 2797.

dat wegens en ter zake van dit alles op den 20 Februarij 1837, door den Kapt. en zijne equipagie, ten overstaan van twee kooplieden te Maratlan, eene verklaring is uitgebragt, en zulks zoo als daarbij gezegd wordt, omdat er geen Belgisch noch Europeesch consul te Maratlan was,

dat al verder de Kapt. door de Mexicaansche autoriteiten van sluikhandel, gedurende zijn verblijf voor Maratlan, met het schip de Flora is beschuldigd geworden, en ter dier zake door den Procureur Fiscaal aldaar is vervolgd geworden, met dat gevolg, dat, bij vonnis van den Districts Regter van de Departementen van Ponora Sinalva en het gebied van Neder-Californië in dato 3 Maart 1837, de Belgische Brik Flora, met al deszelfs lading en al hetgeen bevonden zal worden daartoe te behooren, hetzij van de overblijfselen, die van den brand zijn gered, hetzij van de goederen, die zich aan land mogten bevinden, is verklaard te zijn vervallen in de straf van confiscatie,

dat Kapt. J. Rickmers in die instantie, volgens zijn beweren, omdat hij de bevoegdheid van dien regter niet moest erkennen, en het doen van verdediging niet alleen aldaar nutteloos, maar ook voor hem en zijne equipage gevaarlijk zoude zijn geweest, niet ter verdediging is opgekomen, maar een protest bij den Procureur Fiscaal heeft ingeleverd, hetwelk wel uit het vonnis blijkt aanwezig te zijn geweest, doch niet bij de overgelegde processtukken, voorhanden is,

dat meergemelde Kapt. omtrent eene maand daarna, van Maratlan, op een Engelsch schip is vertrokken en vervolgens te Valparaiso is aangekomen, alwaar hij met en benevens de aldaar aanwezige manschappen van zijne equipage, ten overstaan van den aldaar residerenden Belgischen Consul, met bevestiging van

de te Maratlan uitgebragte en hier voormelde verklaring, eene verklaring heeft uitgebragt omtrent al het gebeurde, welke ook door den Kapt. van het Engelsch schip, waarmede hij was overgekomen, voor zooveel het aan denzelven bekend was, is bevestigd,

dat ook zoodra Kapt. J. Rickmers en successivelijk de manschappen van zijne equipagie te Antwerpen zijn teruggekeerd, aldaar ook nog successivelijk vier verklaringen, alle houdende vermelding en uitbreiding van het gebeurde, ten overstaan van den voorzitter der Regtbank van Koophandel te Antwerpen, onder eede zijn afgelegd, alle ten processe overgelegd,

dat er ook wijders eene generale afrekening tusschen Kapt. J. Rickmers, en de geïnt. wegens deze reis, met het schip de Flora is geregeld en door de geint. goedgekeurd is,

dat al verder de geïnt. op den 5 Februarij 1839, hebben doen opmaken eene rekening van schade, tot resultaat hebbende, dat de app., als verzekeraars over de verzekerde som van ƒ 28,369 op goederen en specie, aan de geïnt. zouden verschuldigd zijn $97\frac{81}{100}$ pCt.

dat de app. de voldoening daarvan hebben geweigerd en dat het gevolg van de weigering is geweest, overeenkomstig de bepalingen van de polis, dat dit geschil is gebragt ter arbitrage van de daartoe benoemde, en door partijen bij behoorlijke acten aangestelde Heeren Arbiters,

dat aan de zijde van de geïnt., aldaar E., voor gemelde Heeren is geconcludeerd, zooals in het vonnis a quo vermeld staat,

dat de app., aldaar verw., daartegen hebben geconcludeerd, dat bij vonnisse enz., de geïnt. zouden worden verklaard, niet-ontvankelijk in hunne op ende jegens de app. genomen eisch en conclusie, enz.

dat voornoemde HH. arbiteren bij derzelver uitspraak, in dato 5 November 1839, in het eerste ressort, hebben verklaard, dat er voor de geïnt., aldaar E., termen bestaan, om het verzekerde interest aan de app., te mogen abandonneeren, enz.

dat de app. van de uitspraak zijn gekomen in hooger beroep aan dezen Hove, en in appel hebben geconcludeerd, dat bij arrest van dezen Hove zal worden te niet gedaan het appel,

alsmede de arbitrale uitspraak van 5 November 1839, waarvan is geappelleerd en dat bij correctie van dat vonnis, de geïnt. alsnog in hunnen ter eerster instantie gedanen eisch en genomene conclusie, zullen worden verklaard niet-ontvankelijk enz.

dat eindelijk aan de zijde van de geïnt. is geconcludeerd tot tenietdoening van het appel, en confirmatie van de uitspraak, enz.

O. ten aanzien van de regtspunten, ten deze in aanschouw komende, en vooreerst met opzigt tot de door de app. beweerde verandering van de koers (deviatie), doordat het schip de Flora langs de westkust van America, noordwaarts op, tot de haven van Maratlan is gezeild, alwaar het sinistre heeft plaats gehad, dat deze grond, waarom de app. van hunne verpligting ontslagen zouden zijn, in dit geval niet kan aangenomen worden;

O. daaromtrent, dat deze verzekering, wel is gedaan van Lima af tot Manilla, maar op koopmanschappen en goederen, hetzij aan boord gebleven, hetzij op specie of andere waardens, uitmakende het provenu van verkochte koopmanschappen, waaruit blijkbaar volgt, dat het de bedoeling was, om gedurende die reis met de verzekerde goederen handel te drijven;

O. dat daarmede in verband staat, de in de polis van assurantie uitdrukkelijk gegeven vrijheid, om zoovele havens, plaatsen en reën aan te doen, als de bevelhebber van het schip mogt goedvinden, alles zonder eenigen stilstand van risico;

O. dat het aandoen van verschillende havens, gelegen aan de Westkust van America, met het doel van deze reis in verband staat, en mitsdien niet is gelegen buiten, noch strijdig met de gemeenschappelijke bedoeling van de verzekeraars en de verzekerden;

O. dat het doel van deze reis, om gedurende dezelve met de ingeladen of in te laden goederen handel te drijven, niet, of althans niet dan op eene zeer beperkte wijze, zoude hebben kunnen bereikt worden, indien het schip de Flora, van Lima direct de Oceaan over, langs de Sandwich-Eilanden naar Manilla was gezeild, gebruik makende van de Z. O. passaat wind in die streek waaijende;

O. dat hoewel die zoo evengemelde koers de kortste zoude

zijn geweest, om de reis van Lima naar Manilla te volvoeren, het echter niet minder waar is, dat het schip de kust van America volgende en de N. waards op aan dezelve gelegen havens, zelfs die van Maratlan, aandoende, van daar met de N. O. passaatwind evenzeer over de Sandwich-eilanden naar Manilla stevenen kon, en dat mitsdien het volgen van deze koers, bepaaldelijk in dit geval en bij het kennelijk doel om op de reis handel te drijven, niet kan worden geacht eene willekeurige verandering van koers (deviatie) te zijn, waardoor de verzekeraars, volgens art. 351, van het voormalig W. K. alhier van toepassing, van hunne verpligting zouden ontslagen zijn.

O. dat het daarom ter beslissing van dit geschilpunt niet behoeft te worden uitgemaakt, of het lek, hetwelk het schip nabij de haven van Punta Arena heeft bekomen, van genoegzaam belang is geweest om het volgen van dien koers te wettigen, en of hetzelve niet aldaar of in eenige andere haven, zuidelijker dan die van Maratlan, aan de meergemelde kust gelegen, had kunnen hersteld worden;

O. al verder, met betrekking tot het gebeurde te Maratlan met het schip Flora en deszelfs lading, als ook met opzigt tot den door de app. aan den Kapitein en tevens super carga ten laste gelegden sluikhandel aldaar, dat ook hetgeen daaromtrent door de app. is aangevoerd, niet voldoende is bevonden, om hen van hunne verpligting ten aanzien van de geint., ontheven te achten;

O. toch, dat het schip de Flora, in den avond van 18 Februarij 1837, door gewapende sloepen van de Mexicaansche oorlogschepen is bemagtigd en in de haven van Maratlan is binnen gebragt, terwijl het bestuur over hetzelve aan Kapt. Rickmers is ontnomen, en dat, toen het schip zich in dien staat van gewelddadige bemagtiging bevond, hetzelve in den nacht tusschen 19 en 20 Februarij 1837 met de zich daarop bevindende lading, behalve alleen de daaruit geredde *f* 2797, totaal is verbrand, vóór dat er nog eenige vervolging wegens sluikhandel plaats vond;

O. dat die aanhouding, en gedurende dezelve ontstane brand

zijn een arrest op last eener mogendheid, mitsgaders gevaar door vuur of brand ontstaan, waarvoor in de polis van assurantie verzekerd is;

O. dat noch Kapt. Rickmers, die van het bewind over zijn door Mexicaansche militairen bemagtigd schip was ontzet, noch de weinige manschappen van de equipage, die op hetzelve waren overgebleven, geacht kunnen worden, aanleiding gegeven te hebben tot den brand, welke op dat schip is ontstaan, noch ook blijken in staat geweest te zijn om denzelven te stuiten;

O. dat wel daarna Kapt. Rickmers door den Prokureur Fiscaal van sluikhandel is beschuldigd, en bij vonnis van 3 Maart 1837 het meergemeld schip met al deszelfs lading en hetgeen daartoe behoort is verklaard te zijn vervallen in de straf van confiscatie, edoch dat het gemeld vonnis, van eenen vreemden Regter, in Nederland geen verbindende kracht heeft, maar de waardering van de daadzaak daarbij beslist, en tot bewijs van welke hetzelve aangevoerd wordt, aan den Nederl. Regter is verbleven;

O. dat na de daad van gewelddadige bemagtiging van dit schip op openbaar gezag gedaan, en het kort daarop verbranden van het schip, terwijl hetzelve aangehouden was de autoriteiten te Maratlan niet kunnen geacht worden, omtrent de veroordeeling van hetzelve, die volstrekte onzijdigheid te hebben gehad, welke den grondslag van het vertrouwen op een vonnis daarstelt;

O. dat het bovendien niet uit dit vonnis volledig blijkt, dat de goederen, waarmede de sluikhandel zoude plaats gehad hebben, zich aan boord van het schip Flora zouden hebben bevonden, noch tot de lading van hetzelve behoord zouden hebben, en dat het evenmin blijkt, dat er volgens de wetsbepalingen in dit vonnis vermeld, werkelijk uithoofde van het bedrag der goederen, waarmede de sluikhandel zoude bedreven zijn, termen bestonden tot confiscatie van schip en lading;

O. dat tegen de omstandigheden in dit vonnis vermeld, de toedragt van het gebeurde overstaat, zooals die door Kapt. R. en zijne equipage eerst te Maratlan, vervolgens te Valparaiso,

ten overstaan van den Belg. Consul aldaar residerende, en eindelijk successivelijk te Antwerpen, ten overstaan van den Voorzitter van de Regtb. v. Kooph. aldaar zijn afgelegd, en dat uit dit een en ander te zamen genomen volgt, dat de daad van sluikhandel aan kapt. R. ten laste gelegd, welke de meergemelde confiscatie zoude hebben veroorzaakt, niet als bewezen kan worden aangenomen.

O. dat ook het niet verschijnen van den Kapt. voor den Regter te Maratlan door de app. tegen de geïnt. niet als eene rede kan worden ingeroepen, waarom zij van hunne verpligting ontslagen zouden zijn, vermits het uit het vonnis blijkt, dat hij aan den Prokureur Fiscaal een protest heeft ingediend, en het niet blijkt, dat hij zich te Maratlan na de bemagtiging van zijn schip en het verbranden van hetzelve met de lading, zonder gevaar voor zich zelf en zijne equipage, en met eenig uitzigt op goed gevolg tegen de reeds aangenomen verdenking van sluikhandel had kunnen verdedigen;

O. dat het niet is gebleken, dat tegen het dikwijls gemeld vonnis het middel van verzet of hooger beroep naar de wet, daar ter plaatse vigerende, was toegelaten, en dat het zeker is, dat er toenmaals te Maratlan geen Belg. Consul resideerde, wiens bescherming Kapt. R. had kunnen inroepen, als ook dat het geenzins uitgemaakt is, dat de Consuls van andere natiën zich aldaar of in den omtrek bevindende, zich de belangen van dezen Kapt. of zijne equipage zouden hebben moeten, willen of kunnen aantrekken.

O. dat er dus ten processe niet is gebleken van eenige nalatigheid, noch ook van schelmerij van den Schipper in het plegen van sluikhandel, (baraterie de Patron) en dat mitsdien door den Regter in dit geval niet behoeft te worden beslist, de vraag of de app. als verzekeraars op grond daarvan van hunne verpligting ten behoeve van de geïnt. aangegaan zouden zijn ontslagen, vermits deze Kapt. ook tevens super carga en alzoo de vertegenwoordiger van de inladers der goederen was;

O. dat er zoowel door den te Maratlan ontstaan zijnde brand, waardoor de lading van het schip Flora is vernietigd, als door

de opgevolgde confiscatie, waardoor ook de uit het schip geredde *f* 2797 zijn verloren geraakt, in dit geval totale schade aanwezig is,

O. dat er omtrent het abandonnement, noch ook omtrent de schaderekening bedenkingen zijn gemaakt;

O. eindelijk dat uit dit alles volgt, dat de app. geenzins zijn bezwaard bij de arbitrale uitspraak alhier in geschil;

Doet te niet het hooger beroep, en gelast, dat de arbitrale uitspraak van 5 November 1839, te Amsterdam uitgebragt, waarvan ten deze in hooger beroep is gekomen, geheel en volkomen gevolg zal hebben en veroordeelt enz.

N°. **15.**

(*) E. v. M.

c^a^.

De Compagnie ter Assurantie enz.

Wij ondergeteekenden, enz.

O. wat de daadzaken betreft, dat de verw. op den 14 April 1838, bij polis aan den E. hebben verzekerd het casco en de equipagiën van het schip l'Eclair, gevoerd door Kapitein Knudsen, op eene reize van Antwerpen naar Bergen in Noorwegen, en zulks voor eene som van *f* 6,500, en met bepaling onder anderen, dat ingeval van avarij of schade geen ander bewijs van intrest, eigendom of waarde door de verw. zoude worden gevorderd dan voornoemde police alleen.

Dat de E. beweert, dat hetzelve schip, op de verzekerde reize, den 19 Mei 1838 totaal is verongelukt, en tegen de verw. heeft geconcludeerd, tot betaling van de door hen respectivelijk verzekerde sommen met condemnatie in de kosten der proceduren.

Dat van de zijde der verw. is beweerd geworden, dat het vergaan van voornoemd schip niet voldoende zoude zijn bewezen, en dat in allen gevalle ten processe bleek, dat het sinis-

ter niet zoude zijn voorgevallen op de verzekerde reis, en op deze gronden door hen is geconcludeerd, tot niet ontvankelijk verklaring enz.

O. dat hieruit alzoo resulteren de twee navolgende regtsvragen.

1°. Is het door den E. beweerde sinister aan voormeld schip overgekomen, voldoende ten processe bewezen.

2°. Zoo ja, is dat sinister voorgevallen op de verzekerde reize.

O. ten aanzien der eerste vraag, dat bij de door den Kapt. en het scheepvolk van gezegd schip, op den 22 Mei 1838, afgelegde verklaring, en het den 2 Junij daaraanvolgende door den Belg. Consul te Hull afgegeven certificaat, en de nadere door den Kapt. op den 11 Junij 1838, voor den President der Regtbank van Kooph. te Antwerpen afgelegde, en den volgenden dag door het scheepsvolk beëedigde verklaring, het totaal vergaan van voormeld schip, zoo als daarin is vermeld, aan geen redelijken twijfel onderhevig is en zulks alzoo bij absentie van alle tegenbewijs van de zijde der verw., als voldoende ten processe bewezen zijnde moet worden beschouwd.

O. met betrekking tot de 2e. vraag, dat zelfs dan, wanneer het er voor gehouden moet worden, dat het sinister is voorgevallen buiten het gewone vaarwater van Antwerpen naar Bergen, hetwelk evenwel niet is bewezen, het niettemin zeker is, dat noch de reis, noch de route is veranderd, en dat indien hier al aan den Kapt. eenige schuld of onachtzaamheid mogt kunnen worden geweten, waarvan almede niet consteert, daartegen bij voormelde police uitdrukkelijk is verzekerd.

Gezien art. 247 en 351 C. d. C., art. 636, 52, 315 en 56 R.

Regtdoende in het eerste ressort. Condemneren de verweerders om aan den eischer te betalen enz.

Aldus gedaan en gewezen te Amsterdam, den 1 Julij 1841, door Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, A. J. Lublink.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 20 October 1842.

Het Hof van N. Holland enz.

O. dat de geïnt. krachtens police van assurantie, dd. 14 April 1838, waarbij de app., aan hem hebben verzekerd, het casco en de equipagie van het schip l'Eclair, gevoerd door Kapt. Knudsen, op eene reis van Antwerpen naar Bergen in Noorwegen, voor eene som van ƒ 6500, van de app. de betaling van deze door hen respectivelijk verzekerde sommen heeft gevorderd, uit hoofde, het voormeld schip, op de verzekerde reize den 19 Mei 1838, totaal zou zijn verongelukt, aan welke vordering de app. geweigerd hebben te voldoen, ten gevolge waarvan partijen, overeenkomstig het daaromtrent bepaalde bij de police van assurantie, de beslissing van het tusschen hen bestaande geschil, hebben opgedragen aan de door hen bij acte van compromis benoemde arbiters, welke bij uitspraak in het eerste ressort, in dato 1 Julij 1841, de app. hebben veroordeeld, om aan den geïnt. te betalen, de door hen respectivelijk verzekerde sommen met de wettelijke interessen van dien.

Dat de app. van deze arbitrale uitspraak, in hooger beroep zijn gekomen bij dit Hof, bewerende, dat het geenzins zou zijn bewezen, dat het schip l'Eclair, door zeeëvenementen is verongelukt, waartegen de verzekering was geschied, en dat ook in ieder geval het uit de overgelegde stukken zelve blijkt, dat de Kapitein zonder noodzaak van koers is veranderd, en bijgevolg het schip is vergaan buiten de verzekerde reize.

O. wat betreft de eerstgemelde grief tegen het arbitraal vonnis, dat de app., ten eenemale in gebreke zijn gebleven, om te bewijzen, dat de geïnt. ter plaatse, waar hij met zijne equipagie het eerst is aangekomen, en zijn protest heeft doen opmaken, eenige andere, of meerdere formaliteit, had kunnen vervullen, of doen in acht nemen, dan hij werkelijk gedaan heeft, om, zooveel mogelijk en naar gelang van tijd en plaats, de voorschriften der artt. 246 en 247, C. de C. op te volgen: weshalve de van de zijde des geïnt. overgelegde verklaringen, bij gebreke van tegenbewijs, door arbiters, wel en teregt, als voldoende bewijzen zijn beschouwd geworden.

O. met betrekking tot het tweede bezwaar, door de app. tegen de arbitrale uitspraak aangevoerd, dat de app. geene op-

N°. **15.**

zettelijke kwade trouw van den schipper beweerd, veelmin bewezen, noch op grond daarvan tot vernietiging der assurantie hebben geconcludeerd, zoodat ook omtrent hun beweren, ten opzigte eener willekeurige verandering van koers, door de arbiters juist is geoordeeld.

Zich vereenigende met de gronden en motieven, van het arbitraal vonnis den 1 Julij 1841, tusschen partijen gewezen.

Regtdoende enz.

Doet te niet het appel:

Bekrachtigt hetzelve vonnis, enz.

N°. **16.**

(*) E. v. M.

c[a].

De Compagnie ter Assurantie, enz.

Wij ondergeteekenden enz.

O. wat de daadzaken betreft,

dat de verw. op 16 Aug. 1838, bij polis aan den E. op eene reis van Antwerpen naar Bergen in Noorwegen hebben verzekerd, de navolgende goederen,

17 kisten, inhoudende 300 schilderijen, ter somma van *f* 60,000.

58 kisten pruimen, ter somma van fr. 2084,— of *f* 985,—.

6 stukken wijn ter somma van fr. 1200.— of *f* 567.—

en 40000 kilogrammen steenkolen ter somma van fr. 1720.— of *f* 813.—

al hetwelk bij police werd opgegeven te zijn geladen in het schip l'Eclair, gevoerd door Kapt. Knudsen,

dat bij dezelve police de waarde van voorschreven goederen respectivelijk op de hier voren uitgedrukte sommen is getaxeerd en vastgesteld geworden, en tusschen partijen onder anderen is overeengekomen, dat geen ander bewijs van intrest of waarde

door de verzekeraars zoude worden gevorderd, dan dezelve police en het cognossement,

dat de E. beweert, dat hetzelve schip op de verzekerde reize, den 19 Mei 1838, totaal is verongelukt en tegen de verw. is geconcludeerd tot betaling der door hen respectivelijk verzekerde som enz.

dat van de zijde der verw. daartegen is beweerd geworden, dat het vergaan van voornoemd schip, niet voldoende zoude zijn bewezen, dat ten processe in allen gevalle bleek, dat het sinister niet zoude zijn voorgevallen op de verzekerde reize en eindelijk, dat geen voldoend bewijs zoude zijn geleverd van het belang des E. bij de verzekerde goederen, op alle welke gronden door hen is geconcludeerd tot niet ontvankelijk verklaring enz.

O. dat hieruit resulteeren de navolgende regtsvragen:

1°. Is het door den E. beweerde sinister aan voornoemd schip overgekomen voldoende bewezen?

2°. Zoo ja, is dat sinister voorgevallen op de verzekerde reize?

3°. Is in allen gevalle van het belang des E. bij de verzekerde goederen voldoende gebleken?

O. ten aanzien der 1e. vraag, dat bij de door den Kapitein en het scheepsvolk van gezegd schip op den 22 Mei 1838 afgelegde verklaring, het den 2 Junij daaraan volgende door den Belg. Consul te Hull afgegeven certificaat, en de nadere door den Kapt. op den 11 Junij 1838, voor den President der Regtbank afgelegde en den volgenden dag door het scheepsvolk beëedigde verklaring, het totaal vergaan van voormeld schip, zoo als daarin is vermeld, aan geen redelijken twijfel onderhevig is en zulks alzoo bij absentie van alle tegenbewijs van de zijde der verw. als voldoende ten processe bewezen zijnde, moet worden beschouwd.

O. met betrekking tot de 2e. vraag, dat zelfs dan, wanneer het er voor gehouden moet worden, dat het sinister is voorgevallen buiten het gewone vaarwater van Antwerpen naar Bergen, hetwelk evenwel niet is bewezen, het niettemin zeker is, dat noch de reis, noch de route is veranderd en dat indien

hier al aan den Kapt. eenige schuld of onachtzaamheid mogt kunnen worden geweten, waarvan almede niet consteert, daartegen bij voormelde polis uitdrukkelijk is verzekerd.

O. met betrekking tot de 3e. vraag, dat voor alles in aanmerking komt de inlading der verzekerde goederen en de E. voor het bewijs daarvan zich hoofdzakelijk heeft beroepen op 3 cognossementen, geteekend door Kapt. Knudsen.

O. dat volgens het voormalig W. K., onder welks vigueur deze verzekering is gesloten, cognossementen alleen dan in regten geloof verdienen, ook ten opzigte der verzekeraars, wanneer dezelve zijn ingerigt overeenkomstig de voorschriften van art. 281 en 282 W. K., en alzoo ter beoordeeling der bewijskracht dier stukken de vraag geboren wordt, of dezelve daaraan voldoen.

O. dat dezelve alle alleen geteekend zijn door den Kapt. die bovendien het onderschrift heeft bijgevoegd, *inhoud, gewigt en maat onbekend* en het cognossement der schilderijen niet vermeldt het getal derzelve, die in de kisten zouden zijn gepakt geweest, terwijl de verzekering bepaaldelijk is gesloten op 17 kisten schilderijen, inhoudende 300 stuks.

O. dat mitsdien dezelve cognossementen niet zoodanig bewijs van inlading opleveren als naar regten wordt vereischt.

O. dat echter de bepaling bij de polis gemaakt, dat geen ander bewijs door de verzekeraars zoude kunnen worden gevorderd, dan de polis en het cognossement aan den E. de bevoegdheid niet ontneemt, om door andere bewijzen aan te vullen, hetgeen door voorschreven cognossementen niet is uitgemaakt.

O. dat de E. wel eenige andere stukken heeft overgelegd, doch van zijne zijde nog nader bewijs heeft aangeboden en er allezins termen aanwezig zijn, om eene nadere en meer volledige instructie toe te laten.

Gelet op art. 1156, 1158, 1159 en 1161 C. N.; art. 247, 281, 283, 351 en 384 C. d. C.; art. 634, 636 en 56 B. R. en art. 74 Wet op den overgang.

Regtdoende in het eerste ressort, alvorens uitspraak te doen ten principale, ordonneren den E. om binnen den termijn van

4 maanden na de beteekening van de tegenwoordige uitspraak, door alle middelen regtens nader te bewijzen de inlading der verzekerde goederen in het gemeld schip l'Eclair, behoudens aan de verw. het tegenbewijs ten einde enz

Aldus gewezen 1 Julij 1841 enz.

Eindvonnis.

O. dat in de zaak tusschen deze partijen aanhangig bereids door ons bij interlocutoire uitspraak dd. 1 Julij 1841, alvorens regt te doen ten principale, aan den E. is geordonneerd, omme binnen den termijn van 4 maanden na de beteekening van die uitspraak, door alle middelen regtens nader te bewijzen de inlading der verzekerde goederen in het meergemelde schip l'Eclair, gevoerd door Kapitein Knudsen, behoudens aan de verw. het tegenbewijs, ten einde na verloop van denzelven termijn, zoodanige nadere uitspraak te doen als wij zouden vermeenen te behooren.

O. dat dien ten gevolge de E. zich bij request aan ons heeft vervoegd, met verzoek om te worden geadmitteerd tot een getuigen-verhoor, hetwelk dan ook op den 12 Januarij en 25 Januarij 1842, gehouden is.

O. dat mede eenige nadere stukken zijn overgelegd.

O. dat derhalve thans behoort te worden beslist, of de inlading der bij voornoemde police verzekerde goederen, behoorlijk is gejustificeerd.

O. met betrekking tot de cognossementen in het algemeen, dat behalve het te dezen *opzigte vroeger opgemerkte*, bij onze interlocutoire uitspraak, bepaaldelijk ten aanzien van het onderschrift, gewigt en inhoud mij onbekend, het wel is eene waarheid, zoowel hier te lande als in België en Frankrijk, dat cognossementen meerendeels tot gemak van den handel, met zoodanige clausule veelal door den Kapt. worden geteekend, doch dat thans uit de onder eede afgelegde verklaring van Kapt. K. zelve consteert, dat uitgezonderd twee kisten, welke door hem bij toeval zijn ingezien, de inhoud van alle de overigen door hem niet is gezien, en mitsdien dan ook door hem niet bevestigd heeft kunnen worden.

No. 16.

O. dat alzoo in het onderhavige geval het onderschrift van Kapt. K. onder deze cognossementen aanwezig, hier geene bloote usance meer aanduidt, maar de waarachtige toedragt der zaak opgeeft, en de gezonde rede niet toelaat, in zoodanig geval dusdanig cognossement als eenig en voldoend bewijs van inlading en interest te admitteren.

O. bovendien dat uit het voorhanden zijnde cognossement ten aanzien van het aantal der schilderijen, welke in de kisten zouden zijn gepakt geweest, niet het minste blijkt.

O. wat de verder tot suppletie overgelegde bewijsstukken aangaat en wel in de eerste plaats, betreffende de schilderijen, het manifest, de facturen, de ongeteekende lijst der schilderijen, de afrekening van den Heer Gaucher, loopende over de jaren 1829 tot 1838, de verklaring der commiesen en het gehoudene getuigen-verhoor, al mogt ook uit alle die stukken het bewijs worden geboren, dat werkelijk de E., wanneer dan ook, schilderijen heeft gekocht, bezeten, ingepakt, aangegeven, geladen en uitgeklaard, dan nog alle die stukken het bewijs niet opleveren, dat werkelijk 300 stuks schilderijen, door de ged. verzekerd, in het meergemelde schip l'Eclair zijn ingeladen geworden.

O. wijders wat de overige geassureerde goederen aangaat, bestaande in 58 kisten pruimen, 4 vaten roode wijn en 40,000 kilo steenkolen, dat, boven en behalve dat, voor zoo verre immers de steenkolen betreft, deze door den Kapt. werkelijk zijn gezien, de inhoud en gewigt van alle deze goederen voldoende wordt geconstateerd door de verklaring van de administratie der in- en uitgaande regten, afgegeven te Lillo dd. 21 September 1839, ten processe overgelegd, zoo dat de inlading dezer goederen in regten thans als voldoende bewezen behoort te worden aangenomen.

Gezien artt. 1156, 1158, 1159 en 1160 Code Nap.; artt. 247, 281, 283 en 384 C. d. C.; artt. 629, 630, 634, 636, 637 en art 26 en 586 B. R. V.

Regtdoende in het eerste Ressort, condemneren de ged. omme aan den E. uit te betalen elk prorato van de door hem op de polis uitgedrukte som enz.

Zijnde het geheele bedrag van hetgeen door de ged. op 58 kisten pruimen, 4 stukken roode wijn en 40000 kilo steenkolen, bij polis meergemeld, aan den E. is verzekerd en zulks met de interest enz.

Verklaren wijders den E. in zijnen verderen tegen de ged. gedanen eisch en conclusie, zoo als dezelve is liggende, niet ontvankelijk.

Amsterdam den 8 Junij 1842.

Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, A. J. Lublink.

Hiervan hooger beroep, Arrest van 4 Mei 1843.

Het Hof van N. Holland enz.

O. wat het feitelijke betreft, dat de geïnt. bij polis den 14 April 1838, met eenige andere assuradeurs geteekend, aan den E., op eene reis van Antwerpen naar Bergen in Noorwegen, onder anderen heeft verzekerd, 17 kisten schilderijen, inhoudende 300 stuks, ter somma van *f* 60,000, welke bij die polis werden opgegeven geladen te zijn in het schip l'Eclair, gevoerd door Kapitein K., terwijl bij dezelve polis tevens was bepaald, dat geen ander bewijs van interest of waarde, door de verzekeraars, zou worden gevorderd, dan dezelve polis en het cognossement.

Dat hetzelve schip, op de verzekerde reize den 19 Mei 1838, totaal is verongelukt, zoodat er van de lading niets is behouden geworden.

Dat over de voldoening der verzekerde som, verschil tusschen partijen ontstaan zijnde, dit verschil ten gevolge van compromis, aan de beslissing der daarbij respectivelijk benoemde scheidsmannen is opgedragen, ten gevolge waarvan door den app., tegen de verzekeraars, tot betaling der door hen respectivelijk verzekerde som is geconcludeerd.

Dat aan de zijde der verzekeraars, behalve op andere gronden, ontleend uit gebrek aan bewijs, dat het schip l'Eclair, op de verzekerde reis zoude zijn verongelukt, doch welke, nadat daarover in de procedures, tusschen dezelve partijen, betrekkelijk de verzekering op het casco van het schip in het hoogste ressort uitspraak is gedaan, in appel niet meer zijn aangevoerd,

ook en wel voornamelijk op grond, dat er geen voldoend bewijs zoude zijn geleverd van het belang des app. bij de verzekerde goederen, tot niet ontvankelijk-verklaring en ontzegging is geconcludeerd geworden.

Dat scheidsmannen van meening zijn geweest, daar het cognossement, op welk stuk de app. zich hoofdzakelijk tot bewijs der inlading der verzekerde goederen beroepen heeft, niet was ingerigt ingevolge de voorschriften van den C. d. C., als zijnde onder anderen alleen geteekend door den Kapt., die het onderschrift, *inhoud en gewigt onbekend*, heeft bijgevoegd en mitsdien niet zoodanig bewijs van inlading heeft opgeleverd, als naar regten wordt vereischt; dat voorts de bepaling in de polis voorkomende, dat de verzekeraars behalve die polis, geen ander bewijs dan het cognossement zouden kunnen vorderen, den app. het regt niet heeft ontnomen, om door andere middelen aan te vullen, hetgeen door het cognossement niet was uitgemaakt, waartoe de app. zich bereid had verklaard. Dat de scheidsmannen op dien grond, en naar aanleiding der bij de arbitrale uitspraak aangehaalde wetsbepalingen, alvorens uitspraak te doen ten principale, den app., bij interlocutie van den eersten Julij 1841, hebben opgelegd, binnen den daarbij bepaalden termijn, door alle middelen van regten nader te bewijzen de inlading der verzekerde goederen in het schip l'Eclair, gevoerd door Kapt. K.

Dat ter voldoening van deze interlocutie, op den 12 Januarij 1842, als getuige is gehoord zekere Petrus Cootmans, die de verzekerde schilderijen zou hebben ingepakt, en op 25 Januarij daaraan volgende de Kapt. K., nadat de tegen dezen getuige ingebragte wraking, bij incidenteele decisie van den 15 Januarij 1842, door scheidsmannen was afgewezen geworden.

Dat scheidsmannen na dit getuigen-verhoor, in het algemeen van oordeel zijn geweest, dat noch daardoor, noch door de andere overgelegde stukken, was bewezen, dat werkelijk in het schip l'Eclair, 300 stuks schilderijen, bij de polis verzekerd, waren ingeladen geweest, maar ook in het bijzonder, dat uit de verklaring van Kapitein K. was gebleken, dat het onder-

schrift, door dezen onder het cognossement gesteld, geene bloote usance in deze zaak aanduidt, maar de waarachtige toedragt der zaak opgeeft, en daarom den app. in zijne aldaar ingestelde vordering, ten bedrage van ƒ60,000 als verzekerde som, voor 300 stuks schilderijen, tegen de daarbij genoemde verzekeraars, hebben verklaard te zijn niet ontvankelijk.

Dat de app. van dit vonnis, edoch alleen ten aanzien van den ter eerster instantie eerstgenoemden ged. is gekomen in hooger beroep, en op grond dat de inlading der 300 schilderijen behoorlijk, zoo door het getuigen-verhoor, als door andere bewijsstukken is bewezen, tot de tenietdoening der arbitrale uitspraak, voor zoo verre de app. daarbij is bezwaard, heeft geconcludeerd, en voorts dat de geïnt. zoude worden veroordeeld, om aan den app. te betalen de somma van ƒ1303.42, voor het aandeel van den geïnt., en de bij polis voornoemd verzekerde 300 stuks schilderijen, met de renten en verder zoo als in de dingtalen staat vermeld, waartegen, aan de zijde van den geïnt. tot bevestiging der voormelde arbitrale uitspraak is geconcludeerd geworden.

O. dat het in dezen stand van zaken thans alleen de vraag kan zijn, of door den app., in eersten aanleg, de inlading van 300 schilderijen in het verongelukte schip l'Eclair, gevoerd door Kapitein K., is bewezen;

O. dat het zoowel uit den aard der zaak, als uit de bepalingen der wet volgt, dat ten aanzien der inlading van goederen, door een behoorlijk ingerigt cognossement, een afdoend bewijs wordt geleverd, terwijl de geïnt. daarenboven bij het teekenen der polis, welke in deze de wet voor partijen uitmaakt, uitdrukkelijk verklaard heeft, dat geen ander bewijs van interest of waarde zou worden gevorderd, dan de polis en het cognossement.

O. echter dat dan alleen aan een cognossement vooral ten aanzien van derden, zoodanige bewijskracht kan worden toegekend, wanneer hetzelve die vereischten bezit, die de natuur der overeenkomst en de bepalingen der wet vorderen.

O. dat het in deze overgelegde cognossement die vereischten

niet bezit, alzoo hetzelve slechts inhoudt, eene algemeene opgave van 17 kisten schilderijen, zonder vermelding van het getal, die zich daarin zouden hebben bevonden en daarenboven, ook geene bepalingen bevat, omtrent de vracht, en alleen door den schipper, en mitsdien slechts door een der contracteerende partijen is geteekend.

O. dat, zoo deze gebreken in het cognossement niet aanwezig waren, het onderschrift van den Kapt. *„inhoud en gewigt onbekend,"* de bewijskracht van hetzelve niet zoude verminderen, alzoo dit eene gewone clausule is, en het niet blijkt, dat daarin in deze, een bijzondere nadruk, zoude te zoeken zijn;

O. dat, vermits het overgelegd cognossement tegen den geïnt. geen bewijs der inlading kunnende opleveren, aan den app., bij de arbitrale uitspraak van 1 Julij 1841, geen onregt is gedaan door hem, overeenkomstig zijn eigen aanbod, toe te staan, de inlading der verzekerde goederen door alle middelen regtens te bewijzen.

O. dat de app. ter voldoening aan die uitspraak geen ander bewijs heeft voortgebragt dan de twee hiervoor genoemde getuigen, wier verklaringen echter de inlading van 17 kisten, inhoudende 300 schilderijen, in het schip l'Eclair, omstreeks de helft der maand April 1838, in geenen deele hebben bewezen.

O. dat de app. nog wel eenige andere stukken, bij de arbitrale uitspraak opgenoemd, heeft overgelegd, doch dat die niet in dien vorm zijn gebragt, dat dezelve bij de beoordeeling der zaak in aanmerking kunnen genomen worden, terwijl in allen geval derzelver inhoud ongeschikt is, om bij den Regter de overtuiging te doen geboren worden, dat de voorzegde inlading van 300 schilderijen heeft plaats gehad;

O. mitsdien, dat de voorgestelde vraag ontkennend moet worden beantwoord, en de app. alzoo, bij de voormelde arbitrale uitspraak, niet is bezwaard;

Gezien art. 1134 Code Civil; art. 281, 282, 283, 386 C. d. C.; art. 26 en 586 B. R.

Regtdoende enz.

Doet te niet het appel.

Bekrachtigt de arbitrale uitspraak enz.

No. 17.

(§) VONNIS VAN DE REGTBANK TE AMSTERDAM, van 9 Junij 1842.

De Regtbank, enz.

O. ten aanzien der daadzaken, dat, blijkens eene geregistreerde polis van assurantie, van den 16—30 December 1839, de ged., ten behoeve der E., hebben verzekerd het $\frac{3}{8}$ gedeelte van het schip de Frederika Wilhelmina, reis doende van hier naar Genua en Livorno, welke assurantie is geschied ter waarde van ƒ 6,000;

Dat door dezelfde ged., blijkens polis van assurantie van dezelfde dagteekening, ten behoeve der E., is verzekerd de geheele vracht van bovengemelden bodem, die, na aftrek der kosten en maandgelden, is geschat op ƒ 1000;

Dat genoemd schip, den 18 December 1839, vertrokken zijnde, den 4 Januarij daaraanvolgende in zee is gekomen, en naar zijne bestemming vertrokken, zoo als de E. beweren, door onderscheidene stormen en zeeën beloopen, genoodzaakt is geworden op den 2 Februarij te Dartmouth, als noodhaven, binnen te loopen;

Dat op den 23 Maart daaraanvolgende, door den Scheepskapitein, als mede door eenige der scheepslieden, onder eede is gedaan eene verklaring, ten overstaan van den Notaris H. te Dartmouth, bij welke scheepsverklaring, door den Notaris opgemaakt, is geannexeerd eene verklaring van den Nederlandschen Vice-Consul, zonder datum, waarin is gezegd, dat het protest, welke de verklaring des Kapiteins als mede die der scheepslieden bevat, in zijne tegenwoordigheid is geschied en onderteekend;

Dat daarna het schip, door zoogenaamde deskundigen, daartoe buiten weten en keuze der ged. gekozen, onderzocht is geworden, welke deskundigen op den 20 April daaraanvolgende, mede ten overstaan van bovengenoemden Notaris, die, als Vice-Consul, blijkens geannexeerde akte, heeft verklaard, dat het rapport van deskundigen in zijne tegenwoordigheid was opgemaakt, rapport hunner bevindingen hebben uitgebragt, en hetzelve met eede hebben bevestigd, waarin zij hebben verklaard, dat de reparatie van het schip zou bedragen de som van £ 1,069, terwijl door hen werd verklaard, dat de waarde van het schip niet meer dan £ 300 zou bedragen, zoo dat hetzelve behoort afgekeurd te worden;

Dat, dien ten gevolge, het schip publiek is verkocht, en blijkens eene daarvan opgemaakte rekening, die door meergemelden Consul is verklaard te zijn juist en opregt, heeft opgebragt de som van £ 226.19;

Dat daarna, er geene gelegenheid noch in Dartmouth zelf, noch in de omliggende plaatsen gevonden zijnde, om de ingeladene goederen naar hunne bestemming over te voeren, de Schipper is ontslagen, en het schip de Brefelds is gehuurd, ten einde de overbrenging der goederen naar de bestemde plaats te doen geschieden;

Dat de E. een reglement hebben doen opmaken van de avarijen, die zij beweren, dat door bovengemeld schip en goederen zijn geleden, en thans de ged. door hen zijn gedagvaard tot betaling eener som van ƒ 3,022, zijnde, volgens hunne rekening, het juiste bedrag van het verlies, door de E., ten gevolge van zeeschaden geleden, door de ged. verzekerd, hetgeen op de ƒ 6,000, die door de ged. zijn verzekerd, uitmaakt 83 pCt., welke door elk der ged., naar evenredigheid der door hem geteekende som, behoorden te worden gedragen, en voorts tot betaling eener som van ƒ 1,000, zijnde 100 pCt. van de door de ged. verzekerde en den E. toekomende vracht, en zulks op de gronden in het breede in hunne conclusie vermeld;

O. dat de ged. deze vordering hebben tegengesproken, en van hunne zijde hebben beweerd,

1°. Dat de vordering der E. en de door hen geledene schade was onbewezen, omdat de scheepsverklaring, door hen als bewijs der geledene schade overgelegd, niet volgens de bepalingen der wet was opgemaakt, en dat de bewijzen door de E. bijgebragt, ten einde de onbruikbaarheid van het schip te bevestigen, niet waren van dien aard, dat dezelve in regten waren aannemelijk, en dat voorts, indien er schade geleden was, deze was toe te schrijven aan eigene gebreken van het schip;

2°. Dat, indien de schade als bewezen kon worden gehouden, de door de E. gevorderde percenten niet behoorden te worden uitgekeerd, hetgeen het geval even zoo was aangaande de gevorderde som, zoowel wegens het casco als wegens de vrachtpenningen, weshalve de ged. hebben geconcludeerd tot niet-ontvankelijk-verklaring der E. enz.

O. dat alzoo hieruit voortvloeijen de navolgende regtsvragen:

I°. Is de schade, die de E. beweren, door het schip de Frederika Wilhelmina geleden te zijn, genoegzaam bewezen; met andere woorden: kan de verklaring, door den Kapt. en het scheepsvolk gedaan, — niettegenstaande dat dezelve is opgemaakt voor eenen Notaris en niet, zoo als de wet dit voorschrijft, voor eenen Consul, alsmede niet binnen drie dagen, na aankomst van het schip, — alleen of in verband met andere, ten processe aanwezige, omstandigheden dienen, om de rampen aan het schip overkomen en de daardoor geledene schade te bewijzen?

II°. Is het rapport door deskundigen, zoo als dit is opgemaakt, genoegzaam om de onbruikbaarheid van het schip en de daarop gevolgde schade te staven, of moet het er voor gehouden worden, dat de geledene schade, indien dezelve voor bewezen moet worden gehouden, aan eigene gebreken zij toe te schrijven?

III°. Is de berekening der gevorderde schade, zoowel van die op het casco als op de vracht, juist en gegrond?

O. ten aanzien der eerste vraag, dat de wet voorschrijft en bepaalt, dat de scheepsverklaring plaats hebbe voor den Nederl. Consul, en binnen 3 × 24 uren na de aankomst van het schip,

of, in geval van het inloopen in eene noodhaven, binnen 24 uren, doch dat de wet niet bepaalt wat er van zij, indien zoodanige verklaring niet volgens de bepaalde voorschriften is opgemaakt;

O. dat, alhoewel de wet niet heeft bepaald, dat het verzuim van deze voorschriften, gelijk in casu heeft plaats gehad, de nietigheid der verklaring zou medebrengen, dat uit den aard der zaak als van zelve volgt, dat de nalatigheid in het nakomen der gezegde bepalingen, dat geloof aan de verklaring, die niet regelmatig is geschied, ontneemt; dat daaruit alleen geene genoegzame bewijzen kunnen ontleend worden om geledene schade te bewijzen;

O. dat de scheepsverklaring is een geheel bijzonder middel van bewijs; vandaar, dat uit den aard der zaak zeer naauwkeurig moet worden toegezien, of de vorm wel in acht zij genomen, vooral wanneer men bedenkt, dat het, in dergelijke gevallen, zoo moeijelijk is aan de zijde der verzekeraars tegenbewijs te erlangen, en het bewijs van de scheepsverklaring toch altijd is en blijft een bewijs van ééne zijde, en uit den boezem der belanghebbende partij voortvloeijende; vandaar die zorg voor de authenticiteit, en de spoed waarmede die verklaring moet worden opgemaakt;

O. dat juist het nakomen van de door de wet voorgeschrevene bepalingen en formaliteiten, ten aanzien der verklaringen, door het scheepsvolk na hunne aankomst, de verzekering kan opleveren van de waarheid der gedane verklaring, vermits, ten aanzien van den persoon voor welken dezelve moet geschieden, de wet daarom heeft bevolen, dat dit geschieden zou voor eenen Consul, omdat de bevestiging der verklaring door den eed, te zijnen overstaan, grootere solemniteit, en grooter gezag en geloofwaardigheid zou verkrijgen;

O. dat wel is waar de Nederlandsche Vice-Consul, in een ongedateerd stuk, heeft verklaard, dat de verklaring in zijne tegenwoordigheid is gedaan en geteekend, doch dat de omstandigheid dat de Notaris, voor wien de verklaring heeft plaats gehad, tevens de betrekking van Vice-Consul bekleedt, niet

kan te weeg brengen, dat de verklaring gezegd kan worden voor den Nederlandschen Consul geschied te zijn;

O. ten opzigte der omstandigheid, dat de verklaring niet binnen de 3 × 24 uren is geschied, dat de wet heeft bevolen, dat de verklaring zoo spoedig mogelijk zou gedaan worden, opdat het voldoen aan deze bepaling juist zou dienen, om aan het verklaarde geloofwaardigheid bij te zetten, vermits alsdan de scheepslieden nog ten volle bekend zijn met de omstandigheden, die op hunne reis hebben plaats gehad, en het meest geschikt hun eigen geheugen, bij het doen der verklaring, te raadplegen;

O. dat, wanneer het bewijs der geledene zeeschade uitsluitend ontleend wordt uit de scheepsverklaring, de volledigheid derzelve alleen het bewijs daarvan kan opleveren, zoodat, bij hare onvolledigheid, in casu, geen bewijs regtens is voorhanden, hetgeen echter daarom aan de E. niet verbiedt, door alle andere regtsmiddelen, de geledene zeerampen en zeeschaden te bewijzen;

O. voorts, dat door de E. nog is overgelegd eene akte van protest, door den Schipper alleen, voor denzelfden Notaris, op den dag volgende op zijn arrivement in de noodhaven afgelegd, terwijl deze verklaring, door den genoemden Notaris, in zijne andere betrekking, als Vice-Consul, is gecertificeerd, edoch dat zoodanig protest eene, bij de wet gevorderde, scheepsverklaring niet mag vervangen;

Dat, al wilde men aannemen, dat gemeld protest als scheepsverklaring mogt worden geconsidereerd, in den zin van art. 379 W. K., hetzelve dan nog, wat de volledigheid betreft, niet aan de aldaar opgegeven vereischten voldoet, en ook dat stuk niet behoorlijk voor den competenten ambtenaar is afgelegd, terwijl, indien men het wilde beschouwen, als moetende voldoen aan art. 383 eod., het daarenboven nog had afgelegd moeten worden met alle tegenwoordige officieren en scheepsgezellen;

O. dat de E. hebben beweerd, dat de geledene schaden door de ged. zijn erkend geworden, doordien, volgens der E. zeggen, sommige der ged., aan de inladers van goederen, de avarijen particulier hebben uitbetaald, doch dat deze bereidwillig-

heid, van de zijde van sommige der ged., aan de E. nog geen regt geeft om daaruit te besluiten, dat de ged. de geposeerde feiten zouden hebben erkend;

O. dat alhier de vraag ontstaat, of niet het verzuim van den schipper, om voor den bevoegden ambtenaar alsmede op den voorgeschrevenen tijd de verklaring te doen, aan de verzekerden het regt geeft, om deswegens, wijl zij, zoo als de polis zich uitdrukt, voor elk verzuim verzekerd zijn, van de verzekeraars de geledene en verzekerde schade te vragen, wijl, volgens hun oordeel, het rapport van deskundigen deze schade, de onbruikbaarheid van het schip en deszelfs afkeuring toch wel bewijst,

O. dat het niet is tegen te spreken, dat wanneer van elders de schade is bewezen en de onbruikbaarheid van het schip is aangetoond, het verzuim van den schipper, om op eene wettelijke wijze de verklaring te doen, ten laste der verzekeraars moet komen, doch dit juist is de vraag: of de geledene zeeschaden zijn bewezen;

Dat, wel is waar, het rapport van deskundigen de onbruikbaarheid van het schip moet aantoonen, doch dat het niet ten processe is gebleken, door wien of op welke wijze de zoogenaamde deskundigen zijn benoemd geworden, of waaruit zij hunne qualiteit hebben ontleend, zoo dat, al valt tegen deze personen zelve niets aan te merken, hunne verklaring echter niet als een geregtelijk rapport van deskundigen kan worden aangenomen;

Dat voorts de dagteekening van de genoemde verklaring, bijna drie maanden na de aankomst van het schip in de noodhaven afgelegd, de onbruikbaarheid van het schip, immers reeds ten tijde van de aankomst, in het onzekere laat;

O. dat deze onzekerheid het onderzoek noodeloos maakt of de beweerde onbruikbaarheid van het schip al dan niet het gevolg van zeerampen of van eigene gebreken zou zijn geweest;

O. voorts, dat de E. in gebreke zijn gebleven andere bewijzen van de door hen geledene schade aan te bieden,

O. dat bij deze beschouwing der zaak het overbodig is te treden in eenig onderzoek aangaande de juistheid der berekening der E., omtrent de gevorderde schade, zoowel op het casco als op de vracht.

Gezien Artt. 379, 380 en 383, W. K. en Art. 56 B. R.
Regtdoende in het eerste ressort.
Verklaart de E. niet ontvankelijk in hunnen eisch enz.
Hiervan geen hooger beroep.

N°. 18.

(*) DE WED. V. EN ZOON.

ca.

De Zeemaatschappij enz.

Wij ondergeteekenden enz.

O. wat de daadzaken betreft:

dat de ged. ieder voor de som bij hunne naamteekening uitgedrukt aan de E. op 21 Julij 1843, hebben verzekerd, het casco en toebehooren van het schip de Nederlanden, gevoerd door Schipper B. Koster, ter somma van ƒ 40,000, waarop met wederzijds goedvinden het casco met inbegrip van premie van assurantie is getaxeerd voor eene reis van Batavia, hetzij direct of wel van Batavia en een of meer havens en plaatsen op de eilanden Java en Sumatra en vice versa, zoowel op Java en Sumatra en alle circumjacentiën van dien af tot Amsterdam, blijkens polis van assurantie dd. 21 Julij 1843.

Dat gemeld schip uit Nederland te Batavia gearriveerd, dadelijk eene reis naar de Golf van Persië heeft gedaan en van daar op 21 Maart 1843 terug gekeerd, onmiddelijk en zonder dat het blijkt, dat het sedert het vertrek uit Nederland eene reparatie heeft ondergaan van eenig belang, of behoorlijk is onderzocht, op 19 April 1843, de reis van Batavia naar Nederland is aanvaard, Straat Sunda op 28 April verlaten heeft en op 29 April 1843 in de Indische Zee gekomen is, onder afwisselende stilten en koeltjes en steeds met 6 à 8 duim water aan de pomp.

dat het water bij de pomp op 29 April, bij het komen in de Indische Zee dadelijk tot 12 duim vermeerderd en op die

No. 18.

hoogte is gebleven tot 7 Mei, wanneer de pomp alle vier glazen van 10 duim lens gepompt en harde lekkage bij de ankervoeringen en rond den vasten boeg bemerkt werd.

dat op 8 Mei de pomp van 18 duimen lens gepompt en dien ten gevolge scheepsraad gehouden werd, waarin men tot het besluit kwam, in eene noodhaven binnen te loopen en naar Mauritius te zeilen, ten einde het schip te voorzien, blijkens de scheepsverklaring te Mauritius afgelegd, ten gevolge van den lekken toestand van het schip en om het weder, hetwelk men waarschijnlijk aan de Kaap de Goede Hoop zou ondervinden.

dat op 15 Mei op de reis naar Mauritius, zich eene aanmerkelijke lekkage opdeed onder het holle wulf, het water aan de pomp vermeerderde en op 16 Mei het groot bramzeil door eene invallende bui geheel van elkander scheurde;

dat gemelde bodem op 18 Mei te Mauritius aankwam, na gedurende de gansche reis, van Batavia af, blijkens het Journaal, behalve de bui op 16 Mei, zoo even vermeld, steeds mooi weder ondervonden te hebben, met afwisseling van stilten, koeltjes en nu en dan eene stijve koelte zonder eenigen harden wind of storm;

dat wel sedert 28 April en dus bij het inkomen in de Indische Zee, van hooge deining, hooge zee en het werken van het schip melding wordt gemaakt, maar dat op denzelfden tijd, waarop zich onder voortdurend mooi weder nu en dan hooge zeeën opdeden, het water aan de pomp vermeerderde;

dat het schip de Nederlanden gedurende zijn verblijf te Mauritius van 18 April tot 29 Augustus 1843 aanzienlijke reparatiën heeft ondergaan, naar aanwijzing van zes verschillende expertises, alle welke expertises vermelden, welke herstellingen noodig zijn bevonden, maar zonder eenige opgave van redenen, waardoor die herstellingen noodzakelijk zijn gemaakt, veel minder met aanwijzing dat eenig zee-evenement de bevondene gebreken aan het schip zoude veroorzaakt hebben;

dat het schip de Nederlanden, na de ondergane reparatiën op 29 Aug. van Mauritius vertrokken en op 21 Nov. 1843 in Nederland aangekomen is.

dat de schipper B. Koster met 8 man van zijne equipage, zijnde oorspronkelijk 24 man sterk, op 19 Dec. 1848, voor den Kantonregter eene scheeps-verklaring heeft afgelegd, waarin feiten in het Journaal vermeld bevestigd worden, wel met meerderen nadruk omtrent de hooge zeeën, deining en het werken van het schip, maar tevens zonder dat ook hieruit blijkt van eenig ongeval van harden wind of storm, van ondervonden slecht weder of van eenige ramp, volgens Proces-verbaal van vermelden datum;

dat de E. vermeenende, dat van de gemaakte kosten ƒ 31,428 of $78\frac{82}{100}$ pCt., moeten komen ten laste van assuradeurs, als veroorzaakt ten gevolge van zee-evenementen op de verzekerde reis, dezelve met overhandiging der schade papieren en een wegens de geledene schade opgemaakte schaderekening van assuradeurs hebben opgevorderd;

dat drie van de onderteekenaars der polis de schade hebben afbetaald en aldus buiten dit geding zijn, terwijl de E. als nu van de in dit geding zijnde onderteekenaars der polis en dus van de ged., welke de schade geweigerd hebben te betalen eene som gevorderd hebben van ƒ 29,063.40.

dat de Procureur der E. dien ten gevolge heeft geconcludeerd dat de verw. bij vonnisse der benoemde arbiters, gewezen in het eerste ressort enz., zullen worden veroordeeld om aan de E. te betalen de somma van ƒ 29,063.40 enz.

dat de Procureur der ged. daartegen bij conclusie van antwoord heeft beweerd, dat de grondslag der vordering en van de reparatiën op Mauritius, gelegen is geweest in den lekken toestand waarin het schip kort na het vertrek van Batavia zich bevond; dat volstrekt niet consteert van eenig zeeëvenement vallende binnen de grenzen der aansprakelijkheid der verw., waaraan die lekke toestand zou toe te schrijven zijn; dat de gevolgen van dien toestand alzoo niet kunnen komen voor rekening van de verw. en de E. om die reden in hunnen eisch niet ontvankelijk zijn;

dat zelfs al werden de verw. geacht tot eenige vergoeding gehouden te zijn, dan zelfs nog niet blijkt, dat al de uitgaven,

welke de E. voor rekening der ged. brengen, hen werkelijk aangaan, noch ook het bedrag der gedane vordering behoorlijk is gejustificeerd, weshalve de Procureur der verw. heeft geconcludeerd, dat bij vonnis van heeren scheidslieden, in het eerste ressort, de E. zullen verklaard worden niet ontvankelijk in hunnen gedanen eisch enz.

O. als nu in regten, dat de volgende regtsvragen beantwoording vorderen:

1°. Moet een verzekerde, vergoeding eischende wegens geleden schade van de verzekeraars, bewijzen niet alleen, dat er schade geleden is, maar ook dat de schade is ontstaan door zulke gebeurtenissen, waarvoor de verzekeraar aansprakelijk is.

2°. Zoo ja is in casu dat bewijs geleverd.

3°. Indien dit bewijs geleverd is, is dan het gevraagde quantum behoorlijk gejustificeerd.

O. ad Ium. Dat de overeenkomst van verzekering den verzekeraar verantwoordelijk stelt voor schade door een onzeker voorval geleden, en dat die onzekere voorvallen verschillende zijn, naar gelang van het gevaar waartegen verzekerd wordt.

dat de polis van assurantie, als het bewijs opleverende van de geslotene overeenkomst, den aard van verzekering aanwijst, even als den aard der onzekere voorvallen, waartegen verzekerd wordt en het beloop der som tot welker eventueële vergoeding de verzekeraar zich verbindt;

O. dat uit de onwraakbare stelling, dat niet alle schade, maar uitsluitend dezulke, welke uit bepaalde aangewezene oorzaken voortvloeit, vergoed moet worden, even onwedersprekelijk volgt, dat niet alleen het bestaan der schade bewezen moet worden, maar evenzeer dat de schade door die bepaalde en aangewezene voorvallen is veroorzaakt, waartegen verzekerd is, dat derhalve hij, die schadevergoeding vordert, niet alleen het bestaan der schade moet bewijzen, maar ook dat die schade is veroorzaakt door zulke evenementen, tegen welker gevolgen hij zich door de verzekering heeft gevrijwaard;

O. ad IIum of dit bewijs door de E. in casu is geleverd?

dat de verzekeraars de verzekerden tegen alle gevaren der

zee hebben verzekerd en de E. derhalve bij hunne vordering van schadevergoeding gehouden zijn te bewijzen, dat er zee-evenementen op de verzekerde reize hebben plaats gehad en dat de geledene schade daaraan haar oorsprong verschuldigd is;

dat wel de E. hebben doen blijken van gedane herstellingen te Mauritius en daardoor veroorzaakte onkosten, dat evenzeer blijkt, dat die herstellingen noodig zijn bevonden, zoowel door de verklaringen van den Kapitein en een deel van het scheepsvolk, als door de Processen-verbaal van gehoudene expertises, maar dat nergens, noch in het scheepsjournaal, noch in de expertises eenige aanleiding gevonden wordt, om den lekken toestand van het schip, welke op 8 Mei tot eene verandering in den koers aanleiding gaf, aan eenig zeeëvenement te kunnen toeschrijven.

dat wel blijkens de scheepsverklaringen, de Kapitein en een deel van het scheepsvolk dien toestand willen toegeschreven hebben aan de hooge zeeën, de deining en het werken van het schip, waarvan na 28 April 1843 nu en dan melding wordt gemaakt, maar dat toch eene hooge zee, eene deining, wel niet als een zeeëvenement kan beschouwd worden, hetwelk het schip de Nederlanden, zeilende voortdurend onder het schoonste weder zonder harde winden of stormen of buijen, of wat ook in zulk eenen ontredderden toestand zou kunnen gebragt hebben, als waarin het zich te Mauritius bevond, blijkens de gedane herstellingen.

dat dit beweren van den Kapitein en het deel des scheepsvolks, hetwelk tot de vermelde verklaringen heeft geconcurreerd te minder ingang kan vinden bij de omstandigheid, dat het schip al dadelijk meer dan gewoonlijk water maakte op het oogenblik, dat voor het eerst van eene hooge zee wordt melding gemaakt en waarbij dus de vermeende oorzaak en het vermeend gevolg zich gelijktijdig zouden hebben geopenbaard;

dat in dezen stand der zaak het onnoodig is te treden in een onderzoek der vraag, of de E. de zeewaardigheid, dan wel de ged. de onzeewaardigheid van het schip moeten bewijzen, daar deze vraag dan eerst in aanmerking komt, wanneer tegenover bewezene zeeëvenementen eigen bederf wordt beweerd;

dat niet blijkt, dat de verandering in den koers op 8 Mei, het opzoeken van Mauritius, door eenig zeeëvenement gemotiveerd is, voor welks gevolgen de verw. aansprakelijk zijn, maar wel door den lekken toestand van het schip en door de vrees voor slecht weder aan de Kaap de Goede Hoop, dat derhalve de verw. evenmin aansprakelijk zijn voor hetgeen sedert 8 Mei is voorgevallen.

O. dat de beantwoording der 3e. vraag, ter zake niet is afdoende bij gebrek van het gevorderde bewijs van den kant der E.

Gezien de artt. 246, 637, 638, 639 W. K., 56 B. R.

Regtdoende in het eerste Ressort.

Ontzeggen aan de Eischers enz.

Amsterdam 4 Junnij 1847.

Mr. D. A. Walraven, D. A. Portielje, M. H.'s Jacob.

Hier van hooger beroep.

Arrest van 8 Febr. 1849.

Het Hof van N. Holland.

O. wat de daadzaken betreft.

Dat bij arbitrale uitspraak den 4 Junij 1847, aan de app. is ontzegd hunne voor gemelde arbiteren tegen de geïnt. ingestelde vordering, welke vordering strekte tot betaling eener som van ƒ 29,063.40 met de renten, ter zake van schade aan der app. schip, de Nederlanden, overgekomen, welke volgens hun beweren, moest komen ten laste van de geïnt., als verzekeraars van hetzelve schip.

Dat gezegde uitspraak, geheel in overeenstemming met de door de geïnt. in eersten aanleg gevoerde verwering, daarop is gegrond, dat de verzekerde, vergoeding eischende voor geledene schade van den verzekeraar, bewijzen moet, niet alleen dat er schade geleden is, maar ook dat de schade is ontstaan, door zulke gebeurtenissen, waarvoor de verzekeraar aansprakelijk is, en dat dit bewijs in casu niet geleverd is.

Dat de app. van voorschreven uitspraak zijn gekomen in hooger beroep, en op de gronden en motiven in hunne conclusie van eisch in het breede omschreven, hebben geconclu-

deerd tot tenietdoening van het vonnis a quo, en dat hun alsnog hun eisch en conclusiën, ter eerster instantie gedaan en genomen, zullen worden toegewezen, met veroordeeling enz.

Dat de geïnt. daartegen heeft geconcludeerd tot bevestiging van het vonnis a quo, enz.

O. in regten:

Dat het in materie van zeeverzekering een onbetwistbaar beginsel is, dat de schade aan een verzekerd schip overgekomen, om te kunnen worden gebragt ten laste van den verzekeraar, moet zijn veroorzaakt door een dier zeeëvenementen, tegen welker gevolgen de verzekerde zich door het aangaan der verzekering heeft willen vrijwaren.

Dat de toepassing van dat beginsel op de onderhavige zaak bij het vonnis a quo zeer teregt geleid heeft tot de conclusie, dat in casu van schade, veroorzaakt door eenig zeeëvenement, hetgeen de geïnt., als verzekeraar, voor hare rekening heeft genomen, niet is gebleken, en der app. vordering uit dien hoofde is inadmissibel.

Adopterende voor het overige de gronden en motieven, waarop het vonnis, waarvan ten deze is geappelleerd, is berustende.

Bekrachtigt hetzelve vonnis enz.

No. 19.

(§§) VONNIS DER REGTBANK TE ROTTERDAM.

van 23 Junij 1841.

O. dat, daar er tusschen partijen geen geschil bestaat, omtrent de daadzaken, er hier alleenlijk in regten te beslissen valt, welke beteekenis er behoort gehecht te worden aan de woorden in de onderwerpelijke polis van assurantie voorkomende: *vrij van beschadigdheid, ten ware de goederen, door schipbreuk, meerder dan 50 pCt. schade of beschadigdheid hadden.*

O. voor alles, dat deze bijeengeplaatste en met elkaar in verband staande woorden, bij de uitlegging niet behooren te

No. 19.

worden gescheiden, noch de zaak zóó beschouwd, als of de contracterende partijen in de eerste plaats de clausule, „vrij van beschadigdheid", gelijk die in art. 646 K. wordt omschreven, hadden op het oog gehad, en vervolgens door hen bij die clausule, opgevat in de beteekenis, haar door dit art. gegeven, slechts eenig bijbeding ware gevoegd geworden;

dat toch, indien men dit deed, daar onder de woorden *vrij van beschadigdheid* in het speciale cas van dit art., altijd stilzwijgende verstaan wordt bij behoudene aankomst, het inderdaad eveneens zoude wezen, als of er in de polis geschreven stond, *vrij van beschadigdheid bij behouden aankomst*, ten zij bij die behouden aankomst, de goederen door schipbreuk, meer dan 50 pCt. schade mogten hebben,

dat gewisselijk, indien het mogelijk ware, dat zoo iets vreemds en ongehoords in de bedoelingen van partijen had gelegen, zulks anders, en meer uitdrukkelijk zou dienen te zijn verklaard, weshalve men het er veeleer voor houden moet, dat de quaestieuse woorden, gelijk zij vereenigd in de polis voorkomen, niet met terugzigt op art. 646 in tweeën gesplitst, maar als één beding in hun geheel genomen, en in dien zin behooren opgevat te worden, als of de assuradeurs in hun voordeel hadden gestipuleerd, vrij van alle verantwoordelijkheid wegens beschadigdheid der verzekerde waren te zullen wezen, ten zij die beschadigdheid door schipbreuk veroorzaakt meer dan 50 pCt. beliep;

dat bij deze opvatting, welke het onverbroken verband der clausule medebrengt, het er thans voornamelijk op aankomt te onderzoeken, welke beteekenis het woord schipbreuk in dezelve geacht moet worden te hebben, en of men er in den engsten zin alleen door behoort te verstaan die grootste der zeerampen, die het schip gansch en al vernielt en sloopt, dan wel in eene ruimere beduidenis (mede door afleiding en taalgebruik toegelaten) zulk een groot ongeval der zee, waardoor het schip gebroken, door de golven overweldigd, door het scheepsvolk opgegeven en verlaten, en niet dan door buitengewone middelen of omstandigheden van een totaal verongelukken gered wordt;

O. dat, bij dit onderzoek, bovenal opmerking verdient, dat het contract van zee-assurantie uit zijnen aard vrijwaring tegen alle onheilen en misfortuinen der zee bedoelt; dat dus in den regel de assuradeur zich voor alle zeeschade verantwoordelijk stelt, en dat, zoo hij die verantwoordelijkheid wil verminderen, hij zulks expresselijk voorbehouden en bedingen moet, welk voorbehoud alsdan is eene stipulatie in zijn faveur, en eene limitatie der algemeenheid van het contract van zeeassurantie;

O. dat hieruit regtstreeks volgt, dat ten deze het woord schipbreuk, overeenkomstig den aard van het aangegane contract, in den ruimsten zin behoort opgenomen te worden; terwijl bovendien, daar het onderwerpelijke beding ten faveure der assuradeurs, die het stipuleren, is strekkende, het woord *schipbreuk*, dat er in voorkomt, volgens de algemeene regelen van uitlegging der verbindtenissen, in den hun minst voordeeligen zin moet worden opgevat;

O. dat, wanneer men nu de hier plaats gehad hebbende zeeramp overweegt, dat zoo wel uit de processale stukken, als uit de erkentenis van partijen blijkt, dat het schip de Jim Crow, waarin de verzekerde rijst geladen was, na op eene bank te zijn gestrand, bij harden wind en hooge zee, in zulk een toestand is geraakt, dat het door de golven lek geslagen en overstelpt, van de manschap, ter redding van lijf en leven, is moeten verlaten worden;

dat, zoo het vervolgens van de bank, waarop het gestrand was, afgewerkt, door eene stoomboot naar Liverpool gesleept en te dier stede in het drooge dok gelost is, zulks met aanwending van die buitengewone hulpmiddelen is geschied, welke daar ter plaatse voorhanden zijn;

dat wijders bij de opneming van het vaartuig in het drooge dok, hetzelve gebleken is in zijne voornaamste bestanddeelen, dermate te zijn gebroken en ontzet, dat het niet dan met eene aanmerkelijke vernieuwing tot de zwaarste onkosten weder in staat konde gesteld worden, om zonder gevaar zee te bouwen;

dat derhalve de ramp, aan hetzelve overkomen, met reden te rangschikken is onder die groote onheilen der zee, welke in

de algemeene benaming van schipbreuk worden begrepen, en welke de verzekeraar wel ten duidelijkste en uitdrukkelijkste van zijne risico's zou dienen uit te sluiten, indien hij zich van zijne verantwoordelijkheid voor dezelve door een beding, verre afwijkende van de natuur der zeeassurantie, zoude wenschen ontslagen te zien;

O. dat door deze schipbreuk de verzekerde rijst niet alleen boven de 50 pCt. schade bekomen heeft, maar zelfs zoo ten eenenmale bedorven is, dat, uit hoofde van derzelver nadeeligen stank, de politie te Liverpool als gezondheids-maatregel hare verwijdering van de kade van het dok heeft bevolen, en zij in dien toestand meer als vuilnis, dan als rijst of koopwaar, voor minder dan 5 pCt. van hare oorspronkelijke waarde verkocht is;

O. dat dus, indien zelfs a. 646 K. ten deze in aanmerking konde komen, waarvan het tegendeel echter gebleken is, de voorzegde verkoop toch nimmer gelijk zou kunnen gesteld worden met dien vrijwilligen verkoop, welke in de 2de alinea van dat art. bedoeld wordt; en die daarom, bij de eenvoudige en speciale clausule: *vrij van beschadigdheid*, gelijk die aldaar omschreven wordt, den assuradeur niet prejudicieeren mag, dewijl anders de eigenaar of Schipper het steeds in zijne magt zoude hebben, om het effect aan het daar behandelde beding, ten nadeele der verzekeraars, te ontduiken, door onder weg de beschadigde voorwerpen te verkoopen, en alzoo door eene eigendunkelijke daad te voorkomen, dat dezelve, ofschoon in een beschadigden toestand, maar niet te min behouden ter plaatse hunner bestemming aankwamen;

O. dat het derhalve volledig blijkt, dat de onderwerpelijke bij de ged. verzekerde rijst, door schipbreuk, meer dan 50 pCt. schade of beschadigdheid heeft bekomen, voor welke schade, zij ged., volgens de wet en de polis, jegens de E. verantwoordelijk zijn.

Gezien a. 637 en 646 K. en a. 1381, 1384, 1385 en 1386 B. Wetb.;

Regtdoende:

Adjudiceert den E. hunnen eisch, veroordeelt mitsdien de

ged. in de schade aan 1150 balen Java rijst, door de geleden schipbreuk veroorzaakt, en in verhouding tot de geleden schade, alles nader te begrooten enz.

Hiervan hooger beroep. Arrest 2 Februarij 1842.

Het Hof van Z. Holland enz.

O. ten aanzien van de daadzaken en gevoerde procedures, dat de app. bij polis van assurantie, onderteekend te Rotterdam, op den 9 Julij 1840, ten behoeve van de geïnt., hebben verzekerd, op de na te melden goederen, geladen te Liverpool, in het schip genaamd Jim Crow, van Liverpool, en al de circumjacentiën van dien af tot Rotterdam, namelijk voor eene som van ƒ14,400 op 1150 Balen Java Rijst, en zulks vrij van beschadigdheid, ten ware dezelve door schipbreuk meer dan 50 pCt. schade of beschadigdheid hadden;

Dat naar luid van het ten processe overgelegd zeeprotest, op den 3 Augustus 1840, voor den Notaris D. Flether, te Liverpool, opgemaakt, waarbij zijn gecompareerd de Kapitein, de eerste stuurman en een matroos van het gemelde schip, hetzelve schip op den 13 Julij 1840, in goeden staat van Liverpool is uitgezeild naar Rotterdam, beladen met rotszout, salpeter, potlood, kurk en rijst;

Dat ten twee ure na den middag van den 14 Julij 1840, terwijl het schip noordelijk koers hield naar Taijlorsbank, een ander schip zuidwaarts laveerde, waardoor veroorzaakt werd, dat men onder den achtersteven van genoemd schip moest passeren vóór dat het schip de Jim Crow wenden kon;

Dat het schip de Jim Crow, van het andere schip losgeraakt zijnde, het roer van de Jim Crow aan lij is gebragt, om hetzelve te doen wenden, maar dat men uit hoofde van de uitschietende winden verpligt was te vieren;

Dat, terwijl men daarmede bezig was, het schip de Jim Crow op de bank aan den grond is gevaren, zoodanig dat, niettegenstaande alle aangewende pogingen, hetzelve onbewegelijk bleef.

Dat het op dien dag, ten zes ure na den middag, hard uit het N. W. begon te waaijen, vergezeld van eene hooge zee,

hetwelk veroorzaakte, dat het schip geweldig tegen den grond stootte, en zwaar heen en weder geslingerd werd, zoodat er bij het gebruiken der pompen, 3 voet water in het hol bevonden werd, en niettegenstaande het gebruiken der beide pompen, er, in den tijd van een kwartier uur, twee voet water meer in het schip kwam;

Dat daarop de boot is uitgezet, om van dezelve in hooge noodzakelijkheid gebruik te maken;

Dat weinig tijd daarna het water in het schip gelijk stond met het kajuitsdek, als ook, dat de zee zoo geweldig over het schip heen en weder sloeg, dat de boot bijna vol water liep;

Dat er alstoen noodseinen zijn gedaan, ten gevolge waarvan kort daarna de stoomboot van Wintermeer naar het schip toestuurde, de equipage ruim ten 7 ure overnam en naar Liverpool overbragt;

Dat wijders op den 16 Julij 1840, des voormiddags circa elf ure, eene stoomboot op zijde van het schip is gekomen, en hetzelve, met achterlating van anker en ketting, op sleeptouw heeft genomen;

Dat op dien dag, ten 2 ure des namiddags, dit schip in het Salthouse dokgat te Liverpool is aangekomen, alwaar hetzelve tot den volgenden morgen is gebleven, wanneer het in het droogdok gehaald werd, om te kunnen lossen;

Dat het voorts uit de ten processe overgelegde stukken blijkt, dat dit schip vervolgens te Liverpool is geinspecteerd, en aldaar zeer aanmerkelijke ontzetting in de kniehouten, in de kiel en verdere schade aan hetzelve toegebragt, is bevonden, gelijk hetzelve dan ook aldaar zeer belangrijke uitgaven tot herstelling, als ook wegens verschotten noodzakelijk heeft gemaakt, na afloop van welke herstellingen dit schip weder in de vaart is gebragt;

Dat de verzekerde balen rijst alle te Liverpool zijn ontladen, maar zoo zeer beschadigd, verhit en bedorven zijn bevonden, dat de politie aldaar, uit hoofde van den stank door dezelve veroorzaakt, die voor de nabuurschap gevaarlijk was, de wegneming daarvan van de kaai heeft bevolen;

Dat de verkoop bij opslag van de gemelde beschadigde rijst, nadat dezelve, ten verzoeke van de afzenders, door de agenten van Lloijds te Liverpool, was onderzocht geworden, ten voordeele van de belanghebbenden is aanbevolen;

Dat die verkoop op den 20 Julij 1840 aldaar heeft plaats gehad, met dat gevolg, zoo als tusschen partijen niet is betwist, dat de opbrengst daarvan niet ten volle 5 pCt. van de waarde, zoo als die vóór de beschadiging was, heeft opgebragt;

Dat de geïnt. beweerd hebben, dat de app. als verzekeraars, volgens de polis van assurantie, tot het vergoeden van de schade, door deze zeeramp veroorzaakt, waren gehouden, vermits deze goederen niet ter plaatse hunner bestemming waren aangekomen, en daarenboven eene schade van meer dan 50 pCt. hebben gehad, ten gevolge van schipbreuk, door het schip geleden;

Dat de app. de gegrondheid van die vordering der geïnt. hebben wedersproken, en volgehouden hebben, dat zij daartoe niet gehouden waren, omdat, bij de door hen onderteekende polis, de risico van beschadigdheid uitgesloten was, tenzij alleen, dat deze rijst door schipbreuk meer dan 50 pCt. schade of beschadigdheid hadde, welk geval van schipbreuk in dezen niet had bestaan;

Dat hieruit is ontstaan eene procedure voor de Arr. Rb. te Rotterdam, waarin de geïnt. nadat zij de app. hadden doen dagvaarden, tegen hen hebben geconcludeerd, dat de app., bij vonnis enz. zouden worden veroordeeld in de schade aan voornoemde goederen, door meergemelde zeeramp overkomen, ieder naar rato van de som, waarvoor zij bij meergemelde polis, de geïnt. verzekerd hebben, en in verhouding tot de geledene schade, alles nader te begrooten, met de interessen enz.;

Dat de app. daartegen hebben geconcludeerd, dat aan de geïnt. hun eisch zoude worden ontzegd enz.;

Dat de Arr. Rb. te Rotterdam, bij derzelver vonnis, gepronunoiëerd den 23 Junij 1841, regtdoende, aan de geïnt. hunnen eisch heeft geadjudiceerd, en mitsdien de app. heeft veroordeeld in de schade aan de bewuste 1150 balen Javarijst,

door de geledene schipbreuk veroorzaakt, te weten ieder der app. naar rato van de som, enz., alles nader te begrooten, met de interessen enz.;

Dat de app. van dit vonnis zijn gekomen in hooger beroep aan dit hof;

O. ten aanzien van het regt;

Dat deze verzekering is tot stand gebragt te Rotterdam, in het jaar 1840, en dat alzoo daarop toepasselijk zijn de bepalingen van het W. v. K.;

O. dat in de eerste zinsnede van art. 646 van dat Wetb. de bepaling voorkomt, dat, indien eene verzekering is gesloten met het beding „vrij van beschadigdheid," om het even of daarbij al of niet is gevoegd, „bij behouden aankomst", de verzekeraar niet verantwoordelijk is voor eenige schade, wanneer de verzekerde voorwerpen bedorven of beschadigd ter plaatse hunner bestemming zijn aangekomen;

O. dat in l. 2, eod., wordt gezegd, dat dezelfde bepaling toepasselijk is op het geval, wanneer de voorwerpen onder weg, of in eene noodhaven, uit hoofde van beschadigdheid, of uit vrees, dat zij zouden bederven of andere goederen aansteken, zijn verkocht geworden;

O. dat in het onderhavig geval de verzekerde balen rijst, na het onheil aan het schip, waarin dezelve geladen waren, overgekomen, alle te Liverpool als in eene noodhaven zijn aangekomen, en aldaar ontladen zijn;

O. dat dezelve aldaar wel op eene hoogst aanmerkelijke wijze beschadigd zijn bevonden, zóó zelfs, dat de politie, uit hoofde van den nadeeligen stank door dezelve veroorzaakt, de wegruiming daarvan heeft gelast; maar dat deze rijst als beschadigd goed aldaar is verkocht, nadat dezelve, ten verzoeke van de afzenders, was geïnspecteerd, zonder dat de regering de wegwerping of vernietiging daarvan, als van een schadelijk voorwerp zonder eenige waarde, had gelast, gelijk dan ook, bij den verkoop, deze beschadigde voorwerpen eenig provenu, hoewel dan ook uiterst gering, hebben opgebragt;

O. dat er dus in dit geval termen zijn, om de tweede zin-

snede van art. 646 K. toe te passen, en dat alzoo de geïnt. zich niet met grond daarop beroepen kunnen, dat deze goederen niet ter plaatse hunner bestemming aangekomen zijn;

O. dat bij deze verzekering van de risico, waarvoor geassureerd is, de beschadigdheid der verzekerde goederen is uitgesloten, ten ware dezelve door schipbreuk meer dan 50 pCt. schade of beschadigdheid hadden;

O. dat, mitsdien door den regter behoort te worden onderzocht en beslist, of deze schade, hoewel ongetwijfeld meer dan 50 pCt. bedragende, door schipbreuk is ontstaan;

O. daaromtrent, dat het schip, waarin de verzekerde goederen zijn ingeladen geweest, wel op eene bank is vastgeraakt, aldaar door de opkomende winden, en over hetzelve heengaande hooge zeeën, aanmerkelijk is geslingerd, gestooten heeft, en lek geworden is, maar dat hetzelve niet is verbrijzeld, noch verbroken, noch tot een wrak is geworden;

O. dat hetzelve, na op de bank, waarop het vastgeraakt was, te hebben gelegen, weder is vlot geraakt, en vervolgens naar Liverpool is gesleept, voorts aldaar, hoewel ten koste van zeer aanzienlijke uitgaven, is hersteld geworden, en weder in de vaart is gebragt;

O., dat, bij zulke omstandigheden, een schip, dat als zoodanig is blijven bestaan, hoewel in deszelfs gewigtigste bestanddeelen hersteld hebbende moeten worden, echter niet kan worden gezegd schipbreuk te hebben geleden;

O. dat, schipbreuk in de wet steeds als eene bepaalde zeeramp voorkomt, afgescheiden van stranding en andere zeerampen, en dat, met toestemming van beide partijen, deze app. in de polis van assurantie de vergoeding van beschadigdheid der goederen dan alleen op zich genomen hebben, wanneer dezelve, door schipbreuk, meer dan 50 pCt. schade mogten bekomen;

O. dat het geval van schipbreuk bij de omstandigheden, welke in dit proces voorkomen, niet kan geacht worden aanwezig te zijn geweest;

O. dat, hoe aanmerkelijk ook de zeeramp zijn moge, welke het schip getroffen heeft, waarmede deze goederen zijn vervoerd

geworden, het evenwel niet vrijstaat, en ook tot arbitraire uitlegging aanleiding zoude kunnen geven, den verzekeraar buiten het stellig geval, waarvoor alleen hij verzekerd heeft, tot vergoeding van schade te verpligten;

O. eindelijk, dat mitsdien uit dit alles volgt, dat de app. bij het aangevallen vonnis zijn bezwaard;

Doet te niet het hooger beroep, mitsgaders het vonnis van de Regtb. te Rotterdam, waarvan in hooger beroep is gekomen, en op nieuw regt doende, ontzegt aan de geïnt. hunnen ter eerster instantie tegen de app. gedanen eisch, enz."

N°. 20.

(**) VONNIS DER REGTBANK TE ROTTERDAM, 16 Januarij 1856.

De Regtbank enz.

O. dat de E. bewerende, ten gevolge eener aangegane overeenkomst van verzekering, gesloten 7 Julij 1853, ten behoeve van het barkschip Hendrika, voor eene ten gedinge omschreven zeereize, en van de op die reis ondergane aanmerkelijke schade en avarij, van de ged. maatschappij, ter zake van haar medeaandeel in de assurantie, te vorderen te hebben eene som van ƒ623.70, welke de ged. maatschappij zoude weigeren te voldoen, haar, bij exploit van den 2 Nov. ll., voor deze Regtbank te dier zake heeft gedagvaard, en, naar aanleiding van de feitelijke voorstellingen wegens de overeenkomst, geleden schade en berekening der verschuldigde vergoeding, bepaaldelijk heeft eisch gedaan:

dat, bij vonnis dezer Regtbank, in het eerste ressort, de ged. maatschappij zou worden veroordeeld, om aan den E. tegen kwijting te betalen een som van ƒ623.70, uitmakende 62$\frac{37}{100}$ pCt. enz.

O. dat de ged. maatschappij, vermeenende, dat des E. berekeningen en uitleggingen van de verpligtingen, haar bij de

overeengekomen verzekering opgelegd, geheel onjuist zouden zijn, en deswege een gansch verschillenden maatstaf van berekening en opvatting der overeenkomst aannemende, zich, bij conclusie van antwoord, bereid verklaart heeft, om $39\frac{9}{10}$ pCt. over het bedrag van ƒ 1000, waarvoor zij zich had verbonden, aan den E. te vergoeden, en mitsdien daarbij aanbod gedaan, voor zooveel noodig, om dadelijk tegen behoorlijk bewijs van kwijting uit te betalen eene som van ƒ 399; tevens concluderende:

dat zij ged. zal worden verklaard met dit aanbod te kunnen volstaan, en aan den E. zijn eisch, zoo als die is gedaan, zal worden ontzegd, alles met veroordeeling enz.

O. dat, bij repliek, de E., zich met de beschouwingen en het stelsel van de ged. maatschappij geenszins kunnende vereenigen, de aannemelijkheid dier voorstellingen heeft bestreden, en de door hem aangelegde vordering heeft verdedigd, en mitsdien geconcludeerd;

dat met verwerping van het aanbod der ged., hetwelk verklaard zal worden te zijn onvoldoende, aan hem zijn introductieve eisch zal worden toegezegd enz.;

O. dat bij dupliek de ged. hare beweringen nader heeft aangedrongen en toegelicht, en ten slotte gepersisteerd bij hare welgefundeerde conclusie van antwoord;

O. dat tusschen partijen feitelijk buiten geschil is, dat, bij behoorlijk opgemaakte polis, den 7 Julij 1853, tusschen den E. en verschillende assuradeurs, waaronder pro rata parte de gedaagde maatschappij, eene overeenkomst van verzekering is gesloten, waarbij voor eene bepaalde zeereize is verzekerd het barkschip Hendrika, en zulks voor eene som van ƒ 60,000, op casco, gereedschappen en toebehooren, getaxeerd en vastgesteld op zoodanig bedrag, onaangezien meerder of minder waardig zijnde of gekost hebbende, en welke som zoowel voor heele als gedeeltelijke avarij of schade tot reglement zou dienen; dat het schip op de reis van Java naar Shanghay aan den grond is gekomen, en aanmerkelijke schade beloopen heeft, deels te Shanghay, deels te Sourabaija hersteld;

dat het aandeel van het schip in de avarijgros, te Shanghay opgemaakt, bedragen heeft eene som van 5,369 dollars, 10 cents en de kosten van reparatie met de commissie 1,335 dollars, 27 cents, te zamen 6,704 dollars, 37 cents, voor welke som eene bodemerij is opgenomen ten beloope van £ 2625.17.6, uitmakende ƒ 31,956.90, later verhoogd door kosten in Sourabaija tot de som van ƒ 37,422;

O. dat tusschen partijen verschil bestaat over het bedrag der vergoeding, die de assuradeurs, en alzoo de ged. voor haar aandeel, in de gegeven omstandigheden aan den geassureerde schuldig zijn; vorderende de geassureerde, naar zijne berekening, van de ged. voor haar aandeel in de verzekering eene som van ƒ 623.70; terwijl de ged. vermeent met haar aanbod van ƒ 399, regtens te kunnen volstaan;

O. dat mitsdien te beslissen is tusschen deze verschillende voorstellingen;

O. dat tot oplossing daarvan te onderzoeken is, tot welke vergoeding de assuradeurs in casu geacht moeten worden zich verbonden te hebben, en welke de ware en regtskundige toepassing zij van hunne verbindtenis, zoo als die is aangegaan, op de geleden en te vergoeden schade;

O. te dien aanzien, dat, ofschoon tusschen partijen vaststaat, dat de schade, door het verzekerde schip beloopen en betaald, eene som bedraagt van ƒ 37,422, dat is $62\frac{37}{100}$ pCt. over de per polis verzekerde som van ƒ 60,000, echter de ged., daar uit de te Shanghay opgemaakte dispache blijkt, dat het aandeel van het schip in avarij-gros niet meer dan $16\frac{27}{100}$ pCt. heeft bedragen, van oordeel is, dat de gezamenlijke verzekeraars ook niet meer dan $16\frac{27}{100}$ pCt. over de verzekeringsom van ƒ 60,000 (dat is ƒ 9,762) voor de schade, te Shanghay geleden, zouden verpligt zijn te betalen, en alzoo met de later bijgekomen en niet betwiste onkosten in het geheel niet meer dan ƒ 23,940, zijnde $39\frac{9}{10}$ van de per polis verzekerde ƒ 60,000, terwijl dan de resterende ƒ 13,482 ten laste van het schip en dus van den verzekerde zouden moeten blijven;

O. dat volgens die meening niet het cijfer der werkelijke

schade zou moeten worden vergoed, maar alleen de percenten van het aandeel in de avarij-gros, en deze genomen over de som, tot welker beloop verzekerd is;

O, dat in het assurantie-regt, ook volgens de Nederlandsche wet, als vast beginsel geldt, dat de geheele schade, door eene der oorzaken, waartegen verzekerd is, toegebragt, door de verzekeraars moet worden vergoed, indien het voorwerp voor de volle waarde is verzekerd, en de schade niet meer bedraagt dan de som, tot welker beloop de verzekering gesloten is;

O. dat in casu het schip de schade beloopen heeft door zeeramp, en juist daartegen ook de verzekering gesloten was, voorts dat de verzekering gedaan was op het casco met gereedschappen en toebehooren, en dit, met wederzijdsch genoegen, getaxeerd en vastgesteld was op eene som van *f* 60,000, onaangezien meerder of minder waardig zijnde of gekost hebbende, alzoo het schip tusschen partijen voor de geheele of volle waarde was bepaald op *f* 60,000; eindelijk, dat de schade ad *f* 37,422 beneden de genoemde som van *f* 60,000, tot welker beloop verzekerd was, gebleven is;

O. dat hiertegen niet afdoet, dat bij het omslaan van avarij-gros te Shanghay de volle waarde van het schip tot een veel hooger bedrag van *f* 60,000 was gebragt, want dat de polis de wet uitmaakt tusschen partijen en de daarin voorkomende waarde van *f* 60,000, niet door de ged. als onjuist wordt betwist of bestreden, doch alleen door haar beweerd wordt, dat de vergoeding, door de verzekeraars te betalen, geregeld wordt door de percenten, bij den omslag der avarij-gros te Shanghay vast gesteld, en genomen over de geconvenieërde som van *f* 60,000;

O. ten opzigte dezer bewering, dat de zaak, waarvoor tusschen den E. en de verzekeraars is verzekerd, niet is geweest die omslag, maar de werkelijke schade zelve, en de verzekeraars dus niet betrokken zijn in de wijze of het middel, waardoor het aandeel van het schip in de avarij-gros is aangewezen en gefixeerd (d. i. 16$\frac{27}{100}$ pCt.), maar alleen in het resultaat dier berekening, te weten, in het cijfer der werkelijk geleden en betaalde schade (de 5369 dollars, 10 cents);

O. dat het stelsel der ged. zou kunnen opgaan, indien bleek, dat het schip niet voor de volle waarde verzekerd geweest was, dat, gelijk reeds uit den inhoud der polis is aangetoond, zulks in casu wel het geval was, terwijl niet uit het oog mag worden verloren, dat tegenover volle of geheele waarde niet staat geconvenieerde waarde, maar gedeeltelijke waarde;

O. dat het in de polis vermelde voorschrift, dat het cijfer van *f* 60,000, zoowel voor heele of gedeeltelijke avarij of schade tot reglement zal dienen, geen grondig bewijs voor het stelsel der ged. oplevert, aangezien anders geheel andere woorden zouden en moesten zijn gebezigd, om te kennen te geven, dat de percentsgewijze berekening bij de avarij-gros de maatstaf zal uitmaken, waarvoor de verzekeraars in de *f* 60,000 dragen zullen;

O. toch, dat zoodanige zin en beteekenis niet dan zeer gewrongen aan de in de polis gebruikte woorden kunnen worden gegeven, en deze daarentegen, in hunnen natuurlijken en eenvoudigen zin opgevat, van zelve de bedoeling doen kennen, dat het beloop, waarvoor de verzekeraars gehouden zijn, nimmer (hetzij er geheele avarij of verlies van het schip, hetzij er gedeeltelijke avarij mogt komen) de som van *f* 60,000 zal te boven gaan;

O. dat dus de bestrijding der ged. is onregtmatig, en de door haar ingeroepen wetsbepalingen, voorkomende aan het slot van de artt. 253 en 720 W. K., als voorziening gevende voor het geval, dat er niet voor de volle waarde was verzekerd, evenzeer in casu niet van toepassing zijn, terwijl zij de door den regter aangenomen opvatting niet in den weg staan, maar geheel toelaten;

O. dat derhalve des E. vordering is gegrond, en het aanbod der gedaagde niet voldoende;

Gezien de artt. 246, 253, 637 en 720 W. K., de artt. 1374, 1375, 1376 en 1384 B. W. en de artt. 52 en 56 B. R.;

Verklaart het door de gedaagde gedane aanbod te zijn onvoldoende, en verwerpt het mitsdien;

Veroordeelt de ged. om aan den E. te betalen eene som van *f* 623,70. enz.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 30 Junij 1856.

Het Hof van Z. Holland enz.

O. ten aanzien der daadzaken en gevoerde procedures;

dat tusschen partijen vaststaat en erkend wordt, dat de app. met andere assuradeuren, op den 7 Julij 1853, des geïnt. barkschip Hendrika heeft verzekerd voor zoodanige reizen, als door den geïnt. bij zijne introductieve dagvaarding en conclusie van eisch in eersten aanleg zijn vermeld, en welke verzekering geschiedde voor ƒ60,000 op voornoemd casco, gereedschappen en toebehooren, met wederzijdsch genoegen, gedurende de reis en dus bij alle voorvallen getaxeerd en vastgesteld op de som van ƒ 60,000 Ned. Ct., onaangezien meerder of minder waardig zijnde, of gekost hebbende, welke som zoowel voor geheele als gedeeltelijke avarij of schade tot reglement zou dienen, en voorts vrij van schade en avarij-gros, onder 3 pCt.;

dat het bedoelde schip, in den loop van 1854, op eene der verzekerde reizen, en wel van Java naar China, voor de rivier Shanghay is aan den grond geraakt en dien ten gevolge heeft moeten werpen, en ook zelf schade heeft bekomen, welke deels te Shanghay en deels te Soerabaija is hersteld geworden;

dat de gemeene avarij, door dat ongeval veroorzaakt volgens dispache te Shanghay opgemaakt, heeft bedragen eene som van ruim 12,200 dollars, welk bedrag bij die dispache tegen $16\frac{21}{100}$ pCt. is omslagen over een, volgens daarbij gedane waardering, dragend kapitaal van ruim 75,000 dollars, waarin deelden het schip voor 33,000, de vrachtpenningen voor bijna 1000 en de verschillende ingeladen goederen te zamen voor ruim 41,000 dollars;

dat de geïnt. dien ten gevolge voor den regter a quo van den app. heeft gevorderd als vergoeding voor haar aandeel ad ƒ 1000 in de verzekering van de aldus door hem geïnt. zoo in gemeene als in bijzondere averij geleden schade, met de kosten zoo van bodemarij als anderzins, alles volgens berekeningen breeder ten processe vermeld, de betaling eener som van ƒ 623,70;

dat echter de app., hoewel noch de geldigheid der dispache,

noch de juistheid overigens der berekeningen van den geïnt. betwistende, en tevens erkennende, voor haar aandeel het geheele bedrag der bijzondere avarij verschuldigd te zijn, heeft geweigerd aan die vordering te voldoen, op grond, dat de aanslag van 16$\frac{47}{100}$ pCt. voor de gemeene averij niet ten laste der verzekeraars kon worden gebragt, berekend over eene scheepswaarde van 33,000 dollars, gelijkstaande met ruim ƒ 128,000, gelijk die bij de dispache was aangenomen, maar alleen over de waarde van ƒ 60,000, zoo als die tusschen partijen was overeengekomen en vastgesteld, om zoowel voor geheele als gedeeltelijke avarij of schade als reglement te dienen, en diensvolgens voor haar aandeel in het bedrag dier te vergoeden gemeene en bijzondere avarij, volgens ten processe voorkomende berekeningen, waarvan de juistheid op zich zelve almede niet is betwist, heeft aangeboden de betaling eener som van ƒ 399; concluderende tot verklaring, dat zij met dit aanbod, immers met de praestatie daarvan, zoude kunnen volstaan, en tot ontzegging van den eisch, zoo als deze gedaan was;

dat, de geïnt. met dat aanbod geen genoegen hebbende genomen partijen bij hunne wederzijdsche sustenuën hebben volhard, en de zaak hebben voldongen, waarna de Regtbank, bij vonnis van 16 Jan. jl., het aanbod der app. als onvoldoende verworpen en de vordering der geïnt. heeft toegewezen, van welke uitspraak hooger beroep zijnde ingesteld, partijen voor dit Hof hebben geconcludeerd, als blijkt uit hunne schriftelijk overgelegde conclusiën;

En ten aanzien van het regt:

O. dat, bij de volkomene overeenstemming der partijen omtrent de feiten, de geldigheid der dispache en de juistheid der wederzijdsche berekeningen, op zich zelve beschouwd, het punt in geschil tusschen hen eeniglijk gelegen is in de beantwoording der vraag: of bij eene verzekering als tusschen hen is aangegaan, de percentsgewijze aanslag van het verzekerd schip en de gemeene avarij, ten opzigte der verzekeraars, alleenlijk kan berekend worden over het kapitaal der bij de polis overeengekomen en vastgestelde waarde van het schip; dan wel,

of zij altijd den ganschen aanslag van het schip in de gemeene avarij moeten vergoeden, ook dan, wanneer daarbij eene hoogere waardering van hetzelve ten grondslag gediend heeft, indien maar het totaal der gevraagde vergoedingen de overeengekomen waarde niet overtreft;

O. daaromtrent, dat partijen het ook daarin eens zijn, dat hier het geval bestaat van eene zoogenaamde getaxeerde polis, waarbij het voorwerp is verzekerd volgens eene overeengekomene waarde, in tegenoverstelling van eene open polis, waarbij slechts een vaste som is verzekerd op een voorwerp, waarvan de waarde is in het midden gelaten;

dat niettemin de app. beweert, dat, vermits zou zijn gebleken, dat het schip eene hoogere waarde had, dan de overeengekomene, de geïnt. moest geacht worden voor die meerdere waarde, zelf de risico geloopen te hebben, en dat ten haren aanzien bij gemeene averij geene hoogere waarde kon in aanmerking genomen worden dan die, welke verzekerd was, en waarvoor alleen zij premie genoten had;

O. echter, dat, hoe juist die redenering oppervlakkig ook schijnen moge, zij evenwel bij nader onderzoek niet kan stand houden, vermits zij tot de gevolgtrekking zou leiden, dat in het geval van eene getaxeerde polis, gelijk hier, bij elke, ook zelfs bijzondere averij, indien men slechts kon bewijzen, dat de overeengekomene waarde minder bedroeg dan de wezenlijke, men altijd tot het bestaan van een verzekerd en een niet verzekerd gedeelte zoude moeten besluiten, waaruit zoude voortvloeijen, dat ook zelfs de bijzondere averij niet dan in verhouding van het verzekerde tot het onverzekerde behoefde vergoed te worden; eene gevolgtrekking, zoo zeer in strijd met de gewone opvatting in zee-assurantiën en ook met de bedoeling van deze partijen, dat de app., zonder eenige bedenking, de vergoeding der bijzondere avarij in haar geheel heeft aangeboden;

O. dat hiertegen ook niets kan afdoen het voor de app. bij pleidooi aangevoerde en door den geïnt. niet wedersproken feit, dat laatstgenoemde op hetzelfde schip en voor dezelfde reize ook nog eene verzekering op behouden varen, ten beloope van

f 28,000 zou hebben aangegaan, gelijk zulks in lateren tijd meermalen geschiedde, om daardoor hoogere premie uit te winnen, vermits, wat dan ook de bedoeling daarvan zijn moge, het meer en meer gebruikelijke van die bijkomende wijze van verzekering, alleen voorziende in het geval van totaal verlies, eene algemeen bekende zaak in den assurantie-handel is, en de verzekeraars in casu desniettegenstaande de onderhavige verzekering hebben aangegaan, waarbij het schip en toebehooren, met wederzijdsch genoegen, is getaxeerd op *f* 60,000 en met uitdrukkelijke bijvoeging van: *onaangezien meerder of minder waardig zijnde of gekost hebbende;*

O. dat derhalve, én volgens de gewone opvatting, én volgens de bedoeling dezer partijen, blijkende uit hare latere handelingen, hier in de daad niet te denken valt aan een verzekerd en een niet verzekerd gedeelte van het schip, maar dat partijen hebben op het oog gehad, hetzelve in zijn geheel tegen alle zeeschade te verzekeren tot het beloop der overeengekomen waarde van *f* 60,000, waaruit volgt, dat hier niet het geval bestaat, bedoeld bij het 2e. lid van art. 253 W. K. en de verzekerde dus ook niet noodig had, het beding te maken, bij het 3e. lid van dat artikel vermeld;

O. dat dien ten gevolge de verzekeraars verpligt zijn, niet alleen om het gansche bedrag der bijzondere avarij te vergoeden, gelijk ook door de app. is aangeboden, maar tevens, en wel krachtens de bepaling van art. 720 K., om ook vergoeding te geven, altijd behoudens het maximum der overeengekomen waarde, voor al wat het schip in de gemeene avarij moet dragen;

O. nu, dat de hoegrootheid van dat bedrag blijkt uit de overgelegde en door beide partijen geëerbiedigde dispache en dat het ten aanzien der verpligtingen der verzekeraars, geen onderscheid kan maken, welke waarderingen bij die verdeeling der avarij-grosse tot grondslag genomen zijn, vermits noch de wet, noch de overeenkomst, noch de aard der zaak, aanleiding geven om daaraan een verschillend regtsgevolg toe te kennen;

O. toch, dat de wet evenmin in genoemd art. 720, als elders eene dergelijke onderscheiding aanduidt;

O. dat de app. voor haar beweren zich wel beroept op die bepaling der overeenkomst, volgens welke de vastgestelde som van *ƒ* 60,000, zoowel voor geheele als gedeeltelijke avarij of schade tot reglement zou dienen, doch dat het niet is aan te nemen, dat partijen daarmede iets anders of meer hebben op het oog gehad dan eensdeels, dat de schaderekening de genoemde som nimmer zou kunnen te boven gaan en anderdeels, dat die som steeds bij alle schaden tot maatstaf of reglement moest dienen voor het beding van vrij van schade of avarij-grosse onder 3 pCt.;

O. toch dat partijen door die bepaling niet kunnen geacht worden mede bedoeld te hebben, om tusschen hen, ten aanzien van den grondslag en van de verdeeling der avarij-grosse, nimmer eenige andere waardering in aanmerking te nemen, dan de overeengekomene;

Vooreerst, omdat zulks niet noodzakelijk uit de bewuste bepaling voortvloeit, welke, gelijk zoo even vermeld is, buitendien haar strekking en beteekenis heeft, terwijl men mag aannemen, dat de verzekeraars, die in den regel de voorwaarden der verzekering stellen, die bedoeling stelliger en duidelijker zouden hebben uitgedrukt;

ten andere, omdat voor den verzekerde die bedoeling in strijd zou zijn met het doel der verzekering zelve, namelijk, om tot het beloop der overeengekomen waarde, zich te dekken tegen alle zeeschaden, welke 3 pCt. van de waarde zouden te boven gaan, terwijl volgens de uitlegging, door de app. aan de overeenkomst gegeven, en gelijk het tegenwoordig geding bewijst, de verzekerde steeds nog gevaar zou loopen van een aanmerkelijk deel der zeeschade zelf te moeten dragen; en

ten derde, omdat de hoegrootheid van den aanslag van het schip in de gemeene avarij niet afhangt van eene absolute waarde, vroeger of later aan hetzelve toegekend, maar van de betrekkelijke waarde der verschillende contribuanten in die avarij, en wel dáár ter plaatse en op dat tijdstip, waar en waarop de

verdeeling wordt opgemaakt, terwijl die betrekkelijke waarde vooral bij eene verzekering als hier, over verschillende zeereizen loopende, van allerlei eventualiteiten afhankelijk zijn, zoodat het even mogelijk is, dat het schip, slechts eene geringe lading in hebbende, zelfs bij eene lagere taxatie dan de overeengekomene, verreweg het grootste deel der gemeene avarij zoude moeten dragen als omgekeerd, bij eene rijke lading, het zelfs bij hooge taxatie een minder bedrag ten zijnen laste zou krijgen; alle welke voor- en nadeelige kansen natuurlijkerwijze voor rekening blijven van hen, die de gevaren der zee op zich genomen hebben;

O. dat dan ook de aard der zaak en de billijkheid het medebrengen, dat, ten aanzien van de verpligtingen der verzekeraars, het onverschillig is, welke waardering ten grondslag van de verdeeling der avarij-grosse gediend hebbe;

dat toch, wel is waar, die verdeeling buiten hen wordt opgemaakt, maar dat zij daarom toch ook niet kan geacht worden, zelfs maar voor een gedeelte, het werk te zijn van den verzekerde, wiens vertegenwoordiger, de schipper, ingevolge art. 724 W. K., haar slechts provoceren kan, terwijl zij wordt opgemaakt door onzijdige deskundigen, of buitenlands, gelijk in casu, door de aldaar daartoe bevoegde magt, en zij aldus geregeld, krachtens de artt. 720 en 721, ook den wettelijken grondslag uitmaakt voor de verzekeringen tusschen de verzekeraars en den verzekerde;

dat het nu alzoo in casu door de dispache is uitgemaakt, dat ten tijde en plaatse, bij de wet daarvoor aangewezen, het schip eene waarde had van 33, tegenover de lading eene waarde van ruim 41, hetzij dan duizenden of honderden dollars of guldens; dat alzoo in deze verhouding der gemeene avarij door de verschillende belanghebbenden moet worden gedragen;

dat het echter in den aard der avarij zelve gelegen is, dat de verzekeraars in gelijke verhouding de werkelijke belanghebbenden zijn, daar de avarij-grosse juist bestaat in opzettelijk gemaakte schade en kosten tot behoud en gemeen welzijn van schip en lading, en alzoo tot voorkoming van grooter rampen,

die in bijzondere avarij zouden vallen, en als zoodanig, volgens het hierboven overwogene, en het eigen aanbod der app., tot het beloop der overeengekomen waarde, niet ten laste van den verzekerde, maar van de verzekeraars zouden komen, waaruit volgt, dat het dan niet meer dan billijk is, dat de laatsten, voor die werkelijk in hun belang gemaakte schaden en kosten, dragen in zoodanige verhouding, als door de bevoegde magt, op de wijze, ten tijde en ter plaatse, bij de wet daarvoor aangewezen, is uitgemaakt de betrekkelijke waarde van schip en lading te zijn geweest;

O. dat de app. mitsdien niet is bezwaard enz.

Gezien behalve de reeds aangehaalde wetsbepalingen, de artt. 246, 637, 699, 711, 727 en volg. W. K., de artt. 1374 en volg. B. W. en de artt. 52 en 56 B. R.

Doet te niet het appel;

Bevestigt enz.

Hiervan voorziening in cassatie Arrest van 22 Mei 1857.

De Hooge Raad enz.

Gehoord het Openb. Min., in deze vertegenwoordigd door den daartoe gecommitteerden Raadsheer de Vos, in zijne conclusie, strekkende tot verwerping der voorziening in cassatie met veroordeeling der E. in de boete en kosten, daarop gevallen;

O. dat als eerste middel van cassatie is voorgesteld: schending en verkeerde toepassing van de artt. 246, 253, l. 2 en 3 en 720 W. K., en van art. 1374 B. W., door dat, met miskenning der daarin vervatte beginselen, bij het beklaagde arrest uit de daarbij aangenomen feiten is afgeleid het regtsgevolg, dat de verzekeraars waren gehouden den verw. te vergoeden het volle bedrag van hetgeen het schip in avarij-grosse had gedragen, hoezeer dan ook bij de berekening van dat bedrag aan het schip was toegekend een veel hoogere dan de bij de verzekering overeengekomen waarde; en dat deze bewering hoofdzakelijk daarop is gegrond, dat de in het 2e. lid van art. 253 en in art. 720 W. K. voorkomende woorden: *in evenredigheid van het verzekerd tot het niet verzekerd gedeelte* niet

zouden bedoelen het geval, dat een bepaald aangewezen deel van het voorwerp is verzekerd, maar dat de werkelijke waarde van dat voorwerp het bedrag, waarvoor is verzekerd, overtreft.

O. te dien aanzien, dat de bij het beklaagde arrest gegeven beslissing berust op de daarbij aangenomen uitlegging der tusschen partijen aangegane overeenkomst; dat immers de daarin voorkomende bepaling, volgens welke de vastgestelde som van *f* 60,000, zoowel voor geheele als gedeeltelijke avarij of schade, tot reglement zoude dienen, in dier voege is uitgelegd: dat partijen daarmede niets anders hebben op het oog gehad, dan eensdeels, dat de schaderekening de genoemde som nimmer zoude kunnen te boven gaan; en anderdeels, dat die som steeds bij alle schade tot maatstaf of reglement moest dienen voor het beding van *vrij van schade of avarij-gros onder drie ten honderd;* en dat zij niet kunnen worden geacht daarmede ook te hebben bedoeld, om tusschen haar ten aanzien der grondslagen van de verdeeling der avarij-grosse immer eenige andere waardering in aanmerking te nemen; en dat derhalve, wat er ook zij van het al- of niet-gegronde van de door de E. verdedigde uitlegging der meergenoemde in de artt. 253, l. 2 en 720 W. K. voorkomende woorden, noch die, noch de overige in verband daarmede aangehaalde artt., in casu kunnen zijn geschonden.

O. dat als tweede middel van cassatie is beweerd: schending en verkeerde toepassing der artt. 1374, 1378, 1380 en 1385 B. W., op grond, dat, bij het stellige en bepaalde van de woorden der overeenkomst, daarbij door den Regter, met de bij de artikelen voorgeschreven regelen van uitlegging, zoude zijn afgeweken;

O. dat, blijkens het arrest, de meer of min algemeene zin der hier bedoelde woorden uit den aard der overeenkomst en den zamenhang, waarin zij voorkomen, zijn verklaard, en dit doende de regter de hier aangeduide wets-artikelen niet kan hebben geschonden, noch verkeerd toegepast, en mitsdien ook dit middel is ongegrond;

Verwerpt enz.

N°. 21.

(*) K. EN ZOONEN.

c^s.

Tweede Maatschappij ter Assurantie enz.

Wij ondergeteekenden.

Gelet op de conclusiën der partijen strekkende die der E. dat de verw. zullen worden veroordeeld om te betalen ieder eene som van ƒ 300, en die der verw. tot niet ontvankelijkverklaring enz. en subsidiair en alleen voor zooverre AA mogten vermeenen, dat de ontoereikendheid van het provenu van den verkoop bij geregtelijke uitwinning, ten gevolge van al reeds bestaande gepriviligeerde en aan de verw. niet opgegevene schuldvorderingen ten laste van het schip, geacht moet worden binnen de termen van deze verzekering te vallen, als dan met nietigverklaring der verzekering de E. te verklaren niet ontvankelijk enz.

O. wat de daadzaken betreft:

Eerstelijk: dat de verw. bij en blijkens opgemelde polis, aan de E. of die het anders geheel of ten deele zoude mogen aangaan, vriend of vijand, onder bekomen mededeeling, dat het gemelde schip op de reis uit de oostzee te Delfzijl was binnengeloopen, van Delfzijl en alle circumjacentiën van dien af tot Rouaan hebben verzekerd, gezamenlijk [eene] somma van ƒ 1,200, op penningen, welke de Kapt. bij den aankoop van hetzelve schip is schuldig gebleven, en met wederzijdsch goedvinden bepaald op ƒ 1,200, met aanneming van zijde van de verw., om in gevalle het schip mogt komen te verongelukken, of ten gevolge van gemaakte schulden, daar, waar de reis door zeeëvenementen of anderzints mogt eindigen niet zooveel voor de E. mogt overblijven als hun toekomt, zich te stellen in hunne plaats, om, bij welke voorvallen ook, de gezegde som pro rato hunner geteekende somma's geheel, of de gedeeltelijke tekortschieting uit te betalen, zoodra hun assuradeurs behoorlijk zullen zijn overgelegd zoodanige bewijzen, als ter goeder trouw door de geassureerden zullen kunnen worden geproduceerd, met vermelding wijders, dat gemelde polis als een voldoend bewijs van interest door assuradeurs zal worden aangenomen, en dat zij

wijders renuntieeren aan al hetgeen bij de wet tegen deze verzekering mogt zijn bepaald, en voorts onder zoodanige bepalingen als in het gedrukte formulier van dezelve polis breeder vermeld staan, en in het bijzonder, dat deze assurantie is gesloten op alle goede en kwade tijdingen tegen genot van eene premie van 1 pCt.,

II°. dat door partijen over en weder is erkend, dat gemelde schipper te Delfzijl, voor de voldoening der door de inlooping aldaar, de lossing der lading en het herstel van aan het schip overgekomene zeeschade, na aftrek van het provenu van een deel der lading, gevallene kosten, zijn schip, de inhebbende lading en de te verdienen vrachtpenningen, bij wijze van bodemarij heeft verbonden, ten bedrage van eene som van ƒ4,967.34, met inbegrip van 20 pCt. bodemarij-premie,

III°. dat het gemelde schip blijkens op den 22 Julij 1837, voor den Koninklijk Hannoverschen ambtenaar te Grietsiel, als geregts-gedelegeerde in scheeps en avarijzaken, door genoemden schipper en zijne equipage benevens den aan boord zijnde loods, afgelegde en door dezelven met uitzondering van den kok beëedigde scheepsverklaring, op den 17 Julij 1837 met het herscheepte der lading van de reede van Delfzijl is vertrokken, dat de lading zoodanig is heet geworden en het schip door en ten gevolge van het ondervonden onstuimige weder, zoodanige schade heeft bekomen, dat de schipper en de equipagie hebben moeten besluiten naar de Eems af te houden, dat het schip vervolgens voor het Grietsielerdiep ten anker is gekomen en de lading wegens den broei en de lekkage aldaar is gelost geworden,

IV. dat blijkens extract uit de geregtelijke acten van het Koninklijk Hannoversch Ambt Grietsiel, den 1 Februarij 1841, uitgegeven, het opgemelde schip en de voormelde lading, het eerste geregtelijk en de laatste onder de hand, ten gevolge van een door den houder van opgemelden bodemarijbrief, krachtens denzelven, op het schip deszelfs vracht en lading gelegd arrest, zijn verkocht geworden, dat hetzelve schip heeft opgebragt eene som van ƒ 3,000, en dat deze som te bovenging, hetgeen zoowel wegens de bodemarijschuld, na aftrek van de opbrengst der lading per rest, als wegens gagie aan den kok

en den stuurman van hetzelve schip verschuldigd was, en tot betaling van dit een en ander voor zoover dezelve som strekken kan als gepriviligeerde schulden te Grietsiel is besteed geworden, zoodat tot de betaling van de als voormeld aan de E. verschuldigde restant-kooppenningen niets is overgebleven,

V. dat de E. beweren onder die omstandigheden geregtigd te zijn, om het verzekerde bedrag van ieder der verw., pro rato der door hen geteekende sommen, te kunnen vorderen, terwijl de verw. daarentegen hunne ongehoudenheid, om aan die vordering te voldoen, beweren hoofdzakelijk op grond: 1°. dat hun geenerlei kennis is gegeven van het bestaan der voormelde bodemarijschuld of van eenige andere schuldvordering ten laste van het gedacht schip, weshalve zij ook subordinaat tot nietigverklaring dezer assurantie hebben geconcludeerd, 2°. dat, vermits tijdens het sluiten der assurantie, het schip reeds door eene gepriviligeerde bodemarijschuld bezwaard was, de E. geen verzekerbaar interest meer bij hetzelve zouden hebben gehad, 3°. dat, vermits in deze een contract van zeeassurantie is aangegaan, de verw. niet aansprakelijk zouden kunnen zijn voor de gevolgen van eene schuld niet op de verzekerde reis maar vroeger aangegaan, 4°. dat de E. of de Heeren K. en V. te Pekel-A, voor wier rekening zij zich hebben doen verzekeren, bij de distributie van het provenu van het schip hunne regten niet hebben doen gelden, en alzoo de regten van de verw. niet hebben geconserveerd, en 5°. dat voor zooverre de ontoereikendheid van het provenu van den verkoop bij geregtelijke uitwinning ten gevolge van alreeds bestaande gepriviligeerde, en aan de verw. niet opgegevene schuldvorderingen ten laste van het schip, geacht moeten worden, binnen de termen der voormelde verzekering te vallen, alsdan de niet opgave van die schuld eene zoodanige wederregtelijke verzwijging zoude daarstellen, die deze verzekering, ingevolge art. 348 C. d. C. zoude vernietigen.

O. nog met betrekking tot de daadzaken, dat de E. de verw. bij exploit van den deurwaarder J. A. Wormser, van den 20 Junij 1843, hebben doen sommeren tot betaling van de ten deze gevorderde sommen, en bij weigering hebben doen interpelle-

ren, om met hen te concurreren tot de benoeming van arbiters enz.

O. dat met betrekking tot het regt te beantwoorden zijn de navolgende vragen:

1°. of de E. of hunne Committenten, niettegenstaande het, tijdens het sluiten der assurantie bestaan eener gepriviligeerde bodemarijschuld, ten laste van voormeld schip, welke naderhand gebleken is, hunne vordering te primeeren, bij hetzelve een verzekerbaar interest hebben gehad?

2°. of de verw. aansprakelijk zijn voor de ontoereikendheid van het provenu van den voormelden verkoop van het schip, ten gevolge van niet op de reis van Delfzijl naar Rouaan, maar vroeger aangegane of ontstane schulden?

3°. of de verw. zich kunnen ontslagen houden van hunne verpligting tot vergoeding van de door hen verzekerde som, op grond dat de regten van de verw. voor of van wege de E. niet naar behooren zouden zijn geconserveerd,

4°. of de verw. teregt de nietig-verklaring dezer verzekering ingevolge art. 348 C. d. C. hebben gevorderd,

5°. welke ten opzigte van de vordering der E., de gevolgen moeten zijn eener bevestigende of ontkennende beantwoording der opgemelde vragen.

O. ad 1um, dat de goederen van den schuldenaar het onderpand zijner schuldeischers uitmaken, en de E. alzoo als schuldeischers van Kapitein J. W. Pauman, voor eene som van ƒ1,200 wegens restant-kooppenningen van zijn schip, belang hadden, bij het behoud van dit schip.

O. dat de mogelijke gevolgen van het bestaan of ontstaan van schulden, die den waarborg, dien een bepaald voorwerp aan den schuldeischer oplevert, zoodanig kunnen vernietigen of verminderen, dat hij het hem verschuldigde uit dat voorwerp niet voor het geheel of ten deele zoude kunnen verhalen tot die onzekere voorvallen behooren, waartegen de schuldeischer zich deugdelijk kan doen verzekeren.

O. dat de E. derhalve werkelijk en inderdaad een verzekerbaar interest bij het opgemelde schip hadden.

O. ad IIum, dat wel is waar de tusschen partijen aangegane verbindtenis geconstateerd is bij eene zeepolis, en de schuld, die de uitwinning van het schip en nevens andere gepriviligeerde schulden, het te kort voor de E. heeft te weeg gebragt, gesproten is uit eenen voor het vertrek van Delfzijl gesloten bodemarijbrief; doch dat, wanneer men zelfs de onderhavige overeenkomst niet als een gemengd contract van borgtogt, maar als eene zuivere overeenkomst van verzekering wil beschouwen, niets belet, dat de verw. de gevolgen eener vroeger ontstane oorzaak, mits op de reis van Delfzijl naar Rouaan voorvallende, voor hunne rekening konden nemen.

O. dat het in facto consteert, dat het schip op de reis van Delfzijl naar Rouaan uitgewonnen is geworden, en er geen saldo voor de E. is overgebleven.

O. dat de uitlegging der verw., als of de schulden, die het bij de polis vermelde gevolg zouden hebben, moesten aangegaan zijn, ter plaatse waar de reis zoude eindigen, door de duidelijke letter der polis gewraakt wordt, vermits de woorden *daar waar enz.* geene betrekking hebben tot de voorafgaande woorden *gemaakte schulden*, maar tot de volgende *niet zoo veel voor de geassureerden enz.*

O. ten opzigte van het beweren der verw., dat gemelde schulden in allen gevalle moesten zijn aangegaan, op, of ter zake van de reis van Delfzijl naar Rouaan; dat de uitdrukking *gemaakte schulden* zoo algemeen is, dat dezelve geene bepaling van tijd en plaats toelaat, en dat wanneer de verw. hunne verpligting hadden willen beperken tot schulden aangegaan, op de reis van Delfzijl naar Rouaan, zij dit uitdrukkelijk hadden moeten te kennen geven.

O. met betrekking tot het verder beweren der verw., dat het tusschen partijen aangegane contract, door deze opvatting, eene retroactive werking zoude bekomen, dat het sinister niet gelegen is in de gemaakte schulden, maar in de onzekere gevolgen van die schulden, ter plaatse waar de reis door zeeevenementen of anderzins mogt eindigen.

O. dat daaruit voortvloeit de bevestigende beantwoording der tweede vraag.

O. ad IIIum, dat de verw. niet hebben aangetoond, dat het aan eenig, door de E. of hunne Committenten, te Grietsiel, ter gelegenheid van de afgifte van het provenu van meer gemeld schip, begaan verzuim te wijten zoude zijn, dat zij de betaling van het hun toekomende niet bekomen hebben.

O. dat, wel is waar, de E. of hunne Committenten zich niet verzet hebben tegen de afgifte van het provenu aan anderen buiten hen, doch dat deze omstandigheid niet toereikende is, om de tegenspraak der verw. te wettigen, eensdeels, omdat gemelde geregtelijk geconstateerde uitkeering van het provenu eene praesumtie van wettigheid voor zich heeft, anderdeels omdat, wanneer de E. het bewijs leveren van het sinister, op grond waarvan zij vergoeding eischen, op de verw. de verpligting berust om te bewijzen, dat een verzet tegen gemelde uitkeering het resultaat zoude hebben opgeleverd, dat de E. te Grietsiel het hun toekomende geheel of gedeeltelijk zouden hebben kunnen verhalen, en alzoo door zich niet te verzetten, de belangen der verw. verwaarloosd hebben.

O. dat de derde vraag alzoo ontkennend moet beantwoord worden.

O. ad IVum, in de eerste plaats, dat aan de verw. bij het sluiten der assurantie is opgegeven, dat het schip op de reis uit de Oostzee, te Delfzijl is binnengeloopen en zoodanig binnenloopen in eene uiterweegsche of noodhaven bij de verw. als verzekeraars evenzeer als bij de E. als willende verzekerd zijn, de verwachting moest doen ontstaan, dat het schip in die uiterweegsche of noodhaven schulden zoude of konde aangaan, en de verw. daardoor alleen reeds zijn in de gelegenheid gesteld geworden, om den aard hunner risico te kunnen beoordeelen; in de tweede plaats, dat niet alle verzwijging van de zijde van den verzekerde van omstandigheden, welker wetenschap voor den verzekeraar van belang is, de verzekering nietig maakt, maar alleen de verzwijging van zoodanige omstandigheden, die aan den verzekerde bekend waren, namelijk eene opzettelijke bedriegelijke verzwijging, en alzoo op den verzekeraar, bij het inroepen van dien grond, de verpligting berust, om te bewijzen, dat de verzekerde kennis heeft gedragen van die verzwegene omstandig-

heden, doch dat de verw. ten eenenmale in gebreke zijn gebleven het bewijs te leveren of zelfs aan te bieden, dat de E. tijdens het sluiten der assurantie van het bestaan dier geprivilIgeerde bodemarijschuld, of van andere schulden, ten laste van het schip hebben kennis gedragen, en deze wetenschap daarenboven door de E. zoo wat hen zelven als wat hunne voormelde Committenten K. en V. betreft, ten stelligste zelfs onder aanbod eener beëedigde bevestiging is ontkend geworden; in de derde plaats, dat vermits zoodanige opzettelijke verzwijging een bedrog van de zijde der E. zoude daarstellen, en bedrog niet mag vermoed maar bewezen moet worden, het uit de nabijheid van Delfzijl bij Pekel-A, de woonplaats van voormelde K. en V., door de verw. afgeleide enkele op zich zelf staande vermoeden van de wetenschap der E. of van hunne Committenten van het bestaan der gemelde bodemarijschuld, aan de verw. niet te stade kan komen, daar de onderhavige verzekering is gesloten, op alle goede en kwade tijdingen.

O. dat er derhalve geene gronden bestaan om de onderhavige verzekering nietig en van onwaarde te verklaren.

O. ad Vum dat van al het voorgaande het gevolg behoort te zijn, de toewijzing van de vordering der E., bijaldien zij genoegzaam hebben doen blijken van het sinister, waarop zij zich beroepen.

O. ten dien opzigte, dat de verw. zich ten behoeve der E. tot vergoeding verbonden hebben, zoodra hun behoorlijk zullen zijn overgelegd zoodanige bewijzen, als ter goeder trouw door de E. zullen kunnen worden geproduceerd.

O. dat van de E. als crediteuren ter goeder trouw geene meerdere bewijzen van het sinister, waarop zij hunne vordering gronden, kunnen worden verlangd dan de opgemelde door hen overgelegde stukken, en de genoegzaamheid dier stukken tot bewijs van het sinister van de zijde van de verw., ook niet betwist is geworden.

Gezien artt. 3 wet op den overgang, artt. 334, 348, 365, 367 en 368 C. d. C., artt. 1116, 1134, 1964 en 2093, Code Nap., art. 52 en 56 B. R. Uitspraak doende in het eerste ressort.

Verklaren de verw. ongegrond in hunne vordering tot nietigverklaring, en veroordeelen wijders de verw. enz.

N°. 21.

Aldus gearbitreerd in Amsterdam, den 6 Februarij 1844 door Mr. S. E. Nijkerk, B. Donker Curtius, C. D. Asser.

Hier van hooger beroep.

Arrest van 17 April 1845.

Het Hof van N. Holland.

O. wat de daadzaken aangaat, dat bij polis, gedagteekend Amsterdam 26 Junij 1837, door de app. en nog drie verzekeraars, ieder voor de som van ƒ 300, aan de geïnt. is verzekerd, van Delfzijl af tot Rouaan, op schuldig gebleven penningen bij den aankoop van het casco enz. van het schip Hillegina, schipper J. W. Pauman, hetwelk aldaar gezegd werd op de reis uit de Oostzee te Delfzijl te zijn binnengeloopen, en welke schuldig gebleven kooppenningen aldaar bepaald werden op de som van ƒ 1200, met aanneming door de verzekeraars, om, in geval het schip mogt komen te verongelukken, of ingevolge van gemaakte schulden, daar waar de reis door zee-evenementen of anderzins mogt eindigen, niet zooveel voor de geassureerden mogt overblijven, als hen toekomt, zich te stellen in de plaats van hen, om bij welke voorvallen ook, de gezegde som, pro rato hunner geteekende somma's, geheel of de gedeeltelijke tekortschieting uit te betalen, zoodra hun behoorlijk zijn overgelegd zoodanige bewijzen, als ter goedertrouw door de geassureerden zullen kunnen worden geproduceerd; zullende de polis als een voldoend bewijs van intrest door de verzekeraars worden aangenomen, zijnde wijders, volgens het gedrukte formulier, de risico aangenomen van het uur en den dag af, dat het schip een begin met laden van koopmanschappen gemaakt, of ballast voor de verzekerde reis ingenomen zal hebben, voorts gerenuntieerd aan art. 348 C. de C., en eindelijk de verzekering gedaan ter goeder trouw en op goede en kwade tijdingen, terwijl onder de dagteekening nog geschreven staat:' renuntiërende wijders aan al datgene bij de wet mogt zijn bepaald tegen deze verzekering; dat het tusschen partijen in confesso is, dat de geïnt. die verzekering hebben laten doen, voor rekening van K. en V. te Pekel-A, waar ook het schip en de schipper te huis behooren, en dat wijders be-

heden, doch dat de verw. ten eenenmale in gebreke zijn gebleven het bewijs te leveren of zelfs aan te bieden, dat de E. tijdens het sluiten der assurantie van het bestaan dier geprivilijgeerde bodemarijschuld, of van andere schulden, ten laste van het schip hebben kennis gedragen, en deze wetenschap daarenboven door de E. zoo wat hen zelven als wat hunne voormelde Committenten K. en V. betreft, ten stelligste zelfs onder aanbod eener beëedigde bevestiging is ontkend geworden; in de derde plaats, dat vermits zoodanige opzettelijke verzwijging een bedrog van de zijde der E. zoude daarstellen, en bedrog niet mag vermoed maar bewezen moet worden, het uit de nabijheid van Delfzijl bij Pekel-A, de woonplaats van voormelde K. en V., door de verw. afgeleide enkele op zich zelf staande vermoeden van de wetenschap der E. of van hunne Committenten van het bestaan der gemelde bodemarijschuld, aan de verw. niet te stade kan komen, daar de onderhavige verzekering is gesloten, op alle goede en kwade tijdingen.

O. dat er derhalve geene gronden bestaan om de onderhavige verzekering nietig en van onwaarde te verklaren.

O. ad Vum dat van al het voorgaande het gevolg behoort te zijn, de toewijzing van de vordering der E., bijaldien zij genoegzaam hebben doen blijken van het sinister, waarop zij zich beroepen.

O. ten dien opzigte, dat de verw. zich ten behoeve der E. tot vergoeding verbonden hebben, zoodra hun behoorlijk zullen zijn overgelegd zoodanige bewijzen, als ter goeder trouw door de E. zullen kunnen worden geproduceerd.

O. dat van de E. als crediteuren ter goeder trouw geene meerdere bewijzen van het sinister, waarop zij hunne vordering gronden, kunnen worden verlangd dan de opgemelde door hen overgelegde stukken, en de genoegzaamheid dier stukken tot bewijs van het sinister van de zijde van de verw., ook niet betwist is geworden.

Gezien artt. 3 wet op den overgang, artt. 334, 348, 365, 367 en 368 C. d. C., artt. 1116, 1134, 1964 en 2093, Code Nap., art. 52 en 56 B. R. Uitspraak doende in het eerste ressort.

Verklaren de verw. ongegrond in hunne vordering tot nietigverklaring, en veroordeelen wijders de verw. enz.

N°. 21.

Aldus gearbitreerd in Amsterdam, den 6 Februarij 1844 door Mr. S. E. Nijkerk, B. Donker Curtius, C. D. Asser.

Hier van hooger beroep.

Arrest van 17 April 1845.

Het Hof van N. Holland.

O. wat de daadzaken aangaat, dat bij polis, gedagteekend Amsterdam 26 Junij 1837, door de app. en nog drie verzekeraars, ieder voor de som van ƒ 300, aan de geïnt. is verzekerd, van Delfzijl af tot Rouaan, op schuldig gebleven penningen bij den aankoop van het casco enz. van het schip Hillegina, schipper J. W. Pauman, hetwelk aldaar gezegd werd op de reis uit de Oostzee te Delfzijl te zijn binnengeloopen, en welke schuldig gebleven kooppenningen aldaar bepaald werden op de som van ƒ 1200, met aanneming door de verzekeraars, om, in geval het schip mogt komen te verongelukken, of ingevolge van gemaakte schulden, daar waar de reis door zee-evenementen of anderzins mogt eindigen, niet zooveel voor de geassureerden mogt overblijven, als hen toekomt, zich te stellen in de plaats van hen, om bij welke voorvallen ook, de gezegde som, pro rato hunner geteekende somma's, geheel of de gedeeltelijke tekortschieting uit te betalen, zoodra hun behoorlijk zijn overgelegd zoodanige bewijzen, als ter goedertrouw door de geassureerden zullen kunnen worden geproduceerd; zullende de polis als een voldoend bewijs van intrest door de verzekeraars worden aangenomen, zijnde wijders, volgens het gedrukte formulier, de risico aangenomen van het uur en den dag af, dat het schip een begin met laden van koopmanschappen gemaakt, of ballast voor de verzekerde reis ingenomen zal hebben, voorts gerenuntieerd aan art. 348 C. de C., en eindelijk de verzekering gedaan ter goeder trouw en op goede en kwade tijdingen, terwijl onder de dagteekening nog geschreven staat: renuntiërende wijders aan al datgene bij de wet mogt zijn bepaald tegen deze verzekering; dat het tusschen partijen in confesso is, dat de geïnt. die verzekering hebben laten doen, voor rekening van K. en V. te Pekel-A, waar ook het schip en de schipper te huis behooren, en dat wijders be-

reids op den 21 Junij 1837, tusschen P. J. Vos en den schipper, te Delfzijl eene avarij-rekening is gearresteerd, wegens vroeger bekomene schade, tot eene somma van *f* 4139.45, welke hem reeds was voldaan door een door den Kapitein aan de order van W. de Vos Jacobsz., te Amsterdam, gepasseerden bodemarij-brief, groot, met inbegrip van 20 pCt. premie, de som van *f* 4967.34, zoo als dit eerste ten overvloede blijkt uit de zoo aanstonds te meldene scheepsverklaring en geregtelijke acte van verdeeling van penningen, en het laatste uit een door partijen erkend afschrift dier avarij-rekening van 24 Oct. 1844; dat uit eene door partijen erkende, door den schipper en equipagie afgelegde scheepsverklaring, te Grietsiel in Hanover, de dato 22 Julij 1837, blijkt, dat zij den 29 Junij 1837, des morgens berigt ontvangen hadden, dat zij bodemarij konden bekomen (waarvan echter de acte, zoo als gezegd is, reeds op den 21 notarieel was gepasseerd), aanstonds met allen spoed gewerkt hebben, om de lading weer in te nemen, den 7 Julij onder zeil zijn gegaan, en na zeer veel tegenspoed op zee gehad te hebben, den 18 dier maand te Grietsiel zijn binnengeloopen; dat blijkens extract uit de geregtelijke acte van het ambt Grietsiel, den 7 Febr. 1841 uitgegeven, ten gevolge van een door den bodemarijhouder gedaan arrest, het schip geregtelijk, en de lading onder de hand is verkocht; dat het schip heeft opgebragt *f* 3000, waarvan afgetrokken is geworden *f* 2673.95, voor dat gedeelte der bodemarijschuld, hetwelk niet uit de opbrengst der lading heeft kunnen voldaan worden; terwijl de toen nog overblijvende *f* 326.95 aan andere bevoorregte schuldeischers heeft moeten worden uitbetaald, zoodat er niets is overgeschoten, waaruit de aan de geïnt. in deze nog verschuldigde kooppenningen ter somma van *f* 1200, konden worden voldaan, dat de geïnt. de voldoening dier som vruchteloos van de verzekeraars gevorderd hebbende, tusschen eerstgemelden ter eenre, en de vier verzekeraars ter andere zijde, op den 9 Augustus 1843, een onderhandsch compromis ter beslechting dezer zaak is aangegaan, hetwelk ten gevolge heeft gehad, dat bij arbitraal vonnis in dato 6 Febr. 1844, hunne vorde-

ring tot nietig-verklaring der verzekering is ontzegd, en zij in de betaling ieder van ƒ 300, aan de geïnt. veroordeeld zijn; dat bij acte, door de vier verzekeraars ter eenre en de geïnt. ter andere zijde, op den 1 Mei 1844 onder de hand geteekend, is overeengekomen, dat, vermits de gemelde vier veroordeelden voornemens waren te appelleren, het appel ter vermijding van kosten, slechts door de app. in dezen zoude ingesteld worden, waarvan de uitslag ook voor de overige drie van kracht en verbindende zoude zijn; dat dien ten gevolge, alleen de app. bij dit Hof is gekomen in hooger beroep, en hoofdzakelijk, even als voor arbiters, heeft beweerd, dat alleen de bodemarijschuld de oorzaak was, waarom de verzekerde kooppenningen niet uit de opbrengst van het schip hebben kunnen gevonden worden; dat echter die bodemarijschuld geheel buiten de termen der verzekering lag, en haar app. althans niet was bekend gemaakt: concluderende mitsdien tot tenietdoening van het vonnis en niet-ontvankelijk-verklaring der geïnt. in hunne vordering, immers dat die hun zal worden ontzegd, en subordinaat, dat uit hoofde der toewijzing van meergemelde schuld, de verzekering zal worden nietig verklaard, en de geïnt. niet ontvankelijk; dat aan de zijde der geïnt. op den voorgrond is gesteld, dat de app. slechts voor ƒ 300 was veroordeeld en dus niet-ontvankelijk in haar hooger beroep, tot verklaring waarvan zij dan ook in de eerste plaats concludeerden, terwijl zij wijders nopens de zaak ten principale bleven volhouden, dat de bodemarijschuld wel onder de in de polis gevondene uitdrukking, *gemaakte schulden*, begrepen was; dat toch aan de verzekeraars was bekend gemaakt, dat het schip op zijne reis van Rostock naar Rouaan, te Delfzijl was binnengeloopen, en zijlieden dus bevroeden konden, dat het schulden gemaakt had, dat buitendien het sinister niet gelegen was in de schulden, maar in de zee-evenementen, die het inloopen in Grietsiel noodzakelijk gemaakt hebben; dat indien het schip in eene grootere haven ware verkocht geworden, het welligt meerder zoude hebben opgebragt, concluderende mitsdien subordinatelijk tot afwijzing van de conclusiën der app. en tot bevestiging van het vonnis enz.

O., dat mitsdien in regten de vraag is;

1°. Is het hooger beroep, zoodanig als het hier is ingesteld, ontvankelijk?

2°. Zoo ja, behoort de verzekerde som al dan niet aan de geassureerden te worden voldaan?

O., ten aanzien der eerste vraag, dat hier is verzekerd eene som van ƒ 1200; dat deze de hoegrootheid van het belang der geassureerden was, en dus het voorwerp der overeenkomst uitmaakt; dat het getal der assuradeurs, welke, mitsgaders de hoegrootheid der som, waarvoor ieder hunner zoude teekenen, bij het openen der polis onzeker, en dus slechts bijkomende omstandigheden waren, die geene verandering in het voorwerp des contracts konden maken; dat dan ook niet alleen de verzekeraars in dezen steeds hun belang als gemeen hebben beschouwd, door gezamenlijk een compromis aan te gaan, en zich aan dezelfde arbiteren te onderwerpen, en zelfs door de voormelde door hen geteekende acte in dato 1 Mei 1844 de beslissing in hooger beroep, ten aanzien van een hunner te vallen, aan allen gemeen en voor allen verbindende te verklaren, en mitsdien door dit alles een consortium litis aan te gaan, van hetwelk zij zelve niet zouden kunnen terugkeeren; maar dat ook de geïnt., door dat compromis met hen te sluiten en die acte met hen te teekenen, gedachte eenheid van belang, gemeld consortium litis zelve erkend en bevestigd hebben, hetwelk zij geïnt. nu later niet naar willekeur kunnen verzaken; dat meer in het bijzonder alle partijen bij het compromis de arbitrale uitspraak hebben beschouwd als te zijn in het eerste ressort, met reserve van hun regt in hooger beroep aan dit Hof, dat de conclusie van de geïnt., in het arbitraal vonnis vermeld, dan ook luidde; „regt doende, behoudens hooger beroep," en die decisie zelve is gegeven, „in het eerste ressort," en dat ook meergemelde acte van 1 Mei, mede door geïnt. geteekend, de appellabiliteit vooronderstelde, en zonder dien geheel onzin zoude zijn; dat wel is waar, des Hofs bevoegdheid, om in appel te oordeelen, is van openbare orde, waarin door de overeenkomsten van partijen geene verandering kan te weeg gebragt

worden, doch dat, zoo als reeds gezegd is, de appellabiliteit der onderhavige zaak, uit hoofde der hoegrootheid van de geheele verzekerde som, in haren aard ligt, en dat voormelde handelingen der partijen in deze de strekking hadden, niet om de appellabiliteit aan de zaak te geven, maar om dezelve, als daarin gelegen zijnde, te erkennen; dat dan ook in geval aan de geïnt. hun eisch ware ontzegd geworden, zij zich teregt bevoegd zouden geacht hebben van die uitspraak in hooger beroep te komen, welk regt derhalve ook wederkeerig aan de verzekeraars niet mag worden onthouden; en dat eindelijk, de appellabiliteit eenmaal vaststaande, de door partijen bij overeenkomst gemaakte vermindering van personen en sommen, welke in appel zouden gebragt worden, geene reden oplevert, om op de conclusiën van hen, die zelve tot het daarstellen dier wijzigingen medegewerkt hebben, het door hen zelven bepaalde appel niet-ontvankelijk te verklaren;

O. ten opzigte der tweede vraag, dat de verzekering is gedaan voor de reis van Delfzijl naar Rouaan; dat, hoe algemeen ook de woorden: „gemaakte schulden" mogen zijn, de onderscheidene clausulen der polis, de eene door de andere moeten worden verklaard, zoodat zij met het geheel, met den aard des contracts, alsmede met de bedoeling der partijen overeenkomen; dat dus alle vóór de reis van Delfzijl gemaakte schulden niet binnen de termen der verzekering vielen; dat, zoo het waar is, dat de geïnt. noch hunne committenten, tijdens het sluiten der verzekering, iets van het bestaan der bodemarijschuld geweten hebben, gelijk zij blijkens het arbitraal vonnis, met eeden hebben willen bevestigen, zulks althans wel waar zijn zal, ten opzigte der verzekeraars, terwijl de mogelijke vermoedens insgelijks wel wederkeerig zullen geweest zijn, en de kracht daarvan in een contract van goede trouw, als het onderhavige, wel zal zijn geneutraliseerd; dat geene der partijen dus op het oog kan gehad hebben, die reeds bestaande bodemarijschuld onder voormelde uitdrukking te begrijpen, dat zulks dan ook het wezen eener verzekering geheel zou hebben doen ontaarden; dat hiertegen niet afdoet, dat onder eene verzekering ook begrepen

zijn sinisters, die reeds voor de dagteekening der polis hebben plaats gehad, indien zij slechts op dien dag onbekend zijn, vooral wanneer zoo als hier, op goede en kwade tijding is verzekerd; want dat dan ten minste het sinister moet voorgevallen zijn op de reis, waarvoor verzekerd is; hetwelk hier het geval niet is, daar de reis op zijn vroegste op den 29 Junij is aangevangen, terwijl reeds op den 21 de acte van bodemarij gepasseerd was, ter bestrijding van op eene vroegere reis bekomene schade; dat het onderscheid tusschen oorzaak en gevolg, hetwelk de arbiters gemaakt hebben, in deze van geen toepassing is; dat hier niet is verzekerd het schip zelf, waaraan, door een vroeger daaraan geweest zijnde gebrek, schade op de reis is toegekomen, welke zoude moeten worden vergoed, maar eene geldsomma, waarvoor het schip zekerheid opleverde, zoodat eigenlijk die zekerheid, die waarborg werd verzekerd, en het schip schade kon bekomen, zonder dat nog aan eenige vergoeding te denken viel; dat het sinister in deze dan ook eeniglijk kon zijn het ophouden van het bestaan van het schip, als eigendom van den schipper, hetzij door het verongelukken op zee, hetzij door verkoop, ten gevolge van gemaakte schulden; dat nu even als de zeeëvenementen, waardoor het schip zou zijn verongelukt, op de reis van Delfzijl naar Rouaan zouden moeten zijn voorgevallen, wilden zij tot betaling der assurantie aanleiding geven, zoo ook de schulden, welke de waarde van het schip hebben uitgeput, zouden moeten gemaakt zijn op dezelfde reis, wilden zij hetzelfde gevolg hebben; dat het echter tusschen partijen in confesso is, dat die uitputting alleen heeft plaats gehad ten gevolge der vroeger op bodemarij opgenomene gelden, ten bedrage met de premie van *f* 4967,34, zonder welke het schip ruimschoots een overschot van *f* 1200 voor de geïnt. zoude hebben gelaten, zoodat in deze het door de geïnt. geleden verlies niet kan gezegd worden aan gebeurtenissen op de reis, waarvoor verzekerd is, voorgevallen te zijn toe te schrijven.

O., dat bij deze beschouwing der zaak, er niets behoeft beslist te worden nopens der app. subsidiaire conclusie tot vernietiging, op grond van verzwijging.

No. 21.

Gelet op artt. 1156 en volgende, W. N. en art. 56 B. R.;

Verklaart de geïnt. ongegrond in hunne voorgestelde niet-ontvankelijkheid der app. in haar appel, en regt sprekende op dat appel:

Vernietigt het arbitrale vonnis, waarvan in deze is geappelleerd, en op nieuw regt doende:

Ontzegt den E. en geïnt. hunnen gedanen eisch enz.

No. 22.

(*) T. v. W.

President der Reederij van het schip Delta, c. s.

ca.

J. T. S. enz. Assuradeurs.

Wij ondergeteekenden.

Gelet op de conclusiën van partijen, tenderende van de zijde der E., dat de verweerders bij vonnisse van Heeren Arbiters zullen worden veroordeeld, om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen de som van ƒ 9584 enz. en van de zijde der ged., dat de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk enz.

O. wat de daadzaken aangaat.

dat blijkens polis van Assurantie, dd. 14 Maart 1843 en welke polis op 14 Junij 1843, nog voor 3 maanden is verlengd door de ged., ten behoeve van H. v. d. S. in qualiteit van Pres. en J. v. W. Secretaris der Reederij van het Fregatschip Delta, in welke betrekking later zijn opgevolgd de Eischers, is verzekerd het casco van het schip Delta, Kapitein G. Craus, voor eene reize van Amsterdam en alle circumjacentiën van dien naar Batavia of eenige andere haven der eilanden Java en Sumatra, en zulks voor eene somma van ƒ 90,000 premie incluis, waarop hetzelve casco, met wederzijdsch goedvinden is getaxeerd.

Dat, na op den 25 Julij uit Texel te zijn vertrokken, hetzelve schip op den 26 November daaraanvolgende, te Batavia

is aangekomen, alwaar de gezagvoerder van denzelven bodem onmiddelijk op den volgenden dag, zijnde den 27 Nov. 1843, ten overstaan van den Notaris H. Merkus Willer en getuigen, op grond van aanzienlijke zeeschade een zeeprotest heeft doen opmaken.

Dat gezegde schipper daarop vandaar naar Sourabaya zijnde gestevend, bij zijne komst aldaar, aan de bevoegde autoriteit, op grond van bekomene zeeschade, heeft gevraagd en erlangd de benoeming van eene Commissie van deskundigen, ten einde den bodem te inspecteren en de gevorderde reparatiën aan te wijzen.

Dat deze Commissie na herhaaldelijk te hebben gevaceerd, heeft bevonden niet alleen, dat het schip, zoowel aan de romp als aan de zeilen aanzienlijke reparatiën behoefde, edoch successivelijk ten einde de naden en het breeuwwerk, welke vergaan en verrot waren te inspecteren en te doen repareren, de daarop zich bevindende koperen huid heeft doen afnemen, en eindelijk (post alia) blijkens op den 30 Dec. 1843, opgemaakt Proces-Verbaal van bevinding, noodzakelijk heeft geoordeeld en bevolen alle bouten, spijkers en nagels met naauwkeurigheid na te gaan, en die waaraan eenige twijfel bestaat door anderen te doen vervangen; verders daar er geen mos papier aldaar aanwezig was om de huid weder als vroeger te beleggen, daarvoor in plaats de tabor met Chineesch papier te bezigen en vervolgens gedachten bodem nieuw te koperen.

Dat bovengemelde reparatiën hebbende plaats gehad, en aan de voorschriften der genoemde Commissie zijnde voldaan geworden, door schipper en scheepsvolk, op den 26 Januarij 1844, te Sourabaya eene zeeverklaring, ten overstaan van Notaris en getuigen, aldaar is opgemaakt geworden, welke naderhand bij hunne terugkomst in het moederland te Dordrecht op den 17 Julij 1844, voor den Kantonregter is herhaald, en met eede bevestigd geworden, waarna de E. eene schaderekening ten bedrage van *f* 9585 hebben opgemaakt, waarvan zij de voldoening van de ged. vorderen, terwijl zij bij de mondelinge voordragt der zaak, bewerende, dat de geheele reparatie van

het koper ten slotte niet meer dan eene meerdere uitgave van *f* 309.92 zoude bedragen, over de schaderekening subordinaat hebben geconcludeerd, dat voor zooverre H. H. scheidsmannen zwarigheid mogten vinden in de toewijzing van het bedrag op de schaderekening voorkomende voor het aanbrengen eener nieuwe koperen huid, aan hen E. zoude verleend worden acte, dat zij bereid waren de voormelde somma van *f* 309,92 op het gevorderde bedrag te laten decorteren.

Dat echter de betaling der gevorderde schaderekening door de ged. is geweigerd en wel in substantie, op grond dat de vergoeding van schade, welke hier wordt gevorderd, eenig en alleen aan eigen bederf en slijtage, waarvoor niet wordt verzekerd, maar niet aan eenig zeeëvenement was toe te schrijven, zooals blijkbaar reeds op den 8 Augustus bij gestadig stil weder was bevonden, dat een blad koper was los en verloren gegaan.

Dat bovendien de geheele vordering was steunende op eene zeeverklaring, eenen geruimen tijd later voor eene onbevoegde magt en strijdig met alle bepalingen van wetgeving opgemaakt, terwijl de bewijzen eener opneming van het koper zelve, welke dadelijk bij het arrivement van het schip te Batavia had plaats gehad, ontbraken, en door de E. worden teruggehouden, en dat eindelijk de schaderekening zelve ten aanzien van verschillende posten door hen bestreden niet behoorlijk was gejustificeerd.

O. wat het regt aangaat, dat de vragen welke hier behooren te worden beslist, zich hoofdzakelijk bepalen tot de twee volgende:

1°. behoort de schade, waarvan de E. ten deze de vergoeding van de ged. vorderen, onder die zeeschaden, welke regtens van den assuradeur kunnen worden teruggevorderd?

2°. is de schaderekening zoodanig dezelve hier is liggende behoorlijk gejustificeerd?

O. wat de eerste vraag aangaat, dat het ten deze in allen deele consteert, en in genere door de ged. ook niet wordt tegengesproken, dat het Fregatschip Delta, op zijne reize van Amsterdam naar Batavia werkelijk schade heeft gehad en bekomen.

O. dat uit de scheepsverklaring, op den 26 Januarij 1844 voor den Notaris Nieuwenhuizen en getuigen, onder aanbod van eede, door den gezagvoerder en een gedeelte der equipage te Sourabaya afgelegd, blijkt, dat het Fregatschip Delta, na in behoorlijken staat uit Texel te zijn gezeild, op verschillende tijden met storm, vergezeld van hevige buijen en hoog loopende zeeën, waarin het schip geweldig heeft gewerkt en geslingerd, heeft te kampen gehad, ten dien effecte, dat volgens die verklaring ten deze geen redelijke twijfel kan bestaan, of het bewuste schip gedurende zijne reize van hier naar Batavia werkelijk zoodanige zeeëvenementen heeft gehad, welke aanzienlijke zeeschaden hebben kunnen doen ontstaan,

O. dat die mogelijkheid nog meer wordt gevestigd door de omstandigheid, welke trouwens de ged. niet vreemd nog onbekend was, dat deze bodem wel verre van nieuw te zijn bereids eenige zeereizen had volbragt, en alzoo uit den aard der zake, ingeval van eenige zeeramp, ongetwijfeld aan meerdere schade was onderhevig,

O. dat, hoezeer ook het beweren van de ged., dat slijtage en eigen bederf, in assurantie geenen grond tot schadevergoeding oplevert, in abstracto gegrond en waar zijn moge, in het onderwerpelijk geval, echter geene voldoende gronden voor de toepassing van dat beweren worden opgegeven en alle bewijs daarvan (hetwelk op de ged. zoude berusten) ten eenenmale ontbreekt;

O. immers, dat ook dáárgelaten de waarde of onwaarde van de verklaring der Heeren Lankelman en Hulsen, welke deze ged. niet concerneert, in assurantie echter de regel behoort te gelden, dat een bodem bij zijne uitreize van hier gepraesumeerd moet worden zeilvaardig en in goeden staat te zijn geweest, zoo lang het tegendeel niet wordt bewezen, daar het tegenovergestelde tot de ongerijmdste gevolgen aanleiding zou geven;

O. dat, hoezeer ook de omstandigheid, dat reeds op den 8 Augustus, bij gestadig stil weder en zonder nog stormen te hebben gehad, het schip een blad koper had verloren eene praesumtie van eigen gebrek of bederf zoude kunnen opleveren, die

omstandigheid echter, welke even goed aan eenige andere bekende of onbekende oorzaak kan zijn te wijten geweest, zonder eenig meerder bewijs voor dat beweren, niet veel meer dan eene veronderstelling, maar geenzins een voldoend bewijs voor de sustenuën der ged. oplevert,

O. dat, hoezeer ook ten gevolge der verschillende opnemingen der deskundigen te Sourabaya, voldoende ten processe consteert, dat werkelijk de naden van het schip en het breeuwwerk waren vergaan en verrot, die daadzaak echter geenzins gerekend kan worden het bewijs op te leveren, dat de geledene schade eenig en alleen aan eigen bederf en slijtage zoude zijn te wijten geweest, daar aangenomen zijnde, dat werkelijk het schip met stormen, zware buijen en hooge zeeën te kampen heeft gehad, dat vergaan en verrotten op eene zeereize van vier maanden bij eenen verouderden bodem eerder aan de plaats gehad hebbende zeeëvenementen moet worden toegeschreven, immers zoo lang het tegendeel niet wordt bewezen; zoodat dan ook de deskundigen te Sourabaya aannemende zelfs, dat overigens het schip met betrekking tot deszelfs beplanking, bebouting en benageling in gunstige omstandigheid verkeerde, niet hebben geaarzeld de bestaande schade aan de gedurende de verzekerde reize plaats gehad hebbende zeeëvenementen toe te schrijven.

O. wat ook in abstracto, zoo aan de zijde van de ged. als aan de zijde van de E. is voorgedragen over de quaestie van slijtage, het occideren van het koper en het aanbrengen van eene nieuwe koperen huid aan dezen bodem, die vragen hier op het onderhavig geval van geen toepassing hoe ook genaamd zijn, daar, buiten en behalve dat die quaestiën bij alle dergelijke zeeschaden zouden kunnen worden gemoveerd, (waarvoor echter de wet ingeval van vergoeding aan den Assuradeur de aftrekking van een derde voor nieuw toestaat), in casu echter, zoowel het afnemen van de oude als het aanbrengen van de nieuwe koperen huid op stellige order en bevel der deskundige Commissie is geschied, terwijl van de zijde der ged. geen voldoende bewijsgrond wordt aangevoerd, waardoor zou

blijken dat, die schade ook aan het koper toegebragt, aan eenige andere oorzaak dan aan eenen plaats gehad hebbenden storm zware buijen en hooge zeeën kan worden toegeschreven.

O., wat betreft de zeeverklaring door den Kapt. en een gedeelte der equipage te Sourabaya voor Notaris en getuigen afgelegd, dat die verklaring volgens de daar te lande plaats hebbende gebruiken is geschied, dat dáár de strikte bepalingen van ons tegenwoordig hier te lande in vigeur zijnde regt niet bestaan, en bovendien die verklaring bij de terugkomst van het schip onmiddelijk volgens de hier bestaande verordeningen is hernieuwd en met eede bekrachtigd geworden ten dien effecte, dat dit stuk als voldoend document van bewijs in regten behoort te worden aangenomen, en ten processe geene voldoende reden bestaat, de waarde daarvan in twijfel te trekken.

O. eindelijk, wat betreft het beweren der ged., dat er eene opneming van het koper zelve te Batavia zoude hebben plaats gehad, en dat het bewijs daarvan door de E. zoude worden teruggehouden, dat dit beweren, ofschoon wat het eerste gedeelte betreft tusschen partijen in confesso zijnde, echter wat het laatste aangaat, door de E. finaal wordt ontkend en daarvan ten processe alle bewijs ontbreekt, zoodat bij gebreke daarvan het den regter niet mogelijk is daarop te attenderen of, daaruit eenige gevolgtrekking tot de zaak in quaestie af te leiden.

O. na dit alles, dat het ten processe als voldoende bewezen behoort te worden aangenomen, dat de schade aan het verzekerde schip, op de verzekerde reize, is ontstaan door zee-evenementen waartegen was verzekerd, en mitsdien de schade, welker vergoeding de E. vorderen, onder die zeeschaden behoort, welke regtens van de assuradeurs kunnen worden teruggevorderd.

O., wat de tweede vraag aangaat, dat, ofschoon bij mondelinge voordragt door de ged. eenige aanmerkingen zijn gemaakt tegen de schaderekening, als zoude door het ontbreken van kwitantiën van de daarop voorkomende posten van ƒ 5212.34 voor 450 bladen koper, à contant gekocht van den Arabier Suh Awal en van ƒ 1008 voor daglooners geëmploijeerd, gedurende

de reparatie niet genoegzaam zijn gejustificeerd, terwijl het van andere posten als van ƒ 240, ƒ 720 en ƒ 90, voor zeildoek, touwwerk en zeilgaren, niet zou zijn gebleken dat juist die hoeveelheid aan het verzekerde schip is gebruikt, er echter naar rede en billijkheid geene genoegzame gronden bestaan, om uit dezen hoofde de gemelde posten van de schaderekening te schrappen, en wel voornamelijk daarom, dewijl dezelve geenzins als te hoog opgevoerd en bovenmatig kunnen worden beschouwd, en ook niet uit dit oogpunt door de ged. zijn bestreden.

O. eindelijk, dat door de E. is toegegeven, dat een post van ƒ 44 voor reparatie aan keukengereedschap van het bedrag der schaderekening behoort te worden afgetrokken.

Gezien artt. 249, 637 en 384 W. K. en 56 B. R.

Regtdoende in het eerste ressort.

Verleenen aan de E. acte van de door hen subordinatelijk gedane aanbieding.

Veroordeelen de ged., om aan de E. te betalen de som van ƒ 9541 enz.

Aldus gearbitreerd te Amsterdam, 29 November 1845, door Mr. D. A. Walraven, A. Brugmans, M. H. 's Jacob.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 11 November 1847.

Het Hof van Noord-Holland.

O. dat ingevolge van een tusschen partijen opgemaakte acte van compromis, de geïnt. van de app. hebben gevorderd de som van ƒ 9585, als vergoeding van door zeeëvenementen toegebragte schade aan het ten behoeve der geïnt. door de app. voor eene som van ƒ 90,000 verzekerd schip Delta, bestemd voor eene reis van Amsterdam naar Batavia of eenige andere haven der eilanden Java en Sumatra. Dat de app. deze vordering hebben betwist, die evenwel, behoudens een gering verschil van ƒ 44, door de arbiters is toegewezen.

O. dat de app. van dit vonnis, bij dit Hof in hooger beroep gekomen zijnde, tot vernietiging van hetzelve en tot ontzegging van den eisch der geïnt. hebben geconcludeerd; waartegen van de zijde der geïnt. tot bekrachtiging van het vonnis en tot

toewijzing van de primitieve conclusie, of wel ingeval het Hof eene tweede schaderekening door de geïnt. subsidiair overgelegd, meer gegrond mogt achten, tot vernietiging van het vonnis, waarvan voor dat geval incidenteel wordt geappelleerd, en tot veroordeeling der app. tot betaling eener som van ƒ9225 voor schadevergoeding is geconcludeerd.

O. wat het regt betreft, dat ofschoon het eene waarheid is, dat in geval van verzekering de regel geldt, dat een bodem bij zijne uitreize van hier verondersteld moet worden zeewaardig en in goeden staat te zijn geweest, en dat wanneer uit eene behoorlijk afgelegde scheepsverklaring blijkt, dat een schip gedurende de reis met stormen en zware zeeën heeft te kampen gehad, alsdan de aan dat schip bij aankomst ter bestemder plaatse bevondene schade vermoed wordt het gevolg van ondervondene zeeëvenementen te zijn, hieruit echter niet volgt, dat, in geval het (zoo als in de onderhavige zaak plaats heeft) zoowel uit de bekende omstandigheid, dat het schip niet nieuw was en reeds meerdere reizen gedaan had, als uit de verslagen van deskundigen twijfelachtig wordt, of de geledene schade ook geheel of gedeeltelijk aan eigen bederf of slijtage is toe te schrijven, de regter bij het bestaan van twee tegen elkander overstaande vermoedens, meer op grond van waarschijnlijkheid, dan van volkomen wettig bewijs, mag aannemen, dat de schade het gevolg van zeeëvenementen geweest is, omdat zij dit had kunnen zijn.

O. dat blijkens de 6 en 7 overweging van het arbitraal vonnis, het verlies van een blad koper op 8 Augustus 1843, bij gestadig stil weder, en den slechten en verrotten staat der naden en van het binnenwerk van het schip aanleiding kunnen geven om eigen gebrek en slijtage als de eenige of de gedeeltelijke oorzaak der geledene schade te beschouwen.

O. dat ook het te Sourabaija plaats gehad hebbend onderzoek van deskundigen allen twijfel hieromtrent niet uitsluit, en dat wel dient te worden opgemerkt, dat voornoemde deskundigen, door zich omtrent de vermoedelijke oorzaken der geledene schade, tot onderzoek van welke schade zij alleen en uitsluitend be-

noemd waren, uit te laten, buiten de op hen verstrekte last zijn gegaan.

O. dat mitsdien het door arbiters aangenomen vermoeden, dat de geheele schade door het schip Delta geleden, een gevolg van zeeëvenementen is, eerst dan als een, door tegenbewijs niet wedersproken, regtsvermoeden ten voordeele der geïnt. vermag worden aangenomen, wanneer de onmogelijkheid gebleken is, om het tegendeel te bewijzen.

O. dat naar aanleiding van de scheepsverklaring en van de rapporten der deskundigen te Sourabaija, het in den tegenwoordigen staat der zaak nog mogelijk is om te bewijzen, dat, en het losgaan van het blad koper op 8 Augustus 1843 en de slechte en verrotte staat der naden en het breeuwwerk van het schip niet alleen aan storm of hooge zeeën, of zwaar werken van het schip gedurende de verzekerde reis, maar hoofdzakelijk of eenig en alleen aan ouderdom, gebrek of slijtage van het schip is toe te schrijven, in welk laatste geval de eisch der geïnt., zoo als die gedaan is, niet zoude kunnen worden toegewezen.

Alvorens ten principale regt te doen, beveelt dat er een onderzoek door deskundigen zal plaats hebben, die, naar aanleiding van den inhoud van de scheepsverklaring, en van de rapporten van deskundigen opgemaakt te Sourabaija, en door de geïnt. overgelegd en op grond van de kennis en wetenschap der zaak en van het gebeurde, welke zij uit het onderzoek van voornoemde stukken zullen hebben verkregen hun gevoelen schriftelijk zullen uitbrengen over de vermoedelijke oorzaken van de, door het schip Delta, gedurende de reis van Amsterdam naar Batavia, in de maanden Julij, Augustus, September, October en November 1843 geledene en behoorlijk geconstateerde schade, en bepaaldelijk of het losgaan van een blad koper, op 8 Augustus 1843 en de slechte en verrotte staat van de naden en van het breeuw-werk van het schip, in verband tot den staat waarin overigens dat schip bevonden is, geheel of gedeeltelijk aan eigen gebrek, ouderdom of slijtage moet worden toegeschreven.

Benoemt enz.

Eind-arrest van 13 Sept. 1849.

Het Hof enz.

O. wat de daadzaken betreft:

Dat bij arrest van dezen Hove de dato 11 November 1847, is bevolen een onderzoek door deskundigen, omtrent de vermoedelijke oorzaken van de door het schip Delta, door de app. ten behoeve van deszelfs reeders, de geïnt. in deze, verzekerd, gedurende de reis van Amsterdam naar Batavia, in de maanden Julij enz. 1843 geledene en behoorlijk geconstateerde schade, en bepaaldelijk of het losgaan van een blad koper enz.

Dat ten gevolge van dit arrest de daarbij, benoemde deskundigen hebben uitgebragt een schriftelijk verslag, waarvan de slotsom in substantie hierop nederkomt: 1°. dat wat betreft de schade aan het tuig, de zeilen en het galjoen, de meerderheid der deskundigen die schade aan buitengewone zeeëvenementen, en de minderheid dezelve eenvoudig aan zeeëvenementen toeschrijft; 2°. dat wat betreft de schade aan het blad koper op 8 Augustus 1843 losgeraakt, dezelve volgens eenparig gevoelen van deskundigen aan eigen bederf is toe te schrijven; 3°. dat het losraken en het verlies van de andere koperen bladen, door de deskundigen eenparig wordt toegeschreven aan het onstuimige weder, waarmede het schip in quaestie van 18 September tot 31 October 1843 zoude hebben te kampen gehad, 4°. dat de meerderheid van oordeel is, dat wat betreft den slechten en verganen staat van de naden en het breeuwwerk, dezelve niet aan eigen bederf, ouderdom of slijtage, maar aan een gevolg der plaats gehad hebbende zeeëvenementen is toe te schrijven, terwijl de minderheid die schade aan eigen gebrek van het schip toeschrijft;

Dat de app. alsnu concluderende dat het arbitrale vonnis, waarvan ten deze is geappelleerd, en waarbij aan de geïnt. is toegewezen hunne vordering tot betaling eener som van *ƒ* 9541 als vergoeding van de schade aan het door de app. verzekerd schip Delta toegebragt, zal worden vernietigd en aan de geïnt. deze hunne vordering zal worden ontzegd, immers daarin zul-

len worden verklaard niet ontvankelijk, met veroordeeling in de kosten van beide instantiën.

Dat de geïnt. hiertegen onder vermindering hunner vordering tot de som van ƒ 9528.75, en onder incidenteel appel voor zooveel des noods van het vonnis a quo, wat de door die vermindering gevorderde verbetering van hetzelve aangaat, hebben geconcludeerd; *primario* tot toewijzing dier alzoo verminderde vordering met de interessen enz.; *secundario*, voor het geval, dat het Hof zich mogt vereenigen met het gevoelen van de minderheid der deskundigen, tot bevestiging van het vonnis a quo ten beloope van ƒ 8199, overeenkomstig de subsidiaire schaderekening overgelegd ten processe, of bij tegenspraak dier rekening door de app., ten beloope van zoodanig bedrag, als het Hof, des noods na verhoor van deskundigen zal vaststellen, alles met veroordeeling van de app. in de kosten, en onder intrekking van de bij conclusie van antwoord door de geïnt. genomen subsidiaire conclusie, mitsgaders van de bij wege van incidenteel appel genomen conclusie met aanbod van betaling der daarop gevallen kosten.

O. in regten:

Dat in den tegenwoordigen stand van het regtsgeding nadat alle in eenen redelijken zin aanwendbare middelen van onderzoek zijn uitgeput, de beoordeeling der zaak moet worden teruggebragt tot de beantwoording der vraag, of het ten processe is bewezen, dat de geheele schade, waarvan de geint. de vergoeding vorderen, het gevolg is van zoodanige zeeëvenementen, als waartegen zij door de app. zijn verzekerd geworden.

Dat de beantwoording dier vraag, in verband met de resultaten van het plaats gehad hebbend onderzoek door deskundigen, tot de slotsom leidt, dat wanneer ook de regter het gevoelen van de meerderheid dier deskundigen geheel tot het zijne maakte, dan nog aan de geïnt. niet zoude toekomen de geëischte schadevergoeding, zelfs niet die, welke zij bij hunne laatste secundaire conclusie vorderen;

Dat immers al dadelijk van die vergoeding moet uitgesloten blijven de schade, veroorzaakt door het losraken van het blad koper

op 8 Aug. 1843, als zijnde die, volgens het eenparig gevoelen der deskundigen, voor het niet aannemen waarvan bij den Hove geenerlei beweegreden bestaat, het gevolg van eigen gebrek.

Dat wijders de schade aan het tuig, de zeilen en het galjoen, even als die, veroorzaakt door het losraken en het verlies van de andere bladen koper, aannemende het gevoelen van de meerderheid der deskundigen, zoowel als de berekening der geïnt., immers na aftrek krachtens art. 713 W. K. van een derde der reparatiekosten, in allen gevalle blijven beneden het bedrag van 3 pCt. der verzekerde som, ten gevolge waarvan die schade naar aanleiding van het beding, bij de polis opgemaakt, niet komen ten laste der app.

Dat de vermindering, welke de schaderekening der geïnt. ondergaat, ten gevolge van de ontlasting van de app. van het dragen der voormelde schaden, die rekening reeds dadelijk brengt beneden het bedrag van der geïnt. vordering, ook na de daarop toegestane vermindering, zoodat indien ook bleek, van de gehoudenheid der app. tot vergoeding van de overige schaden, dan nog de vordering, zoo als die is gedaan, de geïnt. niet zoude kunnen volgen.

Dat echter ten opzigte van die schaden, en bepaaldelijk ten aanzien van den slechten en verganen staat van de naden en van het breeuwwerk, het gevoelen van de minderheid der deskundigen, dat die schaden aan eigen gebrek van het schip zijn toe te schrijven, op zoodanige goede en overtuigende gronden is berustende, dat er bij den Hove geen bezwaar bestaat, om die gronden tot de zijne te maken, en derhalve de bedoelde schaden te beschouwen, als niet kunnende worden gebragt ten laste van de app.

Dat hier overigens in ieder geval geene sprake kan zijn van het toekennen aan de geïnt. van een minder bedrag van schadevergoeding, dan het door hen gevorderde, vermits bij het niet gedaan zijn van eenig aanbod van zoodanig minder bedrag door de app., die in tegendeel steeds de geheele vordering hebben bestreden, den regter, bij het niet genoegzaam gejustificeerd bevinden van de vordering, zoo als zij is liggende, niets anders overblijft dan haar af te wijzen.

N°. 22.

Dat om dezelfde reden geene termen bestaan tot een nader onderzoek van deskundigen nopens het bedrag der schadevergoeding, een onderzoek, hetwelk daarenboven door de geïnt. alleen bedoeld is voor het hier niet aanwezige geval, waarin de app., erkennende de verschuldigdheid der schadevergoeding in het algemeen, het quantum derzelve, zoo als dit in de subsidiaire schaderekening voorkomt, tot een onderwerp van contestatie zouden maken.

Vernietigt het vonnis waarvan is geappelleerd en op nieuw regtdoende.

Verklaart de geïnt. in hunne primaire, zoowel als subsidiaire vorderingen te zijn niet ontvankelijk.

Veroordeelt enz.

N°. 23.

(***) VONNIS DER REGTBANK TE AMSTERDAM,

5 Januarij 1844.

C. DE B. & Zn. cs. De Associatie ter Zee-assurantie, c. s.

De Regtbank enz.;

O., wat de daadzaken betreft, dat de E. bij insinuatie, van 2 Mei 1843, de ged. hebben geïnterpelleerd, om tot de benoeming van eenen arbiter over te gaan;

Dat de ged. aan die interpellatie niet hebben voldaan, maar bij contra-insinuatie, van 13 Mei daaraanvolgende, hebben beweerd, dat tusschen partijen geen zoodanig verschil bestaat als bij de polis wordt bedoeld;

Dat de E. bij gezegd exploit, van 1 Junij 1843, hebben betoogd, dat dit sustenu der ged. was ongegrond, en na vernieuwde interpellatie de ged. hebben gedagvaard, om door de Arr.-Regtbank drie scheidsmannen te hooren benoemen;

O. in regten, dat de E. met de ged. hebben aangegaan een contract van assurantie, waarvan de polis de bepaling inhoudt, dat, wanneer er verschil over de polis, de gevolgen van dien

of de daarbij aangegane verzekering mogt ontstaan, partijen zich alsdan zullen onderwerpen aan de uitspraak van scheidsmannen, waarvan de benoeming zal moeten geschieden binnen 14 dagen, nadat zij daartoe zijn geïnterpelleerd, zullende bij gebreke daarvan de tusschenkomst der Arr.-Regtbank (namelijk ter benoeming) worden ingeroepen;

Dat door deze bepaling de kennisneming door de Regterlijke Magt in eerster instantie is overgebragt op scheidslieden, en dat partijen (hetgeen zelfs zonder ongerijmdheid niet kan geschieden) zich geenzins hebben voorbehouden de wederkeerige erkentenis van het bestaan van een verschil, noch de erkentenis daarvan door den Regter;

Dat het mitsdien daarvoor moet worden gehouden, dat partijen hebben gewild, dat zij in scheidslieden zouden wedervinden, hetgeen zij in het regterlijk gezag hadden uitgesloten;

Dat echter dit recours tot scheidslieden, hetwelk partijen zich wederkeerig bedongen en toegezegd hebben, niet gelijk zoude staan met het vermogen, hetwelk elk hunner vóór de gedane renuntiatie had, om bij verkiezing te recurreren tot het regterlijk gezag, indien dit vermogen afhankelijk gesteld werd van de erkentenis van partij of de beslissing des Regters, dat er werkelijk verschil bestond;

Dat daarenboven de vraag, of een recours tot den Regter gegrond of ongegrond is, in vollen omvang behoort tot die beslissing, welke, of door de Regterlijke Magt, of door scheidslieden gegeven wordt, en dat de vraag, of er werkelijk verschil bestond, eerst door de kennisneming kan worden geapprecieërd en uit de beslissing blijken moet;

Dat derhalve zoodanige prealable erkentenis, of de beslissing, als door de ged. wordt beweerd, niet vereenigbaar is met het regt van elke partij, om, naar verkiezing, den Regter te adiëren, noch met den aard der regterlijke functiën, noch met de ten deze geconveniëerde uitsluiting van het regterlijk gezag; dat het mitsdien, om de regten der partijen ongeschonden te handhaven, om de uitoefening der kennisneming over de zaak in derzelver geheel te laten, en om de conventie ter

uitsluiting van de Regterlijke Magt volkomen effect te doen sorteren, aan elk van de partijen moet vrijstaan, om, na daartoe gedane interpellatie zich zelve de gelegenheid te verschaffen tot datgene, hetwelk zij voor zich heeft bedongen, en waartoe zij buiten beding de gelegenheid bij de Regterlijke Magt zoude gehad hebben;

O., dat die interpellatie door de eischers is geschied, doch dat door de ged. de benoeming van scheidslieden niet is gedaan;

Regt doende enz.

Gezien de artt. 620, 52 en 55, W. v. R.

Benoemt tot scheidsmannen, enz.

Van dit vonnis in appel op dezelfde gronden bevestigd, heeft men zich voorzien in cassatie.

De hooge raad heeft den eisch tot cassatie verworpen op de navolgende gronden.

O. dat het eerste voorname middel van cassatie in deze daarin bestaat, dat alleen in geval van verschil tusschen partijen, benoeming van arbiters kon te pas komen, en dat voorts alsnog moet geacht worden geen zoodanig verschil te bestaan, doch dat in het onderwerpelijk geval, bij het beklaagde arrest in facto is aangenomen, niet alleen dat hier verschil tusschen partijen bestond, maar zelfs, dat E. dit implicite heeft erkend, en dat op deze beslissing, die de feitelijke beschouwing der contenance van partijen betreft, in cassatie niet kan worden teruggekomen;

O. dat dan ook almede daarom het middel van cassatie, ontleend uit art. 1374 B. W., welke de verbindtenis van partijen als wet tusschen dezelve beschouwt, niet is aannemelijk, vermits de judex facti juist heeft beslist, dat het geval bij contract uitgedrukt, dat, in geval van verschil tot benoeming van arbiters moet worden overgegaan, ten deze bestaat, en dat hij dus de wet tusschen partijen niet heeft ter zijde gesteld, maar op grond der aangenomene daadzaak, met juistheid heeft toegepast;

O. ten aanzien, van het middel van cassatie, gegrond op schending en verkeerde toepassing der aangehaalde artikelen

uit den derden Titel B. R., dat ook dit middel is onaannemelijk, vermits de wet niet bepaalt, dat, bij de benoeming van arbiters, uit kracht van een pactum de compromittendo, de Regter, die geadiëerd wordt, om, bij nalatigheid van eene der partijen, alleen de benoeming van arbiters, te doen, de punten van verschil tevens zoude moeten opgeven, maar dat integendeel de voordragt daarvan, even als derzelver beslissing, alleen bij de arbiters zelve behoort te worden aangebragt, zonder dat hiertegen obsteert het bepaalde bij art. 626, in verband met art. 30 B. R.; omtrent de wraking, naardien, in geval later mogt blijken, dat het geschil van dien aard ware, dat daaruit termen tot wraking werden geboren, daartoe alsdan de bevoegdheid alsnog aan partijen zoude toebehooren;

Verwerpt enz.

(*) C. DE B. & ZONEN.

c[a].

De Associatie ter Zee-Assurantie.

De ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft, dat de E. met verschillende assuradeurs op 27 en 28 Junij 1842, ter beurze van Amsterdam hebben gesloten eene overeenkomst van verzekering, ten bedrage van ƒ 54,000, op 970 kanassers of kranjangs suiker, geladen in het schip Chilmark, Kapt. James Smith, geladen door de HH. P. S. & C°. te Batavia, bestemd naar Cowes en van daar naar Amsterdam blijkens cognossement dd. Batavia 9 Maart 1842 en polis van assurantie dd. Amsterdam 27/28 Junij 1842, in welke verzekering de ged. heeft deel genomen voor eene som van ƒ 1000.

dat intusschen in de Koophandel en zeevaart-tijdingen van 28 Junij 1842, N°. 77, werd gelezen het volgende berigt: „Het schip Chilmark van Batavia naar Cowes, is den 29 Maart „met verlies van den voorsteng, den kluiverboom enz. ge„praaid door een te Falmouth, van Australië aangekomen schip, „hetwelk zich twee dagen te voren op 34° 16″ Z. B., 28° 30″ O. L.

N°. 23.

„bevond; van de equipage waren destijds nog slechts de Kapt. „en twee manschappen levende."

dat dit berigt aanleiding heeft gegeven tot de volgende clausule in de polis van assurantie, met wederzijds goedvinden van partijen opgenomen, dat de verzekering geacht werd te zijn gesloten „onder conditie van nulliteit, indien het vermelde in „de Koophandel en zeevaarttijdingen, N°. 77, dato 28 Junij „1842, betreffende dit schip zich mogt bevestigen."

dat het schip de Chilmark op 14 Maart 1842 van Batavia is vertrokken en op hetzelve twist is ontstaan tusschen den Kapt. en eersten stuurman, dat de eerste vreezende voor muiterij van den stuurman en een groot deel van het scheepsvolk, op 8 April 1842 het logboek van den stuurman heeft afgevraagd en dezen benevens een groot deel van het scheepsvolk in verschillende plaatsen van het schip heeft opgesloten.

dat intusschen reeds spoedig na het vertrek van Batavia een lek in het schip werd ontdekt, zoodat de Kapt. die eindelijk slechts met twee man overig was om het schip te sturen, terwijl het overige scheepsvolk opgesloten was, besloot terug te keeren, maar op 20 April 1842 bemerkende, dat het scheepsvolk dreigde los te breken, het schip met twee jongens heeft verlaten en na eenige dagen zwervens is opgenomen door Z. M's. brik de Arend, en op den 1 Mei 1842 te Batavia is aangekomen.

dat het schip de Chilmark door den 1sten stuurman met het scheepsvolk, welke zich hadden weten te bevrijden, op 30 April 1842 mede te Batavia is binnengebragt in ontredderden toestand en met vijf voet water aan de pomp;

dat Kapt. Smith toen weder in het bezit van het schip is gekomen en volgens eene avarijrekening, door de E. geproduceerd een deel der suiker en wel 719 kranjangs heeft verkocht, ten einde uit de opbrengst, de geledene schade goed te maken;

dat Kapt. Smith met het overige gedeelte der suiker naar Cowes is vertrokken, aldaar aangekomen en gesommeerd is om naar Amsterdam te vertrekken, waaraan hij echter niet voldaan en het overschot der suiker overgeladen heeft in twee schepen

als 191 kranjangs in het schip Marij Ann en 59 kranjangs in het schip Keria, tegen de vracht (volgens opgave der E., van £ 228.18 voor de eerste partij en van £ 67.15.9 voor de tweede partij;

dat de E. bij het aankomen dier suiker, geweigerd hebben ze te ontvangen, zoodat beide partijen geregtelijk zijn opgeslagen en bij geregtelijk onderzoek bevonden zijn voor een gedeelte te zijn beschadigd.

Dat de E., meenende alom geregtigd te zijn tot het vorderen van schadevergoeding, de ged. bij insinuatie van den deurwaarder J. A. Wormser, dd. 21 Mei 1843, hebben gesommeerd tot het benoemen van arbiters.

Dat na eene langdurige procedure over deze benoeming de ondergeteekenden definitief zijn benoemd, om de tusschen partijen, ter zake voorschreven, bestaande geschillen te beslissen.

dat partijen daarna hunne conclusiën hebben gewisseld en de E. bij conclusie van eisch hebben beweerd, dat blijkens de overgelegde stukken, een groot deel der suiker ingeladen in de Chilmark, ten gevolge van zeeëvenementen bij de terugkomst te Batavia is verloren geraakt, en dat de E. het overschot te Amsterdam aangekomen, ten gevolge van eigendunkelijke en wederregtelijke handelingen van Kapt. Smith, niet hebben kunnen in ontvang nemen, zoodat zij zouden geregtigd zijn om het gansche beloop der som, waarvoor verzekerd is, van de ged. te vorderen, concluderende mitsdien de E., dat bij vonnis van arbiters in het eerste ressort enz. de ged. zal worden veroordeeld om aan de E. te betalen opgemelde som van ƒ 1000 enz., offrerende de E. om op en tegen de voldoening van het ten deze gevorderde, aan de ged. voor zoo ver haar belang betreft, te cederen en over te dragen hunne actie of actiën tegen den schipper van het schip Chilmark, of wien het anders mogt aangaan.

dat de ged. bij conclusie van antwoord heeft beweerd, dat het cas resolutoir bij het contract van assurantie gevoegd bestond en de geheele verzekering nietig was, dat zoo al het cas resolutoir niet mogt bestaan, dan nog de E. niet waren ontvan-

kelijk, omdat het bewijs der gepretendeerde totale schade ontbrak, concluderende mitsdien de ged. onder aanbieding van restorno, dat bij uitspraak van HH. scheidsmannen, het tusschen partijen gesloten contract van verzekering zal worden verklaard te zijn nietig en in allen deele vervallen met den aankleve van dien en alzoo de E. niet ontvankelijk, daaruit eenige actie tegen de ged. te susteneren en aan de E. diensvolgens derzelver tegenwoordige tegen de ged. ingestelde vordering en genomene conclusiën worden ontzegd, en subordinatelijk dat mede bij uitspraak van dezelve HH. scheidsmannen de E. in derzelver gedane eisch en genomene conclusien, zoo als die zijn liggende, zullen worden verklaard te zijn niet ontvankelijk, immers enz.

dat de E. omtrent de beweerde nulliteit hebben aangevoerd, dat het cas resolutoir in de polis van assurantie vermeld, door de ged. niet is bewezen en de E. daartegen, hoewel geheel ongehouden, hebben bewezen, dat het berigt, voorkomende in de Koophandel en zeevaarttijdingen van 28 Junij 1842, N°. 77, niet betreft het schip Chilmark, gepraaid door het schip de Fama, en derhalve hebben geconcludeerd dat HH. arbiters rejeteerende het aanbod van restorno, de ged. zullen verklaren niet ontvankelijk in de door haar voorgestelde nietigheid en vervallen verklaring van het tusschen partijen gesloten contract van verzekering, en de verder daaromtrent genomene conclusie, immers en in allen gevalle dezelve aan haar zullen ontzeggen; en met betrekking tot de subordinaat genomen conclusie de verw. zullen verklaren niet ontvankelijk, immers en in allen gevalle haar dezelve zullen ontzeggen, en voorts ten principale regtdoende, aan de E. zullen toewijzen de in dat cas door hen genomen conclusie.

O. dat in regten zijn te beslissen de volgende vragen:

I°. of het cas resolutoir in de polis van assurantie vermeld al dan niet bestaat?

II°. of de door de E. beweerde en van de ged. teruggevorderde schade, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk is bewezen? en

III°. welke der partijen in de kosten moet worden veroordeeld?

O. omtrent de eerste vraag:

dat het opnemen der clausule „onder conditie van nulliteit dezer verzekering, indien het vermelde in de Koophandel en zee-„vaarttijdingen, N°. 77, dd. 28 Junij 1842, betreffende het „schip (de Chilmark) zich mogt bevestigen," heeft plaats gehad naar aanleiding van een bepaald feit, het berigt namelijk in de Koophandel en zeevaarttijdingen, en dit berigt moet worden getoetst aan hetgeen is gebleken met de Chilmark voorgevallen te zijn, ten einde te kunnen beslissen of het cas resolutoir bestaat,

dat uit die erkende aanleiding, uit een bepaald berigt en uit de bewoordingen der clausule zelve de zin en bedoeling van partijen ten duidelijkste blijkt, en die zin en bedoeling geene andere kunnen zijn dan deze: dat de verzekering nietig en vervallen zou zijn, indien het later mogt blijken dat de Chilmark op 22 Maart 1842 zich bevond op 34° 16″ Z. B., 28° 3″ O. L., met gebroken voorsteng en kluiverboom en de Kapitein en twee man van de equipage slechts levende;

dat zeker eenig verschil omtrent bijzaken tusschen het werkelijk gebeurde en het berigt de toepassing der clausule van nulliteit niet zou in den weg staan, maar dat de hoofdzaken, het zich bevinden van het schip ongeveer op de opgegevene lengte en breedte in ontredderden toestand op 29 Maart 1842, zich later moesten bevestigen, zou de clausule van nulliteit kunnen worden toegepast.

dat een andere zin en bedoeling niet denkbaar zijn, daar toch de geassureerden niet kunnen hebben toegestemd in de voorwaarde van nietigheid der verzekering, indien te eeniger tijd, wanneer ook *na* 29 Maart 1842, schip en lading ten gevolge van een soortgelijk evenement mogten vergaan of beschadigd worden, terwijl ook de verzekeraars iets dergelijks als geheel strijdig met den aard van het verzekerings-contract, niet kunnen verlangd hebben;

dat intusschen de Chilmark, eerst op 14 Maart 1842 van Batavia vertrokken, zich onmogelijk op de opgegevene lengte en breedte kon bevinden, en het uit de beweringen van beide

partijen en uit het uittreksel uit het logboek blijkt, dat het schip op 29 Maart 1842 was zeilende in Straat Sunda, terwijl eerst na 8 April 1842, ten gevolge van twist, wantrouwen en muiterij, een deel der equipage is afgesloten en alstoen eerst de voornaamste schade is ontstaan.

Dat het beweren der ged. dat het berigt in de Koophandel en zeevaarttijdingen N°. 77, voorkomende, de Chilmark betrof, welke door de Fama was gepraaid, hier tot geen bepaald onderzoek behoeft aanleiding te geven, daar het uit het aangevoerde allezints blijkt, dat het berigt de Chilmark niet kon betreffen.

dat hier tegen niets afdoet het berigt, voorkomende in de Koophandel en zeevaarttijdingen van 17 Nov. 1842, N°. 138, daar het uitgaat van het aannemen der waarheid van het berigt in N°. 77 vervat, welk berigt bewezen is onwaar te zijn en het ook ter dezer zake onverschillig is, of de Chilmark zich op eene andere plaats, in lateren tijd, bevonden heeft in eenen toestand, die eenige overeenkomst aanbood met dien, welke omtrent eenig schip, welk dan ook, wordt opgegeven in het berigt van 28 Junij 1842.

O. omtrent de tweede vraag en wel voorloopig en in het algemeen, dat wel in de voordragt namens de ged. sprake is geweest van voorwetenschap der E. van den toestand waarin de Chilmark zich bevond vóór het sluiten der verzekering, maar dat op dien grond niet is geconcludeerd tot vernietiging van het contract, gelijk nog nader blijkt daaruit, dat de ged. de teruggave der premie aanbiedt, hetgeen bij vernietiging van een assurantie-contract, op grond van voorwetenschap der geledene schade aan de zijde des verzekerden niet te pas komt, zoodat de regter in casu de vraag der voorwetenschap, waaromtrent overigens geen bewijs of vermoeden bestaat, niet behoeft of behoort te onderzoeken.

O. dat de regter evenmin heeft te onderzoeken of de E. bevoegd zijn in deze, bij wege van abandonnement vergoeding van totale schade te vragen, daar de E. zelve erkennen dat zij van dit middel geen gebruik hebben kunnen maken, noch wer-

kelijk gemaakt hebben, maar alleen vragen vergoeding van de geleden schade, die zij beweren totaal te zijn, onder aanbod van cessie van actie, tegen wien blijken zal te behooren;

dat derhalve thans de eenige vraag ter beslissing overig blijft, of de E. het geleden totaal verlies genoegzaam hebben gejustificeerd, om daarop hunne vordering tot schadeloosstelling te kunnen gronden.

O. dat partijen het eens zijn, dat zoo er verlies is geleden, een deel van het verzekerde onderwerp is verloren gegaan vóór of bij het terugkomen van de Chilmark te Batavia, en een ander deel op den overtogt van Batavia naar Amsterdam is beschadigd en dat hier zijn twee partiële schaden:

dat de E. ten opzigte van het eerste verlies zich gronden op eene ten processe aanwezige avarij-rekening, door de E. overgelegd en hier boven aangehaald;

dat de ged. hiertegen heeft aangevoerd, dat deze rekening niet als bewijs konde gelden der geledene schade, omdat de E. zelve die rekening niet wilden erkennen.

O. dat het feit van het lijden van schade tusschen het vertrek van de Chilmark, uit Batavia op 14 Maart 1842 en zijne terugkomst aldaar op 30 April 1842, geen punt van verschil uitmaakt, maar door beide partijen wordt erkend.

O. dat het onverschillig is te onderzoeken of deze schade moet geweten worden aan een meer eigenlijk zeeëvenement dan aan verzuim of schelmerij van schipper of scheepsvolk, daar de ged. voor beide evenzeer verzekerd heeft of aansprakelijk is.

O. dat de hoegrootheid der geledene schade wordt geconstateerd door de, door de E. overgelegde, rekening, in verband met de bewezene en met eene van wege de ged. niet tegengesproken omstandigheid, dat van de ingeladen 970 kranjangs of kanassers, slechts 250 te Amsterdam zijn aangekomen, waaruit volgt, dat de reeds te Batavia geledene schade bedraagt, 719 kranjangs of kanassers, zijnde één kranjang of kanasser vermist, zonder dat men weet hoe.

O. dat de niet-erkenning der rekening door de E. niets afdoet bij de beoordeeling der vraag of daardoor de hoegroot-

heid der schade kan bewezen worden, daar de E. zich niet geregtigd hebben geacht, om die rekening te erkennen *als avarijrekening*, en voor zoover daarbij een nadeelig saldo van £ 73.10.4, ten laste der eigenaars van de lading is gebragt, doch dat hieruit niet volgt, dat deze rekening in verband met andere omstandigheden niet zou kunnen en behooren te strekken tot bewijs van het feit, hetwelk de ged. niet heeft ontkend of tegengesproken, dat te Batavia 719 beschadigde kanassers zijn verkocht, en dat de E. van de opbrengst niets hebben ontvangen.

O. dat alzoo de schade, die de E. op de reis tusschen 29 Maart en 30 April 1842 geleden hebben, bestaat in de waarde van 719 kanassers of kranjangs berekend naar den maatstaf bij de polis aangenomen.

O. dat deze schade door de ged. moet vergoed worden, zelfs dan, wanneer de tweede partiële schade niet of niet geheel zou kunnen toegewezen worden, daar, indien een eischer te veel vraagt, hiervan het gevolg is, dat alleen het hem toekomende moet worden toegewezen en het overige ontzegd, doch geenzins dat hij, gelijk de ged. ten onregte beweert, deswege ten eenemale niet ontvankelijk moet worden verklaard.

O. wat betreft de tweede partiële schade het erkend en bewezen is, dat 250 kanassers of kranjangs van de 970 te Amsterdam zijn aangekomen, terwijl één kranjang of kanasser geheel is verloren, waar, is onbekend; dat niet de toestand der suiker maar alleen eene beweerde hooge vracht voor die suiker te betalen, wegens het vervoer derzelve uit Engeland naar Amsterdam, oorzaak zou geweest zijn waarom de E. deze 250 kranjangs of kanassers niet hebben in ontvang genomen.

Dat intusschen de E. deze 250 kranjangs of kanassers wel hadden kunnen ontvangen, zonder hunne actie tegen schipper Smith te verliezen, indien zij slechts de noodige voorbehoedmiddelen hadden genomen, in welk geval zij tevens zonder zich te praejudiciëren, of de vracht hadden kunnen betalen, of des verkiezende, omtrent de verschuldigde hoegrootheid derzelve eene regterlijke beslissing inroepen.

O. dat de E. het dus aan zich zelven te wijten hebben, dat

zij deze 250 kanassers of kranjangs niet in hun bezit gekregen hebben, en derhalve het geheel bedrag derzelven niet als geleden schade ten laste der ged. kunnen brengen.

O. dat wel in algemeene bewoordingen door de E. is beweerd, dat de vracht voor het overbrengen van deze suiker van Engeland naar Amsterdam buitensporig hoog zou zijn, en dat dit aan de schelmerij van Kapt. Smith zou zijn te wijten, doch dat noch het een noch het ander van deze sustènuën is bewezen, en niet eens is opgegeven, welk gedeelte der vracht als billijk, en welk gedeelte als buitensporig moet worden beschouwd.

O. dat derhalve wat de schade op deze 250 kanassers of kranjangs betreft, daarvan niet anders blijkt, dan dat 10306 Ned. ℔ door het zeewater van buiten zijn beschadigd, welke schade ten laste der verzekeraars komt, en blijkens geregtelijke opneming bedraagt ƒ 1,50 per 100 Ned. ℔, en dus te zamen eene somma van ƒ 154.59.

O., met betrekking tot de derde vraag, dat de ged. grootendeels, maar ook de E. voor een gedeelte, in het ongelijk worden gesteld, en dat er dus termen bestaan om de kosten gedeeltelijk te compenseren.

Regtdoende in het eerste ressort.

Gezien de artt. 1374, 1379 en 1380 B. W. 270, 275 663 sqq. K. 52, 56, 620 en volg. B. R.

Ontzeggen aan de ged. hare vordering tot nietigverklaring der geslotene verzekering met verwerping tevens van haar aanbod tot teruggave der premie van assurantie.

Veroordeelen de ged., om aan de E. uit te betalen 1°. de som van ƒ 741,23½, zijnde, als hebbende de ged. voor ƒ 1000, en alzoo voor $\frac{1}{54}$ deel genomen in het geassureerde, het $\frac{1}{54}$ gedeelte in de somma van ƒ 40,026.80, welke is de waarde van 719 kranjangs suiker, berekend naar de waarde, waarop de verzekerde 970 kranjangs te zamen bij polis zijn getaxeerd en 2°. de som van ƒ 2,86, zijnde $\frac{1}{54}$ deel in de geconstateerde schade van ƒ 154,59, over de alhier aangebragte 250 kranjangs suiker enz., en zulks tegen behoorlijke kwijting van de E.

N°. **23.**

en cessie van hunne actie of actiën tegen den schipper van het schip Chilmark of wien het anders mogt aangaan, voor zoover betreft de schade tot welker vergoeding de ged. bij dit vonnis is veroordeeld.

Ontzeggen den E. hunnen verderen en meerderen eisch.

Veroordeelen de Eischers in ¼ en de gedaagden in ¾ der kosten enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam, den 15 October 1846, door Mr. D. A. Walraven, A. C. Cosman, D. A. Portielje.

Hiervan geen hooger beroep.

No. **24.**

(**) F. J. B.

c^a.

K. & C°.

Wij ondergeteekenden.

O., dat de in de polis voorkomende clausule, *vrij van beschadiging, ten ware het verzekerde door schipbreuk meerder dan* 50 *pCt., schade of beschadigdheid hadde*, in het belang van den verzekerde eene beperking inhoudt van het bij art. 646 W. K. vermelde en vroeger meer algemeen beding *vrij van beschadigdheid;*

O. dus, dat de verzekerde, die zich op dat beding beroept, het bewijs moet leveren;

1°. dat er eene beschadigdheid aan het verzekerde bestaat van meer dan 50 pCt.; en

2°. dat die beschadigdheid door schipbreuk is veroorzaakt, en het dus de vraag is, in hoeverre de E. dat bewijs heeft geleverd;

O., te dien aanzien, dat in de door den E. overgelegde stukken vermeld wordt, dat de schipper na veel slecht weder en storm in het Engelsche kanaal te hebben gehad, en het onmogelijk vindende om de lading zoodanig duurzaam te beves-

tigen, dat men de reis veilig kon voortzetten (zijnde de lading losgebroken, driftig geworden en verschillende kaaskisten stuk geslagen en in het ruim verloren), besloten heeft, naar de Engelsche kust af te houden en op 4 Dec. 1850 te Torbij is binnengeloopen, ten einde de geledene schade te onderzoeken en te repareren; dat vervolgens het schip door een scheepsgezagvoerder en twee scheepsbouwmeesters ten verzoeke van den agent voor Lloijds te Torbij en van den schipper is onderzocht en zwaar beschadigd bevonden, terwijl de kosten der reparatie aanmerkelijk meer naar hunne meening zouden bedragen dan het zou waardig zijn, nadat die in eenige Britsche haven zullen zijn ten uitvoer gelegd;

O., dat van den toestand der lading verder ten processe niets is gebleken, dan alleen, dat in openbare veiling te Brixham Torbij op 2 April 1851. 380 kisten kaas met nog eenige gebroken kazen zijn verkocht, bruto hebben opgebragt £ 850.6.2 en na aftrek der kosten netto £ 600.2.10;

O. dat, daargelaten, wat omtrent den vorm dier stukken en verdere formaliteit bij pleidooijen is aangevoerd, dit zeker is, dat er geene expertise of taxatie der kaas in den zoo gezegd beschadigden staat is geschied, en daardoor al dadelijk het bewijs ontbreekt, zoowel, dat werkelijk de bewuste partij kaas door schipbreuk is beschadigd geworden, als dat de schade overeenkomstig het beding, bij de polis gemaakt, meer dan 50 pCt. zou hebben bedragen; dat, voor zoover men dit bewijs uit den afloop der veiling wil putten, gelijk de E. gepoogd heeft, men daarop stuit, dat zij niet dadelijk na de aankomst in de noodhaven, maar eerst circa 4 maanden later heeft plaats gehad;

O., bovendien, dat, wanneer de uitkomst dier veiling de maatstaf der schade moet zijn, daaruit integendeel zou volgen, dat de kaas geen 50 pCt. schade heeft gehad, daar zij, wel verre van minder dan de getaxeerde waarde bij de polis, bruto meer dan die waarde heeft opgebragt, waaruit volgt, dat in facto nimmer kan worden aangenomen, dat de bewuste kaas, op het tijdstip van het arrivement, eene schade van 50 pCt. door schipbreuk zou hebben gehad;

No. 24.

O. dat, wel is waar, de E. zich hiertegen heeft beroepen op den regel; bona non intelligguntur nisi deducto aere alieno en beweerd, dat de netto-opbrengst beslissen moest, maar dat die regel hier waar het de uitlegging van een bij polis gemaakt beding geldt, te weten het al of niet bestaan van eene schade van 50 pCt. door schipbreuk, niet van toepassing is;

O. derhalve, dat, daar de E. niet heeft bewezen, dat in casu de kaas is beschadigd, immers dat de schade meer dan 50 pCt. bedraagt, een onderzoek naar de vraag, of die schade kan gezegd worden door schipbreuk te zijn veroorzaakt, nutteloos zijn zou;

Gezien art. 646 en volgende W. K.

Regtdoende in het eerste Ressort;

Ontzegt den eisch, enz.

Aldus gewezen te Amsterdam 24 November 1853, door Mr. A. D. Meijer, D. A. Walraven en M. H. 's Jacob.

Hiervan geen hooger beroep.

No. 25.

(§§) VONNIS VAN DE REGTBANK TE AMSTERDAM.

van 27 Maart 1840.

O. dat de ged. met en benevens nog andere assuradeurs, bij polis, dd. 18 April 1839, alhier geteekend ten behoeve van de E. of die het anders geheel of ten deele zoude moge aangaan, hebben verzekerd, onder anderen, 46 ronde pakken katoen, geladen of nog te laden in het schip, genaamd Sara Anna Cornelia, Kapt. N. K. Dijkhuis, van Suriname, en alle circumjacentiën van dien af tot Amsterdam toe, en zulks voor eene som van ƒ 66.65;

O. dat de E., bewerende, dat deze partij katoen, gedurende de reize, ten gevolge van zeeëvenementen, zoude zijn beschadigd geworden, en dien ten gevolge van den ged. vorderen, allen voor hun aandeel, vergoeding van deze schade, door de

E. begroot, naar aanleiding van een onderzoek van experts, door partijen onderling gekozen, op $29\frac{19}{20}$ pCt. over de geheele verzekerde som;

O. dat de ged. hiertegen beweren, dat de gedane verzekering behoort te worden verklaard nietig, zoowel op grond dat de omstandigheid, door een schipper op het cognossement aangeteekend, dat voormelde katoen reeds bij de inlading niet in behoorlijken staat geweest zou zijn, door de E. aan de ged. niet is kenbaar gemaakt, alsmede uit hoofde dat reeds tijdens de verzekering de schade zou bestaan hebben, terwijl de ged. vermeenen in elk geval ongehouden te zijn om de mindere waarde te vergoeden, die niet door zeeschade zou zijn veroorzaakt, maar door den slecht geconditioneerden staat van de partij katoen;

O. dat uit de beëedigde scheepsverklaring door den schipper N. K. Dijkhuis en eenige zijner scheepsgezellen, voor den kanton-regter van het eerste kanton dezer stad, den 4 Mei 1839 afgelegd, voldoende blijkt, dat het door hem gevoerde schip, Sara Anna Cornelia, geene gunstige reize gehad en stormen en zwaar weder doorgestaan heeft, ten gevolge waarvan hetzelve meermalen hooggaande zeeën geleden en zwaar gewerkt heeft en aan menigvuldig op- en overgekomen zeewater is blootgesteld geweest;

O. dat uit het rapport van de door wederzijdsche partijen, tot onderzoek der in voormeld schip ingeladene partij katoen, benoemde deskundigen, in dato 6 Mei 1839, in verband tot de zoo even gemelde scheepsverklaring, volkomen wordt bewezen, dat de bovengemelde zwaar door zeewater beschadigde 46 balen katoen, ten gevolge van de bij voorzegde scheepsverklaring behoorlijk geconstateerde zeeëvenementen, zijn beschadigd geworden;

O. dat het uit den inhoud van meergemelde verklaring wel is op te maken, dat op den 18 April 1839, waarop de verzekering is gesloten, de voorzegde schade aan de verzekerde goederen reeds bestond; maar dat uit de omstandigheid dat de toestand der lading, die op dat tijdstip in het nog van het

Nieuwe Diep naar deze stad op reize zijnde schip ingeladen was, en van welker voorloopige opneming of lossing niets ten processe is aangevoerd, veel min bewezen, niet dan na de aankomst en de ontlading van hetzelve schip alhier zal zijn ontdekt en bevonden, genoegzaam blijkt, dat de E. tijdens de door hen gedane verzekering van de bestaande schade geen kennis gedragen hebben;

O. dat op het cognossement van de hier voren gemelde partij katoen, door den schipper wel is melding gemaakt van den slechten staat van het doek der ronde balen, tijdens de inlading, en dat van deze aanteekening aan de verzekeraars, tijdens het sluiten der verzekering, geene kennis is gegeven, maar dat het door de ged. geenzins bewezen is, dat de E. hen te kwader trouw daarvan onkundig zouden hebben gelaten; welk bewijs echter ten deze des te sterker zou behooren geleverd te worden, uit hoofde de aard en hoedanigheid van pakking van ronde balen katoen, meermalen, zoo als zulks aan de handelaars in dit vak bekend is, te weeg brengt, dat het doek waarin dezelve geëmballeerd zijn, in ontramponeerden staat is, zonder dat daarom de katoen zelve beschadigd wordt, weshalve het eerder te veronderstellen is, dat de E. die aanteekening van den schipper op het cognossement beschouwd hebben als eene door hem uit voorzigtigheid gedane vermelding van een niet ongewoon gebrek, dan wel dat zij aan dezelve een zoodanig gewigt zouden hebben gehecht, dat zij dezelve, ten einde geen gevaar te loopen van geene verzekering te kunnen verkrijgen, met opzet zouden hebben verzwegen;

O. dat, indien men al eens aanneemt, zoo als dit door de ged. wordt beweerd, dat de verzekering, door hen op andere voorwaarden zou zijn gesloten geworden, indien zij van de voormelde aanteekening op het cognossement hadden kennis gedragen, de ged. evenwel bij de polis uitdrukkelijk hebben afgezien van het regt, om de wetsbepaling van art. 251 K. tegen de verzekerden in te roepen, en dat er in de onderhavige zaak noch ter goeder trouw, noch volgens usantie termen voorhanden zijn, om dat art. toe te passen;

O. dat de ged. wel hebben beweerd, dat de omstandigheid van den slechten staat van het doek der balen, van zoo groot gewigt moet geacht worden, dat zij, indien dezelve hun ware bekend geweest, geheel niet zoude verzekerd hebben, en dat een afstand hunnerzijds van het regt, om dergelijke omstandigheid voor zich in te roepen, volgens art. 254 zou zijn nietig, edoch dat de ongegrondheid van dit beweren al dadelijk blijkt, wanneer men in het oog houdt, dat het toch niet wel ernstig is vol te houden, dat de meer of min goede staat van emballage van eenig verzekerd voorwerp, tot het wezen van het contract van verzekering zou behooren, daar toch, indien de redenering der ged. ten deze opzigten gegrond ware, de geheele afstand van art. 251 K. algemeen en bijna in alle polissen voorkomende, niets beduidt, en in verre de meeste gevallen door het inroepen van art. 254 krachteloos gemaakt kan worden;

O. dat de ged. zelve dan ook de zwakheid van dit hun beweren hebben toegegeven door het argument, dat men, in gevallen, gelijk het onderhavige, bekend zijnde met den min goeden staat van emballage, gewoon is de verzekering te doen met bijvoeging der clausule: *vrij van beschadiging;*

O. dat mitsdien de ged., zoo wel uit hoofde van den afstand door hem gedaan van de bepaling van art. 251, als op grond, dat de aan de verzekerde goederen toegebragte schade bewezen is zeeschade te zijn, gehouden en verpligt zijn, om die schade aan de E. te vergoeden;

O. dat de begrooting dier schade ten gevolge van een onderzoek en taxatie van door wederzijdsche partijen benoemde deskundigen is geschied, en door de E. behoorlijk wordt gejustificeerd;

Gezien artt. 246, 269, 270, 597 K., en artt. 52 en 56 B. R.;

Veroordeelt den ged. enz.

Hiervan geen hooger beroep.

No. 26.

(*) N. D. B.

c[a].

L. A. B. & Zoon enz.

De Ondergeteekenden.

O. Wat de daadzaken betreft: dat de ged. aan den E. hebben verzekerd 80 vaten talk, geladen in het schip Pallas, Kapt. J. C. Lange, van Odessa naar Amsterdam, getaxeerd op eene waarde van ƒ 15,000, later nog met ƒ 3000 verhoogd, tegen eene premie van 1½ en 2 pCt., blijkens polis van assurantie, in dato 10 Aug. en 9 Oct. 1846; dat de E. beweert dat gemelde vaten talk ten gevolge van zeeëvenementen beschadigd zijn, en dat elk der ged. voor zooveel hen betreft gehouden is die schade te vergoeden;

dat die schade bedraagt eene somma van ƒ 3049.01, welke geslagen over de getaxeerde gezonde waarde van gemelde talk, ten bedrage van ƒ 19056.32 uitmaakt 16 pCt.

Weshalve namens den E. is geconcludeerd tot veroordeeling der ged. tot betaling aan den E. eener somma van ƒ 1280 zijnde 16 pCt., over de respectivelijk door hen verzekerde sommen met de interessen enz.,

dat de ged. bij antwoord hebben beweerd: dat talk is eene vloeibare waar, dat de verzekeraar niet gehouden is tot vergoeding van eenige schade veroorzaakt door lekkaadje of smelting, ten ware zulks uit stooten schipbreuk of stranding van het schip was ontstaan, of door dien de verzekerde goederen in eene noodhaven zijn gelost en herladen;

dat het stooten op en over den grond op 20 Nov., in de scheepsverklaring vermeld, niet tot eenige vergoeding kan aanleiding geven, aangezien, volgens dezelfde verklaring op 16 Nov. veel graan en talk bij het pompen is verloren gegaan;

dat 2°. hetgeen door den schipper op en over den grond stooten wordt genaamd geene zoodanige stooting is als voor welker gevolgen, ten opzigte van vloeibare waren, de verzekeraar zou aansprakelijk zijn;

Dat dan ook dat stooten van weinig beteekenis is geweest, blijkens den toestand der verdere lading en van het schip na aankomst te Amsterdam,

dat derhalve de ged. voor zooverre de schade door lekkaadje of smelting is veroorzaakt en mitsdien voor de geheele vermindering in gewigt niet zijn aansprakelijk,

dat bovendien het ingeladen gewigt niet is geconstateerd en de juistheid der reductie van Russisch in Nederl. gewigt niet is bewezen, van welken grond van defensie echter door den Advocaat der ged. bij pleidooi is afgezien.

dat het beweren van den E. van schade uit hoofde van vermindering in qualiteit ten gevolge van zeewater, is ongegrond, aangezien talk door zeewater niet in qualiteit veranderen kan, en de onmogelijkheid daarvan ten allen tijde door scheikundigen kan worden bewezen.

dat de oorzaak van de wanheid der vaten uit de scheepsverklaring zelfs niet kan blijken, zoodat ook daarvoor de verw. niet zijn aansprakelijk, evenmin als voor de verdere onkosten in rekening gebragt.

Weshalve voor de ged. is geconcludeerd:

dat de E. zal worden verklaard niet ontvankelijk enz., en subordinaat, wanneer zulks door arbiteren noodig geacht werd, dat bij interlocutoire uitspraak zou worden bevolen, dat de deskundigen, die de in hetzelve schip geladen rogge en het schip zelf na aankomst hebben onderzocht, als getuigen zullen worden gehoord en almede voor zooveel noodig, dat bij dezelfde of gelijke uitspraak zou worden bevolen, dat de omstandigheid of talk in hoedanigheid of hoeveelheid door zeewater al dan niet kan verminderen door bekwame scheikundigen zal worden onderzocht, alles met voorbehoud der kosten in dit geval tot aan de eind-uitspraak.

O., in regten: dat uit deze daadzaken voortvloeijen de volgende regtsvragen:

1°. behoort talk tot dergelijke waren, als waarvan art. 643 K. melding maakt, en is mitsdien de bepaling van dit art. toepasselijk op verzekering van talk?

2°. Zoo neen, is de schade, welker vergoeding door den E. wordt gevorderd, bewezen?

O., omtrent de eerste vraag: dat art. 643 K. bevat eene uitzondering van den algemeenen regel, welke in art. 637 K. is opgenomen en derhalve is *strictae interpretationis;* dat mitsdien onder het woord *dergelijke*, voorkomende in art. 643 K. geene andere waren mogen verstaan worden dan die, welke geheel en volkomen in aard overeenstemmen met de waren, aldaar genoemd; dat een aandachtig nagaan van den aard dier waren tot het besluit leidt, dat de Wetgever hier bedoeld heeft zulke waren, die op den duur of voor het minst aanvankelijk vloeijend zijn, die derhalve uit hare natuur zelve noodwendig en altijd meer of min tot lekkaadje aanleiding geven; dat deze bedoeling des Wetgevers duidelijk blijkt uit de in dat art. genoemde voorbeelden, daar zelfs ook pek, hoewel door verloop van tijd eene harde zelfstandigheid opleverende, aanvankelijk zoodanig vloeijende is, dat er met verzending steeds eenige lekkaadje door de reeten van de duigen vergezeld gaat;

dat de woorden *lekkaadje* of *smelting* in hetzelfde art. betrekking hebben, wat *lekkaadje* aangaat, op de eigenlijk vloeijende waren, en wat *smelting* aanbetreft, op de vloeibare waren in dat art. genoemd, *suiker* en *zout;* dat de bepaling echter omtrent *suiker* en *zout* is limitatief en niet kan uitgestrekt worden tot andere waren, welke evenzeer, hoewel dan op andere wijze, vloeibaar kunnen worden;

O., dat bij deze kennelijke bedoeling des Wetgevers, het art. 643 niet kan worden toegepast op talk, aangezien deze uit haren aard is eene vaste, compacte zelfstandigheid, die niet vloeijend zijnde, geene aanleiding geeft tot lekkaadje; dat talk alleen door aangebragte hitte vloeibaar is te maken, en ten dien opzigte gelijk staat met boter en vele andere artt., waarvan jaarlijks groote verzendingen en waaromtrent vele verzekeringen plaats hebben, doch waarop nimmer de toepasselijkheid van art. 643 beweerd is.

O., dat uit het vorenstaande voortvloeit, dat art. 643 op de quaestieuse verzekering van talk niet is van toepassing, dat der-

halve de algemeene regel omtrent verzekering, ook omtrent deze verzekering van talk geldt, en daarmede het eerste gedeelte der subordinate conclusie van de verw. vervalt, het verhoor der deskundigen als getuigen omtrent het overige deel der der lading en den toestand van het schip na de aankomst te Amsterdam.

O., dat als nu de vraag moet beantwoord worden of de schade is bewezen?

O., ten dien opzigte dat de E. overlegt tot bewijs der schade en van het beloop daarvan: 1°. eene in behoorlijken vorm opgemaakte en beëedigde scheepsverklaring in dato 15 Dec. 1846, voor den Kantonregter te Amsterdam, 2°. een in behoorlijken vorm na afgelegden eed uitgebragt rapport van drie geregtelijk benoemde deskundigen, 3°. eene schaderekening opgemaakt door den assurantiebezorger F. C. Z.

dat uit de scheepsverklaring blijkt, dat het schip Pallas op de reis van Odessa naar Amsterdam herhaaldelijk zware stormen heeft doorgestaan, dat het schip daardoor meermalen en gedurende geruimen tijd onder water lag en de pompen dikwijls buitengewoon in gang moesten gehouden worden; dat o. a. op 11 Nov. 1846, de luiken hebben moeten digtgemaakt en geschalkt worden en blijven, wegens ongunstig weder, de hooge zee, allervreesselijkste stortzeeën en harden wind;

O. dat, het aanwezen van zeeëvenementen aldus op eene wettige wijze volkomen is bewezen en de verw. dan ook niet hebben beweerd, dat er geene zoodanige evenementen zouden hebben plaats gehad, als welke in eene gewone verzekering aanleiding tot schadevergoeding zouden geven, en dat tevens door den inhoud der scheepsverklaring verklaard wordt het broeijen van het graan, het gedeeltelijk vloeibaar worden van de talk, de vermindering van de hoeveelheid en de wanheid en slechtheid der vaten, waarin de talk was geladen;

dat intusschen juist stormen en stortzeeën de aanleiding waren tot het digtmaken en schalken der luiken, en de schade hierdoor veroorzaakt, aan niets anders dan aan zeeëvenementen moet of kan worden toegeschreven.

N°. 26.

O. dat door het tweede stuk wettiglijk wordt bewezen: 1°. dat de vaten stuk en wan waren, 2°. het bedrag van het verlies in gewigt hetwelk $6\frac{1}{28}$ pCt. uitmaakt, terwijl de vermindering in kwaliteit wordt geschat op $7\frac{11}{14}$ pCt., zoodat het gezamenlijke verlies naauwkeurig is aangewezen en opgegeven wordt te bedragen $13\frac{23}{28}$ pCt.

O. dat hier tegenover de ged. hebben beweerd, dat talk noch in hoeveelheid, noch in hoedanigheid door zeewater kan verminderen en subordinaat hebben geconcludeerd tot admissie, om dit beweren door een onderzoek van bekwame scheikundigen te bewijzen; dat evenwel wat de hoeveelheid aangaat, het niet de vraag is of zeewater de hoeveelheid talk kan verminderen, maar of de hoeveelheid talk niet door ongevallen op zee kan afnemen; dat intusschen zoodanige ongevallen ten processe aanwezig zijn, en dus het gevraagde onderzoek door de verw. als ter zake niet afdoende, niet kan worden toegestaan; dat wat de vermindering der hoedanigheid van talk door zeewater aangaat, het al weder niet de vraag is, of de aard en hoedanigheid van talk door zeewater veranderen, maar alleen of talk lang aan zeewater blootgesteld geweest en daarvan door kleur als anderzins blijkbare sporen dragende, niet in verkoopswaarde vermindert, en dat de vermindering in verkoopswaarde het verlies van den koopman veroorzaakt; dat de verandering van aard door scheikundigen zou moeten onderzocht worden, maar dat de vermindering in verkoopswaarde door makelaars en handeldrijvenden in talk dient onderzocht te worden;

dat in het tweede aangehaalde stuk omtrent de vermindering in verkoopswaarde eene stellige verklaring voorkomt en dit stuk ook in dit opzigt een wettig bewijs oplevert, zoodat ook het tweede gedeelte van de subordinate conclusie der verw. bij de beslissing in deze niet kan te pas komen.

O. dat wat de gevorderde 16 pCt. betreft gebaseerd op de schaderekening, de verw. wel hebben gezegd in het algemeen voor de verdere onkosten niet aansprakelijk te zijn, doch niet een enkelen post der schaderekening hebben bestreden; dat die onkosten in bijzonderheden niet bestreden, noch bovenmatig te

achten, intusschen als noodzakelijke gevolgen der schade, waarvoor de verw. vergoeding schuldig zijn, moeten geacht en daarom door de verw. moeten vergoed worden.

Gezien de artt. 643, 637, 712 K.; artt. 56, 315, 586, No. 1, W. v. R.

Regtdoende in het eerste Ressort.

Veroordeelen de verw. om aan den E. te betalen de somma van *f* 1280 enz.

Gewezen te Amsterdam 20 Januarij 1848, door Mr. D. A. Portielje, W. Poel, A. van Geuns.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 27.

(*) K. & C°.

c^a.

H. E. S. enz.

De ondergeteekenden.

O. ten aanzien der daadzaken;

Dat blijkens polis van assurantie dd. 9/10 April 1847, door de verw. ten behoeve der E., of die het geheel of ten deele zou mogen aangaan, is verzekerd eene som van *f*6100 op 2944 brooden melis, verdeeld in drie seriën, geladen of toen nog te laden in het schip Jacob Cats, Kapt. J. A. K., op eene reis van Amsterdam en alle circumjacentiën van dien af tot Triest, en zulks op iedere serie afzonderlijk, zoo als die bij polis zijn getaxeerd en vastgesteld, zullende hetgeen bevonden mogt worden meerder verzekerd te zijn dan factura bedrag, geconsidereerd worden als op ingebeelde winst te zijn verzekerd, in welke begrooting door partijen is genoegen genomen, terwijl eindelijk bij de polis is opgegeven, dat de goederen los in de kajuit zijn geladen.

Dat de E. op grond, dat de gemelde koopmanschappen op de reis ten gevolge van zeeëvenementen, waartegen verzekerd

was, schade hebben geleden, welke de verw. ieder voor zooveel hen betreft, gehouden zijn te vergoeden, met overlegging van eene daartoe betrekkelijke schaderekening hebben geconcludeerd, dat bij vonnis van arbiters in het eerste ressort de verw. zullen worden veroordeeld, om aan den E. te betalen de somma van ƒ 1403, zijnde 23 pCt. over de respectivelijk door hen verzekerde sommen, en zulks enz.

dat door de verw. daarentegen is geconcludeerd, dat de E. in hunnen gedanen eisch en genomene conclusiën zullen worden verklaard niet ontvankelijk enz., op grond dat niet is bewezen, ja veeleer uit de stukken het tegendeel zou blijken, dat de verzekerde goederen op de reis door zeeëvenementen, waartegen verzekerd is, schade hebben geleden, dat de verbindtenis door verzwijging is vernietigd en krachteloos, en dat ook zelfs bij het wettig bestaan der verbindtenis, de berekening der schade ten eenenmale verkeerd is opgemaakt;

O. dat zich naar aanleiding hiervan in regten de navolgende vragen voordoen:

1°. Is het ten processe volledig bewezen, dat de schade waarvan vergoeding gevraagd wordt, veroorzaakt is door zeeëvenementen op de verzekerde reis?

2°. Is de verzekering door verzwijging krachteloos gemaakt? en

3°. Is het bedrag der gevorderde schade behoorlijk daargesteld?

O. ad Ium, dat het in het algemeen niet kan worden ontkend, dat ten aanzien van goederen, waren of koopmanschappen, welke dadelijk na de lossing door deskundigen worden bevonden door zeewater te zijn beschadigd, er eene wettige praesumtie kan geacht worden te bestaan, dat die schade door zeeëvenementen op de verzekerde reis is te weeg gebragt, vooral wanneer uit de scheepsverklaring blijkt, dat het schip met genoegzame zeeëvenementen op de verzekerde reis heeft te worstelen gehad.

O. dat de in de Jacob Cats geladene melissen moeten geacht worden in goeden en in welgeconditioneerden staat hier te lande

te zijn geladen; dat het schip op de reis hevig slingerde en zwaar werkte en water op het dek heeft gekregen; dat het schip op den 6 Julij 1847 te Triest aangekomen zijnde op den 13 daaraanvolgende door de ontvangers der melissen aanvrage is gedaan aan den Nederl. Consul tot benoeming van experts, dat dit onderzoek der deskundigen werkelijk na ontlossing, op den 20 Julij plaats gevonden en als resultaat heeft opgeleverd, dat van de 2944 brooden, een getal van 1773, min of meer door zeewater was beschadigd, waarna de geheele partij zoo gezond als beschadigd in het openbaar te Triest is verkocht.

O. dat wel is waar door den schipper en de equipage bij hunne verklaring op den 17 Julij 1847 te Triest afgelegd, is betuigd, dat bij het openen der luiken de lading droog en goed geconserveerd bevonden is, zoo zelfs, dat de onderste laag door experts even droog als de bovenste gezien werd, doch dat die verklaring van den schipper en de equipage, ten aanzien van de al of niet beschadigdheid der lading, niet als voldoend bewijs in regten gelden kan, tegenover eene formeele en beëedigde verklaring van deskundigen, genoegzaam dadelijk na de lossing uitgebragt.

O. dat dit nog bevestigd wordt door de waarschijnlijkheid, dat de melissen, volgens opgave in de polis los in de kajuit zijn geladen geweest, in welk geval er zelfs geen strijd hoegenaamd zoude bestaan tusschen de scheepsverklaring en de gehoudene expertises, vermits in de eerste uitsluitend van de lading *in het ruim* wordt melding gemaakt.

O. daarenboven dat het zien van den schipper, bij het openen der luiken, dat de lading tot de onderste laag toe droog en wel geconserveerd was bevonden, de mogelijkheid niet uitsluit, dat bij en na de lossing, bij eene naauwkeurige opneming der melissen, door deskundigen, deze werkelijk voor een gedeelte door zeewater zijn beschadigd bevonden.

O. dat dus in casu als voldoende bewezen moet worden aangenomen, dat de verzekerde melissen immers voor een gedeelte zijn beschadigd geworden, ten gevolge van zeeëvenementen, waarvoor de ged. aansprakelijk zijn.

O. ad IIum, dat, al ware het ten processe volledig uitgemaakt, dat de verzekerde melissen niet los in de kajuit, volgens opgave in de polis vervat, maar in het ruim geladen geweest zijn, daaruit echter geenzins volgens de Wet eene verkeerde en onwaarachtige opgave of verzwijging van dien aard zou volgen, dat daardoor de verzekering zou zijn vernietigd, daar die omstandigheid niet van dien aard is, dat de overeenkomst daarom niet of niet onder dezelfde voorwaarden zou zijn gesloten.

O. ad IIIum, dat, aangenomen zijnde, dat van de te Triëst aangebragte melissen zekere hoeveelheid door zeewater beschadigd bevonden is, het hier de vraag alleen zijn kan of dat beschadigd gedeelte afzonderlijk had moeten worden verkocht, en het bedrag der schade naar dien maatstaf alleen had moeten zijn berekend.

O. dat, van de 2944 brooden 1773 min of meer door zeewater waren beschadigd, en geen der drie seriën, waarin die melissen waren verdeeld, gaaf en onbeschadigd zijn bevonden, eene splitsing of afscheiding van gezond en ongezond niet alleen ondoenlijk is, maar daarenboven noch bij de wet noch bij de usantie wordt gevorderd.

Gezien artt. 351, 379, 251 W. K. en 56 W. v. R.

Regtdoende in het eerste ressort.

Veroordeelen de verw. om aan de E. te betalen een som van ƒ1403 enz.

Gedaan te Amsterdam den 29 Dec. 1848, door Mr. D. A. Walraven, D. A. Portielje, M. H. 's Jacob.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 20 Junij 1850.

Het Hof van N. Holland.

O. omtrent de daadzaken:

dat bij arbitraal vonnis van 29 December 1848 alhier gewezen, de vordering der geïnt. is toegewezen, daartoe strekkende, dat de app. aan de geïnt. vergoeden de schade, volgens eene overgelegde schaderekening geleden op eene partij brooden melis, gedurende de reis van Amsterdam naar Triëst gemaakt door het schip Jacob Cats, waarin de brooden geladen waren, op

welke, blijkens polis van assurantie, de app. eene som van *f* 6100 verzekerd hadden.

Dat de app. van dit vonnis in hooger beroep gekomen zijn en tot vernietiging daarvan, mitsgaders tot afwijzing van den eisch der geïnt. geconcludeerd hebben op grond, vooreerst, dat, daar uit eene behoorlijke scheepsverklaring gedaan door den schipper en het scheepsvolk blijkt, dat bij de aankomst van het schip en het openen der luiken de lading goed geconserveerd en tot de onderste laag toe, droog en onbeschadigd gevonden is, en het onderzoek van deskundigen, waarop de geïnt. zich beroepen, eerst eenige dagen, nadat de suiker gelost en op het pakhuis der geïnt. was overgebragt, heeft plaats gehad, het bewijs der door de geïnt. beweerde zeeschade geheel en ten eenenmale ontbreekt; ten tweede dat uithoofde der in de polis uitgedrukte omstandigheid, dat de brooden *los in de kajuit geladen waren*, terwijl de schipper in het cognossement verklaart, ze *in het ruim te hebben geladen*, de verzekering ten gevolge der verzwijging van deze wijze van laden, krachteloos is, en ten derde dat in elk geval de berekening van schade verkeerd is opgemaakt.

dat hiertegen door de geïnt. tot bekrachtiging van het vonnis is geconcludeerd, op de door hen voor arbiters aangevoerde, en door deze, als beweegredenen hunner uitspraak aangenomen gronden, hoofdzakelijk hierop nederkomende, dat op grond van het bijna onmiddelijk, immers kort na de lossing plaats gehad hebbend onderzoek van deskundigen, en van de daarbij geconstateerde beschadiging door zeewater, in verband tot de uit de scheepsverklaring blijkende omstandigheid, dat het schip met harden wind en hooge zee heeft te kampen gehad, het voor bewezen moet gehouden worden, dat de goederen op de reize door zeeëvenementen schade hebben geleden, dat de bijvoeging omtrent de lading in het *ruim* of in de *kajuit*, waaromtrent niets duidelijk is gebleken geene omstandigheid daarstelt, gewigtig genoeg om op grond daarvan, de verzekering te annuleren, en dat de aard der beschadiging in verband tot de wijze van verzekering de afscheiding tusschen het onbeschadigde en

beschadigde onmogelijk, en bij gevolg een verkoop der geheele partij noodig maakte.

O. wat het regt betreft, dat ofschoon arbiters juist geoordeeld hebben, dat het laden der goederen in het ruim van het schip, indien zulks bewezen ware, in verband met de daarmede niet overeenstemmende clausule in de polis, geene verzwijging daarstelt van eene omstandigheid gewigtig genoeg, om uit dien hoofde de verzekering krachteloos te maken, het desniettemin op grond van de hieromtrent door den schipper in het door hem onderteekend cognossement afgelegde verklaring voor bewezen moet gehouden worden, dat de verzekerde brooden melis in het ruim van het schip zijn geladen geweest.

O. dat de gave en geheel onbeschadigde toestand van de lading door de in behoorlijken vorm afgelegde scheepsverklaring bewezen wordt, waaruit tevens blijkt, dat de daarbij vermelde zeeëvenementen geen ander gevolg hebben gehad, dan dat bij hooge zeeën eenig water over het dek is gegaan, en dat hiertegen de bevinding van deskundigen, die eerst, nadat de suiker gelost en door de geconsigneerden in ontvang genomen was, den staat, waarin de brooden melis zich toen bevonden, hebben onderzocht geen voldoend bewijs oplevert, dat die later ontdekte beschadigdheid, indien die al aan zeewater en aan geene andere oorzaak kan worden toegeschreven, door zeeevenementen gedurende de reis aan de goederen zou zijn toegebragt.

O. dat het gebrek van bewijs ten dezen opzigte het onderzoek der schaderekening onnoodig maakt;

Zich niet vereenigende met de uitspraak door arbiters in dezen gedaan.

Vernietigt dat vonnis en op nieuw regtdoende.

Ontzegt aan de geïnt. hunnen eisch in eersten aanleg gedaan.

Veroordeelt enz.

No. 28.

(***) VONNIS DER REGTBANK TE ROTTERDAM.

van 28 Januarij 1857.

A. E.

ca.

C. H. & Co.

De E. hebben, bij exploit van 9 Sept. 1856, de verw. firma gedagvaard, om te betalen enz. eene som van ƒ 608.80 uitmakende 60.88 pCt. over de door de ged., aan de E. verzekerde som van ƒ 1000 enz.

Deze vordering was hierop gegrond dat de ged. en andere assuradeurs in den loop van het jaar 1855, de E. hadden verzekerd voor ƒ 10.200 op 20 kisten sigaren, geladen in het schip Carolina en bestemd van Rotterdam naar New-York blijkens polis.

Dat de bedoelde sigaren beschadigd te New-York waren aangekomen, en dien ten gevolge in het openbaar, volgens de plaatselijke gebruiken aldaar verkocht; dat de schade aldaar gebleken is te bedragen eene som van ƒ 6,628.10½, welke som omgeslagen over de gezonde waarde te New-York van ƒ 10.912 zou uitmaken 60 en $\frac{742}{1000}$ pCt., welke overgeslagen over de verzekerde waarde van ƒ 10,200, uitmaken ƒ 6,195.68, bedragende na bijvoeging eener som van ƒ 14,08 te zamen 6,209.76 of 60 en $\frac{88}{100}$ pCt. over de verzekerde waarde.

De ged. voert bij conclusie van antwoord aan, dat de E. niet ontvankelijk zouden zijn in hunne vordering op grond, dat de geadresseerden de verzekerde sigaren, na aankomst te New-York per schip Carolina zonder eenige aanmerking of reclame in ontvang hadden genomen, en eerst geruimen tijd daarna met eene bewering van geledene schade waren opgekomen, en verder, dat ook, indien de E. ontvankelijk waren in allen gevalle het bewijs ontbrak, dat de beweerde schade, tot het opgegeven bedrag geleden was, en wel gedurende den tijd der verzeke-

ring, en door eene oorzaak waartegen verzekerd was; dat toch, nu die schade, zoo met betrekking tot hare oorzaak, als tot haar bedrag niet behoorlijk bij de lossing der goederen geconstateerd was, dat verzuim niet zou kunnen verholpen worden door overlegging van verklaringen van personen, die noch door hun publiek karakter bevoegd zouden zijn, om den aard en de hoegrootheid der schade te constateren, noch ook door gemeen overleg van partijen geroepen waren om deswege rapport uit te brengen, terwijl veeleer het tegendeel blijken zou uit de verklaringen, door de ged. overgelegd, van den Heer Tinkham, Surveijor, aangesteld door de Kamer van Koophandel te New-York, die de mindere waarde der sigaren toeschreef aan oorzaken, waarvoor de verzekeraars niet verantwoordelijk waren.

Bij conclusie van repliek, persisteren de E. bij hunne genomene conclusie en voeren aan, dat nergens is voorgeschreven, dat men bij de ontvangst der goederen zoodanige aanmerking moet maken, en dat het bepaaldelijk in Amerika is vrijgelaten aan den verzekerde, ten bewijze der schade, zoodanige middelen te baat te nemen als met den aard der zaak en de omstandigheden zijn overeen te brengen.

De gedaagde persisteert evenzeer bij zijne genomene conclusie.

De Regtbank besliste in deze zaak, als volgt:

O. mitsdien, dat, blijkens de gevoerde dingtalen, al het, door de E., gestelde, omtrent het aangaan der verzekering zelve, de goederen waarop, en de reis, waarvoor verzekerd was, door de ged. erkend is, en diens verweringen zich enkel bepalen tot de beweerde niet ontvankelijkheid der ingestelde vordering, en het gemis van voldoend bewijs, dat er schade zou geleden zijn, tot het opgegeven bedrag, gedurende den tijd, waarvoor, en door eene oorzaak, waartegen verzekerd was;

O. nu, in de eerste plaats, ten aanzien der ontvankelijkheid, dat het ten dien aanzien feitelijk door de ged. aangevoerde, dat de verzekerde goederen, na hunne aankomst te New-York, gelost zijn, en door de geadresseerden in ontvang genomen, zonder eenige aanmerking of reclame, door de E. niet wedersproken is, en dat mitsdien als bewezen moet worden aangenomen,

dat de verzekerde, en, zoo men beweert, beschadigde, goederen zich gedurende eenigen tijd, zeker meer dan 3 × 24 uren, onder de geadresseerden bevonden hebben, buiten eenig toezigt hoe genaamd van den kant der ged., van den schipper of van derden, die als onzijdige personen voor de belangen, zoo der verzekeraars, als der verzekerden, hadden kunnen waken;

O. dat, onder zoodanige omstandigheden, de geadresseerden voor de belangen der verzekerden optredende, in zeker opzigt geacht kunnen worden met den staat, waarin zij de goederen in ontvang namen, genoegen te nemen, in allen gevalle door eigen toedoen en schuld de verzekeraars, in den regel, buiten staat te stellen, om het werkelijk bestaan eener schade, die ten hunnen laste is, te doen constateren;

O. dat dan ook, om die redenen, onder evengemelde omstandigheden, de Fransche Wetgeving in ieder geval, en de Nederlandsche in den regel, alle aanspraak tegen de verzekeraars vervallen doet, indien de ingeladene goederen zonder bezigtiging en begrooting, op de wijze, bij de Wet voorgeschreven, zijn aangenomen, of de bezigtiging en de begrooting niet heeft plaats gehad binnen den tijd, bij de Wet bepaald, art. 746, K.

O. nogthans, dat dit Wetsartikel, naar de wijze en den tijd, bij de Wet voorgeschreven, verwijzende, niet anders, dan in verband met de bepalingen, ten dien aanzien elders in het Wetboek voorkomende, mag worden toegepast, en dat art. 712 K., eene onmiddelijke bezigtiging, enz. voor of binnen 3 × 24 uren na de lossing alleen dan vordert, wanneer het beschadigde goederen geldt, die hier te lande worden aangebragt;

O. mitsdien, dat ons Wetboek in dit artikel geenen termijn, noch wijze voor den ontvang van beschadigde goederen door den verzekerde, of diens vertegenwoordigers, buiten 's lands voorschrijft, en derhalve, in zoodanig geval, naar algemeene regtsbeginselen, beslist moet worden, voor zooverre elders de Wetgeving te dien aanzien geene andere bepalingen medebrengen mogt;

O. dat, dien overeenkomstig ook, bij art. 711 K., bepaald

wordt, dat, indien de schade buiten 's lands moet worden opgemaakt, hierbij gevolgd moeten worden de aldaar bestaande Wetten of plaats hebbende* gebruiken;

O. nu, dat, noch de ged., noch de E., het bestaan van eenige zoodanige Wet of gebruik, ten dien aanzien te New-York hebben kunnen aantoonen, terwijl integendeel uit gezaghebbende schrijvers over dit onderwerp overtuigend blijkt, dat een verzekerde in Noord-Amerika aan geenerlei vorm, noch termijn, gebonden is, ten bewijze van geledene schade (zie Phillips, on the Law of Insurance, n°. 1472 en 2134), tenzij die bij de polis van verzekering mogt zijn overeengekomen;

O. dat van dit laatste in de hier voorhandene polis niets gevonden wordt, en dat derhalve in zoodanig geval het in ontvang nemen der, zoo men zegt, beschadigde goederen, zonder eenig protest, naar algemeene regtsbeginselen, wel een gewigtig vermoeden in het voordeel des verzekeraars kan opleveren, en meerder bewijsvoering, dan in gewone gevallen, omtrent de beweerde schade, kan doen noodig achten, doch dat zoodanig regtsvermoeden van gemis van schade geenszins zoo sterk mag geacht worden, dat dien ten gevolge een verzekerde reeds dadelijk niet-ontvankelijk in zijne vordering zijn zou, ook wanneer hij het meest overtuigendst bewijs van werkelijk geledene schade mogt willen en kunnen leveren;

O. derhalve, dat de E. ten dezen ontvankelijk in hunne vordering zijn, en de bezwaren, daartegen door de ged. aangevoerd, noch door het hier bestaande Wetboek, noch in verband hiermede, door het Amerikaansche Regt, noch door algemeene regtsbeginselen gebillijkt worden;

O. in de tweede plaats, omtrent de vraag, of het regtens gevorderde bewijs geleverd zij,

1°. Dat de beweerde schade tot het opgegeven bedrag geleden is, en wel

2°. Gedurende den tijd der verzekering door eene oorzaak, waartegen verzekerd was,

Dat door de E. buiten de oorspronkelijke stukken, op welke, als niet behoorlijk geregistreerd, ten dezen geen acht kan ge-

slagen worden, overgelegd zijn verschillende translaten, waarvan de juistheid en overeenstemming met het oorspronkelijke, voor zoo verre zij door de ged. niet zijn tegengesproken, als regtens erkend en vaststaande mag worden aangenomen;

O. dat daaronder ten bewijze der geledene schade in aanmerking komen,

1°. het cognossement, door Kapitein de Best, als schipper van de Carolina, den 27 Maart 1855, te Rotterdam, geteekend,

2°. eene verklaring van de haven-opzieners te New-York, in dato 14 Augustus 1855.

3°. eene zoogenaamde duplicaat verkoop-rekening, in dato 14 Augustus 1855 (get. L. M. Hoffman & C°.).

4°. eene akte van expertise, van 19 Julij 1855, door twee daarbij aangeduide makelaars.

O. wat de bewijskracht dezer stukken, ten aanzien van den vorm aangaat;

Dat het cognossement, blijkens den inhoud daarvan, naar de voorschriften der wet, in art. 507 en volgg. K., is opgemaakt en dien ten gevolge, overeenkomstig art. 512 K., kracht van bewijs heeft tusschen inladers, zijnde de E. ten dezen, en de verzekeraars, of de ged.;

Dat de haven-opzieners te New-York daar ter plaatse openbare ambtenaren zijn, door de daartoe bevoegde magt aangesteld en beëedigd, krachtens eene akte der Wetgevende Magt aldaar, en dat mitsdien eene schriftelijke verklaring, door zoodanige personen afgelegd, beschouwd moet worden als eene authentieke akte, die, in den wettelijken vorm verleden, een schriftelijk bewijs daarstelt van hetgeen daarin vermeld staat, en dat eindelijk eene waardering, door daartoe bevoegde makelaars uitgebragt en nog met eede bevestigd, als eene verklaring van deskundigen in regten geloof verdient;

Dat daartegen wel door de ged. beweerd is, dat deze deskundigen onder medewerking van den schipper, of door den Regter hadden moeten benoemd zijn, doch dat zij niet van het bestaan van eenig wettig voorschrift ten dien aanzien, of van eenig gebruik, het daartoe gevorderd bewijs geleverd heeft, en

zij niet beweerd heeft, dat de personen, ten dezen als deskundigen benoemd, daar voor niet zouden mogen gehouden worden;

O. nu, ten aanzien van den inhoud, dat, blijkens het cognossement, de ten deze verzekerde goederen in goede orde en wel geconditioneerd, door de E., in de Carolina zijn ingeladen, en dat in zoodanigen staat, volgens de acte van expertise, door de E. overgelegd, de waarde der verzekerde goederen, behoudens erreur in de herleiding, bedroeg eene som van *f* 10,912, en dat, blijkens de gemelde verklaring van haven-opzieners, diezelfde goederen onder hun toezigt in openbare veiling te New-York, voor wien het zoude mogen aangaan, verkocht zijn voor den prijs, in de daarbij geannexeerde en hierboven vermelde verkoop-rekening uitgedrukt, bedragende na aftrek der onkosten, en behoudens erreur in de herleiding *f* 4,283.89½;

O. dat eene openbare verkoop van beschadigde goederen als een allezins geschikt middel ter bepaling hunner waarde op dat oogenblik moet worden aangemerkt, en ook als zoodanig algemeen erkend wordt, en dat eene vergelijking der laatste waarde met de oorspronkelijke van *f* 10,912, het bestaan van schade op de verzekerde goederen overtuigend aantoont;

O. nu, wat het bedrag dier schade aangaat, dat alleen zoodanig gedeelte daarvan ten dezen in aanmerking komen kan, hetwelk bewezen wordt veroorzaakt te zijn, gedurende den tijd, dat, en dat door eene oorzaak, waartegen verzekerd was;

Dat door de E., ten bewijze hiervan, weder verschillende stukken ten gedinge zijn overgelegd, wat dien tijd betreft, als:

1°. het zeeprotest of de scheepsverklaring van den schipper en scheeps-officieren der Carolina.

2°. de verklaring van haven opzieners te New-York,

3°. een certificaat van den waarnemenden Nederl. Consul-Generaal te New-York, dd. 15 Augustus 1855.

4°. eene beëedigde verklaring van den klerk der vendu-meesters te New-York, dd. 27 Februarij 1856.

5°. eene beëedigde verklaring van den kooper van een gedeelte der beschadigde goederen, dd. 7 Maart 1856.

6°. eene, op 11 September 1855, door de ontvangers der verzekerde goederen beëedigde verklaring.

O. wat den vorm dier stukken betreft, dat de scheepsverklaring, overeenkomstig art. 379 sqq. K. opgemaakt, als zoodanig kracht van bewijs heeft, dat de verklaring der haven-opzieners, om reeds gemelde reden, een authentiek geschrift daarstelt;

Dat daarentegen het certificaat, door den waarnemenden Nederl. Consul afgegeven, niet geacht kan worden eenig schriftelijk bewijs daar te stellen, omdat, daar gelaten, in hoeverre de onderteekenaar daarvan bevoegd was in de plaats van den Consul op te treden, de inhoud der verklaring, voor zoo verre zij zou moeten dienen, om de, ten dezen in geschil zijnde, omstandigheden te bewijzen, zoo wel buiten den werkkring en de bevoegdheid van zoodanigen ambtenaar ligt, als kennelijk niet op eigen onderzoek en ervaring, maar op mededeelingen van anderen berust; dat eindelijk de beëedigde verklaringen in de drie laatstgemelde stukken, geheel overeenkomstig het Amerikaansch Regt, voor daartoe bevoegde personen afgelegd en beëedigd, naar den vorm, regtskundige bewijsmiddelen daarstellen:

O. echter, wat den inhoud dezer stukken aangaat, dat de scheepsverklaring, in algemeene termen vervat, geene bijzondere vermelding van bepaalde zeeschade, althans niet van zoodanige, als waarvan hier sprake is, inhoudt, en derhalve ten dezen evenmin in het voordeel der E., als der gedaagde bewijst;

Dat de verklaringen der haven-opzieners, van den klerk van vendu-meesters en van eenen der koopers der goederen, wel is waar, gelijkelijk vermelden, dat de door die personen waargenomen schade op de reize van invoer zou zijn te weeg gebragt, doch dat, blijkens den inhoud dier verklaringen, de door die personen gedane bezigtiging, geruimen tijd na de ontscheping, ter gelegenheid van den verkoop, heeft plaats gehad; dat zij geen van allen eenige reden van wetenschap opgeven, waarom de, toen eerst door hen opgenomen, schade op de reize van invoer, en niet later zou hebben plaats gegrepen, terwijl hunne verklaringen ten dien aanzien, ook slechts als in het voorbijgaan, en zonder stelligheid luiden;

Dat toch, hoezeer ook de vermelding van schade door zeewater in één dier stukken voorkomt, even als dit ook nog het geval is in een ander reeds boven gemeld stuk, daaruit nog niet noodzakelijk en onbetwistbaar bewezen wordt, dat alle, destijds door deposanten waargenomen, schade door die oorzaak, en zelf ook dan nog gedurende de reize van invoer, veroorzaakt is;

Dat, wel is waar, in den regel, zoodanige bepaalde verklaring, met stellige reden van wetenschap, waarom de, na verloop van eenigen tijd eerst waargenomene, beschadiging niet sedert kort, maar reeds voor een vroeger bepaald aangewezen tijdstip moet zijn toegebragt, zelfs door de meest deskundige personen niet zal kunnen opgegeven, en dus ook uit den aard der zaak ex post, voor geene bewijslevering vatbaar moet geacht worden, doch dat niettemin de verzekerde gehouden is zoodanig bewijs te leveren, en hij, wanneer daarvan, gelijk hier, de onmogelijkheid blijken mogt, het enkel aan zich zelven te wijten heeft, wanneer hij verzuimd heeft in tijds, bij, of onmiddelijk na de lossing, en vóór dat de goederen onder zijn beheer komen, de schade te doen constateren;

O. nogthans, dat al deze aanmerkingen, omtrent het onvoldoende der, tot dus ver vermelde, verklaringen over den tijd, gedurende welken de waargenomen schade zou ontstaan zijn, niet van toepassing zijn op de verklaring van 11 September 1855, waarin de ontvangers der meergemelde goederen onder eede verklaren, dat, ter zake van beschadigdheid der goederen, eene vermindering van 20 pCt. op de inkomende regten is toegestaan, en die vermindering op den dag dier verklaring aan den deposant was uitbetaald;

O. dat, wel is waar, deze verklaring voorkomt van personen, wier belangen met die der E. zamenloopen, en dus, in zeker opzigt, als van de E. zelve uitgaande zou kunnen beschouwd worden, doch dat niet alleen de, daarbij vermelde, omstandigheid feitelijk niet door de ged. wedersproken, en alzoo, in zeker opzigt, voor erkend kan gehouden worden, maar bovendien onder eede bevestigd is voor een daartoe bevoegd

persoon in den vorm, in Amerika gebruikelijk, om als bewijs in regten te kunnen dienen;

O. nu, dat eene vermindering op inkomende regten wegens beschadigdheid van goederen, uit den aard der zaak, niet anders kan verleend zijn, dan wegens eene zoodanige schade, welke reeds bij den invoer geconstateerd is door de daartoe bevoegde ambtenaren, en dat de juistheid van zoodanig onderzoek, op grond waarvan de administratie een gedeelte der reeds ontvangene regten, als niet verschuldigd heeft terug betaald, in regten moet worden aangenomen, tot bewijs van het tegendeel:

O. derhalve, dat de E., door laatstgemelde verklaring, het bewijs geleverd hebben eener schade, die, gedurende de reis, en dus tijdens de verzekering, aan de goederen moet overkomen zijn, doch dat het bedrag daarvan slechts 20 pCt. beloopt, en het meerdere, door de E. beweerde, als niet voldoende bewezen moet geacht worden;

O. dat 20 pCt. der verzekerde som, of *f* 10,290, bedraagt *f* 2040, waarbij moet worden gevoegd *f* 14.08 kosten, volgens de schaderekening, alzoo te zamen *f* 2054.08, waarin dus ten laste van de ged., die slechts voor *f* 1000 verzekerd heeft, *f* 201.38 komt;

O. eindelijk, wat de oorzaak dier schade betreft, voor zoo verre zij bewezen is;

Dat, blijkens de polis, ten deze verzekerd was, behalve tegen de, daarbij nog bepaald aangeduide, gevallen, tegen alle gevaren ter zee, en alle andere fortuinen van de zee, bedacht of onbedacht, gewoon of ongewoon, geene uitgezonderd, mits de schade boven de 10 pCt. bedrage;

Dat door zoodanige algemeene en ruime uitdrukkingen alle schade die, gedurende de reis, aan de verzekerde goederen overkomen mogt, moet verstaan worden, voor zoo verre zij niet onder eigen bederf te rangschikken zij, en het bedrag van 10 pCt. te boven gaat;

O. nu, dat eigen bederf, in den regel, niet verondersteld wordt, en dat derhalve de E. volstaan kunnen met het bewijs van geledene schade binnen den termijn van verzekering, ter-

wijl het niet aan hen, maar aan den ged. staan zou, omtrent de oorzaak daarvan, als niet vallende onder die, waartegen verzekerd is, de bewijzen te leveren:

O. mitsdien, dat het overbodig is, in eenig onderzoek te treden, in hoeverre de, door de E. overgelegde stukken, daaromtrent eenig bewijs opleveren, en het slechts de vraag is, of de ged. hare beweringen ten dien aanzien voldoende gestaafd heeft;

O. dat de ged. harerzijds overgelegd heeft de expeditie eener acte, voor den Notaris Groshans en getuigen alhier den 18 October 1856 verleden, waarbij de comparant V. de Best, gezagvoerder van het schip de Carolina, onder anderen, verklaart, dat hij gedurende de reis naar New-York, geene lekkagie heeft gehad, en geen water door de luiken of langs het dek heeft binnengekregen, zoodat zijne lading, en bepaaldelijk de, ten dezen verzekerde, kisten sigaren, in goede orde, en zonder eenige zeeschade, zijn uitgeleverd;

O. dat, daargelaten in hoeverre deze verklaring niet te achten zij in strijd met den inhoud der scheepsverklaring, boven gemeld, door denzelfden comparant onder eede bevestigd, zij in allen gevalle, hier te lande opgemaakt, naar den vorm, de vereischten mist, om als bewijs in regten te kunnen dienen, en bovendien, naar den inhoud, wel verre van eenige schade, door eigen bederf veroorzaakt, te bewijzen, alle schade hoegenaamd ontkent, en aldus verder gaat, dan des comparants wetenschap strekken kan, die uit den aard der zaak slechts omtrent zoodanige schade getuigen kon, welke uitwendig zigtbaar was;

O. dat ook de verdere stukken, door de ged. overgelegd, ten dezen weinig afdoende zijn voorgekomen, als evenzeer slechts op eene uitwendige bezigtiging der verzekerde goederen afgegeven en bovendien in te algemeene termen vervat, om het hier gevorderde bewijs te leveren, terwijl ook, indien dit zoo niet ware, zoowel het oorspronkelijke als het translaat dezer stukken, als ongeregistreerd, in regten niet kan dienen, en hier voorzeker niet in de plaats kan treden het aanbod, bij

inventaris gedaan, om voor zooverre de Regtbank dit noodig acht, die stukken te doen registreren;

O. dat derhalve de ged. hare beweringen, omtrent de oorzaak der, als bewezen aangenomen schade, niet voldoende gestaafd heeft, en die schade moet gehouden worden, door eene oorzaak, waartegen verzekerd was, te zijn te weeg gebragt;

O. echter, dat de E. slechts een gedeelte van het, door hem gevorderd bedrag voldoende geregtvaardigd, en de ged. mitsdien, voor het overige te regt tegenspraak gedaan hebbende, de kosten, in verhouding daartoe, over en weder moeten gedragen worden;

Gezien, behalve de boven aangehaalde artt., art. 1902 en volgg., B. W.; art. 56, 315 en 586 R.

Verklaart de E. ontvankelijk in de door hen ingestelde vordering;

Veroordeelt de ged., om aan de E. enz. te betalen eene som van ƒ 201.38 enz. en ⅓ gedeelte der kosten van het regtsgeding.

Ontzegt aan de E. het meerder gevorderde enz.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 29 Maart 1858.

Het Hof van Z. Holland enz.

Ten aanzien der daadzaken en gevoerde procedures.

Overnemende de overwegingen in het geappelleerde vonnis vervat, waarbij de toenmalige gedaagde firma is veroordeeld, om aan de E. in plaats van de door hen gevorderde som van ƒ 608.80 te betalen, het bedrag van ƒ 201.38, met ontzegging aan de E. van het meerder gevorderde en hunne veroordeeling in ⅔, en van de ged. in ⅓ gedeelte van de kosten; terwijl wat de verdere procedures aangaat, de originele E., voor zoo veel het ontzegde gedeelte betreft, als principale, en de originele ged., voor zooveel het toegewezen gedeelte betreft, als incidentele app. van die uitspraak in hooger beroep zijn gekomen bij dit Hof, voor hetwelk partijen vervolgens geconcludeerd hebben, als blijkt uit hunne schriftelijk overgelegde conclusiën.

En ten aanzien van het regt; dat mitsdien in hooger beroep op nieuw te onderzoeken valt.

I°. Of de vordering ontvankelijk is; zoo ja;

II°. Of zij gegrond is.

O. op het eerste punt, dat ofschoon het tusschen partijen wel in confesso is, en ten processe vast staat, dat de geadresseerden te New-York, die koopers van de quaestieuse sigaren waren, dezelve na aanvoer zonder eenige aanmerking of reclame, in ontvang genomen, en onder zich gehouden hebben, en eerst een geruimen tijd daarna, met eene bewering van geleden schade zijn opgekomen, echter het gemis van protest, in casu, niet het dadelijk vervallen zijn der ingestelde vordering ten gevolge heeft, omdat het hier geldt schade, die buiten 's lands moest opgemaakt worden en het regtens niet gebleken en ook niet aangevoerd is, dat in Noord-Amerika eene wet of gebruik zou bestaan, die bij den ontvangst van beschadigde goederen zoodanig protest zou voorschrijven, op straffe van niet-ontvankelijkheid eener vordering tot schadevergoeding

O. op het tweede punt, dat de quaestieuse sigaren in Maart 1855, verzekerd zijn voor eene reis van Rotterdam naar New-York, per Carolina, dat het schip 24 Mei daaraanvolgende, aldaar voor anker is gekomen, dat dus het gevaar voor assuradeurs 8 Junij had opgehouden, terwijl het bovendien in confesso is, dat omstreeks dien tijd de lossing der lading was afgeloopen; en dat mitsdien, zal de vordering kunnen opgaan, het moet bewezen zijn, dat de beweerde schade geleden is, gedurende de reis, dat is tusschen de lading en de lossing.

O. nu ten aanzien der aangevoerde bewijzen bij het vonnis, in de conclusie van repliek aangehaald, en aangenomen derzelver formeele bewijskracht, dat de principale app., originele E., door de verklaringen der havenopzieners, van den klerk des vendumeesters, van een der koopers op de veiling, van de twee makelaars, en door de verkooprekening volkomen aantoonen, dat de bedoelde sigaren in Julij 1855, na de lossing, toen zij zich ter verkoop in het venduhuis te New-York bevonden, beschadigd waren, en dat daarop bij den openbaren verkoop op 26 Julij een aanzienlijk verlies is geleden, maar dat noch uit die verklaringen, noch uit eenig ander bewijs ten processe

overgelegd, hetzij afzonderlijk hetzij in verband beschouwd, blijkt, dat die schade bepaaldelijk op de reis van invoer zou zijn veroorzaakt, en door eene oorzaak waartegen verzekerd was.

O. dat, wel is waar, volgens de drie eerstgenoemde verklaringen, de schade zou zijn toegebragt op de reis van invoer, en volgens de verklaring der makelaars, door zeewater en van den klerk des vendumeesters *apparently* door zeewater, doch dat die verklaringen, niettegenstaande die vermelding, in regten niet het afdoend bewijs kunnen opleveren, dat werkelijk de schade op de reis van invoer zou geleden zijn, eerstens, omdat uit derzelver inhoud blijkt, dat de deposanten eerst in Julij, en dus minstens drie weken na de lossing, ter gelegenheid van die verkoop, de sigaren hebben bezigtigd, en zij geene de minste reden van wetenschap opgeven, waarom de schade op de reis van invoer en niet later zou ontstaan zijn, en ten anderen, omdat, al kon als bewezen aangenomen worden, dat er toen schade door zeewater aanwezig was, dan nog daaruit niet zou volgen, dat zulks op de reis van invoer zou zijn veroorzaakt, en niet na de lossing, toen alle risico van de verzekeraars afgeloopen was.

O. dat de certificaten der Nederlandsche Consuls te New-York, als kennelijk niet berustende op eigen bevinding, maar op mededeelingen van anderen, in geene aanmerking kunnen komen, ten bewijze dat de schade op de reis van invoer zou geleden zijn, en dat wat de scheepsverklaring betreft, waarop de verzekerden zich beroepen, zeker dit stuk van gewigt voor hen zou zijn, indien het van eenig zeeëvenement gewaagde, waardoor aan de lading schade toegebragt is, maar dat integendeel dat stuk, zonder van zoodanig evenement te gewagen, slechts een bloot en gewoon zeeprotest tegen mogelijke schade inhoudt, en hoegenaamd geene melding maakt, dat de lading en bepaaldelijk de sigaren, eenige schade op de reis zouden geleden hebben, en dat alzoo die verklaring, gestaafd door de overgelegde verklaring van den Surveijor Tinkman te New-York, eer in het nadeel dan in het voordeel van de verzekerden bewijst.

O. eindelijk, opzigtens eene verklaring van Othmar Otto, volgens welke te New-York, 19 Julij 1855, de inkomende regten van de sigaren zouden zijn betaald, en den 11 September daaraanvolgende 20 pCt. restitutie zou gegeven zijn, wegens beschadigdheid derzelve, dat dit stuk, welks inhoud door de verzekeraars noch in eersten aanleg noch in appel is erkend, blijkens de verklaring der afzenders van de sigaren te Bazel, afkomstig is van een der koopers van die goederen, en dus van den belanghebbende zelf, dat het ten processe door niets hoegenaamd gestaafd wordt, maar geheel op zich zelf staat, en alzoo regtens geen voldoend bewijs oplevert, en te minder, omdat indien werkelijk die restitutie heeft plaats gehad en wel ter zake van zeeschade, zoo als de verzekerden het voorstellen, dit eigenaardig en boven allen twijfel te bewijzen ware geweest, enkel door eene authentieke verklaring van de ambtenaren der douane, waardoor al de bovenvermelde latere en onzekere constateringen hadden kunnen achterwege gelaten worden.

O. bovendien, dat uit die verklaring van den kooper, aangenomen eens, dat zij bewijskracht opleveren kon, niet volgen zou, dat de schade, waarvoor restitutie verleend is, dadelijk bij den invoer der goederen zou zijn geconstateerd, daar volgens dat stuk, op den 9 Julij, eene maand na de lossing, de regten in hun geheel zijn betaald, en de restitutie eerst op den 4 September heeft plaats gehad, toen van de beschadigdheid der sigaren bij en door den verkoop voldoende was gebleken.

O. dat mitsdien ook dat stuk evenmin als eenig ander bewijst, dat hier de beweerde schade aan de sigaren bepaaldelijk zou zijn te weeg gebragt op de reis waarvoor verzekerd was, en dat alzoo het vonnis verbeterd en aan de principale app. hunne vordering voor het geheel behoort te worden ontzegd.

Gezien art. 56 R.

Regtdoende op het hooger beroep.

Doet te niet de beide appellen.

Verklaart de princ. app., en incid. geïnt. ontvankelijk in hunne vordering. Bevestigt het vonnis der Regtbank te Rot-

terdam van den 28 Januarij 1857, voor zoo verre daarbij aan hen de ingestelde vordering gedeeltelijk is ontzegd. Beveelt enz. Doch op nieuw regtdoende en hetzelve vonnis overigens op voornoemde gronden verbeterende, ontzegt aan de princ. app. en incid. geïnt. ook dat gedeelte der vordering wat hem is toegewezen, en mitsdien de vordering voor het geheel.

Veroordeelt enz.

No. 29.

(**) VONNIS VAN DE REGTBANK TE ROTTERDAM, van 27 Mei 1857.

W. S. EN COMP.

ca.

De Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening enz.

De Regtbank enz.

O. dat de E. de ged. bij exploit van 4 Maart 1857, voor deze Regtbank gedagvaard hebben om bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, enz. te worden veroordeeld om aan de E. enz. te betalen eene som van *f* 624.60, voor haar aandeel in de vergoeding der schade, gedurende de reis van New-York naar Rotterdam, geleden op zekere verzekerde 300 vaten terpentijnolie, geladen in het schip Canton, Kapitein W.

O. dat van de feiten, waarop deze vordering gegrond is, de navolgende, als niet door de ged. wedersproken, ten deze moeten worden aangenomen: dat de ged. met andere assuradeurs op den 5 en 22 Dec. 1855, de E. verzekerd heeft, voor de reis van New-York tot Rotterdam, op evengemelde hoeveelheid terpentijn-olie, tegen eene premie van 2¼ pCt., welke door de verzekeraars genoten is;

dat genoemd schip, den 29 Dec. 1855 van New-York vertrokken, door zwaar stormweder met de lading in zoodanigen

toestand gebragt is, dat het verpligt werd den 15 Febr. 1856 te Savannah, als noodhaven, binnen te loopen;

dat men de lading aldaar heeft moeten lossen, en dat toen omtrent de verzekerde vaten terpentijn-olie gebleken is, dat zij in zoodanigen beschadigden toestand verkeerden, dat de havenopzieners, op de daarbij aangevoerde redenen, geadviseerd hebben de vaten dáár ter plaatse te verkoopen; dat tijdens dien verkoop reeds een verlies door lekkaadje geleden was van 356¼ galtons, uitmakende eene schade van $2\frac{97}{100}$ pCt. op de ingenomen en verzekerde hoeveelheid, welke schade, op de verzekerde waarde omgeslagen, ƒ 475.20 bedroeg,

dat vervolgens op de overige hoeveelheid, ter waarde van ƒ 15,524.80, bij den verkoop in de noodhaven een verlies geleden is van ƒ 9,993.60, uitmakende $62\frac{46}{100}$ pCt. van de som der verzekering, groot ƒ 16,000; dat door de gedaagde verzekerd is voor eene som van ƒ 1,000, en de $62\frac{46}{100}$ pCt., over dat bedrag omgeslagen, de gevorderde som van ƒ 624.60 geeft;

O. dat de ged., na procureur gesteld te hebben, zich bereid heeft verklaard het bedrag der avarij-gros ten deze te betalen, en dat ook thans aangeboden heeft, doch overigens geconcludeerd heeft, dat de Regtbank den E. hunne vordering ontzeggen zou, met veroordeeling in de kosten;

O. dat de E. bij conclusie van eisch hunne vordering regtens daarop gronden, dat het verlies, ten gevolge van verkoop in de noodhaven geleden, volgens de wet ook ten deze moet worden vergoed door den verzekeraar, daarbij echter tevens erkennende, dat de schade, reeds tijdens dien verkoop door lekkaadje geleden, voor hunne rekening blijven moet.

O. nogthans, dat, volgens de ged., bij conclusie van antwoord, ook het eerste verlies in het onderhavige geval ten laste der verzekerden blijven moet, in wier belang de verkoop eeniglijk zou geschied zijn, ten einde hen voor een grooter totaal verlies te behouden, dat hen zonder den maatregel tot verkoop getroffen zou hebben, en dat hier geene quaestie was van eene der oorzaken, in art. 643 W. K. opgenoemd, van welke wetsbepaling weder, volgens der E. conclusie van re-

pliek, ten deze in het geheel geen sprake zijn kon, waar wel voor verlies, door verkoop in eene noodhaven, niet voor schade, door lekkaadje veroorzaakt, vergoeding zou gevorderd worden;

O. dat partijen geene verdere middelen of gronden van eisch of verwering bij hunne conclusiën hebben voorgedragen, en het geheele geschil zich dus ten deze bepaalt tot den aard van het verlies, waarvoor vergoeding gevorderd wordt, en welke uitlegging en toepassing in verband daarmede aan de vermelde wetsbepalingen te geven zij;

O. nu, ten aanzien van den aard der schade in quaestie, dat door de E. overgelegd is eene behoorlijke en ook niet door de ged, bestreden verklaring der haven-opzieners te Savannah;

O. dat blijkens die verklaring, de vaten terpentijn bevonden zijn verscheidene bijna ledig gelekt en alle zeer erg lekkende, zijnde de vaten zeer beschadigd ten gevolge van het slingeren van het schip en losgeraken der lading, terwijl verder door de onderteekenaars aldaar gezegd wordt: „Ons zijn geene perso-„nen in deze stad bekend, die de vaten in eenen behoorlijken „staat zouden kunnen brengen, om de lekkaadje te doen ophou-„den, terwijl wij van oordeel zijn, dat, wanneer zij na de her-„stelling van het schip werden herladen, zij gedurende de reis „van hier naar Rotterdam niet alleen geheel ledig zouden lek-„ken, maar dat ook de gezondheid van het scheepsvolk in ge-„vaar zou worden gebragt, en de andere gedeelten der lading „zwaar zouden worden beschadigd;"

O. dat daarom bij dezelfde verklaring aanbevolen wordt, om de voormelde 300 vaten geest van terpentijn zoo spoedig mogelijk te verkoopen, als zijnde zulks het éénige middel om een totaal verlies te voorkomen;

O. dat hieruit blijkt, dat de verkoop niet willekeurig, maar om eene bepaalde en noodzakelijke reden heeft plaats gehad, en dat mitsdien, wanneer daardoor schade geleden is, zulks niet aan den verkoop zelven, maar aan de redenen, die tot den verkoop geleid hebben, te wijten is, en dat daarom de E. geheel oneigenaardig de schade als door den verkoop veroorzaakt, voordragen;

O. nu, dat, blijkens evengemelde verklaring van deskundi-

gen, alleen de erg lekkende toestand en beschadigdheid der vaten hen tot het oordeel geleid hebben, dat die vaten, bij gebreke van behoorlijke reparatie, weder ingeladen, geheel ledig zouden lekken en de gezondheid van het scheepsvolk en de overige lading benadeelen:

O. derhalve, dat de toenmalige toestand der vaten de éénige ware oorzaak van den verkoop geweest is, terwijl de verdere door deskundigen voor zeker verklaarde gevolgen enkel en alleen als uit dien toestand afgeleid, en daardoor weder te veroorzaken, worden voorgedragen;

O. dat mitsdien de eigenlijke vraag is, ten wiens laste de schade, veroorzaakt door den lekkenden toestand der vaten, komen moet;

O. dat, volgens art. 643 W. K., de verzekeraar in geval van vloeibare waren niet gehouden is tot vergoeding van eenige schade, veroorzaakt door lekkaadje, tenzij uit stooten, schipbreuk enz. ontstaan;

O. dat van het aanwezig zijn van een dier laatste gevallen ten deze geene sprake is, doch dat er alleen te beslissen valt, of schade, door den lekkenden toestand der vaten veroorzaakt, geacht kan worden onder de uitdrukking: „schade, door lekkaadje veroorzaakt," te vallen;

O. dat, volgens de E., het geheele wetsartikel als van exceptionnelen aard, strikt moet worden uitgelegd, en enkel toegepast op zoodanige lekkaadje, die in het verledene heeft plaats gehad, niet die, wegens den tegenwoordigen toestand der vaten, in het toekomende onvermijdelijk volgen moet;

O. echter, dat eene exceptie wel van strikte uitlegging is, doch dat daarbij de overige regelen van wets-uitlegging evenzeer van toepassing blijven, om namelijk ook den geest en de bedoeling eener bepaling niet voorbij te zien;

O. nu, dat de reden van het voorschrift in art. 643 geene andere is dan eene eigenaardige hoedanigheid der waar, en van de daarbij gebruikelijke fustage, welke eerst, bij het geringste zeer spoedig veroorzaakte gebrek der laatste, onmiddelijk verloren gaat;

O. nu, dat ditzelfde gebrek der fustage, in verband met den eigen aard der waar, ten deze ook de éénige oorzaak van den verkoop en de daarbij geconstateerde schade geweest is, zoodat volkomen dezelfde reden, die den Wetgever geleid heeft om het voorschrift van art. 643 in de wet op te nemen, hier aanwezig is;

O. nu dat, onder zoodanige omstandigheden, de Wetgever zich van meer duidelijke en stellige uitdrukkingen had moeten bedienen, indien hij bedoeld had, om tegen den geest en de strekking van het artikel in, dit bij zoodanige lekkaadje niet toe te passen, welke naar het oordeel van deskundigen onvermijdelijk volgen moest en aanwezig zou geweest zijn op het oogenblik, dat de reis, waarvoor de verzekering gesloten is, geëindigd was;

O. dat de wet in het algemeen van lekkaadje spreekt, zonder eenige bijvoeging, en zonder te onderscheiden tusschen die, welke op het eene of andere tijdstip plaats mogt hebben; terwijl in regten eene lekkaadje, die volgens deskundigen stellig volgen moest, voor even zeker te houden is, alsof die werkelijk gevolgd ware;

O. dat niet enkel zoodanige opvatting als de E. aan art. 643 geven, ook door de geschiedenis niet gestaafd wordt, maar veeleer het tegendeel schijnt te blijken uit het antwoord, gegeven bij gelegenheid der beraadslagingen over art. 249 W. K., en waarbij men het onnoodig achtte bij de schade, uit eigen gebrek voortspruitende, ook die uit de onmiddelijke gevolgen van dien te vermelden;

O. dat, ook het enkel gebruik van het woord „veroorzaakt," als verleden deelwoord in art. 643, zelfs taalkundig geene vrijheid geeft, om de opvatting der E. aan te nemen, daar dit woord niet op lekkaadje, maar op schade slaat, zoodat inderdaad niet van lekkaadje, maar van schade, die veroorzaakt is, gesproken wordt, en of er schade is eerst dan de vraag wordt, wanneer de reis, waarvoor verzekerd werd, afgeloopen is;

O. verder, dat de wet spreekt van lekkaadje, als de eigenschap, den toestand der waar, maar niet van lekking, zijnde de werking en het gevolg dier eigenschap of van dien toestand;

O. eindelijk, dat, wanneer de vaten niet verkocht waren, hetzij omdat zij weder ingeladen waren, hetzij omdat men geene noodhaven was binnengeloopen, als anderzins, de verzekerden geene vergoeding hoegenaamd voor het verlies hunner geheele waar zouden ontvangen hebben; dat mitsdien de verkoop een maatregel eeniglijk in hun belang en niet van de verzekeraars geweest is; dat derhalve, even als zij door den door hen ontvangen koopprijs de voordeelen daarvan genieten, ook het verlies niet alleen billijkerwijs, maar zelfs regtens ten hunnen laste komen moet;

O. mitsdien, dat de vordering der E. ten eenenmale ongegrond is;

Gezien artt. 249, 643 W. K., art. 56 B. R;

Ontzegt aan de E. enz.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 22 Februarij 1858.

Het Hof van Z. Holland enz.

Ten aanzien der daadzaken en gevoerde procedures.

Overnemende de overwegingen daaromtrent des eersten regters; en

O. wijders, dat, nadat bij vonnis der Regtbank te Rotterdam van den 27 Mei 1857, aan de toenmalige E., hunne vordering was ontzegd, met veroordeeling van hen in de kosten van het geding, zij van die uitspraak zijn gekomen in hooger beroep bij dit Hof, voor hetwelk vervolgens door partijen is geconcludeerd, als blijkt uit hunne wederzijds overgelegde schrifturen.

En ten aanzien van het regt.

O. dat, vermits de vordering in deze strekt tot vergoeding door assuradeuren van de schade, geleden door het verlies op den verkoop in eene noodhaven van eene verzekerde partij van 300 vaten terpentijn-geest of olie, tot welken verkoop was geadviseerd door bevoegde deskundigen, wegens den beschadigden staat, waarin die vaten zich bevonden, ten gevolge van door het schip op de verzekerde reize ondervonden zeerampen; en vermits die vergoeding wordt geweigerd, op grond

dat de bedoelde schade zoude zijn veroorzaakt door lekkaadje, buiten eene der gevallen in art. 643 K. aangeduid, het alzoo ten deze de eerste vraag is, of de bedoelde schade moet worden gequalificeerd als te zijn veroorzaakt door lekkaadje?

O. dat de Post-Wardens of Haven-opzieners te Savannah, de noodhaven in deze, wier verklaring door beide partijen wordt ingeroepen, hebben gerapporteerd: „dat zij van de 300 vaten, „bevonden hadden verscheidene bijna ledig gelekt, en alle zeer „erg lekkende, zijnde die vaten zeer beschadigd ten gevolge van „het slingeren van het schip en losgeraken der lading. Dat hun „geen personen aldaar bekend waren, die de vaten in een be„hoorlijken staat zouden kunnen brengen om de lekkagie te „doen ophouden; terwijl zij van oordeel waren, dat wanneer de „vaten, na de herstelling van het schip werden herladen, zij „gedurende de reis vandaar naar (de bestemmingplaats) Rotter„dam, niet alleen geheel ledig zouden lekken, maar dat ook „daardoor de gezondheid van het scheepsvolk in gevaar zou wor„den gebragt, en de andere gedeelten der lading zwaar zouden „worden beschadigd. Dat zij dus aanbevalen om de voormelde „300 vaten geest van terpentijn, zoo spoedig mogelijk te ver„koopen, als zijnde zulks het eenige middel om een totaal ver„lies voor te komen."

O. dat alzoo de *erglekkende* staat waarin al die vaten, ten gevolge der ondervonden zeerampen, verkeerden, gevoegd bij de aldaar bestaande onmogelijkheid tot herstel der fusten, ten einde de *lekkaadje* te doen ophouden, en het daardoor ontstaan vooruitzigt, dat zij bij herhaling *geheel ledig zouden lekken*, alvorens de bestemmingsplaats bereikt te hebben, de onmiddelijke oorzaken zijn geweest van den verkoop, welke ten gevolge van dat rapport en advies heeft plaats gehad, en het thans teruggevorderd verlies heeft opgeleverd;

O. dat, wel is waar, naar het oordeel der havenopzieners, bij herhaling de vaten „niet alleen geheel ledig zouden lek„ken, maar dat ook *daardoor* de gezondheid van het scheeps„volk in gevaar zoude worden gebragt, en de andere gedeelten „der lading zwaar zouden worden beschadigd." maar dat deze

laatste gevreesde uitwerkselen, slechts van bijkomenden aard waren en gevolgen van de veronderstelde ledig-lekking zelve, die aldus de hoofd-beweegreden bleef voor den verkoop, gelijk dat ook blijkt uit de conclusie van het rapport, waarbij die verkoop wordt aangeboden, als het eenige middel om een verlies totaal (namelijk door de bedoelde lediglekking) voor te komen.

O. dat derhalve de verkoop is geweest een maatregel, waartoe men is overgegaan uithoofde van den *lekkenden* toestand der vaten, en tot voorkoming van een totaal verlies door *lekkaadje;* terwijl indien men deze had kunnen doen ophouden, de verkoop geheel onnoodig zoude zijn geweest, en dat mitsdien het minder dan totale verlies, hetwelk die maatregel heeft opgeleverd (namelijk van ruim 62 pCt. der verzekerde som, onder aftrek van bijna 3 pCt. der verzekerde hoeveelheid, die tijdens het onderzoek reeds weggelekt waren, doch waarvoor geene vergoeding geëischt wordt), evenzeer moet worden beschouwd als eene schade door *lekkaadje* veroorzaakt.

O. dat diensvolgens in de tweede plaats de vraag zich voordoet, of die lekkaadje is ontstaan uit eene der oorzaken in art. 643 K. vermeld?

O. daaromtrent, dat wel door den app. is beweerd, voornamelijk op grond van hetgeen tot toelichting van dat artikel gesproken is, bij de beraadslagingen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, dat de Wetgever daarmede zoude bedoeld hebben de verzekeraars, alleen ter zake van gewone lekkaadje, niet aansprakelijk te stellen, doch voor hunne rekening te laten elke lekkaadje, die uit oorzaken van buiten, tot de fortuinen der zee behoorende, mogt zijn ontstaan; maar dat al die beweringen moeten afstuiten op den duidelijken en stelligen inhoud van dat artikel, waarbij *geene* schade door lekkaadje veroorzaakt ten laste van den verzekeraar wordt gebragt, *tenzij* uit eene der vier bepaaldelijk aldaar genoemde oorzaken ontstaan, hetgeen te meer moet klemmen, naar dien die speciale vermelding der drie eerstgenoemde gevallen, van *stooten*, *schipbreuk* of *stranden* van het schip, is in de plaats getreden van de algemeene

uitdrukking van *zee-rampen*, welke vroeger in het Wets-ontwerp gevonden werd.

O. nu, dat ten processe uit de afgelegde scheeps-verklaring wel is gebleken, dat de lekkaadje ten deze was toe te schrijven aan belangrijke zeerampen door hevige stormen en verbolgen zeeën te weeg gebragt, waardoor onder anderen de lading was overgegaan en het schip eene zware slagzijde bekomen had, maar dat niet is gebleken, en ook zelfs niet door de app. is beweerd, dat daarbij eene der vier, bij bedoeld artikel, bepaaldelijk genoemde gevallen zoude hebben plaats gehad, veel min dat daaruit de lekkaadje ten deze zoude zijn ontstaan.

O. dat mitsdien te regt bij het aangevallen vonnis aan de app. hunne vordering is ontzegd en zij ook overigens bij hetzelve niet zijn bezwaard.

Gezien artikel 36 R.

Regtdoende op het hooger beroep, doet hetzelve te niet.

Bevestigt het vonnis enz.

Hiervan voorziening in cassatie.

Arrest van 18 Maart 1839.

De Hooge Raad enz.

Overwegende, dat als middel van cassatie is voorgesteld schending van art. 637 en 709, in verband met art. 646, W. K. en verkeerde toepassing van art. 643, eod., dewijl schade, uit oorzaken, tegen welke verzekerd is, ontstaan, verklaard is niet op den verzekeraar verhaalbaar te zijn, en daartoe aan eene exceptieve bepaling der wet eene uitbreiding is gegeven, welke daarin niet ligt opgesloten, maar integendeel met haren zin en bedoeling, evenzeer als met de algemeene beginselen van assurantieregt, in de eerst aangehaalde artt. vervat, strijdig is.

O. dat bij het arrest, waartegen deze voorziening is gerigt, feitelijk is aangenomen, dat het schip, waarin de verkochte goederen, waaromtrent schadevergoeding wegens zeeschade geleden gevorderd wordt, geladen waren, door zwaar stormweder met de lading in zoodanigen toestand gebragt is, dat het verpligt was te Savannah als noodhaven binnen te loopen;

dat men de lading dáár heeft moeten lossen, dat na die los-

sing de verzekerde vaten terpentijnolie bevonden zijn, verscheidene bijna ledig gelekt en allen zeer erg lekkende, zijnde de vaten zeer beschadigd ten gevolge van het slingeren van het schip en het losgeraken der lading;

dat de deskundigen bij die bevinding verklaard hebben, dat hun geen personen in Savannah bekend zijn, die de vaten in eenen behoorlijken staat zouden kunnen brengen om de lekkaadje te doen ophouden;

dat zij al verder hebben verklaard van oordeel te zijn, dat, wanneer zij na de herstelling van het schip werden herladen, zij gedurende de reis van Savannah naar Rotterdam niet alleen geheel ledig zouden loopen, maar dat ook daardoor de gezondheid van het scheepsvolk in gevaar zoude worden gebragt en de andere gedeelten der lading zwaar zouden worden beschadigd; met aanbeveling daarom om de vaten geest van terpentijn zoo spoedig mogelijk te verkoopen, als zijnde zulks het eenige middel om een totaal verlies te voorkomen;

O. dat uit die feiten bij het arrest is afgeleid, dat de erglekkende staat, waarin al de vaten ten gevolge der ondervonden zeerampen verkeerden, gevoegd bij de te Savannah bestaande onmogelijkheid tot herstel der fusten, ten einde de lekkaadje te doen ophouden, en het daardoor ontstaan vooruitzigt, dat zij geheel ledig zouden lekken, alvorens de bestemmingsplaats bereikt te hebben, de onmiddelijke oorzaken zijn geweest van den verkoop, welke ten gevolge van dat rapport en advies heeft plaats gehad en het thans teruggevorderd verlies heeft opgeleverd; dat die verkoop (geweest zijnde een maatregel, waartoe men is overgegaan uit hoofde van den lekkenden toestand der vaten en tot voorkoming van een totaal verlies door lekkaadje) geheel onnoodig zoude geweest zijn, indien men haar had kunnen doen ophouden;

O. dat uit dit alles het Hof is gekomen tot het besluit, dat het minder dan totale verlies, hetwelk die maatregel heeft opgeleverd, evenzeer als het werkelijk weggelekte, waarvoor geene vergoeding geëischt is, moet worden beschouwd als eene schade, door lekkaadje veroorzaakt, en heeft beslist, dat, volgens den

duidelijken zin en inhoud van art. 643 W. K., de door den verkoop te Savannah geledene schade niet ten laste van den verzekeraar konde worden gebragt, tenzij uit eene der vier bepaaldelijk aldaar genoemde oorzaken ontstaan;

O. dat deze beslissing, als eeniglijk gegrond op den, volgens het arrest, duidelijken en stelligen zin en inhoud van gemeld art. 643, is regtskundig en alzoo aan een onderzoek in cassatie is onderworpen;

O. dat, feitelijk vaststaande, dat het schip, waarin de vaten geladen waren, ten gevolge van zeerampen met de lading in zoodanigen toestand is gebragt, dat het te Savannah als noodhaven is moeten binnen loopen, dat de vaten na de lossing bevonden zijn zeer beschadigd en in erglekkenden toestand, ten gevolge van het slingeren van het schip en het overgaan der lading, en dat bij de onmogelijkheid, die er te Savannah, alwaar men ten gevolge van zeeramp had moeten binnen loopen, bestond, om den lekkenden staat der vaten te doen ophouden, men die vaten niet, zonder dat zij totaal leeggelekt waren, naar hunne bestemmingsplaats konde overbrengen, de toen gevolgde noodzakelijke verkoop niet anders dan aan zeeramp is toe te schrijven, waartegen de verzekerde zich heeft willen waarborgen, en waartegen hij, volgens de bepaling van art. 637 W. K., ook werkelijk verzekerd was, ten zij eenig wets-artikel aan den verzekerde de vergoeding van aldus geledene schade weigerde, en die van de verzekering uitzonderde;

O. dat eene zoodanige uitzondering bij art. 643 W. K. niet is gemaakt, als alleen aan den verzekerde ontzeggende de vergoeding van eenige schade door lekkaadje of smelting veroorzaakt:

O. dat die bepaling, als afwijkende van hetgeen het in art. 637 aangenomen algemeen beginsel van assurantie-regt medebrengt, reeds daarom tot het daarbij uitdrukkelijk verordende moet worden beperkt, en door redeneringen en gevolgtrekkingen niet mag uitgestrekt worden tot gevallen, door de plaats gehad hebbende omstandigheden daarvan zeer onderscheiden, zoo als dit in casu bij het beklaagde arrest is geschied;

O. daarenboven, dat de woorden; „eenige schade door lek-

kaadje of smelting veroorzaakt," bij de bijeenvoeging en gelijkstelling dier beide oorzaken van schade, aan niets anders kunnen doen denken dan aan de schade onmiddelijk door lekkaadje of smelting veroorzaakt, waaromtrent zelfs bij storm en ongunstig weder dikwerf onzeker is, of hetgeen door lekkaadje of smelting is te loor gegaan, al dan niet aan zeeramp is toe te schrijven; hetgeen moet worden aangemerkt als de reden, waarom deze uitzondering ten nadeele van den verzekerde is gemaakt;

O. dat hieronder geenzins begrepen is het hiervan geheel verschillend geval, dat door een zamenloop van omstandigheden, allen uit zeeramp ontstaan, de aan lekkaadje onderworpen goederen, waarvan de vervoer door den beschadigden toestand, waarin zij zich bevonden, onmogelijk verklaard is, geacht zijn geworden bij wederinlading geheel door lekkaadje te zullen verloren gaan, en dien ten gevolge met schade zijn verkocht;

O. dat het Hof, door die uitzondering tot het in deze alzoo bestaand geval uit te breiden, en de gevraagde vergoeding te ontzeggen, art. 637 W. K. heeft geschonden, en art. 643 W. K. verkeerd heeft toegepast en derhalve het voorgestelde middel is gegrond.

Vernietigt enz.

Zie verder over deze beslissing Weekblad v. h. Regt, a°. 1859, N°. 2051.

No. 30.

(§§) VONNIS DER REGTBANK TE ROTTERDAM,

van 4 Mei 1840.

De Regtbank enz.

O. wat de daadzaken betreft, en volgens het journaal, het protest te Cronstadt, en de scheepsverklaring alhier door den E. gepasseerd, waarvan respectivelijk de geloofwaardigheid door de ged. niet wordt betwist, dat de E., met schip en lading, op reis zijnde, en in den aanvang door storm beloopen, in

de maand Nov. 1838, eerst naar de reede van Cronstadt is terug geweken, en weder uitgevaren, maar door heviger storm beloopen zijnde, na gehouden scheepsraad, wederom, voor schip en lading, behoud heeft gezocht op die reede, en daarna in de haven zelve van Cronstadt, doch, inmiddels, door opgekomen ijsgang belet is geworden zijne reis te vervorderen, waarna, bij bevonden schade in den boeg van het schip, de lading aldaar, immers gedeeltelijk, is gelost, het schip behoorlijke reparatie heeft ondergaan, en hij E. eindelijk, de lading weer ingenomen hebbende, van daar is vertrokken, en zijne destinatie alhier, in de maand Junij daaraan volgende, heeft bereikt;

O. verder, dat, na arrivement, door partijen is overeengekomen, omtrent benoeming van deskundigen, dat deze ter audiëntie van deze Regtbank, ingevolge de wet, den eed hebben afgelegd, en vervolgens, opmaking en verdeeling van avarijen hebben geformeerd, en ter griffie van deze Regtbank gedeponeerd;

O. dat daarbij de roebel zijnde uitgetrokken tot 50 centen Nederl., door beide partijen alhier wordt toegestemd in eene verhooging, te dien effecte, dat, volgens dezelve partijen, de roebel zou behooren te worden uitgetrokken tot 58 centen Nederl., zoodat de geformeerde opmaking niet anders, dan ingevolge de wederzijdsche toestemming van partijen, ten deze, door deze Regtbank zou kunnen worden gehomologeerd;

O. echter dat partijen in verschil blijven, omtrent een onderwerp van geformeerde verdeeling, betreffende de gagiën en het onderhoud van het scheepsvolk te Cronstadt, als waaromtrent de E. vermeent dat het bedrag, met dat van eene reis, door den E., gedurende zijn verblijf te Cronstadt, gedaan van daar naar Petersburg, en te zamen uitgetrokken voor 2,527 en 50 kopeken, behoort te worden omgeslagen als gemeene avarij of avarijgros, over schip, vracht en lading tevens; doch waartegen de ged. dezelve som willen uitgetrokken hebben voor avarij particulier, ten laste van schip en vracht, of de reederij alleen, zoo als ook, inderdaad, door deskundigen, bij hunne geformeerde verdeeling, gedaan is;

O. alzoo, wat het punt van regten betreft, dat tusschen

partijen verschil bestaat, over de toepassing van eene bepaling in het W. v. K., volgens welke onder gemeene avarij of avarij-gros worden opgeteld de gagiën en het onderhoud van het scheepsvolk, gedurende den tijd, dat het schip is verpligt geweest zich in eene noodhaven op te houden;

O. dat, bij gelegenheid van deze bepaling, aan het woord noodhaven geene andere beteekenis behoort te worden gegeven, dan van eene zoodanige haven, onder weg, waarin de Kapitein, door storm, vervolging van vijanden of zeeroovers, of uit eenige andere oorzaak, tot behoud van schip en lading, genoodzaakt wordt in te loopen, even zoo als de beschrijving van noodhaven is, bij gelegenheid van eene andere bepaling van dat zelfde wetboek, alwaar, voor dat geval, de kosten van adsistentie mede onder avarij-gros zijn gerangschikt, welk voorschrift ten deze ook, door de benoemde deskundigen, is opgevolgd, zoodat het denkbeeld van tweederlei noodhaven, dat in de eene of andere bepaling van het wetboek zou moeten aangenomen worden, en waarom de deskundigen, in het eerste geval, de som in eene noodhaven besteed tot avarij particulier en, in het andere geval, de som van adsistentie besteed tot avarij-gros gebragt, en dus op tweederlei wijze omtrent het geval van eene noodhaven, zouden zijn te werk gegaan, te eenenmale inadmissibel is;

O. echter, dat daarom niet onverschillig is of hetzelfde ongeval, waardoor het inloopen in eene noodhaven is veroorzaakt, ook als de verdere oorzaak van het verblijf of oponthoud aldaar moet worden aangezien, maar dat integendeel behoort te worden gelet op de vraag of niet eene nieuwe en tweede oorzaak van het inloopen in eene noodhaven is opgekomen, die later het uitloopen zou hebben belet, zoodat het eerste ongeval op zee niet anders dan eene middelijke oorzaak is geweest van het later oponthoud, dat daarop ook later is gevolgd;

O. dat deze uitlegging van de wetsbepaling, die door den E. letterlijk is ingeroepen, volledig wordt geregtvaardigd, door eene, nog later volgende, bepaling in het Wetb. van K., volgens welke, in het algemeen, alle schaden, die uit nood, op-

zettelijk veroorzaakt en als onmiddelijk gevolg van dien veroorzaakt zijn, de kosten, die in gelijke omstandigheden, na de vereischte raadpleging, zijn gemaakt tot behoud en gemeen welzijn van schip en lading, tot de classificatie van gemeene avarij of avarij-gros zijn gebragt, zoodat de verpligting, om zich in eene noodhaven op te houden, moet worden beoordeeld naar aanleiding van de eerste en wettige oorzaak, en niet naar eene tweede oorzaak, die zoo als hier, geheel tot de fortuin van de zee behoort, de ijsgang namelijk, die ten laatste, het weder uitloopen, voor de reede te Cronstadt, heeft belet, en het inloopen, in de haven zelve aldaar, heeft veroorzaakt;

O. dat, bij een langer oponthoud in de noodhaven, dan volstrekt en onmiddelijk uit het eerst inloopen aldaar volgde, de dienst van het scheepsvolk tot de lossing en het weder innemen van de lading moet zijn aangewend, en dat ook de gagiën en het onderhoud van het scheepsvolk kunnen vallen over het tijdperk aldaar, toen de bekomen schade, aan het schip, veroorzaakt bij het binnenloopen in de haven, doch eerst later ontdekt, moest worden gerepareerd;

O. dat het volkomen bepalen van dat tijdperk, of van de twee hier boven opgegeven tijdperken, ten uiterste moeijelijk is, immers met geene volkomen juistheid kan worden verrigt, zoo dat er niet anders ten deze overblijft, dan om, volgens regelen van aequiteit, en dus bij naderen omslag, eene berekening te maken van den tijd, dat de schipper, E. in deze, onmiddelijk, ten gevolge van storm op zee, verpligt is geweest, zich te Cronstadt op te houden, aldaar lading te lossen en in te nemen, en de noodige reparatiën aan het schip te laten doen;

O. dat, volgens zoodanig te doene berekening, de betwiste som van 2,527 roebels en 55 kopeken, voor $\frac{1}{3}$ zou behooren te worden omgeslagen als avarij-gros en voor $\frac{2}{3}$ als avarij particulier;

O. dat door deze nadere berekening, eensdeels aan de ingeroepene wetsbepaling en hare kennelijke bedoeling zal worden

voldaan, als waarbij het inloopen in eene noodhaven niet alleen aan eene dadelijke en overkomen ramp op zee; maar ook, nog daarenboven, van goed beraad, tot behoud van schip en lading, wordt afhankelijk gemaakt, en de verpligting om in die noodhaven te verblijven niet anders wordt ondersteld, dan als een onmiddellijk gevolg van het inloopen aldaar, en anderdeels geen schipper wordt aangemoedigd om, willekeurig en quasi, in eene noodhaven oponthoud te zoeken, en aldaar te verblijven, of zelfs te overwinteren, iets dat, naderhand, bij verkeerde gevolgtrekking, als avarij-gros in rekening zou worden gebragt, en waarin alzoo de lading zou moeten deelen, maar dat inderdaad, als slechts een middelijk gevolg van de storm zou kunnen beschouwd worden, en de mogelijke wettigheid van de eerste oorzaak (van het inloopen namelijk) zou missen;

Gezien art. 699, N°. 9, 14 en 23, K.

Beveelt dat, in de opmaking en verdeeling der avarijen, die door het schip, moeten gedragen worden, de roebel in plaats van tot 50 centen, tot 58 centen Hollandsch zal worden uitgetrokken, en dat alzoo van 2,527 roebels en 55 kopeken aldaar, wegens gagie enz., voor een derde zal worden gebragt als avarij-gros, over schip, vracht en lading tevens en voor twee derden als avarij particulier, tot last van de reederij, en alzoo over schip en vracht, condemneert de ged., om het bedrag der opmaking en verdeeling, ten laste van de lading, alzoo gerectificeerd en die opmaking en verdeeling, door deze regtbank gehomologeerd zijnde den E. te betalen; ontzegt aan den E. zijn verderen eisch, en compenseert enz.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 3 Maart 1841.

Het Hof van Holland.

O. wat de daadzaken betreft;

Dat uit de overgelegde stukken volledig is gebleken, en ook tusschen partijen is in confesso:

Dat de principale app., na gedeeltelijk te St. Petersburg en gedeeltelijk te Cronstadt, op het schip de Eendragt te hebben ingenomen eene lading lijnzaad, ten bedrage van 50 last, ge-

adresseerd aan de principale geïnt., den 7 November 1838, uit laatstgenoemde haven zijne reis heeft ondernomen; dat hij, door stormen geteisterd, zich genoodzaakt heeft gezien, op den 13 dier maand, naar Cronstadt terug te houden, en den 16 daaraanvolgende andermaal de reize beproefd hebbende, zich den volgenden dag, op nieuw en uit gelijke oorzaak, verpligt heeft gezien naar dezelfde reede terug te gaan en aldaar te ankeren; dat hij alstoen aldaar, door drijfijs overvallen, op den 21 daaraanvolgende, is genoodzaakt geworden om, alhoewel toen nog niet van eenige schade is gebleken, maatregelen te nemen, ter beveiliging van schip en lading, en manschappen aan te nemen, met wier adsistentie hij dat schip, door het ijs heen, in de haven van Cronstadt, binnen heeft gebragt; dat hetzelve, door voortdurend vriezend weder belet uit te loopen, aldaar is moeten overblijven tot den 11 Mei 1839, als wanneer het, na alvorens eenige ligte reparatiën te hebben ondergaan, van daar, is onder zeil gegaan en nog eenige wederwaardigheden ondervonden te hebben, die ten deze niet in aanmerking komen, behouden zijne destinatie heeft bereikt en de lading gelost;

Dat als toen de principale app. eene avarij-rekening heeft ingeleverd, dispacheurs behoorlijk zijn benoemd en beëdigd enz.

Dat, met uitzondering van de waarde, die dispacheurs aan de roebel hebben gegeven, en waaromtrent partijen het nader zijn eens geworden, het eenige punt van verschil tusschen partijen, opzigtelijk die verdeeling, hierin bestond, dat de principale app. beweerde, dat de post van 2,527 roebels en 55 kopeken, aan gagiën en onderhoud van het scheepsvolk, van den 21 November 1838 tot den 11 Mei 1839, en aan reiskosten uitgegeven, die door dispacheurs, als particuliere avarij, te zijnen laste was gebragt, als avarij-gros aangenomen en verdeeld moest worden; dat hij de geïnt. voor opgemelde Regtbank heeft gedagvaard, tot het bevelen dier verbetering heeft geconcludeerd, en voorts dat de opmaking en verdeeling, alzoo verbeterd, zou worden gehomologeerd, en de geïnt., aldaar ged., zouden worden gecondemneerd, te betalen de som van ƒ 1,815.80, met interessen en kosten volgens de wet;

Dat de geïnt., tot handhaving van dien post, als particuliere avarij, zoo als die op de verdeeling voorkwam, en als basis aangenomen was, hebben geconcludeerd, en diensvolgens presentatie hebben gedaan, om, conform die verdeeling, de roebel berekend tegen 58 cents, aan den principale app., aldaar E., te betalen de som van ƒ 816.10, onverminderd hunne gehoudenheid tot betaling der particuliere onkosten, op de lading gevallen, en de verrekening der kosten van de eventuele homologatie, sustinerende daarmede te kunnen volstaan.

Dat de Regtbank, bij vonnis van den 4 Mei 1840, alhoewel aannemende, dat de quaestieuse post niet, uit deszelfs aard, als avarij-gros kon gebragt worden, echter, uit aanmerking dat, gedurende den tijd van het gedwongen oponthoud in de haven, wel diensten door het scheepsvolk, zoo tot lossing en wederinneming der lading, als anderzins, moeten zijn aangewend, heeft bevolen, dat de post van 2,527 roebels 55 kopeken, voor een derde, zal worden gebragt als avarij-gros, over schip, vracht en lading tevens, en voor twee derden, als avarij-particulier, en diensvolgens de geïnt., zijn veroordeeld, om het bedrag der alzoo geregelde verdeeling, aan den app. te voldoen, met ontzegging enz.

Dat beide partijen van die uitspraak zijn gekomen in hooger beroep, en de E. en principale app. heeft geconcludeerd tot handhaving van zijn sustenu en adjudicatie zijner, ter eerster instantie genomene concl., en als incidenteel geïnt., tot afwijzing van het in dat appel, door de incidentele app. gevorderde, en tot condemnatie enz.;

Terwijl, daarentegen, door de ged., als incidentele app. is geconcludeerd tot vernietiging van het opgemeld vonnis, voor zoo verre daarbij is bepaald, dat een derde van den quaestieusen post, als gemeene avarij, ten laste van schip en lading zou worden gebragt, en, als principale geïnt., met inhaesie hunner ter eerster instantie gedane presentatie, dat het meerdere door den princ. app. geëischt zal worden ontzegd enz.;

O. in regten, dat de eenige vragen, ter beoordeeling der beide appellen, moeten beantwoord worden, deze zijn: of de

quaestieuse post, voor gagiën en onderhoud van het scheepsvolk, gedurende het gedwongen oponthoud in de haven van Cronstadt, in de gegevene omstandigheden, onder avarij-gros, dan wel onder particuliere avarij moet gebragt, en als basis der verdeeling aangenomen worden, en ten andere of, zoo die post, uit deszelfs aard, onder particuliere avarij moest gebragt worden, er dan grond is om, daarvan, een derde op avarij-gros, over te brengen;

Gezien art. 699 K., en

O. dat het schip van den principalen app., toen het zich, op de reede van Cronstadt, door het ijs in gevaar bevond, geacht moet worden te regt, in het belang van schip en lading, in de haven, in veiligheid te zijn gebragt, doch echter, dat oogmerk eenmaal bereikt zijnde, de lading bij het verdere oponthoud aldaar niet het minste belang had, en dat oponthoud vis à vis de inladers, uit geen ander oogpunt kan worden beschouwd, dan als eene vertraging der reis, die, uit den aard der betrekkingen, in deze door geene bijzondere overeenkomsten gemodificeerd, tegen den bedongen prijs, uitsluitend voor rekening van den schipper komen moet; dat, zoo mitsdien al aangenomen moet worden, dat dit schip uit nood in de haven is gebragt, echter niet kan aangenomen worden, dat het te Cronstadt om nood-schade te herstellen of voor te komen, is verbleven, maar slechts alleen daarom, omdat, in dat saizoen gewone evenementen van weêr en wind, den schipper beletteden om zijne engagementen, jegens de inladers, te vervullen en de aangenomene reis te vervolgen, waaruit mitsdien volgt, dat dit verblijf, in die haven, niet kan geacht worden te vallen in de termen van N°. 9 van opgemeld art.;

O. dat, wel is waar, N°. 23 van dat zelfde art. bepaalt, dat alle schade, uit nood ontstaan of als onmiddelijk gevolg daarvan geleden, en de kosten, tot behoud en gemeen welzijn van schip en lading, bij gelijke omstandigheden gemaakt, onder avarij-gros moeten gerangschikt worden, dan dat het oponthoud, dat de kosten veroorzaakt heeft, waarover thans quaestie is, niet is geweest het onmiddelijk gevolg van den nood van het schip,

N°. 30.

of daardoor toegebragte schade, maar alleen een onmiddelijk gevolg van de voortduring van de vorst, zonder welke niets den schipper zou belet hebben zijne reis te vervolgen;

En O. meer speciaal met opzigt tot het incidenteel appel, dat er ten processe niet blijkt, dat er, gedurende den tijd, dat het schip in de haven is verbleven, door het scheepsvolk, in het belang der lading, diensten zijn gepraesteerd, veelmin welke en volgens welken maatstaf te evaluëren, en er dus noch grond, noch basis bestaat, om deswege eene bepaalde condemnatie uit te kunnen spreken;

Verleent akte aan de principale geïnt., dat zij zich incidentele app. hebben gesteld, van het vonnis van de Arr. Regtb. te Rotterdam, de dato 4 Mei 1840, in zoo verre daarbij is bepaald, dat het bedrag van 2,527 roebels 55 kopeken, wegens gagie en onderhoud van het scheepsvolk, voor een derde als gemeene avarij, zou worden gebragt, met veroordeeling van de geïnt., om het bedrag der opmaking en verdeeling, tot laste van de lading, alzoo gerectificeerd, aan den app. te betalen, alsmede voor zoo verre de kosten der procedure daar bij zijn gecompenseerd;

Doet voorts te niet, zoo wel het principaal als het incidenteel appel, als mede het opgemeld vonnis, voor zoo verre daarvan incidenteel is geappelleerd, en hetzelve overigens bevestigende, beveelt dat de bovengemelde som geheel zal beschouwd worden als avarij-particulier van het meergemeld schip, en verklaart mitsdien, dat de principale geïnt. met hunne, ter eerster instantie gedane presentatie, kunnen volstaan, enz.

N°. 31.

(*) Gebroeders R.

c[s].

De Nederlandsche Algemeene Verzekering-Maatschappij enz.

De ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft dat de E. met de verw. eene

overeenkomst, van verzekering hebben aangegaan dato 17/18 April 1846, blijkens polis voor den tijd van één jaar, op het behouden varen en arrivement van het schip Anna en Louisa, schipper Geo. Graij, als een gevolg van de oorspronkelijke overeenkomst van verzekering, waarbij deze is aangegaan in den jare 1844, voor den tijd van drie jaren, telken jare bij polis te vernieuwen.

Dat de E. beweren dat het voormelde schip noch behouden heeft gevaren, noch is gearriveerd ter gedestineerde plaatse en derhalve hebben geconcludeerd tot veroordeeling van de verw. tot betaling der respectivelijk door deze geteekende sommen met de interessen enz.;

Dat de verw. hebben geconcludeerd tot niet ontvankelijkheid enz., op grond dat de verw. niet anders tot betaling zouden gehouden zijn, in geval van niet behouden varen of arrivement van het verzekerde casco, dan behoudens de artt. 249, 640 en 641 K.; dat derhalve ten processe moet blijken, niet alleen van het niet behouden varen of arrivement, maar ook dat de oorzaak daarvan is, eene zulke, waartegen de verw. hebben verzekerd; dat tot dat bewijs eene scheepsverklaring zoo als die is overgelegd, onvoldoende is en dat uit de geproduceerde scheepspapieren bovendien blijkt, dat de oorzaken van het non-arrivement van het schip vallen in de categorie in de polis uitdrukkelijk uitgezonderd, waarvan de verw. de risico niet op zich hebben genomen.

Dat deze conclusiën door de raadslieden van partijen in het breede zijn geädstrueerd en partijen daarbij hoofdzakelijk hebben beweerd, zoo ver de E. aangaat, dat na het overlijden van den tweeden en eersten stuurman, het schip met den Kapitein die ziek was, te Lima is aangekomen en de Kapitein op 23 April 1846 aldaar is overleden, dat alstoen van al de officieren nog slechts de derde stuurman overig was, en de President van Menado het schip heeft doen inspecteren, het met eene lading naar Batavia heeft bevracht en zekere Ward, als Kapitein aangesteld, met geheele verandering der voorwaarden, waaronder het scheepsvolk tot dien toe gevaren had; dat het schip kort daarop de

No. 31.

reis heeft ondernomen, doch op 27 Junij 1846, bij Ternate eene groote ramp ondervonden en zwaar gestooten heeft, met dat gevolg, dat het water bij de pomp, tot nu toe nimmermeer dan van 6 tot 8 duim, tot 19 duim aanwies; dat het schip echter de reis heeft kunnen voortzetten en op 14 Aug. 1846, te Batavia is aangekomen; dat de toestand van het schip alstoen een onderzoek vorderde en die inspectie na de lossing der lading ook werkelijk plaats heeft gehad, dat de deskundigen toen het schip in zoo een ontredderden toestand hebben bevonden, dat het als onzeewaardig afgekeurd en verkocht is en de E. van de opbrengst daarvan niets hebben gerecouvreerd, zoodat er totaal verlies is; dat de oorzaak van dit niet behouden varen en niet arrivement gevonden wordt in het sinister op 26 Junij 1846, bij Ternate ondervonden en de bewijzen èn van het sinister èn van de omstandigheid, dat het sinister de oorzaak van het niet behouden varen en niet arrivement van het schip is, geleverd worden door de overlegging van het journaal, van het Proces-Verbaal der expertise te Batavia en door de scheepsverklaring afgelegd, door zoo vele van het scheepsvolk als hier te lande later zijn terug gekeerd; dat de expertise de bewijzen inhoudt van zoodanige schade, als niet anders kan veroorzaakt zijn dan door stooten, dat daarin wel tevens melding wordt gemaakt van verrotting, maar dat die verrotting als eigen bederf slecht partiëel is; dat bij het aangaan der assurantie, die eene verzekering gedurende den tijd van drie jaren ten doel had, partijen volkomen bewust waren, dat gedurende eene reis ter vischvangst van drie jaren er zich sporen van eigen bederf moesten opdoen, en dat derhalve zoo dat gedeeltelijk eigen bederf den ongunstigen invloed van het sinister op den toestand van het schip verhoogd, en bijgebragt heeft tot de onzeewaardigheid van het schip, dit partiëele eigenbederf de verw. niet ontslaan kan van de vergoeding voor het niet behouden varen door het sinister veroorzaakt; dat de E. niet kunnen aansprakelijk gesteld worden voor de niet onderteekening van het Journaal door den Kapitein of eersten stuurman, omdat beiden op de reis zijn overleden en de derde stuurman het

heeft onderteekend; dat de E. evenmin kunnen aansprakelijk gesteld worden voor het niet opmaken eener scheeps-verklaring te Batavia, evenmin als voor de gevolgen, welke de verw. willen afleiden uit de omstandigheid, dat al ware de afkeuring van het schip toe te schrijven aan het stooten te Ternate, dit sinister zou zijn voorgevallen op eene reis, waartegen niet verzekerd was, omdat bij de verandering van bestemming te Lima naar Batavia deviatie plaats had, aangezien de tusschenkomst van den President van Menado het schip had onttrokken aan de contrôle van de E., of aan hen die ze vertegenwoordigden en de verzuimen of schuld van de ten gevolge dier tusschenkomst handelende personen niet mogen gebragt worden voor rekening der E.; eindelijk dat de verw. beweren dat het schip wegens eigen bederf is afgekeurd, de verw. gehouden zijn, dat bederf te bewijzen, omdat de verw. dan de uitzondering op den regel sustineren en tot het bewijs dier uitzondering gehouden zijn.

Dat van den kant der verw. is gezegd, dat de woorden in de Polis: *in geval het behouden varen en arrivement niet geschiedde hetzij door schipbreuk als anderzints* (*behoudens de artikelen* 249, 640 *en* 641 *K.*) *verloren gaan of verongelukken enz.*, duidelijk aantoonen de gevallen wanneer assuradeurs zouden aansprakelijk zijn, en dat die gevallen geene andere zijn dan wanneer het verloren gaan of verongelukken het gevolg is van fortuinen van de zee; dat de E. derhalve, om vergoeding te kunnen vragen, moeten bewijzen, niet alleen het niet arrivement, maar ook dat de oorzaak daarvan gelegen is in fortuinen van de zee en een bepaald sinister, dat door de opneming dier woorden in de polis, de verw. niet behoeven te bewijzen, dat zij verkeeren in het geval waartegen *niet* is verzekerd, maar de E. als actores moeten bewijzen, dat het geval aanwezig is, waartegen *wel* is verzekerd; dat de E. zoo lang dit bewijs niet is geleverd, niet ontvankelijk zijn, dat de E. intusschen dit bewijs niet geleverd hebben en die overgelegde bewijsstukken zijn onvoldoende, dat 1°. een Journaal geen bewijskracht heeft dan voor zooverre het in bijzonderheden afgelegde verklaringen bevestigt; dat in specie hier 't Journaal niets be-

wijst, aangezien het niet is onderteekend en de inhoud daarvan dus niet is gecertificeerd en het daarenboven niet in allen deele voldoet aan de vereischten van artikel 358 K.; 2°. dat de scheepsverklaring daarvan niets heeft dan den naam, dat het overgelegde stuk onder dien naam geenszins voldoet aan de vereischten van art. 379, 383 en 384 K, maar dat ook daarenboven die afgelegde verklaringen van enkele leden van het vroegere scheepsvolk van het schip Anna en Louisa van weinig gewigt zijn, omdat zij afgelegd zijn ongeveer 16 maanden na de afkeuring van het schip, dat eindelijk die verklaringen wel inhouden de vermelding, dat het schip op 26 Junij 1846, te Ternate gestooten heeft, en hunne meening, dat de latere afkeuring aan dat stooten moet worden toegeschreven, maar dat zulke meeningen ten processe zonder eenig gewigt zijn, omdat die declaranten wel verklaringen kunnen afleggen omtrent feiten, maar niet als deskundigen geroepen zijn hun oordeel over oorzaken en gevolgen dier feiten te uiten, dat ook de expertise te Batavia voor de E. niets bewijst, immers dat deze alleen uitspraak doet over den toestand van het schip, en het op grond van dien toestand onzeewaardig oordeelt en afkeurt, zonder eenige opgave omtrent de oorzaken van dien toestand; dat intusschen de inhoud dier expertise aantoont, dat de voornaamste deelen van het schip vergaan en verrot waren, dat daarin ook wel sprake is van dwarsbreuken in eenige dwarsbalken, welke dwarsbreuken door de E. als het gevolg van het stooten, en waaruit dit zou blijken, worden aangewezen; dat echter die gevolgtrekking niet noodzakelijk uit die omstandigheid voortvloeit, daar bij het verrot zijn van al wat tot ondersteuning dier dwarsbalken dienen moest, het gewigt door die dwarsbalken te dragen, dwarsbreuken in de dwarsbalken moest doen ontstaan; dat het beweren der E., als zoude het sinister op 26 Junij 1846 te Ternate de oorzaak zijn der afkeuring, geheel onaannemelijk is, omdat er geen het minste verband bestaat tusschen het sinister en de afkeuring, aangezien het schip na het sinister nog zes weken had gevaren, zonder dat er gebleken was van eenig lek, en eerst ruim 4 maanden na dat stooten was afgekeurd;

dat het stooten zelve van weinig beteekenis was geweest, dat men onmiddelijk daarna zonder eenig onderzoek noodig te rekenen, was onder zeil gegaan, en het meerdere water aan de pomp alleen was te verklaren uit de omstandigheid, dat het schip gevulde watervaten als ballast in had, welke welligt waren gesprongen bij het stooten, te meer omdat aan het schip geen lek is bespeurd; dat daarenboven de voorgegevene inspectie te Menado, indien zij al als bewezen mogt worden beschouwd, in deze van geen den minsten invloed zijn kan, daar die inspectie niet gold het casco en de zeewaardigheid van het schip in het algemeen, maar slechts den inventaris en de geschiktheid van het schip, om met eene ligte lading naar Batavia te kunnen zeilen; dat derhalve de E. geenszins bewijzen dat het schip ten gevolge van fortuinen van de zee niet is gearriveerd, dat de verw. uit de overgelegde stukken veeleer bewijzen kunnen, dat eigen bederf de oorzaak der afkeuring is geweest, dat toch uit die stukken blijkt, dat gedurende de gansche reis niet één reparatie aan het casco is geschied, zelfs geen onderzoek naar deszelfs toestand heeft plaats gehad, en dat de expertise te Batavia inhoudt, dat zoo goed als het geheele geraamte van het schip verrot was, en op grond van die verrotting vooral, het schip was afgekeurd; dat al wilde men het stooten te Ternate als oorzaak van non-arrivement aannemen, dan nog deze gebeurtenis had plaats gehad op eene reis waartegen niet was verzekerd, omdat er bij de veranderde bestemming deviatie had plaats gehad; dat het beweren der E., als ware die deviatie geschied force majeure, waarvoor zij niet aansprakelijk zijn, is ongegrond, aangezien de tusschenkomst van den President van Menado had plaats gegrepen, op verzoek van den derden stuurman van het schip, die bij het overlijden van al zijne superieuren was de wettige gezagvoerder, de wettige vertegenwoordiger der Reederij, en dat de gevolgen dier tusschenkomst als veroorzaakt door den vertegenwoordiger der Reederij ook voor hare rekening moeten komen; dat derhalve, omdat de E. niet bewijzen te verkeeren in een dier gevallen waarin schade-vergoeding ten gevolge der overeenkomst verschul-

digd is, omdat veeleer uit de stukken blijkt, dat eigen bederf de oorzaak is geweest van het niet behouden varen en dus een der bij de polis uitgezonderde gevallen blijkt aanwezig te zijn, omdat in elk geval het voorgegevene sinister heeft plaats gehad op eene reis, waartegen niet was verzekerd, bij verandering van bestemming de E. niet zijn ontvankelijk en hun in elk geval de eisch moet worden ontzegd.

O. als nu in regten dat uit deze daadzaken de volgende vragen voortvloeijen:

1°. Moeten de E. bewijzen dat het niet behouden varen van het schip Anna en Louisa is veroorzaakt door evenementen van de zee, waartegen verzekerd is, of moeten de verw. bewijzen, dat eigen bederf de oorzaak van het niet behouden varen is geweest?

2°. Is het opgegeven sinister van het schip te Ternate op 26 Junij 1846, door de E. bewezen?

3°. Is dit sinister te beschouwen als de oorzaak der afkeuring?

4°. Al ware dit, is dan dit sinister voorgevallen op de verzekerde reis?

O. ad I^{um}. dat de E. vergoeding vragende volgens algemeene beginselen van regten, gehouden zijn te bewijzen, dat zij in zulk een geval verkeeren, waarin de verw. hun vergoeding hebben toegezegd en zulks te meer doordien de verzekering in deze zaak met het vooruitzigt op een langdurige en gevaarlijke reis ter vischvangst zijnde aangegaan, de verw. die niet anders hebben willen sluiten dan onder uitdrukkelijke inlassching in de polis van art. 249 K., waarin dus de bepaalde aanduiding te vinden is, dat alleen dan vergoeding van de assuradeurs zou kunnen gevorderd worden, wanneer het schip ten gevolge van zeeëvenementen niet behouden gevaren had.

O. dat hier tegen niet afdoet het door de E. beweerde, dat ten gevolge van het bestaan eener algemeene praesumtie van zeewaardigheid, waarvan de verw. eigen bederf bewerende de onwaarheid moeten aantoonen, door hen het bewijs niet behoeft te worden geleverd, dat het niet arrivement van het schip, niet aan eigen bederf maar aan eene andere oorzaak, waartegen verzekerd is,

te wijten is, daar in ieder geval de E. het bestaan der feiten waarop hunne vordering berust, moeten aantoonen en eerst dan, wanneer de verw. in die feiten of van elders eigen bederf vermeenen te zien, de vraag oprijst of dat eigen bederf als oorzaak van non arrivement behoorlijk is bewezen.

O. ad IIum. dat hoewel de door de E. overgelegde stukken onder den naam van scheepsverklaringen, niet voldoen aan de vereischten, bij de wet voor scheepsverklaringen (art. 379 sqq. K.) voorgeschreven, die stukken echter verschillende beëedigde verklaringen van een aantal schepelingen van de vroegere equipage van het schip de Anna en Louisa inhouden, die onder eede het feit bevestigen, dat op 26 Junij 1846 gemeld schip te Ternate heeft gestooten en tegen het strand heeft opgetornd.

O. dat ofschoon die stukken als wettige scheepsverklaringen de noodige bewijskracht op zich zelven missen, de daarin bevatte beëedigde verklaringen in verband en het Journaal, zoodanige gewigtige, naauwkeurige, bepaalde en met elkander overeenstemmende vermoedens opleveren, dat voor scheidsmannen die in deze als goede mannen moeten oordeelen, de overtuiging geboren is, dat het schip werkelijk te Ternate gestooten heeft.

O. dat deze overtuiging wordt gesterkt door het Journaal, dat hoezeer ongeteekend door den Kapitein en stuurman, wegens hun overlijden, echter onderteekend is door den derden stuurman, en die onderteekening, zoo als zij is ter neder gesteld, geldt ter bevestiging der waarheid van den inhoud, voor zoo ver de 3e stuurman onder zijne eigene verantwoordelijkheid het Journaal heeft gehouden, en dus van het begin van Mei 1846 tot het einde der reis, dat het voorgevallene te Ternate op 26 Junij 1846 is geschied en dus juist binnen het tijdsbestek, dat het Journaal als gecertificeerd door de onderteekening te beschouwen is.

O. ad IIIum. dat bij het stilzwijgen der deskundigen te Batavia omtrent de oorzaken, die tot den ontredderden toestand van het schip, tijdens de afkeuring hebben geleid, de E. als reden daarvan alleen hebben opgegeven het op 26 Junij 1846 te Ternate gebeurde.

O. dat echter niet alleen alle bewijs ontbreekt, dat het gebeurde te Ternate en de afkeuring te Batavia als onmiddelijke oorzaak en gevolg tot elkander in verband staan, maar dat ook verschillende omstandigheden het tegendeel schijnen aan te toonen, immers dat het schip wegens onzeewaardigheid is afgekeurd en die onzeewaardigheid niet onmiddelijk ontstaan is na het plaats hebben van het sinister, integendeel dat men zonder eenig onderzoek naar den toestand van het schip, de reis dadelijk weder heeft voortgezet, zonder eenig letsel of eenig merkbaar gevolg aan het schip van het stooten te bespeuren, dan eenig meerder water aan de pomp, waarvan de oorzaak is onbekend gebleven, dat wat meer zegt het schip sedert te Soerabaija is gekomen, aldaar heeft gelost en weder geladen, zonder dat men er aan gedacht heeft eenig onderzoek te doen, en het schip eindelijk te Batavia is aangekomen.

O. dat verder ter beoordeeling dezer vraag de inhoud der expertise te Batavia van het hoogste gewigt is, en daarin onder hetgeen herstelling vorderde, vermeld worden 7 dwarsbalken, die dwarsbreuken hadden, dat het eigenlijk alleen deze herstelling is, die een gevolg zou kunnen zijn van de ramp te Ternate, terwijl de menigvuldige zware overige herstellingen wegens verrotting, en het vergaan zijn van vele hoofdbestanddeelen van het schip noodzakelijk zijn geacht; dat zeker de noodzakelijkheid van het inzetten van zeven dwarsbalken het schip niet zouden hebben doen afkeuren, en de herstelling daarvan slechts een zeer gering deel der kosten zou hebben uitgemaakt, noodig om het schip weder zeewaardig te doen zijn.

O. derhalve, dat door de E. niet is bewezen, dat het voorgevallene te Ternate de oorzaak van de afkeuring is geweest, en hunne vordering den E. dus niet kan volgen.

O. dat in dezen stand der zaak de beantwoording der 4e vraag overbodig is.

Gezien de artt. 249, 379, 383 en 384 W. van K., 1932 en volgg. B. W., 56 W. v. B. R.

Regtdoende in het hoogste Ressort

Ontzeggen den E. enz.
Gewezen te Amsterdam den 10 April 1849 door Mr. D. A. Walraven, D. A. Portielje, M. H. 's Jacob.

N°. 32.

(*) J. H. EN J. M. H., Curators in het faillissement van J. P. EN C°.

ca.

De Amsterdamsche Zee-Assurantie-Maatschappij enz.

De ondergeteekenden enz.

O. wat de daadzaken betreft, dat de verweerders bij polis van 21 Mei 1847, aan J. P. en C°. van af Amsterdam tot Bremen hebben verzekerd ƒ 650 op 30 balen rijst, in twee onderscheidenlijk gemerkte seriën, destijds reeds geladen of nog te laden in het schip Frau Tomke, met bepaling dat in geval van avarij of schade, dezelve voor elke partij afzonderlijk zoude worden berekend en wijders onder alle zoodanige bepalingen, als bij dezelve polis breeder zijn omschreven.

O. dat blijkens cognossement van den 19 Mei 1847, dezelve balen rijst, ingevolge verklaringen van den schipper, vrij van bederf zijn aan boord ontvangen, welke onbeschadigdheid tijdens de ontlading dan ook door de verw. niet is wedersproken geworden.

O. dat blijkens den 27 Julij 1847, voor den te Bremen openbaar residerenden Notaris der vrije Hanzesteden, F. E. L. Welmans en Dr. C. V. A. Breuk, verleden scheepsverklaring, meergemelde schipper T. Focken, hoofdzakelijk opgegeven heeft, dat nadat op de reize van Amsterdam naar Bremen het schip den 25 Mei 1847, op de Zuiderzee bij toenemenden N. en O. wind en stijve koelte geweldig gewerkt en geslingerd had, zoodat er wat water bij de pomp was geweest, later bij arrivement te Bremen, tijdens de aldaar op den 16 Junij 1847

gedane lossing bevonden is, dat aan de in gehad hebbende rijst zich eene beschadiging vertoond heeft.

O. dat uit eene den 22 Junij 1847, ten verzoeke der firma Plate en C°. te Bremen, aan welke door de firma P. en C°. de meergenoemde rijst was geconsigneerd geworden, opgemaakte acte van inspectie blijkt, dat de tot het doen dier inspectie benoemde makelaars en kuipers bevonden hebben, dat 26 balen rijst meer of minder door water beschadigd waren.

O. dat terwijl de E. de verw. hebben aangesproken ter vergoeding der op de beide partijen rijst beloopene schade voor een bedrag van *f* 245, de verw. beweerd hebben tot vergoeding van schade ongehouden te zijn, zoowel omdat niet bleek van eenig zeesinister, als ook omdat de partijen rijst door de geconsigneerde zonder het uitbrengen van eenig protest ontvanvangen waren, en de bezigtiging of expertise niet binnen den bij de wet aangegeven termijn had plaats gevonden.

O. in regten, dat het regtens niet opgaat dat, zoo als de E. hebben gesustineerd, de assuradeurs alleen daarom tot vergoeding der schade zouden zijn gehouden, wanneer het bleek, dat de verzekerde goederen gaaf zijnde ingeladen beschadigd waren gelost, dewijl de verzekeraar niet instaat of verzekert voor alle schade aan het verzekerde, maar alleen voor zoodanige schade of beschadiging als het gevolg is van de evenementen waarom hij heeft verzekerd, en door de wet of de polis, als wet der contracterenden, zijn bepaald en omschreven.

O. dat namens de verw., niet is wedersproken, dat de beide seriën rijst in gezonden staat zijn geladen, terwijl de verklaring van den schipper, dat bij de lossing zich aan de in gehad hebbende rijst eenige beschadiging vertoond had, in verband met zijne verdere verklaring, eensdeels dat het schip op den 25 Mei 1847 geweldig gewerkt en geslingerd had, zoodat er wat water bij de pomp was geweest, en anderdeels, dat bij het bestaan van eenige beschadigdheid aan de lading, die beschadigdheid niet aan ontrouw of nalatigheid van schipper of scheepsvolk, maar slechts aan wind en weder zoude toe te schrijven zijn, gevoegd en in verband met de gehouden expertise, welke

de goederen als door water beschadigd vermeldt, het er voor moet worden gehouden, dat de aan de rijst bevonden beschadigdheid het gevolg is van wind en weder en alzoo van evenementen, waarvoor is geassureerd.

O. wijders dat het beweren der verw., dat geen vergoeding van schade zoude verschuldigd zijn, uit hoofde de verzekerde goederen door de geconsigneerde zonder protest zouden ontvangen zijn, niet aannemelijk is, daar het ten processe consteert, dat de geconsigneerde, toen zij bij de ontvangst der rijst bevonden hadden, dat dezelve beschadigd was, zich dadelijk bij den Nederlandschen Consul hebben aangemeld, ten einde deze in het belang der Nederlandsche assuradeurs twee deskundigen zoude benoemen, om met de door de geconsigneerde aangestelde deskundigen den toestand der rijst te onderzoeken, welk onderzoek dan ook heeft plaats gevonden, met de in de acte van expertise vermelde bevinding.

O. dat de E. geene schadevergoeding hebben gevraagd op grond van ontrouw, verzuim of nalatigheid van den schipper of het scheepsvolk, en evenmin door de verw. zoodanige ontrouw, verzuim of nalatigheid zijnde geallegeerd geworden, het geheel nutteloos is te onderzoeken, of en in hoeverre de E., indien zij op grond van zoodanige ontrouw, verzuim of nalatigheid schadevergoeding wilden vorderen, zich door protest tegen den schipper hadden moeten dekken voor de exceptie ontleend uit art. 1885 B. W.

O. in het algemeen, dat nergens in de wet wordt voorgeschreven, dat de geassureerde, om ontvankelijk te zijn in zijne vordering en regt tot schadevergoeding van zeeschade door zeeëvenementen, bij de lossing het verzekerde niet zoude mogen ontvangen en aannemen dan onder protest tegen den schipper.

O. dat terwijl het bedrag der schadevergoeding door de E. gevorderd als behoorlijk bewezen is aan te nemen, en van de zijde der verw. op de hoegrootheid van het gevorderd bedrag geene aanmerking zijn gemaakt, die hoegrootheid als behoorlijk gejustificeerd dient te worden aangenomen.

Gezien de artt. 637 K.; 1885 B. W.; 56 R.

Regtdoende in het hoogste Ressort, veroordeelen de verw. tot betaling van *ƒ* 245 enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam den 18 April 1849 door Mr. D. A. Walraven, D. Rutgers van Rozenburg Jr., A. Brugmans.

N°. **33.**

(*) W. J. W.

c[a].

De Compagnie ter Assurantie enz.

De ondergeteekenden.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat het tusschen partijen is in confesso, dat de ged. op den 12 September 1848 den E. hebben verzekerd tegen schade over te komen aan eene partij rogge en 150 stuks matten tot garnering, te zamen gewaardeerd op *ƒ* 12000, geladen in het schip Juffer Sara Anna Cornelia, kapitein P. P. Muntendam, van St. Petersburg en alle circumjacentien van dien tot Zwolle of Kampen.

Dat na aankomst van gemeld schip te Zwolle de E. heeft beweerd, dat de rogge aanmerkelijk was beschadigd en deswege bij geregistreerde acte van den deurwaarder J. C. Koerse, te Zwolle van den 3 October 1848, tegen de ontvangst heeft doen protesteren, en vervolgens, nadat die schade was begroot door den makelaar P. J. Bel, welke daartoe door de ged. was aangesteld en door den E. geagreëerd, en nadat de schaderekening ten bedrage van *ƒ* 2670 was opgemaakt, de vergoeding daarvan heeft gevraagd van de respective ged. naar verhouding van de sommen, waarvoor elk hunner de verzekering had gesloten.

Dat de ged. geweigerd hebben de gevraagde schadevergoeding te voldoen, de E. de zaak voor de benoemde scheidslieden heeft aangebragt, en bij conclusie van eisch heeft gevorderd, dat bij uitspraak van HH. arbiters de ged. zullen worden veroordeeld, om aan den E. tegen behoorlijke quitantie de

somma van *f* 2670 te betalen enz., zijnde het beloop van de schade door den E. geleden aan beschadigd aangebragte rogge per het schip enz., waar tegen de ged. den E. hebben verzekerd, en zulks met de interessen enz.

Dat de ged. hiertegen bij conclusie van antwoord hebben aangevoerd: 1°. dat de E. was gebleven in gebreke te bewijzen, dat de goederen waarover de schadevergoeding wordt gevorderd, identiek dezelfde zijn, waarvan bij de verzekering wordt melding gemaakt, en 2°. dat al ware de identiteit bewezen, de overgelegde stukken evenmin strekten, om het regt van vordering te staven, als om te bewijzen, dat werkelijk de gevorderde schade aan evenementen waarvoor is verzekerd, althans aan zeeëvenementen op de verzekerde reis voorgevallen, is toe te schrijven, hebbende de ged. voor zoover er sprake kon zijn van een door hen te leveren tegenbewijs, ten overvloede hierbij overgelegd eene scheepsverklaring in dato 26 Oct. 1848, door den schipper P. P. Muntendam, voor den Kantonregter te Amsterdam afgelegd, en door den schipper en de equipage beëedigd, in welke verklaring onder anderen wordt gezegd, dat de goederen, door den schipper voor den E. geladen, in gezonden staat aan den laatstgenoemden waren afgeleverd, weshalve ged. hebben geconcludeerd, dat de E. zoude worden verklaard niet ontvankelijk enz.

Dat de E. bij nadere conclusie zijne bevreemding heeft te kennen gegeven, dat de ged. niettegenstaande de identiteit der goederen volkomen zoude blijken, ook daaruit dat de makelaar P. J. Bel, op order van de ged. zelven die goederen had bezigtigd en voor de ged. de schade had begroot, niettemin tegen beter weten aan voorwenden het in twijfel te trekken, of de goederen, waarover de schadevergoeding wordt gevorderd, dezelfde zouden zijn, waarvan bij verzekering is melding gemaakt.

Dat de E. wijders bij die conclusie heeft gezegd, dat de identiteit door HH. scheidsmannen, als reeds volkomen ten processe erkend en bewezen zou worden aangenomen, doch voor het onverhoopte geval, dat een nader bewijs mogt wor-

den noodig geacht, heeft verklaard daartoe allezins bereid en in staat te zijn, weshalve de E. heeft gepersisteerd bij zijnen gedanen eisch en genomen conclusie, en subsidiair, voor het geval dat Heeren arbiters de identiteit als niet genoegzaam bewezen mogten beschouwen, heeft geconcludeerd, dat hij zou worden toegelaten, om die identiteit nader door alle middelen, ook door getuigen te bewijzen, en in dit geval met veroordeeling van de ged. enz.;

Dat ten dage voor de mondelijke voordragt bepaald, de advocaat des E. heeft verklaard af te zien van zijne bij laatstgemelde conclusie gedane primaire vordering tot onmiddelijke toewijzing van zijnen eisch, en genoegen te nemen, dat scheidslieden, overeenkomstig zijne daarbij gedane subsidiaire vordering den E. oplegden, om de identiteit der goederen waaraan de schade is overgekomen, met die, welke door de ged. waren verzekerd door alle middelen regtens ook door getuigen te bewijzen, met welke verklaring de advocaat der ged. heeft genoegen genomen en toegestemd, dat dit bewijs aan den E. werd opgelegd, behoudens der ged. regt om tegenbewijs te leveren;

Dat gemeld bewijs bij vonnis van scheidslieden d.d. 19 Julij 1849, aan den E. is opgelegd, ten gevolge waarvan op den 8 Aug^{s}. ll. acht. getuigen, door den eischer gedagvaard, zijn gehoord.

Dat voor het houden eener contre enquête van wege de ged. was bepaald de 19 September ll., waarvan echter de ged. hebben afgezien.

Dat vervolgens partijen, zonder dat er nadere conclusiën zijn gewisseld, op den 11 October ll., tot de mondelijke voordragt zijn toegelaten, wanneer namens den E. is aangedrongen op de toewijzing van zijnen eisch, op grond, dat de identiteit der goederen alsnu door de verklaring van den makelaar P. J. Bel, dd. 20 October 1849, in verband met de verklaringen der gehoorde getuigen volkomen was bewezen, bewerende de E. de quaestie van de identiteit de eenige was, die nog onderzocht moest worden, daar alleen het bewijs daarvan bij voormeld in-

terlocutoir vonnis van 19 Julij ll. was bevolen, weshalve de tweede grond van verdediging der ged. betreffende de beschadigdheid der goederen en den aard dezer beschadigdheid niet meer in aanmerking kon komen, noch een punt van beslissing kon uitmaken;

Dat echter de ged. hebben volgehouden, dat de quaestie over de beschadigdheid der goederen mede door scheidslieden moest uitgemaakt worden, daar de ged. door toe te stemmen in een getuigenverhoor over de identiteit der goederen, niet hebben willen afzien van hunne defensie betreffende de beschadigdheid der goederen, noch de scheidslieden door zoodanig verhoor te bevelen, die defensie hadden willen uitsluiten, weshalve de ged. bewerende, dat noch de identiteit der goederen, noch de beschadigdheid der goederen door zeeëvenementen was bewezen, hebben gepersisteerd bij hunne conclusie van antwoord.

O. dat in regten zijn te beslissen de navolgende vragen:

1°. moet ten gevolge van het interlocutoir vonnis van 19 Julij ll. nog alleen de vraag over de identiteit der goederen beslist worden, dan wel kunnen en behooren scheidslieden te onderzoeken en te beslissen, of het tweede verdedigingsmiddel der ged. omtrent de beschadigdheid der goederen gegrond is?

2°. Is het bewezen, dat de goederen waarover de schadevergoeding wordt gevorderd, zijn dezelfde als die, welke door de ged. zijn verzekerd?

3°. Is het bewezen, dat de schade aan de goederen overgekomen, is veroorzaakt door zeeëvenementen, waarvoor de ged. den E. hebben verzekerd, en heeft dus de E. ter dezer zake een regt van vorderen tegen de ged.

O. ad I^um^. dat in het algemeen alleen datgene, wat bij het dispositief van een vonnis wordt uitgemaakt, als gewijsde zaak tusschen partijen geldt, zoodat uit dat oogpunt beschouwd, een interlocutoir vonnis niets anders beslist, dan dat zekere feiten moeten bewezen worden, uit welk beginsel dan ook de Fransche jurisprudentie den regel heeft afgeleid, dat het interlocutoir vonnis den Regter niet bindt;

O. dat derhalve de Regter de bevoegdheid heeft in ieder bij-

zonder geval te onderzoeken, of de feiten, waarvan het bewijs bij een interlocutoir vonnis is opgelegd, als de eenig decisoire moeten aangemerkt worden;

O. dat in het onderhavige geval door de ged. bij hunne conclusie van antwoord, twee gronden van verdediging waren aangevoerd, waarvan de eerste berustte op het onbewezene der identiteit van de beschadigde met de verzekerde goederen, en de tweede op het onbewezene der zeeschade; dat de E. bij zijne conclusie van repliek, subordinaat heeft aangeboden de betwiste identiteit door getuigen te bewijzen, en ten dage voor de mondelijke voordragt bestemd, van zijne primaire conclusie tot dadelijke toewijzing van den eisch heeft afgezien en alleen regt gevraagd op de voormelde subordinate conclusie, waarmede de ged. hebben genoegen genomen, zonder dat er toen eenige pleidooijen zijn gevoerd;

O. dat uit dezen loop der zaak duidelijk blijkt, dat de ged. die even als de E., als nog regt vragen, op hunne vóór de interlocutoire uitspraak genomene conclusiën, niet hebben willen afzien van hunnen tweeden grond van verdediging, hetgeen te minder mag aangenomen worden, daar in allen gevalle de quaestie over de identiteit eerst moest uitgemaakt worden, eer die over de schade kon in aanmerking komen, omdat laatstgemelde quaestie van zelve moest vervallen, indien de identiteit dier goederen niet werd bewezen;

O. dat dan ook de scheidslieden dit geschil bij hunne meergemelde interlocutoire uitspraak enkel hebben overwogen, dat de gestelde feiten tot de beslissing der zaak kunnen leiden;

O. dat alzoo nog op beide gronden van verdediging der ged. regt moet gedaan worden.

O. ad IIum, dat bij de beslissing van de quaestie der identiteit de verklaring van den makelaar P. J. Bel, dato 20 October 1848, reeds op zich zelve van hoog gewigt is, omdat deze verklaring behelst eene begrooting der schade bevonden aan de rogge, welke aldaar wordt gezegd uit St. Petersburg te zijn aangebragt met het schip enz.

O. dat nu wel de ged. beweren, dat genoemde makelaar door

hen naar Zwolle was gezonden, om de schade te begrooten, maar niet om onderzoek te doen naar de identiteit der goederen, doch dat die zending zelve bewijst, dat de ged. destijds de identiteit der goederen niet betwistten, omdat een onderzoek naar de hoegrootheid der schade volstrekt doelloos zou geweest zijn, wanneer men de identiteit der goederen niet als vaststaande had aangenomen, waaruit volgt, dat de makelaar P. J. Bel, handelende op last der ged, allezins bevoegd was, ook zonder nader onderzoek aan te nemen, dat de beschadigde goederen waren die, welke uit de Sara Anna Cornelia waren gelost;

O. dat daarenboven het gehouden getuigen-verhoor de identiteit der goederen nader bevestigt, niet alleen omdat al de gehoorde getuigen hebben verklaard, dat werkelijk de partijen rogge uit de Sara Anna Cornelia in de pakhuizen des E. op den dijk en op het kerkhof te Zwolle zijn overgebragt, maar ook vooral, omdat de E., volgens de verklaringen der vier laatste getuigen, geene andere buitenlandsche rogge op zijne pakhuizen had en zelfs in den jare 1848 geene andere buitenlandsche rogge had ontvangen;

O. dat de ged. wel hebben aangemerkt, dat in de verklaring van den makelaar P. J. Bel niet wordt gezegd, dat de door hem onderzochte rogge was liggende in de evengemelde pakhuizen op den dijk en het kerkhof, doch dat hieruit in allen gevalle niet volgt, dat deze rogge aldaar niet lag, terwijl de ged., indien zij werkelijk meenden, dat de rogge, door den makelaar Bel geinspecteerd, niet in die pakhuizen lag, dezen heer als getuige hadden kunnen oproepen;

O. dat de ged. ook nog eene aanmerking hebben gemaakt op een verschil in de hoeveelheid der rogge, daar de makelaar Bel spreekt van eene partij van 60 lasten en de derde en vierde getuigen van 63 lasten en bijna 4 mudden, doch dat dit verschil wordt opgelost door de omstandigheid, die tusschen partijen is in confesso, dat namelijk de E. weinige dagen na de lossing, en nog vóór de inspectie van den heer Bel, aan schipper Muntendam had medegedeeld, dat er eene vergis-

sing bij de meting had plaats gehad, en dat de partij slechts 60 last bedroeg, over welk laatste bedrag ook de vracht betaald is.

O. dat de ged. eindelijk hebben aagevoerd, dat de door den heer Bel geinspecteerde partij was *doorloopend* beschadigd, terwijl de getuigen zouden verklaard hebben, dat zij was onbeschadigd.

O. echter dat de uitdrukking van den Heer Bel, *doorloopend beschadigd*, blijkens de betrekkelijk geringe door hem geconstateerde beschadiging, alleen beteekenen kan, dat er doorgaans sporen van beschadiging in de geheele partij aanwezig waren, maar niet dat de beschadiging zoo aanmerkelijk was, dat zij aan de niet deskundige getuigen, die geen belang hadden en niet geroepen waren, om de beschadigdheid te onderzoeken, in het oog moest vallen, terwijl men hierbij ook in aanmerking moet nemen, dat de partij volgens de verklaring van de drie eerste getuigen, niet gaaf is geweest, gelijk bij het onderzoek van het derde punt zal worden uiteengezet;

O. ad III^{um}, dat de vraag of er zeeschade bestond en hoe groot die was, geheel wordt beslist door de verklaring van den makelaar P. J. Bel, van 20 October 1848, daar deze heer op last der ged., volgens hunne eigene erkentenis, de rogge had onderzocht, en de daaraan bevonden schade begroot;

O. dat de gemelde verklaring van den heer Bel, die de door hem bevondene schade aan zeewater toeschrijft, geheel wordt bevestigd: *a.* niet alleen door de scheepsverklaring van den 29 September, maar ook door die van 26 October 1848, waaruit blijkt, dat de Kapitein op de verzekerde reis doorgaans ongunstig weder, veel harde stormen en hooge zeeën heeft gehad, waardoor het schip zwaar werkte, slingerde en stampte, *en veel zeewater op en over het dek kreeg; b.* door de verklaringen der drie eerste getuigen, waarvan de eerste en derde spreken van kluitjes, die door de rogge liepen, en de eerste en tweede van eene hoeveelheid rogge van eene mans hoogte, die bij de achtermast bleef zitten en niet afliep, hebbende de tweede getuige ook nog gesproken van eene steê van vier

voet, die als vastgeplakt was, terwijl eindelijk de vijfde en zevende getuige nog spreken van eenige zakken koren met veêren vermengd, die uit twee kleinere ligterscheepjes in de pakhuizen des E. zijn opgebragt.

O. dat deze omstandigheden in hun onderling verband beschouwd strekken ten bewijze, dat gedurende de reis, ten gevolge van de stormen en hooggaande zeeën, zeewater op en over het dek gekomen, tot de rogge doorgedrongen is en schade heeft veroorzaakt;

O. dat hiertegen niet kan opwegen, het gezegde van den schipper in de scheepsverklaring van 26 Oct. 1848, dat hij namelijk de lading rogge te Zwolle in gezonden staat had uitgeleverd, omdat dit gezegde is in strijd met de boven aangevoerde verklaringen van den makelaar Bel en de gehoorde getuigen, omdat de schipper en de equipage niet bevoegd zijn om de al of niet beschadigdheid der goederen te onderzoeken, en dit ook zeker niet opzettelijk gedaan hebben, en eindelijk omdat de schipper en zijne equipage, als geene deskundigen zijnde, de partij voor onbeschadigd konden houden, terwijl een deskundige daaraan bij naauwkeuriger onderzoek wel schade kon bevinden, hetgeen vooral dan gebeuren kan, wanneer de schade betrekkelijk gering is, zoo als in deze het geval was, waar de schade, buiten de geheel bedorvene twee lasten, niet eens 28 pCt. bedroeg;

O. dat alzoo het bestaan der schade door zeeëvenementen, waarvoor verzekerd was, voor volkomen bewezen moet gehouden worden, en de E. alzoo regt heeft vergoeding te vorderen;

Regtdoende in het eerste Ressort.

Gezien de artt. 1954 en 1374 B. W.; art. 103 en 56 R.

Veroordeelen de gedaagden om aan den E. te betalen eene som van *ƒ* 2670.

Gedaan en gewezen te Amsterdam den 29 October 1849, door Mr. D. A. Walraven, D. Keizer, A. C. Cosman.

Hiervan geen hooger beroep.

No. **34**.

(*) G. K. H.

c^a.

De Amsterdamsche Zee-Assurantie-Maatschappij enz.

Wij ondergeteekenden.

O. omtrent de feiten, dat de E. van de verw. vordert eene somma van ƒ 2000, naar aanleiding eener assurantie, aangegaan 7 Augustus 1847, ten behoeve van J. C. v. O. & Z. of die het in het geheel of ten deele zoude mogen aangaan, op behouden varen van het casco en de kiel, het tuig, de takelaadje en het oorlogstuig van het schip genaamd Geerdina, gevoerd door den E., op eene reize van Amsterdam naar de Oostzee en terug, aangezien het genoemde schip op de verzekerde reize, op 13 Augustus 1847 in de nabijheid der Vriesche kust is verongelukt.

dat de verw. hebben geconcludeerd tot niet ontvankelijkheid des E. en in elk geval tot ontzegging van den eisch, op grond dat het schip bij stil mooi weder op de reede van Ameland op 11 ellen diepte, zonder eenig oogenschijnlijk of zelfs bij gissing op te maken kracht van buiten, veel minder door eenig zee-evenement is lek geworden, dat bovendien, nadat het schip op den wal is gezet, door den schipper, den verzekerde en E. in deze, alles is verzuimd, wat tot behoud van het schip had kunnen strekken.

Dat de verw. subsidiair hebben geconcludeerd voor zooveel noodig, dat arbiters bij interlocutoire uitspraak de verw. zullen toelaten tot het bewijs door alle middelen regtens en zelfs door getuigen, dat de E. zelve mediate of immediate, door verzuim of werkelijke handelingen, de oorzaak is geweest van het te gronde gaan en alzoo verongelukken van den voor zijne rekening verzekerden en hem toebehoorenden bodem.

O. in regten, dat de verw. volgens de overeenkomst tot vergoeding gehouden zijn voor elk verloren gaan of verongeluk-

ken door schipbreuk als anderzins, behoudens de artikelen 249. 640 en 641 W. K.;

dat door de woorden *schipbreuk als anderzins*, niet anders kan bedoeld zijn, dan een verongelukken door of ten gevolge van fortuinen van de zee, en door de aanhaling der artikelen 249, 640 en 641 W. v. K. een verongelukken door eigen bederf of gebrek, of door schelmerij van den schipper, die de verzekerde zelve is, buiten de verzekering is gebleven;

dat derhalve ter beantwoording der vraag, of de verw. vergoeding schuldig zijn, het van het hoogste belang is, de oorzaak van het verongelukken van het schip Geerdina op te sporen.

O. dat het uit de scheepsverklaring zelve, ten processe is bewezen, dat na de uitklaring, en dus in den aanvang der reize, een lek in het schip is ontstaan, waardoor het water in hetzelve in korten tijd zoodanig aanwies, dat het op den wal moest gezet worden tot berging van lijf en goed;

dat dit lek is ontstaan bij stil mooi weder, terwijl het schip op de reede te Ameland lag op meer dan voldoende diepte, zonder eenige denkbare aanleiding van buiten af, noch op het oogenblik, dat het lek in het schip sprong, noch gedurende de weinige dagen, dat het de reize had aanvaard;

dat uit de omstandigheden blijkt, dat de fortuinen van de zee, als welke geheel ontbreken, de oorzaak niet hebben kunnen zijn van het verongelukken, en dat er derhalve niets anders overblijft dan aan te nemen, dat het schip een eigen gebrek gehad hebbe, waardoor het verloren is gegaan.

O. dat de verw. daartegen niet hebben verzekerd en derhalve geene vergoeding schuldig zijnde, het overbodig is de overige gronden der verw. te onderzoeken.

Gezien art. 249 W. K.; 56 B. R.

Regtdoende in het hoogste Ressort.

Ontzeggen den E. den eisch enz.

Amsterdam, den 31 December 1849.

Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, D. A. Portielje.

No. 35.

(*) R. P.

ca.

Het Genootschap tegen Zeegevaar enz.

De Ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft.

dat de verw. ieder voor de som bij hunne naamteekening uitgedrukt met nog anderen aan den E., of die het geheel, of ten deele zou mogen aangaan op 8 April 1847, hebben verzeberd ƒ 20,000, op het casco en toebehooren van het schip genaamd Herald, met wederzijds goedvinden getaxeerd en vastgesteld op ƒ 35,000, gevoerd door den E. voor eene reis van Amsterdam en alle circumjacentiën van dien af tot New-York, en van daar en alle circumjacentiën van dien af tot Baltimore, alles zonder eenigen stilstand van risico, blijkens polis van assurantie dd. 8 April 1847;

dat gemeld schip op 16 Mei 1847 uit het Nieuwe Diep is onder zeil gegaan, koers nemende ten gevolge der voorgenomene reis naar New-York, door het Engelsch Kanaal en op den 20 derzelfde maand de Engelsche kust naderde, dat na aldaar geslingerd te zijn door een frisschen westelijken tegenwind en hooge zeeën de E., ziende dat het schip afdreef, op den 21 noordelijk afhield, ten einde om de Noord te stevenen; dat het schip onder de Orkney-eilanden gekomen zijnde op de klippen genaamd the Ness of Janherness bij het eiland Pamona Orkney gestooten heeft, en ten gevolge van daardoor verkregen lek door de bemanning, passagiers en lading ontruimd en het wrak in het openbaar verkocht is geworden;

dat de schade aan het gedachte casco veroorzaakt, door den E. wordt begroot op eene som van ƒ 17,722.07, blijkens daarvan opgemaakte en aan de ged. overgelegde schaderekening, welke de E. vermeent geregtigd te zijn van de ged. te vorderen te hebben;

dat daarop door 5 der Heeren assuradeuren is betaald, doch dat, de overigen de voldoening hebbende geweigerd, partijen dientengevolge omtrent het kiezen van scheidsmannen zijn overeengekomen, en de procureur van den E. heeft geconcludeerd dat bij vonnisse van AA, in het eerste ressort enz. de verw. zullen worden veroordeeld, om aan den E. tegen behoorlijke quitantie te betalen $88\frac{61}{100}$ procent over de door elk van de verw. geteekende som enz.;

dat de verw. daartegen hebben beweerd, dat hunne gehoudenheid tot vergoeding heeft opgehouden, daar, zoo al de geledene schade mogt geacht worden door voldoende bewijzen te zijn gestaafd, hier heeft plaats gehad willekeurige verandering van koers buiten erkende noodzakelijkheid of nuttigheid, en zonder voldoende aanleiding in het belang van schip en lading, en dat de verandering van koers benoorden Engeland om, in plaats van door het kanaal, het sinister heeft te weeg gebragt, en op dien grond hebben doen concluderen, dat bij vonnis als voormeld voor zooveel noodig na verhoor van deskundigen de E. zal worden verklaard niet ontvankelijk immers enz.

O. dat alsnu in regten moet worden onderzocht:

1°. Heeft ten deze verandering van koers plaats gehad;

2°. Zoo ja, is die verandering van koers willekeurig.

O. ad I^{um}, dat volgens art. 638, W. v. K. de verpligting van den verzekeraar op het casco ophoudt door alle willekeurige verandering van koers, die ingevolge art. 639 eod. niet bestaat in eene geringe afwijking, maar alleen indien de schipper buiten erkende noodzakelijkheid of nuttigheid, en zonder voldoende aanleiding in het belang van het schip en de lading, eene andere streek volgt dan waartoe hij verpligt was.

O. dat de E. aanvankelijk het voornemen heeft gehad om bezuiden Engeland door het kanaal te stevenen, dat hij dat voornemen gedeeltelijk ten uitvoer heeft gelegd, en na van 16 tot 20 Mei die koers te hebben gevolgd eerst op 21 den steven heeft gewend, om benoorden Engeland om te zeilen, zoodat zulks buiten twijfel verandering van koers daarstelt.

O. echter dat door den E. is beweerd, dat ten deze aan

geen verandering van koers kan worden gedacht, daar hij als schipper, dáár waar zich moeijelijkheden in het vervorderen der reis opdoen de keuze heeft tusschen de twee wegen, om òf de moeijelijkheden te doorworstelen, òf om dezelve langs een anderen weg te ontwijken, en dat dan eerst, wanneer die keus eenmaal is uitgebragt en gedeeltelijk ten uitvoer gelegd, eene verandering in die keus verandering van koers daarstelt.

O. dat deze bewering niet alleen is strijdig met art. 639 W. v. K., hetwelk in het algemeen het volgen van eene andere streek, dan de eenmaal aangenomene, als koersverandering beschouwt, zonder te onderscheiden op welk tijdstip der reis dit geschiedt, maar ook dat, als deze bewering opging, men zou moeten aannemen, dat de E. van af zijn vertrek uit het Nieuwe Diep op 16 Mei tot op zijn wenden, ten einde om de Noord te gaan, op 24 Mei in het Kanaal geen vaste koers gehouden heeft, noch besloten had of hij om de Noord dan om de Zuid zou stevenen, en dat hij toen eerst die keuze heeft uitgebragt, hetgeen strijdig is met des E. beëedigde scheepsverklaring, waarin hij zelf verklaart voornemens geweest te zijn te gaan door het Engelsche Kanaal, gelijk hij dan ook blijkens het scheepsjournaal werkelijk aanvankelijk zuidwaarts is gestevend.

O. derhalve dat uit dit alles volgt, dat de schipper door de streek niet meer te volgen, die hij eenmaal had aangenomen, en waartoe hij dus verpligt was, onmiskenbaar van koers is veranderd.

O. ten aanzien der 2de vraag, of de koersverandering des E. willekeurig is geweest; dat wel is waar bij de polis aan het schip de vrijheid is gelaten te mogen varen voorwaarts, achterwaarts, wenden en keeren aan alle zijden, en door nood of met wille aannemen alle zulke havens of reeën als de schipper tot nut en vordering van de reis goed dunken zal; doch dat daaruit niet volgt, dat bij de overeenkomst aan de wet is gederogeerd, of een vrijwillige of willekeurige koersverandering geoorloofd, omdat er volgens de polis en volgens de wet altijd dezelfde vraag ter beslissing overig blijft, of de koersverandering zonder nuttigheid of voldoende aanleiding heeft plaats gehad.

O. te dien opzigte, dat de E. zoo mondeling als door het overleggen van een aantal verklaringen heeft trachten te bewijzen, dat de vaart benoorden Engeland om, geen ongewone weg is en vaak in de maanden Mei tot October door schippers, vooral Noord-Amerikaansche, gekozen wordt naar gelang der winden, om zoo spoedig mogelijk in den Atlantischen Oceaan te geraken, en dat ten deze daartoe voldoende aanleiding bestond, daar en het saizoen gunstig en harde zuidweste wind heerschende was.

O. dat de ged. deze verklaringen hebben getracht te ontzenuwen, onder anderen door eene verklaring van gezagvoerders van op Oost- en West-Indiën varende schepen, waarin op de gronden daarbij breeder vermeld, daartegen wordt volgehouden, dat de onderwerpelijke verandering van koers van de Herald was willekeurig, buiten erkende noodzakelijkheid of nuttigheid, en zonder voldoende aanleiding in het belang van schip en lading.

O. dat dus te dien aanzien tusschen partijen geschil bestaat, en dat in gevolge art. 639 W. v. K., in dat geval de Regter beslist na verhoor van deskundigen.

Gezien de artt. 638 en 639 W. v. K. en 222 W. v. B. R.

Alvorens ten principale regt te doen.

Bevelen, dat er een onderzoek door deskundigen zal plaats hebben, die naar aanleiding van den inhoud van de scheepsverklaring en het journaal van den E., ten processe overgelegd, en op grond van de kennis en wetenschap enz, hun gevoelen bij behoorlijk schriftelijk rapport zullen uitbrengen over de navolgende vragen:

1°. Of de vaart benoorden Engeland om, voor schepen uit een der havens aan de Noordzee en bepaaldelijk uit een der Nederlandsche Havens bestemd naar Noord-Amerika, een ongewone weg is, dan wel meermalen plaats vindt?

2° Of dezelve dikwerf in de maanden Mei tot October gekozen wordt, vooral door Noord-Amerikaansche schepen, wanneer deze aanhoudende sterke zuidweste en weste winden met vloeistroom sterk om het Noorden in het Engelsche Kanaal ontmoeten?

3°. Of er voor den E. zijnde een Amerikaansche Kapitein, voerende het schip Herald, hetzij noodzakelijkheid, hetzij nuttigheid, hetzij voldoende aanleiding in het belang van schip en lading bestond, om op den 21 Mei 1847, ter plaatse alwaar hij zich in het Kanaal bevond, Noordwaarts te wenden, ten einde benoorden Engeland om te zeilen.

Benoemen enz.

Gedaan te Amsterdam den 10 October 1848.

Eindvonnis.

O. dat de ondergeteekenden als scheidslieden bij vonnis de dato 10 October 1848, naar aanleiding der feiten daarin vermeld en van de gewisselde conclusiën, een onderzoek van deskundigen hebben bevolen omtrent de in dat vonnis gespecificeerde vraagpunten, allen betrekkelijk de vraag of er ten deze zoodanige willekeurige verandering van koers had plaats gevonden, waardoor de verw. van hunne verpligting als verzekeraars konden geacht worden ontslagen te zijn;

dat de deskundigen door hen, wegens het bedanken van de aanvankelijk aangewezenen, benoemd, hun rapport gedagteekend Rotterdam 26 Januarij 1849, ter Griffie der Arrondissements-Regtbank alhier hebben gedeponeerd, en in dat rapport hebben verklaard naauwkeurig onderzoek te hebben gedaan en eenstemmig tot het resultaat te zijn gekomen:

1°. dat de vaart benoorden Engeland om uit eene Nederlandsche haven voor alle naar den Atlantischen Oceaan bestemde schepen volstrekt geene ongewone vaart is, althans zeker niet voor eenen naar Noord-Amerika bestemden bodem, zulks bevestigende uit eigene ondervinding;

2°. dat die weg dikwerf van de maanden Mei tot October, vooral door Noord-Amerikaansche schepen gekozen wordt, wanneer in de Hoofden of Noordzee zuid-westelijke en westelijke winden waaijen, en daardoor gevolgelijk noordwaarts loopende stroomen gevonden worden, aangezien die schepen eenmaal bij Tair eiland zijnde, met diezelfde winden hunne bestemming kunnen bezeilen.

3°. dat schipper P. ter goeder trouw geacht moet worden

noodzakelijkheid en nuttigheid als voldoende aanleiding in het belang van schip en lading te hebben gezien, daar de toen sterk heerschende zuidwestelijke wind en oostwaarts loopende stroom het schip deden afdrijven, en hij vooraf niet konde weten, hoelang die winden zouden aanhouden.

En eindelijk dat zij zich niet hebben ingelaten met de beantwoording der vragen van den kant der verw. gedaan, als niet zijnde in den last hun bij vonnisse opgedragen.

Dat de E. naar aanleiding van dit rapport bij conclusie heeft geconcludeerd, dat de Heeren A A., regtdoende ten principale, de verw. zullen veroordeelen tot al datgeen, waartoe de E. bij zijne conclusie van eisch heeft geconcludeerd;

Dat de verw. bij conclusie van antwoord hebben geconcludeerd tot niet ontvankelijkheid enz., omdat al mogt kunnen geacht worden, dat de willekeurige verandering van koers niet buiten erkende noodzakelijkheid of nuttigheid heeft plaats gehad, en dat de geleden schade door voldoende bewijzen is bewezen, des wel neen, dan nog wel in alle gevallen de verzekerde als bevelvoerder van het schip in quaestie zoo nalatig was in zijne handelingen, dat ook reeds daarom de eisch niet kan volgen;

Dat de E. daarop bij repliek, tot adjudicatie van den eisch heeft geconcludeerd, omdat de conclusie der verw. in strijd is met den stand der zaak en buiten alle toepassing moet blijven;

Dat namens partijen deze conclusiën nader mondeling zijn toegelicht, en bij die gelegenheid van den kant der verw. is verklaard, dat zij geene bedenkingen tegen het rapport der deskundigen hadden te maken en het nu regtens er voor moest gehouden worden, dat de verandering van koers in het belang van schip en lading was geschied, maar dat de schipper bij die verandering van koers onverantwoordelijk had gehandeld, dat het Journaal aan verschillende leemten en gebreken leed, en dat het des noods een nieuw onderzoek van deskundigen vorderde, of niet de schipper onverantwoordelijk gehandeld had.

O. als nu in regten ten aanzien van de beweerde willekeurige koersverandering, dat de verw. zelven omtrent het rap-

port geene enkele bedenking voordragen en erkend hebben, dat na dat rapport het er voor moest gehouden worden, dat er in de omstandigheden, waarin de schipper zich bevond, noodzakelijkheid of nuttigheid, of althans voldoende aanleiding bestond om den koers benoorden Engeland om te nemen en derhalve eene verandering te maken in den reeds aangenomen koers, dat daar ook de drie deskundigen eenstemmig verklaard hebben, dat de koers om den Noord geene ongewone weg is, dat vooral Noord-Amerikanen uit Nederland bestemd naar Noord-Amerika, dikwerf bij zuidwestelijke en westelijke winden in het kanaal in de maanden Mei tot October, den koers benoorden om kiezen, en dat het uit de stukken blijkt, dat juist die omstandigheden bestonden, waarin meestal de koers benoorden om gekozen wordt, dat dit rapport zoo door de aangehaalde voorbeelden uit eigene ondervinding der deskundigen geput, als door de bijgebragte redenen voor de geuite meeningen, blijken draagt van met naauwgezetheid en kennis van zaken te zijn gesteld.

O. ten aanzien van het beweren der verw., dat de verzekerde, als bevelvoerder van het schip, nalatig zou geweest zijn in zijne handelingen, en dat ook daarom de eisch hem niet kan volgen, dat door den E. is beweerd, dat deze grond van verdediging, als voor het eerst bij conclusie van antwoord na het rapport der deskundigen gedaan, in strijd is met den stand der zaak en alzoo buiten toepassing en onderzoek moet blijven; edoch dat dit beweren is onaannemelijk, omdat daar gelaten de vraag, of die grond van verdediging niet reeds vroeger is aangevoerd, het den verw. bij geene wetsbepaling is verboden, om ook na het rapport der deskundigen bij hunne conclusiën van antwoord nieuwe regtsgronden, die zelfs door den regter moeten worden aangevuld, aan te voeren.

O. echter, dat die beweerde onverantwoordelijke handelingen des E. niet zijn bewezen, noch bewezen zijnde voldoende zouden zijn, om de verw. van hunne verpligting tot vergoeding der geledene schade te ontslaan.

O. ten aanzien van het bedrag der vordering, dat de eisch

strekt tot betaling van $88\frac{81}{100}$ pCt., over de door elk van de verw. geteekende en verzekerde som enz., dat dit bedrag door de verw. niet opzettelijk is wedersproken en dat daarenboven de juistheid daarvan uit de overgelegde schade-papieren genoegzaam blijkt.

O. dat uit dit alles volgt, dat de oorspronkelijke vordering behoort te worden toegewezen.

Gezien de artt. 637, 638, 639 W. v. K., artt. 56, 315, 586, N°. 4, W. v. B. R.

Regtdoende ten principale in het eerste Ressort.

Veroordeelen elk van de verw. om aan den E. tegen behoorlijke quitantie te betalen $88\frac{81}{100}$ pCt. enz.

Amsterdam 2 Augustus 1849.

Mr. D. A. Walraven, D. A. Portielje, M. H. 's Jacob.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 36.

(*) J. N. B.

c.

Ch. B. enz.

O. wat de daadzaken betreft, dat het tusschen partijen is in confesso, dat de verw. aan den E. of die het anders geheel of ten deele aangaan zoude, op 1 Febr. 1847 hebben verzekerd eene somma van ƒ 1400, op bruto vrachtpenningen per het schip de Iris, Kapitein Lijster, van Montevideo en alle circumjacentiën van dien af tot Groot-Brittaniën of Ierland, Hâvre of eene plaats in de Noord-Zee, hebbende het schip eene lading Guano aan de kust van Patagonia ingenomen;

dat het schip bereids op den 5 Oct. 1846 van Montevideo zijnde vertrokken, en tot den 30sten dier maand zijne reize zonder eenige merkwaardige gebeurtenis hebbende voortgezet, alstoen na overleg met zijne bemanning naar de stad Batavia had koers gezet om water in te nemen, bij welke gelegenheid zoo

als breeder uit de scheepsverklaring blijkt, het schip op 2 Nov. daaraanvolgende stootte en totaal verging, ten gevolge waarvan de E. thans van de verw. vordert eene somma van twaalf honderd vijf en negentig gulden of twee en negentig en een half procent van de geassureerde somma, concluderende mitsdien, dat de verw. bij vonnisse van scheidslieden in het eerste ressort uitvoerbaar enz. zullen worden veroordeeld om aan den E. tegen quitantie te betalen gemelde somma van ƒ 1295;

Dat daartegen de verw. hebben beweerd, dat wel is waar door hen de bovenvermelde verzekering ten behoeve van de E. was gedaan, zij echter daarop in de eerste plaats hadden aan te merken, dat hoewel bij de polis geene melding is gemaakt, dat de verzekering voor rekening van eenen derde is geschied en de E. zelve zonder eenig interest is, zij van het middel van niet ontvankelijkheid daaruit resulterende geen ander gebruik verlangen te maken, dan om te verhoeden, dat of het verschil van namen, waarop onderscheidene assurantiën op hetzelfde voorwerp gesloten zijn, of de goede trouw van den E., wiens goede trouw zij verw. gaarne erkennen, tot middel zoude kunnen dienen, om de onregtmatige vordering van den wezenlijken belanghebbende te dekken;

dat echter dien onverminderd ten processe blijkbaar was, dat hier dubbele verzekeringen hadden plaats gehad, hoezeer ook die andere polissen door den E. ten processe niet werden overgelegd, en in allen gevalle de vordering zelve, bij gemis van de origineele chertepartij, van alle bewijs was ontbloot, (omtrent welk laatste punt echter, op de namens den E. daarop gemaakte reflectiën, de verw. zich nader aan het oordeel van scheidslieden hebben gerefereerd), concluderende mitsdien dat bij uitspraak van scheidsmannen de verzekering door hen gedaan zoude worden verklaard nietig, met veroordeeling van den E. in de kosten, immers en in allen geval, dat de E. zal worden verklaard niet ontvankelijk enz.

O. dat, hoezeer hieruit in regten tusschen partijen zijn ontstaan verschillende quaestiën, de eerste en hoofdzakelijke vraag echter, welke hier in de eerste plaats moet worden beslist, is deze

of, aangenomen zijnde, dat de E. hier voor zich zelven geen belang heeft, doch deze verzekering alleen heeft gesloten ten behoeve en voor rekening van een derde, mitsdien zoodanige verzekering als wettig kan worden aangenomen, dan wel behoort te worden verklaard nietig?

O. dat bij art. 265 W. K. uitdrukkelijk is voorgeschreven, dat bij verzekering ten behoeve van een derde aangegaan uitdrukkelijk in de polis moet worden melding gemaakt, of zulks uit krachte van eene lastgeving of buiten weten van den belanghebbende plaats heeft.

O. dat door den E. zelven is opgegeven, dat de belanghebbende in deze is de heer P. T. B., welke met deze assurantie had belast zekeren heer E. te Altona, die deze order wederom had overgedragen aan zekeren heer D. te Bremen, met last om ingevalle deze post aldaar niet konde worden gesloten, dezelve op te dragen aan den E. in deze, om deze order zoo billijk mogelijk uit te voeren, zoo als blijkt uit eenen brief ten processe overgelegd dd. Altona 29 Jan. 1847 en Bremen dd. 30 Jan. 1847.

O. alzoo dat de onderhavige assurantie zijnde geschied ten name van den E. zonder eenige vermelding, of zulks uit krachte eener lastgeving of buiten weten van de belanghebbenden plaats had, terwijl de E. voor zich zelven geen belanghebbende is, hieruit buiten alle bedenking moet volgen, dat deze assurantie het vereischte bij art. 265 W. K. mist, en mitsdien als wettig niet kan worden erkend.

O. dat uit de bewoordingen, welke de verw. ten aanzien van dit middel van verdediging bij hunne conclusie hebben gebezigd, in verband met de opgave van den E. zelven gedaan volgt, dat wel verre, dat de verw. van dat middel zouden hebben afgezien, integendeel hier het geval bestaat, waarin zij uitdrukkelijk verklaard hebben van dat middel gebruik te willen maken, zoo als dan ook afzonderlijk op dien grond, door hen tot nietig-verklaring der gedane assurantie is geconcludeerd.

O. intusschen, wat de conclusie aangaat, dat dezelve in strijd is met de wet, vermits art. 265 W. K. aan zoodanige verzekering geen nietigheid toeschrijft (in welk geval dan ook de

N°. 36.

verw. overeenkomstig art. 281 W. K. het restorneren der premie hadden behooren aan te bieden), neen maar integendeel art. 267 W. K., als gevolg van zoodanige verzekering alleen bepaalt, dat, indien bij de polis geene melding is gemaakt, dat de verzekering voor rekening van eenen derde is geschied, in dat geval *de verzekerde geacht wordt die voor zich zelven te hebben gesloten.*

O. dat alzoo hier het eenige gevolg van deze verzekering zijn kan, dat de E., geacht moetende worden deze verzekering voor zich zelven te hebben gesloten, hierbij noch interest noch belang heeft, en dien ten gevolge in zijne vordering moet worden verklaard niet ontvankelijk.

O. eindelijk, dat onder deze omstandigheid een verder onderzoek van de middelen van verdediging door de verw. geproponeerd, is overbodig.

Gezien art. 250, 265, 267 en 281 W. K. en 56 B. R.

Regtdoende in het eerste ressort, rejeterende de voor de verw. genomene conclusie tot nietig-verklaring der gedane verzekering.

Verklaren den E. in zijn eisch en conclusie tegen de verw. gedaan en genomen niet ontvankelijk met veroordeeling enz.

Amsterdam, 23 Januarij 1850.

Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, J. W. van der Meer de Wijs.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 37.

(*) G. P.

ca.

De Nederlandsche Zeeverzekering-Maatschappij enz.

O. wat de daadzaken betreft,

dat blijkens polis, dd. 31 Mei 1847, door de verw. is gesloten eene verzekering tegen alle zeegevaar op 50 vaten sui-

ker, geladen in het schip de Goede Verwachting, Kapt. B. J. S. op eene reis van Amsterdam naar Constantinopel, en zulks in seriën ieder van 10 vaten naar volgende Nos. en op Engelsche conditiën en manieren, vrij van beschadigdheid onder 5 pCt. getaxeerd met inbegrip van alle onkosten tot aan boord, der premie en ingebeelde winst op een bedrag van ƒ4170;

dat de E. beweert, dat deze voorwerpen op de verzekerde reis zijn beschadigd door zeewater, en het bedrag der schade met inbegrip der onkosten bedraagt eene som van ƒ1038.33 uitmakende $34\frac{9}{10}$ pCt. der verzekerde som, en derhalve heeft geconcludeerd, dat de verw. tot betaling dezer som zullen worden veroordeeld;

dat de verw. hunnerzijds hebben gezegd, dat de beweerde schade niet op eene geloofwaardige en afdoende wijze is geconstateerd, dat daarenboven de door den E. overgelegde schaderekening is fautief en verkeerd, en de gezonde waarde der verzekerde partij suiker mede niet op eene geloofwaardige en afdoende wijze is geconstateerd, zoodat het gevorderde bedrag niet is gejustificeerd, op welke gronden namens de verw. is geconcludeerd tot afwijzing van den eisch immers enz.

O. in regten

dat de twee volgende vragen beantwoording vorderen:

1°. Is het bewezen, dat de geassureerde 50 vaten suiker op de verzekerde reis ten gevolge van zeeëvenementen schade hebben geleden?

2°. Is het bedrag der schade genoegzaam gejustificeerd?

O. ad Ium. dat er tusschen partijen geen twijfel bestaat omtrent de identiteit der suiker, en het in het algemeen door de verw. niet wordt ontkend, dat die suiker door zeeëvenementen schade heeft geleden, doch dat deze alleen hebben beweerd, dat de schade regtens niet genoeg was bewezen, om daarop eenen eisch tot schadevergoeding te kunnen gronden.

O. echter dat de Kapitein na voorloopig protest op 5 Aug. 1847 te Syra, welke plaats hij volgens de polis vrijheid had aan te doen, bij behoorlijke scheepsverklaring dd. 16 Aug. 1847

aldaar opgemaakt, heeft doen blijken van herhaaldelijk beloopene stormen, waarbij telkens water bij de pomp werd gevonden, en het uitgepompte water met gesmolten suiker was vermengd;

dat vervolgens bij expertise van den 20 Sept. 1847, de verzekerde partij beschadigd is bevonden en daarop de publieke veiling daarvan is bevolen, welke heeft plaats gehad, en dat bij eene tweede expertise dd. 23 Dec. 1847 de gezonde waarde is opgegeven;

dat tegen deze documenten voornamelijk drie grieven zijn opgegeven:

1°. dat de scheepsverklaring niet binnen den behoorlijken termijn is afgelegd,

2°. dat de experten niet zijn beëedigd en de eerste expertise op het gezag van een onbekende, niet behoorlijk geroepene, is opgemaakt, en

3°. dat de gezonde waarde eerst lang na het onderzoek en de veiling is opgegeven.

O. omtrent het eerste punt.

dat de termijn bij art. 379 W. v. K. voorgeschreven niet is bepaald op straffe van nietigheid, maar dat daarenboven de Kapt. door het voorloopige protest zijne regten tot het doen van scheepsverklaring heeft gereserveerd.

O. omtrent het tweede,

dat wel is waar volgens Nederlandsch regt experten moeten beëedigd worden, dat echter de expertises in casu zijn opgemaakt te Constantinopel, en het niet blijkt, dat ook daar eene beëediging gevorderd wordt; dat integendeel het gebeurde doet vermoeden dat zoodanige beëediging niet wordt vereischt, en art. 711 W. v. K. in het algemeen bepaalt, dat schade buiten 'slands volgens de aldaar bestaande en plaats hebbende gebruiken moet worden opgemaakt;

dat de inhoud der eerste expertise blijken draagt, dat de deskundigen de geledene schade aan zeewater hebben toegeschreven en alleen *ex superabundante* het advies van een scheikundige hebben ingewonnen; dat de deskundigen derhalve

hunne eigene meening hebben medegedeeld, en het advies van den onbekenden scheikundige voor het proces van geen het minste belang is;

dat ten opzigte van het derde punt valt aan te merken, dat nergens in de wet is voorgeschreven, dat de gezonde waarde moet worden geconstateerd in dezelfde acte, waarin de schade wordt opgemaakt, dat veel minder zoodanig voorschrift op straffe van nietigheid is gegeven; dat derhalve niets belet de gezonde waarde bij nadere acte te constateren, wanneer dit niet, gelijk in casu, bij de eerste is geschied;

dat uit een en ander volgt, dat vooral voor scheidslieden, die, gelijk hier, hebben te oordeelen naar regt, rede en billijkheid genoegzaam is bewezen, dat er op de verzekerde reis zee-evenementen hebben plaats gehad, en dat deze schade aan de verzekerde 50 vaten suiker hebben veroorzaakt.

O. ad II^{um}.,

dat betreffende de schaderekening voornamelijk twee bedenkingen zijn gemaakt:

1°. dat de verzekering bij serien van 10 vaten is geschied, en de opmaking der schade, even als de constatering der gezonde waarde globaal heeft plaats gehad, en

2°. dat bij de opmaking der schade ook die door smelting veroorzaakt aan de verw. is in rekening gebragt.

O. aangaande de eerste bedenking:

dat volgens Engelsche conditiën bij verzekering op seriën, het den verzekerde vrij staat, de schade te berekenen of per serie of over de geheele verzekerde waarde naar verkiezing, en dat naar Nederl. Regt alleen over die seriën schade betaald wordt, die werkelijk beschadigd zijn;

dat het echter in dit geval weinig ter zake afdoet, of het Engelsche of Nederlandsche Regt van toepassing zij, aangezien al de seriën, zonder inbegrip der onkosten, meer dan 5 pCt. schade geleden hebben, en deze schaden over elke serie terstond in eene hoofdsom zijn zamengetrokken,

dat ter constatering der gezonde waarde volkomen voldoende was, de waarde per gewigt globaal op te geven, aangezien het

N°. 37.

gold eene enkele partij suiker van dezelfde soort, waarvan het gewigt bekend was, en de deskundigen, die zich van de hoedanigheid en soort vroeger hadden verzekerd, later zeer wel konden opgeven, welke de gezonde waarde van die soort suiker tijdens de aankomst was.

O. wat de smeltschade betreft,

dat de smelting bij gefabriceerde suiker, zoo zij plaats heeft, is een gevolg òf van eigen bederf òf van eene van buiten af komende oorzaak;

dat hier geen eigen bederf is beweerd, en ook daarvan niets blijkt, maar dat het bewezen is, dat de smelting heeft plaats gehad door zeewater ten gevolge van zeeëvenementen;

dat naar Nederl. Regt (art. 645 W. v. K.) bij verzekering van goederen aan lekkaadje of smelting onderhevig, zonder eenig beding, maar met vermelding van derzelver namen in de polis, de verzekeraar niet aansprakelijk is onder 3 pCt., en dat uit dienzelfden hoofde hier, naar Engelsche conditiën, de clausule in de polis is opgenomen *vrij van beschadigdheid* onder de 5 pCt.;

dat aangezien de schade meer dan 5 pCt. bedraagt en het verlies door smelting door zeeschade is veroorzaakt, ook dit laatste moet komen voor rekening van de verw.

O. dat overigens het bedrag der geledene schade op voldoende wijze wordt geconstateerd, zoo door het overgelegde Proces-Verbaal der gehoudene veiling, en van de opbrengst der suiker op dezelve, als door de overige justificatoire bescheiden en de opgemaakte schaderekening.

Gezien artt. 246 en volg. 592 en volg. 645, 711 W. v. K. art. 56, 315, 586, N°. 1 en 4 B. R.

Regtdoende in het eerste ressort.

Veroordeelen de verw. om tegen quitantie aan den E. te voldoen eene som van ƒ 1038.33.

Gewezen te Amsterdam, 5 Maart 1850, door Mr. D. A. Walraven, D. A. Portielje, Abr. de Vries.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 38.

(*) B. & Comp.

c^a.

W. K. S.

O. omtrent de feiten dat de E. hebben geposeerd, dat de ged. in dato 16 Dec. 1847 aan de E. heeft verzekerd eene som van ƒ 500, op het behouden varen van het casco Emma Henriëtte, schipper A. H. S., met wederzijds goedvinden getaxeerd op ƒ 4000, en zulks van Cuxhaven en alle circumjacentien tot Glasgow, met vrijheid aldaar te mogen liggen, lossen, laden en herladen, en van daar en alle circumjacentien terug naar Hamburg, zonder stilstand van risico.

O. dat gemeld schip op 3 Januarij 1848 in Port Dundas de voorhaven van Glasgow van Hamburg was aangekomen, en op 10 Februarij 1848, door de bemanning in zinkenden toestand is verlaten, zonder dat sedert iets daarvan is vernomen, en het schip alzoo niet behouden heeft gevaren.

O. dat de betaling door den verw. is geweigerd, weshalve door de E. is geconcludeerd tot veroordeeling van den verw. tot betaling eener somma van ƒ 500 met de intressen enz.

O. dat de verw. heeft geconcludeerd tot niet ontvankelijkheid van den E. immers enz. op grond:

1°. dat de E. personeel geen belang hebben bij deze verzekering;

2°. dat de beweerde schade op eene andere dan de verzekerde reize is voorgevallen;

3°. dat niet blijkt van zoodanige zeeëvenementen, die het verlies van het schip kunnen wettigen;

4°. dat de schipper niet de noodige voorzorgen heeft gebruikt tot redding der documenten, die tot bewijs van het sinister zouden strekken, als van hem als den eigenlijk verzekerde mogten gevorderd worden, maar veeleer de bijzonderheden der reize aan een onderzoek heeft willen onttrekken.

O. in regten dat de verzekering zoo als die is opgegeven en het niet behouden varen op zich zelf van het verzekerde schip, door den verw. niet worden betwist, en de verzekering en het niet behouden varen derhalve als regtens bewezen mogen beschouwd worden.

O. dat derhalve de vier gronden van tegenspraak, zoo als die door den verw. zijn geformuleerd, moeten worden getoetst.

O. ten aanzien van het gesustineerd gemis van het personeel belang der E.: dat de verzekering luidt, aan de heeren B. & C°. de E., en wijders is gestipuleerd, dat de polis en hetgeen men verder ter goeder trouw zal kunnen produceren tot bewijs van intrest, waarde of eigendom zal verstrekken.

O. dat waar geen ander bewijs kan geleverd worden, de polis derhalve genoegzaam is, en ten processe niet blijkt immers niet is bewezen, dat hier het interest van een ander dan dat van de E. zoude verzekerd zijn.

O. dat het er dus voor moet gehouden worden, dat de E. de verzekering ten hunnen behoeve hebben gesloten, en het bewijs van interest door de polis zelve wordt bewezen.

O. dat daarenboven hier verzekerd is op behouden varen en de polis zelve bepaalt, dat bij deze verzekering veeleer de billijkheid en goede trouw dan de strikte wetsbepalingen worden in acht genomen, dat de scheidsmannen derhalve, oordeelende als goede mannen, geene andere bewijzen van interest kunnen vorderen, dan die welke door de polis worden aangewezen, met ter zijde stelling van de strikte eischen der wet op dit stuk.

O. ten aanzien der beweerde verandering van koers, dat de E. hebben beweerd, dat het schip te Port Dundas de voorhaven van Glasgow was geweest, op grond van een berigt voorkomende in eene Lloyds list.

O. dat echter een dergelijk, gelijk in casu, geheel op zich zelf staand berigt in een nieuwstijdingblad niet als bewijs kan gelden.

O. dat blijkens de scheepsverklaringen de dato 14 en 26 Februarij 1848, ten processe is bewezen, dat het schip slechts tot Aberdour is gekomen, en van daar weder naar Hamburg is vertrokken.

O. dat het nu de vraag is of hierdoor kan geacht worden verandering van reis te hebben plaats gehad.

O. dat het een vast beginsel is, aangenomen bij art. 638 W. K., dat de verpligting van den verzekeraar ophoudt door alle willekeurige verandering van koers of van de reis, tenzij ten aanzien van den schipper, die zulks uit zich zelven heeft gedaan, het tegendeel uitdrukkelijk bij de polis ware bedongen.

O. dat ten processe niet blijkt, dat het aandoen en binnenloopen in Aberdour, door de verzekerden aan den schipper was bevolen, en het binnenloopen in die haven en innemen van lading aldaar alléén aan de daad van den schipper moet worden toegeschreven.

O. dat er mede niet consteert, dat het binnenloopen in Aberdour zoude hebben plaats gehad uit nood, of uit erkende nuttigheid, of in het belang van schip en lading, maar integendeel, dat de schipper te Aberdour uit eigene beweging lading heeft ingenomen.

O. dat Aberdour niet is eene plaats, waar schepen naar Glasgow bestemd gewoonlijk binnenloopen, maar integendeel eene plaats niet onmiddellijk in het vaarwater tusschen Cuxhaven en Glasgow gelegen.

O. dat derhalve in deze wel degelijk deviatie heeft plaats gegrepen en de eisch den E. uit dien hoofde niet kan volgen.

Gezien de artt. 638 W. K. en 56 B. R., ontzeggen den E. hunnen gedanen eisch enz.

Gewezen te Amsterdam den 14 November 1850, door Mr. B. Donker Curtius, D. A. Portielje, D. Rutgers van Rozenburg, Jr.

Hiervan geen hooger beroep.

No. 39.

(*) J. & M.

ca.

Het Genootschap ter Zee-Assurantie enz.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat de ged. met andere assuradeurs bij polis van assurantie dd. Amsterdam 1 Dec. 1847, aan en ten behoeve der E. voor eene som van ƒ 18000 hebben verzekerd het geheele casco, genaamd Louise, destijds gevoerd door schipper J. C. Schultz en zulks voor alle gevaren, geene hoegenaamd uitgezonderd, zonder eenigen stilstand van risico, voor den tijd van twaalf calender maanden, welke volgens nadere opgave eenen aanvang hebben genomen op 3 Dec. 1847, onder zoodanige verdere bepalingen als breeder zijn omschreven in de gemelde polis;

Dat het verzekerde schip, hetwelk volgens erkentenis van partijen was een Pruissisch schip, te Memel te huis behoorende, op 1 April 1848 met eene lading hout uit gemelde haven is uitgezeild naar Glencastle, den 26 April, bij Southerness is aangekomen, aldaar tot 3 Mei is verbleven en alstoen volgens bekomen bevel naar Casthorn is gezeild:

Dat de Kapitein van het schip (zijnde alstoen B. H. Riekeles) op den 5 Mei nog geen bevel hebbende om te lossen, naar Liverpool is gereden, om berigten aangaande den oorlog in te winnen, dien men zeide, dat tusschen Pruissen en Denemarken was uitgebarsten, en aldaar op den 6 Mei kennis heeft bekomen van de bekendmaking van den Pruissischen Consul te Londen, houdende, dat wegens den reeds tusschen Pruissen en Denemarken uitgebroken oorlog, de Pruissische vlag onveilig was geworden;

Dat gen. Kapitein alstoen heeft besloten, om na het lossen der lading, met het schip naar Liverpool, als de naastbij gelegene haven te zeilen, en het daar in zekerheid te brengen,

omdat hij bij Casthorn nabij het open strand lag, en om de veiligheid daar niet kon blijven;

Dat dan ook de Kapitein, na de lading gelost en ballast ingenomen te hebben, den 20 Mei naar Liverpool is gezeild, en aldaar uit hoofde van den oorlog en ter vermijding van het gevaar, om door Deensche kruissers te worden opgebragt, tot 6 September is blijven liggen, waarna de wapenstilstand werd afgekondigd en de Kapitein eene lading zout naar Memel heeft aangenomen, waarmede hij den 17 September onder zeil ging en den 21 Oct. te Memel is aangekomen;

Dat de Kapitein ook nog heeft opgegeven, dat hij beproefd had het scheepsvolk op halve huur te stellen gedurende dien tijd, dat het schip wegens den oorlog te Liverpool werd teruggehouden, namelijk van 21 Mei tot 6 September 1848, doch dat hij krachtens de uitspraak van het Opper-Landsgeregt de volle huur had moeten betalen;

Dat het geschil ten gevolge der bovenvermelde feiten, tusschen partijen ontstaan, hierin is gelegen, dat de E. van de ged. terugvorderen, hetgeen zij wegens gagiën en onderhoud van het scheepsvolk moesten betalen, gedurende den tijd, dat het schip te Liverpool heeft stilgelegen, terwijl de ged. beweren daartoe te zijn ongehouden;

Dat namelijk de E. beweren, dat de Kapitein van het verzekerde schip, ten gevolge van den uitgebroken oorlog tusschen Pruissen en Denemarken, ter voorkoming van eene opbrenging van het schip, van 21 Mei tot 6 September 1848 te Liverpool heeft moeten verblijven, en dat door dit oponthoud eene schade is veroorzaakt, bestaande voornamelijk in de maand- en kostgelden, die de E. gedurende den tijd van dat oponthoud, zijnde drie maanden en achtien dagen, aan het scheepsvolk moesten uitbetalen;

Dat dien ten gevolge de E. hebben geconcludeerd, dat bij uitspraak in het eerste ressort van heeren arbiters de verw. zullen worden veroordeeld, om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te voldoen, elk over de door hen respectivelijk geteekende en verzekerde somma's $9\frac{9}{20}$ pCt. en zulks ter zake

van geledene schade ingevolge schaderekening en zulks met de interessen enz.

Dat de ged. hiertegen hebben aangevoerd, dat de E. om in hunne vordering te slagen behooren te bewijzen:

1°. dat zij de op hunne schaderekening vermelde kost- en maandgelden werkelijk hadden betaald;

2°. dat zij wettelijk verpligt geweest zijn die onkosten te maken, en

3°. dat die onkósten uitmaken een avarijpost, waarvoor de verzekeraars aansprakelijk zijn, waaromtrent de ged. nog hebben aangemerkt, dat de E. omtrent het eerste en tweede punt alle bewijs zijn schuldig gebleven, terwijl wat het derde punt aangaat, de bedoelde kost- en maandgelden, zoo die al gedurende eene verzekerde reis voorgevallen zijnde, voor rekening van assuradeurs zouden gekomen zijn, echter ten deze niet ten hunnen laste kunnen gebragt worden, als zijnde aangewend na het volbrengen der reis naar Glencastle en vóór het aanvangen eener volgende reis en op een tijdstip, waarover de verzekering zich niet uitstrekte.

Dat de ged. dien ten gevolge hebben geconcludeerd, dat de E. in hunnen eisch zullen verklaard worden niet ontvankelijk, enz.

O. dat in deze zijn te beslissen de navolgende regtsvragen:

1°. of het bewezen is, dat de van de ged. gevorderde kost- en maandgelden door de E. aan het scheepsvolk zijn betaald;

2°. of het blijkt dat de E. wettelijk verpligt waren die onkosten te betalen, en

3°. of die onkosten uitmaken zoodanige schade, waarvoor de ged. aansprakelijk zijn?

O. ad I^{um}. dat de ged. hebben beweerd, dat de betaling der kost- en maandgelden had moeten bewezen worden door de afmonstering, en dat dit niet geschied zijnde, het wel waarschijnlijk was, maar niet overtuigend bewezen, dat die gelden waren betaald.

O. dat de wet nergens voorschrijft, dat de betaling van gelden, als waarvan hier sprake is, uitsluitend kan bewezen

worden door de afmonstering, en er daarom geen rede bestaat, om de beëedigde verklaring van den Kapitein en het scheepsvolk, bij de scheeps-verklaring afgelegd, als onvoldoende aan te merken.

O. dat de ged. wel hebben aangemerkt, dat de scheepsverklaring te laat, namelijk eerst in Dec. 1848 te Memel is opgemaakt, terwijl zij naar hun beweren, dadelijk in Engeland had moeten zijn afgelegd, doch dat deze aanmerking minder afdoet, omdat het feit van het oponthoud te Liverpool, ten gevolge van den oorlog, dat voornamelijk door de scheepsverklaring als zoodanig moest worden geconstateerd, door de ged. niet wordt tegengesproken en de scheepsverklaring als bewijs van betaling of quitantie even geldig is, nu zij in Dec. te Memel is opgemaakt, als wanneer zij dadelijk in Engeland ware opgemaakt.

O. daarenboven, dat het feit der werkelijke betaling niet eens ter zake afdoende is, omdat de ged. ook dan zouden gehouden zijn, de gevorderde som aan de E. te voldoen, indien deze die ook nog niet aan het scheepsvolk hadden betaald, maar ze nog moesten betalen, mits overigens de vordering berust op eene geledene schade, die de verzekeraars behooren te vergoeden.

O. met betrekking tot de tweede vraag, dat de ged. in hunne conclusie alleen hebben te kennen gegeven, dat de E. moesten bewijzen, dat zij wettelijk verpligt waren de kosten van maand- en kostgelden te maken, en dat zij eerst bij de mondedelijke voordragt deze aanmerking aldus hebben uitgelegd, dat de E. door de overlegging van het vonnis van het Opper-Landsgeregt hadden moeten bewijzen, dat zij wettelijk verpligt waren geweest, de geheele gagiën aan het scheepsvolk te betalen.

O. dat de E. te regt hebben opgemerkt, dat de ged. in hunne conclusie de verpligting tot betaling der geheele gagiën niet hebbende ontkend, zij E. geene aanleiding hadden gehad, om gemeld vonnis over te leggen.

O. daarenboven, dat de betaling der geheele gagiën regel,

en de betaling van een gedeelte uitzondering is, en dat derhalve, daar de E. bewijzen, dat zij de geheele gagiën hebben betaald, de ged. indien zij meenden, dat de E. minder hadden behoeven te betalen, daarvoor eenigen grond hadden moeten aanvoeren, en niet kunnen volstaan met enkel te beweren, dat de E. moeten bewijzen, dat zij tot de betaling der geheele gagiën verpligt waren;

O. met betrekking tot de derde vraag, dat de verzekering ten deze niet is gesloten *vrij van molest*, en dat alzoo de schade door oorlog, enz. veroorzaakt, komt ten laste van de verzekeraars;

O. dat derhalve, indien de schipper, in weerwil van den oorlog tusschen Pruissen en Denemarken, uit de Engelsche haven, waar hij zich tijdens de uitbarsting van dezen oorlog bevond, ware uitgezeild en door Deensche kruissers opgebragt, deze schade door de verzekeraars had moeten gedragen worden.

O. dat hieruit volgt, dat de kosten gemaakt, om dergelijke grootere ramp te voorkomen, mede door de verzekeraars moeten gedragen worden, omdat die in hun belang zijn gemaakt en niet in dat van de verzekerden, die integendeel juist belang hadden om niet te blijven stil liggen, maar om te trachten met hun schip vracht te verdienen.

O. dat aan de verpligting der verzekeraars tot vergoeding der gemaakte kosten te minder kan getwijfeld worden, daar de polis ten deze aan de verzekerden en aan alle anderen uitdrukkelijk het regt toekent, om zoowel tot schade als tot voordeel der verzekeraars alle noodige middelen tot behoud van het verzekerde in het werk te stellen, en de verzekeraars zich daarbij verbinden, om de alzoo gemaakte kosten te betalen, hetzij die met of zonder succes mogten zijn geimpendeerd.

O. dat deze bepaling der Polis in volkomen overeenstemming is met het voorschrift van de tweede zinsnede van art. 283 W. K., volgens hetwelk de onkosten door den verzekerde gemaakt, ten einde de schade te voorkomen of te verminderen, zijn ten laste van den verzekeraar, al ware het, dat de aangewende pogingen vruchteloos zijn geweest.

O. dat wel de ged. beweren, dat de verzekerden hun volgens de eerste zinsnede van gezegd art. in verband met art. 654 W. K. hadden behooren kennis te geven van het ontstane gevaar, doch dat, (daargelaten dat de E. volhouden zoodanige kennisgeving aan de eerste onderteekenaars der polis te hebben gedaan), het gemis der kennisgeving volgens gemeld artikel wel aanleiding kan geven tot eene actie van schadevergoeding, die ten deze niet is ingesteld, maar geenszins de vordering der verzekerden kan doen vervallen.

O. dat de ged. mede hebben aangemerkt, dat het oponthoud, om deszelfs aard, niet kon beschouwd worden als een sinister, waarvoor de verzekeraars aansprakelijk zouden zijn, dewijl het oponthoud was een maatregel van voorzigtigheid en geen gevolg van het molest.

O. dat die maatregel juist is genomen ter voorkoming van het gevaar van opbrenging, dat uit den oorlogstoestand, en de daardoor veroorzaakte kosten volgens het aangehaalde art. 283 W. K. en de bepaling der polis ten laste der verzekeraars moeten komen.

O. dat soortgelijke kosten volgens de algemeene bepaling van art. 696 W. K. behooren tot de zeeschaden, hetgeen door de bepaling van art. 699, N°. 18, nog meer bijzonder wordt bevestigd.

O. dat, indien het schip tijdens het oponthoud eene lading hadde ingehad, de kosten van dat oponthoud en bepaaldelijk de maand- en kostgelden der equipage als gemeene avarij over schip, lading en vracht hadden moeten worden omgeslagen, doch dat zij nu dat niet het geval was, alleen ten laste komen van het schip, en door de ged., die het schip hebben verzekerd, moeten worden vergoed;

O. dat de ged. ook nog hebben beweerd tot de gevraagde vergoeding te zijn ongehouden, omdat de schade was ontstaan na den afloop van de eene, en vóór het begin van de andere reize, doch dat dit beweren niet kan opgaan, omdat de verzekering is gesloten voor den tijd van twaalf maanden, *zonder eenigen stilstand van risico*, en de verdere bepalingen der po-

lis omtrent het begin en uiteinde van elke reis of tusschenreis, enkel zijn gemaakt met het oog op het beding, dat de schaden der verschillende reizen niet mogen worden te zamen gevoegd, terwijl die bepalingen zelven ten duidelijkste aantoonen, dat de risico der verzekeraars nimmer kan stilstaan.

O. dat eindelijk de ged. zich aan de gevraagde vergoeding meenen te kunnen onttrekken, omdat de maand- en kostgelden geen onmiddelijk gevolg van het oponthoud waren, daar de schipper het scheepsvolk te Liverpool had kunnen afdanken en het schip opleggen.

O. echter dat het volgens de wet en de overeenkomst van partijen aan de verzekerden en aan hunnen lasthebber, den schipper, was overgelaten om de maatregelen te nemen, die hun in het belang van het verzekerde noodig voorkwamen, en dat daaruit volgt, dat de schipper ook in de wijze van uitvoering zijne inzigten kon en moest volgen.

O. dat aan het bedanken van het scheepsvolk zouden verbonden geweest zijn het verstrekken van reisgeld voor de te huis reize en de moeijelijkheid om later in een vreemd land eene nieuwe equipage zamen te stellen, zoodat de schipper, bij de onzekerheid, hoe lang de oorlogstoestand zou duren, ter goeder trouw kan gemeend hebben, dat het voordeeliger was het scheepsvolk aan te houden, en de verzekeraars alzoo verpligt zijn de daardoor veroorzaakte kosten te vergoeden.

Regtdoende in het eerste ressort enz.

Gezien, behalve de aangehaalde artt. art. 637, 699, N°. 9, 13, 22 en 23 en 701, N°. 7 W. K. en art. 52, 56 en 315 B. R.

Veroordeelen de ged. om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te voldoen elk $9\frac{9}{20}$ pCt. enz., en zulks ter zake van geledene schade volgens schaderekening, en zulks met de interessen enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam, den 14 December 1852, door Mr. A. D. Meijer, A. Brugmans, A. C. Cosman.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 40.

(*) T. & C.

cª.

Wed. B. W. v. S. v. S. enz.

De Ondergeteekenden.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat het tusschen partijen is in confesso, dat de ged. op 1 Julij 1850, ten behoeve der E. voor eene som van ƒ 80,000 hebben verzekerd, het geheele casco en den kiel, het tuig, de takelaadje en het oorlogstuig van het schip met al deszelfs toebehooren, mondbehoeften en onkosten tot in zee toe, genaamd de Ambarawa, Kapt. S. E. Karst, en zulks op eene reize van Amsterdam en alle circumjacentiën van dien af, tot eenige haven, havens, plaats of plaatsen op de eilanden Java en Sumatra en vice versa;

Dat dit schip op 12 Julij 1850, werkelijk uit het Nieuwediep naar het eiland Java is vertrokken, en op 25 Oct. 1850 te Batavia is aangekomen, op welke reize het schip, ten gevolge van zeeëvenementen, schade zou hebben bekomen, waarvan de vergoeding in dit geding wordt gevorderd;

Dat namelijk de E. beweren, dat het schip gedurende 12 dagen, vooral op 22 Julij en vervolgens 23 Julij 10, 12, 18 Augustus, 1, 2, 4, 11, 12, 14 en 16 September van het jaar 1850 stormweder had gehad, ten gevolge waarvan het schip zwaar had gewerkt en gestampt; dat zich na de stormbuijen van den 22 Julij dadelijk een lek had geopenbaard, hetwelk zich ook vervolgens vooral bij onstuimig weder had vertoond; dat het schip op 6 November 1850, van Batavia naar Sourabaya is verzeild, alwaar het is onderzocht door eene deskundige commissie, benoemd door den Resident van Sourabaya, welke commissie bevolen heeft, dat de koperen huid, welke zij heeft bevonden zeer dun en meerendeels door oxide verteerd te zijn, en de oude looze kiel, welke door den zeeworm doorknaagd was, moesten worden afgesloopt en vervolgens na eene naauw-

keurige beschouwing heeft verklaard, dat de vaste huid van het schip met betrekking tot hare beplanking, bebouting en benageling in goeden staat verkeerde, terwijl ook geene werking of ontzetting in de kiel en steven-lasschen zigtbaar waren, doch dat de naden en stuiken over het algemeen in een zeer lossen, natten en opengewerkten staat waren gevonden, zoo dat men gemelde naden minstens twee of drie malen heeft moeten klamaaijen en kalfaten, bij welke opengewerkte naden en stuiken, veroorzaakt door de werking van den bodem, ten gevolge van aanhoudend slecht en stormweer zich de lekkage in het algemeen bepaald heeft; dat verder volgens het voorschrift der deskundige commissie eene nieuwe koperen huid en looze kiel aan 't schip is aangebragt;

Dat de E. hebben opgemaakt eene schaderekening wegens de evengemelde herstellingen, bedragende na aftrek van een derde, voor de verbetering van oud tot nieuw, ingevolge art. 713 K., eene som van *f* 8968, en hebben geconcludeerd, dat het Heeren scheidsmannen moge behagen, bij uitspraak, uitvoerbaar enz., de ged. te veroordeelen om tegen behoorlijke kwijting tot vergoeding der gevallen schade enz. te betalen de somma van *f* 8968 en zulks enz.

Dat de E. tot staving van de door hen geposeerde feiten en der daarop gegronde vordering zich hebben beroepen op de scheepsverklaring, welke op 2 Nov. 1850, door Kapt. Karst, en een gedeelte der equipaadje voor den te Batavia residerenden Notaris J. Mijnssen, in tegenwoordigheid van getuigen is afgelegd, en op denzelfden dag voor den Resident van Batavia door alle deposanten, met uitzondering van den Kapt., beëedigd, alsmede op drie Processen-Verbaal der deskundige commissie te Sourabaya opgemaakt, den 26 Nov. 12 en 21 Dec. 1850;

Dat de ged. hiertegen hoofdzakelijk hebben aangevoerd:

1°. dat de overgelegde bewijsstukken alle bewijskracht missen, en wel de scheepsverklaring, omdat die niet door de geheele equipaadje, bepaaldelijk niet door den eersten stuurman was mede geteekend, en zelfs niet door den Kapitein beëedigd, terwijl zij ook bovendien niet behelsde eene eigenlijke verkla-

ring van de equipaadje, maar slechts een onvolledig uittreksel uit het journaal op aanwijzing van den Kapitein door den Notaris opgemaakt, en wat betreft de Processen-Verbaal der deskundige commissie te Sourabaya, omdat eigenlijk slechts de havenmeester door den Resident was uitgenoodigd, om den bodem te onderzoeken, en het niet blijkt, dat de twee andere leden dezer commissie wettig waren benoemd, terwijl overigens ook die deskundigen niet waren beëedigd, en

2°. dat, al konde eenig gewigt gehecht worden aan de overgelegde stukken, daaruit zou blijken, dat de gereclameerde schade eerder moet worden toegeschreven aan oorzaken, die de ged. niet in het minste aangaan, en dat alzoo ook dan, als de opgemaakte schaderekening als juist moest worden aangenomen, de vergoeding daarvan niet ten laste der ged. kan komen;

Dat dien ten gevolge de ged. hebben geconcludeerd, dat bij vonnis van heeren arbiteren de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk enz.

O. dat in regten zijn te beslissen de navolgende vragen:

1°. Zijn de de feiten, waarop de E. zich tot staving hunner vordering beroepen, voldoende bewezen en

2°. zoo neen, bestaan er termen om in deze eenig nader bewijs aan de E. op te leggen.

O. met betrekking tot de eerste vraag, dat de vorm der scheepsverklaring, als behelzende slechts uittreksels uit het scheeps-journaal minder verkieslijk is, dan eene op zich zelve staande verklaring van scheepsvolk omtrent de gebeurtenissen der reis, welke verklaring dan aan het scheepsjournaal kan worden getoetst, doch dat die vorm op zich zelve aan de scheepsverklaring hare bewijskracht niet zoude ontnemen, indien zij overigens aan alle vereischten der wet voldeed.

O. echter dat in art. 384, zoo van het Nederl. als van het Indische W. v. K., het beginsel is vastgesteld, dat alle verklaringen, welke tot bewijs van geledene verliezen, rampen, schaden, of van eenige vordering, hoe ook genaamd moeten strekken, door hen, welke dezelve hebben afgelegd, met eede voor de bevoegde magt moeten worden bevestigd.

O. dat dit beginsel in zake van verzekering op het casco te strenger moet worden gehandhaafd, omdat de verzekerden zich bewijzen en titels verschaffen, door de verklaringen van aan hen ondergeschikte personen, waaraan, tot bewijs van het tegendeel, geloof moet worden gehecht, terwijl de beëediging dezer verklaringen de eenige waarborg is, dien de wet aan de verzekeraars voor de waarheid dezer verklaringen verleent.

O. dat in deze de scheepsverklaring, daargelaten, dat zij niet door den 1sten stuurman is mede geteekend, door den Kapitein niet is beëedigd, zonder dat het blijkt of zelfs is beweerd, dat deze zich, om eenige geldige reden, in de onmogelijkheid heeft bevonden, om zijne wettelijke verpligting ten deze te vervullen.

O. dat wel is waar, namens de E. bij de mondelinge voordragt is aangemerkt, dat het gemis van beëediging, of aan overmagt, of aan de schuld des Kapiteins is te wijten, dat in het eerste geval dat gemis, evenmin als eenig ander verzuim, door overmagt veroorzaakt, ten nadeele van de verzekerden kan strekken en dat in het tweede geval de ged. zich niet op het gemis van beëediging kunnen beroepen, omdat zij ook tegen het verzuim en de nalatigheid des schippers hebben verzekerd.

O. echter, dat hier geen sprake is van een verzuim door overmagt veroorzaakt, en dat de verzekering tegen het verzuim of de nalatigheid des schippers blijkbaar geen andere strekking heeft, dan om de verzekeraars aansprakelijk te stellen voor *de zeeschade*, die door de schuld van den schipper mogt worden veroorzaakt, doch dat het ten eenemale onaannemelijk is die clausule zoo uit te leggen, dat de verzekeraars eene geheel onbewezene schade zouden moeten vergoeden, wanneer de verzekerden beweren, dat zij geene of geene voldoende bewijzen kunnen overleggen ten gevolge van de nalatigheid des schippers.

O. wat betreft de Processen-Verbaal der deskundige commissie, ook aan deze, als zijnde onbeëedigd, volgens het aangehaalde art. 384, alle bewijskracht moet worden ontzegd, en het weglaten van die beëediging veeleer een vermoeden oplevert

voor de juistheid van het beweren der ged., dat namelijk het onderzoek der commissie niet schijnt te zijn verzocht, ten einde daaruit casu quo een bewijs van de oorzaken der schade tegen de verzekeraars te kunnen putten, gelijk die commissie dan ook blijkens de resolutie van den Resident van Sourabaya van 22 November 1850 niet den last had bekomen, om de oorzaken van de lekkaadje op te sporen, maar haar onderzoek schijnt te hebben plaats gehad, uitsluitend met het doel om de verantwoordelijkheid van den Kapitein tegen over de Reeders te dekken, wegens de noodige herstellingen, waarvoor de Kapitein het benoodigde koper, reeds vóór het onderzoek der deskundige commissie, had aangekocht; welke opvatting nog meer bijzonder wordt bevestigd, door de aanhaling van art. 372 W. K., in de resolutie van den Resident van Sourabaya van 9 December 1850.

O. dat alzoo de feiten in de scheepsverklaring en de Processen-Verbaal der deskundige commissie vermeld, als regtens niet bewezen moeten worden beschouwd ,en er alsnu in de tweede plaats te onderzoeken valt, of er termen bestaan, om in deze aan de E. eenig nader bewijs op te leggen?

O. dat ook die vraag ontkennend moet worden beantwoord, omdat indien ook al de feiten, in de scheepsverklaring en de Processen-Verbaal der deskundige commissie ter nedergesteld, bewezen waren, daardoor de vordering der E. nog niet zoude zijn gejustificeerd.

O. toch, dat hoewel de Ambarawa, volgens de scheepsverklaring, op eene reis naar de Oost-Indiën, van 105 dagen, gedurende 12 dagen, van tijd tot tijd eenige stormbuijen heeft gehad, ten gevolge waarvan het schip heeft gewerkt en gestampt, er echter geenerlei blijk is van eenige bijzondere zeeramp.

O. dat bij het onderzoek van het schip op Sourabaya geen enkel deel van het schip is bevonden te hebben gewerkt of te zijn ontzet, met uitzondering alleen van de naden der vaste huid, terwijl het koper zeer dun was, en meerendeels door oxyde verteerd.

N°. 40.

O. dat het in dezen stand van zaken, alle feiten als bewezen aangenomen zijnde, minstens onzeker zoude zijn, of het openwerken der naden aan zeeëvenementen kan worden toegeschreven, waartegen door de ged. is verzekerd, en het veeleer aannemelijk is, dat het schip ten gevolge van het gemis van tijdige herstellingen vóór de uitreis, zich in zwakker toestand bevond en niet bestand was tegen de gewone evenementen eener zelfs niet ongunstige Oost-Indische reize.

O. dat het mede opmerking verdient, dat de koperen huid van het schip te Sourabaya is gebleken te zijn geweest zeer dun en meerendeels door oxyde verteerd, zoo dat die huid, zelfs indien er geenerlei lek had bestaan, had moeten vernieuwd worden, en de Kapitein dan ook reeds vóór het onderzoek der commissie te Sourabaya nieuw koper had aangekocht, waaruit volgt, dat de kosten van de nieuwe koperen huid, die het overgroot gedeelte van de schaderekening uitmaken, in geen geval ten laste der verzekeraars zouden kunnen komen.

O. toch, dat hoewel de koperen huid, even als alle andere deelen van het casco, begrepen is in de verzekering, het niettemin vaststaat, dat zij aan eigen bederf en gewone slijtage bijzonder onderhevig is en zoodanig eigen bederf en gewone slijtage, ook bij niet betwiste zeewaardigheid van het schip als de oorzaak der schade moet worden aangenomen, wanneer er gelijk in dit geval van geene buitengewone zeerampen blijkt, en het koper door de deskundigen is bevonden zeer dun en meerendeels door oxyde verteerd te zijn.

Regt doende in het eerste Ressort enz.

Gezien art. 384, zoo van het Nederl. als van het Ind. Wetb. v. Kooph., art. 249 van het Nederl. W. v. K. en art. 56 B. R.

Ontzeggen den E. hunnen gedanen eisch enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam 31 Mei 1853, door Mr. D. A. Walraven, S. P. Lipman, A. C. Cosman.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 41.

(*) L. H. & C°.

cª.

P. H. enz.

Wij ondergeteekenden enz.

O. dat de verw. bij polis van assurantie op 26 September en 20 October 1851 alhier geteekend, aan en ten behoeve van den Heer C. A. S.. of die het anders geheel of ten deele zou mogen aangaan, hebben verzekerd 3300 Tzetwerts rogge geladen of toen nog te laden in het schip genaamd Themistocles, gezagvoerder M. Rubin, en zulks op eene reis van Odessa en alle circumjacentiën van dien af tot Amsterdam voor de som van ƒ 35000, waarop het verzekerde te zamen met wederzijdsch genoegen was getaxeerd.

O. dat op den 20 Oct. 1851 door de verw. is verklaard, dat zij genoegen nemen, dat hunne risico geloopen wordt ten behoeve der E.

O. dat de E., bewerende, dat die rogge op de verzekerde reis door zeeëvenementen was beschadigd, daarvan hebben opgemaakt eene schaderekening, groot ƒ 8029, welke geslagen over de verzekerde som uitmaakt $22\frac{94}{100}$ pCt.

O. dat er verschil is ontstaan over de schaderekening, en dat op de weigering der verw. om het bedrag daarvan te vergoeden een Compromis enz. door partijen is gesloten en daarna door de E. met overlegging eener schaderekening is geconcludeerd, dat bij vonnis van arbiters, in het eerste ressort, uitvoerbaar enz., de verw. zullen worden veroordeeld, om aan de E. tegen behoorlijke quitantie te betalen de somma van ƒ 8029 enz.

O. dat de verw. bij conclusie van antwoord hebben beweerd, dat de avarij-gros en avarij-particulier verkeerdelijk geheel voor hunne rekening is gebragt, en dat, in strijd met de hier ter stede bestaande usantie en gedane taxatie der wederzijds door partijen benoemde deskundigen, de gezonde waarde

eigendunkelijk was aangenomen op een gewigt van 125 ℔ ter waarde van ƒ 184 per last, en op grond daarvan door hen, met overlegging eener gewijzigde schaderekening, is geconcludeerd: dat aan hen zal worden verleend akte, dat zij aan de E. ter voldoening aan hunne verpligting aanbieden te betalen eene som van ƒ 7087.50; uitmakende 20¼ pCt. van de door hen respectievelijk geteekende sommen; en dat zal worden verstaan dat de verw. met dit aanbod kunnen volstaan, en dat mitsdien de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk in hunnen verderen eisch en genomen conclusie, immers enz.

O. dat alzoo in regten zijn te beslissen de twee navolgende vragen:

1°. Of de avarij gros voor het geheel als schade door de verw. moet worden vergoed, dan wel, of deze haar slechts percentsgewijs behoeven te dragen in evenredigheid van de bij de polis getaxeerde tot de gezonde waarde der rogge?

2°. Of de korting van twee pond of ƒ 4 per last op de gezonde waarde zoo als die door de deskundigen is geschat, door de gewoonte te dezer stede wordt gewettigd, dan wel of die gewoonte moet worden beschouwd als afgeschaft?

Ad I^{um} O. dat ingeval de verzekerde goederen behouden zijn aangekomen en slechts gedeeltelijk zijn beschadigd, de verzekeraar, wanneer niet anders is bedongen, naar den inhoud van art. 253 en 709 W. K., volstaat met te betalen in evenredigheid van het verzekerde tot het niet verzekerde gedeelte.

O. dat in casu de verzekerde rogge, bij de polis op ƒ 35,000 getaxeerd, gedurende de reis in prijs is gestegen, en bij aankomst alhier in gezonden staat volgens de waardering door de E. aangenomen ƒ 4139.09 zou waardig zijn.

O. dat bij waarde vermeerdering van het verzekerde voorwerp, gedurende den loop der verzekering, de verzekerde feitelijk zijn eigen verzekeraar wordt voor dat meerdere, zoowel bij een niet getaxeerde als bij een getaxeerde polis, vermits die taxatie niet absoluut de waarde van het verzekerde voorwerp bepaalt, maar dezelve slechts relatief tusschen den ver-

zekeraar en den verzekerde regelt, als de maatstaf van schadevergoeding.

O. dat de E. dit in hunne schaderekening hebben erkend en toegepast, ten aanzien der gewone beschadigdheid, door die te verminderen in evenredigheid der gezonde waarde (ƒ41,039.09) tot de bij de polis getaxeerde (ƒ35,000), edoch staande houden, dat de avarijgros (ten bedrage van ƒ2,026.65) en de avarij particulier (ten bedrage van ƒ98.70) die vermindering niet moeten ondergaan.

O. dat dit beweren niet alleen in strijd is met de bepaling van art. 720 W. K., dat uitdrukkelijk het bovenvermelde beginsel ook op de vergoeding van avarij-gros toepast, maar bovendien kwalijk te rijmen schijnt met den aard der zaak, daar ten opzigte van den assuradeur de avarij-gros volkomen met andere schade gelijk staat.

O. immers dat de verdeeling der avarij-gros geschiedt tusschen de contribuanten naar de gezonde waarde op de plaats van de lossing, als den eenigen waren maatstaf van hun respectief belang en de verzekeraar daaraan geheel vreemd is; dat diens verpligtingen dan ook niet moeten worden afgemeten naar de in de dispache voorkomende waardering van schip of lading, maar naar de in de polis vastgestelde (of naar de voorschriften der wet vast te stellen) waardij van het verzekerde voorwerp ten tijde en plaatse van vertrek.

O. dat dus hieruit volgt, dat de verzekerde nimmer kan vorderen te worden schadeloos gesteld voor het volle bedrag der door hem betaalde avarij-gros, als naar een gansch anderen maatstaf dan het verzekerde interest opgemaakt, maar alleen in evenredigheid van dat verzekerd interest, hetwelk zich regelt naar de waarde tijdens het vertrek of naar de taxatie in de polis, als het contract tusschen hem en den verzekeraar. met welke beginselen geheel in strijd is, de door de E. voor opgezette stelling, dat, zooals het aandeel in de avarij-gros tusschen de contribuanten is bepaald, het ook door den assuradeur moet worden vergoed.

O. dat die stelling bovendien strijdig is met het uitdrukke-

lijk beding in de polis, dat de verzekerde rogge in cas van schade of *avarij* wordt getaxeerd en aangenomen op eene som van *f* 32,000 later *f* 35,000, waaruit afgeleid moet worden, dat het de bedoeling van partijen geweest is om ook ingeval van avarij-particulier of avarij-gros die taxatie als maatstaf van vergoeding vast te stellen en geen verschil te maken tusschen beschadigdheid of avarij-gros.

O. dat ook onaannemelijk is de bewering der E., dat de avarij-gros, als kosten tot behoud gemaakt, geheel voor rekening van den assuradeur komt, daar zulks nergens in de wet is bepaald, en de E. hier de avarij-gros verwarren met de onkosten tot redding of reclame door den verzekerde, als eigenaar der goederen te maken, waarvan in de artt. 253-283, 655-658 en 665 W. K., de rede is, en ten aanzien waarvan bovendien in de polis nog bepaald is, dat dezelve gevoegd bij de schade, de verzekerde sommen niet mogen te boven gaan.

O. dat de door de E. opgemaakte berekening van schade meer schijnt te berusten op het van oudsher hier ter stede gevolgde gebruik, afkomstig uit vroegere ordonnantiën, dan op het thans geldende Wetboek van Koophandel, en welk gebruik moet zwichten voor de bepalingen van dat Wetboek, die ook bij de beste schrijvers thans algemeen worden gehuldigd.

Ad IIum. O. dat de gewoonte, waarop de verw. zich beroepen door de E. wordt betwist, als niet meer bestaande en onredelijk, doch dat ten aanzien van dit laatste niets met zekerheid is gebleken, en er tegenstrijdige opgaven nopens haren oorsprong en reden van zijn worden gegeven.

O. dat bestendig gebruikelijke bedingen geacht worden stilzwijgend in de overeenkomst te zijn begrepen, schoon dezelve daarbij niet zijn uitgedrukt, en dat dus alleen moet worden onderzocht: of op het tijdstip van het sluiten dezer verzekering, zijnde 26 September en 20 October 1851 de gewoonte werkelijk algemeen te dezer stede bestond, om bij beschadigde rogge twee pond of *f* 4 van het opgegeven gewigt te korten.

O. dat bij eene circulaire der E. gedagteekend 16 Junij 1852, bestemd tot afschaffing van dat gebruik of door de E. beweerd

misbruik, de usantie door de E. zelve nog als bestaande wordt opgegeven, hetgeen trouwens ook van zelf spreekt, daar anders de poging om tot de afschaffing daarvan te geraken onverklaarbaar wezen zou.

O. wijders dat het vervallen of afschaffen eener bestaande gewoonte even als de vestiging daarvan, niet afhangt van enkele personen of van een enkele daarmede in strijd zijnde daad, maar van een reeks van handelingen en het verloop van tijden, welke vereischten hier ten eenenmale ontbreken.

O. dat er dus geen genoegzame grond bestaat om in September en October 1851, regtskracht aan die usantie te weigeren, terwijl het een ieder die zich daarmede bezwaard acht, vrij stond, dienaangaande een ander beding in de polis te maken.

Gezien behalve de boven aangehaalde artt., art. 274, 612, 722, 728 W. K., 1383, 1375 B. W. 56 B. R.

Ontzeggen aan de E. hunnen gedanen eisch en genomene conclusie.

Verleenen akte aan de verw. van hun aanbod om aan de E. te betalen de som van ƒ 7087.50 enz.

Verstaan dat de verw. met dat aanbod kunnen volstaan enz.

Gedaan te Amsterdam, den 5 April 1854, door Mr. A. D. Meijer, D. A. Walraven, M. H. 's Jacob.

Hiervan geen hooger beroep.

No. 42.

(**) T. v. W. en J. v. W., Directeuren van het schip Delta.

ca.

W. K. S., c. s.

Wij ondergeteekenden.

O. omtrent de daadzaken:

dat de verw. en wel ieder voor zijn daarbij uitgedrukt aandeel, bij polis dd. Dordrecht 29 Julij 1853, ten behoeve van de E. in hunne qualiteit van directeuren van het fregatschip Delta, hebben verzekerd van het Nieuwe Diep viâ

Londen en alle circumjacenten van dien af naar eene haven in Australië en van daar naar Java, op vrachtpenningen van het casco en de kiel, het tuig, de takelaadje en het oorlogstuig van het schip Delta, Kapt. J. G. Kunst, welke verzekering is geschied voor alle gevaren, geene hoegenaamd uitgezonderd, op de vrachtpenningen, welke door genoemden bodem op voormelde reize zouden worden verdiend, welke met wederzijdsch goedvinden worden berekend en vastgesteld op de som van ƒ 35,000 praemie inclus, en voor zoo verre op eenig tijdstip van voormelde reis zich in het geheel geene goederen of goederen, vrachtgevende tot de concurrentie van het verzekerd beloop, in het schip zouden bevinden, het bedrag voor het geheel of voor het ontbrekende geacht zoude worden verzekerd te zijn op behouden varen van genoemd schip, in maniere vervat in de polissen voor die verzekering ingerigt, zijnde onder deze verzekering mede begrepen vrachtderving ten gevolge van schade of beschadigdheid door eenig fortuin der zee;

dat wijders bij dezelve polis nog is bepaald, dat, indien het schip langer dan eene maand na het eindigen der eerste reize blijft in Australië, aan de verzekeraars zal vergoed worden ½ pCt. per maand, gedurende den tijd van het verblijf aldaar, eene ingetreden maand voor eene geheele gerekend, echter met dien verstande, dat, bij aldien het schip binnen drie maanden na het eindigen der eerste reis niet uit Australië vertrokken is, de risico der verzekeraars op dat tijdstip eindigt; wanneer echter het schip binnen drie maanden na het eindigen der eerste reis van Australië vertrekt, de verzekeraars aannemen de risico te blijven doorloopen, wordende voor elke verzeiling naar eene andere haven van Australië ¼ pCt. verbetering van praemie betaald, en voorts de schade of avarijen op de reis naar Australië en op die van daar naar Java niet bijeengevoegd, maar afzonderlijk berekend en betaald, even alsof die reizen ieder afzonderlijk verzekerd waren; eindelijk dat de risico der eerste reize zoude worden gehouden voort te duren, tot dat het schip deszelfs lading in Australië gelost had, mits binnen 21 dagen na het arrivement aldaar:

dat deze verzekering is gesloten tegen eene praemie van 4 pCt.

dat het in confesso is, dat het genoemde schip te Londen van 19 Sept. tot 12 Nov. 1853 eene lading diverse koopwaren ter bestemming naar Australië heeft ingenomen, en daarmede de haven van Melbourne op den 25 Febr. 1854 heeft bereikt, alwaar de ontlossing heeft plaats gehad; wordende het door de E. niet tegengesproken, dat het bedrag der alzoo op die reize tot Melbourne verdiende vrachtpenningen de som van ƒ 35,000 of meer beloopt;

dat het genoemde schip vervolgens op den 21 Mei 1854 van Melbourne in ballast naar Batavia is vertrokken, zonder eenige andere bevrachting dan eene som van ƒ 9000 in goud, herkomstig van de vrachtpenningen te Melbourne ontvangen naar het beweren der E. eene vracht gevende van ƒ 90, waaruit de E. de gevolgtrekking afleiden, dat de aangegane assurantie valideerde voor ƒ 90 op vrachtpenningen en voor ƒ 34,910 op behouden varen, hetgeen door de verw. ten stelligste wordt ontkend;

dat de Delta op de reize van Melbourne naar Batavia totaal is verongelukt, met berging nogthans van genoemde ƒ 9000 gouden specie;

dat hetzelve schip alzoo niet behouden gevaren hebbende de E. hebben beweerd geregtigd te zijn, om van de onderteekenaars der voormelde polis, aan wie, ten gevolge van het langer verblijf in Australië, de bij polis bedongen praemie-verbetering is voldaan, de betaling te eischen van voornoemde som van ƒ 34,910 uitmakende 99¾ pCt. over de door ieder hunner onderteekende som;

dat, terwijl sommige onderteekenaars der polis de door de E. gevorderde betaling hebben gepraesteerd, de verw. alle gehoudenheid daartoe hebben ontkend, voornamelijk op grond, dat het verzekerd beloop van ƒ 35,000 vrachtpenningen en meer op de reize tot Melbourne door de verzekerden zijnde verdiend en genoten, het verzekerd interest alzoo in salvo was, en er mitsdien geene verzekering op behouden varen in de plaats

van de verzekering op vrachtpenningen was getreden, vermits slechts subordinaat, voor het geval, dat geene vracht tot gemeld beloop zoude worden verdiend, alsdan geheel of gedeeltelijk eene verzekering op behouden varen was aangegaan;

dat partijen, bij acte van compromis voormeld, de geschillen aan arbitrale beslissing hebben onderworpen, en daarbij met betrekking tot het ressort, waarin arbiters hunne decisie of decisiën zouden geven, verklaard hebben zich te refereren aan het bij voormelde polis overeengekomene, krachtens casu quo in de polis opgenomen verzekering op behouden varen van meergenoemd schip Delta; zijnde voorts bij laatstgemelde acte het compromis verlengd voor den tijd van nog 6 maanden na laatstgemelde dagteekening, en alzoo tot den 28 April 1857;

dat de E. bij conclusie van eisch hebben geconcludeerd, dat de verw. bij arbitrale uitspraak in het hoogste ressort enz., zullen worden veroordeeld, om aan de E, tegen behoorlijke kwijting enz. te betalen eene som van ƒ 11,970 en wel enz.,

dat de verw. daartegen bij conclusie van antwoord, op grond, dat ten deze was aangegaan eene verzekering op vrachtpenningen, en slechts subordinaat, voor het geval, dat geene vracht tot het verzekerde beloop zoude worden verdiend, als dan geheel of gedeeltelijk op behouden varen, en niet was bewezen, dat het geval hier bestond voor het laatstgenoemde, terwijl het scheepsjournaal alreeds zoude aanwijzen de verdienste van eene meerdere vracht, dan ten deze was verzekerd, hebben geconcludeerd, dat de E. zullen worden verklaard niet-ontvankelijk enz, daarbij tevens subordinaat concluderende, dat aan de E. zal worden opgelegd nadere opening van zaken te doen, door behoorlijk bewijs te staven, omtrent den door hen op de verzekerde reize verdiende vracht, alles met veroordeeling enz.;

dat de E. hierop nader hebben geconcludeerd, dat hun zal worden verleend acte van hetgeen door hen, behalve het alreeds in het proces gebragte, later is medegedeeld geworden, onder uitdrukkelijk protest, dat zulks niet geschiedde ter voldoening aan de subordinate conclusie der verw., maar enkel en alleen tot staving van hunnen eisch; daarbij bewerende, eensdeels in

het algemeen, dat niemand gehouden is tot staving van een feit, hetwelk men tegen hem wil doen gelden; en anderdeels, dat ten deze de vracht, verdiend op de reis van Londen naar Australië, in geene aanmerking kan komen, als makende die reis geen onderwerp van het geding uit; blijvende de E. wijders, onder conclusie ten allen overvloede tot afwijzing van der verw. conclusiën, zoo principaal als subordinaat, persisteren bij die, door hen E. genomen;

dat uit die mededeeling gebleken is, dat, volgens hetgeen tusschen de E. en de bevrachters van het meergenoemde schip Delta over de reis van Londen naar Melbourne was overeengekomen, de vracht door dien bodem verdiend, bedragen heeft £. 4037.15, uitmakende in Nederlandsch geld ruim ƒ48,000;

O. dat de E., blijkens hunne conclusie van eisch, ten deze hunne regtsvordering instellen, als voortspruitende uit verbintenissen wegens verzekering op behouden varen krachtens polis van assurantie, door de verw. geteekend te Dordrecht op den 29 Julij 1853, en alzoo volgens de clausule in die polis opgenomen, „in maniere, vervat in de polissen, voor de verzekering op behouden varen ingerigt;"

dat deze verwijzing niet anders is te verstaan, dan als gelijkstaande met de inlassching in de onderwerpelijke polis van de gewone bepalingen, in de bijzondere polissen van verzekering op behouden varen opgenomen; waaruit volgt, dat de E. hunnerzijds, als procederende ten deze uit krachte dier clausule, zich gedragen, als hebbende, onder uitdrukkelijken afstand van het regt op hooger beroep, het termineren van alle quaestiën en verschillen aan scheidsmannen opgedragen, met de bevoegdheid om als goede mannen naar billijkheid te oordeelen en uitspraak te doen;

dat, wel is waar, de verw. bij het bovengenoemd compromis van den 29 Oct. 1855, in het midden hebben gelaten, welke judicature zij geacht wilden worden aan scheidsmannen te hebben opgedragen, doch zulks daarin geene wijziging of verandering kan brengen, vermits ook de verw. bij datzelfde compromis zich ten opzigte van het ressort refereren tot de polis.

waarbij zij door aanvaarding der straksgemelde clausule zich gelijktijdig hebben verbonden om, voor zooverre het betrof geschillen over behouden varen, die te doen beregten en beslissen in maniere, als vervat in de polissen, voor de verzekering op behouden varen ingerigt.

dat deze wederkeerige verbindtenis door geene nadere overeenkomst tusschen partijen zijnde vervallen, deze clausule alzoo van volle kracht blijft, en hare toepassing moet erlangen, waar, gelijk ten deze het geval is, de regtsvordering tot onderwerp heeft de geëischte vergoeding wegens verzekering op behouden varen, en mitsdien arbiteren, hetzij zij die vordering toewijzen of afwijzen, ten deze uitspraak te doen hebben als goede mannen en naar billijkheid; blijvende de beslissing, in hoeverre, ten gevolge van den afstand van hooger beroep, die uitspraak moet worden beschouwd als te zijn gevallen in het hoogste ressort, eene zuivere quaestie van appellabiliteit, welke casu quo door den hoogeren regter moet worden beslist;

O. alsnu in regten, dat, de aangegane verzekering en het niet behouden varen van de Delta op de verzekerde reize vaststaande, wel is waar, als éénige vraag ter beslissing overblijft die omtrent het interest der E., doch dat de oplossing dier vraag het noodzakelijk maakt, om vooraf in een onderzoek te treden:

1°. van den aard der aangegane verzekering op vrachtpenningen en casu quo op behouden varen;

2°. van de beteekenis der daartoe betrekkelijke clausule van de polis van verzekering; en

3°. van den invloed, welken de erkende ontvangst van meer dan *f* 35,000 vrachtpenningen tot Melbourne al dan niet op de verzekering moest uitoefenen; omtrent alle welke punten de beschouwing der partijen geheel en al uiteenloopt:

O. wat den aard der aangegane verzekering betreft, dat het geenen twijfel gedoogt, dat die primario gesloten is op vrachtpenningen, welke, zoo als de eigen termen der polis luiden, door het fregatschip Delta op de voormelde reize zullen worden verdiend, en niet anders dan geheel subordinatelijk en conditionneel op behouden varen;

dat de tusschen partijen behandelde vraag, of hier aan meerdere reizen, dan slechts aan ééne reize van het Nieuwe Diep naar Java viâ Londen en Australië te denken valt, waarvan het eerste door de E., het laatste door de verweerders is beweerd, overeenkomstig de constante en eenvormige regelen van het assurantieregt in laatstgenoemden zin zoude moeten opgelost worden, zoodat hier slechts ééne enkele reize verzekerd is, omdat de *terminus a quo* en de *terminus ad quem* der verzekering de eenheid der verzekerde reize constitueren, gelijk zulks uit de steeds gevolgde meening van Casaregis blijkt, „quia *viaggium* vel *navigatio*, cum sit nomen juris ac universale, potest complecti *plura itinera*," zoo als ook door Emerigon (ch. XIII, sect. 3) geleerd wordt: „en matière d'assurance *toute navigation assurée*, quelque compliquée qu'elle soit, constitue *un voyage simple;*"

dat deze vraag, hoedanig opgelost, echter geenen invloed op de beslissing vermag uit te oefenen, daar, indien men ook het bestaan van *twee gesplitste of onderscheiden reizen* aanneemt, het niettemin eene waarheid blijft, dat op de tweede, in geene mindere mate dan op de eerste dier reizen, de verzekering doorgaande heeft geloopen primario op vrachtpenningen, en de verzekering op behouden varen alleen ondergeschikt in aanmerking en toepassing konde komen; en daar van eene andere zijde, indien men volgens het gegronde beweren der verw. *slechts ééne reize* aanneemt, het niettemin eene waarheid blijft, dat dezelfde verzekering over de geheele reize, van af de plaats van vertrek tot de plaats van bestemming, heeft geloopen, over welke geheele reize de E. hebben willen verzekerd zijn, en daarvoor eene premie hebben betaald, en voor welke geheele reize de verw. de verzekering hebben aanvaard en de praemie hebben ontvangen;

dat uit het vorenstaande volgt, dat de aard der verzekering op elk onderdeel der verzekerde reize eenzelvig is geweest en gebleven, dat heet, van den beginne tot het uiteinde altoos in de eerste plaats op vrachtpenningen en subordinaat en conditionneel op behouden varen, zoodat, indien de E. tot de vordering op laatstgenoemden grond zullen geregtigd zijn, het blij-

ken moet, dat de *voorwaarde*, waarvan die verzekering op behouden varen afhankelijk is gesteld, in werkelijkheid bestaat, als wanneer eerst de vraag omtrent het *interest* kan worden beoordeeld;

O. wat de voorwaarde betreft, onder welke de verzekering op behouden varen in de plaats der verzekering op vrachtpenningen zoude treden, dat de E. beweren, dat deze geene andere was, *dan voor zooverre op eenig tijdstip van voormelde reize zich in het geheel geene goederen of goederen, vracht gevende tot concurrentie van het verzekerd beloop, aan boord mogten bevinden* (welke laatste vier woorden bij schrijffout zijn uitgelaten), zich alzoo houdende aan den woordelijken inhoud der polis, terwijl de verw. beweren, dat de beteekenis dezer clausule alleen deze is: *indien en voor zooverre de som, wegens vracht verdiend, niet het verzekerd beloop van* ƒ 35,000 *zoude hebben bedragen*, en waaruit zij afleiden, dat het principaal object der verzekering (de te verdienen en ook verdiende vracht van ƒ 35,000 of meer) zijn vol beslag bekomen heeft, en dat alzoo de conditie, waaronder alleen de verzekering op behouden varen in werking zoude treden, niet is verwezenlijkt;

dat de bewering der E., geheel overeenstemmende met den woordelijken inhoud der polis, daarenboven voor zich heeft, dat de bewoordingen dier clausule volkomen duidelijk zijn, en dat bij eene andere opvatting de verzekering, voor het gedeelte der reize van Melbourne naar Java, geen het minste gevolg zoude kunnen hebben;

dat derhalve geene redenen zijn, om door uitlegging van de bewoordingen, waarin de clausule vervat is, af te wijken;

O. wat de erkende ontvangst van meer dan ƒ 35,000 vrachtpenningen tot Melbourne betreft, dat deze omstandigheid, naar de voorafgaande overwegingen, zoowel omtrent den aard der aangegane verzekering, als omtrent de voorwaarden waaronder de subordinate verzekering op behouden varen in werking zoude treden, op de beslissing van dit geding geenen invloed kan uitoefenen, hetgeen alreeds hieruit genoegzaam blijkt, dat, zoo er tot Melbourne in het geheel geene vracht ware verdiend ge-

worden, zonder dat dit niet-verdienen van vracht het gevolg geweest ware van eenig zeeëvenement, behoorende tot de risico's der assuradeurs, de wederkeerige stelling van den verzekerde en de verzekeraars, ten opzigte van voortzetting der reize van Melbourne tot Java, geene andere zoude zijn, dan zij nu is;

dat in dat geval, gelijk ook thans, de vraag alleen zoude zijn: of de verzekerden al dan niet hadden een verzekerbaar en verzekerd interest ten bedrage van *ƒ* 35,000 hetwelk door het niet-behouden varen van de Delta, op de voortzetting der reize van Melbourne naar Java ware verloren gegaan; het bestaan of niet-bestaan van welk interest blijkbaar geheel onafhankelijk van de vroeger verdiende vrachtpenningen moet worden beoordeeld en beslist;

O. dat alzoo nu eeniglijk te beslissen valt, of de E. werkelijk zoodanig verzekerbaar en verzekerd interest, vallende binnen de termen der polis en op de verzekerde reize verloren gegaan, al dan niet hebben gehad;

dat dit interest, volgens de bewering der E., bestond in de zekere of bijna-zekere verwachting om, bij behouden aankomst te Java, aldaar eene retourlading te zullen verkrijgen, en de daaruit profluerende meerdere waarde van het schip, en alzoo daarop aankomt, om naar billijkheid dit beweerde interest aan de voorschreven vereischten te toetsen;

O. hieromtrent:

1°. dat, hoewel *de verzekering op te verdienen vrachtpenningen*, naar het Nederlandsche regt geoorloofd blijkens art. 593. in verband met artt. 616, 623 en 630 W. K., zich niet als object uitstrekken mag tot eene bloote, meer of minder zekere verwachting van vracht, het echter eene waarheid is, dat de verzekering op behouden varen een minder bepaald en meer verwijderd interest tot object kan hebben, dan de overige bij de wet bepaaldelijk omschreven objecten van verzekering, en dat dit dan ook eene der redenen is, eensdeels, waarom zoowel hier te lande als elders veelal bij eene verzekering op vrachtpenningen subordinatelijk en conditionneel eene verzekering op

behouden varen wordt gevoegd, en waarom anderdeels bij laatstgenoemde verzekering eene meer uitgestrekte renunciatie aan de wetsbepalingen en een minder gestreng bewijs van interest plaats heeft, dan bij andere verzekeringen: waaruit, ook zonder daarop te mogen toepassen de bepaling der wet zelve, in art. 246 W. K. omtrent *gemis van verwacht voordeel*, voortvloeit, dat dit door de E. beweerde interest allezins *verzekerbaar* is;

2°. dat dezelfde overweging, waar behouden varen bij eene verzekering op vrachtpenningen *subordinatelijk en conditionneel* gevoegd is, ook leidt tot de veronderstelling, dat de verzekerde deze, al ware het ook meer verwijderde en minder zekere, verwachting van vracht bij het aangaan van de verzekering op het oog heeft gehad, indien slechts tijdens het vergaan van de Delta, dat interest werkelijk bestaan heeft, en de verwachting eene zekerheid was geworden: welke veronderstelling daarenboven versterkt wordt door de omstandigheid, dat bezwaarlijk eenig ander interest ter verzekering op de voortzetting der reize van Melbourne af tot Java denkbaar was; waaruit voortvloeit, dat dit door de E. beweerde interest moet geacht worden te zijn verzekerd, terwijl de met de Nederlandsche Handel-Maatschappij, wel lang na de verzekering, maar vóór het sinister aangegane vervrachting van de Delta bewijst, dat dit interest *tijdens dat sinister* werkelijk bestond, hetwelk voor verzekering op behouden varen toereikend is;

3°. dat dit alzoo verzekerbaar en verzekerd interest niet valt *buiten* de termen der polis, hoewel uitsluitend betrekking hebbende tot een *na* behouden aankomst te Java, en alzoo na afloop der verzekerde reize, verwacht wordend voordeel, omdat, indien het ooit verzekerd zoude worden, het wel niet anders dan op deze wijze geschieden konde, dat is bij verzekering op behouden varen en wel op de uitreize naar Java, want in geen geval konde dit interest, voor zooverre het gemis daarvan het gevolg zijn zoude van een sinister voor aankomst te Java, het onderwerp zijn van eene verzekering der retour-reize; dat, de Delta niet behouden gevaren hebbende op de verzekerde reize naar Java, het interest ligt binnen de termen der polis;

4°. dat dit interest dan ook op de verzekerde reize werkelijk is verloren gegaan, daar het geenen twijfel gedoogt, dat, zonder het niet-behouden varen van de Delta, de verwacht wordende vracht zoude zijn verdiend, of wel, indien de Delta op de buiten deze polis liggende retour-reize ware verloren gegaan, door eene verzekering dier retour-reize zoude kunnen zijn gewaarborgd, zoodat de zeeëvenementen der verzekerde reis het totaal verlies van dit interest hebben tot gevolg gehad, en de verw. derhalve naar billijkheid tot de vergoeding der ƒ 35,000, na aftrek en met uitzondering van de som van ƒ 90, wegens verdiende vrachtpenningen, gehouden zijn;

O. dat uit dit alles resulteert, dat de gedane eisch en de genomen conclusie der E. behoort te worden toegewezen, waardoor tevens vervallen de conclusiën der verw., zoowel principaal als subordinaat, alsmede de door de E. gevraagde acte:

Gezien behalve de hier voor genoemde artt., art 56 B. R.

Veroordeelen de verw., om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen eene somma van ƒ 11,970 enz.

Aldus gewezen te Amsterdam, 22 April 1857, door Mr. A. D. Meijer, S. P. Lipman, A. Brugmans.

Hiervan hooger beroep.

De door de geïnt. voorgestelde exceptie van niet ontvankelijkheid in het hooger beroep verworpen bij arrest van 6 Mei 1858, op de navolgende regtsgronden.

(*) Het Hof van N. Holland.

O. in regten:

Dat de vraag of het vonnis a quo vatbaar is voor hooger beroep, getoetst moet worden aan den zin van de bedingen der polis, betreffende het ressort der arbitrale regtspraak;

Dat nu die zin duidelijk daarhenen strekt, dat het verschil, ontstaan over de verzekering op de vrachtpenningen, door arbiteren in het eerste ressort zal worden beslist, en dat, wanneer voor die verzekering in het bij de polis omschreven geval, in de plaats zal zijn getreden eene verzekering op behouden varen, en wanneer over die verzekering verschil mogt ontstaan, dat verschil dan zal worden onderworpen aan de uit-

spraak van scheidsmannen, als goede mannen, in het hoogste ressort.

Dat derhalve voor de regtspraak in het hoogste ressort vereischt wordt, dat het eene uitgemaakte zaak zij, dat de verzekering op de vrachtpenningen vervangen is door die op behouden varen, en dat alzoo de laatstgemelde verzekering is in werking getreden;

Dat hier intusschen het verschil tusschen partijen juist betreft de vraag, of de verzekering op de vrachtpenningen door eene verzekering op behouden varen is vervangen, en of alzoo laatstgemelde verzekering is in werking getreden;

Dat bij gevolg het evengemeld vereischte voor de regtspraak van arbiteren in het hoogste ressort niet aanwezig is, en het vonnis a quo alzoo moet worden gehouden te zijn gewezen in het eerste ressort;

Dat wel is waar de vordering der geïnt., zoo als die tegen de app. is ingesteld, is een uitvloeisel der assurantie op behouden varen, maar dat de appellabiliteit van het vonnis a quo niet kan afhangen van de strekking dier vordering, welke niet meer is dan het eenzijdig gevolg door de geïnt. aan het tusschen partijen gerezen verschil gegeven, zoo als het tot de gedingvoering heeft aanleiding gegeven;

Dat intusschen het verschil tusschen partijen, om uit den aard daarvan op te maken, *welk* beding der polis, het ressort der arbitrale regtspraak betreffende, moet gelden, alléén gekend en gepreciseerd wordt door de wederzijdsche beweringen van partijen, gelijk hare litiscontestatie in eersten aanleg die doet kennen;

Dat nu die beweringen als geschilpunt aan scheidsmannen ter beslissing opgedragen, aanwijzen de vraag reeds vroeger vermeld of de verzekering op de vrachtpenningen door eene verzekering op behouden varen is vervangen, en laatstgemelde verzekering is in werking getreden, eene vraag, welker beslissing is uitgesloten van de arbitrale regtspraak in het hoogste ressort door den duidelijken zin der polis, en die alzoo door hooger beroep van het vonnis a quo kan worden onderworpen aan de cognitie van den hoogeren regter;

Gezien de artt. 338 en 56 B. R.

Verwerpt de voorgestelde exceptie enz.

Verklaart de app. ontvankelijk enz.

Gelast partijen ten principale voort te procederen enz.

Arrest van 13 Januarij 1859.

(*) Het Hof van N. Holland.

O. omtrent de daadzaken.

dat de app. en wel ieder voor zijn daarbij uitgedrukt aandeel bij polis in dato Dordrecht 29 Julij 1853, ten behoeve van de geïnt. verzekerd hebben van het Nieuwe Diep via Londen, en alle circumjacentiën van dien af, naar eene haven in Australië, en van daar naar Java, op vrachtpenningen van het casco en de kiel van het schip Delta; welke verzekering is geschied voor alle mogelijke gevaren op de vrachtpenningen, die door genoemden bodem op voormelde reis zouden worden verdiend, met wederzijdsch goedvinden vastgesteld op de somma van ƒ 35,300 premie incluis; en voor zoo verre op eenig tijdstip van voormelde reis zich in het geheel geene goederen vracht gevende tot het verzekerd beloop in het schip zouden bevinden, het bedrag voor het geheel of voor het ontbrekende geacht zoude worden verzekerd te zijn op behouden varen van genoemd schip, in maniere vervat in de polissen voor die verzekering ingerigt; dat deze verzekering gesloten is tegen eene premie van 4 pCt.

dat wijders bij gemelde polis nog bepaald is, dat indien het schip langer dan eene maand na het eindigen der eerste reize in Australië blijft, aan de verzekeraars ½ pCt. per maand vergoed zal worden en bijaldien het schip niet binnen drie maanden uit Australië vertrokken is, de risico der verzekeraars op dat tijdstip eindigt, dat in het tegenovergestelde geval de risico der eerste reize zoude voortduren, totdat het schip deszelfs lading in Australië gelost had, mits binnen een en twintig dagen na het arrivement aldaar;

dat eindelijk de schaden en avarijen op de reis naar Australië en op die van daar naar Java niet bijeen gevoegd, maar afzonderlijk berekend en betaald zouden worden;

dat het in confesso is, dat het genoemde schip met eene lading koopwaren te Londen ingenomen en ter bestemming naar Australië, op 25 Februarij 1854 de haven van Melbourne heeft bereikt, alwaar de lossing heeft plaats gehad, en dat het bedrag der op die reize verdiende vrachtpenningen de som van ƒ 35,000 of meer beloopt; dat het genoemde schip vervolgens op 21 Mei 1854 van Melbourne in ballast naar Batavia vertrokken is, zonder eenige andere bevrachting dan eene som van ƒ 9,000 in goud, naar het beweren der geïnt. eene vracht gevende van ƒ 90, waaruit zij de volgende gevolgtrekking afleiden, dat de verzekering valideerde voor ƒ 90 op vrachtpenningen, en voor ƒ 34,910 op behouden varen, hetgeen de app. ten stelligste ontkennen; — dat de Delta op de reize van Melbourne naar Batavia totaal verongelukt is, met berging nogthans van genoemde ƒ 9,000 goud en specie;

dat de geïnt. op grond dat meergemeld schip niet behouden gevaren had, van de onderteekenaars der polis de betaling van voormelde som ad ƒ 34,910 gevorderd hebben; dat de app. voor zoo verre hen betreft, alle gehoudenheid daartoe hebben ontkend, en dat wel op de hier na te melden in appel herhaalde gronden;

dat de zaak vervolgens aan de beslissing van arbiters onderworpen zijnde, deze op de gronden en motieven in hunne uitspraak van 22 April 1857 vervat, der geïnt. vordering hebben toegewezen, en mitsdien de app. veroordeeld tot betaling eener som van ƒ 11,970, met de renten van 6 pCt. in het jaar;

dat de app. van die uitspraak in hooger beroep zijn gekomen, en bij ample memorie van grieven daartegen in het midden gebragt hebben 1°. dat ten processe consteert, dat er eene verzekering op vracht, en slechts geheel subordinaat op behouden varen aangegaan is, 2°. dat vermits het mede in confesso is, dat de verzekerde vracht meer dan ten volle verdiend is, bij gevolg de voorwaarde niet vervuld is, en derhalve de verzekering op behouden varen niet in het leven is getreden; 3°. dat de vordering op eene nimmer bestaan hebbende verze-

kering van allen grond ontbloot is; 4°. dat mitsdien de vordering ontzegd had moeten worden;

dat de app. na in eene breede ontwikkeling van ieder der vier punten te zijn getreden, de vier gronden hebben bestreden, waarop de scheidslieden hunne uitspraak, dat de bevrachting van Java naar Nederland in casu het verzekerd interest zoude zijn, gebaseerd hebben, concluderende de app. alzoo tot tenietdoening van het vonnis a quo, en tot ontzegging van de door de geïnt. tegen hen ingestelde vordering;

dat na een tusschen geschil over de al of niet appellabiliteit van gemelde arbitrale uitspraak, en nadat dit Hof bij arrest van 6 Mei 1858, de app. in hun hooger beroep ontvankelijk heeft verklaard, de geïnt. ten principale geantwoord hebben, dat thans alleen de vraag is, of de verzekering op behouden varen, die op vrachtpenningen heeft vervangen; dat zoo het Hof zulks toestemmend beantwoordt, het zich van alle kennisneming der zaak au fonds behoort te onthouden; dat het beweren van eene hoogere vracht dan *ƒ* 35,000, ook wanneer hier sprake kon zijn van eene tot dat bedrag verdiende vracht, hier niets afdoet, omdat een onderzoek omtrent der geïnt. interest bij het behouden varen, aan 's hoogeren Regters kennisneming door het beding van partijen onttrokken is; dat hetzij men hier eene of twee verzekerde reizen aanneme, het vaststaat: *a.* dat in alle gevallen de reis van Melbourne naar Java een tijdstip van de verzekerde reis is, *b.* dat op ieder tijdstip verzekering op vrachtpenningen bestond, en dat zoo op dat tijdstip geene vrachtgevende goederen ad *ƒ* 35,000, aan boord waren, de assurantie op behouden varen in het leven trad; *c.* dat op het tijdstip van het verongelukken van de Delta niet meer dan *ƒ* 90 aan vracht zich aan boord bevond;

dat het bewijs, dat de geïnt. tijdens het sinister gedesinteresseerd waren, aan app. niet zoude baten, vermits dit alleen een geschil zoude zijn over de efficaciteit der assurantie op behouden varen, niet over het bestaan daarvan, afgescheiden van hare gevolgen, alleen in het hoogste ressort, door arbiters te beslissen; dat het interest niet de assurantie op behouden varen

in werking kan doen treden, maar alleen de feitelijke toestand, het al of niet bestaan dier verzekering, kan beslissen; dat de app. door eene premie verbetering voor een langer verblijf dan ééne maand in Australië aan te nemen, niettegenstaande zij wisten, dat het schip aldaar geene lading van ƒ 35,000 vracht naar Java zou innemen, en dat het schip verongelukt was, het sprekendste bewijs geleverd hebben van hunne erkentenis van den voortduur hunner risico na de aankomst te Australie en na de uitlevering der lading, en alzoo van verdienst van vracht, welke zij door eigen ondervinding op meer dan ƒ 35,000 geraamd hebben; dat als men op de letter der polis en op de feiten let, daaruit dan de ongegrondheid der stellingen resulteert, die de app. uit de polis deduceren;

dat zij geïnt. zich van eene verdere wederlegging van der app. conclusie in appel genomen onthouden, omdat zij daardoor in een onderzoek zouden treden omtrent hun interest bij het behouden varen van het schip; dat zij buiten en behalve het betoog van het in leven getreden zijn van de assurantie op behouden varen, 's Hofs aandacht alleen op eenige omstandigheden hebben willen vestigen, ten einde de contenance der app. te doen kennen, concluderende zij alzoo, dat het den Hove behagen moge te verklaren, dat de verzekeringen op vrachtpenningen gedurende de reis van Australië naar Java, door eene verzekering op behouden varen is vervangen tot zoodanig bedrag, als in de conclusie staat vermeld, en voorts de conclusiën der app. af te wijzen, enz.

O. in regten,

dat wat den aard der aangegane verzekering betreft, deze blijkens de hierboven vermelde polis, primario gesloten is op de vrachtpenningen door de Delta op de reize van Amsterdam naar Java te verdienen ten bedrage eener som van ƒ 35,000, en geheel subordinaat en conditionneel, voor het geval namelijk van het niet geheel of gedeeltelijk verdienen van die vracht op eenig tijdstip van voormelde reize, op behouden varen tot gemeld bedrag.

O. dat door scheidslieden teregt beslist is, dat hier slechts

éêne reize is verzekerd, en wijders op goede gronden betoogd, dat al nam men ook in casu het bestaan van twee onderscheidene reizen aan, dit op het punt tusschen partijen in geschil van geen invloed zoude zijn.

O. dat de vordering der geïnt. op de verzekering van behouden varen gebaseerd zijnde, nu alleen de vraag is, of de voorwaarde, waarvan die verzekering afhankelijk werd gesteld, in het leven is getreden, met andere woorden, of, zoo als in 's Hofs arrest van 6 Mei 1858 gemeld wordt, de verzekering op de vrachtpenningen door eene verzekering op behouden varen is vervangen.

O. te dien aanzien, dat het onderwerp der beide assurantiën één en hetzelfde belang betreft, te weten de te verdienen vrachtpenningen op de reis van Nederland naar Java; dat men dat eene belang door meerdere waarborgen tegen zeeëvenementen heeft willen verzekeren, en in het geval voorzien, dat op de gemelde reize in het geheel geen vracht, immers eene vracht beneden de som van *ƒ* 35,000 verdiend werd;

dat daartoe de verzekering op behouden varen strekte, terwijl met de woorden, „op eenig tijdstip van voormelde reize" in de polis voorkomende, niet anders bedoeld kan zijn, dan zoodanig tijdstip op de verzekerde reize, waarop het belang der geïnt. nog niet gedekt was, met andere woorden, dat de verzekerde vracht ad *ƒ* 35,000 nog niet verdiend en dus nog niet in salvo was.

O. toch dat zoo men die woorden „op eenig tijdstip van voormelde reize" in de beteekenis en den zin opvat, dien de geïnt. en met hen de scheidslieden daaraan geven, het gevolg daarvan zoude zijn, dat al had de verdiende vracht, die slechts ter concurrentie eener som van *ƒ* 35,000 verzekerd is, op de verzekerde reize bij voorbeeld het tienvoudige dier som bedragen, en de Delta later verongelukt was op eenig tijdstip, waarop er geene vrachtgevende goederen ten beloope der verzekerde som aan boord waren, assuradeurs dan nog *ƒ* 35,000 zouden moeten vergoeden, en dat wel in strijd met alle begrip van assurantie, die alleen ten doel heeft om den verzekerde scha-

deloos te stellen en te vergoeden een verlies, eene schade of een gemis van verwacht wordend voordeel op de verzekerde reis, dat is in casu op de reis van Nederland naar Java, door hem te lijden, maar welke nimmer mag strekken om den verzekerde winst of voordeel te doen genieten of hem ten gevolge van een zee-sinister van beter conditie te doen worden dan het geval zou zijn, zoo dat sinister niet had plaats gehad;

dat zulks nu het geval zoude zijn, zoo de geïnt., na reeds vrachtpenningen ter concurrentie der verzekerde som verdiend en erlangd te hebben, geregtigd waren om die som, al zij het dan niet onder den titel van verzekerde vracht, nogmaals van de app. in cas van sinister te eischen;

dat nu wel is waar, vermits de vracht tot Melbourne meer dan *ƒ* 35,000 bedragen heeft, in gevolge de opvatting door den Hove van de woorden, „op eenig tijdstip van de reis," de verzekering op de reize van Melbourne naar Java geen effect meer sorteerde, doch dat zulks bij iedere assurantie op vracht plaats heeft, daar, waar die reeds verdiend en het verzekerde interest derhalve gedekt is;

dat door de geïnt. wel beweerd is geworden, dat die ontvangst van vracht tot Melbourne ad *ƒ* 35,000 in casu van geen invloed op de verdere reize naar Java zoude zijn, omdat, zoo die vracht niet verdiend ware, zonder dat zulks het gevolg van zeeëvenementen was, die som bij het plaats gehad hebbend sinister van de Delta toch betaald had moeten worden, doch dat, zooals teregt in de memorie van grieven is aangemerkt, juist ingeval het schip verging zonder vracht verdiend of zonder eene vordering tot vergoeding wegens verlies van vracht te hebben, de geïnt. zich eene ontvangst van *ƒ* 35,000 op de quaestieuze reize hebben willen verzekeren en met dat doel de assurantie op behouden varen hebben aangegaan.

O. dat het beweren der geïnt. dat de app. door eene premie verbetering aan te nemen voor een langer verblijf dan eene maand in Australië, na de aan hen bekende aankomst van de Delta aldaar, en na de uitlevering der lading, en alzoo na het verdienen van vracht, de voortduring hunner risico erkend heb-

ben, ongegrond is; dat immers behalve dat zoodanige erkentenis eene niet bestaande verpligting nimmer kan wettigen, ten processe niet blijkt, dat de app. destijds wisten, dat de verzekerde vracht reeds in salvo was.

O. dat uit het bovengemelde resulteert, dat vermits in casu de vracht, die de app. den geïnt. verzekerd hebben ten bedrage van *ƒ* 35,000 op de verzekerde reize ten volle verdiend is, de assurantie op behouden varen, die alleen in werking trad casu quo dat bedrag op die reis niet verdiend was, nimmer in het leven is getreden, en dat dus de verzekering op behouden varen op de reis van Melbourne naar Java niet die op vrachtpenningen vervangen heeft, en mitsdien de vordering door de geïnt. op de eerstgemelde gebaseerd, hen nimmer kan volgen.

Op deze gronden.

Gezien de artt. 1379, 1381, 1384 en 1385 B. W., 246 en 253 W. K. en art. 56 R.

Vernietigt de arbitrale uitspraak op 22 April 1857 tusschen partijen gewezen.

En op nieuw regtdoende;

Ontzegt de door de geïnt. tegen de app. ingestelde regtsvordering.

Veroordeelt enz.

N°. 43.

(*) S. & C°.

ca.

R. le C. enz.

De ondergeteekenden enz.

O. ten aanzien der daadzaken.

Dat de ged. met anderen, blijkens polis van assurantie de dato 2 Julij 1853, aan de E. hebben verzekerd eene som van *ƒ* 30,000 van *ƒ* 60,000: zijnde het laatstgemeld bedrag, de volle bij die polis getauxeerde waarde van het casco, de kiel, het tuig, de takelaadje, het oorlogstuig, al deszelfs toebehooren, de

mondbehoeften en alle onkosten tot in zee toe van het schip 'sHertogenbosch, gevoerd door E. J. van den Braak, voor eene reis van Batavia en alle circumjacentiën van dien af, hetzij direct of van daar in eene of meerdere plaatsen of havens van de eilanden Java en Sumatra vice versa, zoowel op Java als Sumatra, en alle circumjacentiën van dien af tot Amsterdam toe, met bepaling dat de risico zoude ingaan, zoodra de uitgaande lading of ballast gelost zoude zijn, of zooveel eerder als dezelve volgens contract met assuradeurs op de uitreis gemaakt geëindigd zal zijn, zoodat er geene tusschenophouding van risico plaats vinde, evenmin of het schip lading in heeft of niet, terwijl bijaldien het mogt gebeuren, dat gezegde bodem in stede van te repatriëren alvorens eene tusschenreis ondernam, in dat geval de verzekering voor die tusschenreis zoude valideeren in plaats van de ten deze verzekerde reis, en dat alsdan de premie geregeld en verzekerd zoude worden, als de usantie heeft bepaald, alles zonder tusschenophouding van risico met verdere bepaling, dat de bij eene tusschenreis voorvallende schade en avarijen niet bijeengevoegd, maar afzonderlijk berekend en betaald zouden worden, als of die reizen afzonderlijk waren verzekerd, wordende de risico van ieder dier reizen gehouden voort te duren tot dat de goederen en de ballast van de volgende ingenomen zijn, eindelijk op het berigt, dat voornoemde bodem den 2 Maart 1853 van San Francisco via Hongkong naar Java was gezeild, en voorts voor zoodanige risico's en voorwaarden als bij voormelde polis verder zijn uitgedrukt;

Dat deze aldus verzekerde bodem op den 14 Julij 1853 te Samarang aangekomen zijnde, na aldaar een gedeelte zijner lading ingenomen te hebben, en vervolgens te Batavia zijne volle lading ontvangen te hebben, op 11 September 1853 de reis naar Amsterdam heeft aangenomen, edoch al dadelijk even buiten Straat Sunda, dagen achtereen te kampen heeft gehad met hooge door elkander loopende zeeën, stormvlagen en stortzeeën, waardoor gezegd schip ofschoon aanvankelijk digt gebleven eindelijk lek is geworden, en wel zoodanig, dat op den 20 September daaraanvolgende, na gehouden scheepsraad besloten moest

worden, eene noodhaven te zoeken en ten dien einde koers te zetten naar het eiland St. Mauritius;

Dat na aankomst aldaar op den 28 September 1853, het voorzegd schip door benoemde deskundigen onderzocht en op hunne aanwijzingen geheel is hersteld, terwijl een deel der door zeewater beschadigde lading is verkocht, en na bekomene magtiging geld op bodemerij is opgenomen ter dekking der gedane reparatiën, waarna de reis op 16 Januarij 1854 is voortgezet;

Dat voorzegde bodem toen weder door slecht weder en allerhevigste stormen is beloopen, zoodat in den nacht van den 26 op den 27 Januarij besloten moest worden een aantal goederen te werpen, en dat eindelijk, omdat door deze hevige zeeëvenementen een lek was ontstaan, na gehouden scheepsraad bij geblekene onmogelijkheid om in dien toestand de reis te vervorderen, naar de Kaap de Goede Hoop is afgehouden, alwaar het schip op 6 Februarij 1854 is gearriveerd;

Dat aldaar na onderzoek van deskundigen omtrent de noodige reparatiën en de bekomene overtuiging, dat dezelve meer dan de getaxeerde waarde van het schip en toebehooren zouden bedragen, overeenkomstig het gevoelen der benoemde deskundigen is gehouden voor afgekeurd en verkocht is geworden ten behoeve van assuradeurs of die het zoude aangaan;

Dat uit deze gezamentlijke voorvallen op de verzekerde reis en over het verzekerd object, door de E. eene schade is geleden ten beloope van de totale verzekerde som, welke schade echter de ged. zonder daarvoor eenige reden bij te brengen geweigerd hebben te voldoen;

Dat daarom de E. hebben geconcludeerd, dat bij uitspraak van ons scheidslieden de ged. in het eerste ressort zouden worden veroordeeld om te betalen de sommen, welke door de ged. op het meergemeld casco bij polis dd. 2 Julij 1853, zijn verzekerd enz.;

Dat de ged. bij conclusie van antwoord hebben geposeerd,

Dat uit de overgelegde schadepapieren niet blijkt van eenig evenement, vallende binnen de risico der ged. waardoor de beweerde schade zou zijn aangebragt;

Dat die schade klaarblijkelijk het gevolg is van eigen bederf en onzeewaardigheid van het verzekerd schip, bij den aanvang van deszelfs reis van Batavia naar Amsterdam, en dat de ged. aldus geene schadevergoeding hoegenaamd verschuldigd zijn, en wijders dat het door de E. gevorderd bedrag niet naar behooren is gejustificeerd en in allen gevalle niet voor rekening der ged. komt, op welke gronden zij hebben geconcludeerd, dat aan de E. hunne gedane eisch en genomene conclusie zouden worden ontzegd, immers enz.

O. dat alsnu in regten de navolgende vragen te beslissen zijn:

I. Zijn de evenementen waarop de E. zich beroepen van dien aard, dat zij geacht moeten worden den staat, waarin het schip te Port-Louis is bevonden, veroorzaakt te hebben, of wel is die toestand toe te schrijven aan eigen gebrek en bederf, zoodat hier uit dien hoofde deviatie zou hebben plaats gehad, en derhalve de later overgekomene evenementen niet voor rekening van de ged. zouden kunnen komen?

II. Is de overgelegde schaderekening behoorlijk gejustificeerd.

O ad I^um^. Dat bij een aandachtig onderzoek van het met veel zorg en groote regelmatigheid gehouden scheepsjournaal in verband met de scheepsverklaring, op den 28 September 1853, te Port-Louis afgelegd, ten stelligste blijkt, dat het verzekerd schip 's Hertogenbosch, op de verzekerde reis van Batavia naar Amsterdam gedurende vele dagen en wel van den 12 tot den 20 September 1853, onafgebroken zeer beduidende zeeëvenementen heeft ondervonden, waarvan de kracht en hevigheid uit de bij die stukken vermelde gevolgen afgeleid kan worden;

Dat die evenementen schier in elk etmaal eenige meer of min beduidende schade hebben veroorzaakt en de meest bevestigde deelen van het schip en tuig hebben vernield;

Dat toch bij gezegd journaal wordt geconstateerd, dat na het verlaten van de Straat Sunda, het schip met den voormiddagwacht van den 12 September 1853, in eene hooge moeijelijke zee zwaar is begonnen te stampen, hetwelk acht etmalen achtereen heeft aangehouden;

Dat op den 13 September het voormarszeil geheel scheurde,

en den 14 de voormarszeils draaireep brak, terwijl op den daarop volgenden dag al de naden van het schip zijn gesprongen, en zelfs de juffer van het want der fokkemast en der voorstengenpardoen door het beslag werd gehaald en ook het voorbramszeil aan stukken is geslagen;

Dat vervolgens op den 17 September het naambord en eenig lofwerk achter van het schip is weggeslagen, terwijl op dien zelfden dag van voren onderscheidene stukken en rasters van het galjoen door de zeeën zijn weggerukt;

Dat op den 18 de vreesselijke kracht der zee en het stampen van het schip niet minder is geweest, daar toen met eene hevige bui de groote hals en schoot, waardoor het grootzeil bevestigd was, aan stukken is geslagen;

Dat het schip blijkens meergemeld journaal aanvankelijk aan die evenementen weerstand heeft geboden, doch na eenigen tijd bij het voortdurend heftig stampen gedurende vele dagen merkelijk meer water is begonnen te maken, ja geheel lek is geraakt, zoodat de Kapitein na gehouden scheepsraad, gevaar ziende om met zoodanig lek schip de reis te vervolgen, besloten heeft naar Port-Louis af te houden, alwaar het schip op den 29 September 1853 is gearriveerd;

Dat bij de onderscheidene aldaar gehouden expertises, die geheel zamenhangen met en in verband staan tot het bij de aangehaalde scheepsverklaring en het journaal geconstateerde, ten duidelijkste blijkt, dat de experten bij hunne rapporten van den 29 September en 13 October 1853, na vermeld te hebben wat van het schip en tuig was weggeslagen, gebroken of beschadigd, dit alles bepaaldelijk aan het hevig werken van het schip hebben toegeschreven, en dit zeeëvenement als de oorzaak der schade hebben opgegeven, gelijk dan ook de aard der door hen als noodig geoordeelde herstellingen dit duidelijk aantoont en bevestigt;

Dat de ged. die ten onregte alzoo bij hunne conclusie hebben beweerd, dat hier geen zeeëvenement plaats gehad zoude hebben, ook in gebreke zijn gebleven de minste omstandigheid op te geven, waaruit het aanwezig geweest zijn van eenig

gebrek of het bestaan van eigen bederf afgeleid zoude kunnen worden;

Dat toch de te Port-Louis gehoudene expertises niets daaromtrent aangeven noch vermelden, dat door experten iets in eenen gebrekkigen slechten, verganen of vermolmden toestand zou zijn aangetroffen, terwijl het opmerking verdient, dat de eenige omstandigheid die door hen vroeger was aangevoerd als een gebrek van voldoende bevestiging, namentlijk het niet geklonken zijn der bouten van de ijzeren knieën der bovendekbalken, later is vervallen, en zij bij hun rapport van 10 Januarij 1854, na gedaan opzettelijk onderzoek hebben verklaard, dat die bouten behoorlijk waren bevestigd.

O. dat, zoo er nog eenige twijfel kon bestaan of de evenementen van 12 tot 20 Sept. 1853 ondervonden, voldoende waren om een hecht schip in dien toestand te brengen, waarin de 's Hertogenbosch te Port-Louis is aangekomen, die twijfel moet verdwijnen, wanneer men in het oog houdt, dat hetzelfde schip, na eene zeer beduidende en kostbare reparatie te hebben ondergaan en in volmaakten toestand Port-Louis verlaten te hebben, in geheel ontredderden toestand aan de Kaap de Goede Hoop is aangekomen, ofschoon het tusschen Port-Louis en die plaats geen ernstiger of langduriger zeeëvenementen heeft ondervonden dan op de reis van Batavia naar Port-Louis;

Dat door de bereids aangehaalde stukken de zeeëvenementen en de daaruit ontstane schade ad sufficiëntiam juris bewezen zijnde, het overbodig is te onderzoeken of en in hoeverre de voorloopige getuigen-verhooren admissibel zijn of kracht van bewijs kunnen opleveren;

Dat uit dit alles volgt, dat hier geene willekeurige maar allezints noodzakelijke koers-verandering heeft plaats gehad, en het afhouden naar de noodhaven Port-Louis door de omstandigheden gebiedend werd gevorderd, zoodat bij het niet-bestaan of blijken van onzeewaardigheid, de ged. ook voor de gevolgen van het sedert ondervonden en niet betwist sinister, hetgeen de verkoop van het schip ten gevolge heeft gehad, aansprakelijk zijn.

Ad II^{um}., O. dat de E. aan de ged. hebben overgelegd eene rekening tot staving van hun beweren, dat op de verzekerde reis in verband met aan de Kaap de Goede Hoop plaats gehad hebbende afkeuring en verkoop van het schip 's Hertogenbosch, eene totale schade zoude zijn geleden;

Dat de ged. bij hunne conclusie van antwoord zonder in eenig debat dier rekening te komen, gelijk had behoord, zich eenvoudig hebben bepaald tot het beweren, dat het gevorderd bedrag niet naar behooren zoude zijn gejustificeerd, en in alle gevallen niet voor hunne rekening zoude komen;

Dat intusschen blijkens die rekening, zonder nog dat de post van maandgagiën van het scheepsvolk tot een bepaald cijfer is uitgetrokken, het totaal der uitgaven dat der inkomsten met *f* 72.82 heeft overtroffen;

Dat nu wel de ged. bij de pleidooijen hebben aangemerkt, dat eenige posten, die een bestanddeel der rekening uitmaken, van de totale post van uitgaven op St. Mauritius ad *f* 55,047.10 minder het schip dan de lading aangaan, zooals b. v. de post van 1771.47 dollars voor pakhuishuur enz., doch dat, (daargelaten dat de ged. zoodanige aanmerkingen bij hunne conclusie hadden behooren te maken, opdat de E. die konden beantwoorden), zij ged. uit het oog hebben verloren, dat al mogten ook deze en dergelijke posten wel niet uitsluitend het schip betreffen, de E. daartegen dan ook in de avarij-rekening met de geconsigneerden der lading die hebben verrekend, en dat zij E. al wat de geconsigneerden der lading hadden te betalen *f* 69,666.37 in ontvangst gebragt hebbende, ook alle uitgaven en daaronder ook de post van 1771.47 dollars in uitgaaf moesten brengen,

Dat de verw. onder die omstandigheden en bij het niet betwisten van het cijfer der uitgaven, en dat van de waarde van het schip, gehouden zijn honderd pCt. als schade te vergoeden.

O. wat de lijfsdwang betreft, welke door de E. ook is gevraagd ten aanzien van de directeuren der Naamlooze Vennootschappen, die als ged. in deze tegen over de E. staan, dat deze tegen die ged. niet kan worden uitgesproken, vermits bij

N°. 43.

artikel 45 K. bepaald is, dat zoodanige bestuurders aan derden niet persoonlijk aansprakelijk zijn uit kracht van verbindtenissen, die zoo als hier door de Vennootschappen zijn aangegaan.

Gezien art. 249 en 637 W. K., art. 56 R.

Regtdoende in het eerste ressort.

Veroordeelen de ged. om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen enz.

Ontzeggen aan de Eischers hunne vordering tot executabelverklaring van dit vonnis door lijfsdwang tegen de directeuren der ged. Naamlooze Vennootschappen.

Aldus gedaan en gewezen te Amsterdam, den 19 November 1857, door Mr. S. P. Lipman, A. C. Cosman, L. H. Kuhn.

Hiervan geen hooger beroep.

No. 44.

(*) A. E. S. c. s.

ca.

M. & C.

De Ondergeteekenden enz.

O. omtrent de daadzaken.

dat de E. hebben geconcludeerd, dat bij vonnis van HH. arbiters in het eerste ressort, de ged. zal worden veroordeeld, om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen eene som van ƒ 2,000, als vergoeding der door het vermist raken van het schip Marie Amelie, Kapt. B. A. Boejen, bij de E. geledene schade, en mitsdien ter voldoening aan de overeenkomst van verzekering op 27 Oct. 1845, tusschen partijen gesloten en zulks met de renten gerekend tegen 6 pCt. 's jaars van den dag der in mora stelling, zijnde geweest 24 October 1846, tot aan de algeheele voldoening toe enz.

dat de E. tot staving dier conclusie hebben aangevoerd, dat op 27 Oct. 1845, aan hen door de ged. bij een polis in drie

verschillende qualiteiten is verzekerd een gezamenlijk bedrag van ƒ 2,000, op het behouden varen van het schip Marie Amelie, Kapt. B. A. Boejen, van Gend naar Odensee en van daar terug naar Gend; dat dit schip den 22 Nov. 1845, de terugreis van Odensee naar Gend heeft aangenomen, met eene volle lading rogge, doch op 5 Dec. 1845, is genoodzaakt geweest met schade binnen te loopen te Gothenburg en aldaar te timmeren, terwijl hetzelve schip na volbragte vertimmering, op 5 Jan. van Gothenburg naar Kalfsund en op 24 Jan. 1846 van daar naar zee is gezeild, edoch dat daarna van hetzelve schip noch hier te lande, noch elders iets meer is vernomen of teregt gekomen, en het alzoo volgens de bepalingen der wet als zijnde geheel verloren moet worden beschouwd; dat de ged. alzoo volgens de polis verpligt is om de volle, door hem geteekende sommen prompt en zonder eenige exceptie te voldoen,

dat de ged. ofschoon de door de E. gestelde daadzaken niet uitdrukkelijk betwistende, echter heeft geconcludeerd, dat de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk enz., op grond hoofdzakelijk, dat niet blijkt van het interest der E. bij de geslotene assurantie; dat het schip bij deszelfs vertrek niet zeewaardig was, althans dat de praesumtie van zeewaardigheid ontbreekt en dat in allen gevalle de vordering omtrent de renten zoodanig als die gedaan is, is onregtmatig.

O. alsnu in regten, dat de navolgende vragen zich voordoen:

1°. hebben de E. het volledig bewijs van hun interest geleverd en zoo neen, zijn er termen aanwezig om hen alsnog tot dat bewijs toe te laten?

2°. Wat blijkt er ten processe van de bewering der ged. dat het schip bij vertrek niet zeewaardig was, althans dat de praesumtie van zeewaardigheid ontbreekt?

3°. Wat behoort te worden beslist omtrent de gevorderde renten?

O. ad Ium.

dat luidens polis van verzekering tusschen partijen is overeengekomen, dat tot bewijs van interest, waarde of eigendom zal strekken dezelve polis en hetgeen men verder ter goeder

trouw zal kunnen produceren, dat de E. hebben beweerd, dat hun interest bestond in den eigendom van het schip en zich tot bewijs daarvan, behalve op die polis, nog daarenboven hebben beroepen:

1°. op eenen brief van Kapt. B. A. D. uit Gend, dd. 23 Oct. 1845, aan de E. geschreven;

2°. op een beweerd afschrift der chertepartij met geleidende missive van den scheepsmakelaar J. S., dd. Gend 26 Nov. 1846;

3°. op een notarieel copij van het cognossement door den Not. E., op 29 Oct. 1846 te Hamburg vervaardigd;

4°. op eenen brief uit Gothenburg, dd. 17 Jan. 1846, door de heeren H. & L. aan de E. verzonden;

En dat wijders door de E. is te kennen gegeven, dat zij uit hoofde van het totaal verlies van het schip, ter goeder trouw niet bij magte zijn andere en meerdere bewijzen van hun eigendomsregt, die op het schip aanwezig waren en moeten zijn, te leveren.

O. dat uit de overgelegde stukken en inzonderheid uit de sub N°. 1 en 4 vermelde, wel tot eene hooge mate van waarschijnlijkheid wordt gebragt, dat de E. tot het schip de Marie Amelie in betrekking stonden, en daarbij eenig belang hebben gehad, doch dat daaruit volstrekt niet blijkt, welke de aard dier betrekking en mitsdien van hun gesustineerd belang geweest zij.

O. dat het beweren der E., dat zij ter goeder trouw niets anders kunnen produceren en dus aan de bepalingen van de polis hebben voldaan, is ten eenenmale onjuist en het hun bijaldien zij, hetzij door aanbouw voor hunne rekening, hetzij door aankoop van anderen, eigenaars van het verzekerde casco waren, te goeder trouw niet moeijelijk kan vallen, daarvan het volledig bewijs te leveren.

O. dat er ten deze allezints termen bestaan om de E. als nog tot het leveren van dat bewijs toe te laten.

O. dat ten gevolge dezer beslissing de 2de en 3de vraag voor alsnog geene beslissing vorderen.

Gezien de artt. 1902 en volg. B. W.

Alvorens regt te doen ten principale.

Gelasten aan de E. om binnen den tijd van 3 maanden, na de beteekening van dit vonnis, door alle middelen regtens te bewijzen het interest van hen E. bij de onderhavige verzekering op het behouden arrivement van het schip Marie Amelie, behoudens het tegenbewijs der ged.

Reserveren enz.

Gedaan te Amsterdam, 6 April 1848, door Mr. D. A. Walraven, Lipman, M. H. 's Jacob.

Hierin geen eindvonnis.

No. 45.

(*) J. T. C. enz.

ca.

M. & C.

De ondergeteekenden.

O. omtrent de daadzaken.

dat de E. hebben geconcludeerd, dat bij vonnis van de HH. arbiters in het eerste ressort, de ged. zullen worden veroordeeld om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen de som van ƒ 1500, als vergoeding der door het vermist raken van het schip Marie Amelie, Kapt. B. A. D., bij de E. aan gemeriteerde vrachtpenningen geledene schade, en mitsdien ter voldoening aan de overeenkomst van verzekering, op 28 Nov. 1845 tusschen partijen gesloten, en zulks met de renten gerekend tegen 6 pCt. 's jaars, van den dag der in mora stelling, zijnde geweest 23 Dec. 1846 tot aan de algeheele voldoening toe enz.

dat de E. tot staving dier conclusie hebben aangevoerd, dat op 28 Nov. 1845, aan hen door de ged. is verzekerd eene som van ƒ 1500, op de te verdienen vrachtpenningen met het schip Marie Amelie, Kapt. B. A. D., op de reis van Odenzee naar Gend en zulks na wederzijdsche taxatie, onder renuntiatie van vertooning der chertepartij, vrachtrekeningen en alle

andere bewijzen; dat het schip den 22 Nov. 1845, de terugreis van Odenzee naar Gend heeft aangenomen met eene volle lading rogge, doch op 5 Dec. 1845 is genoodzaakt geweest met schade binnen te loopen te Gothenburg en aldaar te timmeren, terwijl hetzelve schip na volbragte vertimmering, op 5 Jan. van Gothenburg naar Kalfzund en op 24 Jan. 1846, van daar naar zee is gezeild, edoch dat daarna van hetzelve schip noch hier te lande, noch elders iets meer is vernomen of terug gekomen, en het alzoo volgens de bepalingen der wet als zijnde geheel verloren moet worden beschouwd; dat de ged. alzoo volgens de polis verpligt zijn, om de volle door hen geteekende som prompt en zonder eenige exceptie te voldoen, doch daartoe te vergeefs in der minne en bij deurwaarders exploit van 23 Dec. 1846 zijn aangemaand;

dat de ged. ofschoon de door de E. gestelde daadzaken niet uitdrukkelijk betwistende, echter eerst bij contra insinuatie van 26 Dec. 1846 en later bij hunne conclusiën strekkende, dat de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk in hunnen gedanen eisch en genomene conclusiën enz. hebben beweerd, dat niet blijkt van het interest der E. bij de geslotene assurantie, dat de som, die de E. vorderen, aan hen niet is verschuldigd, omdat de kost- en maandgelden, die bij behouden aankomst hadden moeten worden betaald, niet zijn afgetrokken, dat in allen gevalle de vordering omtrent de renten, zoo als die is gedaan, is onregtmatig.

O. dat als nu in regten de vragen ontstaan:

1°. of de E. hun interest bij de onderhavige verzekering hebben bewezen, zoo in het algemeen als met betrekking tot het bedrag, waarop hetzelve behoort te worden geschat, en zoo neen, of er termen aanwezig zijn, om hen als nog tot dat bewijs toe te laten?

2°. wat behoort te worden beslist omtrent de gevorderde renten.

O. ad I^um^.

dat de E. hebben beweerd, dat hun interest bestond in den eigendom van het schip, en zich tot bewijs daarvan, behalve op de polis, nog daarenboven beroepen:

1°. op eenen brief van Kapt. B. A. D., uit Gend, 23 Oct. 1845, aan de E. geschreven;

2°. op een beweerd afschrift der chertepartij met geleidende missive van den scheepsmakelaar J. S., in dato Gend 26 November 1846;

3°. op een notarieel kopij van het cognossement door den Not. E. op 29 Oct. 1845 te Hamburg vervaardigd;

4°. op eenen brief uit Gothenburg, dd. 17 Januarij 1846, door de heeren H. & L. aan de E. verzonden;

En dat wijders door de E. is te kennen gegeven, dat zij uit hoofde van het totaal verlies van het schip, ter goeder trouw niet bij magte zijn andere en meerdere bewijzen van hun eigendomsregt, die op het schip aanwezig waren en moesten zijn, te leveren.

O. dat uit de overgelegde stukken en inzonderheid uit de sub N°. 1 en 4 vermelde, wel tot eene hooge mate van waarschijnlijkheid wordt gebragt, dat de E. tot het schip de Marie Amelie, in betrekking stonden en daarbij eenig belang hebben gehad, doch dat daaruit volstrekt niet blijkt, welke de aard dier betrekking en mitsdien van hun gesustineerd belang geweest zij.

O. dat het beweren der E., dat zij niets anders kunnen produceren, is ten eenenmale onjuist en het hun bij aldien zij, hetzij door aanbouw voor hunne rekening, hetzij door aankoop van anderen eigenaars van het verzekerde casco waren, ter goeder trouw niet moeijelijk kan vallen, daarvan het volledig bewijs te leveren.

O. dat de E. eveneens ten onregte hebben beweerd, dat het in de polis voorkomende beding, dat de vrachtpenningen met wederzijdsch genoegen zijn getaxeerd op eene som van ƒ 1500, onder renuntiatie van vertooning van chertepartij, vrachtrekeningen en alle verdere bewijzen dien aangaande, hen zoude ontslaan van de verpligting om eenig ander bewijs van interest te leveren, daar die woorden blijkbaar alleen betrekking hebben op eene renuntiatie van nader bewijs van het cijfer der vrachtpenningen.

O. dat al ware in het algemeen het bewijs van het interest der E. volledig, zij niettemin ingebreke zijn gebleven aan te toonen, dat hun het geheele bedrag der verzekering ad ƒ 1500 toekomt.

O. te dien aanzien dat uit art. 617 K. integendeel volgt, dat dat bedrag moet worden ingekort voor zooveel het beloop betreft van hetgeen zij door het ongeval voor gagie of soldij aan het scheepsvolk en andere onkosten, welke bij behouden aankomst moeten betaald worden, niet of minder schuldig zijn, en dat zulks alleen door het opmaken van eenen behoorlijk gejustificeerden staat van schade kan worden beoordeeld.

O. dat er ten deze allezints termen bestaan om de E. alsnog tot het leveren van het bewijs van het bestaan en van het bedrag van hun interest toe te laten.

O. dat ten gevolge dezer beslissing de 2de vraag voor als nog geen beslissing vordert.

Gezien artt. 1902 en volg. B. W., art. 617 W. v. K.

Alvorens ten principale regt te doen.

Gelasten aan de E. om binnen den tijd van 3 maanden na de beteekening van dit vonnis door alle middelen regtens te bewijzen:

1°. het interest van hen E. bij de onderhavige verzekering op de te verdienen vrachtpenningen per het schip Marie Amelie en

2°. door de overlegging eener behoorlijk gejustificeerde schaderekening, het bedrag der vordering nader te staven, alles behoudens het tegenbewijs der ged.

Reserveren enz.

Gedaan te Amsterdam, den 6 April 1848, door Mr. D. A. Walraven, Lipman, M. H. 's Jacob.

Hierin geen eindvonnis.

No. 46.

(*) J. F. P. A. A.

c^{a}.

De Assurantie Vennootschap c. s.

De ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft,

Dat blijkens daarvan opgemaakte polis, de ged. op den 10 April 1852, den E. hebben verzekerd voor $\frac{4}{6}$ parten van het casco enz., van het schip Adriaan, Kapitein S. G. Habma, en zulks van Amsterdam tot Berdianska of Odessa via New-Castle en Constantinopel en vandaar terug naar eenige haven van Nederland, en zulks voor alle gevaren geene uitgezonderd, welke $\frac{4}{6}$ parten tusschen hen zijn getaxeerd op eene waarde van *f* 4000, met bepaling dat ingeval van schade of avarij geen ander bewijs van waarde of eigendom zoude worden gevorderd dan voorzegde polis, en voorts op conditie, dat het verzekerd interest aan de ged. niet zoude mogen worden geabandonneerd, tenzij het schip ongetwijfeld verloren ware of geen redelijke grond of hoop van terugbekoming van hetzelve plaats hadde, in welke gevallen echter de toestemming van arbiters of van het Prov. Hof van N. Holland vereischt zoude worden, alvorens die bepaling in werking te kunnen brengen;

Dat wijders partijen zijn overeengekomen, dat de schaden op de uit- en terugreis vallende, niet bijeengevoegd, maar afzonderlijk berekend en betaald zouden mogen en moeten worden als of iedere reis afzonderlijk verzekerd ware;

Dat de E. verder heeft geposeerd, (hetgeen door de ged. niet is ontkend of tegengesproken), dat voormelde Kapitein bij zijn schrijven aan den E. in dato 13 October 1852 heeft gemeld, dat hij na volbragte reis naar Berdianska zijne lading voor de terugreis had ingenomen en bestemd was naar Schiedam of Rotterdam, daarbij belovende, om bij het passeren der Dardanellen nader te zullen schrijven, doch dat die belofte niet

alleen door hem onvervuld is gelaten, maar ook dat sedert dit schrijven tot aan den dag der gehoudene pleidooijen, zijnde 24 October 1854, geen het minst nader schrijven of berigt van den voornoemden Kapitein of gemelden bodem bij hem is ingekomen, acte verzoekende van zijne bereidwilligheid, om het niet ontvangen van eenige tijding sedert gezegden brief onder eede te verklaren;

Dat de E. na ondervonden te hebben, dat de ged. in de voldoening zijner vordering tot vergoeding difficulteerden, met hen heeft gecompromitteerd en geconcludeerd, dat bij vonnis van ons arbiters hem zoude worden verleend acte van zijn aanbod, om aan de ged. te abandonneren de verzekerde vier zesde parten, en dat hij voorts bij gemeld vonnis tot dat abandon geregtigd zoude worden verklaard, en mitsdien met dit zijn aanbod te kunnen volstaan, en wijders dat onder benefice van dat aanbod elk der ged. zal worden veroordeeld, om tegen behoorlijke kwijting aan hem te betalen de som van ƒ 250 voor vergoeding der schade door hem geleden ter zake van het verloren gaan van het schip Adriaan en zulks met de renten enz.

Dat de ged. die vordering hebben betwist, en beweerd dat de E. tot voorzegd abandonnement thans niet geregtigd zoude zijn, vermits hij toch van de door hem beweerde en globaal opgegevene sinisters op de uitreis in regten niet deed blijken, en noch van deze noch van derzelver beweerde herstelling op de t'huisreis voldoend bewijs had geleverd, en dat voorts in elk geval meergemeld schip niet kon geacht worden bij de aanvaarding der terugreis of vroeger in eenen zeewaardigen toestand te zijn geweest, concluderende dienvolgens tot niet ontvankelijk-verklaring van den E. in zijne actie immers enz.

O. dat als nu in regten de vraag beslist moet worden of aan den E. het gevraagd verlof tot abandonnement al dan niet verleend behoort te worden?

O. ten dien aanzien, dat volgens art. 667 W. K. het den verzekerde geoorloofd is abandonnement te doen en betaling te vorderen, indien binnen zekeren daartoe gestelden termijn, te rekenen van den dag der laatstontvangene tijdingen in het ge-

heel geen tijding van het schip is aangekomen, zijnde die termijn door den Wetgever ten aanzien eener reis uit dit Koningrijk naar de havens der Zwarte zee bepaald op 6 maanden, in welk geval de verzekerde kan volstaan met onder aanbod van eede te verklaren, dat geene tijding van het verzekerde schip bij hem middelijk of onmiddelijk is ontvangen, onverminderd het bewijs van het tegendeel.

O. dat de E. ten deze heeft overgelegd,

1°. eene verklaring van de kanselarij der Nederlandsche Legatie bij de Ottomannische Porte, waaruit blijkt, dat bereids op den 11 September 1852, door haar aan den schipper S. J. Habma van het schip Adriaan, komende met eene lading granen van Berdianska de noodige documenten zijn afgegeven, om de reis naar Schiedam of de Maas voort te zetten, en

2°. eenen brief van genoemden schipper aan den E. gerigt, gedagteekend uit Constantinopel den 13 October 1852, houdende opgaaf van de inhebbende lading der terugreis, en de toezegging van bij het passeren der Dardanellen de Rekening-courant te zullen overzenden.

O. dat de E. heeft geposeerd, dat sedert dat schrijven geene tijding hoegenaamd van gezegden schipper of van zijn schip is ingekomen, aanbiedende de waarheid daarvan met eede te bevestigen, zoodat met de maand November 1853, zijnde de tijd van het teekenen van het compromis, meer dan de dubbele termijn bij het voormeld art. bepaald was verstreken.

O. derhalve dat de voorwaarde, waaronder het abandonnement volgens de wet is geoorloofd, en de betaling gevorderd kan worden, blijken vervuld te zijn, en, mits doende de aangeboden eed, er geene termen bestaan het verlof tot abandonnement te weigeren.

O. dat wel is waar van de zijde der ged. is aangevoerd, dat de E. verpligt ware, doch in gebreke zou zijn gebleven te bewijzen;

1°. de zeewaardigheid van het schip tijdens het vertrek uit Amsterdam,

2°. Het zwaar weder en de ongelukken op de uitreis,

3°. De herstelling die te Constantinopel zoude hebben plaats gehad,

4°. De zeewaardigheid van het schip bij het begin der terugreis.

O. ten aanzien van het eerste punt.

Dat zoo door de verklaring van den expert als die der scheeps-bouwmeesters Abbema en van Kleef, de zeewaardigheid van het schip, bij deszelfs vertrek uit Amsterdam, genoegzaam is bewezen, terwijl door de goede aankomst van het schip te Berdianska de deugdelijkheid dier verklaringen bepaaldelijk is bevestigd.

O. ten aanzien der drie volgende punten:

Dat het gepretendeerd gemis van bewijs van het daarbij vermelde den E. niet kan obsteren, vermits die allen zijn gegrond op de erroneuse meening, dat hier eene verzekering voor twee afzonderlijke reizen zou zijn gesloten, terwijl uit de polis ten duidelijkste blijkt, dat hier slechts ééne verzekering voor ééne reis, doorloopende van Amsterdam naar Berdianska of Odessa en terug naar eenige haven in Europa, is aangegaan.

O. dat de clausule in de polis, dat de schade op de uit- en terugreis vallende niet bijeen gevoegd maar afzonderlijk berekend en betaald zoude moeten worden, even als of iedere reis afzonderlijk ware verzekerd, volstrekt niet aantoont, dat hier voor de gevaren van twee onderscheidene reizen zoude zijn verzekerd, daar wel eene splitsing der schade, voor zoo ver die op de uit- en terugreis mogt vallen, maar geene splitsing van de reis zelve in de uit- en terugreis is bepaald geworden.

O. dat juist deze bijzondere clausule omtrent het afzonderlijk constateren en vergoeden der schade op de uit- of terugreis te vallen, tot het overigens reeds gegrond besluit moet leiden, dat partijen de verzekering voor ééne en niet voor twee reizen hebben gesloten.

O. dat, vermits hier geene vergoeding voor geledene zeerampen wordt gevorderd, maar de onderwerpelijke actie is gegrond en ingesteld naar aanleiding van art. 667 W. K., in welk geval geen bewijs van schade gevorderd kan worden, al wat dan

ook aangaande zwaar weder en ongelukken in de conclusie van eisch mogt zijn aangestipt, ten deze niet onderzocht behoeft te worden.

O. dat verder van de zijde der ged. is beweerd, dat de termijn, gesteld bij art. 672 W. K., verstreken zijnde, de E. niet meer tot het gevraagd abandonnement geregtigd zoude zijn.

O. echter dat dit beweren niet is aannemelijk, omdat die termijn wel verre van reeds geëxpireerd te zijn, ten deze nog niet is begonnen, daar toch volgens de polis, alvorens zoodanig abandonnement plaats kon hebben, de prealable toestemming en goedkeuring van arbiters of van het Provinciaal Geregtshof in Noord-Holland vereischt werd, na verkrijging van welke de bij art. 670 W. K. gestelde termijn konde aanvangen.

Gezien artt. 667, 672, 670, 680 W. K. en art. 56 R.

Verleenen den E. acte van zijne bereidwilligheid van onder eede te verklaren, dat bij hem sedert het ontvangen schrijven dato 13 October 1852 geenerlei tijding van zijn schip is gekomen.

Verklaren den E. geregtigd tot het abandonnement aan de ged. van het door hem verzekerd interest, in dat abandonnement toe te stemmen en hetzelve goed te keuren.

Veroordeelen de ged., om aan den E., zes weken na het beteekend. abandonnement, tegen behoorlijke kwijting te betalen de somma van *f* 4000 enz.

Veroordeelen de ged. in de kosten van het regtsgeding, die van het abandonnement daaronder begrepen, mits de E. binnen 4 weken na de beteekening van dit vonnis, in tegenwoordigheid der ged., immers na hun behoorlijk daartoe te hebben opgeroepen voor ons, op nader door ons te bepalen dag, uur en plaats, met eede bevestigt, *dat bij hem sedert het ontvangen schrijven van de Kapitein S. G. Hobma, gedagteekend uit Constantinopel den* 13 *October* 1852, *middelijk of onmiddelijk geene tijding van genoemden Kapitein of diens schip Adriaan is ingekomen.*

En voor het geval de E. in gebreke mogt blijven of weige-

N°. 46.

ren den hier voren omschreven eed in tegenwoordigheid en na oproeping als voren af te leggen.

Verklaren hem in dat geval niet ontvankelijk enz.

Aldus gewezen te Amsterdam den 20 November 1854, door Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, L. H. Kuhn.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 47.

(*) C. & B.

ca.

Kaiserl. Königl. priv. Az. Ass. c. s.

Wij ondergeteekenden.

O. met betrekking tot de feiten,

Dat de verw. bij polis geteekend te Amsterdam den 23 September 1853 aan de E. hebben verzekerd eene som van *f* 2200 op het behouden varen van het schip Harmina Annegina, Kapitein H. J. Schippers, op deszelfs reize van Antwerpen en alle circumjacentiën van dien tot Riga, en zulks voor gelden voorgeschoten ten behoeve van het casco en de kiel van gemeld schip;

Dat het gemeld schip, op 23 September 1853 naar zijne destinatie vertrokken zijnde, op den 29 derzelfde maand bij Harburg is gestrand, vervolgens afgekeurd en met de geborgen tuigagie publiek verkocht;

Dat de E. dientengevolge van de verw. hebben gevraagd de betaling van *f* 2180, waartoe zij hun interest hebben gereduceerd en geene betaling erlangende, hebben geconcludeerd, dat de verw. bij uitspraak van arbiters in het hoogste ressort zullen worden veroordeeld, om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen de som van *f* 2180 met de renten enz.

Dat de verw. hiertegen hebben aangevoerd:

1°. dat de verzekering in deze gesloten was nietig en van onwaarde, omdat *a*. het niet bleek dat de E. gelden hadden

voorgeschoten ten behoeve van het schip, maar alleen eene oude schuld, ten laste van den schipper hebben verzekerd en *b.* omdat, zoo de gelden ook bleken ten behoeve van het schip te zijn voorgeschoten, alsdan eene dubbele verzekering op het casco zou zijn gesloten, daar het reeds bij eene bijzondere maatschappij te Veendam was verzekerd en

2°. dat, zoo de verzekering ook niet nietig en het interest der verzekerden bewezen was, deze de schade der verzekeraars zoo veel mogelijk hadden behooren te verminderen door de opbrengst van het verkochte schip op te eischen, en dit na aftrek der regtmatige kosten te laten strekken in mindering der verzekerde som;

Dat de verw. dien ten gevolge hebben geconcludeerd, dat bij uitspraak van arbiters, hetzij met of zonder vernietiging der gesloten overeenkomst van verzekering, en in geval van vernietiging der verzekering, hetzij met of zonder restitutie der door de verw. genoten premie, de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk enz.

O. dat mitsdien in regten zijn te beslissen, de navolgende vragen:

I°. Is het bewezen, dat de gelden, waarvan betaling door de E. van de verw. wordt gevorderd, zijn voorgeschoten ten behoeve van het schip.

II°. Bestaan er gronden om de geslotene verzekering nietig te verklaren, wegens het sluiten eener dubbele verzekering op hetzelfde voorwerp.

III°. Behoort de eisch te worden ontzegd, omdat de E. de opbrengst van den verkoop van het schip niet hebben gereclameerd, noch dezelve in mindering van de verzekerde som hebben laten strekken, of behoort althans de gevorderde som met het bedrag van die opbrengst te worden vermeerderd.

O. ad I^um^. dat bij de polis van 23 September 1853 uitdrukkelijk is bepaald, dat de polis zelve tot bewijs van interest zal strekken en hetgeen men verder ter goeder trouw zal kunnen produceren.

O. dat door de E. in deze buiten de polis is overgelegd af-

schrift van eene door den schipper mede geteekende rekening, houdende opgave der door de E. aan schipper H. J. Schippers op het kofschip Harmina Annegina voorgeschotene gelden ten bedrage van ƒ 2180.

O. dat zoo lang het tegendeel niet wordt bewezen, de polis en deze rekening moeten geacht worden het interest der verzekerden genoegzaam te staven, en dit beginsel in deze te eerder moet gelden, daar de verzekeraars het verstrekken der verzekerde gelden door de E. niet hebben betwist, maar alleen den twijfel hebben geopperd, of sommige posten aan den schipper ten behoeve van het schip, dan wel ten zijnen eigenen behoeve waren voorgeschoten, zonder dat zij echter, tot wettiging van dien twijfel, zoodanige gronden hebben aangevoerd, die door arbiters, welke in deze als goede mannen en naar billijkheid moeten regt spreken, als voldoende konden worden aangenomen.

O. ad IIum., dat bij de polis van 23 September 1853 niet door of namens de Reeders is verzekerd het schip zelf, maar door eenen schuldeischer van het schip het behouden varen van dat schip, waarbij hij belang had, omdat het schip was de waarborg zijner schuldvordering.

O. dat de strekking van deze laatste soort van verzekering is om een iegelijk die, uit welken hoofde ook, belang heeft bij de behouden aankomst van het schip te waarborgen tegen het verlies, dat hij door het stranden of vergaan van het schip zou kunnen lijden, terwijl de verzekering op het schip strekt, om den reeder of eigenaar te verzekeren tegen alle schade, die het schip op de verzekerde reize mogt lijden.

O. dat alzoo eene gelijktijdige verzekering op het schip zelf en op het behouden varen volgens de wet zeer bestaanbaar is, omdat elke derzelve tot voorwerp heeft de verzekering van een geheel verschillend interest.

O. dat nu in deze wel tusschen partijen is erkend het bestaan van eene afzonderlijke door de Reeders van het schip bij eene Maatschappij te Veendam geslotene verzekering op het schip, doch dat deze om de aangevoerde redenen niet kan beschouwd worden als met de verzekering op het behouden varen eene

dubbele verzekering op hetzelfde voorwerp uit te maken, noch aanleiding kan geven tot de vernietiging der laatstgemelde verzekering.

O. ad IIIum., dat uit het overwogene omtrent de 2de vraag volgt, dat de verzekerde op behouden varen geen eigenaar behoeft te zijn van het schip, omdat, indien hij het niet is, hij ook geen aanspraak heeft op het wrak of op de opbrengst daarvan, welke opbrengst toekomt aan den eigenaar van het schip, en in mindering strekt van de som, die deze op het schip zelf mogt verzekerd hebben.

O. dat dan ook in de polis van 23 September 1853 de uitdrukkelijke bepaling is opgenomen, dat de verzekeraars nimmer eenig genot zullen hebben van zoodanig gedeelte als door berging zoude mogen worden behouden, ten ware de aard van het interest hierin naar billijkheid wijzigingen vorderde.

O. echter dat voor zoodanige wijziging in deze geene redenen bestaan, daar de E. geen eigenaars zijnde van het schip geen regt hadden op de opbrengst daarvan, noch daarvan iets hebben genoten, terwijl de omstandigheid, dat zij ten gevolge eener dwaling aanvankelijk eene begrooting der schade hebben opgemaakt, waarbij zij de opbrengst van het wrak hebben afgetrokken van de verzekerde en door de verw. te betalen som, in billijkheid geene reden kan opleveren, om hen tot de korting van de opbrengst te verpligten, die zij niet hebben ontvangen.

Regtdoende in het hoogste Ressort.

Gezien de artt. 1374 en 1357 B. W., 252 K., 636 en 56 R.

Veroordeelen de verw. om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen de som van ƒ 2180.

Gedaan en gewezen te Amsterdam den 8 Mei 1856, door Mr. A. Brugmans, B. Donker Curtius, A. C. Cosman.

No. **48.**

(*) J. R.

c^a.

De Hollandsche Maatschappij ter Zeeverzekering enz.

Wij ondergeteekenden.

O. ten aanzien der daadzaken,

dat het tusschen partijen is in confesso, dat op 24 Januarij 1855, tusschen den E. als verzekerde, en de verw. als verzekeraar, met anderen is gesloten eene assurantie op het geheel, het casco en de kiel, het tuig de takelaadje en het oorlogstuig van het schip genaamd Jonge Hendrik gevoerd door Kapitein H. Sleeboom, met al deszelfs toebehooren en mondbehoeften, en alle onkosten tot in zee toe, en zulks op eene reis van Grunbij, en alle circumjacentiën van dien af tot New-Castle, met vrijheid aldaar te liggen, te lossen, te laden en overigens al het noodige te verrigten, alles zonder eenigen stilstand van risico, en vandaar en alle circumjacentiën van dien af terug tot eene haven of plaats in de Nederlanden, en zulks voor de som van *f* 6000 premie incluis; dat de verw. zich hebben verbonden elk voor *f* 300, en de risico bestaat in alle gevaren ter zee, en ook in nalatigheid of verzuim van schipper en scheepsvolk,

dat de E. poseert, dat gemeld schip op 20 Maart 1855 uit de haven van South Shields naar zee is gezeild, met bestemming naar Amsterdam, maar op de reis vermoedelijk is vergaan, vermits sedert dien tijd noch schip noch tijding hier is gekomen en op dien grond vordert, dat de verw. zullen worden veroordeeld, om aan den E. uit te betalen elk de som van *f* 300 met de interessen enz.

dat de verw. niet betwisten, dat het verzekerde schip op grond van gemis van tijding sedert het vertrek uit de haven van South Shields, kan vermoed worden te zijn verongelukt, ech-

ter beweren, dat in geenen deele blijkt, dat die vermoedelijke verongelukking het gevolg is geweest van zeeëvenementen, waartegen is verzekerd, vermits het verzekerde schip, door een ijzeren schroef-stoomboot op eene zoo deerlijke wijze is aangevaren, dat daardoor eene belangrijke schade aan het schip is toegebragt, hetwelk dien ten gevolge groote reparatiën heeft moeten ondergaan, en het alzoo een bewezen feit is, dat het schip te South Shields zich heeft bevonden in eenen niet zeewaardigen staat, dat de E. derhalve zoude behooren te bewijzen, dat het schip vóór het vertrek uit die haven, door behoorlijke herstellingen weder in eenen zeewaardigen staat is teruggebragt geworden, en de E. dit niet bewijst, daar hetgeen door hem als bewijs wordt aangevoerd geen vertrouwen of geloof verdient.

Concluderende op grond van een en ander, dat de eisch worde verklaard niet ontvankelijk, enz.

O. in regten

dat, vermits het tusschen partijen vaststaat, dat te rekenen van den dag van het uitzeilen van het verzekerde schip uit de haven van South Shields op 20 Maart 1855, in het geheel geene tijding van hetzelve is aangekomen, het schip moet geacht worden te zijn vergaan, en de verzekerde mitsdien is geregtigd zonder verder bewijs van het verongelukken van den verzekerden bodem, het sinister als genoegzaam bewezen aan te nemen;

dat de verw. tegen dit wettelijk vermoeden, bewerende tot de vergoeding ongehouden te zijn, op grond van onzeewaardigheid van het schip, veroorzaakt door de aanvaring eener stoomboot vóór de aankomst te South Shields, hunnerzijds die onzeewaardigheid voor alles moeten bewijzen, daargelaten de vraag, of de verouderde toestand van het schip, na het ondernemen der reis waarvoor is verzekerd, door aanvaring en meerdere of mindere vertimmering te weeggebragt, mag genoemd worden, zoodanig gebrek of eigenbederf als waartegen in den regel nimmer wordt en ook in deze niet is verzekerd;

dat de verw. dit bewijs van onzeewaardigheid niet hebben

geleverd; dat toch wel is bewezen de aanvaring, maar uit niets blijkt, dat die aanvaring meer reparatiën zou hebben vereischt dan werkelijk zijn gevolgd;

dat de verw. wel sustineren, dat zij kunnen volstaan met het bewijs der onzeewaardigheid vóór de aankomst te South Shields, en de E. zou moeten bewijzen, dat het schip in zeewaardigen staat is teruggebragt, doch dat, daargelaten het niet blijkt, dat de aanvaring van grooten omvang is geweest of zeer belangrijke schade heeft toegebragt, en alzoo de vermeende onzeewaardigheid voor de aankomst te South Shields zelve onzeker is, de verw. niet kunnen volstaan met het bewijs van den toestand van het schip op een vroeger tijdstip der reis, maar het bewijs moeten leveren, dat de schade of het verlies uit eenig gebrek, eigen bederf, of uit den aard en de natuur van de verzekerde zaak zelve onmiddelijk voortspruit, en dus, nu van vertimmering of reparatie blijkt, dat die reparatie onbehoorlijk of onvoldoende heeft plaats gehad en het vergaan daaraan moet worden toegeschreven, dat zelfs dan, wanneer het bewijs ware geleverd, dat de schipper onvoldoende had laten repareren, of ligtvaardig zijne reis hadde vervolgd, dit zou zijn nalatigheid of verzuim van den schipper, waartegen de verw. evenzeer hebben verzekerd;

dat van verzuim des verzekerden zelven niets is gebleken en zelfs geen reden is opgegeven, om te veronderstellen bedrog of schelmerij van den schipper;

dat alzoo de schade moet worden toegeschreven aan een evenement, waartegen is verzekerd, en de vordering mitsdien behoort te worden toegewezen.

O. dat de E. niet heeft geconcludeerd tot veroordeeling der verw. in de kosten van het regtsgeding, doch bij de stellige voorschriften van art. 56 B. R. bepalende, dat al wie in het ongelijk gesteld wordt, in de kosten zal verwezen worden, ook zonder de conclusie des E. daartoe strekkende, die veroordeeling moet volgen uit de algeheele toewijzing van den eisch.

Gezien art. 667, 249 K. en 56 B. R.

Veroordeelen de verw. om tegen behoorlijke quitantie aan

den E. uit te betalen ieder de som van *f* 300 met de interessen enz.

Verklaren, dat de verw. door de uitbetaling van gezegde sommen kapitaal, en voor dat bedrag zullen geacht worden te zijn getreden, en alzoo te subintreren in de regten des E. op de verzekerde voorwerpen, voor het geval dat later van het schip of hetgeen als daartoe behoorende onder de assurantie was begrepen, iets mogt teregt komen of worden gevonden.

Veroordeelen de verw. enz.

Aldus gewezen binnen Amsterdam den 29 Junij 1857, door Mr. A. Brugmans, A. C. Cosman, van Nierop.

No. 49.

(*) P. C. W. C.

ca.

S. & Co. enz.

Wij ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft,

dat op 15 Oct. 1852 door de verw. is verzekerd, elk voor de sommen achter hunne namen respectivelijk op de polis uitgedrukt, eene som van *f* 80,000, aan den E. op het schip Oostergoo, Kapt. Claus, van Amsterdam en alle circumjacentiën van dien af tot New-Castle, van daar naar Ceylon en weder van daar naar Akijab en terug naar Amsterdam, met vrijheid om, indien gemeld schip niet voor 15 April e. k. te Akijab mogt arriveren naar Calcutta te verzeilen, en van daar naar Liverpool en Londen op Amsterdam terug te keeren en Cork om orders aan te doen: zijnde wijders bij gemelde polis bepaald, dat de verzekerde som als waarde van gemeld schip zoude strekken tusschen de contracterende partijen, en dat de schaden en avarijen op de uit- en op de terugreis vallende, niet zouden worden bijeengevoegd, maar afzonderlijk berekend wor-

den en betaald, als of dezelve ieder afzonderlijk verzekerd waren, terwijl de uitgaande reis zou beschouwd worden geëindigd te zijn, zoodra de lossing der uitgaande goederen en ballast zoude hebben plaats gehad, terwijl onmiddelijk daarna de terugreis zou gerekend worden te zijn aangegaan;

dat het tusschen partijen in confesso is, dat het schip Oostergoo, na op 15 Oct. 1852 door de scheepsexperts te Amsterdam te zijn nagezien en tot de voorgenomen reis zeewaardig te zijn bevonden, zijne reis naar New-Castle heeft aanvaard, aldaar steenkolen heeft ingenomen, en van daar den 19 November weder in zee gestoken is;

dat het schip reeds dadelijk met ongunstig weder heeft te kampen gehad, hetwelk zich van tijd tot tijd heeft herhaald, en waardoor vooral aan de zeilen schade is veroorzaakt geworden, zijnde het schip op 17 Maart 1853 op het eiland Ceylon gearriveerd;

dat de schipper, welke reeds van den aan boord zijnde voorraad zeildoek gebruik had gemaakt, tot herstel van de gescheurde zeilen van het schip, op Ceylon getracht heeft zeildoek te koopen, doch dit aldaar niet in genoegzame hoeveelheid te bekomen was, terwijl hij datgeen wat hij konde bekomen, aldaar gekocht heeft;

dat evenzeer te Ceylon eenige bladen koper vermist zijn, doch dat de schipper deze niet geheel heeft kunnen laten herstellen, daar het schip te Ceylon niet overkant kon worden gehaald, zoo dat de schipper het koper heeft hersteld naarmate het schip ontlost werd;

dat daarop op 25 April de reis is voortgezet, en het schip op 4 Mei te Akijab is gearriveerd, doch dat ook daar geen zeildoek was te bekomen, zoodat de schipper zich moest te vreden stellen met vijf rollen, welke hij van eenige daar met hunne schepen liggende schippers heeft gekocht, terwijl het koper daar ook is nagezien door middel van het verwerken der ballast, en alzoo blijkens Havenjournaal in orde is gebragt;

dat op 5 Junij 1853 het schip, na eene lading rijst te hebben ingenomen, van Akijab is vertrokken;

dat op 6 Junij gezegd schip een harden wind met verbolgen vlagen en eene hooge verbolgen zee heeft ondervonden, waarin het schip zwaar stampte en slingerde, zeer veel water op en over dek kreeg en lek werd, terwijl op denzelfden dag ontdekt werd, dat de dubbeling van achter af tot aan de fokkenputtings was weggeslagen, waardoor de naden der berghouten ontbloot waren en veel water gemaakt werd, terwijl men zich door het zware werken en slingeren niet van den aard en omvang van het gezegde lek konde overtuigen;

dat gezegd schip van den 6 tot den 15 Junij variable winden, vergezeld van hevige buijen en eene verschrikkelijk verbolgen zee heeft doorgestaan, en dat op den gezegden datum van 15 Junij ontdekt werd, dat de achternaad aan bakboord open was, welke opening door den timmerman eenigzints is hersteld door het spijkeren van lood over de naad;

dat echter daardoor wel het schip iets minder water maakte, doch op Vrijdag den 17 Junij het lek weder snel toenam en het schip zeer slecht weder ondervond, en de timmerman zelfs bezig was een juk te maken, ten einde beide pompen gelijktijdig te kunnen laten werken;

dat op den 18 Junij de groote stengenpardoens sprongen en in den nacht van dien dag op den 19 Junij de wind plotseling zeer zwaar toenam met hevige rukwinden, waardoor eenige zeilen wegwaaiden en andere scheurden;

dat onder deze omstandigheden de reis nog werd voortgezet tot op den 20 Julij, toen bij de erkende onmogelijkheid, om in dien toestand verder koers te houden, na belegde scheepsraad werd besloten St. Mauritius binnen te loopen, alwaar men den 5 Augustus ook is aangekomen;

dat de bevoegde deskundigen te Port Louis het schip hebben geïnspecteerd, en als toen hebben bevonden, dat de stuiten afgeweken waren, en weder met koperen bouten moesten worden voorzien, dat het schip (dewijl aldaar geen nieuw koper te bekomen was) met oud koper moest worden gekoperd, de naden gebreeuwd en de noodige herstellingen aan tuig en zeilen moesten geschieden, waartoe het schip moest worden geligt;

dat dan ook de voorgenomene herstellingen hebben plaats gehad, waar voor de schipper eene bodemarij van 16889 dollars heeft opgenomen, en dat de Oostergoo, na op 15 Oct. 1853 een attest van zeewaardigheid te hebben ontvangen, de reis van Mauritius naar Nederland heeft aanvaard;

dat de E. na aankomst van gezegd schip, als toen van de verw. heeft gevorderd de vergoeding der schade, alleen van de reis van Akijab naar Amsterdam, bedragende zoo als door de verw. niet is betwist $73\frac{10}{100}$ pCt., of wel eene som van ƒ36,500.

dat de verw., ter goedmaking der bodemarij, aan de E. hebben betaald 25 pCt. over de door hen respectivelijk verzekerde sommen, evenwel onder expresse reserve van al hunne regten van verdediging, doch dat later de betaling der schade door de verw. is geweigerd geworden;

dat na het teekenen van het in hoofde dezes gemelde compromis, de E. heeft geconcludeerd, dat het aan scheidslieden moge behagen bij vonnis enz. de ged. te veroordeelen, om ieder pro rato der door hen geteekende som, aan den E. tegen behoorlijke kwitantie te voldoen en te betalen $73\frac{10}{100}$ pCt. daarvan, alles met de renten enz., biedende de E. aan, om in mindering daarvan te laten gelden, zoodanige som, welke ieder der ged. zal kunnen aantoonen op rekening te hebben betaald;

dat daarop bij antwoord door de verw. is geconcludeerd, dat het arbiters moge behagen na vooraf, zoo noodig, het scheepsjournaal en de verdere processtukken te hebben onderworpen aan daartoe te benoemen deskundigen ter beantwoording der vraag, of de bedoelde schade is veroorzaakt door zeeëvenementen, dan wel aan eigen gebrek is toe te schrijven, den E. niet ontvankelijk te verklaren enz.; voorts bij uitspraak, uitvoerbaar enz. den E. te veroordeelen, om aan ieder der verw. tegen behoorlijke kwijting te betalen, de door ieder der verw. reeds aan den eischer, over de, door ieder hunner, bij polis in dato 15 Oct. 1852 op het casco van het schip Oostergoo, respectivelijk verzekerde somma's, uitbetaalde 25 pCt., tot gedeeltelijke afdoening der bodemarij-penningen en premie daarvan, ter nadere verrekening;

dat partijen bij pleidooi bij deze hunne conclusiën hebben gepersisteerd.

O. dat in regten de navolgende vragen te beslissen zijn;

1°. Of de, door het verzekerde schip Oostergoo, geledene schade moet worden toegeschreven aan onzeewaardigheid van het schip, dan wel aan zeeëvenementen, waartegen de verw. hebben verzekerd?

2°. Of er termen bestaan om, vóór de beslissing ten principale een onderzoek van deskundigen over de oorzaken der schade te bevelen?

3°. Of de reconventionele vordering der verw. gegrond is?

O. ad I^um^. dat door de verw. is gesteld, dat hier uitsluitend moest worden gelet op de zeewaardigheid van het schip te Akijab, dat is bij het begin der tehuisreis, dewijl bij de polis, krachtens welke vergoeding der geledene schade wordt gevraagd, uitdrukkelijk is bepaald, dat de schade op de heenreis niet zoude worden gecumuleerd met die op de terugreis, maar afzonderlijk zoude worden berekend.

O. echter dat uit deze bepaling in de polis niet kan volgen, dat de toestand van het schip, zoo als die te Akijab was, tot rigtsnoer der zeewaardigheid moest strekken.

O. toch dat die verdeeling der schaden niet medebrengt, dat de eenheid der reize verbroken wordt, hetgeen ook daardoor wordt bewezen, dat voor zulke reizen geene hoogere premie gevorderd wordt, hetgeen dan het gevolg zoude moeten zijn van het beweren, dat de verzekeraars bij de splitsing der reis meer dan 100 pCt. zouden kunnen betalen;

dat nu uit het overwogene wel niet volgt, dat de schipper zonder eenige zorg te dragen voor noodige herstellingen eene haven zoude mogen verlaten, en de reis alzoo veranderen, ten nadeele der verzekeraars, maar dat aan den anderen kant niet meer van den schipper kan gevorderd worden, dan dat hij al het noodige doet, om zijn schip in goeden staat te herstellen en te houden,

dat derhalve in casu het schip Oostergoo, zoo als bij partijen in confesso is te Amsterdam in zeewaardigen toestand geweest

zijnde, toen het de reis aanving, voor welke de verw. hadden verzekerd, en de schipper alles gedaan hebbende, wat hij vermogt, om de schade aan zijn koper en zeilen ontstaan te herstellen, er geene sprake van de onzeewaardigheid van het schip Oostergoo wezen kan, daar, al zoude men ook willen aannemen, dat het schip te Akijab niet zeewaardig was, hetgeen volstrekt nog niet is bewezen, dan nog de zeewaardigheid van het schip bij den aanvang der verzekerde reis, in verband met de goede zorgen van den schipper gedurende de reis, genoegzaam zoude zijn, om het beweren van de ged., als zoude hier aan eigen bederf te denken vallen, te bestrijden.

O. dat door den inhoud van het scheepsjournaal, waarvan de geloofwaardigheid niet is weersproken, in verband met het oordeel van deskundigen daarover te St. Mauritius gehoord, overtuigend gebleken is, dat de verzekerde bodem behalve de schade aan het koper, dat ter laatste plaatse is geconstateerd als gekronkeld, klaarblijkelijk door het zwaar werken van het schip den schuurgang heeft verloren, terwijl ook bleek, dat de naden op meer dan ééne plaats waren ontzet, onderscheidene stuiten afgeweken, de huid op verschillende plaatsen gespleten en de binnenweigering niet slechts ontzet maar zelfs gescheurd en gebroken, dat verschillende zeilen herhaaldelijk zijn gescheurd en weggewaaid, terwijl ook het tuig op meer dan eene plaats was gebroken en ontramponeerd geraakt, alle welke schaden even als de meer en meer toenemende lekke staat van het schip in het naauwste verband staan, met de telkens als voorafgaande en zich gedurig herhalende, in het journaal opgeteekende stormen en rukwinden, hooge en moeijelijke zeeën, welke het schip en tuig veel deden lijden, zoodat dan ook de oorzaak der gezegde schaden aan niets anders kan worden toegeschreven, en ook door de op St. Mauritius gehoorde deskundigen aan niets anders is toegeschreven, dan aan de hiervoren aangegeven zeeëvenementen;

dat daar tegenover de verw.', hoezeer getracht hebbende aan te toonen, dat de kracht der geconstateerde zeeëvenementen niet was van zoodanig belang, om de ondervonden schaden te

veroorzaken, echter niet hebben kunnen aanwijzen of betoogen, dat de schaden door andere oorzaken dan die zeeëvenementen waren te weeg gebragt, en evenmin hebben kunnen betoogen, dat bij die evenementen het schip schade had geleden, oorsprong nemende uit inwendige gebreken of uit het nalaten van de herstellingen, voor zooverre die mogelijk en uitvoerlijk waren.

O. dat mitsdien moet en mag aangenomen worden, dat de bevondene schaden aan den verzekerden bodem door zeeëvenementen, waarvoor was verzekerd, zijn veroorzaakt.

O. ad IIum., dat de berigten van deskundigen overbodig moeten geacht worden, en tot geen gevolg zouden kunnen leiden; dat toch uit het scheepsjournaal en de scheepsverklaring blijkende, dat er zeeëvenementen hebben plaats gehad, welke de oorzaak geweest zijn van de schade, een onderzoek naar de oorzaak dier schade, zeker overbodig zoude zijn, terwijl een onderzoek naar de zeewaardigheid van het schip Oostergoo te Akijab, naar het boven overwogene doelloos zoude zijn, en de zeewaardigheid te Amsterdam tusschen partijen in confesso is.

O. derhalve dat de vordering des E. is gegrond en voor dadelijke toewijzing vatbaar is.

O wat de derde regtsvraag betreft, omtrent de reconventionele vordering der verw., dat de afwijzing of toewijzing van deze, geheel afhangt van de beslissing omtrent de vordering des E., en het ook door partijen teregt is erkend geworden, dat de vordering des E. toegewezen wordende, daarmede van zelve de afwijzing der reconventionele vordering moet gepaard gaan.

Gezien de artikelen 246, 624, 626, 637 K. 52, 56, 252, 315, 586, N°. 4, 636, 637 R.

Regtdoende in het eerste ressort.

Passeren de subsidiaire conclusie der verw.

Veroordeelen de verw. om ter zake voorschreven aan den E. tegen behoorlijke kwijting te voldoen, de som van $73\frac{10}{100}$ pCt. over de door hen verzekerde sommen enz., en zulks onder aftrek van al datgeen wat de verw. zullen kunnen aanvoeren, te dier

zake reeds aan den E. wel en deugdelijk in mindering te hebben betaald.

Ontzeggen den verw. hunne reconventionele vordering enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam, den 25 Junij 1857, door Mr. A. Brugmans, A. C. Cosman, J. A. Molster.

Hiervan hooger beroep, Arrest van 14 October 1858.

Het Hof van N. Holland enz.

O. ten aanzien der feiten en der procedures, dat het Hof adopteert hetgeen daaromtrent in de arbitrale uitspraak op 25 Junij 1857, tusschen partijen gewezen is vermeld; dat de app. van die uitspraak in hooger beroep zijn gekomen en bij ample memorie van grieven daartegen in het midden hebben gebragt,

1°. dat in gemelde uitspraak de schade, waarvan hen app. vergoeding gevraagd wordt, ten onregte aan zeeëvenementen wordt toegeschreven; dat het toch niet aangaat het bestaan van schade, tot het bestaan van zeeëvenementen te verheffen, dat zij app., ofschoon onverpligt bereid zijn om aan te toonen, dat de geledene schade in den onvoldoenden toestand van het schip haren oorsprong heeft, waaromtrent zij in een breedvoerig betoog treden;

2°. dat de arbiters ten onregte geoordeeld hebben, dat in allen gevalle niet de onzeewaardigheid van het schip de Oostergoo bij de terugreize uit Akijab, maar alleen die bij het vertrek uit Amsterdam in aanmerking konde komen; dat er immers in casu niet *ééne* maar twee reizen zijn verzekerd, dat bij den aanvang van ieder dier reizen de voorwaarden van elke zeeverzekering aanwezig moeten zijn, waartoe in de eerste plaats de zeewaardigheid van het schip behoort; dat het quaestieuse vaartuig, blijkens de processale stukken tijdens deszelfs vertrek uit Akijab niet zeewaardig was, en dat de schade daarna opgekomen een gevolg van die niet-zeewaardigheid is, dat uit het gezegde de gegrondheid der door hen app. ingestelde reconventionele vordering resulteert, concluderende zij alzoo tot vernietiging van het vonnis a quo, ontzegging van des geïnt. oorspronkelijken gedanen eisch en genomen conclusiën en toewij-

zing van hunne reconventionele vordering, met veroordeeling van de geïnt. in de kosten der beide instantiën en subsidiair in cas van ontkentenis tot bewijsvoering door alle middelen regtens, ook door getuigen, van de door hen in hunne memorie geformuleerde feiten ten betooge, dat hier twee afzonderlijke reizen verzekerd zijn; alles met veroordeeling van den geïnt. in cas van tegenspraak in de kosten en anders met reserve daarvan tot de einduitspraak; dat daarop de geïnt. bij antwoord in eene breedvoerige wederlegging van de grieven, door de app. tegen het vonnis a quo geopperd, is getreden en beweerd heeft, dat het verband tusschen de schade, waarvan vergoeding gevraagd wordt, en de voorafgaande zeeëvenementen, na het vertrek uit Akijab, voldingend is aangetoond; dat de app. in gebreke zijn gebleven te bewijzen, dat die schade het gevolg zoude zijn van eigen bederf of onzeewaardigheid van het quaestieuse schip, of eindelijk van nalatigheid in het doen van herstellingen, voor zoo verre die mogelijk en uitvoerlijk waren; dat voorts hier niet twee maar slechts ééne reize verzekerd is; dat de app. eene verkeerde en bij het vonnis a quo reeds verworpen uitlegging geven aan de clausule van de polis, dat de schade op de uit- en te huisreis geleden niet bijeengevoegd mogen worden; dat de woorden en meening dier clausule duidelijk zijn, zoodat het aangeboden bewijs, daargelaten, dat hetzelve noch pertinent, noch admissibel zoude zijn, in allen gevalle overbodig is, concluderende de geïnt., op deze gronden tot bekrachtiging van het vonnis a quo, in allen gevalle met afwijzing der primaire subsidiaire en reconventionele vorderingen der app. en veroordeeling van deze in de kosten der beide instantiën.

O. in regten.

dat hier in de eerste plaats de vraag is, of de door het schip de Oostergoo geleden schade, waarvoor van de app. vergoeding gevraagd wordt, toe te schrijven is aan zeeëvenementen, waarvoor zij den geïnt. verzekerd hebben.

O. dat hier namelijk alleen sprake is van schade na 5 Junij 1853, dat is, na het vertrek uit Akijab geleden.

O. te dien aanzien, dat de regter a quo op grond van het scheepsjournaal, waarvan de geloofwaardigheid niet is wedersproken, in verband met de verslagen van deskundigen te Port Louis op Mauritius opgemaakt, te regt tot het besluit is gekomen, dat de quaestieuse door gemeld schip geleden schaden aan niets anders konden toegeschreven worden dan aan zeeëvenementen, te weten aan gedurige en herhaalde stormen, aan rukwinden, hooge en moeijelijke zeeën en zoo voorts;

dat zulks ook bevestigd wordt door den aard der op Mauritius geconstateerde zeerampen, welke, zoo als teregt door den geïnt. aangemerkt wordt, het gevolg zijn van eene geweldige kracht van buiten opgekomen, die alles gebroken, gespleten en ontrukt (ontzet) heeft;

dat de app. daarentegen wel beweerd hebben, dat de gemelde zeerampen het gevolg zouden zijn van eigen gebrek, van ongenoegzame tuigagie of van nalatigheid in het doen van mogelijke reparatiën voor het vertrek van het geassureerde schip uit Akijab, doch dat, zoo als teregt door scheidslieden is aangemerkt, de app. dit beweren door geene afdoende bewijzen hebben gestaafd;

dat zij zich te dien aanzien alleen beroepen op den gebleken onvoldoenden toestand van de koperen huid en de zeilen van gemeld vaartuig, bij het vertrek van Akijab, doch dat zelfs in de hypothese, dat de zeewaardigheid op gemelde plaats al in aanmerking kon komen, dan nog volstrekt niet bewezen is, dat bij het vertrek uit Akijab, de Oostergoo uit hoofde van den toestand, waarin het koper en de zeilen van dat schip zich bevonden, niet zeewaardig zou zijn geweest, veel min dat de plaats gehad hebbende zeerampen, als een gevolg te beschouwen zouden zijn, van gemelden onvoldoenden toestand;

dat in tegendeel zulks stellig wedersproken wordt door den Kapitein, die in het havenjournaal zoo wel als in zijne aan den geïnt. op 3 Junij 1853 gerigte missive verklaard heeft, dat gemeld vaartuig bij het vertrek uit Akijab geheel zeewaardig was, terwijl die verklaring in allen deele bevestigd wordt door die, onder eede op 6 Augustus 1853 te Port Louis door de

voornaamsten der equipage afgelegd, waarin deze verklaren, dat bij het vertrek uit Akijab het voornoemde schip digt, hecht en sterk was, in alle opzigten zeewaardig, zoodat de geledene schaden niet ontstaan zijn door iets ontoereikends aan dat vaartuig, terwijl in de bovengemelde relazen der experten ook niets voorkomt, dat zou doen denken, dat de quaestieuse zeerampen niet het gevolg van zeeëvenementen zijn;

dat tegen deze pertinente en overeenstemmende verklaringen niet kan opwegen deze of gene uitdrukking door den Kapitein in een brief gebezigd, waaruit de onzeewaardigheid van gemeld vaartuig zoude resulteren, te minder daar die uitdrukking vervat is in een brief geschreven vóór dat de herstellingen te Akijab hadden plaats gehad.

O. dat uit het bovengemelde volgt dat, zoo als te regt in het vonnis a quo wordt gezegd, het daarvoor moet gehouden worden, dat de te Port Louis aan de Oostergoo behoorlijk geconstateerde schaden door zeeëvenementen, waarvoor de app. verzekerd hebben, veroorzaakt zijn, en die derhalve door hen vergoed moeten worden.

O. dat na deze beslissing men in geen onderzoek behoeft te treden, of er in casu een of twee reizen verzekerd zijn, en of er op de zeewaardigheid van de Oostergoo alléén bij het vertrek uit Amsterdam, dan wel ook op die bij de terugreis uit Akijab gelet moet worden, zoodat de subsidiaire conclusiën der app. hen niet kunnen volgen als zijnde noch pertinent, noch concludent.

Op deze gronden.

Gezien de artt. 637 en 384 W. K. en art. 56 R.

Ontzegt aan de app. hunne subsidiaire conclusiën.

Bekrachtigt overigens de arbitrale uitspraak enz.

No. 50.

(*) J. DE C.

c^a.

J. W. F. M. & Comp. enz.

Wij ondergeteekenden.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat bij polis van den 13 Mei en 17 Junij 1851 de verw. met uitzondering van den laatste, de E. hebben verzekerd eene som van ƒ 70,000 op producten nader op te geven en te taxeren, met consent in de volle verzekering der factuur met 10 pCt. ingebeelde winst, de piasters te reduceren à vijf francs en bij gebrek aan factuur, de goederen te taxeren volgens den marktprijs der destinatie onder aftrek der vracht, met kostelooze restorno voor het te veel verzekerde en met bepaling, dat in geval van avarij of schade geen ander bewijs van waarde of interest gevorderd zal worden, dan de polis en het cognossement, geladen of nog te laden in het schip genaamd Elisa, en zulks op eene reis van een of meer havens en plaatsen aan de Westkust van Afrika en alle circumjacentien van dien tot Gend, Marseille of Rouaan, op conditie dat het schip den 1 April 1851 nog niet naar Europa vertrokken was;

Dat wijders aan de verw. is kennis gegeven:

1°. op 17 Junij 1851, dat het schip volgens een brief van Rio Nunez van 18 April 1851, gereed was de lading in te nemen;

2°. Op 1 October 1851, dat het schip Elisa bij het binnenzeilen in de Bissagos, op het conflictrif gestooten had en onmiddelijk was gezonken, terwijl het nog slechts weinige of geene goederen aan boord had, met consent om als nu de risico op de hierbij verzekerde goederen over te brengen op een of meer andere schepen tegen verbetering van 1 pCt. premie.

3°. op 19 November 1851, dat van de verzekerde producten zouden geëxpedieerd worden met het schip Perseverant, Kapt.

Trebuchet, waarschijnlijk naar Antwerpen of Gend, met verdere opgave volgens een brief van Gorée, van 9/23 September 1851, dat de heer Bicaise te Ropass, de correspondent des E. die het schip zou doen beladen, den Kapt. Trebuchet en zijn equipage naar Gorée had gezonden en dat het schip tot zijne terugkomst te Gorée zoude staan onder het bevel van een zwarten loods, hetgeen aldaar wordt gezegd te zijn gedaan ter bewaring van de gezondheid van den Kapt. en de blanke equipage;

Dat het mede tusschen partijen is in confesso, dat de 19, 39, 60, 71 en 80 verw., met en benevens den laatsten verw. op 19 December 1851 nog ƒ 4000 boven de reeds verzekerde ƒ 70,000, op dezelfde goederen in de Perseverant te laden, hebben verzekerd, waarbij door of namens den E. is opgegeven, dat volgens een brief uit Ropass van 21 October 1851 het schip den 7 October van Rio Nunez naar Gorée was gezeild, om deszelfs blanke equipage over te nemen, en alsdan dadelijk naar de destinatie te vertrekken. Dat op 12 Januarij 1852 aan de verw. is kennis gegeven, dat de voormelde verzekering separaat valideert voor de aldaar en later in de conclusie van eisch specifiek vermelde goederen ter waarde van fr. 178,663, uitmakende met fr. 17,867 voor 10 pCt. ingebeelde winst fr. 196,530 of ƒ 92,860.

Dat deze goederen, zoo als de E. beweert, op het einde der maand September en het begin der maand October 1851, in de Perseverant zijn geladen, welk schip op den 6 October 1851 van Rio Nunez naar Gorée is vertrokken.

Dat volgens de verklaring van Ab Barrique Ba (zijnde de zwarte loods, onder wiens bevel de Perseverant stond op de reis van Rio Nunez naar Gorée), op den 7 November 1851, voor den Voorzitter der Regtbank van Eersten Aanleg, te Gorée afgelegd en zoo wel door hem als door drie man der equipage beëedigd, de Perseverant den 6 October 1851 uit Rio Nunez met bestemming naar Gorée is uitgezeild en reeds met het uitgaan der rivier een weinig water maakte, hetwelk merkbaar toenam en in weerwil van het onophoudelijk pom-

pen, den schipper noodzaakte om tegenover het eiland Tolon ten anker te gaan tot men, na de pompen in behoorlijke orde te hebben gebragt, op nieuw onder zeil ging, doch den volgenden dag omstreeks middernacht, daar het scheepsvolk door vermoeidheid uitgeput was en de pompen andermaal onklaar waren, wederom ten anker ging tusschen Jombère en Cabagnae in acht vademen water, dat men, daar het water de pompen steeds overmeesterde, eene sloep in zee bragt en dat den 10 des morgens ten tien ure het schip, op bakboords zijde omslaande, zonk; dat het schippersvolk zich in de sloep bevond, waarin men eenige voorwerpen had geborgen, welke later bij de administratie der Marine te Gorée zijn gedeponeerd en die gebleken zijn uit eenige zeilen, compas, ketels enz. te bestaan, maar geen voorwerpen tot de lading behoorende te bevatten, dat allen zich naar Boulam hadden begeven en dat de schipper met den stuurman en twee man de reis tot Bissao hadden voortgezet, waar zij den 17 October waren aangekomen, terwijl het overige scheepsvolk en de beide passagiers die zich aan boord bevonden (zekere Colombine de Wasky en Slaughter), de laatste een bediende van bovengenoemden heer Bicaise te Ropass naar Rio Nunez zijn terug gekeerd; dat de schipper Barrique Ba met zijne drie man op den 31 October van Bissao naar Gorée is vertrokken, waar zij den 7 November waren aangekomen. Dat de E. ook nog onder anderen heeft overgelegd een cognossement, gedagteekend Rio Nunez 4 October 1851, in de Engelsche taal geschreven, inhoudende dat Louis Bols (de agent des E. te Gorée) in de Perseverant had ingeladen de bij conclusie van eisch omschrevene goederen, welk stuk is geteekend met een kruisje, hetwelk op 18 Maart 1852 door de reeds genoemde Colombine de Wasky en Slaughter is verklaard op 4 October 1851, in hunne tegenwoordigheid te zijn gesteld door Barrique Ba;

Dat ook nog behoort vermeld te worden eene kopij van de chertepartij van de Perseverant op 7 September 1851, tusschen den heer J. N. Bicaise en Kapitein Trebuchet gesloten, waarin de soort der in te laden goederen en de hoegrootheid der vracht

per ton wordt bepaald, en wijders wordt overeengekomen, dat de Kapitein het schip ter beschikking van den heer Bicaise voor deszelfs woning te Ropass stelt, om het daar in zijn geheel voor een reis naar Antwerpen te beladen; dat de heer Bicaise het schip beladen of niet op 10 October 1851 ter reede van Gorée moet teruggeven; dat de cognossementen door den Kapt. bij de aankomst van het schip te Gorée zullen worden geteekend, gelijk zij hem zullen worden voorgelegd, en dat de Kapt. of zijn vertegenwoordiger niet tegenwoordig zijnde bij de inlading, niet aansprakelijk zal zijn voor de hoeveelheid, de hoedanigheid of het gewigt der ingeladen goederen, makende de bovengemelde kopij van de chertepartij een gedeelte uit van een tweede exemplaar van den brief van 9/23 September 1851;

Dat de E. op grond der uiteengezette feiten van de verw. vordert de vergoeding der verzekerde som van *f* 74,000 en bij conclusie van eisch heeft geconcludeerd, dat ieder der verw. mitsdien bij uitspraak van welgemelde heeren arbiters in het eerste ressort enz. zal worden veroordeeld, om aan den E. tegen behoorlijke kwijting te betalen de door ieder van hen verzekerde som met de renten enz.

Dat de verw. bij conclusie van antwoord en nader bij de pleidooijen hier tegen hebben aangevoerd:

1°. dat bij alle de ten deze plaats gehad hebbende daadzaken en omstandigheden, zoo ten aanzien van het beweerde verongelukken van het schip Eliza, als van de Perseverant, het uit de hier voren gemelde gedane kennisgevingen onderling, en in verband met hetgeen daaromtrent van elders blijkt, ten duidelijkste volgt, dat aan de verw. zoodanige verkeerde en onwaarachtige opgaven zijn gedaan, en zoodanige bekende omstandigheden zijn verzwegen, dat buiten eenigen twijfel in casu ter goeder trouw en volgens usantie termen bestaan tot nietigheid der verzekering, terwijl met betrekking tot de geslotene supplementaire verzekering van *f* 4000, de nietigheid daarvan meer in het bijzonder wordt gevorderd, op grond van de omstandigheid, dat de E. tijdens het sluiten dezer verzekering op 19 December 1851, moest bekend geweest zijn met het beweerde

sinister van de Perseverant, dat op 10 October 1857 zou zijn voorgevallen.

2°. Dat de inlading der verzekerde goederen in de Perseverant en alzoo het interest des E. niet is bewezen, omdat volgens de polis, ingeval van avarij geen ander bewijs van waarde zou gevorderd worden dan de polis en de cognossementen, en de E. alleen overlegt een zoogenaamd cognossement, niet door den Kapitein Trebuchet, maar enkel met een kruisje geteekend, hetwelk daarop door den zwarten loods Barrique Ba zoude zijn gezet, terwijl dit cognossement de wettelijke vereischten als zoodanig mist en als inlader daarbij is vermeld L. Bols, ofschoon volgens de later ontvangen mededeelingen de heer Bicaise zou zijn geweest inlader en L. Bols niet eens bij de inlading tegenwoordig is geweest; dat overigens het beginsel niet werd betwist, dat het bewijs van de inlading en van het interest door andere middelen kon worden aangevuld, doch dat met der daad geenerlei suppletoirbewijs door den E. was overgelegd, waaruit van de waarachtigheid der inlading van de verzekerde goederen kon blijken, en

3°. dat volgens de eigen beweringen en productiën des E. geen zeeramp was bewezen, waarvoor de verw. aansprakelijk zijn;

. Dat de verw., dien ten gevolge, bij conclusie van antwoord hebben geconcludeerd, dat bij uitspraak van heeren arbiters in het eerste ressort, hetzij met of zonder vernietiging der geslotene overeenkomst van verzekering en in geval van vernietiging der verzekering, het zij met of zonder restitutie der door de verw. deswegen genoten premie, den E. deszelfs gedane eisch en genomen conclusie zal worden ontzegd, immers enz.

Dat door den E. eene conclusie van repliek is genomen, twee jaren na de conclusie van antwoord, van welk tijdsverloop de E. heeft gebruik gemaakt tot het verzamelen van meerdere bewijzen, wordende bij deze conclusie van repliek de beweringen der verw. omtrent de verkeerde en onwaarachtige opgaven van hem E. of van zijne correspondenten tegengesproken, en nader zoo wel de waarachtigheid der inlading als die van het

sinister en de aansprakelijkheid der verw. voor dat sinister betoogd, concluderende de E. tot afwijzing van de conclusie door de verw. genomen en tot toewijzing van die door hem bij conclusie van eisch was genomen, edoch met vermindering van zijnen eisch van interessen in dier voege, dat zij hem zullen worden toegewezen à 4 percent enz.

Dat de verw. bij hunne conclusie van dupliek vooral hebben opgemerkt, dat de E. wel verre van bij conclusie van repliek, de bij conclusie van antwoord aangevoerde feitelijke gronden te wederleggen, die voor verreweg het grootste gedeelte met stilzwijgen voorbij gaat en zich zelfs onthoudt van alle ontwikkeling van gevolgtrekkingen uit zijne nader medegedeelde stukken en persisterende verw. ten slotte bij hunne conclusie van antwoord.

Dat partijen daarna tot de mondelijke voordragt zijn toegelaten.

O. dat in regten zijn te belissen de drie volgende vragen:

1°. Bestaan er gronden om hetzij de oorspronkelijke verzekering van ƒ 70,000, of de supplementaire van ƒ 4000 nietig te verklaren, wegens verkeerde of onwaarachtige opgaven of verzwijging van aan den verzekerde bekende omstandigheden, welke van dien aard waren, dat de overeenkomst niet, of niet onder dezelfde voorwaarden zou zijn gesloten, indien de verzekeraars van den waren staat van zaken hadden kennis gedragen?

2°. Is het interest des E., dat is inlading der verzekerde goederen in de Perseverant bewezen?

3°. Is het bewezen dat er in deze eene zeeramp heeft plaats gehad, waarvoor de verw. aansprakelijk zijn?

O. ad 1_{um}. dat tot staving van de gevorderde nietigheid der verzekeringen in de eerste plaats door de verw. is aangevoerd, dat de onder dagteekening van 17 Junij 1851 op de polis gestelde aanteekening, dat de Elisa, volgens een brief van Rio Nunez van 18 April 1851, aldaar gereed lag om de lading in te nemen, blijkbaar was onwaar, dat het later is gebleken, dat de E. eerst op 1 Julij 1851 van Sierra Leona

naar Bissao was vertrokken en op de reize op 6 Julij 1851, met weinige of geen goederen aan boord, was verongelukt.

O. dat het inderdaad door den E. wordt erkend, dat de opgave van 17 Junij 1851, was onjuist en berustte op eene verkeerde opvatting van den aangehaalden brief van 18 April 1851, waarin sprake was van eene alstoen door de Elisa te doene reis naar eene der havens op de kust van Afrika met eene lading rijst, terwijl de E. had gemeend, dat toen reeds bedoeld werd het innemen der verzekerde lading, die naar Europa moest vervoerd worden.

O. intusschen, dat de vermelding op de polis der omstandigheid omtrent het gereed liggen der Elisa tot het innemen der lading op 18 April 1851, met geen ander doel kan geschied zijn dan om te doen blijken, dat aan de in de polis gestelde voorwaarde was voldaan, dat namelijk het schip op 1 April 1851 nog niet naar Europa was vertrokken en de verw. niet hebben aangetoond, dat de opgegeven omstandigheid, dat de Elisa op 18 April 1851 gereed lag om de verzekerde lading in te nemen, hoe zeer op zich zelf onwaarachtig zijnde, eenigen invloed heeft gehad of kunnen hebben, hetzij op de verzekering zelve, hetzij op de voorwaarde waarop zij gesloten is.

O. dat de verw. in de tweede plaats tot staving der gevorderde nietigheid van de verzekering hebben aangemerkt, dat zij volgens de opgave van 1 October 1851 hadden geconsenteerd om de risico der bij polis in de Elisa verzekerde goederen, ten gevolge van het vergaan van dit schip, over te brengen op een of meer andere schepen, terwijl hen op 19 November 1851 is kennis gegeven, dat van de bij de polis verzekerde producten zouden geëxpedieerd worden met het schip Perseverant, Kapitein Trebuchet; dat nu hier altijd sprake was van de verzekering van goederen die met de Elisa zouden vervoerd worden, en dat de goederen, die later zijn opgegeven in de Perseverant een schip van 97 ton te zijn geladen, geenszins in de Elisa konden geborgen worden, die slechts 54 ton groot was en zelfs niet in de Perseverant kon-

den worden geplaatst, daar die goederen naar de gewone berekening een gewigt van 160 à 170 duizend Ned. ponden vertegenwoordigden en de Perseverant als 97 ton groot niet meer dan hoogstens 130,000 Ned. ponden konde laden.

O. dat de E. hier tegen heeft beweerd, dat er eigenlijk op 1 October eene nieuwe verzekering, met verhooging van premie was gesloten, en dat de Elisa, die vroeger een Amerikaansch schip van 126 ton was geweest, wel om als Fransch kustvaarder te kunnen worden genationaliseerd, beneden de 60 ton moest worden verminderd en daarom een valsch dek had bekomen, maar in weerwil van dit valsche dek eene veel grootere capaciteit dan 54 ton had behouden, terwijl de E. met betrekking tot de capaciteit van de Perseverant, op grond dat de 97 ton van zijne inhoudsgrootte waren Fransche tonnen, die grooter zijn dan Nederlandsche en op grond van berekeningen omtrent de zwaarte der ingeladen goederen heeft volgehouden, dat dit schip wel de goederen heeft kunnen innemen, die het bestemd was naar Europa over te brengen.

O. dat voor zoo ver deze omstandigheden worden aangevoerd als middelen van nietigheid, de vergelijking tusschen de inhoudsgrootte van de Elisa en de Perseverant hier niets kan afdoen, omdat de omstandigheid, dat goederen die bestemd waren voor een kleiner schip (zoo als de Elisa door haar valsch dek blijkbaar was), later in een grooter waren of zouden worden overgebragt, niet uit den aard der zaak als een onwaarachtige opgave kan worden beschouwd, hetgeen wel het geval zou zijn, indien er omgekeerd sprake ware van goederen, die uit een volgeladen groot schip in een kleiner waren overgebragt.

O. dat het overige wat hier ter plaatse in de conclusie van antwoord wordt aangevoerd omtrent het meerder gewigt der ingeladen goederen boven de capaciteit van de Perseverant, indien het ook juist ware, niet als een grond van nietigheid zou kunnen gelden, daar noch van de capaciteit van het schip, noch van de hoeveelheid of het gewigt der verzekerde goederen in de polis is gewaagd, zoo dat dan ook bij de monde-

lijke voordragt dit punt te regt meer bijzonder is ter sprake gebragt bij de behandeling der vraag (hierna sub N°. 2 te onderzoeken), of de goederen, die gezegd worden in de Perseverant te zijn ingeladen, wel zijn dezelfde goederen als de verzekerde, en of het dus blijkt, dat de verzekerde goederen in de Perseverant zijn geladen.

O. dat mede als grond van nietigheid is aangevoerd de omstandigheid, dat de E. eerst op 12 Januarij 1852 den aard en de waarde der verzekerde goederen heeft opgegeven en dat hij toen reeds kennis heeft gedragen van het zinken van de Perseverant en dit feit echter tegen over de verw. heeft verzwegen.

O. dat de E. wel heeft erkend, dat hij reeds op 30 December 1851 had ontvangen een door zijne agenten of geëmploijeerden te Goree gehouden dagboek, en dat daarop op bl. 103 voorkomt eene specifieke opgave der lading van de Perseverant en op bl. 104 een post, wegens onkosten bij het verongelukken van de Perseverant gevallen, doch beweert deze laatste post niet te hebben opgemerkt.

O. dat dit beweren van den E. niet is aannemelijk, en de E. moet geacht worden op 12 Januarij 1852 te hebben kennis gedragen van het verongelukken van de Perseverant, weshalve behoort te worden onderzocht, in hoeverre die wetenschap en het verzwijgen daarvan tegenover de verw. tot eene nietig-verklaring der verzekering kan aanleiding geven.

O. daaromtrent, dat op 12 Januarij 1852, de verzekering reeds lang was gesloten, en de opgave van den aard en de waarde der verzekerde goederen op dat tijdstip, al ware toen ook het verongelukken van de Perseverant algemeen bekend geweest, niets tot de geldigheid der verzekering kan afdoen, indien overigens de juistheid dezer opgave behoorlijk ware bewezen.

O. dat dit dan ook in het algemeen door de verw. wordt erkend, doch dat zij beweren, dat het verzwijgen der wetenschap een grond tot nietig-verklaring zou opleveren.

O. echter, dat, indien de wetenschap van de zeeramp, tij-

dens de waardeering der goederen de verzekering niet kan nietig maken, dan ook het verzwijgen dier wetenschap tegenover de verzekeraars, ofschoon op zich zelf niet goed te keuren, geen grond van nietigheid kan opleveren.

O. dat eindelijk nog door de verw. is beweerd, dat de verzekering moet worden nietigverklaard, op grond dat de E. bij de kennisgeving van 19 November 1851 niet tevens had melding gemaakt van de bepalingen der chertepartij volgens welke de Perseverant gedurende de belading geheel ter beschikking van J. N. Bicaise zou zijn, dat de cognossementen bij de terugkomst te Goree, door den Kapitein Trebuchet zouden worden geteekend, zoo als zij hem zouden worden voorgelegd, en dat hij voor den inhoud van het cognossement niet zoude zijn aansprakelijk.

O. intusschen dat de eerste mededeeling van de Chertepartij aan den E. is gedaan, bij den brief van Rolo van 9/23 Sept. 1851, die te Gent blijkens de daarop staande aanteekening eerst is aangekomen op 17 Dec. 1851, zoodat de E. tijdens de kennisgeving van 19 Nov. 1851, die geschied is bij den ontvangst van een ander exemplaar van denzelfden brief van 9/23 Sept. 1851, aldaar op 16 Nov. 1851 aangekomen, doch geene kopij der Chertepartij inhoudende, nog geene kennis droeg van deze Chertepartij, en dus niet bij magte was die aan de verw. mede te deelen.

O. dat alsnu nog moet onderzocht worden, in hoever althans de supplementaire verzekering van *f* 4000, op 19 Dec. 1851 gesloten, moet worden nietig verklaard, op grond dat de E. toen reeds kennis droeg van het vergaan van de Perseverant.

O. dat deze verzekering is gesloten op goede of kwade tijding, zoo dat hier het vermoeden niet geldt bij art. 270 W. K. vermeld, en alzoo moet bewezen zijn, dat de E. tijdens het sluiten der overeenkomst kennis heeft gedragen van de geledene schade.

O. dat zoodanig bewijs niet is geleverd en het ten processe niet blijkt, dat de E. vóór 30 Dec. 1851 kennis heeft gedragen van het verongelukken van de Perseverant, of dat dit

sinister vroeger en althans vóór of op 19 Dec. 1851 in Europa is bekend geworden.

O. eindelijk in het algemeen omtrent de gevraagde vernietiging der beide verzekeringen, dat bij de polis is bedongen, dat de verzekeraars de bepaling van art. 251 K. tegen den verzekerde niet zullen mogen inroepen, tenzij arbiters of het Hof van Noord-Holland mogten beslissen, dat daartoe ter goeder trouw en volgens usantie termen voorhanden waren, welke clausule, indien zij iets zal beteekenen, dit gevolg moet hebben, dat er uiterst zwaarwigtige redenen voor het uitspreken der vernietiging moeten aanwezig zijn, hetgeen in deze het geval niet is.

O. dat er alzoo geene termen aanwezig zijn, om, hetzij de hoofd hetzij de supplementaire verzekering nietig te verklaren.

O. ad IIum, dat de hier gestelde vraag zich in tweeën splitst:

a. blijkt het, dat de goederen, die op 12 Jan. 1852 zijn opgegeven aan boord van de Perseverant te zijn geweest, daarin werkelijk zijn geladen? en

b. moet het blijken en blijkt het, dat deze goederen zijn dezelfde, die bestemd waren om in de Eliza te worden geladen?

O. ad *a.*, dat in de Polis de clausule voorkomt, dat ingeval van schade geen ander bewijs van waarde of interest zal gevorderd worden dan de polis en het cognossement.

O. dat nevens de polis in deze tot bewijs van het interest wordt overgelegd het cognossement op 4 Oct. 1851, met een kruisje geteekend, hetwelk op 18 Maart 1852, is verklaard te zijn gesteld door den zwarten Loods Barrique Ba.

O. dat dit cognossement niet kan gelden als bewijs der inlading.

O. toch dat een cognossement, om als zoodanig te gelden volgens de Fransche wet in Art. 281, Code de Comm., onder welker gebied het tegenwoordige cognossement is opgemaakt moet vermelden den naam van den inlader, den naam en de woonplaats van hem aan wien de goederen verzonden worden, den naam en de woonplaats van den Kapitein, den naam en inhoudsgrootte van het schip, de plaats van vertrek en destinatie

het bedrag der vracht, op den rand de merken en getallen der te vervoeren goederen, en eindelijk de handteekening van inlader en schipper.

O. dat het tegenwoordige cognossement verscheidene van deze vereischten mist, dat het b. v., daargelaten het gemis van onderteekening van den inlader, die minder gebruikelijk schijnt, eenen verkeerden naam van den inlader, namelijk L. Bols in plaats van J. N. Bicaise inhoudt, geen naam des Kapiteins in het ligchaam der acte, noch de merken en getallen der goederen in margine vermeldt, en zulks ofschoon in het stuk zelf gezegd wordt, dat de merken en getallen op den rand worden opgegeven.

O. dat hierbij komt, dat het stuk niet is geteekend door den waren Kapitein van het schip maar met een kruisje, dat eerst omstreeks een half jaar later is verklaard te zijn gezet door Barrique Ba.

O. dat deze gebreken van het cognossement voldoende zijn, om daaraan alle bewijskracht te ontzeggen, en zulks te meer, daar art. 283 Code de Comm., geheel in overeenstemming met art. 512 W. K., de bepaling inhoudt, dat het cognossement opgemaakt in den voorschreven vorm kracht van bewijs heeft tusschen allen bij de inlading belang hebbende partijen tegenover de verzekeraars, zoodat een cognossement, dat met verzuimlatiging van dien vorm is opgemaakt, niet als bewijs tegenover de verzekeraars kan worden toegelaten.

O. dat hierbij ook nog behoort in aanmerking genomen te worden, dat het cognossement is geschreven in de Engelsche taal, terwijl op de Westkust van Afrika de Fransche taal en die der inboorlingen zijn de meest gebruikelijke, zoo dat het minstens onzeker is, of Barrique Ba, die niet schrijven kon en daarom een kruisje had gezet, wel de Engelsche taal genoegzaam verstond om de beteekenis van het stuk te begrijpen, dat hij met een kruisje bekrachtigde.

O. dat deze bedenking nog meer moet wegen, wanneer men in het oog houdt dat Barrique Ba, zoo dikwijls hij later handelende optreedt, geen blijk heeft gegeven, dat hij wist, dat

de Perseverant was beladen, daar hij met zijne equipage bij het zinken van het schip is tegenwoordig geweest, zonder eene poging aan te wenden, om eenig gedeelte der lading te redden, (waartoe hij echter volgens art. 241 Code de Comm. in dat opzigt gelijk luidende met art. 362 W. K. verpligt was) maar zich heeft vergenoegd met het bergen van eenige zeilen, eenig scheepstuig en een paar ketels, die hij vervolgens bij het Departement van Marine te Goree heeft gedeponeerd, en in zijne op 7 November 1851 te Goree afgelegde scheepsverklaring met geen enkel woord rept van de aanzienlijke lading, die zich in het schip zou bevonden hebben, waarvan hij het vergaan mededeelt en beschrijft.

O. intusschen, dat men in zaken van verzekering de gewone regelen van bewijs niet te streng mag toepassen, en zich behoort te vreden te stellen, met zoodanige bewijzen, die de verzekerde zich heeft kunnen verschaffen, zoo zij slechts van dien aard zijn, dat zij den regter van de waarheid van het te bewijzen feit kunnen overtuigen.

O. dat alzoo nog behoort te worden onderzocht de vraag, of de verdere bewijzen, die de E. buiten het cognossement tot staving van zijn interest heeft geleverd als voldoende kunnen worden aangemerkt.

O. daaromtrent, dat niet blijkt, dat iemand bij de inlading is tegenwoordig geweest, behalve Barrique Ba en zijn scheepsvolk, benevens Bicaise, de inlader, en zijn bediende Slaughter, waaruit reeds dadelijk volgt, dat al wat de agenten van den E. L. Bols en G. Doize, die van de zaak alleen door de berigten van anderen kennis droegen, daarover gezegd of geschreven hebben, niet in aanmerking mag komen.

O. dat de bewijzen door den E. overgelegd, tot staving van de inlading, voornamelijk bestaan in eenen brief van Bicaise van 21 October 1851, waarin het vertrek van de Perseverant op 7 October 1851 met eene volle lading wordt aangekondigd, en een zakboekje van Slaughter, waarin de inlading der meeste goederen, die zich in de Perseverant zouden bevonden hebben, is aangeteekend, en in het journaal op het kantoor des E. te

Goree door G. Doize gehouden en waarin waarschijnlijk, ten gevolge van de ontvangst eener nota of factuur van Bicaise op bl. 103, onder de dagteekening van 9 November 1851, eene specificatie der goederen voorkomt, in de Perseverant ingeladen, waarvoor Bicaise aldaar wordt gecrediteerd en de E. gedebiteerd voor eene som van francs 178,663.

O. in het algemeen, dat de stukken en verklaringen van Bicaise en zijnen bediende afkomstig, niet als voldoende bewijzen der inlading kunnen gelden, omdat Bicaise een te groot belang bij de zaak had, dewijl hij door de inlading eene creditpost van niet minder dan francs 178,663, ten laste van den E. verkreeg, en om dezelfde reden ook de verklaringen van zijnen bediende, die in een geding tusschen zijn meester en den E. over de waarachtigheid der inlading, als getuige zoude kunnen gewraakt worden, in deze zaak niet als voldoend bewijs der inlading kunnen beschouwd worden, zoo lang zij niet door uit eene andere bron afkomstige bewijzen worden bevestigd.

O. dat zoodanige bevestiging niet kan worden geput uit de aanteekening in het journaal door Doize geschreven, omdat deze, gelijk reeds hier boven is aangemerkt, wel niet anders dan uit eene factuur van Bicaise kan zijn overgenomen, terwijl het ook opmerking verdient, dat die aanteekening in het journaal eerst voorkomt op 9 November 1851, dat is meer dan eene maand na de voltooijing der quaestieuse inlading, en verscheidene dagen, nadat het vergaan van de Perseverant te Goree was bekend geworden.

O. dat met betrekking tot het gemis van bevestiging van elders der verklaringen van Bicaise en Slaughter, het ook alle aandacht verdient, dat er niet wordt overgelegd eene verklaring van Barrique Ba, waarbij het gebrekkige van het cognossement, dat hij met een kruisje zou hebben onderteekend, wordt aangevuld en in het algemeen de werkelijkheid der inlading bevestigd, terwijl het mede niet mag worden voorbijgezien, dat Colombine de Wasky wel eene verklaring heeft afgelegd omtrent het zetten van een kruisje door Barrique Ba.

maar zich heeft onthouden met een woord van de lading te gewagen, ofschoon hij vier dagen als passagier aan boord van de Perseverant heeft doorgebragt en dus wel moet geacht worden in staat te zijn geweest om, zoo al niet in bijzonderheden, dan toch in algemeene trekken de lading van het schip te beschrijven.

O. dat zoodanige aanvulling en bevestiging der verklaringen van Bicaise en Slaughter in deze te meer van den E. kan gevorderd worden, omdat het tegenwoordig geding, na de tegenspraak der verw. in de conclusie van antwoord, gedurende twee volle jaren is geschorst, en de E. dus overvloedig gelegenheid heeft gehad om zich alle noodige bewijzen aan de westkust van Afrika te verschaffen.

O. dat buitendien omtrent het zakboekje van Slaughter nog in het bijzonder moet worden opgemerkt, dat het eerst een half jaar na het sinister van Ropass is verzonden, dat het *grootendeels*, en wat deze zaak betreffende posten aangaat *geheel* met bijna onleesbaar potlood is geschreven, en dat het alle zekere dagteekening mist.

O. dat het als een stellig bewijs der niet inlading zou kunnen gelden, indien de stelling der verw., dat de Perseverant geene genoegzame capaciteit had tot het innemen der quaestieuse lading, voldoende ware gestaafd, doch dat bij de tegenspraak des E. en de heerschende onzekerheid omtrent den inhoud der Fransche tonnenmaat, en het gewigt en den omvang der in de lading begrepene goederen, dit punt niet anders dan door een onderzoek van deskundigen tot klaarheid zou kunnen worden gebragt.

O. dat daar reeds op andere gronden is beslist, dat het bewijs van de inlading en van het interest des E. ontbreekt, het bevelen van zoodanig onderzoek overbodig zou zijn en het om dezelfde reden onnoodig kan geacht worden in een nader onderzoek te treden, hetzij van het tweede onderdeel van de tweede vraag, of het namelijk blijken moest en werkelijk bleek, dat de ingeladen goederen waren dezelfde, die bestemd waren om in de Elisa te worden geladen, hetzij van de 3de vraag, of

het is bewezen, dat er in deze eene zeeramp heeft plaats gehad, waarvoor de verw. aansprakelijk zijn.

Regtdoende in het eerste Ressort.

Gezien de artt. 251, 270, 362, 507, 512, 597 en 598 W. K.; 241, 281 en 283 C. d. C.; art. 1902 B. W. en 56 R.

Ontzeggen den verw. hunne conclusie tot nietig verklaring der in deze geslotene verzekeringen.

Ontzeggen mede den E. zijnen tegen de verw. gedanen eisch enz.

Gedaan te Amsterdam den 17 Junij 1857, door Mr. A. D. Meijer, A. Brugmans, A. C. Cosman.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 28 Junij 1858.

Het Hof van N. Holland.

O. met opzigt tot de feiten, dat de app. van de geïnt. en meer andere verzekeraars heeft geëischt de voldoening eener som van ƒ 74,000, door hen geïnt. en meer anderen aan den app. verzekerd bij polis, in dato Amsterdam 13 Mei, 17 Junij 1851 en verdere overeenkomsten van den 5 en 17 Januarij 1854, ter zake van het vergaan met het schip Perseverant van eene lading West-Afrikaansche producten aan des app. consignatie van Rio Nunez naar Antwerpen afgezonden, en zulks met de interessen en kosten.

dat de verzekeraars dien eisch hebben bestreden:

1°. door het eischen der nietigverklaring van de geslotene verzekering,

2°. door de gegrondheid der vordering zelve tegen te spreken:

dat heeren arbiters bij vonnis van den 17 Junij 1857, den eisch tot nietig-verklaring hebben afgewezen, doch tevens aan den app. zijn eisch ontzegd met veroordeeling enz.

dat de app. van deze arbitrale uitspraak in hooger beroep is gekomen, voor zoo verre hem daarbij zijnen eisch was ontzegd, en voorts bij conclusie van eisch in hooger beroep als grieven heeft aangevoerd, dat de gansche zaak beheerscht wordt door de vraag, of de inlading van de ten processe vermelde goederen in de Perseverant, en alzoo des app. interest al dan

niet bewezen is; dat deze vraag niet anders dan bevestigend kan beantwoord worden, en dat men tot geen ander resultaat kan komen, dan door te miskennen het door een zamenloop van omstandigheden bestaande bewijs der inlading, en door het aannemen van de grootst mogelijke kwade trouw, schelmerij en bedrog van de in deze zaak betrokkene personen; dat heeren arbiters die ondeugden in de bedoelde personen veronderstellende, het verband der feiten daarentegen grootendeels uit het oog hebben verloren, en niet gehuldigd hebben het door hen zelven vooropgestelde beginsel, dat men in zake van verzekering de gewone regelen van bewijs niet te streng mag toepassen, en zich behoort te vreden te stellen met zoodanige bewijzen, die de verzekerde zich heeft kunnen verschaffen, zoo zij slechts van dien aard zijn, dat zij den Regter van de waarheid van het bewijs en van het feit kunnen overtuigen, zoodat de regter in der daad niet naar de strikte regelen des regts, maar als jurij behoort te oordeelen; dat nu het verband der elkander bevestigende feiten op eene allezints overtuigende wijze en zonder het aannemen van het snoodste bedrog (waarvan het bewijs den geïnt. zoude incumberen) onwedersprekelijk de inlading der goederen in den Perseverant bewijzen;

dat voorts de Regter a quo, in de beoordeeling der bewijskracht van het cognossement, van de geheel erroneuse stelling is uitgegaan, als zoude het onder het gebied der Fransche wet zijn opgemaakt; dat echter Rio Nunez, waar zulks geschied is, niet tot de Fransche bezittingen behoort, maar een land is zonder wetten, met de Europeaansche overeenstemmende; dat de geïnt. zich te minder over de onregelmatigheid van het cognossement, bepaaldelijk ook over de onderteekening daarvan met een kruisje kunnen beklagen, daar zij zelven hebben toegestemd in de vervanging van Kapitein Trebuchet door een zwarten loods, en de omstandigheid dat de attestatie van het kruisje eerst een half jaar later heeft plaats gehad, alleen aan de weigering tot betaling van geïnt. is toe te schrijven geweest:

dat evenmin afdoende is het uit de taal, waarin het cognos-

sement is vervat, geputte argument, alzoo veilig mag worden aangenomen, dat de zwarte loods Barrique Ba, als kustvaarder en loods, de taal der meest zeevarende natie wel magtig was, immers magtig genoeg om het cognossement te verstaan;

dat wijders noch de niet vermelding in de verklaring van Barrique Ba, dat het schip beladen was, noch het niet aanwenden van pogingen tot het redden van eenig gedeelte der lading, bewijzen, dat het schip de quaestieuse lading niet heeft ingehad, terwijl het laatste zich gemakkelijk laat verklaren, daaruit, dat het schip gezonken is te midden van roovers, en men zich alzoo veiligheidshalve heeft moeten bepalen tot het redden van hetgeen het meest noodig en het meest voor de hand lag, dat bij het vonnis a quo ook ten onregte bewijskracht is ontzegd aan de suppletoire door den app. overgelegde documenten, te weten den brief van den heer Bicaise van 21 October 1851, het zakboekje van Slaughter en het journaal gehouden op des app. kantoor te Goree, waarin de heer Bicaise over het bedrag van de lading van de Perseverant gecrediteerd wordt;

dat voorts uit alle omstandigheden moet worden opgemaakt, dat Barrique Ba, houder van het cognossement is geweest, en dit bezit reeds op zich zelf eene aanvulling is van het gebrekkige van dat stuk;

dat wat betreft het geredeneerde over het zakboekje van Slaughter, eerstelijk de verzending een gevolg is geweest van de weigering der assuradeurs om de schade te betalen, en alzoo vroeger niet noodig was; ten tweede dat zakboekje, hoezeer soms slechts met inspanning leesbaar, het op den omslag gestelde staaft, en ten derde, geen zedelijke grond bestaat om te betwijfelen of daarin niet dadelijk bij en gedurende de belading van de Perseverant de opteekening van het grootste deel der in dat schip geladene goederen is geschied, op welke gronden door den procureur van den app. is geconcludeerd, dat het den Hove moge behagen om met tenietdoening van het hooger beroep, mitsgaders van de voormelde uitspraak, voor zoo verre de app. daarvan is gekomen in hooger beroep,

namelijk de daarbij gedane ontzegging van den door den app. tegen de geïnt. in eersten aanleg gedanen eisch en genomen conclusie, en alzoo met verbetering in zoo verre van die uitspraak, op nieuw regtdoende, aan den app. als nog toe te wijzen de door hem in eersten aanleg tegen de geïnt. gedanen eisch en genomen conclusie, en hen bij arrest uitvoerbaar enz. te veroordeelen om aan den app. tegen behoorlijke kwijting enz. te betalen de som van ƒ 74,000.

dat de geïnt. daarentegen bij memorie van antwoord het bien jugé van het arbitrale vonnis, voor zoo ver daarvan is geappelleerd, hebben volgehouden met wederlegging van de grieven des app., en, hebben geconcludeerd, dat het den Hove moge behagen, met vernietiging van het appel, te bevestigen het vonnis van den eersten regter, te bevelen, dat hetzelve volkomen effect zal sorteren enz.

En alsnu in regten.

O. dat de beslissing van het geding afhangt van de vragen:

1°. Is het interest van den app. te weten de inlading der verzekerde goederen in het schip Perseverant, en

2°. Is de zeeramp waarop de app. zich beroept, bewezen?

O. ten aanzien van de wijze waarop het bewijs geleverd moet worden, dat, ofschoon met den app. mag worden aangenomen, dat men in zake van zeeassurantie de gewone regelen van bewijs niet te streng mag toepassen en men zich behoort tevreden te stellen met zoodanige bewijzen als de verzekerde zich heeft kunnen verschaffen, nogthans niet uit het oog mag worden verloren, dat die mindere strengheid alleen den vorm, niet de bewijskracht der voorgedragene middelen kan betreffen.

O. nu dat de eerste regter, wel verre van zich te streng aan den vorm te houden, de inwendige bewijskracht van het tot staving van den eisch aangevoerde heeft onderzocht, en ten gevolge van dat onderzoek het sub. N°. 1 vermelde feit onbewezen heeft verklaard; dat hij zich echter daarin teregt niet als jurij gedragen heeft (hetgeen hij volgens des app. beweren had behooren te doen) daar in dat geval de motivering van zijne

uitspraak overbodig, en alle aanvoering van grieven tegen dezelve misplaatst zoude zijn.

O. wat betreft de grieven des app. dat bij het vonnis a quo het verband der feiten uit het oog zoude verloren zijn, dat de bloote lezing van dat uitvoerig en naauwkeurig gemotiveerde vonnis het tegendeel doet zien, terwijl in deze overigens niet mag worden voorbijgezien, dat de bewijskracht van stukken, die elk op zich zelf genomen gebrekkig zijn, door hun aantal niet kan versterkt worden, voor zoo veel allen aan hetzelfde gebrek laboreren, te weten: dat zij van belanghebbenden bij het feit der inlading, of van hunne bedienden afkomstig zijn.

O. wat betreft de kwade trouw, de schelmerij en het bedrog, hetwelk door Heeren arbiters in de bedoelde personen zoude zijn aangenomen, dat de eerste regter de bewijsmiddelen, waarvan de app. zich heeft bediend, teregt, ofschoon dan ook wat den vorm betreft, minder streng aan de koele leer van het bewijs heeft getoetst, en zich wel en teregt heeft gewacht van zich door persoonlijke overwegingen en mogelijke gevolgtrekkingen te laten leiden;

Voorts ten aanzien van het aan de zijde des app. aangevoerde, dat de regter a quo in de beoordeeling der bewijskracht van het cognossement van de geheel erroneuse stelling is uitgegaan, als zoude het onder het gebied der Fransche wet zijn opgemaakt, terwijl Rio Nunez, waar zulks geschied is, niet tot Fransche bezittingen behoort, maar een land is zonder wetten althans zonder wetten met de Europesche overeenstemmende.

O. dat, wat daarvan ook zij, de contracterende partijen niet alleen, maar ook de inlader der goederen en de Kapitein van het schip waren Europeanen, gelijk het schip zelf was een Europeesch schip; dat men dien ten gevolge geregtigd was een, zoo al niet in Franschen, dan toch in Europeschen vorm opgemaakt cognossement te verwachten; dat het overgelegde document dan ook werkelijk is een gedeeltelijk gedrukt, in de Engelsche taal vervat stuk, hetwelk kennelijk moet zijn een Europeesch cognossement, en als zoodanig wordt overgelegd;

dat dat stuk echter niet alleen niet door den Kapitein Trébuchet, maar zelfs niet door den tijdelijken gezagvoerder den zwarten loods Barrique Ba onderteekend is; dat immers als onderteekening niet in aanmerking kan komen een kruisje, waarvan niets den auteur waarborgt dan eene een half jaar later afgelegde verklaring van Colombine de Wasky en Slaughter, waarbij komt, dat de omstandigheid, dat de zwarte loods niet schrijven kon, doet vermoeden, dat hij ook niet lezen kon, en de Engelsche taal te minder verstaat, daar de Fransche taal daar ter plaatse de landtaal is; dat aan zoodanig stuk nu, hoe toegevend men ook ten aanzien van den vorm moge zijn, hetzij het al dan niet aan de Fransche wet getoetst worde, teregt geene bewijskracht als cognossement is toegekend.

O. ten aanzien van de overige middelen van bewijs, dat daaraan, zoowel aan elk op zich zelf als aan allen te zamen bij het arbitrale vonnis op juiste gronden en motieven, waarmede het Hof zich geheel vereenigt, alle bewijskracht met opzigt tot de inlading is ontzegd.

O. eindelijk, dat het geheele zamenstel van indirect bewijs, waardoor de app. het gemis van het regtstreeksch bewijs wil aanvullen, neerkomt op een zamenstel van omstandigheden, welke de app. als bekend en dus bewezen wil doen voorkomen, en waaruit hij gevolgtrekkingen tot de onbekende en onbewezene daadzaak der inlading zelf afleidt, en door den regter wil doen afleiden;

O. echter dat het voor de bestaanbaarheid van zoodanig indirect bewijs door middel van vermoedens, een eerste vereischte is, dat de daadzaken, waaruit de gevolgtrekkingen worden afgeleid bekend, dat is bewezen zijn, en dat nu juist hier die bewijskracht, blijkens de voorafgaande overwegingen en de motieven van het vonnis a quo, in de mate, waarin zij gevorderd wordt, ontbreekt.

O. dat bovendien, al nam men het bewezene dier daadzaken aan, dan nog de waarde der daaruit tot het feit der inlading afgeleide gevolgtrekkingen, bij de wet aan het oordeel en aan de voorzigtigheid van den regter worden overgelaten,

en dat nu die gebrekkigheid van ieder der verschillende elementen op zich zelf, in wier zamenvatting de app. een voldoende aanvulling van het bewijs der inlading wil vinden, den regter zeer zeker moet weerhouden van zich aan het daaruit afleiden der bedoelde gevolgtrekkingen te wagen.

O. dat mitsdien de eerste vraag in regten in ontkennenden zin moet worden beantwoord, en ten gevolge hiervan de tweede vraag niet behoeft te worden onderzocht.

Gezien de artt. 1952 en 1959 B. W., art. 56 R.

Bevestigt voor zoover daarvan is geappelleerd, het vonnis van 17 Junij 1857.

Veroordeelt den app. enz.

No. 51.

(*) P. S. & Zoon.

ca.

P. & M. V. enz.

De ondergeteekenden.

O. met betrekking tot de feiten;

dat het tusschen partijen in confesso is, dat de ged. ten behoeve der E. op den 5 Februarij 1851 hebben verzekerd voor eene som van ƒ 80,000, het casco van het schip Petrus, Kapt. Stokvliet, voor eene reis van het Nieuwe Diep naar Manilla, met vrijheid om aan de Rivier de Tijne of Newport aan te doen en aldaar laden;

dat de E. poserende, dat het schip ten gevolge van zeeëvenementen en aanzienlijke schade, die het op de reis naar Manilla bekomen heeft, op 21 April 1851, in de Haven van Rio Janeiro heeft moeten binnen loopen en aldaar na door deskundigen te zijn geinspecteerd en afgekeurd, is verkocht, zoodat de E. bij conclusie van eisch hebben gevorderd de veroordeeling der ged. tot betaling van $82\frac{67}{80}$ pCt. van de door ieder geteekende sommen enz.;

dat de ged. hiertegen hebben aangemerkt, dat al ware de geproduceerde scheepsverklaring, wat den vorm en inhoud betreft, geloofwaardig, zij in allen gevalle slechts ten deele het verhaal der feiten bevat, waarop de E. hunne vordering trachten te gronden, weshalve de ged. de productie van het scheepsjournaal verlangd hebben, en hebben geconcludeerd, dat bij interlocutoir vonnis de E. zullen worden bevolen, om alvorens de ged. zullen behoeven nader ten deze te concluderen, het scheepsjournaal aan de ged. te vertoonen en aan hun ged. daarvan afschrift of uittreksel te laten nemen met veroordeeling van de E. in de kosten ingevalle van tegenspraak, die anders zullen blijven gereserveerd;

dat bij conclusie van antwoord op deze incidenteele conclusie de E., onder protest nogthans tegen het door de ged. voorgestelde beweeren, waaromtrent zij zich hunne tegenspraak ten behoorlijken tijde reserveren, hebben verklaard bereid te zijn, hoezeer daartoe ongehouden, om de verw. het scheepsjournaal te vertoonen en hen daarvan afschrift of uittreksel te laten nemen, concluderende de E., dat hun door Heeren arbiters zal worden verleend acte van deze hunne bereidverklaring en van hunne bij deze gedaan wordende referte aan het oordeel en de bepaling omtrent de wijze, waarop de vertooning van hetzelve journaal zal geschieden, en van den tijd gedurende welken de verw. daarvan afschrift of uittreksel zullen kunnen nemen, alles voor zooverre partijen zich omtrent dit een en ander niet met elkander in der minne zouden kunnen verstaan, en dat de verw. ingeval van tegenspraak ten deze zullen worden verklaard niet ontvankelijk in hunne incidenteele eisch immers enz.;

dat partijen overigens op den 15 Mei 1854, hunne conclusiën nader mondeling hebben doen adstrueren.

O. dat in regten is te beslissen de vraag, of de incidenteele conclusie den ged. moet worden toegewezen.

O. daaromtrent dat wel bij de mondelinge voordragt namens de E. bedenkingen zijn geopperd tegen hunne verpligting om het journaal open te leggen, doch dat zij zich bij hunne con-

clusie van antwoord op het incident bereid hebben verklaard tot de openlegging, en zich omtrent de wijze en den tijd der openlegging, waaromtrent partijen het niet eens konden worden, aan het oordeel van arbiters hebben gerefereerd.

O. dat de arbiters op de conclusiën regt moeten doen, en de mondelinge voordragt uit den aard der zaak slechts kan strekken tot toelichting der conclusiën, zoodat scheidslieden geen acht mogen slaan op al wat bij de mondelinge voordragt buiten of in strijd met de conclusiën wordt aangevoerd.

O. dat alzoo de openlegging van het journaal, die de ged. hebben gevorderd, en waartoe de E. zich hebben bereid verklaard, moet worden bevolen, en dat alzoo nog alleen de wijze en tijd van de openlegging moet worden vastgesteld.

O. dat omtrent de wijze van overlegging deze quaestie tusschen partijen is ontstaan, of de E. verpligt zijn het geheele journaal over te leggen dan wel alleen tot den dag der verklaring, waarop het exhibitum door den Nederlandschen Consul te Rio Janeiro op het journaal is gesteld.

O. daaromtrent dat art. 381 K. inhoudt, dat het journaal aan de belanghebbenden moet worden overgelegd, en dat daaruit volgt, dat de E. niet kunnen volstaan met eene gedeeltelijke overlegging, maar het journaal voor de verzekerde reis in zijn geheel moeten vertoonen.

Regtdoende in het eerste ressort.

Gezien art. 381 W. v. K. en art. 56 laatste zinsnede W. v. B. R.

Alvorens ten principale regt te doen.

Bevelen dat de E. aan de ged. het scheepsjournaal van het schip Petrus over de verzekerde reis in zijn geheel zullen vertoonen, en aan de gedaagden daarvan afschrift of uittreksel laten nemen, bevelen wijders, dat gemeld scheepsjournaal ten dien einde gedurende 4 weken na de beteekening dezes, ter keuze der E., tegen reçu aan de ged. zal worden medegedeeld of op de Griffie der Arr.-Regtbank gedeponeerd.

Reserveren enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam den 7 Junij 1854.

Eindvonnis.

O. ten aanzien der feiten.

Dat het tusschen partijen is in confesso, dat de ged. op den 5 Februarij 1851 den E. of die het anders in het geheel of ten deele zoude mogen aangaan, voor eene som van ƒ 80,000 voor de reis van het Nieuwe Diep en alle circumjacentiën van dien tot Manilla, met vrijheid de rivier de Tijne of Newport aan te doen en aldaar te laden, hebben verzekerd het casco met al deszelfs toebehooren van het schip, genaamd Petrus, Kapt. Stokvliet, except uitrusting, consumabel en verdere onkosten, als onder die assurantie en natemeldene taxatie niet begrepen, tegen de risico's bij polis de dato 5 Februarij 1851 breeder vermeld;

Dat het casco van de Petrus, bij het aangaan van voormelde verzekering, tusschen partijen met wederzijds goedvinden en ter goeder trouw is getaxeerd op ƒ 80,000, met bepaling dat die waarde de basis zou zijn van regeling bij te vallen schaden;

Dat dit schip blijkens het scheepsjournaal op 10 Februarij 1851 in goeden staat uit het Nieuwe Diep, zee heeft gekozen naar New Castle, van waar hetzelve, na inname eener lading steenkolen, op den 21 Februarij daaraan volgende naar Manilla is vertrokken;

Dat de schipper zonder eenig ongeval, de reis tot op den 8 April 1851 heeft voortgezet, als wanneer in den namiddag de wind aannam, en des avonds tot vliegenden storm overging, bij eene hooge moeijelijke zee van voren, zoodat het schip in de verschrikkelijke hooge en door elkander loopende zeeën zwaar stampte, vreeslijk werkte en geslingerd werd;

Dat in die stormen het schip veel had te lijden van de soms hevige vlagen, terwijl, toen omtrent ten een uur des nachts het weder iets handzamer werd, het schip toch nog van boord tot boord te water slingerde, hetwelk men vruchteloos door het aanslaan van zeilen, trachtte te verminderen, blijvende het schip daarbij steeds zwaar werken;

Dat bij de dagwacht, na het toezetten der pomp, bevonden is, dat er veel water in het schip was gedrongen, zoodat zelfs

bij gestadig pompen, dit niet lens was te krijgen, waaruit bleek, dat het schip in die stormen een zwaar lek moest bekomen hebben, vermits des voormiddags nog 19 duim water in het schip werd bevonden, terwijl daags te voren, toen het schip ook zwaar stampte en werkte, van acht duim lens was gepompt;

Dat daarop eene tweede pomp is aangezet, doch dat de equipage, ziende dat het pompen te vergeefs was, den volgenden dag den Kapitein heeft te kennen gegeven, dat het noodzakelijk was in eene noodhaven binnen te loopen, ten einde het schip te doen nazien en te laten repareren, waaraan dan ook, na gehouden scheepsraad, gevolg is gegeven door het koers zetten naar Rio Janeiro;

Dat na die koersverandering, des avonds de wind weder tot dubbele en digtgereefde marszeilskoelte is opgestoken, met moeijelijke zee, waarin het schip zwaar werkte en slingerde, zoodat er voor niets anders dan voor de zeilen en het lens houden der beide pompen gezorgd kon worden;

Dat bij het voortdurend zwaar slingeren van het schip, waarin dikwerf geen stuur was, op den 11 April, de wind weder is toegenomen met zoodanig geweld, dat een rukwind het voormarszeil deed barsten, waarop het weder nogmaals tot vliegende storm oversloeg, vergezeld met zware rukwinden, bij al hetwelk het schip in moeijelijke en hooggaande zee, steeds zwaar bleef werken;

Dat toen op den 12 April daaraanvolgenden, de wind was afgenomen, ontdekt werd, dat er eene zware lekkage voor in den boeg was ontstaan, waardoor het water zigtbaar en aanhoudend naar binnen stroomde, hetgeen niet verholpen kon worden, zijnde het almede volgens gemeld journaal, op den 10 April, bevorens gebleken, dat de ezelshoofden, zoo van de groote als van de fokkemast, gebroken waren;

Dat daarop de reis naar Rio Janeiro is voortgezet, alwaar het schip op den 21 April 1851 is gearriveerd;

Dat de Kapitein, daags na zijne aankomst met de voornaamsten der equipage voor den Nederlandschen Consul aldaar,

de scheepsverklaring heeft afgelegd en zeeprotest heeft doen opmaken ;

Dat hij daarop van genoemden Consul heeft verzocht en verkregen de benoeming van drie deskundigen, om de schade op te nemen, welke deskundigen bij hun rapport de dato 23 April 1851, hebben verklaard, dat zij bij hunne komst op het schip 14 duim water bij de pompen bevonden en één uur daarna 15 duim peilden; dat zij in het onderruim, weinige voeten van de kiel, het water aanmerkelijk zagen binnenloopen en ontdekten, dat eenige bouten los waren, hebbende zij, vermits deze schade zich vrij diep onder het water bevond, de spoedige lossing van het schip bevolen, om verder hun onderzoek behoorlijk te kunnen voortzetten;

Dat na de plaats gehad hebbende lossing op verzoek des Kapiteins, andermaal door den Consul aldaar drie deskundigen zijn benoemd, om de schade op te nemen en te taxeren, welke dan ook, na beëedigd te zijn hun rapport op den 10 Junij 1851 hebben uitgebragt;

Dat bij dat rapport toen de herstellingskosten door een hunner zijn gecalculeerd meer of min te zullen bedragen ƒ40,002.30, met welke begrooting de beide overige deskundigen verklaard hebben, zich slechts in zoover te kunnen vereenigen, dat zij dit bedrag, om de onzekerheid wat onder de vertimmering nog bevonden zoude kunnen worden, eerder te laag als te hoog beschouwden;

Dat meergenoemde Kapitein, nadat door de zorgen der E. en ten gevolge van met de ged. gemaakte bepalingen, een crediet van ƒ50,000 was geopend tot bestrijding der herstellingskosten, welk crediet van de zijde der E. tot ƒ70,000 is verhoogd geworden, alvorens tot de vertimmering over te gaan, nogmaals een onderzoek door deskundigen heeft gevorderd van de aan zijn schip overgekomene schade, met opgaaf der kosten van vertimmering om het schip weder in behoorlijken staat te brengen;

Dat dien ten gevolge op den 9 Aug. 1851, door den Nederlandschen Consul, twee Hollandsche zeekapiteins en twee scheeps-

timmerlieden zijn benoemd, om de gesteldheid van het schip en de schade naauwkeurig op te nemen en de reparatiekosten te begrooten;

Dat deze deskundigen, blijkens hun rapport van den 11 Aug. 1851, de schade hebben onderzocht en met vermelding van hare oorzaak, in het breede hebben opgegeven de herstellingen, welke het schip moest ondergaan, edoch daarbij hebben verklaard, dat volgens hun oordeel die reparatiën bij gebrek aan een droogdok of scheepshelling niet konden worden daargesteld op eene wijs, die het schip weder in behoorlijken staat zoude stellen;

Dat zij verder, daarlatende het enorme der kosten van herstel, die zij op minstens vijftig Conto's de reis stellen, uithoofde van het vermoeden, dat ook de voorsteven uit het schip gesloopt zoude moeten worden, gevoegd bij de vrees voor ontdekking van meerdere schade bij het openkomen van het schip, het opnemen van het schip onder water zeer gevaarlijk, ja onvoorzichtig hebben geacht, vermits bij de deining het verloren gaan van het schip te vreezen was, zoodat om alle deze omstandigheden, die deskundigen van oordeel waren, dat het schip afgekeurd en aan den meestbiedenden verkocht moest worden;

Dat de openbare verkoop van het schip, nadat hetzelve door meergenoemden Consul op den 13 Aug. 1851 onvaarbaar was verklaard, op den 22 Augustus daaraanvolgende heeft plaats gehad, en wel voor de som van R. 15,490.000, zoodat na aftrek der gevallen onkosten en met bijvoeging van *f* 6.41 om te sluiten, daaruit voor de E. eene schade zou zijn ontstaan van $82\frac{67}{80}$ pCt., waarvan zij de vergoeding door de ged. vorderen;

Dat naar aanleiding van dat alles de E. hebben geconcludeerd, dat de verw. door ons in het eerste ressort zouden worden veroordeeld om aan hen tegen behoorlijke kwijting te voldoen de door ieder van hen respectivelijk geteekende som, onder aftrek echter van ieders aandeel in het overschot, uitmakende alzoo $82\frac{67}{80}$ pCt. over de door ieder van hen verzekerde som, enz.

Dat daartegen de verw. hebben beweerd, dat zoo al de op zee bekomene schade, den schipper aanleiding gegeven mag hebben, om de haven Rio Janeiro aan te doen, de aldaar plaats gehad hebbende afkeuring (gesteld dat men die als regelmatig en wettig kon aannemen) niet is te weeg gebragt door de uitgestrektheid der op de verzekerde reis bekomene schade, maar eerder aan eigen gebrek en bederf zoude moeten worden toegeschreven, waarvoor zij verw. niet aansprakelijk zijn, sustinerende zij verder, dat dit door de processale stukken en zoo noodig door het onderwerpen derzelve aan het onderzoek van deskundigen, zoude worden bevestigd;

Dat bovendien de beweerde afkeuring niet ten hunnen laste kan worden gebragt, vermits zij op het bekomen der eerste tijding van het binnenloopen van het schip te Rio Janeiro aan de E. last hebben gegeven tot het doen der noodige reparatiën en daartoe zelfs de geldelijke middelen hebben verstrekt, terwijl het al verder zoude blijken, dat er voor zoodanige afkeuring generlei gronden bestonden, en eindelijk, dat de door de E. opgemaakte schaderekening door hen niet aangenomen kon worden, omdat daarbij onkosten ten hunnen laste waren gebragt, die niet door hen behoefden gedragen te worden;

Dat de verw. op die gronden hebben geconcludeerd, dat, nadat de ten processe dienende stukken, zoo noodig aan het onderzoek van deskundigen, ter voorlichting van scheidslieden zullen zijn onderworpen, omtrent de vraag of indien de beweerde afkeuring van het bedoelde schip als regelmatig kon worden aangemerkt, dezelve in plaats van aan de op zee ondervondene evenementen te worden toegeschreven, niet veeleer moet worden aangemerkt als door eigene gebreken van het schip te zijn veroorzaakt, de E. bij het in het eerste ressort te wijzen vonnis, zullen worden verklaard te zijn niet ontvankelijk enz.

Dat de E. bij hunne conclusie van repliek hebben opgemerkt en aangevoerd, dat de verw. geen enkelen grond hadden bijgebragt om de waarachtigheid van de aan het schip Petrus op de verzekerde reis overkomene beschadiging, van

deszelfs inloopen dien ten gevolge te Rio Janeiro, en van deszelfs afkeuring en verkoop aldaar, te betwijfelen.

Dat zij verw. ook geen grond hebben opgegeven, waarom de afkeuring onwettig en onregelmatig zoude zijn, daar toch die afkeuring geenszins een gevolg is geweest van eigen gebrek of bederf, die de E. ten stelligste ontkennen, maar dat het schip, op grond van het bedrag der reparatiën als afgekeurd moest worden beschouwd;

Dat om die redenen de door de verw. verlangde expertise niet toegelaten konde worden, terwijl wat de gesustineerde lastgeving der verw. betreft, de E. ontkennen dat die gegeven is of door hen zou zijn aangenomen;

Dat ook de verw. in gebreke zijn gebleven aan te toonen, welke posten op de schaderekening hen niet zouden aangaan, met verklaring (zoo noodig) ter voorlichting van arbiters, het onderzoek van deskundigen niet te schromen, omtrent de vraag of de aan het schip overgekomene schade, niet in plaats van aan eigen bederf, aan de ondervondene zeeëvenementen moet worden toegeschreven;

Dat de E. verder bewerende, dat der verw. conclusie hen niet kan volgen, onder persistit bij hunne conclusie van eisch en na daarop uitdrukkelijk regt gevraagd te hebben, subordinaat, voor het onverwacht geval, dat arbiters, hoezeer aannemende, dat de E. schade hebben geleden, vallende binnen de overeenkomst met de verw. gesloten, nogthans oordeelen, dat aan de E. het gevorderd bedrag niet kan worden toegewezen, hebben geconcludeerd, dat de verw. naar mate voormeld, met afwijzing van de door hen genomene conclusie, zullen worden veroordeeld, om pro rato van de door ieder van hen geteekende somma, aan de E. te betalen óf een minder bedrag der schaderekening, óf de getaxeerde schade ad *f* 78,000 onder korting van één derde en alzoo op *f* 50,000, met en benevens hetgeen het schip draagt in avarij-grosse en ten laste van hetzelve komende, niet in avarij-grosse gebragte uitgaven, wegens het niet afgekeurde schip, óf wel zoodanig ander bedrag als arbiters zullen oordeelen te behooren, alles in subor-

dinate volgorde en (zoo noodig) na voorlichting en vaststelling van die onderscheidene bedragen, of voorlichting daaromtrent door deskundigen, na kennisneming der processtukken en verhoor van partijen en met intereseen en kosten volgens conclusie van eisch;

Dat de verw. bij hunne conclusie van dupliek, ten aanzien van den eisch ten principale hebben verklaard te persisteren bij hunne conclusie van antwoord, en met betrekking tot der E. subordinate conclusie hebben geconcludeerd tot niet ontvankelijk verklaring der E. daarin, immers enz., vermits die subordinate conclusie onbestaanbaar is met de bevoegdheid en roeping van arbiters en de wettelijke voorschriften in zake van zee-assurantie, en ook uit haren aard onvatbaar is voor eenige toewijzing.

O. dat als nu in regten te beslissen zijn de volgende vragen:

I. Of de schade, waarvan de E. de vergoeding vragen, moet worden toegeschreven aan zeeëvenementen, waartegen de verw. hebben verzekerd, dan wel aan eigenbederf van het verzekerde schip, en of er termen bestaan om wegens dit punt een nader onderzoek van deskundigen te bevelen?

II. Of de afkeuring van het schip te Rio Janeiro moet geacht worden al dan niet regtmatig en wettig te zijn?

III. Of in de onderstelling der regtmatigheid en wettigheid der afkeuring, de schade daarvan niet ten laste der verw. zou kunnen gebragt worden, omdat de verw. last aan de E. zouden hebben gegeven om het schip te doen vertimmeren, en een crediet voor de daartoe vereischte gelden aan de E. hadden geopend?

IV. Of het door de E. opgegevene bedrag der schade juist is, dan of er gronden bestaan om dit te verminderen?

O. met betrekking tot de eerste vraag:

Dat zóó uit de scheepsverklaring door den Kapitein en de voornaamsten der equipage, te Rio Janeiro afgelegd, als uit de aldaar opgemaakte rapporten van beëedigde deskundigen volgt en regtens als bewezen moet worden aangenomen, dat de beduidende reparatiën, welke het schip toen gebleken is te be-

hoeven, zijn de gevolgen van beloopene zeeëvenementen waarvan de duur, wel is waar niet zeer lang is geweest, maar de hevigheid uit de gevolgen met voldoende zekerheid is af te leiden;

Dat toch daargelaten de hooge waarschijnlijkheid, dat het schip bij deszelfs vertrek van hier in voldoenden en zeewaardigen toestand geweest zal zijn, het echter in ieder geval ten processe consteert:

1°. Dat de Petrus niet alleen de reis van hier naar New Castle heeft volbragt zonder dat er eenig lek of het gebroken zijn van kapitale stukken in hetzelve is ontdekt, maar ook met volle en zware lading de reis gedurende zeven en veertig etmalen heeft voortgezet, zonder dat eenig lek of gebrek bevonden is geworden;

2°. Dat onmiddelijk *na* de beloopene stormen en het zware stampen en werken van het schip een beduidend lek is ontdekt en dadelijk bevonden is, dat de ezelhoofden der groote en fokkemasten waren gebroken, welk ongeval, even als het barsten van een der zeilen, van de hevige kracht der vliegende storm, welke het schip heeft beloopen, kan getuigen;

3°. Dat de deskundigen in het rapport van den 10 Junij 1851 aan het zwaar stampen en werken van het schip, den slechten toestand der boeg toeschrijven, waarvan de wegneming zelfs, door latere experten gevreesd werd noodzakelijk te zullen zijn, terwijl in datzelfde rapport wordt gezegd, dat het geheele inwendige ruim van het schip van deszelfs buitengewoon sterke en goede bevestiging getuigde;

4°. Dat blijkens de expertise, de dato 11 Augustus 1851, bevonden is, dat twee tusschen deks balken waren afgebroken en verscheidene banden losgewerkt, ja zelfs dat de balkwegering van voren was gebroken, eenige knieën ontzet en gebroken en verscheidene bouten van dezelve waren uitgewerkt, al hetwelk ook door die experten aan niets anders dan aan het zwaar werken van het schip, gedurende het slechte weder, is toegeschreven;

5°. Dat in geen der rapporten wordt gesproken van het

verrot of vermolmd zijn van het houtwerk, zoo dat het breken van balken en knieën moet worden toegeschreven aan de doorgestane stormen, en niet geacht kan worden het gevolg te zijn van eigen bederf en zulks te minder daar het tusschen partijen in confesso is, dat het schip, na de afkeuring en na het ondergaan van vertimmeringen, niet alleen eenige reizen van en naar havens van Zuid-Amerika, maar zelfs eene reis naar Liverpool heeft gedaan, welke laatste reis, om het onvoldoende der reparatiën, welke het had ondergaan, wel met groot gevaar gepaard schijnt geweest te zijn, doch die toch gelukkig is volbragt, terwijl het toen nog te Liverpool is verkocht voor *f* 36,000, hetgeen almede het denkbeeld ten eenemale uitsluit, dat het schip onzeewaardig zou geweest zijn;

6°. Dat ook de verklaring van den ten verzoeke der verw. gehoorden getuige, den 2den stuurman Wagtendonk (waardoor het gemis zijner onderteekening der scheepsverklaring als aangevuld kan worden beschouwd) geenszins van eenig gebrek of eigen bederf melding maakt en bepaaldelijk behelst, dat naar zijn oordeel het schip, bij het aanvangen der reis, in goede orde was en behoorlijk gecalfaat, en dat geen lek op de reis naar New Castle is ondekt geworden;

Dat de beide hier voren gemelde rapporten van benoemde beëedigde personen, in verband met de beëedigde scheepsverklaring en de zoo even aangehaalde omstandigheden bij den regter geen twijfel overlaten, of de toestand, waarin de Petrus zich te Rio Janeiro bevond, moet beschouwd worden als een gevolg der zeeëvenementen en geenszins van eigen bederf;

Dat, vermits dit een en ander bepaaldelijk, zoo door de deskundigen en geloofwaardige ooggetuigen van dien toestand, bereids is opgegeven, er geene termen bestaan, om als nog eenig onderzoek van deskundigen te bevelen (gelijk dit door de verw. slechts *zóó noodig* is verlangd), vermits dat onderzoek alleen volgens de aangehaalde stukken, en zonder de nadere beschouwing van het schip zelve zoude moeten plaats hebben, en dus geen nieuw of meerder licht over de zaak zoude kunnen verspreiden.

O. ten aanzien der tweede vraag:

Dat de kosten van herstelling der schade aanvankelijk zijn gecalculeerd meer of minder te zullen bedragen eene som van *f* 40,002.30, met welke opgaaf de benoemde experten N. C. Gronnebeck en Jh. T. Matthiesen, zich slechts in zoo verre hebben vereenigd, dat zij die raming eerder te laag als te hoog hebben geacht, uit hoofde der onzekerheid van dat alles, wat bij eene vertimmering nog bevonden kon worden herstelling te vereischen;

Dat die weinig bepaalde taxatie den Kapitein aanleiding heeft gegeven, om alvorens in eene vreemde haven tot zoo beduidende herstelling over te gaan, een nader naauwkeurig onderzoek van deskundigen aan te vragen en eene opgave der vermoedelijke kosten te verlangen, tot welken maatregel ook de voorzigtigheid hem gebood over te gaan;

dat bij dit onderzoek, hetwelk op den 11 Augustus 1851 plaats heeft gehad, meer uitvoerig dan vroeger, de schade van kapitale bestanddeelen van het schip is vermeld, en de herstellingskosten op 20 à 30 Conto's zijn geschat, en zulks nog onder de bepaalde reserve voor nader te ontdekken noodzakelijke reparatiën, waarvan het bedrag op 20 à 24 Conto's werd geraamd;

Dat daargelaten, dat het beloop dier herstellingen alzoo reeds meer dan drie vierde der waarde van het schip beliep, en alzoo regt en aanleiding gaf om ten aanzien der verw., het door hen verzekerd schip als afgekeurd te beschouwen, die afkeuring nog en wel voornamelijk is gegrond op den aard der vereischte reparatiën, welke naar het oordeel der laatst benoemde deskundigen niet zonder droog dok of scheepshelling (zoodanige er geen te Rio Janeiro aanwezig was) gedaan konden worden, als ook om de vrees voor het verloren gaan van het schip door de deining, welke vrees te sterker was, vermits die deskundigen verklaard hebben met grond te vermoeden, dat ook de voorsteven uit het schip gesloopt zoude moeten worden;

Dat de verw. de afkeuring, welke voor den Nederlandschen Consul te Rio Janeiro op den 13 Augustus is uitgesproken en

waarna de openbare verkoop heeft plaats gehad, wel als onregtmatig en onwettig hebben bestreden, maar ingebreke zijn gebleven, daarvoor aannemelijke gronden aan te voeren;

Dat toch niettegenstaande de vrij lange duur van dit geding, zij geene bewijzen schijnen te hebben kunnen vinden om aan te toonen, dat in strijd met de verklaring der beide beëedigde en onbesprokene Hollandsche Zeekapiteins, de reparatiën, zoo als die gedaan moesten worden, daar ter plaats wel konden geschieden, óf dat hunne vrees voor het verloren gaan van het schip door de deining, hersenschimmig was te noemen;

Dat zij zich ook min juist beroepen op de aanvankelijke taxatie der herstellingskosten, waarbij wel is waar eene mindere som voor dezelve werd geraamd, dan waarop die later zijn begroot, maar waarbij tevens eene zeer rekbare reserve door twee der experten is gevoegd;

Dat ten processe ook niets het opgeworpen vermoeden wettigt, als of die afkeuring om valsche redenen, van wege de E. en in zamenspanning met anderen, ten nadeele der Assuradeuren, zou zijn geprovoceerd geworden;

Dat dit vermoeden niet alleen is onbewezen, maar zelfs ten eenemale onaannemelijk, omdat de E. die geene eigenaars, maar slechts boekhouders van den Petrus waren, geen belang hadden, om geld in plaats van een schip te bekomen, terwijl ook de Kapitein en de Heeren Wijlep en C°., op welke dan het vermoeden zoude rusten de hand geleend te hebben tot het doen afkeuren van het schip, veeleer belang hadden bij de vertimmering en het behoud van het schip dan bij eene afkeuring; de eerste omdat hij dan zijn schip niet verloor en de tweede, omdat de aanzienlijke sommen, voor de vertimmering vereischt, die door hunne handen zouden gaan, hun het uitzigt gaven op veel grooter voordeel dan zij bij eene afkeuring konden behalen;

Dat buitendien de E., juist ter voorkoming dier afkeuring, blijkens hunne correspondentie het geopend crediet uit eigene beweging aanmerkelijk hebben verhoogd, ofschoon zij die afkeuring daarbij als wenschelijk voor de Reederij voorstellen,

hetgeen bij het onzekere der positie van het schip en de onbekendheid met de schade bij hen niet misbillijkt kan worden;

Dat overigens de E. hierbij altijd voorop hebben gesteld, dat de Kapitein als op de plaats van het ongeval tegenwoordig zijnde, in deze naar omstandigheden moest handelen, hetgeen juist dezen, die zijne verantwoordelijkheid wenschte te dekken, aanleiding heeft gegeven, om het laatste onderzoek van deskundigen te provoceren;

Dat tegen de regelmatigheid der afkeuring ook niets kan afdoen de omstandigheid, dat het schip te Liverpool eene vrij aanzienlijke som heeft opgebragt, omdat dit in verband staat met de plaats van den verkoop, waar geschikte gelegenheid tot min kostbare vertimmering bestaat, en de geringe prijs daartegen, die het schip te Rio Janeiro heeft opgebragt, ten bewijze kan strekken, dat het aldaar niet meer waard was en teregt is afgekeurd;

Dat ook de afkeuring niet onwettig is te achten, daar toch dezelve niet berust op eene gepretendeerde regtsmagt van den Consul, maar slechts door deze is bekrachtigd op de eenstemmige verklaring van twee beëedigde deskundigen, na welker uitgebragt rapport, de onvaarbaarheid van het schip als wettig bewezen moet worden aangenomen.

O. ten aanzien der derde vraag.

Dat de verw. nog hebben aangevoerd, dat de afkeuring niet voor hunne rekening gebragt zoude kunnen worden, aangezien zij bewerkt zoude zijn in strijd met den door hen aangenomen last om te repareren, voor de voldoening van welke herstellingen zij zich zelfs onbepaald verbonden zouden hebben.

O. dat de verklaring der verw., de dato 30 Junij 1851, geenszins als eene bijzondere stellige lastgeving aan de E. is te beschouwen, om onder alle omstandigheden, de schade te doen herstellen, maar eene bloote aanneming bevat om twee derden van het bedrag van de wissels, die casu quo tot betaling der vertimmeringskosten zouden getrokken worden, pro rato van de door ieder der verzekeraars geteekende som te voldoen, eene aanneming, die blijkbaar is geschied met het oog op art. 655 W. v. K., 2de zinsnede.

O. dat daaruit volgt, dat bij het niet bestaan eener bepaalde lastgeving, om tot een onbepaald bedrag der kosten, de reparatiën te doen, de E. niet onregtmatig hebben gehandeld, en niets de verw. kan ontheffen van de gevolgen der plaats gehad hebbende afkeuring, die zoowel op grond van het te hoog beloop der kosten, als het gevaarlijke en ondoenlijke der vereischte herstellingen, overeenkomstig het oordeel der beëedigde deskundigen is uitgesproken.

O. ten aanzien van de vierde vraag.

Dat de verw. bij hunne dingtalen wel hebben beweerd, dat op de schaderekening onkosten ten hunnen laste zouden zijn gebragt, die door hen niet gedragen behoeven te worden, zonder daarbij in eenige speciale ontwikkeling te treden, doch voor het eerst bij pleidooi hebben te kennen gegeven, dat zij daaronder verstonden de post van R 1061, 922 voor aandeel in de kosten na de afkeuring gevallen;

Dat wel is waar in het algemeen naar regten, de betrekking en verpligtingen van den verzekeraar tot den verzekerde bij abandonnement van het verzekerde, (waarmede de afkeuring van een schip moet worden gelijkgesteld), ophouden, zoodat eerstgenoemde niet meer aansprakelijk gesteld kan worden, voor onkosten, door of van wege den verzekerde na het abandon gemaakt; edoch dat dit algemeen beginsel ten deze min juist wordt ingeroepen, tot bestrijding van de bedoelde post;

Dat toch, ofschoon het schip op den 13 Aug. 1851, onvaarbaar verklaard en afgekeurd is geworden, de pligt des schippers niet alleen, maar ook het belang der verzekeraars gebiedend vorderde, dat hetzelve van dien dag af tot aan den verkoop toe werd bewaakt, en tegen roof en diefstal beveiligd, zoodat de aanhouding der equipage tot op dien verkoop noodzakelijk was, weshalve ook hunne gagiën, gedurende dien tijd als kosten van bewaking en verzorging van schip en tuig teregt in rekening is gebragt, en van de opbrengst is afgetrokken, terwijl de mede afgetrokken reiskosten van het scheepsvolk beschouwd moeten worden als een gevolg der overkomene zeeramp, waarvoor de verw. aansprakelijk zijn, en daarom dan

ook aan de verzekeraars in rekening gebragt kunnen worden, door het beloop derzelven van de opbrengst van het schip af te trekken.

Gezien artt. 249, 637, 644 W. K., art. 56 R.

Regtdoende in het eerste Ressort.

Veroordeelen de verw. om tegen behoorlijke kwijting en doorhaling hunner handteekeningen op de polis aan de E. te voldoen, de door ieder hunner geteekende som, onder aftrek van ieders aandeel in het overschot, uitmakende $82\frac{61}{80}$ pCt. enz.

Aldus gewezen te Amsterdam den 1 Julij 1857, door Mr. A. Brugmans, A. C. Cosman, L. H. Kuhn.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 10 Junij 1858.

Het Hof van N. Holland.

O. ten aanzien der daadzaken, dat bij polis van 5 Februarij 1851, tegen de risico daarin vermeld, de app. aan de geïnt. verzekerd hebben zoodanige sommen, als waarvoor door ieder hunner op de polis geteekend is op het casco met al deszelfs toebehooren (except de uitrusting enz.) van het schip genaamd Petrus, gevoerd door Kapitein A. Stokvliet, en zulks voor eene reis van het Nieuwe Diep en alle circumjacentiën van dien af tot Manilla, met vrijheid de rivier de Tijne of Newport aan te doen, om aldaar te laden; zijnde bij gemelde polis het casco voornoemd door partijen op ƒ 80,000 getaxeerd met bepaling, dat die waarde de basis zoude zijn van de regeling bij eventueele schade;

dat het schip, blijkens het scheepsjournaal op 8 Februarij 1851 in goeden staat uit het Nieuwe Diep vertrokken, en na inname van eene lading steenkolen op den 21 Februarij daaraan volgende naar Manilla gezeild is; dat de reis tot op 8 April 1851 zonder eenig ongeval is voortgezet, dat vervolgens het schip met hevige stormen te kampen heeft gehad en onderanderen een zwaar lek bekomen; dat na vergeefs getracht te hebben daarin door pompen te voorzien, de schipper na gehouden scheepsraad besloten heeft naar Rio de Janeiro als noodhaven te stevenen; dat het schip nogmaals met vliegenden

storm en hevige winden te worstelen heeft gehad, en na bekomene schade ook aan tuigagie, zijnde onder anderen de ezelshoofden der groote en fokkemast gebroken, op 21 April 1851 te Rio de Janeiro is binnengeloopen; dat de Kapitein daags na zijne aankomst aldaar, overeenkomstig de voorschriften der wet, eene scheepsverklaring heeft afgelegd en scheepsprotest doen opmaken; dat op zijn verzoek de Nederlandsche Consul aldaar om de schade van gemeld schip op te nemen, drie deskundigen heeft benoemd, welke bij hun rapport dd. 23 April 1851, onmiddelijk de lossing van het vaartuig aanbevolen hebben, ten einde hun onderzoek behoorlijk te kunnen voortzetten, vermits zij gewaar geworden waren, dat in het onderruim bij de kiel, het water in aanmerkelijke mate inliep, en ondekt hadden, dat eenige bouten los waren, zoodat het lek zich tamelijk diep onder het water bevond; dat na de plaats gehad hebbende lossing op verzoek van den schipper andermaal drie deskundigen zijn benoemd, ten einde de schade op te nemen en te taxeren;

dat bij hun rapport van 10 Junij 1851 door een hunner de reparatiën op R. 27,352,000 begroot zijn, terwijl de beide overigen zich met die taxatie in zoo verre vereenigd hebben, dat zij dat bedrag om de onzekerheid, wat onder de vertimmering nog gevonden kon worden eer te laag, dan te hoog beschouwden;

dat, nadat de geïnt. in overeenstemming met de app. aan den schipper ter bestrijding der herstellingskosten, een crediet van *ƒ* 50,000 geopend hadden, hetwelk later tot *ƒ* 70.000 verhoogd is geworden, de voornoemde Consul op verzoek van den schipper andermaal twee Hollandsche Zeekapiteins benoemd heeft, ten einde de gesteldheid van het schip en de schade naauwkeurig op te nemen, alsmede de reparatiekosten te begrooten, des noods na inwinning van het oordeel van twee door hem aangewezene scheepstimmerlieden;

Dat deze deskundigen bij hun rapport van 11 Augustus 1851, in het breede de herstellingen, welke het schip zoude moeten ondergaan, opgegeven hebben, terwijl zij van oordeel waren, dat de te bewerkstelligen reparatiën, bij gebrek van een

24*

droogdok of scheepshelling te Rio de Janeiro, aldaar niet geschieden konden op eene wijze, dat het schip weder in volmaakten staat gebragt werd, en dat wel te minder, indien zoo als zij met grond vermoedden, ook de voorsteven uit het schip gesloopt moest worden, of dat er bij het openmaken van het schip onder water, hetgeen zeer gevaarlijk was, meer schade ontdekt werd, waarvoor zij vreesden en waaruit het verloren gaan van het schip bij bestaande deining te duchten zoude zijn;

dat onverminderd de enorme reparatiekosten, die zij, ook na zamenspreking met de beide gemelde scheepstimmerlieden minstens op 50 conto's de Reis begrootten, zij onder alle deze omstandigheden het raadzaam achtten, dat in het belang van allen het quaestieuse schip afgekeurd en aan de meestbiedenden verkocht werd; dat dien ten gevolge het vaartuig door den meergemelden Consul op 13 Augustus 1851 onvaarbaar verklaard en op 22 Augustus daaraan volgende voor R. 15,490.000 in het openbaar verkocht is, zoodat na aftrek der onkosten, en met bijvoeging van *ƒ* 6.41 om te sluiten, daaruit voor de geïnt. een schade zoude zijn ontstaan van $82\frac{67}{100}$ pCt., waarvan zij de vergoeding van de app., ieder naar gelang van de door hen respectievelijk geteekende som gevorderd hebben; dat deze geweigerd hebbende aan die vordering te voldoen, te dier zake tusschen partijen voor scheidslieden geprocedeerd is;

dat bij arbitrale uitspraak dd. 1 Julij 1857, op de gronden daarin in het breede vermeld der geïnt. vordering is toegewezen, en de app. in de kosten van het geding zijn veroordeeld;

dat de app. van deze uitspraak in hooger beroep zijn gekomen, en tot bestrijding van dezelve bij memorie van grieven hebben aangevoerd en ontwikkeld de volgende vier stellingen, als:

1°. dat de afkeuring van het quaestieuse schip niet aan de uitgestrektheid van de op de verzekerde reis bekomen schade, maar veeleer aan eigen gebrek of bederf toe te schrijven is;

2°. dat daarenboven die afkeuring op onwettige en onregelmatige wijze heeft plaats gehad;

3°. dat de afkeuring in geen geval ten laste der assuradeurs kan komen, nadat deze aan de geïnt. den last gegeven hadden

tot het doen der noodige reparatiën, en daartoe de middelen hadden verstrekt;

4°. geheel subsidiair, dat in het eigen stelsel der geïnt. de schaderekening onjuist is, terwijl de app. eindelijk nog aangemerkt hebben, dat geene der in eersten aanleg bij repliek door de geïnt. gesubordonneerde subsidiaire genomen conclusiën, (casu quo die in appel herhaald mogten worden) voor toewijzing vatbaar zijn;

dat de app., na in eene breedvoerige ontwikkeling van ieder der voormelde punten, ten betooge van de gegrondheid daarvan getreden te zijn, geconcludeerd hebben, dat het den Hove behagen moge om, met tenietdoening van de voormelde arbitrale uitspraak, zoo noodig na voorlichting van deskundigen, omtrent zoodanig punt als bij conclusie van antwoord in eersten aanleg geformuleerd is, of als het Hof goed mogt vinden nader te omschrijven, de geïnt. niet ontvankelijk te verklaren in hunne ter eerster instantie zoo wel primaire als subsidiaire conclusiën, immers enz.

dat bij memorie van antwoord de geïnt. de drie eerste hier boven gemelde stellingen der app. in het breede bestreden, en de ongegrondheid daarvan beweerd hebben, terwijl omtrent het subsidiaire sustenu der app. te weten, dat de ingeleverde schaderekening onjuist zoude zijn, zij geïnt. aanmerken, dat op een bedrag van *f* 66,270, partij alleen eene post van *f* 414,49 betwist; dat zij geïnt., voor het geval dat het Hof zich met het vonnis a quo niet vereenigen mogt, als nog hunne in eersten aanleg genomen conclusiën blijven inhaereren, gewijzigd als in voege hierna vermeld: concluderende zij alzoo tot afwijzing van der app. conclusiën en voorts primario tot bevestiging van het vonnis waarvan appel, zoo noodig na voorlichting van het Hof door deskundigen, na kennisneming van de processtukken en verhoor van partijen, omtrent de vraag of de aan het schip overgekomen schade niet, in plaats van aan eigen bederf, aan zeeëvenementen toegeschreven moet worden, en geheel subordinaat, voor zooverre het Hof mogt oordeelen, dat de post van R. 1061,922 Nederl. c[t]. *f* 414,49 ten onregte aan

de geïnt. bij het vonnis a quo toegewezen is, tot bevestiging van hetzelve ten bedrage van ƒ 65,840, volgens bijgaande berekening, uitmakende over ƒ 80,000, 82$\frac{3}{10}$ pCt., en voor het geval het Hof de app. bevoegd mogt oordeelen, om alsnog der geïnt. verdere subordinate conclusiën te betwisten, en aannemende, dat geïnt. schade geleden hebben, vallende binnen de overeenkomst met de app., nogthans van oordeel mogt zijn, dat aan de geïnt. het bij het vonnis a quo als voormeld verminderd bedrag ad ƒ 65,840 niet toekomt wegens het afgekeurde schip, alsdan wegens het niet afgekeurde schip, ten bedrage van het gezamentlijk beloop van de getaxeerde schade van ƒ 75,000, onder korting van $\frac{1}{3}$ en alzoo ƒ 50,000 immers van R. 27,352,000 of ƒ 41,000 onder korting van $\frac{1}{3}$ en alzoo ƒ 27,334, met de ten laste van hetzelve komende particuliere kosten, ingevolge de overgelegde subordinate schaderekening, en alzoo ten beloope van 68$\frac{26}{100}$ pCt. of 39$\frac{17}{40}$ pCt. over de door ieder geteekende som, en voor zooverre het Hof daarop voorkomende posten oordeelen mogt niet te kunnen toelaten tot zoodanig ander bedrag, als hetzelve zal vermeenen te behooren, alles in subordinate volgorde, en zoo noodig na de voormelde voorlichting; en dat de app. alzoo zullen worden veroordeeld om pro rato van de door ieder van hen geteekende som aan de geïnt. tegen behoorlijke kwijting te betalen, hun aandeel in het door het Hof vast te stellen bedrag der totale te vergoeden som met de renten enz.

En alsnu in regten.

O. dat de eerste stelling door de app. bij memorie van grieven aangevoerd, zich hoofdzakelijk oplost in het beweren, dat de geïnt. hadden behooren te bewijzen, dat de geheele schade het gevolg is van zeeramp, dat de kosten tot herstel dier schade meer dan $\frac{3}{4}$ der waarde van het schip bereikten, en dat op die kosten de afkeuring berust; dat niet alleen dit bewijs niet is geleverd, maar dat uit de geproduceerde correspondentie, uit de processenverbaal der gehouden bezigtiging en uit den aard der noodig geachte reparatiën in verband met de ondervonden zeeëvenementen blijkt, dat de noodzakelijkheid

tot het doen van zoo groote herstellingen de afkeuring zoude wettigen (zoo zij er was) het gevolg is geweest van eigen gebrek.

O. dienaangaande dat ten processe consteert, ook door de erkentenis van de app. zelven, bij hunne schriften in appel herhaald, dat het schip schade heeft geleden ten gevolge van zeeëvenementen, waartegen door de app. verzekerd is, dat de geïnt. derhalve ter zake van die schade eene vordering hebben tegen de app.; dat wanneer de app. tegen over de in het algemeen consterende daadzaken van ondergane zeeramp, en van daarop en daardoor geledene schade het beweren stellen, dat de geconstateerde schade niet geheel aan zeeëvenementen, maar ten deele aan eigen gebrek te wijten is, op hen de last rust, dat beweren te bewijzen.

O. dat dit bewijs door de geïnt. niet is geleverd.

O. toch wat aangaat hun beroep te dien opzigte op de overgelegde correspondentie:

1°. dat het vermoeden door Wijlep en C°. in hunnen brief aan de geïnt. van 22 April 1851 uitgedrukt, dat deze, daar het schip reeds jarig is, welligt ongenegen zouden zijn tot groote herstellingen, behalve dat daarin geen bewijs ligt van het feit, dat het schip eigen gebreken heeft, daarenboven niet meer oplevert, dan eene ongestaafde opinie van de briefschrijvers, over den toestand van het schip;

2°. dat de brief van den gezagvoerder van het schip aan de geïnt. van 11 Mei 1851, al houdt hij eene opgave in van gebreken van het schip, geen spoor inhoudt van eenige erkentenis van dien gezagvoerder, dat die gebreken het gevolg zijn van eigen gebrek, en niet van de ondergane zeeëvenementen, daargelaten nog de vraag, of al bevatte de brief zoodanige erkentenis, daaruit het quaestieuse bewijs zou kunnen worden afgeleid;

3°. dat de brief van de geïnt. zelven aan Wijlep en C°. van 4 Julij 1851, wel verre van eenige erkentenis te bevatten van eigen gebreken, waarmede het schip zoude zijn behebt geweest, integendeel de hoop uitdrukt, dat de reparatie zal medevallen, juist uithoofde van de hechtheid van het schip, ook ten ge-

volge van vroeger ondergane belangrijke reparatiën; terwijl zoodanige erkentenis, waartoe ook de voorafgegane brieven van Wijlep en C°. en van den Kapitein geene aanleiding gaven, onmogelijk kon worden afgeleid uit de zeer algemeene bewoordingen door de geïnt. gebezigd, waar zij spreken van een plaatselijk gebrek, dat nu en dan valt op te ruimen, vooral wanneer een schip onder storm of zeeramp een lek bekomt, als wanneer de zeeschade nog eenigzins door bijkomende verbetetering wordt verzwaard;

O. dat het beweerde eigen gebrek evenmin bewezen wordt door de verslagen der deskundigen.

O. toch, dat het eerste verslag uit zijn aard onvolledig, daar de deskundigen zelven voor eene behoorlijke expertise de lossing noodig achten, daaromtrent tot geenerlei resultaat kan leiden.

O. dat in het tweede verslag de geconstateerde bevinding van buitengewone sterkte en goede bevestiging van het binnendeel, een vrij sterk tegenbewijs oplevert tegen het beweren van eigen gebrek, maar dat ook dit verslag niet kan gezegd worden de schade behoorlijk te constateren, hoezeer het ter ontzenuwing van het beweren van eigen gebrek hoogst opmerkelijk is, dat, terwijl het scheepsjournaal onder de dagteekening van 12 April 1851 constateert eene zware lekkagie voor in den boeg, het hier bedoelde verslag juist de ontblooting beveelt van de bestanddeelen des boegs, ten einde zich van den toestand der inhouten te kunnen overtuigen, waarvan de experten de noodzakelijkheid tot meer uitgestrekte vertimmering doen afhangen.

O. dat het derde verslag, waarbij de schade volledig geconstateerd is, evenmin het bewijs levert van eigen gebrek als oorzaak dier schade; dat toch de splitsing, die de app. voorgeven in dat verslag gemaakt te worden, tusschen de schade die van zeeramp en de schade die van daaraan vreemde oorzaken het gevolg is, bij eene onbevangene beoordeeling van het verslag daarin niet te vinden is, vermits, wanneer ook de experten bij enkele elementen van schade de verklaring voegen, dat zij het

gevolg zijn van zeeëvenementen, uit hun stilzwijgen ten opzigte van de oorzaak van andere elementen van schade, mede door hen opgenoemd, nog geenszins de gevolgtrekking kan worden afgeleid, dat die elementen eigen gebrek tot oorzaak hebben, en die gevolgtrekking hier te minder juist is, omdat de experten verklaren, dat zij het herstel van die bestanddeelen der schade, waarvan zij de oorzaak in het midden laten, noodig achten, om het schip weder in zijn verband te brengen en digt te maken; eene verklaring die leiden moest tot het aannemen van zeeramp, als oorzaak ook van die bestanddeelen der schade, daar het schip, blijkens de ten processe consterende feiten juist uit zijn verband gebragt en lek geworden is door het zware werken gedurende het doorgestane stormweder.

O. dat, wanneer noch de correspondentie, noch de te Rio de Janeiro gehouden expertises het bewijs opleveren, dat de schade niet geheel het gevolg is van zeeëvenementen, dat bewijs nog veel minder kan voortvloeijen uit den aard der noodig geachte reparatiën in verband met de ondervonden zeeëvenementen.

O. dat de geïnt. daaronder verstaan, dat de geconstateerde zeeëvenementen aan een schip, dat zich in behoorlijken staat bevindt, niet kunnen veroorzaken de schade, die aan de Petrus is waargenomen, evenmin als zij de herstellingen noodzakelijk kunnen maken, die aan dat schip noodig werden geacht; uit welke stellingen de geïnt. de gevolgtrekking afleiden, dat derhalve de schade ten deele het gevolg is van eigen gebrek.

O. intusschen dat die gevolgtrekking moet falen, zoodra gelijk hier het geval is de stellingen, waaruit zij wordt afgeleid, zijn onbewezen, daar zij berusten op ongejustificeerde technische motieven, geput uit de kennis en wetenschap, hetzij van de app. zelven, hetzij van door hen onderhands geraadpleegde deskundigen.

O. dat de vraag, of er termen zijn, om de even bedoelde stellingen, overeenkomstig het verlangen, door de app., voor zoo veel des noods, bij hunne conclusiën in appel uitgedrukt, als nog aan het onderzoek van deskundigen te onderwerpen,

ontkennend moet worden beantwoord, vermits van zoodanig onderzoek geen bevredigend resultaat te verwachten is.

O. immers dat het voor deskundigen welligt mogelijk zou zijn, om met de middelen, welke een wetenschappelijk debat aan de hand geeft, een bepaald gevoelen te hebben over de quaestieuse stellingen, maar dat het voor hen ondoenlijk mag geacht worden, om, — waarop het hier aankomt, — ad evidentiam juris uit te maken niet alleen, dat de geconstateerde schade niet geheel is geweest het gevolg van de ondervonden zeefortuinen, maar dat zij ten deele is het gevolg van eigen gebrek, waarbij dan nog bovendien zou vereischt worden, zal het onderzoek tot iets kunnen leiden, eene duidelijke en op in regten aannemelijke bewijsgronden steunende schifting van de elementen der schade, die aan de eene of aan de andere oorzaak moet geweten worden, eene schifting, waarvan de mogelijkheid met regt mag betwijfeld worden.

O. dat tot het bedoelde onderzoek te minder termen aanwezig zijn, omdat daaraan a priori in den weg staat het gewigtige vermoeden, dat het schip, vóór de beloopen zeeëvenementen, hecht en sterk was, en met geen eigen gebrek behebt, resulterende dat vermoeden, gelijk te regt bij het vonnis a quo is overwogen, uit de hooge waarschijnlijkheid niet alleen, dat het schip bij zijn vertrek van hier in zeewaardigen toestand was, maar ook en vooral uit de ten processe consterende feiten, dat het schip de reis van hier naar New-Castle heeft volbragt, zonder dat eenig lek of het gebroken zijn van kapitale stukken is ontdekt, vervolgens met volle en zware lading de reis naar Manilla gedurende zeven en veertig etmalen heeft voortgezet, zonder dat eenig lek of gebrek is bevonden, en dat daarentegen onmiddelijk *na* de beloopen stormen het schaden heeft ondergaan.

O. alzoo dat de eerste stelling door de app. als grief tegen het vonnis a quo aangevoerd, is ongegrond.

O. wat de tweede stelling der app. betreft, dat al hetgeen in de ontwikkeling daarvan betrekking heeft tot den ongeoorloofden invloed, dien de geïnt. op de afkeuring zouden heb-

ben uitgeoefend, tot de valsche voorgevens van Wijlep en C°., waarop de afkeuring zou hebben berust, geheel kan worden voorbijgegaan, als berustende op de vooronderstelling, dat de afkeuring zou zijn geweest het gevolg eener zamenspanning, waarin dan met de geïnt., de gezagvoerder van het schip, de firma Wijlep en C°., de Consul-Generaal Wijlep en de door dezen in het werk gestelde experten zouden moeten hebben gedeeld, eene veronderstelling op goede gronden bij het vonnis a quo wederlegd.

O. dat veeleer hier alles aankomt op de vraag, of het ten processe blijkt, dat de getaxeerde reparatie-kosten meer dan ¾ van de waarde van het schip, en alzoo meer dan ƒ 60,000 hebben beloopen, waarom het schip ten aanzien der verzekeraars als afgekeurd moest gelden.

O. dat die vraag bevestigend moet worden beantwoord, zoowel op grond der juiste motieven dienaangaande in het vonnis a quo vervat, als ook, omdat de app., bij hunne pogingen tot verzwakking van de geloofwaardigheid der taxatie op ƒ 75,000, door de twee Hollandsche zeekapiteins, die het derde verslag hebben uitgebragt, uit het oog verliezen, dat deze benoemd en beëedigd waren, om zoowel den staat van het schip op te nemen als om de herstellings-kosten te begrooten; dat hun wel twee scheepstimmerlieden waren aangewezen, wier oordeel zij des noods konden inwinnen, maar dat zij niettemin bleven degenen, wier uitspraak de grondslag moest zijn voor de beslissing omtrent de afkeuring van het schip; dat nu die uitspraak heeft geleid tot eene taxatie der reparatie-kosten, op meer dan ¾ van de waarde van het schip; dat zij was gemotiveerd, zelfs wat betreft de afwijking der experten van het oordeel der door hen geraadpleegde scheepstimmerlieden; en dat bij gevolg de taxatie op die wijze door beëedigde deskundigen gedaan wettiglijk kon strekken tot grondslag van de daarop gevolgde afkeuring, die zelve alzoo op wettige en regelmatige wijze is geschied.

O. dat bij dit oordeel over de geldigheid der afkeuring, de tegenspraak der app. van de beweerde onuitvoerlijkheid der re-

paratiën te Rio de Janeiro bij gebreke van droogdok of scheepshelling geen punt van onderzoek zou behoeven te zijn.

O. intusschen, dat ook die tegenspraak ongegrond is, dat immers niet betwist is, en uit de beëedigde verklaring der ten verzoeke van een der app., voor een door de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam gecommitteerden Regter op 26 Sept. 1854, gehoorden getuige Lambertus van Wagtendonk, tijdens het binnenloopen van de Petrus te Rio de Janeiro, tweeden stuurman op dat schip, blijkt, dat aldaar geen drooge dokken zijn; dat nu én reeds uit de 2e te Rio gehouden bezigtiging van het schip, én uit de derde, én uit de verklaring van Wagtendonk resulteert, dat er reparatiën van onderen aan het schip noodig waren, dat het moest worden gekield, dat het daarvoor blijkens evengemelde verklaring noodig zou zijn geweest, bij gemis aan een droogdok, het schip op zijn kant te zetten, dat nu deze wijze van repareren van een groot schip,— gelijk Wijlep en C°. op 13 Augustus 1851 aan de geïnt. schreven, en ook door de verklaring van Wagtendonk en het derde verslag van experten wordt bewezen, — in de haven van Rio, waar men aanhoudend blootgesteld is aan zware deining en hooge zeeën, zelfs met het gevaar van het verlies van het schip moest gepaard gaan; tegen welke overtuigende blijken van de onuitvoerlijkheid van herstelling te Rio de app. alléén hebben doen gelden het beweren, dat aldaar gelegenheid is om een schip te kielen, zonder echter daarbij te beweren, veelmin te bewijzen waarop het aankomt, dat bij gebreke van droogdok, die reparatie zonder gevaar voor het behoud van het schip in quaestie kon plaats hebben.

O. ten aanzien van de derde stelling, bij memorie van grieven ontwikkeld, dat de gegrondheid daarvan afhangt, van de vraag of er blijkt van een bepaalden last door de app. aan de geïnt gegeven, om zonder bepaling van eenig bedrag van kosten, de vereischte reparatiën te laten doen, en van de aanneming van zoodanigen last door de geïnt., onder renuntiatie aan hun regt tot afkeuring, zoodra de reparatie-kosten meer dan $\frac{3}{4}$ van de waarde van het schip zouden beloopen;

O. dat bij het vonnis a quo te regt is beslist, dat er van zoodanigen last en van de aanneming daarvan door de geïnt. niet blijkt, en dat evenzeer te regt bij dat vonnis aan de verklaring van 30 Junij 1851 gegeven is het karakter eener bloote verbindtenis van de app., om casu quo te voldoen ⅜ van het bedrag der wissels, die voor de reparatie-kosten zouden worden getrokken.

O. dat de werking dier verbindtenis dus was gesubordonneerd aan het geval, dat gerepareerd zou worden, maar dat het al of niet besluiten tot de reparatie door de geïnt. zoo zeer was beschouwd geworden onafhankelijk van het geopend crediet, waarvan de app. ⅜ voor hunne rekening hadden genomen, dat zij onder dagteekening van 5 Augustus 1851 aan den gezagvoerder van het schip en aan Wijlep en C°. brieven rigtten, bepaaldelijk de strekking hebbende, om hen onder het oog te brengen, dat uit het geopend crediet door hen geene aanleiding moest genomen worden, om te repareren, wanneer dit niet strookte met het belang der reederij.

O. dat dan ook de redeneringen der app. tot staving hunner hier bedoelde stelling, allen berusten op een verondersteld karakter der verklaring van 31 Junij 1851, welke die verklaring, blijkens den duidelijken inhoud niet heeft, en op eene door de geint., onder renuntiatie van art. 717 K., aangegane verpligting, om onder alle omstandigheden en tot welk bedrag ook te repareren, van welke verpligting, terwijl van haar bestaan ten processe uitdrukkelijk zou moeten blijken, daarentegen geen spoor te vinden is.

O. eindelijk ten aanzien van de subsidiair in de memorie van grieven ontwikkelde vierde stelling, dat bij het vonnis a quo de bedenkingen tegen de schade-rekening gemaakt te regt als ongegrond zijn geoordeeld.

O. dat de app., niet tegensprekende, dat de bewaking van het schip tot op den verkoop in hun belang is geschied, en alzoo erkennende, dat de daaruit voortgevloeide kosten, waarvan zij het bedrag niet betwisten, voor hunne rekening komen, zoo zij hunne ongehoudenheid tot betaling dier kosten op grond

van overbodigheid der bewaking willen doen gelden, die overbodigheid hadden moeten bewijzen, maar nu zij dat bewijs niet geleverd hebben, tot de betaling gehouden zijn.

O. dat evenzoo het beginsel bij het vonnis a quo omtrent de reiskosten van het scheepsvolk aangenomen, volkomen juist is, en de app. ten onregte en in strijd met art. 412 K., beweren, dat die reiskosten niet ten laste van de Reederij komen, waarom zij dan ook als gevolg van den na de afkeuring bewerkstelligden verkoop van het schip, en dus als gevolg van de zeeëvenementen, die van de afkeuring de oorzaak waren, voor rekening van de app. moeten komen;

O. dat uit de voorafgaande beschouwingen in jure resulteert, dat het vonnis a quo wel en te regt is gewezen, de app. daarbij niet zijn bezwaard, en dat er evenmin termen aanwezig zijn tot het onderzoek van deskundigen, waarvan sprake is in der app. conclusie in appel, als tot de expertise omtrent de vraag, door de geïnt. bij hunne primaire conclusie van antwoord in appel geformuleerd; terwijl overigens ook der geïnt. subsidiaire conclusie bij memorie van antwoord genomen door de gave bevestiging van het vonnis a quo, waartoe de voorafgaande overwegingen in regten leiden, van zelven komen te vervallen;

Gezien, behalve de reeds aangehaalde wetsbepalingen, de art. 664 K., 52, 315, 586, N°. 4 en 56 van dat van Burgerlijke Regtsvordering;

Passerende de conclusiën van partijen, voor zooveel die strekken tot het bevelen van een onderzoek door deskundigen, mitsgaders de subsidiaire conclusiën der geïnt. in appel genomen;

En zich overigens vereenigende met de gronden en motieven van het vonnis a quo,

Bekrachtigt het vonnis enz.

No. 52.

(*) P. S. en Zoon.

c^a^.

De Haagsche Assurantie-Compagnie c. s.

De ondergeteekenden.

O. wat de feiten betreft.

Dat de verw. blijkens polis, d. d. 29 Maart 1851, met de E. of die zulks zoude mogen aangaan, eene assurantie hebben gesloten op de resto te verdienen vrachtpenningen van het schip Petrus, Kapitein A. Stokvliet, op de reis van New-Castle naar Manilla, ten bedrage van ƒ 11,000, welke dit schip op voorzegde reis gecalculeerd werd, en met onderling goedvinden werd getaxeerd en vastgesteld te zullen verdienen, na aftrek van gagiën en verdere onkosten, en voorts onder bepaling, dat zoo op eenig tijdstip gedurende die reis, in het geheel geen vracht gevende goederen of geene goederen vracht gevende tot concurrentie van de verzekerde som zich aan boord van het schip mogten bevinden, in dat geval het verzekerd beloop, hetzij voor het geheel, hetzij voor het ontbrekende, geacht zou worden verzekerd te zijn op het behouden arrivement van het schip in maniere en op conditië als vervat zijn in de polissen voor zoodanige verzekering ingerigt,

Dat uit een afschrift eener chertepartij te Londen op den 31 Jan. 1851, tusschen de E. en de firma Pinto Perez en Co. gesloten, in verband met een cognossement door den Kapitein Stokvliet, op 21 Feb. 1851 geteekend, blijkt dat de Petrus te New-Castle op de Tijne is beladen geworden met 657 ton en 400 Centenaars steenkolen naar Manilla tot de vracht van 27 Engelsche schellingen per ton met 5 pCt. avarij ordinair, uitmakende in Hollandsch Courant de som van ƒ 12,175.55;

Dat gemeld schip dadelijk na inname der lading uit New-Castle is vertrokken, en zijne reize zonder eenig ongeval tot op den 8 April heeft voortgezet, als wanneer in den namiddag de wind aannam en des avonds tot vliegenden storm overging, bij eene hooge moeielijke zee van voren, zoodat het schip in

de verschrikkelijke hooge en door elkander loopende zeeën, zwaar stampte, vreeslijk werkte en slingerde[1];

Dat op den 13 Augustus 1851, het schip, naar aanleiding van het hiervoren gemelde rapport van deskundigen, door den Nederlandschen Consul te Rio-Janeiro is onvaarbaar verklaard en in het openbaar is verkocht geworden;

Dat na dien verkoop, door de zorgen van den Kapitein, gelegenheid is gevonden, om van de lading 424 ton steenkolen van Rio Janeiro naar Manilla te vervoeren, welke hoeveelheid dan ook blijkens eene op den 28 Aug. 1851 gesloten chertepartij, in verband met het cognossement, op den 6 September daaraanvolgende te Rio Janeiro geteekend in het schip Victor zijn geladen, gevoerd door Kapitein Bridgen, in wiens plaats later als zoodanig James Perry is aangesteld, tot de vracht van 30 schellingen per ton en 5 pCt. kaplaken of avarij ordinair, terwijl voor het vervoer der resterende 233 ton, scheepsgelegenheid ontbrak, die daarom te Rio Janeiro zijn verkocht, over welke hoeveelheid de E. in overeenstemming met den afgelegden afstand slechts een vierde gedeelte der vracht hebben genoten, ten bedrage van £st. 82.11.4, zoodat met bijberekening der vracht ad 27 Schellingen per ton met 5 pCt. kaplaken over de verladene 424 ton de E. £st. 601.4 en dus tezamen £st.683.11.8 hebben verkregen, waarvan echter, na aftrek der vracht voor 424 ton, berekend als hier voren is gezegd ten bedrage van £st. 667.16 een overschot van £st. 15.15.8 of in Holl. Cour. de somma van ƒ 189,40 is verkregen, welk bedrag echter meer dan geabsorbeerd wordt door de berekende commissie, wegens het lossen, bevrachten en laden, der van Rio Janeiro naar Manilla vervoerde partij steenkolen, welke ƒ 206,27 heeft bedragen, zoodat er nog een te kort van ƒ 16,87 blijft bestaan:

Dat de E. poserende, dat hier alzoo meer dan totale schade op de vracht is ontstaan, en die schade beschouwende als een gevolg der zeeëvenementen, waartegen de verw. hen hadden verzekerd, bij conclusie van eisch hebben geconcludeerd, dat

---

[1] Zie verder omtrent de feiten tot op de afkeuring N°. 51.

de verw. door ons in het eerste ressort zouden worden veroordeeld, om ter zake der voormelde schade, aan de E. tegen behoorlijke kwijting en doorhaling hunner handteekening op de polis, te betalen de door hen verzekerde som van ƒ11,000 enz.

Dat de verw. daartegen hebben geposeerd, dat uit de processale stukken, en zoo noodig ook door het onderwerpen dier stukken aan het onderzoek van deskundigen, zoude blijken en bevestigd worden, dat zoo de op zee bekomene schade al aanleiding gegeven mogt hebben tot het aandoen van Rio Janeiro, de daar plaats gehad hebbende afkeuring van het schip (indien men die al eens als regelmatig en wettig kon aannemen) niet is te weeg gebragt door de uitgestrektheid der op de verzekerde reis bekomene schade, maar eerder aan eigen bederf en gebreken van het schip zelf zou moeten worden toegeschreven, zoo dat het gepretendeerd verlies niet ten laste der verw. kon komen;

Dat ook de gedane vordering noch door de polis noch door de schaderekening wordende geregtvaardigd, ook dus niet toegewezen zou kunnen worden, en diensvolgens hebben geconcludeerd, dat, zoo noodig na een onderzoek der stukken door deskundigen, omtrent de vraag, of, indien de beweerde afkeuring van het schip als regelmatig en wettig kan worden geacht, dezelve in plaats van aan de op zee ondervondene evenementen te worden toegeschreven, niet veeleer moet worden aangemerkt als door eigen gebreken van het schip veroorzaakt te zijn, de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk in hunnen gedanen eisch en genomen conclusie, immers enz.

Dat de E. bij conclusie van repliek hebben aangemerkt, dat de verw. geen grond hebben aangevoerd, om de waarachtigheid te betwijfelen van de aan het schip op de verzekerde reis overgekomen beschadiging door zeeëvenementen, noch van deszelfs inloopen dien ten gevolge te Rio Janeiro, en evenmin van deszelfs afkeuring en verkoop aldaar;

Dat zij ook geen grond hebben aangevoerd, waarom die afkeuring zoude zijn onwettig en onregelmatig;

Dat het eigenbederf, waarop de verw. zich beroepen, door niets wordt gestaafd en de afkeuring dan ook daarvan het gevolg niet is geweest, maar om het te hoog bedrag der kosten van herstel heeft plaats gehad;

Dat daarom de gevraagde expertise niet kan worden toegelaten;

Dat voorts de verw. niet hebben aangetoond, waarom de vordering door de polis of door de schaderekening niet zou zijn gejustificeerd;

Dat bovendien aan de verw. hunne conclusie niet kan volgen, bijaldien arbiters de verw. ongegrond oordeelende in hunne sustenuën, dat de E. niet zouden hebben geleden schade, vallende binnen de overeenkomst met de verw. gesloten, hen ook niet in alle hunne overige sustenuën gegrond oordeelen;

Dat immers in dat geval als dan aan de E., naarmate de verw. in die overige sustenuën ongegrond worden bevonden, óf een minder bedrag der schaderekening wegens het *afgekeurde* schip, óf wegens het *niet*-afgekeurde schip, het bedrag der gagiën en van het onderhoud van het scheepsvolk gedurende den tijd, dat het schip verpligt is geweest zich in de noodhaven Rio Janeiro op te houden, voor zoover die niet in avarij grosse komen, en hetgeen de vracht in avarij grosse draagt, benevens de uitgaven niet in avarij grosse gebragt, doch op de vracht hechtende behoort te worden toegewezen, of zoodanig ander bedrag als arbiters zullen oordeelen te behooren;

Dat de E. daarom, onder persistit bij hunne conclusie van eisch, subordinaat hebben geconcludeerd, dat de verw., voor het geval dat arbiters, hoezeer aannemende, dat de E. schade hebben geleden, vallende binnen de overeenkomst met de verw. gesloten, nogthans oordeelen, dat aan de E. het gevorderd bedrag niet kan worden toegewezen, naarmate voormeld zullen worden veroordeeld, om pro rato van de door ieder geteekende som, aan de E. te betalen, óf een minder bedrag der schaderekening wegens het *afgekeurde* schip, óf wegens het *niet*-afgekeurde schip, het bedrag van de gagiën en van het onderhoud van het scheepsvolk gedurende den tijd, dat het schip verpligt is geweest zich in de noodhaven Rio Janeiro op te

houden, voor zoover die niet in avarij grosse komen, en hetgeen de vracht in avarij grosse draagt, en de niet in avarij grosse gebragte doch op de vracht hechtende uitgaven, óf zoodanig ander bedrag als arbiters zullen oordeelen te behooren, alles in subordinate volgorde, zoo noodig na voorlichting en vaststelling der onderscheidene bedragen of voorlichting daaromtrent door deskundigen, mede na kennisneming van de processtukken en verhoor van partijen met interessen en kosten volgens conclusie van eisch;

Dat de verw. bij conclusie van dupliek, met inhaesie van hunne conclusie van antwoord, hebben beweerd, dat der E. subordinate conclusie onbestaanbaar is met de bevoegdheid en de roeping van arbiters en de wettelijke voorschriften in zaken van zeeassurantie, en uit haren aard onvatbaar is voor eenige toewijzing, en uit dien hoofde hebben geconcludeerd, tot niet ontvankelijk-verklaring der E. in hunne subordinate eisch en conclusie, immers enz.

Dat van wege de E., bij de mondelinge voordragt der zaak en wel bij den termijn van repliek, is verklaard, dat zij hunne vordering van *f* 11,000 verminderden tot op de som van *f* 7460, als uitmakende het *netto*-beloop der verzekerde vracht, zoodat met bijvoeging van 3 pCt. over de te veel geassureerde som van *f* 3540, bedragende *f* 106,20 onder korting van ½ pCt. den verw. competerende, ten beloope van *f* 88.50 hunne vordering op *f* 7548.50 werd gereduceerd.

O. dat alsnu in regten te beslissen zijn de volgende vragen,

1°. of de schade waarvan de E. de vergoeding vragen, moet worden toegeschreven aan zeeëvenementen, waartegen de verw. hebben verzekerd, dan wel aan eigen bederf van het schip Petrus, en of er termen bestaan, om wegens dat punt een verder onderzoek van deskundigen te bevelen?

2°. of de afkeuring van het schip te Rio Janeiro moet geacht worden, al dan niet regtmatig en wettig te zijn?

3°. of der E. vordering tot het bedrag, waarop dezelve, namens hen, bij pleidooi is gereduceerd, al dan niet voor toewijzing vatbaar is?

Zie omtrent de eerste en tweede vraag N°. 51.

O. ten aanzien der derde vraag.

Dat de E. primitief bij hunne conclusie van eisch, van de verw. gezamenlijk, overeenkomstig de door hen overgelegde schaderekening de voldoening van *f* 11,000 hebben gevorderd, zijnde het vol beloop der door hen verzekerde vrachtpenningen der Petrus, op de reis van New-Castle naar Manilla, edoch dat zij bij de conclusie van repliek, ofschoon bij hunne primaire vordering persisterende, subordinaat die hebben verminderd tot zoodanig bedrag als arbiters, volgens de daarbij aangewezene omstandigheden, zouden meenen te behooren, zonder echter op te geven tot *welk* bedrag zij hunnen primairen eisch verminderden;

Dat de verw. bij de mondelinge voordragt en wel bij den termijn van antwoord hebben beweerd, dat zoo de E. iets te vorderen hadden, het slechts zou zijn de *netto* vracht, die volgens usantie zou gelijk staan met twee derde der bruto vracht, als wordende gewoonlijk de gagie en het onderhoud van het scheepsvolk, die van de bruto vracht moeten worden afgetrokken, op een derde dier vracht gesteld;

Dat de E. zich bij de pleidooijen en wel bij den termijn van repliek met die beschouwingen van de verw. hebben vereenigd en hunne vordering hebben gereduceerd tot op de som van *f* 7460, zoodat eene som van *f* 3540 te veel was verzekerd geworden;

Dat de E. verder hebben beweerd, dat als noodwendig en wettig gevolg hiervan over gezegde som van *f* 3540, restorno moet plaats hebben der premie, welke naar luid der polis ad 3 pCt. door de verw. is genoten, bedragende alzoo de somma van *f* 106.20, onder korting echter van een half ten honderd dier som ad *f* 17.70, zoodat er per saldo *f* 88.50 overblijft, welke gevoegd bij het netto bedrag der vracht ad *f* 7460, uitmaakt eene som van *f* 7548.50, waartoe de E. als nu hunne vordering hebben verminderd;

Dat de deugdelijkheid der vordering der E. op grond van het overwogene, ten aanzien der beide hiervoren behandelde

vragen aangenomen zijnde, het beloop derzelve, na de vermindering van het gevorderd bedrag, door de overeenstemmende berekeningen van partijen als juist en erkend moet worden aangemerkt;

Dat daar de E. $\frac{1}{3}$ te veel hebben gevorderd, en de verw. alle betaling hebben geweigerd, de kosten ook gedeeltelijk behooren te worden gecompenseerd.

Gezien artt. 249, 253, 480, 635, 637, 664 Wetb. van Kooph., art. 56, B. Regtsv.

Regtdoende in het eerste ressort.

Bepalen de schadevergoeding door de verw. aan de E. verschuldigd, wegens de door hen verzekerde vrachtpenningen van het schip Petrus voor de verzekerde reis van New-Castle naar Manilla op de somma van ƒ 7548 enz.

Veroordeelen de verw. in twee derde en de E. in één derde der kosten van het regtsgeding enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam den 1 Julij 1857 door Mr. A. Brugmans, A. C. Cosman, L. H. Kuhn.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 10 Junij 1858.

Het Hof van N. Holland.

O. ten aanzien der daadzaken.

Dat bij polis van 29 Maart 1851, de app. met de geïnt. eene verzekering gesloten hebben op de netto te verdienen vrachtpenningen van het barkschip genaamd Petrus, gezagvoerder A. Stokvliet, op eene reis van New-Castle naar Manilla ten bedrage van ƒ 11,000, welke gemeld vaartuig op die reis met onderling goedvinden van partijen gecalculeerd werd te zullen verdienen na aftrek der gagiën en verdere onkosten;

Dat ten processe consteert, dat gemeld schip te New-Castle bevracht geworden is met eene lading steenkolen naar Manilla, voor eene vracht berekend in Hollandsch Courant van ƒ 11,000. Dat na de inname van gemelde lading het schip terstond vertrokken, en blijkens het scheepsjournaal tot 8 April 1851 niets bijzonders wedervaren is, dat echter in den namiddag van dien dag een vliegende storm opgestoken is, zoodat het schip zwaar

stampte en slingerde en later gebleken is, dat het een zwaar lek had bekomen.

Zie verder omtrent de feiten tot op de afkeuring het Arrest van het Hof onder N°. 51.

Dat na dien verkoop de Kapitein gelegenheid gevonden heeft om van de lading 424 ton steenkolen van Rio de Janeiro naar Manilla te vervoeren à 30 schellingen per ton, terwijl de overige 233 ton, uithoofde van gebrek aan scheepsgelegenheid te Rio verkocht zijn, over welke hoeveelheid de geïnt. in overeenstemming van den afgelegden afstand slechts een vierde van de vracht hebben genoten. Dat volgens eene door hen opgemaakte en in de stukken voorkomende berekening op de vracht niet alleen geen batig saldo, maar zelfs nog een te kort van *f* 16.67 bestond.

Dat de geïnt. poserende, dat hier meer dan totale schade op de vracht ontstaan is, en dat die schade een gevolg is van zeeëvenementen, waartegen de app. verzekerd hebben, van deze de voldoening der verzekerde som ad *f* 11,000, en wel van ieder het door hem geteekend bedrag gevorderd hebben, dat de app. de betaling hebben geweigerd, waarop tusschen partijen ter zake van meergemelde verzekering voor arbiters is geprocedeerd. Dat deze bij arbitrale uitspraak de dato 1 Julij 1857, op de gronden daarin in het breede uiteengezet, de schade door de app. aan de geïnt. te vergoeden, wegens de door hen verzekerde vrachtpenningen van gemeld schip voor de reize in hoofde dezes vermeld, op een bedrag van *f* 7548.50 bepaald hebben, en de app. respectivelijk ieder naar gelang van het door hem geteekend bedrag veroordeeld om die som te voldoen, met condemnatie van de app. in ⅞ en de geïnt. in ⅛ van de kosten van het geding;

Dat de app. van deze uitspraak in hooger beroep gekomen zijn, en ter bestrijding daarvan bij memorie van grieven in het midden hebben gebragt en ontwikkeld de beide volgende voorstellingen:

1°. dat de afkeuring van het meergemelde vaartuig niet aan de uitgestrektheid der op de verzekerde reize bekomen schade, maar veel eer aan eigen gebrek of bederf toe te schrijven is;

2°. dat de afkeuring daarenboven onwettig en op onregelmatige wijze geschied is.

Dat de app. na in eene breedvoerige ontwikkeling van beide deze stellingen getreden te zijn, geconcludeerd hebben, dat het den Hove moge behagen, met te nietdoening van de uitspraak van arbiters, zoo noodig na voorlichting van deskundigen omtrent zoodanig punt als bij conclusie van antwoord in eersten aanleg omschreven is, of als het Hof mogt goedvinden nader te omschrijven, de geïnt. niet ontvankelijk te verklaren in hunne ter eerster instantie, zoowel primaire als subsidiaire conclusiën, immers enz.

Dat bij memorie van antwoord de geïnt. in eene ampele wederlegging der beide hierboven gemelde stellingen der app. getreden zijn, de ongegrondheid daarvan beweerd en voorts geconcludeerd hebben tot afwijzing van der app. conclusiën, en primario tot bevestiging van het vonnis a quo zoo noodig na voorlichting van het Hof door deskundigen, na kennisneming van de processtukken en verhoor van partijen omtrent de vraag, of de aan het schip overgekomen schade, in plaats van aan eigen bederf, aan de ondervonden zeeëvenementen moest toegeschreven worden en daarop wel uitdrukkelijk regt vragende, en subsidiair, voor het geval dat het Hof het schip als niet afgekeurd beschouwen mogt, doch aannemen, dat de geïnt. schade geleden hebben, vallende binnen de overeenkomst met de app., en hen bevoegd mogt oordeelen, om alsnog de subsidiaire conclusie van de geïnt. te betwisten, voor dat cas, tot bevestiging van hetzelve vonnis, zoo noodig na de voorlichting van gemelde deskundigen, ten opzigte van de gagiën en het onderhoud van het scheepsvolk, gedurende den door het Hof, des noods na voorlichting van deskundigen, te begrooten tijd, dat het schip verpligt zoude zijn geweest zich in de noodhaven Rio de Janeiro op te houden, en te bepalen naar aanleiding van de overgelegde nota wegens partiële schade op de vracht, of van zoodanigen anderen maatstaf als het Hof zal oordeelen te behooren, en dat de app. alzoo veroordeeld zullen worden om pro rato van de door ieder hunner geteekende som

hun aandeel in het door het Hof vast te stellen bedrag der totale te vergoeden som aan de geïnt. te betalen, met de renten enz.

En alsnu in regten.

Zie de overwegingen omtrent de beide stellingen der app., N°. 51.

O. dat uit de voorafgegane beschouwingen in jure resulteert, dat het vonnis a quo wel en teregt is gewezen, de app. daarbij niet zijn bezwaard, en dat er evenmin termen aanwezig zijn tot het onderzoek van deskundigen, waarvan sprake is, in der app. conclusie in hooger beroep, als tot de expertise omtrent de vraag, door de geïnt. bij hunne primaire conclusie van antwoord in appel geformuleerd, en waarop zij expresselijk regt hebben gevraagd; terwijl overigens ook der geïnt. subsidiaire conclusiën, bij memorie van antwoord genomen, door de gave bevestiging van het vonnis a quo, waartoe de voorafgaande overwegingen in regten leiden, van zelven komen te vervallen.

Gezien de artt. 664, 717 K., 52, 315, 586, N°. 4 en 56 R.

Passerende de conclusiën van partijen, voor zooveel die strekken tot het bevelen van onderzoek door deskundigen, mitsgaders de subsidiaire conclusiën der geïnt. in appel genomen en zich overigens vereenigende met de gronden en motieven van het vonnis a quo. Bekrachtigt het vonnis enz.

N°. 53.

(*) P. S. & Zoon.

ca.

P. & M. V. enz.

De Ondergeteekenden.

O. wat de feiten betreft.

Dat het tusschen partijen is in confesso, dat de ged. op den 8 Februarij 1851 aan de E., of die het anders geheel of ten deele zoude mogen aangaan, eene som van ƒ 20,000 hebben verzekerd op het behouden varen van het schip Petrus, gevoerd

door Kapitein Stokvliet, van het Nieuwe Diep en alle circumjacentiën van dien af tot Manilla, met vrijheid de Rivier de Tijne of Newport aan te doen, en aldaar te laden alles zonder stilstand van eenige risico, hebbende partijen daarbij toen te kennen gegeven, dat die assurantie (waarvan het interest voortspruit uit gelden, welke hebben gestrekt tot proviandering, uitrusting en verdere onkosten cum annexis van gemeld schip getaxeerd op ƒ 20,000, en welk interest onder de verzekering en taxatie van het casco ad ƒ 80,000 niet was begrepen) geschiedde op het behouden arrivement van gezegden bodem ter gedestineerde plaats, en wel met dien verstande, dat de assuradeuren thans verw. indien dit niet gebeurde, en hetzelve, hetzij door schipbreuk als anderzints (behoudens het bepaalde bij art. 249, 640 en 641 K.) verloren mogt gaan of verongelukken, zij de door hen geteekende sommen prompt en zonder eenige exceptie zouden voldoen, zoodra het ongeluk hun aangekondigd zou zijn, zijnde nog uitdrukkelijk bepaald, dat zij bij non-arrivement nimmer eenig genot zouden hebben van zoodanig gedeelte als door berging behouden mogt worden, (ten ware de aard van het interest hierin naar billijkheid wijziging vorderde), waartegen de verw. vrij zouden zijn van avarij gros en bijzondere avarij met verdere bepaling, dat tot bewijs van interest waarde of eigendom de tusschen partijen opgemaakte polis zou strekken en hetgeen men verder zoude kunnen produceren met renunciatie aan zoodanige artikelen van het Wetb. v. K., die deze verzekering zouden kunnen contrariëren, waarom dan ook door partijen is overeengekomen, dat met afstand van ieders regt op hooger beroep alle verschillen, die uit deze verzekering konden ontstaan door te benoemen scheidslieden zouden worden getermineerd, aan welke nu voor als dan partijen de bevoegdheid toekennen om als goede mannen naar billijkheid uitspraak te doen.

Zie omtrent de feiten tot op den verkoop, N°. 51.

Dat naar aanleiding dezer feiten de E. hebben geposeerd, dat vermits het meergemelde schip niet behouden heeft gevaren, de verw. verpligt waren, om de door hen respectivelijk geteekende som te betalen onder aftrek nogthans van 4 pCt. over de som

van ƒ 20,000, bedragende alzoo ƒ 19,200, sustinerende zij dat hun die som zoude competeren, vermits uit het door hen overgelegd extract uit hun kasboek hun interest gereduceerd zoude moeten worden op ƒ 19,173.69, makende met een bedrag van ƒ 26.31, om tot een ronde som te geraken, gezegd bedrag van ƒ 19,200, onder korting nogthans eener somma van ƒ 864, zijnde de opbrengst van het consumabel en waarloos goed bij de publieke verkoop van het schip, blijvende alzoo de somma van ƒ 18,336; weshalve de E. hebben geconcludeerd, dat de verw. door ons bij vonnis in het hoogste ressort enz. zouden worden veroordeeld, om aan hen tegen behoorlijke kwijting te betalen na korting als voren 95½ pCt. over de door hen geteekende sommen;

Dat de verw. daartegen bij conclusie van antwoord hebben geposeerd, dat de vordering der E. daarop berust, dat de Petrus op de reis naar Manilla door storm schade hebbende bekomen en te Rio Janeiro zijnde binnengeloopen, aldaar dien ten gevolge zoude zijn afgekeurd en verkocht, en alzoo niet behouden zoude hebben gevaren;

Dat echter uit de processale stukken zoude blijken en (zoo noodig) door het onderwerpen derzelven aan een onderzoek van deskundigen zoude bevestigd worden, dat zoo de op zee bekomen schade al aanleiding mogt hebben gegeven tot het aandoen van Rio Janeiro, de daar plaats gehad hebbende afkeuring (indien die al als wettig en regelmatig aangenomen kan worden) niet is te weeg gebragt door de uitgestrektheid der op zee bekomene schade, maar eerder aan gebrek en eigen bederf van het schip zou moeten worden toegeschreven, waarvoor de verw. niet aansprakelijk zijn;

Dat verder de door de E. opgemaakte schaderekening niet kan worden aangenomen, omdat zij niet in het minste was gejustificeerd, en ook omdat daarop ten laste der verw. uitgaven waren gebragt en gelden werden gereclameerd, tot welker vergoeding zij niet gehouden waren, weshalve zij hebben geconcludeerd, dat, nadat de processale stukken (zoo noodig) aan het onderzoek van deskundigen zullen zijn onderworpen ter

voorlichting aan scheidslieden omtrent de vraag, òf indien de beweerde afkeuring van het schip als regelmatig en wettig geacht kan worden, dezelve in plaats van aan de op zee ondervondene evenementen te worden toegeschreven, niet veeleer moet worden aangemerkt als door eigen gebreken van het schip veroorzaakt te zijn, de E. in het hoogste ressort verklaard zullen worden te zijn niet ontvankelijk enz.

Dat de E. bij hunne conclusie van repliek in substantie hebben aangevoerd, dat de verw. geene gronden hebben bijgebragt, waarom de waarachtigheid der gevorderde vergoeding en de waarheid der door zeeëvenementen aan de Petrus overkomene beschadiging, deszelfs inloopen te Rio Janeiro, en de aldaar plaats gehad hebbende afkeuring en verkoop zou moeten worden betwijfeld, noch redenen hebben aangevoerd, waarom de afkeuring zoude zijn onregelmatig of onwettig;

Dat toch die afkeuring geen gevolg van gebrek of eigenbederf is geweest, die door de E. bepaald wordt ontkend, en ook door niets wordt bewezen, maar van het bedrag der kosten van herstel der schade, om alle welke redenen zij dan ook de expertise betwisten;

Dat de verw. ook niet hadden opgegeven, welke op de schaderekening gebragte uitgaven of welke gereclameerde gelden zij niet verpligt zouden zijn te vergoeden, weshalve den verw. hunne conclusie niet kan worden toegewezen;

Dat bovendien aan de verw. hunne conclusie niet kan volgen, bij aldien Heeren arbiters hoezeer oordeelende, dat de E. geregtigd zijn van de verw. vergoeding te vorderen, op grond van het niet behouden arrivement van de Petrus, nogthans mogten oordeelen aan de E. het geeischte bedrag der schaderekening niet te kunnen toewijzen, omdat in dat geval aan de E. een minder bedrag zou moeten worden toegewezen;

Dat op die gronden de E. met persistit bij hunne conclusie van eisch subordinaat hebben geconcludeerd (na voorlichting des noods van arbiters door te benoemen deskundigen, omtrent de vraag of de aan de Petrus overkomene schade niet in plaats van aan eigen gebrek of bederf aan de ondervondene zeeëve-

nementen moet worden toegeschreven), dat de verw. zullen worden veroordeeld, om prorato van de door ieder van hen geteekende som aan de E. te betalen, zoodanig minder bedrag als arbiters zullen vermeenen te behooren, met interessen en kosten volgens conclusie van eisch;

dat de verw. voor dupliek hebben gepersisteerd bij hunne conclusie van antwoord, en voorts ten aanzien der subordinate conclusie der E. hebben beweerd, dat dezelve zoude zijn onbestaanbaar met de roeping van arbiters en de wettelijke voorschriften in zake van zeeassurantie, en onvatbaar voor eenige toewijzing, en diensvolgens hebben geconcludeerd, dat de E. in hunne subordinate conclusie zouden worden verklaard niet ontvankelijk enz.

O. dat alsnu in regten de navolgende vragen beslist moeten worden:

I°. Is de afkeuring van het schip Petrus, waarvan de verw. het behouden varen van het Nieuwe Diep naar Manilla volgens de polis, d. d. 5 Februarij 1851 hebben verzekerd, toe te schrijven aan de op die reis beloopene zeeëvenementen, dan wel aan eigen bederf, en bestaan er termen om wegens dit punt een onderzoek van deskundigen te bevelen?

II°. Is de afkeuring van het schip te Rio Janeiro al dan niet regtmatig en wettig te achten?

III°. Is de vordering der E. gejustificeerd, en behoort hun dezelve tot het door hen gevorderd bedrag te worden toegewezen?

Zie omtrent de beide eerste vragen N°. 51.

O. ten aanzien van de derde vraag;

dat de verw. bij hunne dingtalen in het algemeen hebben beweerd, dat de schaderekening zoude zijn ongejustificeerd, en het daarbij opgegeven bedrag te hoog zoude zijn opgevoerd, omdat daarbij uitgaven ten hunnen laste waren gebragt en gelden gereclameerd zijn geworden, tot welker vergoeding zij in geen geval gehouden waren;

dat echter de bemerking als of de schaderekening zoude zijn ongejustificeerd hare bepaalde wederlegging vindt in de tusschen partijen geslotene overeenkomst, welke voor hen als wet

moet gelden, daar toch de overgelegde polis de uitdrukkelijke bepaling behelst, dat tot bewijs van intrest of der waarde zou strekken de geteekende polis en hetgeen verder ter goeder trouw geproduceerd zoude kunnen worden;

dat de verw. eerst bij pleidooi te kennen hebben gegeven, dat zij door het te hoog opvoeren der schaderekening bedoelden, de posten voorkomende op het extract uit des E. kasboek van Febr. 4 ijzerwerk .... *f* 145.90

April 2 smids touw en touwwerk...... 〃 1959.39½

〃 7 scheepstimmerwerk........... 〃 425.50

〃 12 zeilenmakersrekening......... 〃 3100.60

als alle onder de verzekering van het casco begrepen;

dat echter daargelaten de tardiviteit dezer opgave van posten, waardoor de wederpartij buiten staat is gesteld de deugdelijkheid derzelve bij de instructie der zaak behoorlijk aan te toonen, en waarvan zij zoo noodig het bewijs bereid waren te leveren, hier in het oog gehouden moet worden, dat bij de polis wordt gezegd, dat het intrest van deze assurantie spruit uit gelden, welke hebben gestrekt tot proviandering, uitrusting en verdere onkosten van het schip de Petrus met onderling goedvinden getaxeerd op *f* 20,000, en dat dit intrest niet is begrepen onder de verzekering en taxatie van het casco ten bedrage van *f* 80,000, waaruit volgt, dat de verw. niet kunnen volstaan met enkel te zeggen, dat de betwiste posten reeds onder de verzekering van het casco zijn begrepen, maar dit hadden behooren te bewijzen, daar het zeer mogelijk en zelfs zeer waarschijnlijk is, dat de E. eene afzonderlijke verzekering voor de kosten van uitrusting op het behouden varen van het schip *tenzelfden* dage sluitende, waarop zij het casco hebben doen verzekeren, onder de kosten van uitrusting hebben begrepen sommige uitgaven, die anders dikwijls bij de taxatie van een verzekerd casco in aanmerking komen;

dat dierhalve der E. vordering als genoegzaam gejustificeerd moet worden beschouwd, en dezelve aan hen tot het door hen gereduceerd bedrag behoort te worden toegewezen.

Gezien artt. 249, 637, 664 W. K., art. 56 R.

Regtdoende in het hoogste ressort.

Veroordeelen de verw. om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen de som van ƒ 18,336 enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam 1 Julij 1857, door Mr. A. Brugmans, A. C. Cosman, L. H. Kuhn.

No. 54.

(*) J. B.

ca.

De Associatie ter Zee-Assurantie enz.

Wij ondergeteekenden.

Gelet op de conclusiën, strekkende die van den E., dat bij vonnisse van arbiters in het eerste Ressort enz., de verw. zullen worden veroordeeld, om aan den E. tegen behoorlijke kwijting te betalen:

1°. ƒ 20,640, zijnde 86 pCt. over de respectivelijk door hen verzekerde sommen op het casco en

2°. de somma van ƒ 6000, zijnde het beloop der door hen verzekerde somma op de vrachtpenningen enz.;

en die der verw. dat de E. zal worden verklaard niet ontvankelijk enz.

O. ten opzigte der daadzaken.

Dat bij polis van 21 Sept. 1853 de verw. ten behoeve van den E. hebben verzekerd op het casco van het schip Europa en op de vrachtpenningen van Callao naar eene Britsche haven. met vrijheid om alvorens op de Chincha eilanden te laden en van daar Callao ter bekoming van de expeditie aan te doen, eene som van ƒ 24,000 premie incluis op het casco en toebehooren, en eene som van ƒ 6000 op vrachtpenningen, zijnde ⅘ van de getaxeerde waarde van het casco, en ½ van het getaxeerde bedrag der te verdienen vracht;

Dat de Europa te San Francisco door de heeren William Gibbs & C°. bevracht zijnde, te Callao op 27 Julij 1853 is gearriveerd en aldaar op 29 Julij daarop volgende van Gou-

vernements wege werd geinspecteerd en in eenen zeer goeden staat bevonden om Guano te laden, blijkens rapport van die dagteekening;

Dat het schip na ingenomene lading op de Chincha eilanden den 27 Sept. 1853, van Callao naar Cork voor orders is vertrokken, doch reeds op 28 September met ongunstig weder te worstelen had;

Dat men in het scheepsjournaal leest, dat spoedig na het ligten der ankers, en terwijl het schip eene zuid zuidwestelijken koers had, ongestadige en aannemende koelte, later harde koelte van het zuid zuidoosten is ontstaan, met afwisselende luchten en hooge zuidwestelijke zee, waardoor het schip zwaar stampte, terwijl men zeil minderde naar de gelegenheid en veel water op en over dek kreeg;

dat op den 29 September eene ongestadige en aannemende koelte van het zuid zuidoosten met eene betrokken lucht is ontstaan, bij hooge aannemende zuidwestelijke zee, waardoor het schip soms zwaar werkte en veel water op en over dek kreeg, zoodat men het groote bramzeil vastmaakte;

dat intusschen volgens het journaal het weder niet belet had het schip schoon te maken en scheepswerk te verrigten, terwijl de pomp steeds lens was gebleven;

dat echter kort daarop eene gereefde koelte met hooge zee is ontstaan, zoodat het schip zwaar stampte en werkte en men nog meer zeil minderde, als wanneer met de vier glazen ontwaard werd, dat er water bij de pomp was, waarop men terstond aan het pompen ging, dat hetzelve 8 duim water in het uur maakte, dat men alle moeite deed om het lek te ontdekken en eindelijk hetzelve bevond aan den achtersteven en aan stuurboord. achteruit;

dat den 30 September het slechte weder aanhield, dat er was, eene aannemende dubbele gereefde marszeilskoelte met eene buitengewone hooge zee en dat men genoodzaakt was gestadig aan door te pompen, tot dat omstreeks middernacht de equipage den Kapitein noodzaakte met het schip haven te zoeken, uit hoofde zij het pompen niet konden volhouden, zoodat de Ka-

pitein genoodzaakt was naar Callao terug te keeren, alwaar hij onder gestadig slecht weder en aanhoudend en onafgebroken pompen, den 3den Oct. 's morgens ten 4 ure ten anker ging liggen;

dat in de scheepsverklaring, welke de Gezagvoerder en de overige equipage der Europa voor den Nederlandschen Consul te Callao hebben afgelegd, en welke, zoo het schijnt, abusivelijk de dagteekening van 2 Oct. draagt, nog daarenboven wordt vermeld, dat op 30 Sept. de storm (gale) toenam met eene wilde zee;

Dat ten zelfden dage, zijnde 3 October, ten verzoeke van den Gezagvoerder door Lloyds agenten deskundigen werden benoemd, met last om den toestand van het schip te onderzoeken en de reparatiën te begrooten, die vereischt zouden worden, om het schip weder geschikt te maken tot het volbrengen der voorgenomen reis;

dat het eerste onderzoek had plaats gehad op 4 October, verklarende de genoemde deskundigen, dat zij den geheelen omvang der gebreken van het schip niet kunnen opgeven, noch het lek ontdekken, dat het schip echter blijkbaar zwaar in zee gewerkt heeft, dat het achterschip en de roerpost in eenen gebrekkigen staat verkeeren, dat de stuiken der planken op vele plaatsen losgerukt zijn (started), dat de buitenbeplanking is verrot, en dat eenige banden van zijn fokkenrusten insgelijks losgerukt zijn, dat zijn breeuwsel is slecht en dat het schip in 't algemeen in een gebrekkigen staat verkeerde, waarop deskundigen de lading hebben doen lossen, ten einde tot een naauwkeurig onderzoek te kunnen overgaan;

Dat nadat de lading gelost was, op 29 October daarop volgende eene tweede inspectie van het schip door den Nederlandschen Consul te Callao, op verzoek van den Kapitein der Europa werd uitgelokt, en dat deskundigen bevonden, dat het schip veel water heeft gemaakt, omdat zijne bouten losgerukt waren, dat zijne inhouten aan bakboordszijde gebrekkig waren, dat de bouten van zijn achtersteven waren doorgedrukt en dat zijn achterwerk geheel en al weg was, dat zijne dubbeling erg vermolmd was, dat het schip over het geheel genomen in eenen zeer slechten staat verkeerde en het zware kosten zoude ver-

oorzaken om het krachtig en geschikt te maken eene lading Guano te vervoeren, uit welken hoofde deskundigen het schip condemneren en de publieke verkoop van hetzelve gelasten, welk rapport van deskundigen van 29 October 1853 is;

dat insgelijks ten verzoeke van den Gezagvoerder der Europa door den Nederlandschen Consul voornoemd, zekere Theodorus West, scheeps-bouwmeester, werd gecommitteerd tot de begrooting der kosten van reparatie en dat deze deskundige heeft bevonden, dat deze kosten ongeveer 20,000 dollars zouden bedragen, terwijl de Europa in den staat, waarin zij verkeerde, nog geene 3000 dollars waard was;

dat vervolgens genoemde bodem in openbare veiling te Callao is verkocht voor het zuivere bedrag van $2305\frac{6}{100}$ dollars.

dat op verzoek van den E., zonder dat de ged. daartoe waren opgeroepen, op den 16den Mei 1854 een voorloopig getuigenverhoor voor de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam heeft plaats gehad, waarin werden gehoord drie personen, die tijdens het gebeurde waren de Gezagvoerder, de eerste en tweede Stuurman der Europa, welke verklaarden, dat het schip tijdens het vertrek van Sn. Francisco, naar Callao in goeden staat was om zee te bouwen, dat hetzelve in een goeden staat te Callao was gearriveerd, dat het certificaat van wege het Persiaansche Gouvernement, na een behoorlijk onderzoek is afgegeven, dat het schip op de reis van Callao naar de Chinchaeilanden, van daar terug naar Callao, en van daar in zee tot 28 September niet meer water maakte als een schip in gewonen goeden toestand, en dat de gebreken van het schip alleen zijn toe te schrijven aan het op de laatste reis ondervondene noodweder, hooge zeeën, stormen, en volgens de bijvoeging van den derden getuige in verband met de zware lading, verklarende de eerste getuige, de Kapitein, in strijd met de verklaringen der beide andere getuigen, dat het onderzoek van deskundigen na de terugkomst te Callao was oppervlakkig, en dat volgens de verklaring van den Kapitein, het ongunstig rapport van de deskundigen blijkbaar is toe te schrijven aan het doel om de openbare verkoop van het schip uit te lokken;

dat de E. thans vordert de vergoeding van 86 pCt. over de verzekerde som op het casco en 100 pCt. over de vracht;

dat de verw. de vordering hebben bestreden op grond, dat uit de door den E. overgelegde documenten niet zoude blijken, dat de Europa eenige zeeëvenementen heeft ondervonden, vallende binnen de risico der verw., en zeker niet zoodanige als eenen toestand kunnen regtvaardigen, die de afkeuring van het schip heeft ten gevolge gehad, en er integendeel daarin de voldingendste blijken voorhanden zijn, dat die toestand geene andere oorzaak heeft gehad dan verouderde gebreken en onzeewaardigheid, welke de verw. niet concerneren, dat ook overigens de schaderekening niet behoorlijk is gejustificeerd, en dan ook uit dien hoofde de ingestelde eisch den E. niet kan volgen.

O. in regten.

Dat hier te beslissen valt:

1°. of de schade, waarvan de E. de vergoeding vordert, is veroorzaakt door zoodanige gevaren der zee, waartegen is verzekerd, dan wel uit eenig gebrek of eigen bederf van het schip onmiddelijk voortspruitende, waarvoor de verzekeraar niet is gehouden, uithoofde daarvoor niet is verzekerd?

2°. of de schaderekening des E. behoorlijk is gejustificeerd.

O. ad Ium.

Dat wel is waar uit de door den E. overgelegde documenten, en vooral uit het scheepsjournaal blijkt, dat het schip reeds op 28 September 1853, tegen ongunstig weder en tegen hooge zeeën had te worstelen, dat het schip soms hard werkte en stampte en veel water op en over het dek kreeg; dat echter deze verschijnselen op zee niet van zoo buitengewonen aard schijnen te zijn, dat elk zeewaardig schip dezelve moet kunnen trotseren zonder in dien toestand te geraken, waardoor het verpligt wordt haven te zoeken;

dat in casu deze algemeene waarheid nog meer wordt bevestigd, wanneer men let op de door hetzelfde schip kort te voren volbragte reis van Sn. Francisco naar Callao, die de in de enquête gehoorde getuigen eene gewone reis noemen, niette-

genstaande volgens het scheepsjournaal, het schip op 11 en 12 Julij 1853 zwaar werkte en tegen stormweder en hevige stormvlagen had te worstelen;

Dat de scheepsverklaring op den 30 September 1853 een „increased gale" vermeldt, en het scheepsjournaal op dien dag spreekt van aannemende dubbel gereefde marszeils koelte, intusschen volgens het scheepsjournaal reeds op 29 September werd ontwaard, dat er water bij de pomp was, dat het schip 8 duim water in het uur maakte, dat men moeite had om het lek te vinden, en dat men hetzelve eindelijk aan den achtersteven en aan stuurboord-zijde ontdekte, zonder dat het blijkt, dat het op eene andere wijze konde veroorzaakt zijn, dan door het zware werken en stampen van het schip;

dat volgens het berigt van de deskundigen van 29 October 1853, het schip in zoodanig algemeen gebrekkigen staat verkeerde, dat men geneigd is te betwijfelen, dat een schip na eene zoo korte reis alleen door hooge zeeën, werken en stampen in dien toestand kan geraken;

Dat echter volgens het rapport van deskundigen, welke op 29 Julij 1853 het schip van wege het Peruaansche Gouvernement hebben geinspecteerd, hetzelve in een zeer goeden staat zich bevond om Guano te laden, hetgeen, alhoewel dit rapport geheel ongemotiveerd is, een vermoeden oplevert, dat het schip tijdens het vertrek zeewaardig was;

dat voorts deskundigen, welke de 1ste inspectie op 4 October 1853 hebben gehouden, ofschoon hun niet was opgedragen om de oorzaken der schade op te geven, echter als zoodanig schijnen te vermelden het zwaar werken van het schip in zee, en dat uit de op 24 October 1853 gehouden inspectie niet duidelijk genoeg blijkt, of het schip door ouderdom niet meer in staat was met een zware lading Guano wind en weder ter zee wederstand te bieden, en of de afkeuring heeft plaats gehad uit hoofde de plaatselijke moeijelijkheid om het schip met betrekkelijk matige kosten zeewaardig te maken, dan wel, omdat het schip in het algemeen de kosten eener geheele reparatie niet meer waardig was;

Dat hierbij nog in aanmerking komt, dat de Europa voor haar vertrek naar S^{n}. Francisco, ten gevolge van bekomene schade aanmerkelijke reparatiën te Falmouth heeft ondergaan, zoodat het schip alstoen in de maand Augustus 1852 is verklaard volkomen zeewaardig te zijn;

Dat het dus bij den bestaanden strijd van vermoedens, alvorens tot eene eindbeslissing over te gaan, wenschelijk is de voorlichting in te winnen van zoodanige deskundigen, die eene speciale kennis bezitten van scheepsbouw en zeevaart.

O. dat het in dezen stand van het geding voor als nog overbodig is om in een onderzoek der tweede vraag te treden.

Gezien artt. 46, 222 en 634 W. v. B. R.

Alvorens ten principale regt te doen.

Bevelen, dat er een onderzoek van deskundigen zal plaats hebben, die naar aanleiding van den inhoud van het scheepsjournaal, de scheepsverklaring en de rapporten van deskundigen, d. d. 29 Julij, 4 en 29 October 1853, door den E. overgelegd, en op grond van de kennis en wetenschap van de zaak en van het gebeurde, die zij uit de voormelde stukken zullen hebben verkregen, hun gevoelen bij behoorlijk schriftelijk en gemotiveerd rapport zullen uitbrengen over de vermoedelijke oorzaken van de door het schip Europa, Kapitein Nolles, op de reis van Callao naar Engeland geleden schade en bepaaldelijk over de vraag, of de op 28, 29 en 30 September 1853, plaats gehad hebbende gebeurtenissen van dien aard waren, dat daardoor een zeewaardig schip in dien toestand kon geraken, waarin het schip Europa overeenkomstig bovengenoemde berigten van deskundigen is bevonden te zijn; en

of alzoo naar hun oordeel, de algemeen gebrekkige toestand van het schip, zoodanig als dezelve door experts in hunne rapporten van 4 en 29 October 1853 is geconstateerd, moet worden toegeschreven aan eigen gebreken van het schip, dan wel aan zeeëvenementen.

Benoemen enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam, den 27 Januarij 1857.

Eindvonnis.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat bij arbitrale uitspraak gewezen door de ondergeteekenden, op den 27 Januarij 1857, op grond van de daarbij omschrevene tegenstrijdige vermoedens, waarvan sommige voor de door den E. volgehoudene zeewaardigheid van het verzekerde schip de Europa schenen te pleiten, en andere het beweren der verw. schenen te bevestigen, dat namelijk de aan dat schip overkomen schade moest worden toegeschreven aan eigen bederf, is bevolen een onderzoek van deskundigen;

Dat die deskundigen schriftelijk rapport van hun onderzoek hebben uitgebragt, en op den 3 April 1857 geteekend;

Dat de slotsom der overwegingen van de deskundigen daarop nederkomt, dat de schade moet worden toegeschreven gedeeltelijk aan eigen gebreken van het schip en gedeeltelijk aan zeeëvenementen, zonder dat zij evenwel hebben opgegeven, welk gedeelte der schade aan de eene, en welk gedeelte aan de andere oorzaak zou moeten worden toegeschreven;

Dat de E. bij nadere conclusie heeft beweerd, dat de zeevaardige toestand van het schip bij den aanvang der reis bleek uit het onderzoek namens het Peruaansch Gouvernement gehouden op 29 Julij 1853, in verband met vroegere aanzienlijke herstellingen; dat mede bleek van eene zeeramp en van schade; dat alzoo de schade moet worden beschouwd als een gevolg der zeeramp, en derhalve ten laste der verw. moest komen, tenzij deze de bewijzen der door hen beweerde onzeewaardigheid leverden; dat dat bewijs niet is geleverd door het rapport der deskundigen van 3 April 1857, en dat men zelfs de schade toeschrijvende gedeeltelijk aan eigen gebreken, gedeeltelijk aan zeeëvenementen, de verw. moesten aantoonen voor welk gedeelte zij de vergoeding konden weigeren; dat mitsdien de E. heeft gepersisteerd bij zijne conclusie van eisch, in haar geheel opgenomen in ons voormeld vonnis van 27 Jan. 1857, concluderende dat dezelve aan hem eischer zal worden toegewezen;

Dat de verw. daarentegen hebben beweerd, dat het rapport der Amsterdamsche deskundigen ten nadeele des E. was uitge-

vallen, daar deze onbewimpeld hebben te kennen gegeven, dat de zeeëvenementen van 28, 29 en 30 September 1853 niet van dien aard zijn, dat daardoor een zeewaardig schip in eenen toestand kon geraken, zoo als de experten te Callao dien in hun rapport van 4 en 28 October 1853 hebben beschreven; dat de Amsterdamsche experten de schade gedeeltelijk aan eigen gebreken van het schip hebben toegeschreven; dat dit vaststaande, in allen gevalle de E, op wien in het algemeen de bewijslast rust, ook zou moeten bewijzen, welk gedeelte der schade ten laste der verw. kwam, doch dat, daar geene zeeramp is bewezen maar wel eigen bederf, de schade aan laatstgemelde oorzaak moet worden toegeschreven, hebbende mitsdien de verw. geconcludeerd, dat de E. in zijne conclusie, zoo als die is liggende, zal worden verklaard niet ontvankelijk enz.

O. dat in regten is te beslissen de vraag: of als de onmiddelijke oorzaken van de schade, die het verzekerde schip heeft geleden, moeten worden beschouwd óf de zeeëvenementen, die het heeft ondervonden, óf de eigen gebreken van het schip, óf beide te zamen?

O. daaromtrent, dat de Amsterdamsche experten de schade toeschrijven gedeeltelijk aan eigen bederf en gedeeltelijk aan zeeëvenementen, zonder echter op te geven in welke verhouding.

O. dat een rapport van deskundigen den regter niet bindt, en hij volkomen vrij blijft, om van het gevoelen der deskundigen, wanneer dit hem voorkomt niet behoorlijk gemotiveerd of onaannemelijk te zijn, af te wijken en zijne eigene meening en overtuiging te volgen.

O. dat (daargelaten dat de Amsterdamsche experten een weifelend rapport hebben uitgebragt en tot een zeer onzeker resultaat zijn gekomen) arbiters zwarigheid moeten maken om de zienswijze dezer experten aan te nemen en te volgen, dewijl zij, om daartoe te geraken, hebben ter zijde gesteld den toestand van het schip, zoo als die door onpartijdige deskundigen te Callao, onmiddelijk na de inspectie van het schip, is beschreven en geconstateerd.

O. toch dat deze deskundigen in de meest duidelijke en

ondubbelzinnige bewoordingen onder anderen hebben verklaard, dat het achterwerk van het schip geheel en al weg was (*altogether gone*) en dat het zich over het algemeen in een zeer slimmen en defectieven staat bevond, terwijl de Amsterdamsche deskundigen op bl. 25 in fine en volgende van hun rapport, op grond van eenige vermoedens de waarheid van deze beschrijving van den feitelijken toestand van het schip in twijfel trekken.

O. intusschen, dat dergelijke vermoedens en redeneringen niet kunnen opwegen tegen hetgeen onpartijdige deskundigen zeggen gezien en bevonden te hebben, gelijk dan ook aan de Amsterdamsche experten bij ons interlocutoir vonnis van 27 Januarij ll. was opgedragen een onderzoek naar de oorzaken der schaden, die bij de expertises te Callao waren geconstateerd en niet naar de feitelijke juistheid dezer expertises.

O. dat er ook geen reden bestaat, om aan de juistheid dezer expertises te twijfelen, daar de Kapitein van het schip geene nadere expertise te Callao heeft geprovoceerd, hetgeen hij had kunnen en moeten doen, indien hij begreep, dat de toestand van het schip bij de expertise van 28 October 1853, niet met juistheid was beschreven, of hij zich met den uitslag dezer expertise niet kon vereenigen; dat die Kapitein integendeel zich heeft vergenoegd met het vragen eener begrooting der schade door zekeren Theodorus West, in welken hij, volgens zijne verklaring voor de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, op 16 Mei 1854 afgelegd, veel vertrouwen stelde, welke begrooting in allen deele den algemeenen gebrekkigen toestand van het schip schijnt te bevestigen, daar het herstel der schade daarbij wordt geraamd op 20,000 dollars.

O. toch, dat zoo men zelfs van deze som een groot gedeelte aftrekt, omdat de haven van Callao geene geschikte gelegenheid voor eene groote vertimmering aanbiedt, dan nog het overschietende te aanzienlijk is, dan dat men zou kunnen aannemen, dat dit vereischt ware voor de herstelling der schade, die aan een zeewaardig schip was overkomen ten gevolge van stormachtig weder en hooge zeeën gedurende eenige dagen.

O. dat de Kapitein bij zijne bovenvermelde verklaring van 16 Mei 1854, wel heeft beweerd, dat hij reeds tijdens de expertise te Callao geschil met de experten had gehad over hunne bevinding, doch dat deze zijne verklaring door den tweeden alstoen gehoorden getuige niet is bevestigd, en door den derden getuige bepaaldelijk is tegengesproken, terwijl uit de verklaringen van deze twee getuigen ook nog blijkt, dat het schip te Callao naauwkeurig is opgenomen en goed onderzocht.

O. dat het alzoo vaststaat, dat het schip de Europa, na den 27 September 1853 van Callao te zijn uitgezeild, reeds in den morgen van den 29 September ten twee ure werd bevonden lek te zijn en 8 duim water in het uur te maken, en den 30 September te middernacht den steven heeft gewend en naar Callao is teruggekeerd, terwijl het in de twee à drie etmalen geen ander weder had ondervonden dan *hooggaande zeeën* en *harde koelte*, *ongestadige en aannemende koelte*, *gereefde koelte* en *dubbel gereefde marzeilskoelte*, de laatste echter slechts gedurende zeer korten tijd.

O. dat het mede vast staat en door het onderzoek van deskundigen te Callao bevestigd wordt, dat het schip zich bij zijne terugkomst te Callao (om van andere mede geconstateerde gebreken niet te gewagen) over het algemeen in een gebrekkigen toestand bevond; dat de bouten van zijn achtersteven waren doorgedrukt en het achterwerk geheel en al weg was.

O. dat volgens het beweren des E., deze toestand van het schip zou veroorzaakt zijn door de zeeëvenementen van 28, 29 en 30 September 1853, waar omtrent echter de Amsterdamsche experten zelven (bl. 34 van het rapport) zeggen, dat die niet van dien aard waren, dat daardoor een zeewaardig schip, wel voor een gedeelte, echter niet geheel, in eenen toestand kon geraken, zoo als de rapporten der experten te Callao van 4 en 28 October dien vermelden.

O. dat, wanneer men dit een en ander in het oog houdt, men noodwendig tot het besluit moet komen, dat de evengemelde weinig beduidende zeeëvenementen niet kunnen geweest zijn de onmiddellijke oorzaak der door de Europa ondervonden

schade, maar dat het doordrukken van de bouten van den achtersteven, de algemeene gebrekkige toestand van het schip en bovenal het geheel en al weg zijn van het achterwerk, zijn zoo vele blijken van eigen gebreken, en dat deze als de werkelijke en onmiddellijke oorzaak der schade moeten worden beschouwd, welke opvatting nog wordt bevestigd door de opmerking, dat het in den vroegen morgen van 29 September ontdekte lek nog op denzelfden dag, blijkens het journaal, door de schepelingen juist is gevonden in den achtersteven, d. i. in het meest gebrekkige gedeelte van het schip.

Gezien artikel 249 K., art. 56 en 236 R.

Ontzeggen den E. zijnen gedanen eisch enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam, 23 November 1857, door Mr. A. C. Cosman, J. W. Tijdeman, J. Pinner.

Hiervan geen hooger beroep.

N°. 55.

(*) H. J. A. T. en T. G.

c^a.

De Amsterdamsche Assurantie-Maatschappij enz.

Wij Ondergeteekenden.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat de verw., en wel ieder voor de som bij zijne handteekening uitgedrukt, ten behoeve der E. bij polis van assurantie van den 28 Oct. 1853, hebben verzekerd het schip, genaamd Uncas, gevoerd door Schipper Loones, voor eene reis van Havana of Matanzas en alle circumjacentiën van dien tot Antwerpen, welke verzekering is gesloten voor een gezamenlijk bedrag van ƒ 27,500, zijnde de helft der waarde à ƒ55,000 waarop het schip met onderling goedvinden door partijen geschat is;

Dat het schip, hetwelk eerst landverhuizers van Antwerpen

naar New-York en vervolgens goederen van New-York naar Havana had overgebragt, op den 15 November 1853, des morgens met eene lading suiker, tabak enz. van Havana naar Antwerpen is vertrokken; dat des middags van denzelfden dag eene stijve bramzeilskoelte met hooge zee is opgekomen, waardoor het schip zwaar stampte en veel zeewater over dek kreeg, welke wind en hooge zee ten vijf ure nog toenam, waardoor wederom het schip zwaar stampte en veel water over dek kreeg, terwijl men ten acht ure des avonds ontdekte, dat het schip een lek had; dat men alstoen een half uur met beide pompen heeft gepompt, tot dat zij lens waren en vervolgens van tijd tot tijd, om de pompen lens te houden; dat dit alzoo heeft voortgeduurd tot des nachts vier ure, wanneer wind en zee eenigzins afnamen, welk gunstiger weder bleef aanhouden tot des middags twaalf uur van den volgenden dag; dat alstoen wind en zee weder toenamen en het schip zwaar deden werken; dat ten twee ure het scheepsvolk naar achteren kwam, zeggende, dat zij dit zoo niet konden volhouden met pompen, en als er een nieuw lek mogt komen, het alsdan onmogelijk zou zijn het schip vlot te houden; dat ten zes ure de wind tot storm was toegenomen en de zee hoog ging, hetgeen het schip zwaar deed stampen en slingeren, terwijl het veel water over dek kreeg; dat, nadat de pompen ¾ uur hadden stilgestaan, negentien duim water in het schip werden bevonden, welke met beide pompen werden uitgepompt; dat men, ten een uur in den morgen van den 17 November, om schip en lading te redden, afhield en wederom naar Havana koers zettede; dat het slechte weder met hooge zee aanhield tot des morgens acht ure, doch vervolgens eenigzins beter werd tot den middag toe; dat alstoen de wind en zee weder toenamen en het schip zwaar deden werken, hetgeen voortduurde tot vier ure in den morgen van den 18 November, terwijl men gedurende dezen geheelen tijd gestadig bij de pompen moest blijven, om ze lens te houden; dat na vier ure de wind al meer en meer afnam, terwijl men ten 12½ ure een loods aan boord kreeg en alstoen naar diens commando werkte; dat men binnen de ha-

ven gekomen zijnde, aan den grond vast raakte, waarvan men eerst afkwam door de hulp van eene stoomboot, na twee vergeefsche pogingen, de eerste van eene boot met zestien man van den havenmeester en de tweede van de stoomboot zelve, die een tros van acht duim brak, en dat het schip alstoen in de haven stilliggende, werd bevonden nog dertien duim water in het uur te maken;

Dat Kapitein Loones met een gedeelte zijner equipage op den 18 November 1853, voor den Belgischen Consul te Havana, eene scheeps-verklaring heeft afgelegd, waarin deze feiten worden medegedeeld en vervolgens op 19 November 1857 de benoeming van deskundigen heeft verzocht, ten einde de schade van het schip op te nemen en eene raming der herstellingskosten te maken;

Dat de Belgische Consul ten dien einde drie deskundigen heeft benoemd, die, na de lossing der lading te hebben bevolen, het schip hebben onderzocht en onder anderen hebben bevonden, dat op het dek twee oplangers waren gebroken en al de overigen ontzet, waaruit zij hebben opgemaakt, dat het schip veel door zijne masten had geleden, hetgeen ook door den toestand van de hut op het dek werd bevestigd; dat ook tusschendeks en in het ruim verscheidene boven- en tusschendeks-balken waren gebroken; dat al de oplangers van de twee rusten zijn bevonden ter hoogte van het midden van het berghout te zijn gespleten en zonder eenig verband met hunne inhouten; dat na de afneming der koperen huid, voor zoo ver dit noodig was, is gebleken, dat de naden van de lijn van het koper naar beneden, even als de stuiken in slechten staat waren en dat het weinige werk, hetwelk zich voorin bevond, was doorwaterd, waaruit de deskundigen opmaken, dat het schip nog lager, waar het niet met hout gedubbeld was, zich in nog slechteren staat bevindt;

Dat wijders de deskundigen de kosten van herstel hebben geraamd op een bedrag piasters 12409, en de waarde van het schip in zijnen tegenwoordigen toestand op eene som van piasters 5271, hetgeen de schipper heeft bewogen om bij den

Belgischen Consul magtiging te vragen tot den verkoop van het schip, uit hoofde van onbevaarbaarheid, welke magtiging verleend zijnde, het schip is verkocht in openbare veiling en heeft opgebragt eene som van piasters 2065;

Dat de E. de vergoeding dezer schade te vergeefs van de verw. hebbende gevorderd als nu in dit arbitrale geding hebben geconcludeerd, dat het HH. arbiters moge behagen aan de E. acte te verleenen van hunne aanbieding en bereidverklaring, om namelijk in geval van ontkentenis van de zijde der verw., het bewijs te leveren van den staat van volkomen bevaarbaarheid van het schip tijdens het vertrek van Havana, op den 15 November 1853 en casu quo hen tot het aangeboden bewijs toe te laten, en voorts ten principale regtdoende, de verw. in het arbitraal vonnis in het 1ste ressort uitvoerbaar enz. te veroordeelen, om aan de E. tegen behoorlijke quitantie te betalen de somma van ƒ 25,360.50, zijnde $92\frac{22}{100}$ pCt., over de respectievelijk door hen verzekerde sommen enz.

Dat, na eene incidenteele vordering der verw. tot overlegging van het scheepsjournaal, waaraan door de E. onmiddelijk is voldaan, de verw. hebben beweerd, dat uit de overgelegde stukken niet bleek van eenig evenement, vallende in de risico der verw., waardoor de door de E. gevorderde schade zou zijn toegebragt, en dat, zoo lang hiervan niet bleek, het door de E. aangeboden bewijs niet kon te pas komen en in ieder geval was irrelevant en inconcludent, weshalve zij hebben geconcludeerd, dat de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk in hunnen gedanen eisch en genomen conclusie, enz.

O. dat in regten zijn te beslissen de navolgende vragen:

1°. Is het bewezen, dat de schade, waarvan de vergoeding door de E. wordt gevorderd, is veroorzaakt door zeerampen, waartegen de verw. de E. hebben verzekerd?

3°. Zoo neen, behoort dan aan de E. het door hen aangeboden of eenig ander bewijs te worden opgelegd?

O. ad Ium. dat bij de beantwoording dezer vraag alleen behoort te worden gelet op die zeeëvenementen, welke hebben plaats gehad vóór het tijdstip, waarop de Schipper, ten gevolge van de

bekomen schade naar Havana is teruggekeerd, d. i. voor één ure in den morgen van den 17 November 1853, omdat, indien de schade vóór dat tijdstip geleden, niet mogt blijken te zijn ontstaan door zeeëvenementen, waarvoor de verw. aansprakelijk kunnen gesteld worden, alsdan de verandering van koers zou blijken te zijn noodzakelijk geworden door gebeurtenissen en omstandigheden, die de verw. niet aangaan, zoodat zij dan ook niet verantwoordelijk zouden zijn voor de schade, die na deze verandering van koers mogt zijn veroorzaakt.

O. wat betreft de hiervoren gerelateerde gebeurtenissen, anterieur aan den terugkeer van het schip naar Havana, het alsnog als onzeker moet beschouwd worden, of deze tot de schade hebben aanleiding gegeven.

O. toch aan den eenen kant, dat het lensslaan der pomp bij het vertrek en gedurende eenige uren na het vertrek uit Havana en zelfs op de voorafgegane reizen van Antwerpen naar New-York en van New-York naar Havana, gelijk dit uit het overgelegde journaal blijkt, een gewigtig vermoeden oplevert voor den goeden staat van het schip, welk vermoeden nog wordt versterkt door de omstandigheid, dat tijdens het onderzoek van het schip door deskundigen na zijnen terugkeer te Havana er geen bederf in het houtwerk is ontdekt, althans geconstateerd, maar dat aan den anderen kant, hiertegen niet minder gewigtige vermoedens overstaan, welke het niet onwaarschijnlijk maken, dat de schade evenwel door eigen gebrek van het schip zou zijn ontstaan.

O. toch dat het lek is ontdekt weinige uren, nadat het volgeladen schip de reede van Havana had verlaten, en nadat hetzelve slechts omstreeks twee wachten eenig stormachtig weder had ondervonden, welk weder toch niet van buitengewoon ernstigen aard schijnt geweest te zijn, daar het niet gebleken is, dat de deskundigen bij het onderzoek op Havana schade aan de tuigagie hebben bevonden, gelijk daarvan ook niet wordt gewaagd in het scheepsjournaal of in de scheepsverklaring, terwijl in de tweede plaats niet is melding gemaakt van

een plaatselijk lek, maar de deskundigen te Havana hebben verklaard, dat de naden van de lijn van het koper afwaarts, even als de stuiken derzelve, in slechten staat waren, en dat het weinige werk, dat zij bevatteden, was verwaterd, waaruit zij opmaakten, dat het schip, waar het niet met hout gedubbeld was, nog lager zich in nog slechteren staat zou bevinden.

O. dat, waar zoo gewigtige vermoedens tegen elkander over staan, het vereischte bewijs, dat de schade is veroorzaakt door zeeëvenementen, waarvoor de verw. aansprakelijk zijn, niet kan geacht worden reeds aanwezig te zijn.

O. ad IIum., dat uit de vorenstaande overwegingen volgt. dat er nader bewijs moet worden geleverd;

O. dat het door de E. aangeboden bewijs van de bevaarbaarheid van het schip, tijdens het vertrek uit Havana, op den 15 November 1853, al werd dit geleverd, in den tegenwoordigen stand van het geding nog niet beslissend zoude zijn, omdat ook dan nog de vraag zou overblijven, of de schade is veroorzaakt door zeeëvenementen, waartegen door de verw. is verzekerd.

O. dat de beslissing dezer vraag moet berusten op eene juiste waardering der hier boven uiteengezette feiten en vermoedens, tot welke waardering eene speciale kennis van scheepsbouw enz. wordt vereischt, en scheidslieden alzoo vóór alles ten deze de voorlichting van deskundigen behoeven;

Gezien art. 249, 637 K., 222 R.

Regtdoende in het eerste ressort.

Alvorens ten principale regt te doen.

Bevelen, dat er een onderzoek door deskundigen zal plaats hebben, die naar aanleiding van den inhoud van de scheepsverklaring, het scheepsjournaal en de rapporten van deskundigen, en op grond van de kennis en wetenschap van de zaak en van het gebeurde, die zij uit de voormelde stukken zullen hebben verkregen, hun gevoelen bij behoorlijk schriftelijk en gemotiveerd rapport zullen uitbrengen over de vermoedelijke oorzaken van de door het schip Uncas, Kapitein Loones op de reis van Havana naar Antwerpen geleden schade en be-

paaldelijk of het lek in gemeld schip, op den 15 November 1853, des avonds ten acht ure ontdekt, geheel of gedeeltelijk moet worden toegeschreven aan weder, wind en zee, dan wel aan den slechten staat der naden en stuiken, of in het algemeen aan eigen gebrek en bederf van het schip.

Benoemen enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam den 13 November 1855.

Eindvonnis.

O. met betrekking tot de feiten, dat bij interlocutoire uitspraak van 13 Nov. 1855, op de gronden en motieven daarbij vermeld, door ons ondergeteekenden alvorens ten principale regt te doen is bevolen, dat er een onderzoek van deskundigen zal plaats hebben om hun gevoelen uit te brengen over de vermoedelijke oorzaken van de door het schip Uncas, Kapitein Loones, op de reis van Havana naar Antwerpen geleden schade, en bepaaldelijk of het lek in gemeld schip op den 15 Nov. 1853, des avonds ten acht ure ontdekt, geheel of gedeeltelijk moet worden toegeschreven aan weder, wind en zee, dan wel aan den slechten staat der naden en stuiken, of in het algemeen aan eigen bederf en gebrek van het schip;

Dat dat onderzoek door de bij dat vonnis benoemde deskundigen heeft plaats gehad, blijkens hun schriftelijk rapport van den 14 Januarij 1856, die eenstemmig van gevoelen zijn, dat het schip Uncas, schipper Loones, in niet zeewaardigen staat verkeerde bij deszelfs vertrek van Havana, en dat het lek, dat de terugkeer naar gezegde plaats heeft ten gevolge gehad, een gevolg was van dien staat, en dus van een eigen gebrek van het schip, en zulks omdat, niettegenstaande de door schipper Loones als gemagtigde van den Heer T. G. medegedeelde schriftelijke nota, behelzende nadere opgaven en bijzonderheden omtrent de verzekerde reis, welke echter aan de deskundigen vrij sterk gekleurd, vatbaar voor wederlegging en somwijlen in tegenspraak met de andere stukken is toegeschenen, uit geen der overgelegde bescheiden blijkt, dat van af het vertrek van Havana tot één ure in den morgen van den 17 Nov. 1853, eenige ramp of zeeëvenement heeft

plaats gehad, waaraan de bij het latere onderzoek bevondene schade kan worden toegeschreven, en omdat het lek, hetwelk de oorzaak werd van den terugkeer naar Havana is toe te schrijven aan den slechten en niet zeewaardigen staat der naden en stuiken van het benedenschip onder het koper, terwijl eene stijve bramzeils koelte, al stelt men die ook gelijk met stormachtig weder, vergezeld van oploopende zee, geen bepaalde zeeramp te noemen is, als behoorende dit tot de voorvallen, die dagelijks kunnen voorkomen, en die een behoorlijk zeewaardig schip moet kunnen doorstaan, vooral in den aanvang eener nieuwe verzekerde reis;

Dat vervolgens door de E., met overlegging van een aantal nieuwe stukken bij nadere conclusie de gronden zijn bestreden door experts tot staving van hun gevoelen bijgebragt, en is beweerd, dat zij niet vrij waren van vooringenomenheid en geenszins volledige données hadden om hun oordeel uit te brengen; dat zij in de feiten hadden gedwaald door aan te nemen, dat te Havana vóór het begin der verzekerde reis geen onderzoek van deskundigen naar de zeewaardigheid van het schip Uncas had plaats gehad, en dat scheidsmannen door dat gevoelen niet waren gebonden; op grond van een en ander zij primario hebben gepersisteerd bij hunne vroegere conclusie tot betaling, en subsidiair hebben aangeboden, voor zoo veel noodig om door getuigen en alle andere middelen regtens te bewijzen:

1°. dat het schip Uncas bij zijn vertrek van Havana op den 15 November 1853, in volkomen bevaarbaren en zeewaardigen toestand is geweest, geschikt om elke lading en speciaal de lading, waarvoor het vervracht was, over zee te vervoeren;

2°. dat het schip Uncas zoowel vroeger als vóór het gemelde vertrek door deskundigen behoorlijk is geinspecteerd en in voege voormeld volkomen bevaarbaar en zeewaardig is bevonden;

3°. dat het schip Uncas inzonderheid voorzien is geweest en nog is, van tuigagie van buitengewonen aard en kracht, zijnde zwaar en sterk van rondhouten en klein van zeilen, zoodat daaruit voldoende verklaard wordt, hoe, niettegenstaande het

geweldig werken van het schip tegen de hooge zee door den zwaren N. O. storm en den golfstroom veroorzaakt, waardoor het schip schier geheel uit elkander gewerkt en gerukt is en de deksbalken en tusschendeksbalken en zoo vele andere gedeelten daarvan gebroken waren, als zulks bij de terugkomst te Havana door deskundigen is bevonden, nogthans de tuigage geen noemenswaardige schade heeft gehad;

Ten einde, nadat dit bewijs zal geleverd zijn in voege voormeld, de conclusie ten principale toe te wijzen;

dat de verw. hierop bij conclusie hebben geantwoord, dat de E. vóór alles moeten bewijzen, dat de gevorderde schade is toegebragt door eenig evenement, vallende binnen hunne risico, dat zulks geenszins het geval is, en dat het verslag der deskundigen het beweren der verw. bevestigt; dat noch de stukken, noch de redeneringen der E. hierin eenige verandering brengen, waardoor alle verder onderzoek naar de allegatiën der E. overbodig is geworden, concluderende de verw. alzoo met persistit bij hunne vroegere conclusie, tot afwijzing of niet ontvankelijk verklaring enz.

O. in regten ten opzigte der primaire conclusie, dat de polis, waaruit ten deze wordt geageerd, is gesloten te Amsterdam en dat dus de beginselen der Nederlandsche Wet van toepassing zijn, dat volgens deze de verzekerde, die schadevergoeding vordert, bepaaldelijk moet bewijzen, dat die schade het gevolg is van zoodanig toeval of zeeramp, waartegen hij door den verzekeraar is gewaarborgd, en dat, wanneer hij in dat bewijs te kort schiet, de schade voor zijne rekening blijft; dat wanneer met het oog op dit beginsel wordt nagegaan, wat volgens scheepsjournaal en verklaring met het schip Uncas is gebeurd van deszelfs vertrek uit Havana, of tot op het tijdstip, dat de Schipper ten gevolge der bekomen schade een begin heeft gemaakt met den terugkeer derwaarts, daarin niets wordt aangetroffen, hetwelk het vermoeden zou wettigen, dat het schip Uncas met zeeëvenementen heeft te kampen gehad, waartegen een hecht schip niet bestand zou zijn; dat alles zich bepaalt tot hooge zee, harden wind en stampend schip, omstandigheden,

van meest gewonen aard, welke dagelijks voorkomen en die een zeewaardig schip, geschikt om koopgoederen over zee te vervoeren, moet kunnen doorstaan.

O. dat wel is waar door de E., zoo wel bij gelegenheid der alhier gehoudene expertise als later bij de mondelinge voordragt, hoog is opgegeven van de gevaren eener reis in de golf van Florida en van den golfstroom aldaar bij Noord-Oosten wind, maar dat, aangenomen de juistheid dier opgaven, daaruit nog niet volgt, dat de schade, die een schip komt te lijden na een zeer korten tijd in die ongunstige omstandigheden te hebben verkeerd, mag worden toegeschreven aan deze zeeëvenementen, en niet veeleer moet worden geweten aan eigen gebreken, en dat dit laatste vooral dan moet aangenomen worden, wanneer de aard der schade, in casu de algemeene lekke toestand van het schip, reeds dadelijk aan eigen gebrek doet denken.

O. eindelijk, dat de door de E. medegedeelde oordeelvellingen van deskundigen der Regtb. van Kooph. te Antwerpen en van de Antwerpsche assuradeurs, op verzoek van de E. eenzijdig verstrekt, al waren zij ook in forma probante overgelegd, geenszins kunnen opwegen tegen het eenstemmig gevoelen der drie bij interlocutoir vonnis van 13 November 1855 benoemde deskundigen, die na de processtukken te hebben onderzocht en partijen gehoord, met blijkbare technische kennis en onpartijdigheid eenstemmig hebben verklaard, dat ten deze geen zoodanige ramp of zeeëvenement heeft plaats gehad, waaraan de bij het latere onderzoek bevondene schade kan worden toegeschreven, neen, maar integendeel als hun gevoelen hebben opgegeven, dat het lek, hetwelk de oorzaak werd van de terugkeer naar Havana, is toe te schrijven aan den nietzeewaardigen staat van het schip, bepaaldelijk van de naden en stuiken van het benedenschip onder het koper.

O. voor zooverre de door de E. vermelde briefwisseling van Schipper Loones de strekking heeft, om aan meerdere zeeëvenementen te doen gelooven, dan waarvan in het journaal en in de scheepsverklaring de reden is, die buiten aanmerking blijven moet, doch aan zoodanige brieven, al waren zij ook in forma

probante overgelegd, geen meerdere bewijskracht dan aan de scheepsverklaring en het journaal kan worden toegekend.

O. alzoo dat bij gebrek aan bewijs van een genoegzaam zee-evenement, de primaire vordering der E. niet kan worden toegewezen.

O. ten aanzien der subsidiaire conclusie, dat de E. na ons interlocutoir vonnis van 13 Nov. 1855 getracht hebben te staven, dat het schip de Uncas, vóór de verzekerde reis, te Havana onderzocht en in zeewaardigen staat bevonden is, en bovendien hebben aangeboden, om de zeewaardigheid bij den aanvang der verzekerde reis, en nog meer andere daartoe betrekkelijke punten, door getuigen te bewijzen, doch dat zoodanig bewijs tot niets kan leiden, omdat de Nederlandsche Wet geene praesumtie van zeewaardigheid kent in dien zin, dat, dit bewijs bestaande, alle zeegevaren, zelfs de zoodanige, die een goed schip gemakkelijk weerstaat op den eersten zoowel als op den laatsten dag der reis, voor rekening zouden komen van Assuradeurs, maar buiten die zeewaardigheid bij den aanvang der reis nog vordert, dat de verzekerden aantoonen, dat zij rampen, wederwaardigheden en zeeëvenementen hebben ondervonden, die de schaden hebben veroorzaakt, en tegen de gevolgen waarvan zij alleen bij de polis zijn gewaarborgd, en welk bewijs, zoo als hier boven is overwogen, ten deze ontbreekt.

O. dat alzoo het aangeboden bewijs doelloos is en de subsidiaire conclusie als zoodanig niet kan worden toegewezen.

Gezien de artt. 249 en 637 K. en 56 R.

Regtdoende in het eerste Ressort.

Ontzeggen aan de E. hunne primaire vordering en subordinate conclusie, enz.

Gedaan te Amsterdam, 13 September 1857, door Mr. A. C. Cosman, J. W. Tijdeman, M. H. 's Jacob.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 3 Maart 1859.

Het Hof van N. Holland.

O. ten aanzien der feiten, dat bij polis van assurantie op 28 October 1853, alhier gesloten, de geïnt. met andere assura-

deurs op het casco van het schip genaamd Uncas, gevoerd door Schipper Loones, hebben verzekerd eene som van ƒ27,500 voor eene reize van Havana naar Matanzas, en alle circumjacentiën van dien af naar Antwerpen; dat deze verzekering gesloten is op het berigt, dat gemeld schip te New-York gereed lag om naar de Havana te zeilen; dat die bodem voor zijn vertrek uit Antwerpen op 23 Junij 1853, door experten van wege het Belgische Gouvernement benoemd, is nagezien en volkomen zeewaardig bevonden; dat het schip zonder dat er iets merkwaardigs op de reize van Antwerpen naar New-York en van daar naar de Havana voorgevallen was, op laatstgemelde plaats aangekomen zijnde, aldaar eene lading, meerendeels uit kisten suiker bestaande, heeft ingenomen, terwijl gedurende het verblijf te Havana aan den voornoemden bodem niet het minste gebrek te bespeuren was; dat in de derde wacht, na het vertrek uit gemelde haven, op 15 November 1853, in het schip zoodanig lek zich openbaarde, dat niettegenstaande het aanhoudend aanwenden der beide pompen, deze naauwelijks lens te houden waren, zoodat in de zevende wacht het scheepsvolk achterop kwam, en eischte, dat men terug zoude keeren; dat de Schipper zulks geraden achtende, bevel gaf om te wenden; dat op dien terugtogt in de haven het schip aan den grond stiet, zoodat er eene stoomboot noodig was om hetzelve weder vlot te krijgen; dat uit eene na de ontlossing gehouden expertise gebleken is, dat het schip belangrijke schade bekomen had; dat de benoemde experten de kosten van reparatie der ondervonden zeeschaden op 12,409 piasters berekend, en de waarde van het schip op 5271 piasters geschat hebbende, het schip, na bekomen authorisatie van den Belgischen Consul, voor eene somma van ongeveer ƒ 5000 verkocht is geworden; dat ingevolge opgemaakte schaderekening, van de geïnt. $92\frac{22}{100}$ pCt. over de verzekerde som gevorderd is geworden; dat nadat deze geweigerd hadden die vordering te voldoen, de zaak aan de beslissing van arbiters onderworpen is; dat de app. voor dezen van de geïnt. gemelde schadevergoeding geëischt, en subsidiair geconcludeerd hebben tot bewijsvoering van de zeewaardigheid van de Uncas;

Dat de verzekeraars tot ontzegging der principale vordering geconcludeerd hebben, hoofdzakelijk op grond, dat de app. in gebreke bleven om aan te toonen, dat de geledene schade een gevolg was van een zeeëvenement, waarvoor de geïnt. risico liepen, en dat in dien stand van zaken het aangebodene bewijs irrelevant was; dat bij een interlocutoir vonnis van arbiters dd. 13 November 1855 beslist is:

1°. dat het lek op 13 November 1853 de oorzaak zijnde der daarop gevolgde schaden, de oorzaak van dat lek de ten processe beslissende vraag was:

2°. dat er vermoedens voor en tegen bestonden, dat dit lek door zeeëvenementen ontstaan was, voor welke de verzekeraars risico liepen, en op die gronden drie experten benoemd hebben om den oorsprong van het quaestieuse lek te onderzoeken;

dat de conclusie van het rapport van experten inhoudt:

1°. dat dat lek uit andere oorzaken dan zeeëvenementen ontstaan is;

2°. dat de gebrokene balken, het onvoldoende der naden en van het breeuwwerk, en de slechte staat van het koper aantoonen, dat het schip onzeewaardig was, en zeker geene schade bekomen zoude hebben, wanneer die gebreken niet bestaan hadden, daar alleen zeer zware rampen, welke in casu niet plaats gehad hadden, een goed schip in zulk een ontredderden toestand hadden kunnen brengen;

dat de scheidslieden bij vonnis van 10 September 1857 de vordering der app. ontzegd en hunne subsidiaire conclusien afgewezen hebben;

Dat de app. van het vonnis in hooger beroep zijn gekomen, en hoofdzakelijk bij memorie van grieven in het midden gebragt hebben:

1°. dat de assuradeur, die beweert, dat de verzekerde bodem niet verzekerbaar is, zulks bewijzen moet; dat de verzekerde, die de zeewaardigheid van het schip bij den aanvang der risico aanneemt te bewijzen, meer doet dan waartoe hij verpligt is;

2°. dat de geint. alleen bewerende het ontbreken van zee-

ëvenementen, waarvoor geassureerd was, daar zij zich voor alle fortuinen van de zee verbonden hadden, als excipienten verpligt waren te bewijzen, dat de oorzaak van de schade buiten de verzekering lag, dat van het beweren deswegens van de geïnt. in het geding niets blijkt dan hunne gratuite ontkentenis, en dat de deskundigen in plaats van de gronden voor die ontkentenis te onderzoeken, verklaard hebben, dat het schip onzeewaardig was, iets hetgeen de geïnt. niet konden, noch durfden aannemen te bewijzen;

3°. dat de stelling, als zoude de verzekerde voor alles te bewijzen hebben, niet slechts, dat de verzekerde bodem door zeeëvenementen getroffen is, maar door de zoodanige, als die door hare kracht in staat zijn een hecht schip te beschadigen, niet alleen in strijd is met het assurantie-contract, maar tot willekeur en ongerijmdheid moet leiden; dat in cas van twijfel omtrent de oorzaak van een sinister, die twijfel ten voordeele van den verzekerde moet komen; dat in casu de assuradeurs de risico van alle fortuinen van de zee gewoon of ongewoon voor hunne rekening genomen hebben, zoodat zij ingevolge artikel 249 K. te bewijzen hadden, dat het gesprongen lek niet het gevolg van een zeeëvenement geweest is, maar door een gebrek van constructie veroorzaakt is, concluderende de app. op alle deze gronden, met vernietiging van het vonnis a quo, tot toewijzing hunner in eersten aanleg genomen conclusiën cum expensis;

Dat de geïnt. bij conclusie van antwoord beweerd hebben, dat zoo het lek buiten de risico der assuradeurs gelegen is, dan de gevolgen voor hen eene res inter alios acta is;

dat de verzekerde bewijzen moet, dat een sinister, waarvoor assuradeurs verzekerd hebben, de oorzaak der schade zij, terwijl de verzekeraar zijnerzijds het bewijs aanbieden kan, dat de ramp het gevolg van eigen bederf was; dat wat elk schip op zee altijd ondervindt en zonder schade ondervinden moet, geen evenement daarstelt, waarvoor verzekerd is, vermits daardoor, zoo het schip zeewaardig is, geen schade ontstaan kan; dat niet alle sinisters op zee, maar alleen alle van buiten aankomende

onheilen, dat is, alle fortuinen der zee voor rekening van assuradeurs zijn, zoodat hij, die de vergoeding vraagt, bewijzen moet, dat de ramp door fortuinen van de zee ontstaan is; dat de expertise te Antwerpen niets afdoet, omdat de risico eerst aanving van de Havana; dat de hier gehouden expertise leert, dat het quaestieuse lek niet door zeeëvenementen ontstaan kan zijn; dat de app. in hooger beroep van hunne subsidiaire conclusiën in eersten aanleg genomen, strekkende tot bewijsvoering van de zeewaardigheid van het quaestieuse schip, zwijgen; dat dat bewijs in allen gevalle irrelevant is daar, waar het bewijs van zeeëvenementen geleverd moest worden, en waar men zich alleen op aanwakkerenden wind beroepen kan, om tot een zeeëvenement als oorzaak der schade te geraken; concluderende de geïnt. op alle deze gronden tot bekrachtiging van het vonnis a quo, enz.

En als nu in regten.

O. dat de verzekerde, die van den verzekeraar vergoeding vordert der schade door het verzekerd schip ondervonden, bewijzen moet, dat de schade veroorzaakt is door een voorval, waartegen hij door den verzekeraar is gewaarborgd.

O. dat, wanneer alzoo de app. in deze door de geïnt. zijn verzekerd tegen alle gevaren ter zee, onweder, schipbreuk, overstrooming, neming, enz. en alle andere fortuinen van de zee, de app. moeten bewijzen, dat de schade, waarvan zij de vergoeding vorderen, is veroorzaakt door een dier gevaren ter zee, of dier fortuinen van de zee.

O. dat zij hier meer bepaald moeten leveren het bewijs, dat de schade, waarvan zij de vergoeding vorderen, is ontstaan door een gevaar ter zee of eene fortuin van de zee, waarvan het bestaan blijkt in het tijdsverloop tusschen het vertrek van Havana tot het oogenblik, waarop de deviatie van de reis van Havana naar Antwerpen door terugkeer naar eerstgenoemde haven heeft plaats gehad, daar immers de rampen op dien terugkeer ondervonden, alleen dan in hare gevolgen voor rekening der geïnt. kunnen komen, wanneer schade, voortgesproten uit oorzaken, komende voor rekening van de geïnt.,

reeds bestond, alvorens tot de deviatie besloten werd, onverschillig of die schade door de onheilen, die het schip op den terugkeer naar Havana zijn wedervaren, mogt zijn vergroot en vermeerderd.

O. toch, dat en met het oog op de wet en met het oog op de polis onmogelijk kan opgaan het beweren der app. als zou alleen reeds de vrees van het scheepsvolk, die tot de deviatie dwong, al ware zij onberaden en overdreven, het regt tot schadevergoeding fonderen, indien tot hare gevolgen zeeëvenementen behooren, in den veranderden koers ondervonden, die tot de risico der geïnt. moeten worden gebragt.

O. dat, wanneer men nu vraagt of het hier vereischte bewijs door de app. is geleverd, die vraag niet anders dan ontkennend kan worden beantwoord.

O. toch, dat wel is waar ten processe consteert, dat in het tijdsverloop der reis, waarop het hier aankomt, het schip een lek heeft bekomen, maar dat daardoor nog niet bewezen is, dat dit lek is veroorzaakt door een gevaar ter zee of een fortuin van de zee, voor rekening van de geïnt. komende.

O. dat de app., bewerende, dat het lek van een bodem, aan de zee toevertrouwd, is een zeeëvenement, tegenover hetwelk de verzekerde zou moeten bewijzen het bestaan van eene andere oorzaak buiten de verzekering vallende, blijkbaar oorzaak en gevolg verwarren, daar immers de verzekerde eerst dan zijne aanspraak op schadevergoeding regtvaardigt, wanneer hij bewijst, dat het lek tot oorzaak heeft een voorval, dat voor rekening komt van den verzekeraar.

O. nu, dat dit bewijs ten aanzien van het quaestieuse lek in casu niet is geleverd.

O. immers, dat noch uit het scheepsjournaal, noch uit de scheepsverklaring, te Havana afgelegd, blijkt, dat het schip, gedurende den tijd, die verloopen is sedert het vertrek uit Havana tot op het oogenblik, waarop tot terugkeer derwaarts besloten is, zoodanige van buiten aankomende onheilen heeft ondervonden, die als fortuinen van de zee kunnen worden aangemerkt, waartegen de geïnt. verzekerd hebben.

O. dat als zoodanig geenszins zijn aan te merken de omstandigheden in het journaal vermeld, onder de dagteekeningen van 15 à 16 November, en van 16 à 17 November 1853, voor zooveel betreft de twee eerste wachten, en in de scheepsverklaring gereproduceerd, welke omstandigheden zeer te regt bij het vonnis a quo beschouwd zijn, als de zoodanige, waartegen een zeewaardig schip, geschikt om koopgoederen over zee te vervoeren, moet zijn bestand.

O. dat hierin geen strijd is te vinden met den aard van het assurantie-contract, daar de wet, waar zij de voorvallen opsomt, die, schade veroorzakende, voor rekening van den verzekeraar komen, die voorvallen ten slotte zamenvat in de algemeene qualificatie van *van buiten komende onheilen*, en dus ontegenzeggelijk eene geheel andere gesteldheid van weder en wind bedoelt, dan die uitgedrukt wordt door de in het journaal voorkomende vermeldingen van stijve bramzeilskoelte, stijve koelte, aannemende wind, hooge zeeën, waardoor het schip zwaar stampte en werkte.

O. dat evenmin de polis, (door te vermelden, dat de verzekering plaats heeft tegen de fortuinen van de zee, gewoon of ongewoon), het beweren wettigt, dat iedere min gunstige weers- of windgesteldheid, die een zeebouwend schip ondervindt, als een onheil zou moeten worden beschouwd, dat, schade veroorzakende, ter risico van den verzekeraar zou zijn, vermits, ook zonder die opvatting, onderscheiding van onheilen in gewone of buitengewone zeer begrijpelijk en aannemelijk is.

O. dat alzoo door de app. niet is geleverd het bewijs, dat hun schip sedert het vertrek van Havana tot op het oogenblik der deviatie heeft ondervonden zoodanig gevaar ter zee of fortuin van de zee, tot de risico's behoorende, die de geïnt. verpligt zijn te dragen.

O. dat daardoor der app. aanspraak op schadevergoeding vervalt.

O. dat de app. in deze instantie geconcludeerd hebben tot toewijzing hunner in eerster instantie genomen conclusiën, waartoe ook behoort hunne subsidiaire conclusie, om toegela-

ten te worden tot het bewijs van de zeewaardigheid van het quaestieuse schip.

O. dienaangaande dat, om het bewijs der zeewaardigheid te leveren, het zou moeten blijken, dat het schip onmiddelijk, althans kort voor zijn vertrek uit Havana, een volledig onderzoek in al zijne bestanddeelen heeft ondergaan, waardoor zijn volkomen zeewaardigheid zou zijn geconstateerd; dat echter zoodanig onderzoek in casu niet heeft plaats gehad, en daarom ook het aangeboden bewijs van zeewaardigheid onmogelijk kan geleverd worden; dat dit bewijs zou moeten dienen om te komen tot het besluit, dat vermits het schip bij zijn vertrek van Havana was zeewaardig, de schade na het vertrek ondervonden, alleen het gevolg kan zijn van zoodanige fortuinen van de zee, die tot de risico der geïnt. behooren.

O. intusschen dat alle bewijsvoering, waardoor het bewijs van het bestaan van de evenbedoelde fortuinen van de zee bij gevolgtrekking indirect zou moeten worden verkregen, noodwendig vervalt, waar, gelijk in casu, het regtstreeksch bewijs aanwezig is, dat die fortuinen van de zee niet hebben bestaan.

O. dat het uit dien hoofde dan ook volkomen overbodig is, te onderzoeken, in hoeverre de in eersten aanleg gehouden expertise al dan niet het bewijs medebrengt van de onzeewaardigheid van het schip, tijdens zijn vertrek uit Havana;

Gezien de artikelen 637 K., 1902 B. W. en 56 R.

Bekrachtigt de uitspraak enz.

No. 56.

(*) T. & Co.

. ca.

De Associatie ter Zee-Assurantie enz.

De Ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft;

Dat op 12 April 1854, te Amsterdam en Rotterdam, door

de verw. elk respectivelijk voor de som bij hunne naamteekening uitgedrukt, ten behoeve van de E. is geteekend, eene polis, waarbij aan de E. door de verw. is verzekerd $\frac{31}{32}$ parten in het casco ven het schip Prins Hendrik, schipper J. Goedkoop, terwijl tevens deze $\frac{31}{32}$ in genoemd schip met wederzijdsch goedvinden daarbij zijn getaxeerd op eene waarde van ƒ 55,800, zonder gehoudenheid van de zijde der E., om eenig nader bewijs te leveren over de waarde van het verzekerde;

dat genoemde polis almede inhoudt, dat de verzekering geschiedt voor eene reize van Amsterdam viâ Londen tot eenige haven of havens, plaats of plaatsen van Australië, en van daar naar een of meer havens of plaatsen van Java of Sumatra of Sumatra en Java en vice versa, zullende ook in geval het voorzegde schip te Australië eenige andere bestemming mogt bekomen, de risico van Assuradeuren onverminderd en zonder eenigen stilstand blijven voortduren en verder op zoodanige conditiën als in de polis nader meer breedvoerig staan uitgedrukt;

dat genoemd schip, na alvorens te Amsterdam te zijn nagezien, en na de door de experts bevolene reparatiën ondergaan te hebben, zeewaardig is geoordeeld, en als toen op 11 Mei 1854 vertrokken is, en den 14 Mei te Londen is aangekomen, alwaar het zijne lading heeft ingenomen;

dat genoemd schip al verder op 7 September 1854, naar Australië is vertrokken, alwaar het den 2 Januarij 1855 is aangekomen en zijne lading behoorlijk heeft uitgeleverd;

Dat de Prins Hendrik op 18 Februarij 1855 naar Batavia is vertrokken, alwaar het den 28 Maart 1855 is aangekomen;

dat op deze reis het schip blijkens de aanteekeningen in het journaal met hooge zeeën, zwaar werkend schip, marszeilskoelte, dubbelgereefde marszeilskoelte en storm heeft te kampen gehad, en wel vooral op 28 Februarij en van 1 tot 8 Maart;

dat het schip te Batavia geinspecteerd zijnde, alstoen bleek, dat de naden der buitenhuid, der berghouten en de stevennaden wijd openstonden, de bouten los, het metaal door de spijkers gescheurd was, de ijzeren knieën genoegzaam allen van het

boord los geweken en de bouten aan de einden los en in de lijven der knieën gebroken waren, terwijl twee lassen eenigzins ontzet en vele bouten waren opgewerkt, wordende wijders vermeld, dat het rondhout op en neer en zeer ligt en zonder plaat of lap, en dat de buitenhuid zeer ligt was voor een schip van dat charter;

dat de herstellingen, welke aan dien bodem aangebragt moesten worden op ƒ 52,512 geschat zijn, terwijl het schip zelf op de laatste plaats van verzekering op ƒ 50,000 is gewaardeerd, weshalve de schipper na bekomene vergunning het schip met den inventaris heeft verkocht, hetwelk ƒ 33,854, of na aftrek der kosten, ƒ 26,683 netto heeft mogen gelden, zoodat de verzekerden van de verzekeraars $53\frac{68}{100}$ pCt. of ƒ 29,953.44 als schadevergoeding eischen, welke geweigerd zijnde als nu in regten door de E. wordt gevraagd;

dat dien ten gevolge door de E. is geconcludeerd, dat bij uitspraak van arbiters in het eerste ressort de verw. hoofdelijk zullen worden veroordeeld om aan de E. tegen behoorlijke kwijting en doorhaling hunner naamteekeningen op de polis te betalen de som van ƒ 29,953.44, en zulks met de interessen enz.;

dat door de verw. daartegen is geconcludeerd, dat bij uitspraak van scheidslieden, de E. zouden worden verklaard te zijn niet ontvankelijk enz., en subordinaat en voor het geval dat Heeren arbiters zich bezwaard mogten achten der verw. primaire vordering onmiddelijk toe te wijzen, dat hun als dan moge behagen drie deskundigen door partijen in der minne, en anders ambtshalve te benoemen, die na behoorlijk beëedigd te zijn, zullen hebben te onderzoeken, en op grond der overgelegde stukken hun gevoelen zullen hebben uit te brengen, over de vraag, of en in hoeverre de plaats gehad hebbende afkeuring, waarvoor de verw. als verzekeraars aansprakelijk zijn, moeten worden toegeschreven aan de op de reis van Australië naar Java door het schip Prins Hendrik beloopene zeeevenementen, dan wel aan eigen gebrek en bederf of onzeewaardigheid van den bodem, met reserve der kosten tot het eindvonnis;

dat partijen deze hunne conclusiën nader in het breede hebben toegelicht, waarbij de E. zich subordinaat niet hebben verzet tegen de subsidiaire conclusie der verw.

O. in regten, dat in deze de navolgende vragen zich ter beantwoording voordoen:

1°. Moet de schade, die het schip Prins Hendrik heeft beloopen, toegeschreven worden aan de ondervondene zeeëvenementen of aan eigen gebrek?

2°. Wat is er van de subsidiaire conclusie der verw.?

3°. Kan aan de E. de conclusie tot solidaire veroordeeling in de kosten, volgen?

O. ad Ium.

dat uit het scheepsjournaal voldoende is gebleken, dat gemeld schip op de reize van Melbourne naar Batavia gedurende verscheidene dagen heeft te worstelen gehad met hooge zeeën zwaar weer en storm, welke zwaar werken van het schip hebben veroorzaakt;

dat deze evenementen zwaarwigtig en langdurig genoeg waren om de later bevonden schade te veroorzaken;

dat de aard der schade, zoo als die te Batavia is geconstateerd, dan ook voldoende aantoont, dat deze door zeeëvenementen is ontstaan;

dat toch door de deskundigen aldaar is opgenomen, dat genoegzaam al de ijzeren knieën van het boord waren afgewerkt, de bouten gebroken en de nagels door het koper waren gescheurd, welke schade niet anders dan door zeeëvenementen kan zijn ontstaan;

dat wel in het proces-verbaal van inspectie te Batavia is opgenomen, dat de huid van het schip zeer ligt was voor een schip van dat charter, het zaadhout zonder lap, en dat aan het schip ondoelmatige versterkingen waren aangebragt;

dat echter uit die opmerkingen niet kan worden opgemaakt, dat de bevonden schade een gevolg is van eenig eigen gebrek;

dat immers ten processe blijkt, dat het schip bij den aanvang der reize (van welk tijdstip de zeewaardigheid moet blijken) behoorlijk is nagezien, en die herstellingen heeft ondergaan, welke

deskundigen noodzakelijk achten om een bewijs van zeewaardigheid af te geven;

dat het schip Prins Hendrik dan ook de voorgenomene reize naar Melbourne met eene zware lading zonder eenige schade heeft volbragt, en dat het zeker niet kan opgaan, nadat een schip bijkans 16 jaren heeft gevaren, vóór de verzekerde reize onderzocht is, en de noodige herstellingen heeft ondergaan, en vervolgens op die reize *honderd en twintig dagen* zonder schade heeft gevaren met eene zware lading, daarna te beweren, dat dit schip door zijne constructie zelve onbekwaam zoude zijn om zee te bouwen en aan eigen gebrek de beloopene schade te wijten heeft, dewijl immers met het beweren van *oorspronkelijke* ondeugdzaamheid onvereenigbaar is, het door partijen erkende feit, dat het schip zoo lang gevaren heeft, en het beweren van onzeewaardigheid op de verzekerde reize niet is te rijmen met het gelukkig volbrengen eener zeereis van meer dan 100 dagen;

dat uit een en ander volgt, dat de schade, welke het schip Prins Hendrik heeft ondervonden, moet worden toegeschreven aan zeeëvenementen, waartegen de verzekeraars hebben verzekerd en geenzins aan eenig eigen bederf van het schip.

O. ad IIum.

Dat na het overwogene de eisch dadelijk kan worden toegewezen en dus een voorafgaand onderzoek van deskundigen onnoodig is.

O. ad IIIum.

Dat solidariteit alleen kan geboren worden of uit overeenkomst of uit de wet, en dat de E. zich bij hunne conclusie tot solidaire veroordeeling in de kosten niet hebben beroepen op eenige overeenkomst, terwijl deze uit de wet niet volgt:

dat de derde vraag dus ontkennend moet worden beantwoord.

Gezien de artt. 1318 B. W. 246, 249 K. en de artt. 52, 56, 636 en 637 R.

Regtdoende in het eerste ressort.

Ontzeggen de subsidiaire conclusie der verw.

Veroordeelen de verw. om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen de somma van ƒ 29,953.44 enz.

Gedaan te Amsterdam den 9 November 1857, door Mr. A. C. Cosman, Aug. Philips, J. A. Molster.

Hiervan voor als nog geen hooger beroep.

N°. 57.

(*) E. H. M.

ca.

B. DE H. & C°. enz.

Wij arbiters.

O. ten aanzien der feiten, dat het tusschen partijen is in confesso, dat de verw. bij polis dd. Amsterdam den 17 November 1856, aan den E. of die het anders geheel of ten deele zoude mogen aangaan, ƒ 7000 voor eene reize van New-Castle en alle circumjacentiën van dien af tot Hamburg hebben verzekerd op het behouden varen van het ijzeren schip genaamd Hoogezand, gevoerd door Schipper van der Leert, tegen de risico's bij die polis breeder omschreven, zijnde in de polis vermeld, dat het genoemde schip volgens brief van 8 November den volgenden dag zou vertrekken, en dat het interest voortspruit uit het casco getaxeerd op ƒ 11,000;

dat die verzekering te Amsterdam is gesloten, door de gemagtigden des E., krachtens daartoe gegeven last vervat in een brief des E. dd. Hoogezand 13 November 1856, welke brief blijkens daarop voorkomende poststempels (zoo als ook tusschen partijen in confesso is) eerst op 14 November van Hoogezand afgezonden en op 16 November (zijnde een Zondag) te Amsterdam is aangekomen, waardoor eerst op 17 November de verzekering is kunnen gesloten worden;

dat blijkens de verklaring op 14 November 1856 voor den Burgemeester van het eiland Terschelling, door den Kapitein

en verdere bemanning afgelegd en beëedigd, het schip Hoogezand, op 8 November van New-Castle is vertrokken, beladen met steenkolen, dat men op 9 November met aanhoudenden harden wind en hooge zee te kampen heeft gehad en dien dag bemerkte, dat het schip water begon te maken en de bakboordspomp onklaar werd, dat op 10 en 11 November de aannemende wind tot storm overging, met zeer hooge zeeën, waaronder het schip zwaar werkte en de lekkaadje zoodanig vermeerderde, dat men gestadig pompen moest, dat van 11 op 12 November de storm in hevigen orkaan losbarstte en het roer zich begaf, dat men in dien toestand de vuurtoren van Terschelling ontdekte en de Kapitein na gehouden scheepsraad besloot, tot behoud zoo mogelijk van schip, lading en leven, het schip op strand te zetten, dat het schip diensvolgens op het strand gerigt werd en in den namiddag van gemelden dag op het eiland Terschelling gestrand, op zijde geslagen en daarna geheel verbrijzeld is;

dat van de aan het schip aldus overkomene ramp door den Kapitein aan den E. is berigt gegeven bij brief dd. Terschelling 12 November 1856, welke brief den 14 dier maand te Harlingen op de post gedaan en den 15 bij den E. moet ontvangen zijn, en dat de E. aan zijnen met het sluiten der verzekering belasten Correspondent te Amsterdam, van dit berigt en de plaats gehad hebbende stranding eerst mededeeling gedaan heeft, bij brief dd. Hoogezand, 20 November 1856, welke den 21 November te Amsterdam is ontvangen;

dat inmiddels de overblijfselen der tuigagie en de stukken van het wrak op 17 November 1856 in openbare veiling zijn verkocht, voor eene somma van *f* 523, zoodat, na aftrek der gevallen onkosten en eene bijvoeging van *f* 0.96 om te sluiten. door het niet behouden varen van het schip Hoogezand voor den E. eene schade zou zijn ontstaan van $99\frac{82}{100}$ pCt. over het bedrag, waarop het casco bij de polis is getaxeerd over de verzekerde som, uitmakende *f* 6987.40;

dat de E. dien ten gevolge heeft geconcludeerd, dat de verw. bij vonnis in het hoogste Ressort enz., zullen worden

veroordeeld, aan den E. tegen behoorlijke quitantie te betalen de som van ƒ 6987.40 enz.

dat de verw. tegen die vordering hebben aangevoerd, dat het niet blijkt, dat de oorzaak van de ramp, welke het schip Hoogezand getroffen heeft, onder die evenementen der zee valt, voor welke de verzekeraars risico loopen; dat de tijd van vertrek van het schip bij het sluiten der verzekering onjuist is opgegeven, en dat daarenboven de verzekerde verzuimd heeft de ramp, welke zijn schip getroffen had, tijdig aan de verzekeraars of zijn gemagtigden te doen kennen, hetwelk geschied zijnde ten gevolge zou hebben gehad, dat de verzekering niet zou gesloten zijn, op welke gronden door hen is geconcludeerd, dat de E. niet ontvankelijk zal worden verklaard in zijnen eisch en genomene conclusiën immers enz.;

dat de E. bij conclusie van repliek bij zijne genomene conclusie heeft gepersisteerd, terwijl bij de pleidooijen door hem is verzocht acte van zijne daarbij gedane bereidverklaring om zoo noodig het bewijs te leveren, dat de posten tusschen Hoogezand en Amsterdam, in de maand November 1856 ongeregeld geloopen hebben, en dat na den 12 November 1856 geene verzending van brieven van het eiland Terschelling mogelijk was vóór den 14 November van dat jaar.

O. dat naar aanleiding dier feiten en wederzijdsche beweringen alhier in regten te beslissen zijn de volgende vragen:

I. Is het verzuim des E. om de bij hem ontvangen tijding van de ramp aan zijnen, met het sluiten der verzekering belasten, gemagtigde onverwijld mede te deelen een grond tot ontzegging of tot niet ontvankelijk verklaring der vordering?

II. Ligt zoodanige grond in het verschil der opgaaf in de polis omtrent den tijd van het vertrek van het schip, met den tijd waarop het werkelijk vertrokken is?

III. Behoort de oorzaak van de ramp tot die evenementen der zee, voor welke de verzekeraars risico loopen?

O. ad Ium., dat de E. na bij brief, welke op 14 November van Hoogezand is verzonden, last tot verzekering te hebben gegeven, volgens zijne eigene erkentenis op 15 November

reeds het berigt ontving van de ramp aan het schip overgekomen;

dat hij ongetwijfeld verpligt was dat berigt onverwijld en op de meest spoedige wijze mede te deelen aan zijnen lasthebber, ten einde zoo mogelijk het sluiten der verzekering te voorkomen;

dat hij echter in plaats van overeenkomstig die verpligting te handelen, vooraf het berigt heeft afgewacht, dat de verzekering gesloten was, en eerst daarna op 20 November aan zijnen lasthebber de tijding van de ramp heeft medegedeeld, die reeds sedert vijf dagen bij hem was ontvangen;

dat voor dit lange verwijl in de mededeeling bij den E. moeijelijk eene andere reden kan hebben bestaan dan de onderstelling, dat een onverwijld berigt nog tijdig genoeg zou aankomen om het sluiten der verzekering te beletten, zoo als werkelijk in casu het geval zoude zijn geweest of althans had kunnen zijn;

dat de bekendheid van den verzekerde met de ramp tijdens het sluiten der verzekering, en terwijl voor hem nog de mogelijkheid bestond, ook zijnen lasthebber daarvan tijdig te doen kennis dragen, de verzekering nietig doet zijn;

dat wel is waar van de zijde des E. is aangemerkt, dat de verw. bij hunne verwering op de hier overwogen gronden de vernietiging der aangegane verzekering hadden moeten vorderen; maar dat, daargelaten de vraag, of de hier aanwezige nietigheid niet ook zonder uitdrukkelijke nietigverklaring kan worden ingeroepen, de vorm der verwering geen invloed kan hebben op de uitspraak van arbiters oordeelende als goede mannen naar billijkheid;

Dat alzoo de eerste vraag bevestigend moet worden beantwoord en dat het bewijs der door den E. bij pleidooi geposeerde feiten daarop van geen invloed kan zijn;

dat als nu het onderzoek der 2de en 3de vraag overbodig wordt.

Gezien artt. 654 en 269 K., art. 636 en art. 56 R.

Regtdoende in het hoogste Ressort.

N°. 57.

Ontzeggen aan den E. zijne gedane vordering enz.

Aldus gedaan en gewezen te Amsterdam, den 23 December 1857 door Mr. A. C. Cosman, L. H. Kuhn, Aug. Philips.

N°. 58.

(*) J. J. B.

c^a.

De Associatie ter Zee-Assurantie enz.

Wij Ondergeteekenden.

O. ten aanzien der daadzaken, dat de E. bij zijne conclusie van eisch heeft geposeerd, dat de verw. in gemeenschap met anderen bij polis, op den 9 Feb. 1856, te Amsterdam geteekend, aan den E., of die het anders geheel of ten deele zou mogen aangaan, hebben verzekerd geheel het casco en de kiel, het tuig, de takelaadje en het oorlogstuig van het schip genaamd Geertruida, schipper A. H. Strackholder met al deszelfs toebehooren en onkosten tot in zee toe en zulks voor eene reis van Glasgow en alle circumjacentiën van dien af tot Demerarij en terug naar eene haven of plaats van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannie, onder zoodanige verdere bepalingen als bij voornoemde polis breeder worden vermeld, en zulks voor eene som van ƒ 15000, op welk bedrag het genoemde schip met al deszelfs toebehooren als boven bij de vermelde polis gedurende de geheele reis, en dus bij alle voorvallen wordt getaxeerd en vastgesteld, onaangezien meerder of minder waardig zijnde of gekost hebbende, en welke som in cas van schade of avarij tot reglement zal dienen zonder gehouden te zijn eenig ander bewijs van waarde, eigendom, of order te produceren dan alleen de polis;

dat het genoemde schip op den 5 Febr. 1856 van Glasgow de reis naar Demerarij heeft aangevangen en op den namiddag van dien dag nabij Greennock is ten anker gekomen, om met

den eersten gunstigen wind naar zee te gaan, maar in den avond en nacht van den daarop volgenden dag, 6 Febr. 1856, aldaar door een vreesselijken storm en orkaan is overvallen, driftig geworden en herhaaldelijk stootende, op het strand van den Hellenburgschen oever gedreven is; van waar het na lossing der lading niet dan met de grootste inspanning, met behulp van stoombooten is afgebragt en naar de haven van Greennock gevoerd is;

dat daardoor het verzekerde schip zeer aanzienlijke schade heeft geleden en de deskundigen, die tot onderzoek der schade zijn benoemd geworden, om het hooge bedrag der vereischte reparatiekosten, den verkoop van het schip hebben aangeraden;

dat diensvolgens de Schipper, na daartoe bekomen regterlijke magtiging, het schip met deszelfs inventaris en toebehooren in openbare veiling te Greennock heeft verkocht;

dat de E. daardoor eene schade heeft geleden aan het verzekerd belang ten beloope van $80\frac{25}{100}$ pCt., welke de verw. geweigerd hebben te vergoeden, ofschoon door vele hunner mede onderteekenaars der polis reeds in de maand September 1856 het verschuldigde over de door dezen geteekende sommen is voldaan; op grond waarvan de E. heeft geconcludeerd, dat bij uitspraak van scheidslieden in het 1ste ressort de verw. zullen worden veroordeeld om aan den E. tegen behoorlijke kwijting te betalen $80\frac{25}{100}$ pCt. der door ieder hunner respectivelijk geteekende sommen enz. en in de kosten van dit geding.

O. dat de verw. bij conclusie hierop hebben geantwoord, dat de van elders bekende gebeurtenissen en de houding van den E. in verband met de geproduceerde stukken hen nopen om in deze procedure een formeel en wettig bewijs te vorderen van zijne sustenuën, dat gezegd bewijs ten eenemale ontbreekt, weshalve door hen is geconcludeerd tot nietontvankelijk verklaring des E., met veroordeeling in de kosten;

dat de verw. bij pleidooij nader hebben verklaard, dat door de weigering van mededeeling van zekere correspondentie, door gedane openbaringen van een der matrozen, genaamd Bredal, gediend hebbende aan boord der Geertruida, mitsgaders door-

dien het verzoek tot verkoop van dien bodem reeds blijkt te zijn gedaan vóór dat de verklaring te Greennock was afgelegd, en nadat er reeds reparatiën waren aangevangen, terwijl de inspectie eerst 40 dagen en de verklaring bijna twee maanden na aankomst te Greennock, de laatste zonder Bredals medewerking, waren gedaan, het vermoeden van kwade trouw gerezen was; weshalve de overgelegde schadepapieren naauwkeurig onderzocht zijnde, daaruit gebleken was, dat de vorm dier bewijsstukken en bepaaldelijk dier verklaring gebrekkig en onwettig was, als zijnde niet afgelegd door al de schepelingen, bijkans twee maanden na aankomst aldaar, voor een onbevoegden beambte, onbeëedigd en in strijd met het journaal, waardoor aan die verklaring ontbrak genoegzame geloofwaardigheid, om daaruit alleen en zonder nader bewijsvoering de geledene schade te bewijzen.

O. in regten, dat het geschil tusschen partijen alleen loopt over de mate van geloofwaardigheid der schadepapieren en in het bijzonder der akte van protest of verklaring op 7 en 16 Februarij 1856 te Greennock voor den aldaar gevestigden Notaris Robbert Neill en getuigen afgelegd door den Schipper; vervolgens op 3 April 1856 door dezen, benevens den 1sten en 2den Stuurman en den timmerman, voor den Regter aldaar, met eene plegtige verklaring (affidavit) bevestigd en wiens bevoegdheid om die af te nemen, op 14 April 1856 is gelegaliseerd door den Provoost en Oppermagistraat daar ter plaatse.

O. dat die akte, wat haren inhoud betreft, geheel in overeenstemming is met, en bevestigd wordt door het scheepsjournaal en de andere avarijpapieren, en de door Bredal gedane opgave volkomen wederlegt en ongeloofwaardig maakt, dat dan ook de door de verw. geopperde bezwaren meer den vorm betroffen, als niet, volgens art. 383 en 384 K., met alle tegenwoordig zijnde officieren en scheepsgezellen, binnen 24 uren na aankomst te Greennock en ten overstaan van den Nederlandschen Consul aldaar, afgelegd en beëedigd;

O. te dien aanzien, dat genoemde scheepsverklaring op den 7 Febr. 1856, zijnde de dag na de stranding, mitsgaders op

den 16 Febr. is afgelegd door den Schipper alleen, en derhalve binnen 24 uren na aankomst is gedaan, daar uit dezelve blijkt, dat de Schipper A. H. Strackholder, binnen dat tijdsverloop voor den Notaris is verschenen en met het afleggen der verklaring een aanvang gemaakt, terwijl de omstandigheid, dat de werkzaamheden niet op één dag zijn volbragt, maar op den 17 daaraán volgende voortgezet, niet wegneemt, dat de Schipper naar vermogen de bestaande voorschriften heeft nagekomen en dus te dien aanzien niet in verzuim is, en zulks te meer, daar de Schipper inmiddels naar boord zijnde teruggekeerd, eerst op den 14 des avonds met zijn schip in de haven van Greennock is aangekomen, dat echter eerst op 3 April 1856 en dus bijna twee maanden na de stranding en aankomst te Greennock• eene akte van bevestiging (affidavit) is verleden voor den Regter door den Kapitein, benevens de stuurlieden en den timmerman, en dat uit het journaal blijkt, dat behalve de vier genoemde schepelingen nog meerdere en bij name een kok en de matroos Bredal tot de equipage behoorden, die daartoe niet hebben medegewerkt.

O. wat die bevestiging betreft, dat de verw. hebben beweerd, dat die geenszins voor de bij de Nederlandsche wet gelaste beëediging kon in de plaats komen, ofschoon toegevende, dat de vorm van alle handelingen moet worden beoordeeld naar de wetten van het land, waar die handelingen zijn verrigt, doch dat dit beweren onjuist is, daar het een bekend feit is, dat de Engelsche wetten de beëediging van soortgelijke verklaringen verbieden en alleen de plegtige bevestiging daarvan (affidavit) voorschrijven in voege als hier is geschied, terwijl in allen gevalle de verw. in gebreke zijn gebleven aan te toonen, of zelfs in facto te poseren, dat de ten deze gevolgde vorm met de voorschriften der wet van Engeland in strijd zou zijn.

O. dat het niet doen der verklaring door al de tegenwoordig zijnde officieren en scheepsgezellen, binnen vier en twintig uren na het voorvallen der schade en binnenloopen der noodhaven, geenszins op straf van nietigheid is voorgeschreven, maar alleen ten gevolge heeft, dat eene later en niet door allen ge-

dane verklaring op zich zelve niet die bewijskracht bezit, die de wet daaraan anders hecht, dat echter wanneer, zoo als hier, de daarin vermelde feiten en in het bijzonder de daarin vermelde zeeramp ook van elders, zoo als uit het journaal, de expertise en de algemeene bekendheid ter plaatse, waar die is voorgevallen, volledig blijken waarheid te zijn, niets den Regter behoeft te beletten, die feiten als waar aan te nemen, en zulks te meer, wanneer de bestredene verklaring in een vreemd land is gepasseerd, in voege zoo als daar altijd schijnt gebruikelijk te zijn.

O. dat de bevoegdheid van den Regter te Greennock, om die verklaring af te nemen, is betwijfeld, op grond, dat in het journaal herhaaldelijk van den Hollandschen Consul wordt gewag gemaakt, bij wiens ontstentenis eerst de Regter bevoegd zou zijn, doch dat door den E. is aangevoerd, dat te Greennock geen Hollandsche Consul aanwezig was, maar wel te Glasgow, waaronder Greennock behoort, en dat de verw. noch het bestaan van een Hollandschen Consul te Greennock hebben bewezen, noch dat feit hebben geposeerd in de dingtalen, waardoor de E. in de onmogelijkheid is geweest de onjuistheid daarvan nader te bewijzen.

O. eindelijk ten aanzien der expertise te Greennock, als zou die veertig dagen na het sinister zijn gehouden op een tijdstip, dat de Geertruida niet meer in denzelfden toestand als dadelijk na de ramp verkeerde, omdat er inmiddels was gerepareerd, dat de experts reeds op 11 Februarij hun onderzoek hebben aangevangen en niet dadelijk, maar eerst op 28 Maart 1856 de verkoop hebben aangeraden, ten gevolge van de meer en meer blijkende onbevaarbaarheid van dien bodem; dat in dat tijdsverloop eenige weinig beteekende reparatiën zijn aangevangen; dat de Schipper het niet in zijne handen had, de deskundigen te dwingen spoediger hun oordeel uit te brengen en dat, bijaldien hij in dien tusschentijd pogingen heeft gedaan om door middel van reparatien, eene afkeuring te voorkomen, die pogingen waarvan het voorkomen van grootere schade het gevolg moest zijn, in het belang waren van al de

betrokkene partijen en hun daarvoor veeleer lof dan verwijt toekomt, terwijl nergens blijkt, dat die reparatiën zouden belet hebben, dat experten over de gevolgen der plaats gehad hebbende zeeëvenementen op het schip konden oordeelen.

O. dat de vordering des E. alzoo behoorlijk is bewezen en behoort te worden toegewezen, doch zonder lijfsdwang tegen de Directeuren der naamlooze gedaagde Maatschappijen, die niet persoonlijk aan derden verbonden zijn en zonder solidaire veroordeeling in de proceskosten, welke nergens bij de wet is veroorloofd.

Gezien de artikelen 383, 384 en 45 K. 10 Alg. Bep. en 56 R.

Veroordeelen de verw. om aan den E. tegen behoorlijke kwijting te betalen $80\frac{35}{100}$ pCt. enz.

Ontzeggen aan den E. zijne vordering tot executabel-verklaring van dit vonnis door lijfsdwang tegen de Directeuren der gedaagde naamlooze Vennootschappen.

Gedaan te Amsterdam den 10 Februarij 1858 door Mr. A. Brugmans, A. C. Cosman, M. H. 's Jacob.

Hiervan voor als nog geen hooger beroep.

No. 59.

(*) De Société Maritime Belge te Brussel.

ca.

J. W. F. M & Comp. enz.

Wij arbiters.

O. ten aanzien der feiten.

Dat het tusschen partijen in confesso is, dat de verw. aan de E., blijkens polis van 25 Julij 1853 te Amsterdam geteekend, hebben verzekerd eene somma van ƒ 28,500, op het casco en toebehooren van het schip genaamd de Windhond, gevoerd door Schipper Beeckman voor eene reis van Montevideo en Buenos Ayres en alle circumjacentiën van dien af tot

Antwerpen beiden of een van beiden met vrijheid alvorens eene tusschenreize te ondernemen van de Plata-rivier naar de Kaapverdische eilanden en terug naar de Plata-rivier, met taxatie van het verzekerde voorwerp op ƒ 30,000 voor bewijs van waarde en interest en zulks tegen gevaren als ten processe zijn omschreven; dat de verw. op 15 Mei 1854 hebben erkend, dat hun is kennis gegeven, dat gemeld schip eene tusschenreize van Montevideo naar de Kaapverdische eilanden en terug had volbragt, en den 2 April 1854 te Montevideo met eene lading zout was aangekomen om die op de Uragayrivier te gaan lossen, en aldaar in te nemen eene retourlading voor Falmouth om order, en een haven tusschen Hâvre en Hamburg ter gedestineerde losplaats toe, met verklaring daarmede genoegen te nemen en de risico te loopen tot op de losplaats in Europa, terwijl tevens de assurantiepremiën voor reize en tusschenreize zijn verzekerd;

dat voorts ten processe blijkt, dat gemeld schip, na die lading zout op de Uragay rivier gelost te hebben, en aldaar beladen te zijn geworden met beenasch en beenderen, met bestemming naar Cork of Falmouth om order, op de reis derwaarts, na op 2 Augustus 1854 de haven van Montevideo verlaten te hebben, op den volgenden dag, zonder dat toen van eenige bijzondere oorzaak is gebleken, een lek heeft bekomen, welk lek zoodanig is toegenomen, dat de Kapitein genoodzaakt is geweest naar Montevideo terug te keeren en aldaar ook dienzelfden dag is aangekomen, alles blijkens translaat eener zeeverklaring van 4 Augustus 1854, terwijl na herhaalde expertises van 8 Augustus en 5 September 1854, is gebleken, dat het schip zulke aanzienlijke kosten zou vorderen om behoorlijk gerepareerd te worden, dat de Kapitein de daartoe benoodigde gelden niet heeft kunnen negotiëren, en na consulaire magtiging het schip heeft doen verkoopen;

dat de E. bewerende, dat de schade daardoor geleden voor risico van verw. heeft geloopen en door deze moest vergoed worden, eene schaderekening heeft opgemaakt, en dien ten gevolge heeft geconcludeerd, dat ieder der verw. bij uitspraak

van arbiters zal worden veroordeeld om aan de E. ter zake voormeld tegen behoorlijke kwijting te betalen $72\frac{4}{10}$ pCt. enz.

En subordinaat voor het geval, dat Heeren arbiters mogten bevinden, dat de verw. tot een minder bedrag dan het geëischte jegens de E. zijn gehouden, tot betaling van zoo veel minder als bevonden zal worden te behooren, alles met interessen en kosten als voren;

Dat de verw. daartegen hebben aangevoerd, dat ten processe niet blijkt van eenig zeeëvenement, waarvoor assuradeurs risico hebben geloopen en waardoor schade zou zijn ontstaan, en dat bovendien uit de stukken zou blijken, dat de verkoop van het schip aan een andere oorzaak als aan zeeëvenementen moet toegeschreven worden en gezegd schip in geen zeewaardigen toestand verkeerde; dat in elk geval verw. voor de schade aan de koperen huid geen risico liepen, en hebben verw. mitsdien geconcludeerd, dat de E. in hare vordering zou worden verklaard niet ontvankelijk enz.

Dat daartegen bij conclusie van repliek door de E. is beweerd, dat wel degelijk blijkt, dat de schade aan het schip de Windhond is ontstaan door gebeurtenissen, waarvoor de verw. aansprakelijk zijn, en geenszins blijkt van deszelfs onzeewaardigheid, en daarvan ook door verw. het bewijs niet is geleverd, persisterende overigens bij de genomen conclusie van eisch.

O. dat naar aanleiding dezer feiten en beweringen in regten voor alles te onderzoeken is, of de schade door het lek worden van het schip op 3 Augustus 1854 geleden, moet worden toegeschreven aan zeeëvenementen, waarvoor de verw. aansprakelijk zijn.

O. dienaangaande, dat naar luid der gesloten assurantie, de reis en tusschenreize voor de beoordeeling der risico niet als geheel op zich zelf staande, maar als eene onafgebroken reis moet beschouwd worden, daar reis en tusschenreis te gelijker tijd door dezelfde verzekeraars aan dezelfde verzekerde zijn verzekerd.

O. alzoo, dat voor de waardering van het gebeurde op 3 Augustus 1854, de vroegere tusschenreize naar de Kaapverdische eilanden en terug niet buiten aanmerking mag blijven.

O. dat in deze voor de E. gunstige stelling evenwel de onzeewaardigheid van het schip over den ganschen tijd der assurantie als bewezen moet worden aangenomen.

O. toch, dat de onzeewaardigheid op den 3 Augustus 1854, en daardoor ook bij het aanvaarden der retourreize op 2 Augustus 1854, boven allen twijfel is verheven, zoo door het gebeurde zelf als door de latere expertise, daar immers, nadat het schip eerst op den vorigen dag de haven van Montevideo verlaten had, plotseling en zonder dat van eenige van buiten komende oorzaak iets hoegenaamd blijkt, zulk een hevig algemeen en onherstelbaar lek is ontstaan, dat het terugkeeren naar de pas verlaten haven als eenig redmiddel overbleef.

O. dat dit op zich zelf dus reeds het bewijs van volkomen onzeewaardigheid met zich brengt, en ook deze ten volle is bevestigd door de later plaats gehad hebbende expertise, waarbij experten onder anderen verklaarden, dat het kalfaatwerk der sponningen van de kiel en steven van voren en van achteren *niet slechter kan zijn dan het was*, dat de lassen gedeeltelijk open waren, en dat eenige plankeinden voornamelijk van achteren en voren onvermijdelijk moesten veranderd worden.

O. dat wel door de E. is beweerd, dat die slechte toestand door de tusschenreize en de daarbij plaats gehad hebbende evenementen kan zijn voorbereid, en dat uit de reis van Buenos-Ayres tot de Kaapverdische eilanden van 96 etmalen met gewoonlijk digt schip, niettegenstaande plaats gehad hebbende stormen het vermoeden gewettigd wordt van zeewaardigheid op het oogenblik, toen de risico begon.

O. echter, dat die beweringen zijn ongegrond, doch dat voor eerst geen bijzondere gebeurtenis bekend is, waardoor de kiem van zoodanig algemeen bederf, als later is gebleken, zou zijn gelegd, en dat bovendien wel verre, dat de plaats gehad hebbende tusschenreis het vermoeden van zeewaardigheid van den beginne zou wettigen, de omstandigheden bij die tusschenreize zelve tot de onzeewaardigheid moesten doen besluiten.

O. dienaangaande, dat het bijzondere opmerking verdient, dat, zoo al de schipper op zijne reis van 96 etmalen van Bue-

nos-Ayros tot de Kaapverdische eilanden verklaart, niettegenstaande enkele stormen (die noch vele, noch hevige waren) schier bij voortduur digt schip gehad te hebben, hij toen, *alleen ballast* en *geen lading* in had, en dat, zoodra het schip aan de Kaapverdische eilanden zijne lading zout had ingenomen, geen oogenblik meer buiten pompen kon blijven, zoodanig, dat de pompen van uur tot uur moesten lens gehouden worden, van het eerste oogenblik (van 4 Febr. 1854) dat het schip *met zijne lading* in zee was en alzoo zonder nog door eenigen wind te zijn beloopen, terwijl ook later is gebleken, dat niettegenstaande dat voortdurend pompen een groot gedeelte van de lading zout door lekkage in gesmolten toestand is geraakt, en dat dit reeds op den 22 Febr. 1854 en dus na 18 zeedagen zonder eenige andere dan handzame koelte was geconstateerd.

O. alzoo dat, terwijl wettig is bewezen, dat het schip op 3 Aug. 1854 in niet zeewaardigen toestand verkeerde, ook het voorgevallene op de tusschenreize tot het besluit moet leiden, dat het schip reeds toen in geen zeewaardigen toestand verkeerde, en dat alzoo de schade, die het heeft ondervonden, geenszins aan zeeëvenementen, maar veeleer aan eigen gebreken moet worden toegeschreven.

O. derhalve, dat de verzekeraars tot geene schadevergoeding gehouden zijn.

Gezien art. 626 en 249 K. en art. 636 en 56 R.

Regtdoende in het eerste Ressort.

Ontzeggen aan de E. hare gedane vordering enz.

Aldus gedaan en gewezen te Amsterdam 11 Maart 1858, door Mr. S. P. Lipman, A. C. Cosman, M. J. de Lange.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 16 Junij 1859.

Het Hof van N. Holland.

O. ten aanzien der feiten, dat het tusschen partijen is onbetwist, dat de geïnt. met andere assuradeurs, aan de Société Maritime Belge, blijkens polis den 25 Julij 1853 te Amsterdam geteekend, hebben verzekerd eene som van *ƒ* 28,500 op

het casco en toebehooren van het schip de Windhond, Kapitein Beeckman, voor eene reis van Montevideo en Buenos Ayres en alle circumjacentien van dien tot Antwerpen, beiden of een van beiden, met vrijheid alvorens eene tusschenreis te ondernemen van de Plata naar de Kaapverdische eilanden en terug naar de Platarivier, met taxatie van het verzekerde voorwerp op ƒ 30,000 voor bewijs van waarde en interest, en zulks tegen zoodanige gevaren als in de polis zijn omschreven en tegen eene premie van 3¼ pCt., des echter, dat in het geval eener tusschenreis die premie zou valideren voor de tusschenreis en de premie der retourreis later zoude geregeld worden; dat op den 15 Mei 1854 aan de verzekeraars kennis is gegeven, dat de tusschenreis volbragt was en het schip den 2 April 1854 van de Kaapverdische eilanden te Montevideo was aangekomen met eene lading zout, ten einde die op de Uragaij rivier te gaan lossen en aldaar in te nemen eene retourlading voor Falmouth om order en een haven tusschen Hâvre en Hamburg ter gedestineerde losplaats toe;

dat voorts ten processe blijkt, dat gemeld schip, na de lading zout op de Uragay rivier gelost te hebben en aldaar beladen te zijn met beenasch en beenderen, met bestemming naar Cork of Falmouth om order, den 2 Augustus 1854 naar zee vertrokken is om de voorgenomen reis te ondernemen, doch reeds den volgenden dag een lek heeft bekomen, hetwelk zoo zeer is toegenomen, dat de Kapitein genoodzaakt is geweest naar Montevideo terug te keeren en aldaar ook dienzelfden dag is aangekomen; dat dat lek is ontstaan, zonder dat er destijds op zee iets gebeurd was, wat daartoe aanleiding zoude hebben kunnen geven; dat na herhaalde expertises is gebleken, dat het schip aanzienlijke reparatiekosten zoude vorderen, dat de Kapitein de daartoe benoodigde gelden niet heeft kunnen negotieren en het schip na consulaire magtiging heeft doen verkoopen;

dat de Société Maritime Belge bewerende, dat de daardoor geledene schade voor risico der assuradeurs heeft geloopen en door dezen moest worden vergoed, eene schaderekening heeft

opgemaakt en voor heeren arbiters heeft geëischt, dat ieder der assuradeurs (destijds verw.) zoude worden veroordeeld aan gezegde Société als E. ter zake voormeld, tegen kwijting te betalen $72\frac{4}{10}$ pCt. over de door ieder hunner verzekerde som met de interessen enz. en subordinaat voor het geval dat HH. arbiters mogten bevinden, dat de verw. tot een minder bedrag dan het geëischte jegens de E. gehouden waren, dan tot betaling van zoo veel minder als bevonden zoude worden te behooren;

Dat de verw. den eisch hebben bestreden, en op grond dat er van geen zeeëvenement als oorzaak van de schade zoude gebleken zijn, voorts op grond van welgeblekene onzeewaardigheid van het schip, en eindelijk op grond dat zij verw. in elk geval voor de schade aan de koperen huid geen risico liepen, hebben geconcludeerd, dat de E. in hare vordering zou worden verklaard niet ontvankelijk, immers enz.

dat gemelde HH. arbiters bij uitspraak van den 11 Maart 1858 op grond dat de door het schip geledene schade geenszins aan zeeëvenementen, maar aan eigene gebreken moet worden toegeschreven, den eisch hebben ontzegd met veroordeeling der E. in de kosten;

dat de tegenwoordige app. als liqúidateuren van de Société Maritime Belge (de oorspronkelijke E.) bij geregistreerd-deurwaarders exploit van den 5 Augustus 1858 aan de tegenwoordige geïnt. hebben doen aanzeggen, dat zij van voormelde arbitrale uitspraak in hooger beroep komen bij dit Hof en hen hebben gedagvaard bij vooraf gestelden procureur te verschijnen ter teregtzitting van het Hof van den 16 September 1858;

dat de app. bij memorie van grieven hoofdzakelijk het volgende tegen het arbitrale vonnis hebben aangevoerd;

dat arbiters de onzeewaardigheid van het schip op den 3 Augustus en daardoor ook bij het aanvaarden der retourreis op den 2 Augustus 1854, boven allen twijfel verheven geoordeeld hebben; dat echter alleen te letten op 's schips staat op den 2 Augustus, in volkomen strijd is met het vooropgestelde juiste beginsel, dat de risico der verw. moest worden beschouwd

een aanvang te hebben genomen, niet op den 2 Augustus 1854, maar veel vroeger, vermits reis en tusschenreis als eene onafgebrokene reis moet beschouwd worden, zoodat het bewijs had moeten geleverd worden van 's schips onzeewaardigheid bij het aanvaarden der tusschenreis;

dat in het arbitraal vonnis voorts ten onregte wordt gezegd, dat het aanzienlijk lek, hetwelk zich op den 3 Augustus had geopenbaard, ontstaan was, zonder dat van eenige van buiten komende oorzaak iets hoegenaamd bleek; dat het immers in tegendeel ten processe blijkt, dat het schip op de Uragay rivier tweemaal aan den grond heeft gestooten, en niets natuurlijker is dan dat de gevolgen daarvan zich openbaarden, toen het schip in zee kwam;

dat arbiters voorts tot staving der onzeewaardigheid verkeerdelijk een beroep hebben gedaan op de plaats gehad hebbende expertise, als zoude daarin gezegd worden, dat het kalfaatwerk der sponningen van de kiel en steven van voren en van achteren niet slechter kan zijn dan het was, dat immers deze woorden, die in het translaat voorkomen, eene slechte vertaling zijn van het oorspronkelijke, waarin gelezen wordt „que le calfatage des rablures devant et derrière était on ne peut plus mauvais" waarin dus van kielnaden geen sprake is, en ook niet konde zijn, vermits om daarover te kunnen oordeelen, het schip gekield had moeten zijn, wat niet geschied is; dat wijders uit de omstandigheid, dat de lassen gedeeltelijk open waren, geenszins volgt, dat het schip aan eigen gebrek leed, dat hetzelfde geldt omtrent hetgeen in het rapport wordt gezegd van „quelques bouts de bordage;" dat verder de uit den slechten staat van het kalfaatwerk boven de lijn van het koper afgeleide gevolgtrekking tot een nog slechteren staat van het kalfaatwerk onder het koper, onaannemelijk is, eensdeels omdat het schip niet gekield is, anderdeels omdat het algemeen bekend is, dat bij gekoperde schepen de naden van de buitenbeplanking boven water, veel meer malen verbreeuwing vereischen dan die onder water, tot staving waarvan zou kunnen strekken het onbetwistbare en des noods bewijsbare feit, dat de van

Nederland op Oost-Indiën varende schepen, gemeenlijk zoo bij hun vertrek van hier als bij hun vertrek van daar verbreeuwd worden, de koperen huid daarentegen op zijn minst twee Oost-Indische reizen om het schip blijft zitten, zoodat de buitennaden viermaal verbreeuwd worden, tegen eenmaal die onder het koper; dat alzoo uit het rapport der experten 's schips onzeewaardigheid tijdens den aanvang der geïnt. risico niet kan worden afgeleid;

dat HH. arbiters niet gelet hebben op hetgeen aan de op den 3 Augustus 1854 ondervonden lekkage is voorafgegaan, dat het schip toch

1°. op zijne reis naar de Kaapverdische eilanden van den 10 October 1853 tot den 14 Januarij 1854 aanhoudend pomp lens had, niettegenstaande het gedurende die reis zwaar gewerkt, vele zware stormen, hooge zeeën en zware buijen ondervonden had;

2°. het gedurende de reis naar Mayo en het verblijf aldaar binnen en buiten boords is gekalfaat en het koper gerepareerd, zoodat het zich op den 4 Februarij 1854 in completen zeestaat bevond;

3°. het schip, ofschoon andermaal en thans in hooger mate, zwaar gewerkt had, en met zware stormen en over het schip heen komende zeeën had te worstelen gehad, nogthans de reis naar Montevideo heeft volbragt en

4°. het schip bij het opzeilen van de rivier tweemaal aan den grond is geraakt, zoo dat het daarvan moest worden afgehieuwd, dat voorzeker deze laatste omstandigheid, en niet onzeewaardigheid de oorzaak is geweest, dat het schip op den 3 Augustus 1854 op de reis van Montevideo naar Europa plotseling in zoo groote mate is begonnen water te maken, waarbij in aanmerking moet genomen worden de schadelijke grond der rivier, haar sterke stroom, de kracht door het hieuwen uitgeoefend en de bekende omstandigheid dat, ten gevolge van de verschillende werkingen, die het met velerlei vreemde stoffen bezwangerde rivierwater en het zeewater op de schepen uitoefenen, het dikwijls gebeurt dat de zoodanigen, die digt waren op de rivier, lek worden bevonden, zoodra zij in zee ge-

komen zijn; dat ten gevolge van deze uiteenzetting er geen sprake kan zijn van eene kiem van algemeen bederf; dat desgelijks de op de tusschenreis ondervondene stormen ten onregte worden gezegd, enkele weinige, en niet hevige geweest te zijn; dat voorts de omstandigheid, dat het schip toen geene lading, maar slechts ballast inhad, weinig afdoet tot het doorgaans digt blijven van het schip, en dat het effatum van het arbitraal vonnis, ten aanzien van de noodzakelijkheid tot voortdurend pompen, zoodra het schip zijne lading zout had ingenomen, geenszins door de processtukken wordt gestaafd, maar uit de daarbij blijkende omstandigheden integendeel moet worden afgeleid, dat, indien van den beginne af eene kiem van bederf in het schip was geweest, het zijne togten onder de gemelde omstandigheden nimmer zoude hebben kunnen volbrengen; dat er derhalve eene van buiten komende oorzaak is, waarvoor, tot tegenbewijs, te houden is het herhaaldelijk op den grond stooten van het schip, voorafgegaan door de hevige zeeëvenementen, die het schip had moeten verduren; dat boven en behalve dit alles niet uit het oog verloren mag worden, dat de geïnt. geene aanspraak mogen maken op eene volkomene en absolute zeewaardigheid, vermits het ten processe blijkt, dat zij wisten, dat het schip reeds sedert geruimen tijd in de vaart was, als zijnde reeds in 1837 en 1838 door tusschenkomst van den heer J. W. F. M. en later door zijne firma J. W. F. M. en C°. (de 1e. geïntimeerde) en van het jaar 1852 af door den tweeden geïnt. verzekerd; eindelijk wat betreft de door geint. in eersten aanleg gedane tegenspraak omtrent de in de begrooting bij rapport van 5 September 1854 vermelde schade aan het koper, deze hun niet kan baten, vermits nergens ten processe blijkt van eenige beschadiging *per se* aan het koper, maar de vernieuwing van het koper een gevolg zoude geweest zijn van de aan het ligchaam van het schip overgekomen en hen betreffende schade, terwijl daarenboven de waarde van het om het schip gezeten hebbende koper hun wordt gebonificeerd in de opbrengst van het schip;

Op alle welke gronden door de app. is geconcludeerd, dat

het den Hove moge behagen, nadat zij app. zoo noodig hebben geleverd het bewijs der door hen gestelde daadzaken, zoo omtrent het verbreeuwen der uit Nederland op Oost-Indiën varende schepen, als omtrent het op de rivier digt blijven doch na het in zee komen, zonder dat er gebleken is van eenig alsdan van buiten aangekomen oorzaak, lek worden der schepen, en eindelijk van de aan de onderwerpelijke polis voorafgegane verzekeringen door geïnt., tot welk bewijs zij voor als dan concluderen te worden toegelaten, het vonnis a quo te niet te doen, en op nieuw regtdoende, hun app. alsnog toe te wijzen de door gemelde Société Maritime Belge in eersten aanleg tegen de geïnt. gedane eisch en conclusiën, en subordinaat, voor het geval dat het Hof mogt bevinden, dat de geïnt. tot een minder bedrag dan het geëischte jegens de app. gehouden zijn, tot betaling van zoo veel minder als bevonden zal worden te behooren mede met de interessen als voren, alles met veroordeeling der geïnt. enz.

Dat de geïnt. bij memorie van antwoord hiertegen hebben aangevoerd, dat een geassureerde vergoeding vragende voor schade, welke de assuradeur verzekerd heeft, even als ieder, die vergoeding van schade vraagt, de schade bewijzen moet, en wel in casu de schade geleden ten gevolge van zeeëvenementen;

Dat de verzekeraar intusschen ook de bevoegdheid heeft zich ex superabundanti op eigen bederf van het verzekerde voorwerp te beroepen, waarvan dan de bewijslast op hem rust;

dat voorts, wat den omvang der risico betreft, het vonnis a quo meent, dat reis en tusschenreis als ééne onafgebrokene reis moeten beschouwd worden, omdat die te gelijk door dezelfde verzekeraars is verzekerd geworden, zoodat ook het gebeurde op de reis naar de Kaapverdische eilanden, bij de beoordeeling van het gebeurde op den 3 Augustus 1854, wel degelijk in aanmerking moet komen; dat deze beschouwing van HH. arbiters door de geïnt. niet wordt gedeeld; dat de verzekering toch is geschied van Montevideo naar Antwerpen, niets meer en niets minder, en dat nu het schip alvorens, dat is voor het begin der reis van Montevideo naar Antwerpen,

(voor welke reis alleen verzekerd was) eene tusschenreis doet, en ook deze verzekerd was, niets ter zake doet; dat toch indien op de verzekerde tusschenreis schade ontstaan was, die schade in aanmerking kwam, terwijl, na afloop dier reis, de verzekering begon te loopen van Montevideo af, welke reis afzonderlijk verzekerd was, en een nieuwe risico vormde, en zulks te meer, omdat die reis eene verandering ondergaan heeft, en het lossen van het zout op de Uragay rivier afzonderlijk is kenbaar gemaakt, en daarvoor eene afzonderlijke premie is voldaan; dat echter, hetzij men de vragen van zeeëvenementen en onzeewaardigheid beschouwe van het standpunt, dat de zaak alleen moet getoetst worden aan het gebeurde sedert den 2 Augustus, hetzij van het standpunt, dat ook de tusschenreis in aanmerking moet komen, in beide gevallen het gebrek aan zeeëvenementen, zoowel als het bestaan van eigenbederf blijkbaar is; dat toch in de eerste veronderstelling aan geen zeeëvenement te denken valt, en de app. zelven er geen hebben kunnen aanwijzen; en dat in de tweede veronderstelling, men wel in het journaal vermeld vindt, dat er hooge zee, aanwakkerende wind en zware buijen waren, maar dat dit gebeurtenissen zijn, die ieder schip op elke reis ondervindt; dat door die buijen en de zee de lassen voorzeker niet gebroken konden zijn, en het werk onder het koper niet „zoo slecht mogelijk" kon worden; dat voorts, wat betreft de omstandigheid, dat het schip, gelijk app. zich uitdrukken, tweemaal aan den grond gestooten zoude hebben, en moest gehieuwd worden, de waarheid is, dat het schip even aan den grond geraakt heeft, met dat gevolg, dat het zonder eenig letsel ondergaan te hebben is voortgereisd, en de Kapitein bij zijn vertrek uit Montevideo uitdrukkelijk verklaard heeft, dat de Windhond in den zeewaardigsten toestand was; dat de toestand, waarin het schip bij de expertise gevonden is, derhalve zekerlijk in geen verband staat met dat raken aan den grond, evenmin als met de beweerde vroegere zeeëvenementen; dat de onzeewaardigheid van het schip daarentegen duidelijk blijkt, zoo uit het verhaal der feiten als uit de bij het vonnis a quo reeds

gemaakte opmerking, dat de gebeurtenis dat een schip, pas in zee zijnde, zonder eenige bijzondere oorzaak een zoo hevig en algemeen lek bekomt, reeds op zich zelve de onzeewaardigheid van het schip bewijst, en eindelijk hoofdzakelijk uit de expertise zelve, waarop app. zich beroepen, welke expertise in elk woord als 't ware het doodvonnis over het schip uitspreekt;

dat geïnt. bij deze algemeene en voornaamste gronden tegen de oorspronkelijke vordering der app., subsidiair nog de volgende gronden hebben gevoegd:

1°. dat de aanvragen van den schipper om bodemarij op eene zeer vreemde wijze is geschied, dat hij immers eerst bodemarij had moeten aanvragen ook op de lading, hetwelk hij echter door een ander schip te huren, en het schip van de lading te scheiden onmogelijk heeft gemaakt, even als het verkoopen der lading, bij mislukking der bodemarij; dat eerst na dat alles, hetgeen nu verzuimd is, de afkeuring had mogen volgen;

2°. dat de poging om bodemarij te krijgen mislukte, ook omdat reeds eene bodemarij van ƒ 3000 op het schip lag, die den verzekeraars verzwegen was; dat intusschen het mislukken der poging om bodemarij te bekomen, de oorzaak zoude zijn van de groote schade door de verzekeraars ten gevolge van de afkeuring van het schip te lijden, indien de app. hun verlies op hen konden verhalen;

dat wat ten laatste de verzekering op casco in het bijzonder betreft, deze is gesloten, vrij van schade en onkosten aan de koperen huid, dat derhalve de door experten geraamde reparatiën aan het koper ad ƒ 9000, de verzekeraars voorzeker niet aangaan, en dat, wat betreft de bedenkingen van app. hiertegen:

1°. de polis niet alleen de schade, maar ook de onkosten aan de koperen huid uitsluit, en

2°. de beweerde moeijelijkheid der berekening in casu niet bestaat, daar de som, die voor het koper noodig zou zijn, door experten is aangewezen; dat eindelijk de feiten, welke app. aanbieden te bewijzen, al waren zij bewezen, in de gegevene omstandigheden niets zouden afdoen;

op al welke gronden door geïnt. is geconcludeerd, dat het den Hove behagen moge, passerende de subsidiaire conclusie der app., het vonnis a quo te bevestigen, enz.

O. in regten, dat de vraag of het op den 3 Aug. 1854 aan het schip de Windhond overkomen onheil aan op de reis voorafgegane zeeëvenementen, gelijk door app. beweerd wordt, dan wel aan onzeewaardigheid van het schip bij den aanvang der reis, gelijk door geïnt. wordt volgehouden, moet worden toegeschreven, voor een groot deel afhangt van de andere vraag, wat men hier door de reis en haren aanvang te verstaan hebbe, te weten of de reis van de Plata naar de Kaapverdische eilanden en terug, en vervolgens die van Montevideo naar Europa te zamen als één doorloopend geheel, dan wel als twee afzonderlijke, elke op zich zelve staande reizen te beschouwen zijn.

O. dienaangaande, dat in materie van zeeässurantie voorzeker de regel geldt, dat elke verzekerde vaart, hoe zamengesteld zij ook zijn moge, wat de gevolgen der assurantie betreft, ééne enkele reis daarstelt; dat echter de zin van dien regel niet is, dat, waar twee reizen, al is het dan ook bij één polis, blijken verzekerd te zijn, die twee reizen slechts als ééne aan te merken zijn, maar veeleer, dat in materie van assurantie niet geteld worden de verschillende koersen of reizen, die een schip in zeevaartkundigen zin mag hebben afgelegd, als b. v. de heenreis naar eene plaats en de terugreis vandaar, het aandoen van een aantal tusschengelegene plaatsen enz., maar door de reis, hoe zamengesteld ook, diegene wordt verstaan, welke door de polis als één verzekerd geheel wordt aangewezen.

O. nu dat in casu bij de polis niet is verzekerd eene reis van Montevideo naar de Kaapverdische eilanden en terug, en vervolgens naar Europa, in welk geval de evengemelde regel toepasselijk zoude zijn, maar dat primario is verzekerd eene reis van Montevideo naar Europa, met vrijlating echter aan de voor die reis verzekerden eerst eene andere reis, welke tusschenreis genoemd wordt, naar de Kaapverdische eilanden en terug te ondernemen, welke mogelijke, maar nog geheel on-

zekere reis casu quo ook werd verzekerd, doch tegen eene verschillende en op zich zelve staande premie.

O. derhalve, dat wel verre, dat de verschillende togten van het schip de Windhond in de polis als ééne doorloopende reis voorkomen, uit de duidelijke bewoordingen van dat stuk integendeel blijkt, dat daarbij twee verschillende reizen verzekerd zijn, de eene van Montevideo naar Europa, de andere, voor het geval dat de verzekerden goedvonden haar te ondernemen naar de Kaapverdische eilanden en terug, terwijl de bedoeling der contracterende partijen kennelijk ook geene andere kan geweest zijn, dan door de woorden wordt uitgedrukt, vermits kwalijk kan worden aangenomen, dat de verzekeraars ten aanzien van de primario verzekerde reis, al naar mate de andere reis plaats had of niet, eene geheel verschillende risico op zich zouden hebben willen nemen.

O. derhalve dat de reis, waarop het voormelde onheil aan het schip overkomen is, de regtstreeksche reis is van Montevideo naar Europa, en dus de aanvang der reis is het vertrek van Montevideo.

O. dat het schip reeds den dag na den aanvang der reis een algemeen lek heeft gekregen, en bij de expertise gebleken is eene veelomvattende en kostbare reparatie te behoeven, zonder dat destijds eenig zeeëvenement had plaats gehad, of zelfs beweerd wordt plaats gehad te hebben; dat dat onheil derhalve niet aan eenig gewoon of buitengewoon gevaar der zee, maar uitsluitend aan onzeewaardigheid bij den aanvang der reis is toe te schrijven.

O. dat bij het vonnis a quo derhalve te regt is geoordeeld, dat datgene, waartegen verzekerd was, niet had plaats gehad, en der oorspronkelijke E. haar eisch op dien grond te regt is ontzegd.

Voorts ten aanzien van de subsidiaire conclusie van app.

O. dat de feiten, welker bewijs daarbij wordt aangeboden, al waren zij bewezen, na de voorafgaande beschouwing, geen invloed op de beslissing der zaak zouden uitoefenen.

Passerende die conclusie;

N°. 59.

Gezien art. 56 R.

Bekrachtigt het vonnis van 11 Maart 1858 enz. [1]

N°. 60.

(*) C. A. G.

ca.

De Nederlandsche Maatschappij van Onderlinge Verzekering op Binnenlandsche Vaart, België en op den Rhijn tot Keulen.

Wij Ondergeteekenden.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat de E. op den 1 October 1856 is geworden deelgenoot van de verwerende Maatschappij, als schuldeischer van het vaartuig, zijnde een tjalkschip, genaamd Jonge Cornelis, schipper E. J. Heersma, ten einde de vaarwaters te bevaren, met inbegrip van degenen, vermeld in art. 32 van het Reglement (zijnde de Zeeuwsche Stroomen en verdere wateren tot en met de Dordsche Killen en het Koningrijk België), voor eene som van ƒ 3000; zijnde de geheele waarde van het vaartuig ƒ 3000 met deszelfs inventaris, staand en loopend wand enz.

Dat volgens eene verklaring op den 1 December 1856 door schipper E. J. Heersma, voor den Burgemeester der gemeente Fort Bath afgelegd, dit schip, geladen met suiker en bestemd van Tholen naar Brussel, den 24 November 1856 van Tholen was vertrokken, zijnde digt en pomp lens en des namiddags in het Thoolsche gat was gekomen, aldaar wegens tegenwind en slecht weder tot den 29 dier maand was blijven liggen, alstoen des morgens met den wind van het westen was onder zeil gegaan en des avonds, zonder tegenheden op de reis

[1] De uitspraken zoo ter 1ster instantie als in appel over de verzekering op vrachtpenningen en behouden varen zijn gelijkluidende aan deze.

ontmoet te hebben, ten zeven ure ter reede Bath ten anker was gekomen; dat de schipper des nachts ten drie ure eensklaps had ontdekt, dat er water in het schip kwam en dadelijk met de hulp van de twee aan boord zijnde knechts was begonnen te pompen, doch dat het water zoo hevig was toegenomen, dat het schip begon te zinken en het scheepsvolk zich naauwlijks in de boot konde redden;

Dat de E. bewerende te hebben eene schuldvordering van ƒ 2000, wegens geleverde zeilen en scheepsbenoodigdheden ten laste van gemeld tjalkschip, op grond van voorschreven voorval, bij conclusie van eisch heeft geconcludeerd, dat het heeren arbiters moge behagen bij vonnis in het hoogste ressort, de gedaagde Maatschappij te veroordeelen, om tegen behoorlijke kwijting en cessie van actie aan den E. te betalen de som van ƒ 2000, als schadevergoeding wegens het vergaan van het tjalkschip Jonge Cornelis, dat als onderpand strekte voor de voldoening van des E. schuldvordering tot dat bedrag, ter zake van geleverde zeilen en scheepsbenoodigdheden en zulks met de renten enz.

Dat de verw. daartegen zoowel bij hare conclusie van antwoord als bij de mondelijke voordragt heeft aangevoerd, dat de E. tijdens zijne deelneming tegen beter weten aan had opgegeven, dat zijne vordering was groot ƒ 3000, terwijl hij thans slechts ƒ 2000 vorderde, en dat hij schuldeischer was van *het vaartuig*, terwijl hij thans slechts blijken zou, indien de schuld zelve al bewezen ware, schuldeischer *van den schipper* te zijn, en buitendien had verzwegen, dat hij zwager was van den schipper, welke verkeerde opgaven en verzwegen omstandigheden naar de meening der verw. van dien aard zijn, dat zij de overeenkomst niet zoude hebben aangegaan, indien zij van den waren staat van zaken kennis had gedragen, weshalve zij beweerde, dat de overeenkomst van verzekering reeds uit dien hoofde nietig was; dat wijders de verw. heeft beweerd, dat het schip was een oud en gebrekkig schip; dat geen sinister door den E. is aangevoerd, waaraan het zinken van het schip zou kunnen toegeschreven worden en waarvoor de verw. aansprakelijk zou zijn,

terwijl zelfs de feiten, zoo als zij door den E. worden gesteld, wegens de gebreken en den vorm van de scheepsverklaring, welke alleen door den schipper, en voor den Burgemeester van Fort Bath en niet voor den Kantonregter is afgelegd, en noch door den schipper, noch door de twee knechts is beëedigd, als geheel onbewezen moeten worden beschouwd;

Dat wijders de verw. nog heeft aangemerkt, dat de E. geen wettelijk bewijs leverde voor zijne beweerde schuldvordering van *f* 2000, als welke slechts op onderhandsche ongeregistreerde stukken en een onregelmatig gehouden boek berustte; dat het mede niet bleek, dat de schuldvordering des E., zoo zij immer had bestaan, ten tijde van het verongelukken van het schip niet was afbetaald of verminderd, en dat in allen gevalle de E. volgens de reglementen slechts drie vierde der geleden schade konde vorderen;

Dat de verw. op alle deze gronden heeft geconcludeerd, dat het heeren arbiters moge behagen, bij vonnis in het hoogste ressort, zoo noodig met nietigverklaring van de tusschen partijen op den 1 October 1856 aangegane overeenkomst van verzekering, den E. te verklaren niet ontvankelijk enz.

Dat de E. bij conclusie van repliek hoofdzakelijk heeft aangevoerd en bij monde nader toegelicht, dat hij tijdens de deelneming had opgegeven, dat zijne vordering *f* 2000 bedroeg, doch dat hem namens de Maatschappij was te kennen gegeven, dat hij, om later geene korting te ondervinden, de volle waarde van het schip moest vermelden, welke dan ook door of namens de Maatschappij op *f* 3000 was gesteld; dat evenzeer destijds de aard van des E. vordering en de naam van het schip en schipper was opgegeven, en er dus geen sprake kan zijn van kwade trouw of verzwijging; dat het sinister behoorlijk was geconstateerd en de E., volgens zijn aanbod bij de mondelijke voordragt, nog bereid was dit nader te bewijzen, en dat er hier geene sprake kon zijn van eigen gebrek van het vaartuig of verzuim van den schipper; dat, ofschoon de schuldvordering genoegzaam was bewezen, de E. zijn boek aan heeren arbiters zou mededeelen; dat de verw. bewerende, dat de vorde-

ring is gekweten, dit behoort te bewijzen; dat, daar de geheele waarde van het schip à ƒ 3000 was verzekerd, en de verw. de premie daarvoor had genoten, zij nu niet kan volstaan met slechts drie vierde gedeelte van ƒ 2000 te betalen, en zulks te minder omdat het reglement alleen van toepassing is bij eigenaars of schippers, op alle welke gronden de E. bij zijne conclusie van eisch heeft gepersisteerd;

Dat na eene incidenteele conclusie van de verw. tot mededeeling van het door den E. overgelegde boek, waaraan in der minne is voldaan, de verw. bij conclusie van dupliek de bij conclusie van antwoord gemaakte argumenten nader heeft aangedrongen en nog daarenboven heeft opgemerkt, dat in geen geval de vraag van renten te pas kwam, en wijders bij de conclusie van antwoord heeft gepersisteerd.

O. dat in regten zijn te beslissen de navolgende vragen:

1°. Zijn er in deze zoodanige verkeerde of onwaarachtige opgaven van de zijde des E. gedaan, of zijn door hem zoodanige omstandigheden verzwegen, dat op dien grond de verzekering moet worden nietig verklaard?

2°. Zoo neen, zijn dan de feiten door den E. geposeerd, omtrent het voorgevallene met het schip in den nacht van den 29 op 30 November 1856 van dien aard, dat de verw., indien zij bewezen waren, zou verpligt zijn de daardoor veroorzaakte schade te vergoeden?

3°. Zijn die feiten bewezen of konde worden toegelaten ze alsnog te bewijzen?

4°. Is de schuldvordering des E. behoorlijk bewezen en moet die alzoo, hetzij tot het volle bedrag, hetzij tot ¾ daarvan met de renten worden toegewezen?

O. ad I^um^. dat de verkeerde of onwaarachtige opgaven en verzwijging, waarop de beweerde nietigheid der verzekering berust, volgens de verwerende Maatschappij daarin bestaan dat:

a. tijdens de deelneming de E. zou hebben opgegeven schuldeischer voor ƒ 3000 te zijn, terwijl hij nu slechts ƒ 2000 vorderde;

b. dat de Maatschappij uit de opgaven des E. had begrepen,

dat hij eene hypothecaire vordering ten laste van het schip had, terwijl nu slechts sprake zou zijn van eene personele vordering tegen den schipper en

c. dat de E. had verzwegen, dat de schipper van de Jonge Cornelis was zijn zwager.

O. ad *a.* dat indien hier ook, waar des E. interest slechts *f* 2000 bedroeg, een hooger interest ware opgegeven (wat niet duidelijk blijkt), dan nog deze te hooge verzekering niet zou kunnen leiden tot eene nietigverklaring der verzekering, maar daarvan alleen het gevolg zou zijn, dat volgens art. 253 K. de verzekering slechts tot het beloop van het wezenlijk belang als geldig moest beschouwd worden.

O. ad *b.* dat het volstrekt niet blijkt, dat de E. tijdens de deelneming zou opgegeven hebben, dat zijne vordering door eene verpanding van het schip verzekerd was, en dat een verkeerde opvatting van de verwerende Maatschappij omtrent dat punt haar de bevoegdheid niet kan geven, om de nietigheid der verzekering te vorderen.

O. ad *c.* dat het eene volstrekt onverschillige omstandigheid is, of de schipper al dan niet bloed- of aanverwant was van den E. en er naauwelijks eene reden denkbaar is, waarom die bloed- of aanverwantschap eenigen invloed zou gehad hebben hetzij op het sluiten der verzekering, hetzij op de daarbij gemaakte voorwaarden.

O. dat er alzoo geene gronden bestaan om de verzekering nietig te verklaren.

O. ad IIum. dat de feiten door den E. gesteld en in de bovenaangehaalde verklaring van den schipper, d. d. 1 December 1856 medegedeeld, hierop neerkomen, dat het schip, na van den 21 tot den 29 November 1856, in het Thoolsche Gat voor anker te hebben gelegen, in den morgen van laatstgemelden dag is onder zeil gegaan, en des avonds zonder tegenheden op de reis te hebben ontmoet, ten 7 ure ter reede van het Fort Bath ten anker is gekomen; dat de schipper des nachts ten 3 ure heeft ontdekt, dat er water in het schip kwam, en dat als toen het schip in weerwil van de door den

schipper en zijne knechts aangewende pogingen spoedig is gezonken.

O. dat, indien al die feiten bewezen waren, daaruit nog niet zou blijken, dat er in deze heeft plaats gehad een zoodanig onzeker voorval of van buiten aankomend onheil als storm, onweder, stranding enz., waarvan de gevolgen ten laste des verzekeraars kunnen gebragt worden.

O. toch dat in deze alleen wordt geposeerd, dat het schip is gezonken, doch dat het zinken van een schip op zich zelf niet is een zeeramp, waarvoor de verzekeraar aansprakelijk is, maar alleen *kan* zijn het gevolg van zoodanige ramp, even als het *kan* zijn het gevolg van eigen bederf of van andere aan den verzekeraar vreemde oorzaken.

O. dat alzoo de E. die als zoodanig verpligt is om én ramp én schade als gevolg der ramp te bewijzen in deze niet alleen had moeten stellen en bewijzen, dat het schip is gezonken, maar ook dat dit ongeval is veroorzaakt door een van buiten komend onheil, waartegen de verwerende Maatschappij hem had verzekerd.

O. echter, dat de oorzaak van het zinken van het schip noch door den E. noch door den schipper in zijne verklaring wordt opgegeven, en in laatstgemeld stuk zelfs geene enkele omstandigheid wordt vermeld, waaruit men zou kunnen opmaken, dat de oorzaak van het zinken van het schip moet worden gezocht in een van die tegenspoeden, waarvoor de verzekeraar verantwoordelijk is.

O. dat het aangevoerde gedeeltelijk behelst eene beslissing van de derde vraag, en in allen gevalle het onderzoek van deze zoowel als van de vierde vraag overbodig maakt.

Regtdoende in het hoogste Ressort.

Gezien art. 251, 253, 246, 637 K. art. 1902 B. W. en art. 56 R.

Ontzeggen aan de verw. den eisch tot nietig-verklaring der verzekering.

Ontzeggen mede den E. zijnen gedanen eisch enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam, 24 Augustus 1858, door Mr. A. C. Cosman, J. W. Tijdeman, Aug. Philips.

No. 61.

(*) A. & Co.

ca.

K. K. Priv. Azienda Assecuratrice te Triest.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat bij polis van 19 October 1855, de verw. aan de E. (die daarbij verklaarden te handelen met lastgeving) of die het anders geheel of ten deele zou mogen aangaan, heeft verzekerd eene som van ƒ 1500, op een lading hout geladen of nog te laden in het schip genaamd Heinrich, Schipper R. G. Eckhoff, op eene reis van een of meer havens of plaatsen in Noorwegen en alle circumjacentiën van dien tot Jemgum onder al zoodanige verdere bedingen, als in die polis breeder zijn omschreven, waaronder ook behoort het beding, dat de verzekering is gesloten op alle goede en kwade tijdingen, terwijl nog in de polis wordt vermeld, dat een brief uit Jemgum van den 16 October 1855 inhoudt, dat genoemd schip den 11 September van Jemgum vertrokken en nog geen berigt uit Noorwegen van aankomst of vertrek ontvangen was;

Dat de E. bij conclusie van eisch hebben geposeerd, dat het schip ten gevolge van storm op de verzekerde reis zoodanig ontramponeerd, lek en wrak geworden was, dat de equipage het had moeten verlaten, en door het schip Gretina gered en (volgens de mondelinge voordragt namens de E. gehouden) op den 15, (volgens die namens de verw. gehouden) op den 14 October 1855 te Emden is aangebragt, en waarna het wrak met de lading op de Jutsche kust aangedreven en in openbare veiling verkocht zijn, waardoor de E. een schade van ƒ 1350, zijnde 90 pCt. van het verzekerde beloop, hadden geleden;

Dat de E. verder bij die conclusie hebben te kennen gegeven, dat de verw. niet vreemd scheen te zijn aan het denkbeeld, dat de Heeren Foget & Buisman, toen zij op 16 October 1855 de last tot deze assurantie gaven, niet onkundig van

de ramp zouden geweest zijn, en dat daarom de E. zonder de gehoudenheid te erkennen, om de niet wetenschap hunner lastgevers ten tijde der lastgeving te bewijzen, een schrijven overlegden van genoemde Heeren Foget & Buisman inhoudende:

1°. dat zij werkelijk het ongeluk niet kenden, toen zij order tot de assurantie hadden gegeven,

2°. dat zij bereid waren dit ten allen tijde te beëedigen,

3°. dat het hoogstwaarschijnlijk aan de nalatigheid van schipper Eckhoff was toe te schrijven, dat zij zoo lang zonder berigt van het ongeluk waren gebleven;

Dat eindelijk de E. hebben geconcludeerd, dat bij vonnis van arbiters in het Eerste Ressort, de verw. zoude worden veroordeeld om aan de E. te betalen de somma van ƒ 1350, met de renten enz.

Dat de verw. hiertegen bij conclusie van antwoord heeft aangevoerd, dat deze verzekering door de E. is gesloten, als lasthebbers en wel zoo als nader is gebleken van de Heeren Foget & Buisman te Jemgum, en dat daarom de E. niet ontvankelijk waren om deze vordering in te stellen ten eigen name zonder hunne lastgevers in het geding te brengen; dat de gevorderde schadevergoeding inderdaad werd geweigerd, omdat de lastgevers der E. niet onkundig waren van de ramp, tijdens het geven der last tot verzekering of althans op zoodanig tijdstip, als waarop zij de uitvoering van den last hadden kunnen voorkomen, welke bekendheid volgens de wet mag worden vermoed uit de omstandigheid, dat de bemanning van het schip Heinrich en daarmede het berigt van de ramp, reeds twee dagen vóór de dagteekening der lastgeving was aangebragt te Emden, tusschen welke plaats en Jemgum de afstand langs gewone reis-gelegenheden in hoogstens 2 uren kan afgelegd worden; dat de verw. overigens bereid was de beweerde bekendheid van de lastgevers, voor zooverre dat nog noodig mogt worden geacht, door getuigen te bewijzen;

Dat de verw. op deze gronden heeft geconcludeerd, dat het arbiters mogt behagen de E. in hunne vordering, zoo als die is gedaan, te verklaren niet ontvankelijk enz., en subsidiair voor

het geval, dat arbiters mogten oordeelen niet volgens de primaire conclusie der verw. te moeten uitspraak doen, dat het alsdan arbiters behage om den E. hunne vordering te ontzeggen met veroordeeling in de kosten, of wel alvorens regt te doen de verw. toe te laten door alle middelen regtens ook door getuigen te bewijzen:

„dat de Heeren Foget & Buisman te Jemgum met de ramp „van het schip Heinrich, gevoerd door Schipper Eckhoff op „eene reize van Brewig naar Jemgum in de maand October „1855 overkomen, bekend waren tijdens het geven van den „last tot verzekering of althans op zoodanig tijdstip als waarop „zij de uitvoering van dien last hadden kunnen voorkomen," met last in dat geval om de getuigen voor zoover zij niet binnen dit Arrondissement mogten woonachtig zijn te doen hooren voor den Regter hunner woonplaats binnen een door Heeren arbiters vast te stellen termijn, en voorts met bepaling van een dag., waarop de getuigen binnen dit Arrondissement zich bevindende voor Heeren arbiters zullen hebben te verschijnen;

Dat partijen vervolgens tot de mondelinge voordragt zijn toegelaten, en als toen namens de E. de voorgestelde niet-ontvankelijkheid is bestreden, en verder hoofdzakelijk is beweerd, dat de verw. niet bevoegd was om zonder te concluderen tot nietig-verklaring der verzekering op grond der beweerde bekendheid van der E. lastgevers met de ramp de ontzegging van den eisch te vorderen; dat het vermoeden in art. 270 K. vermeld in deze volgens art. 598 van hetzelfde wetboek niet kan worden ingeroepen, omdat er op goede en kwade tijdingen was verzekerd; dat het aangeboden bewijs van de wetenschap van der E. lastgevers op een tijdstip posterieur aan het geven van den last niet was ter zake afdoende, omdat die lasthebbers in dit geval toch niet gebonden waren om den gegeven last in te trekken, en dat arbiters in allen gevalle niet bevoegd waren om anderen tot het hooren van getuigen te delegeren enz.

Dat namens de verw. deze verschillende redeneringen zijn

tegengesproken, en bepaaldelijk is beweerd, dat de E. zich niet op de bepaling van art. 598 K. konden beroepen, omdat er in deze niet deugdelijk bleek van de dagteekening van den last, dien de E. tot het doen der verzekering hadden bekomen.

O. dat in regten zijn te beslissen de navolgende vragen:

1°. moeten de E. niet ontvankelijk verklaard worden op grond dat zij de vordering op hunnen eigen naam hebben ingesteld, ofschoon het erkend is, dat niet zij, maar de Heeren Foget en Buisman de belanghebbenden zijn, en de schade hebben geleden?

2°. zoo neen, is de verw. bevoegd om tot ontzegging van den eisch, op grond van de nietigheid der verzekering te concluderen zonder de nietigheid te hebben gevraagd?

3°. zijn er gronden om in deze het vermoeden toe te laten bij art. 270 K. omschreven, of geldt hier de uitzondering in art. 598 van dat wetboek vermeld? en

4°. in hoeverre zijn in het laatste geval de geposeerde feiten, ter zake afdoende, en kunnen arbiters het verhooren der getuigen aan andere autoriteiten opdragen.

O. ad Ium. dat het eene afwijking is van het gemeene regt, dat men een contract van verzekering voor een derde als lasthebber kan sluiten zonder dien derde te noemen.

O. dat deze bij uitzondering verleende bevoegdheid, juist omdat zij een uitzondering is, niet buiten de grenzen, waarin zij bij de wet is toegelaten, mag worden uitgebreid, en dat men dit doen zoude door aan den lasthebber de bevoegdheid toe te kennen, om op eigen naam eene vordering in te stellen, en op eigen naam eene veroordeeling te vragen tot vergoeding eener schade, die hij zelf erkent niet geleden te hebben.

O. dat zoodanige vordering niet door eene uitdrukkelijke bepaling van het Wetb. van Kooph. wordt gewettigd en in strijd is met de algemeene regtsbeginselen, die niet gedoogen, dat men in regten *voor zich* datgene vordere, wat *aan een ander* toekomt, met andere woorden dat men eene vordering instelle waarbij men geen belang heeft.

O. dat uit de Geschiedenis van art. 265 K., nog nader blijkt van de juistheid der vorenstaande overwegingen, daar in de me-

morie van toelichting van 23 Maart 1835, door de Regering is opgemerkt: „dat bij eene verzekering voor rekening van een „derde niets anders wordt gevorderd dan de bloote vermelding „dier omstandigheid, zonder dat degeen, die de verzekering „laat doen, verpligt zij, *dadelijk bij de polis* op te geven voor „welken bepaalden persoon zulks geschiedt, en zulks op grond „dat men bij het doen van speculatiën gronden kan hebben „dien naam te verzwijgen, terwijl het voldoende is, dat bij het „voorvallen van schade het belang worde bewezen.”

O. dat hieruit volgt, eensdeels dat men den lasthebber alleen van de verpligting heeft willen ontslaan, om dadelijk bij de polis zijnen lastgever op te geven, en anderdeels dat het eenige doel der bepaling was om aan de behoefte des handels aan geheimhouding te gemoet te komen, gelijk trouwens daarvoor geen andere grond kan bestaan.

O. nu, dat er geene enkele reden denkbaar is, waarom de wetgever aan den lasthebber, die voor rekening van eenen derde heeft verzekerd, zou hebben willen toestaan, om mede met afwijking van het gewone regt, bij het ontstaan van schade, de vordering tot vergoeding op eigen naam in te stellen, naardien het motief, dat tot de bepaling van art. 265 W. v. K. heeft aanleiding gegeven, de geheimhouding namelijk, dan niet meer bestaat, daar de geheimhouding van den naam des lastgevers niet meer mogelijk is, en de stukken, die tot bewijs der schade moeten worden overgelegd, dien naam moeten vermelden en aan den verzekeraar kenbaar maken, zelfs, indien de vordering tot schadevergoeding door den lasthebber op eigen naam wordt ingesteld.

O. dat derhalve de exceptionele bepaling van art. 265 W. v. K., moet geacht worden hare volkomene uitwerking te hebben gehad, zoodra er schade is beloopen, en deswege vergoeding wordt gevorderd, zoodat men van dat oogenblik af tot de beginselen van het gemeene regt moet terugkeeren.

O. dat mitsdien de eerste gestelde vraag in toestemmenden zin moet worden beantwoord, en dat het na deze beslissing onnoodig is de verdere gestelde vragen te onderzoeken.

Regtdoende in het eerste Ressort.

Gezien de artt. 256 en 265 K. en art. 56 R.

Verklaren de E. niet ontvankelijk in hunnen gedanen eisch enz.

Aldus gewezen en geteekend te Amsterdam, den 7 October 1858 door Mr. S. P. Lipman, J. W. Tijdeman, A. C. Cosman.

N°. 62.

(*) E. v. d H.

c^a.

De Haagsche Assurantie Compagnie enz.

Wij Ondergeteekenden.

O. ten aanzien der daadzaken.

Dat de verw. aan den E. op 1 Febr. 1847 hebben verzekerd het casco en de kiel, het tuig, de takelaadje en het oorlogstuig van het schip Vrouw Johanna, Schipper L. Trens, toen liggende op de Maas, voor eene somma van ƒ 10,000, met beding, dat ingeval van schade of avarij, geen ander bewijs van waarde of interest zoude gevorderd worden dan de polis, en zulks voor alle gevaar en voor de reis van Maassluis en alle circumjacentiën tot Liverpool, en overigens op gewone conditiën;

Dat het schip naar het beweren des E. op de verzekerde reize ten gevolge van zeeëvenementen, waartegen in voege was verzekerd, in beschadigden toestand te Liverpool is binnengebragt, en aldaar is afgekeurd en in publieke veiling verkocht; dat de daaruit voortgesprotene schade eene som van ƒ 9100 en alzoo 91 pCt. der verzekerde som bedraagt;

Dat de E. derhalve van de verw. vordert:

1°. 91 pCt. der respektivelijk door hen verzekerde sommen?

2°. Vergoeding van kosten en interessen, de laatste te rekenen van 27 Julij 1847 af;

Dat de verw. hebben geposeerd, dat de bewijzen tot staving der vordering van den E., geheel onvoldoende zijn, en ten duidelijkste doen zien, dat die geheele afkeuring, welke heeft plaats gehad, nadat de risico der verw. was geëindigd en het schip in realiteit was gesloopt, de verw. niet aangaat, weshalve zij hebben geconcludeerd, dat de E. zou worden verklaard niet-ontvankelijk enz.

Dat deze conclusiën bij pleidooi, wederzijds in den breede zijn geadstrueerd, en als toen van den kant der verw. het feit wel niet bepaaldelijk is ontkend, dat het schip de Vrouw Johanna op 7 Maart 1847 zou hebben gestooten, maar door hen is beweerd, dat het ten processe niet is bewezen, dat de overgelegde stukken des E. doen blijken, noch van het sinister, noch van de schade, noch van het verband tusschen het voorgegeven sinister en de opgegevene schade, en eindelijk dat het verlies van het verzekerde casco assuradeuren niet aangaat, omdat blijkens des E. eigene stukken, een vischbun uit het schip was genomen door geheel onbevoegde personen, en daarmede de kracht en het verband van het schip was verloren gegaan, zoodat het schip door eene willekeurige daad van de zijde des E. in een wrak veranderd en in werkelijkheid gesloopt was;

Dat daartegen van de zijde des E., is aangevoerd, dat het stooten van het schip algemeen bekend was en het sinister daarenboven door de gezamenlijke stukken in hun onderling verband beschouwd, voldoende wordt bewezen, dat zoo er overigens nog iets aan die stukken mogt ontbreken, zulks aan de nalatigheid van den schipper moest worden toegeschreven en de verw. ook daartegen hadden verzekerd;

dat het sinister bewezen zijnde de schade zoo kort daarna bij onderzoek van 't schip bevonden, wel niet anders dan als het gevolg van het sinister kan beschouwd worden, en eindelijk, dat het uitnemen der vischbun noodwendig moest plaats hebben, ten einde de schade te onderzoeken; dat het schip daardoor niet was veranderd in een wrak, maar dat het daardoor gebleken was, dat het schip een wrak was geworden en

de schade zoo aanzienlijk was, dat het schip de kosten niet meer waardig was;

Dat hierop van de zijde der verw. is opgemerkt, met inhaesie aan het bereids vroeger gepleitte, dat de nalatigheid des schippers, waartegen door de verw. is verzekerd, wel betreft alles, wat betrekking heeft tot de fortuinen van de zee, geenszins nalatigheid des schippers in het opmaken van stukken en bescheiden, strekkende tot bewijs van geleden schade, en dat het willekeurig uitnemen der vischbun, dadelijk na het voorgegeven sinister, het noodzakelijk verband, dat de E. wil beschouwd hebben te bestaan tusschen sinister en schade, noodwendig moet verbreken.

O. dat als nu in regten de volgende vragen beantwoording vorderen:

1°. Is het sinister bewezen?

2°. Is de schade bewezen?

3°. Bij toestemmende beantwoording van beide vragen, moet dan nog die schade blijven voor rekening des E., omdat door de uitneming der vischbun het schip moet geacht worden te zijn gesloopt, en die slooping van de zijde des E. is geweest willekeurig?

O. dat de E. in de eerste plaats overlegt, eene scheepsverklaring in dato 15 Maart 1847 voor den Notaris Thomas Talgrave te Liverpool afgelegd, en door den Nederlandschen Consul aldaar behoorlijk gelegaliseerd;

dat de verw. omtrent dit stuk hebben opgemerkt, dat het geene kracht van bewijs kon hebben, aangezien die scheepsverklaring was afgelegd voor eene onbevoegde magt, namelijk voor een Notaris, in stede van voor den Nederlandschen Consul overeenkomstig art. 380 K., en de verklaring zelve was onbeëedigd, terwijl de beëediging bij art. 384 K. gevorderd wordt voor alle verklaringen, welke tot bewijs van geledene schade moeten strekken.

O. dat eene behoorlijke scheepsverklaring voldoende aan de vereischten van art. 380 en 384 K., als volledig bewijs van geledene verliezen, rampen en schaden moet worden beschouwd,

maar dat ook, waar die scheepsverklaring ontbreekt of niet in den vereischten vorm is opgemaakt, het bewijs van geledene verliezen, rampen en schaden op andere wijze kan geleverd worden, aangezien nergens in de Wet in dit opzigt de scheepsverklaring als eenig en uitsluitend middel van bewijs wordt aangewezen of voorgeschreven.

O. dat naar scherpheid van regten in casu de scheepsverklaring *alleen* als missende de vereischten bij 380 en 384 K. voorgeschreven, ongenoegzaam is om een wettig en overtuigend bewijs van het opgegeven sinister te leveren, maar dat de inhoud en vorm van die verklaring voldoende waarborgen opleveren, om bij den Regter en vooral bij den arbiter in deze, die volgens acte van compromis naar regt, rede en billijkheid heeft te oordeelen, de overtuiging te wekken, dat werkelijk het schip de Vrouw Johanna, op 7 Maart 1847, op eene bank heeft gestooten, en een sinister geleden heeft;

Dat wat aan het wettig bewijs van het geledene sinister mogt ontbreken, ten deele wordt aangevuld door de overgelegde rekeningen en door de ten processe bewezene omstandigheid, dat het schip wegens onzeewaardigheid is afgekeurd, en in openbare veiling is verkocht, onverschillig nog de vraag of de schade al dan niet ten laste der verw. moet komen; dat ook het stooten van het schip op 7 Maart 1847 door de verw. noch in de conclusie, noch bij pleidooi is ontkend, maar alleen is beweerd, dat het regtens uit de stukken niet was bewezen;

Dat in de 2de plaats wordt overgelegd een stuk in dato 23 April 1847, onderteekend door G. R. Steffens en R. Mulreg;

dat dit stuk niet kan geacht worden van eenige waarde te zijn, aangezien de onderteekenaars niet doen blijken van hunne bevoegdheid om eenig onderzoek in te stellen, en hunne handteekening niet is gelegaliseerd;

Dat het stuk in dato 20 April 1847 in de derde plaats ten bewijze aangevoerd, zijnde eene verklaring van deskundigen van Lloyds en een deskundige voor de assuradeurs van Liverpool, voor zoover hunne verklaring aangaat, behoorlijk ge-

legaliseerd, meerdere waarborgen voor de waarheid biedt; dat daaruit niet blijkt, door wien en op welke wijze die deskundigen tot dit onderzoek zijn geroepen en uit dien hoofde, al kon beweerd worden, dat het de vereischten mist om in regten als wettig bewijs van het sinister te dienen, dat stuk volledig wordt bevestigd en de wettigheid van het bewijs volkomen wordt aangevuld door het stuk in dato 27 Mei 1847 opgemaakt, zijnde eene expertise van deskundigen door den Nederlandschen Consul benoemd, ter inspectie van het schip, door hen onderteekend en behoorlijk gelegaliseerd;

Dat in dit stuk, hetwelk aan elk vereischte voldoet, de deskundigen verklaren bekend te zijn geworden met de omstandigheden, dat het schip had gestooten en het als nu bij onderzoek zoo zwaar beschadigd en ontramponeerd te hebben gevonden, dat het de kosten van reparatie niet waard was, met aanbeveling om het in het openbaar te verkoopen;

Dat derhalve onder al deze omstandigheden, uit de gezamenlijke stukken in hun verband beschouwd, het stooten van het schip en dus het sinister geacht moet worden wettig en overtuigend bewezen te zijn.

O. ad II^um. Is de schade bewezen?

Dat even zoo en om dezelfde redenen als de stukken sub datis 20 April en 27 Mei 1847 geacht moeten worden het sinister te bewijzen, die stukken ook doen blijken van schade, immers dat het schip zich bij het onderzoek bevond in ontredderden toestand en de kosten van reparatie niet waard was;

Dat het schip werkelijk op aanbeveling der benoemde deskundigen in openbare veiling is verkocht en de opbrengst van het schip alleen strekt in mindering van het totale verlies; dat overigens de onderdeelen der schaderekening worden geregtvaardigd door de overgelegde rekeningen en stukken, en daarop van de zijde der verw. ook geene aanmerking is gemaakt;

Dat derhalve ook wettig en overtuigend blijkt van het bedrag der geledene schade.

O. ad III^um. dat deze grond van defensie der verw. ten deze berustte op de omstandigheid, dat in het translaat van het

stuk, in dato 23 April 1847, het onderzoek vermeld wordt te zijn aangevangen op den 15 April, dat echter zoowel uit de zamenhangsels, als uit het oorspronkelijke blijkt, dat de translateur eene vergissing heeft begaan, en in stede van 15 April, 15 Maart moet gelezen worden;

Dat overigens de verw. zich wel konden beroepen op het ophouden der risico, indien schadevergoeding verlangd werd, voor schade geleden door eenige gebeurtenis na het ophouden der risico, maar dat integendeel hier vergoeding gevraagd wordt van schaden geleden ten gevolge van een sinister, toen het schip nog niet ter plaatse der bestemming was aangekomen, en dus tijdens het loopen der risico geleden, en al wat tot de opmaking dier schade dienen moest, was geoorloofd, ook nadat de risico was opgehouden, omdat die schade beweerd werd het gevolg te zijn eener gebeurtenis tijdens het loopen der risico geschied.

O. verder, dat het eene erkende daadzaak is, dat het onderzoek gerelateerd in de stukken sub datis 20 April en 27 Mei 1847 heeft plaats gehad, nadat een vischbun uit het schip was genomen, en zulks op aanbeveling van personen, door geene bevoegde magt daartoe geroepen, tot een onderzoek uitgenoodigd van de zijde des E., maar buiten medewerking van de verw.;

Dat beweerd wordt, dat die vischbun, de kracht en het verband van het schip uitmaakte, en de wegneming daarvan met eene slooping gelijk stond;

Dat indien het waar is, dat werkelijk het schip door die wegneming geheel is gesloopt, de schade, zoo die bestond, ten gevolge van het sinister alleraanzienlijkst moet zijn vermeerderd, en die aldus willekeurig vermeerderde schade niet kan gebragt worden voor rekening van de verw.

Dat intusschen de vraag of werkelijk het schip, door de wegneming der vischbun is gesloopt, niet door arbiteren maar alleen door deskundigen kan worden beantwoord.

Gezien art. 222 en volg. R., alvorens regt te doen ten principale bevelen een onderzoek van deskundigen omtrent de volgende vraagpunten:

1°. Moet volgens al hetgeen omtrent den staat, waarin zich het schip de Vrouw Johanna, Kapitein Trens, na arrivement te Liverpool bevond, is bekend geworden en ten processe wordt bewezen, het uitnemen der vischbun worden aangenomen als een noodzakelijk vereischte om den staat van schade en het benoodigde ter reparatie van gezegden bodem behoorlijk en volledig te onderzoeken, dan wel was die uitneming van de vischbun niet noodzakelijk, met dat gevolg, dat daardoor het schip genoegzaam irreparabel wordt, tot een wrak gemaakt en in werkelijkheid als gesloopt moet worden geacht;

2°. In het laatste geval is dus, naar aanleiding van de stukken ten processe aanwezig, op te maken de schade aan genoemden bodem voor het uitnemen van de vischbun, en zoo ja, op welk bedrag moet die schade dan worden bepaald.

Bevelen enz.

Reserveren enz.

Gewezen te Amsterdam, den 6 Maart 1849 door Mr. D. A. Walraven, A. Brugmans, D. A. Portielje.

Hiervan hooger beroep, doch later het appel geroijeerd.

No. 63.

(***) VONNIS DER REGTBANK TE AMSTERDAM. van 20 Januarij 1859.

De Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij.

c^a.

De Maatschappij van Assurantie, Discomptering en Beleening te Rotterdam.

O. in facto, dat de E. bij conclusie van eisch heeft geposeerd, dat de ged. van 8 Mei tot 7 Julij 1856 heeft verzekerd, ten behoeve van de E. *f* 3600, op goederen, als retourlading van het schip Sara Lijdia, Schipper B. van der Tak, voor de reis van Java, Sumatra en alle circumjacentiën tot

Rotterdam; dat dit schip op die reis, door zeeëvenementen zwaar beschadigd en gebroken, genoodzaakt is geweest, den 19 Julij 1856, in de Algoa-baai binnen te loopen, en aldaar, te Port-Elisabeth is afgekeurd, geabandonneerd en verkocht; dat de verzekerde goederen, die, blijkens nadere opgaven, van 30 Junij 1857, bestaan hebben in sapanhout, bindrotting, huiden, gutta-percha en klapperolie, in die noodhaven zijn gelost en verkocht, en met in-begrip van de avarijgrosse en particulier, eene schade hebben gehad van ƒ 37.893.77½, welke, omgeslagen over de gezonde waarde van ƒ 44,080 (voor de ged.) een bedrag van ƒ 3,490,92 of 85$\frac{97}{100}$ pCt. beloopt; dat de ged., niettegenstaande sommatie, geweigerd heeft die schade te voldoen, omdat het fust der klapperolie, bij den aanvang van het gevaar, slecht zou geweest zijn; dat de schade op dat artikel, met in begrip van ƒ 287.06½ avarij gros en particulier, beloopt ƒ 28,741.85½; dat der ged. beweren is ongefundeerd, en door wettelijke praesumtie en bewijs, mitsgaders door de bekende omstandigheden der reis wordt weêrsproken, concluderende mitsdien tot veroordeeling om, tegen kwijting, te voldoen ƒ 3,490.92 enz.

Dat de ged., bij antwoord, heeft erkend, de verzekering, de zware avarij, het dien ten gevolge binnenloopen en de afkeuring van het schip te Port Elisabeth, en het openbaar verkoopen der goederen, wegens beschadigdheid, mitsgaders het bedrag der schade; dat zij bereid is, met uitzondering van de schade op de klapperolie, het overige, waaromtrent geen verschil bestaat, te voldoen, en mitsdien ƒ 705.77½ aanbiedt; dat zij zich echter ongehouden acht de schade op de klapperolie gevallen te voldoen en wel:

1°. omdat die schade door lekkaadje is ontstaan, niet ten gevolge van een der gevallen, bij art. 643 W. v. K., opgenoemd, maar door zwaar weêr en storm, zoodat die buiten de assurantie valt, met uitzondering van ƒ 32.89½ avarij-gros, welke de ged. aanbiedt;

2°. omdat hier bestaat eigen gebrek, namelijk slechte fustage, hetgeen blijkt:

a. uit de verklaring, dd. 26 Julij 1856, der experts te Port-Elisabeth;

b. uit het scheeps-journaal in overeenstemming met het zeeprotest, op den 16 Augustus 1856 te Port-Elisabeth opgemaakt, volgens hetwelk de lekkaadje in zeer hooge mate reeds bestond bij den aanvang der reis, onder gunstige omstandigheden van weder en stuiving; concluderende mitsdien, dat akte verleend worde van het aanbod van *f* 705.77½ en van *f* 32.89½, dit aanbod genoegzaam verklaard, en het overige geëischte ontzegd worde, met de kosten;

Dat, bij repliek, de E, heeft geconcludeerd, dat de Regtbank, passerende het aanbod, de conclusie van eisch zal toewijzen, daartoe aanvoerende:

1°, dat art. 643 W. v. K., hier niet beslissend is, omdat de ged. bij polis, *alle fortuinen van de zee* voor hare rekening heeft genomen, terwijl wel blijkt van beperking, ten aanzien van daarbij genoemde goederen, maar niet van algemeenen vrijdom;

2°. dat, al ware niet aan art. 643 W. v. K., gederogeerd, hier toch zou bestaan *schipbreuk*, waardoor ook te verstaan is, het ongeval, dat het schip, na in zijne voornaamste bestanddeelen te zijn gebroken en ontzet, als onherstelbaar in eene noodhaven wordt afgekeurd, hetgeen met de Sara Lijdia heeft plaats gehad, zoodat, in casu, *schipbreuk en lossing in de noodhaven* bestaat;

3°. dat de schade door eigen gebrek is onwaarschijnlijk, dat het journaal wordt wedersproken door het zee-protest, en tegenover de E. geen geloof verdient, terwijl bovendien lekkaadje geen bewijs van slechte fustage is, en bewezen is, dat bij den aanvang der reis, de fust was van de gewone hoedanigheid, die de verzekeraar, bij het sluiten, geacht wordt te kennen;

Dat bij dupliek, de ged. heeft gepersisteerd, bewerende:

1°. Dat de polis gesloten is op gewone conditiën en dus tegen alle gevaren, die de wet ten laste van assuradeurs brengt, van welke, immers voor dit geval, niet is afgeweken;

2°. Dat hier *schipbreuk* bestaat, noch volgens de gewone, noch volgens de regtskundige beteekenis van het woord;

3°. Dat het eigen gebrek duidelijk blijkt, én uit de expertise, én uit het scheepsjournaal, hetwelk door het zeeprotest niet wordt geinfirmeerd, maar versterkt.

O., in regten, dat, naar aanleiding van de dingtalen, te onderzoeken is:

1°. Of de ged., volgens het Wetb. van Kooph., tot het dragen in de schade, op de klapperolie gevallen, gehouden is? zoo niet,

2°, Of hij daartoe gehouden is, ten gevolge van renuntiatie, aan het gewone regt bij polis? en

3°. Zoo die tweede vraag toestemmend mogt worden beantwoord, of dan die gehoudenheid opgelost wordt door het bestaan van eigen gebrek?

O., ad I, dat de gehoudenheid van den verzekeraar van vloeibare waren, als die waarvan hier sprake is, speciaal bij art. 643 K., is geregeld, en wel in dien zin, dat hij niet tot vergoeding van, door lekkaadje veroorzaakte, schade verpligt is, tenzij ontstaan uit stooten, schipbreuk of stranden van het schip, of doordien de verzekerde goederen in eene noodhaven zijn gelost en herladen;

Dat het niet aangaat de vermelding van die zeeëvenementen te beschouwen — niet als bepaalde vereischten — maar als voorbeelden van zware zeerampen in het algemeen — zoowel, omdat de redactie van het art. zich hiertegen verzet, als inzonderheid, omdat dergelijke opvatting zou strijden met het geheele stelsel van het art., hetwelk strekt, om, bij den bijzonderen aard van vloeibare waren en de moeijelijkheid dien ten gevolge om, ex post, te beslissen, welke lekkaadje niet aan eigen gebrek te wijten zij, door de wet zelve te doen uitmaken, in welke gevallen de lekkaadje-schade geacht wordt uit van buiten komende onheilen te zijn ontstaan;

Dat des te minder de vermelde evenementen slechts als voorbeelden van, door den Wetgever bedoelde, majeure zeerampen mogen verstaan worden, omdat de eerste Ontwerpen van het Wetb. van Kooph. slechts vermelden *stooten* en *stranden* van het schip, later daarvoor de algemeene benaming van zeeram-

pen werd gesteld, en later (op grond, dat dit woord en de Fransche vertaling: *fortunes de mer*, te algemeen was) dit weder is vervangen door de vroegere woorden: *stooten* en *stranden*, onder bijvoeging van (als de meest majeure ramp) *schipbreuk*, waaruit volgt, dat het algemeene begrip van zeerampen niet ten grondslag van het artikel is gelegd, en zelfs is verworpen;

Dat mitsdien te onderzoeken is, of één der, bij art. 643 K., genoemde evenementen, en meer bepaaldelijk schipbreuk, in casu aanwezig is;

Dat, blijkens de ten processe consterende feiten, de Sara Lijdia, na gedurende ongeveer eene maand zwaar door zeeën, stormen en orkanen geteisterd te zijn, met verlies van koper en enkele zeilen, bevonden is tusschendeks en in de kajuit lek te zijn, zoodat zelfs ten laatste de pompen voortdurend moesten gaande blijven, ten einde het schip drijvende te houden;

dat in dien toestand de belegde scheepsraad het volstrekt noodzakelijk heeft geacht tot behoud van schip, lading en leven, de Algoa-baai binnen te loopen, en aldaar Port-Elisabeth, als noodhaven, aan te doen, en zulks (zoo als de Kapitein in het zeeprotest vermeldt) om de geledene schade te herstellen;

dat voorts, na herhaalde inspectiën, in voormelde noodhaven, het schip bevonden is derwijze te zijn ontzet en ook in sommige deelen gebroken, dat experten de noodzakelijk te bewerkstelligen reparatiën, om het schip weder in zeevaardigen staat te brengen, van dien aard beschouwden, dat deze te Port-Elisabeth .onuitvoerbaar waren, weshalve het schip met toebehooren is geabandonneerd en, en détail, verkocht;

Dat bij deze evenementen, hoe zwaar dan ook, valt op te merken, dat de Kapitein en zijne equipage het schip zijn meester gebleven en eene veilige haven hebben doen bereiken, ten einde te repareren, wat eerst later is gebleken onbruikbaar te zijn;

Dat nu deze omstandigheid niet wel met het algemeene begrip van schipbreuk is overeen te brengen:

Dat toch dit begrip medebrengt. dat de bodem, hetzij door

in zijne vaart door stranden of anderzins te zijn gestremd, hetzij door aan de golven volslagen te zijn prijs gegeven, niet meer door gewone middelen van zeevaart tegen de elementen kan worden verdedigd, maar schip en equipage integendeel (bij behoud) hunne redding door van buiten afkomende, of althans zeer buitengewone, middelen (en niet slechts door verandering van havens) moeten erlangen;

Dat niets van dit alles, in casu, heeft plaats gehad, en integendeel de Kapitein, door het aandoen van de noodhaven, hoogstens schipbreuk heeft voorkomen;

Dat, indien men ook al wilde aannemen, dat, bij zekere gegeven evenementen, nog tot het wezen van schipbreuk zou worden gevorderd, het wrak of onbruikbaar worden van het schip (cf. N°. 19), daaruit nog niet zou mogen volgen, dat zoodanige toestand van het schip, per se, altijd schipbreuk zou constituëren, ongeacht den aard van de rampen, maar dat, integendeel, ook in dat stelsel de rampen van dien aard zouden moeten zijn, dat het schip door de golven overweldigd en door het scheepsvolk als opgegeven ware geweest;

Dat het voormelde algemeene en natuurlijke begrip van schipbreuk door de Wet, welke die ramp niet definiëert, geenszins wordt weêrsproken;

Dat zelfs, indien men hier dat algemeene en natuurlijke begrip wilde ter zijde stellen en mogt willen aannemen, dat de Wetgever die ramp scherp, en als het ware technisch had aangenomen, door haar tegen andere elementen over te stellen, dan nog, *in casu*, volgens de artt. 663 en 664, geen schipbreuk, maar *onbruikbaarheid door zeeschade* zou bestaan;

Dat voorts, speciaal bij de toepassing van art. 643 K., des te minder tot fixatie van het begrip van *schipbreuk*, als *criterium*, kan worden aangenomen *de toestand, waarin het schip door zeeëvenement geraakt is*, omdat juist, bij de aanverwante sinisters van *stooten* of *stranden* (en te regt), niet in consideratie is genomen, welk effect *die* evenementen op den bodem blijken gehad te hebben;

O. eindelijk, dat hoezeer, *in casu*, de goederen in eene

noodhaven gelost zijn, zij echter niet zijn herladen, en mitsdien de toedragt der feiten niet beantwoordt aan het slotvereischte van art. 643, lid 1;

Dat mitsdien de ged., volgens het W. v. K., tot het dragen der schade niet is gehouden.

O. ad II[um]., dat de E. zich beroept op de omstandigheid, dat de ged., bij polis, de risico op zich heeft genomen van alle fortuinen van de zee, bedacht of onbedacht, gewoon of ongewoon, geene uitgezonderd, waaruit zij afleidt, dat aan de beperking, in art 643 vervat, is gerenuntiëerd;

Dat nadat de polis vermeldt, dat de risico bestaat in alle gevaren van de zee, die gevaren schier letterlijk en in dezelfde orde worden opgenoemd en gedetailleerd, zoo als ze in art. 637 K. voorkomen, terwijl alleen in plaats van de, in dat artikel voorkomende, woorden: *en in het algemeen alle van buiten komende onheilen, hoe ook genaamd* (in art. 350, Code de Com., *génèrulement toutes les autres fortunes de mer*), in de polis voorkomt: *en alle andere fortuinen van de zee bedacht of onbedacht*, enz.

Dat dus de redactie van de polis, wat den omvang van de risico betreft, is conform de Wet, en de bijvoeging van de woorden, *alle andere fortuinen* enz., eenvoudig de strekking heeft (even als de uitdrukking in art. 637 K.), om te voorkomen, dat de assuradeur zou kunnen beweren, dat ééne of andere ramp niet onder *alle de gevaren van de zee* zou zijn begrepen, omdat die ramp niet onder de gedetailleerde rampen, nominatim, werd genoemd, hetgeen vooral blijkt uit de woorden; *bedacht* of *onbedacht*, d. i., *genoemd* of *ongenoemd;*

Dat nu, omdat de vermelding der speciale rampen door eene algemeene uitdrukking als gewaarborgd is, zulks geen reden kan zijn, om de uitsluiting te veronderstellen van wetsbepalingen, onder welker vigueur het contract is gesloten;

Dat wel is waar, de redactie van de polis iets vollediger zou geweest zijn, indien daarbij gevoegd ware de (ofschoon overbodige) uitdrukking van art. 637: *tenzij door de bepaling der Wet de verzekeraar van het loopen van eenige dezer gevaren*

ware vrijgesteld, maar dat desniettemin, daar de polis door de Wet wordt beheerscht, eo ipso, de bepalingen omtrent speciale objecten van verzekering hare kracht blijven behouden;

Dat dan ook de consequentie van de bewering der E. zijn zou, dat volgens de polis, te Rotterdam gebruikelijk, vloeibare waren, behoudens beding, met alle andere zouden zijn gelijk gesteld, wat niet wel aannemelijk is;

O. dat, ofschoon uit voormelde woorden; *alle fortuinen van de zee,* geen derogatie volgt aan art. 643, nog in overweging behoort te worden genomen, dat, na de vermelding van: *vrijdom van onkosten* enz., *en van schade en avarijgros onder 3 pCt.*, de clausul (in schrift) in de polis is opgenomen: *tabak en suiker, met beschadigdheid onder* 10 *pCt. naar de bestaande usantie en voorts alle andere artikelen, volgens beursgebruik;*

Dat hieruit volgt (zoo als trouwens de usantie medebrengt), dat voor het artikel suiker, in art. 643 K. genoemd, aan art. 643 is gederogeerd, maar dat juist hieruit blijkt, dat de gedrukte formule van de polis niet reeds art. 643 heeft uitgesloten, ten zij men het onaannemelijke gevolg aanneme, dat bij deze verzekering de suiker 10 pCt., en de overige vloeibare en smeltbare waren slechts 3 pCt. vrijdom zouden hebben;

Dat echter het slot van de clausule; *alle andere artikelen, volgens beursgebruik,* zeer zeker de E., in haar beweren van derogatie aan het gemeene regt, zou te stade komen, indien zij beweerde en bewees, dat de beurs te Rotterdam gewoon is verzekering op olie te sluiten, niet volgens artikel 643, met beperking van evenementen, maar door de schade slechts te doen loopen boven een zeker cijfer van procenten;

Dat de E. niet heeft bewezen en dat, tot zoo lang dit bewezen wordt, het beursgebruik niet kan voorondersteld worden te zijn in strijd met de Wet, en voorts het beweren, als zoude door de vermelde clausule, in verband tot de vermelding van: *alle de fortuinen der zee,* een percentsgewijze exceptionele toestand der liquide waren gevestigd zijn, in geenen deele door de polis wordt gestaafd;

Dat mitsdien de ged. ook niet door derogatie aan het gemeene regt tot het dragen der quaestieuse schade blijkt gehouden te zijn;

O. dat, bij ontkennende beantwoording van het tweede punt, het onderzoek van het derde vraagpunt overbodig wordt;

Gezien, behalve de reeds genoemde artikelen, art 56 R.

Verleent aan de ged. akte van hare aanbiedingen van *f* 705.77½ en van *f* 32.89½;

Verklaart die aanbiedingen genoegzaam.

Ontzegt enz.

No. **61**.

(*) N. J.

ca.

DE B. P. & Co.

Wij Ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft, dat bij eene acte van compromis o. a. is bepaald, dat alle exploiten en dagvaardingen in dit proces zullen gedaan worden aan of door den eerst ondergeteekende van de ondergeteekenden ter andere zijde en het mitsdien daarvoor gehouden zal worden, even alsof die exploiten en dagvaardingen aan een of door al de ondergeteekenden ter andere zijde waren gedaan, waaronder ook begrepen zijn alle significatiën van vonnissen van welken aard ook.

O. dat de ged. aan den E. of die het anders, geheel of ten deele zoude mogen aangaan, hebben verzekerd, het casco van het Russisch schip Pauline en Marie, Schipper Schlossmann, getaxeerd met de premie op *f* 23,625, tegen een premie van 2 pCt. van Nerva naar Antwerpen in dato 14 Augustus 1837, welk schip volgens brief van Nerva van 12 Julij 1837 bezig was te laden en onder bepaling, dat de polis voor volkomen bewijs van interest zou dienen en valideren.

dat de E. beweert, dat gemelde bodem gedurende het laden

schade heeft geleden en een lek heeft bekomen, ten gevolge waarvan de lading heeft moeten gelost worden en het schip weder binnen gebragt worden;

dat na herstelling der schade de lading is herscheept en het schip gereed tot vertrek, ten gevolge van hevige stormen wederom belangrijke schade heeft geleden;

dat het later op nieuw gerepareerd, op 26 October 1839, van Nerva is onder zeil gegaan, gevoerd wordende door Schipper Segelken, die bereids de derde schipper op de Pauline en Marie was, nadat schipper Schlossmann verdwenen is, welke gezegd werd met twee matrozen in eene boot te zijn verongelukt;

dat het op reis nieuwe schade geleden heeft, en genoodzaakt is geweest in eene noodhaven Fahr-Sund binnen te loopen; dat aldaar naar aanleiding der gemaakte kosten tot reparatie door schipper Segelken een bodemarijbrief, ten bedrage met 12 pCt. premie van ƒ 9537.34, is gepasseerd, betaalbaar te Antwerpen, na aankomst van het schip aldaar, krachtens welken bodemarijbrief het schip te Antwerpen aangekomen, bij executie is verkocht, omdat de houder daarvan geene betaling kon erlangen;

dat de E. hoewel geregtigd om de schade te Fahrsund hersteld, mede te vorderen, zijne vordering bepaald heeft tot de schade te Nerva geleden;

dat die schade zou bedragen eene som van ƒ 10,177.97 uitmakende, met bijvoeging van ƒ 4.40½, om te sluiten 43 pCt. over de voormelde bij polis getaxeerde en vastgestelde som van ƒ 23625, welke 43 pCt. derhalve door de verw., over de door hen geteekende som van ƒ 1000, aan den E. moet worden voldaan;

Weshalve de Procureur des E. heeft geconcludeerd tot veroordeeling der verw. om aan den E. tegen behoorlijke kwijting te betalen eene som van ƒ 431 met de interessen van 6 pCt. sedert 2 Augustus 1842 den dag der gedane sommatie tot de volle voldoening toe enz.;

dat hier tegen door de verw. is ingebragt, dat de E. het

wettig bewijs van zijn belang in de onderhavige assurantie niet heeft geleverd door geene bewijzen van eigendom van het schip Pauline en Marie over te leggen;

dat de E. de schade niet heeft bewezen, daar de overgelegde bewijsstukken in *vorm* en *inhoud* onvoldoende zijn;

dat integendeel uit een naauwkeurig onderzoek dier stukken zou blijken, dat de E. niet ter goeder trouw heeft gehandeld, maar zich door list het genot der overeenkomst zoekt te verzekeren;

dat bij het eventueel bestaan van schade, welke ten laste der verw. zou moeten komen, het bedrag daarvan niet behoorlijk is uitgemaakt en vastgesteld;

dat in elk geval de E. niet geregtigd is de interessen te vorderen van 2 Augustus 1842, daar er geene wettige in mora stelling op dat tijdstip kon plaats hebben, of heeft plaats gehad;

naar aanleiding van welke gronden voor de verw. is geconcludeerd, dat het aan scheidslieden mogt behagen de door den E. gedanen eisch en genomene conclusiën te ontzeggen, immers enz.

O. dat hieruit in regten de volgende vragen voortvloeijen:

1°. Competeert de ingestelde actie aan den E.?

2°. Is er kwade trouw of zoodanige reticentie of valsche verklaring bewezen, welke de vernietiging van het assurantiecontract moet ten gevolge hebben?

3°. Indien niet, is dan de vordering regtens bewezen en genoegzaam gejustificeerd?

4°. Indien de verw. aan den E. ter zake der ingestelde vordering gelden schuldig zijn, van wanneer af moeten de interessen gerekend worden?

O. ad I^um^. dat de verw, hebben beweerd, dat de ingestelde actie den E. niet competeerde, voornamelijk op twee gronden:

1°. Omdat het bewijs van interest ontbrak,

2°. Omdat de E. in deze procedeert niet voor zich zelven maar voor den eigenaar en dus qq.

O. aangaande het bewijs van interest, dat in onderscheidene authentieke stukken, zoo van den kant des E. als van dien der

verw. geproduceerd, de heer Carl Bresinsky te Nerva, de lastgever van den E., voorkomt als eigenaar van het verzekerde schip Pauline en Marie; dat alhoewel de eigendomspapieren niet zijn overgelegd, de geproduceerde authentieke stukken den eigendom van C. Bresinsky van het schip Pauline en Marie regtens ten volle bewijzen, aangezien die stukken, authentiek zijnde, volledig geloof verdienen, totdat het tegendeel mogt zijn bewezen, en de verw. niet een enkel bewijs daarvan in het proces hebben gebragt; eindelijk dat door partijen is geconveniëerd, dat de polis zelve voor volkomen bewijs van interest zou gelden; dat het bewijs van interest van den lastgever genoegzaam is, om de vordering niet uit dezen hoofden voor ongegrond te verklaren, aangezien 't in confesso is, dat de E. voor zijnen lastgever ageert, en dus diens interest alleen behoort bewezen te zijn;

O. dat de tweede grond, waarom de verw. achten, dat de actie den E. niet competeert, evenmin is aannemelijk, aangezien de verzekering is aangegaan met den E., *of die het anders geheel of ten deele zoude mogen aangaan*, dat het dus de E. is, met wien de verw. hebben gecontracteerd, hetzij voor hem zelven, hetzij in het belang van een derde; dat de E. als contracterende partij de actie uit de overeenkomst voortspruitende, moest instellen en voor een derde gehandeld hebbende, gehouden was zijnen last en het interest van dien derde te bewijzen; dat echter de last, als in confesso, en het interest bewezen zijn; dat het hier daarenboven geldt eene verzekering tegen zeegevaar en het een erkend beginsel is, dat men op eigen naam, ten behoeve van derden zoodanige overeenkomsten mag en kan sluiten; dat in zoodanig geval het uit den aard der zaak voortvloeit, dat hij, die de verzekering heeft gesloten, geregtigd is om ook in regten al de gevolgen, welke de overeenkomst moet opleveren, te poursuiveren;

dat uit een en ander voortvloeit, dat de ingestelde vordering den E. competeert.

O. ad II^{um}. dat er ten processe niet is gebleken van eenige zoodanige reticentie of valsche verklaring, welke of de waar-

deering van de risico verminderen of het onderwerp daarvan veranderen zou, en dat derhalve uit dien hoofde de verzekering niet kan vernietigd worden;

dat ten opzigte van kwade trouw de verw. hun beweren hebben gegrond, vooreerst op eene naar hunne meening bestaande verwarring in verschillende dagteekeningen, voortvloeijende uit een afwisselend gebruik van *ouden* en *nieuwen* stijl in de verschillende stukken, en het gemis van opgave, naar welken stijl is gedagteekend in anderen;

dat het eene waarheid is, dat in sommige translaten zoodanig gemis is op te merken, dat echter eene vergelijking dier translaten met de origineele stukken doet zien, dat het gemis aan den translateur is toe te schrijven, daar de origineele stukken steeds aanwijzen, welke stijl is gevolgd;

dat een naauwkeurig onderzoek niet der translaten, maar der origineele stukken, en een naauwgezet in acht nemen van den stijl, welke der dagteekening ten grondslag ligt, geene zoodanige verwarring, als de verw. vermeenen, aantoonen;

dat de verw. in de tweede plaats tot bewijs van kwade trouw zich hebben beroepen op de gedurige verwisseling van schippers, over het schip Pauline en Marie gesteld; dat zoodanige verwisseling op zich zelve echter geen bewijs van kwade trouw oplevert, daar in de polis zelve en in alle polissen de naam des schippers wel wordt vermeld, maar steeds met bijvoeging der woorden *of wie voor schipper of schippers in zijne plaats mogen varen;* dat eene herhaalde vervanging van schippers eerst dan van kwade trouw doet blijken, wanneer de oorzaken dier vervanging aanleiding geven tot het vermoeden van kwade trouw; dat de oorzaken der herhaalde vervanging in deze geene kenmerken dragen van kwade trouw, maar gereedelijk voortvloeijen uit den loop van de omstandigheden, als het verdwijnen en den vermoedelijken dood van den schipper Schlossmann, het geldgebrek van den eigenaar van het schip, het herhaalde beloop van schade door het schip, het langdurig oponthoud op de plaats zelve des vertreks; dat dus ook deze grond niet is aannemelijk;

dat de verw. in de derde plaats zich beroepen op de meening van een deel van het scheepsvolk, blijkende uit deszelfs brief in dato 29 Sept. 1837, van Petersburg, uit eene beëedigde verklaring van vier dier manschap in Engeland voor Notaris, en van een van diezelfde manschap alhier voor den Heer Kantonregter van het eerste Kanton afgelegd.

O. dat de stukken A. en F. onder de productie des E., expedities zijn van vonnissen door den Russischen Regter juist tegen die manschappen gewezen, welke bovengenoemde verklaringen hebben afgelegd; dat die manschappen daarbij wegens oproerigheid tegen den schipper worden gestraft, en onder anderen daarin vermeld wordt, dat die oproerige manschap hunne lasterlijke aantijgingen tegen schipper Schlossman door niets hebben bewezen; dat hieruit blijkt dat de Russische Magistraat, bekend met het beweren van dit gedeelte van het scheepsvolk, de zaak onderzocht heeft en tot het resultaat is gekomen, dat dit beweren lasterlijk was; dat derhalve al die verklaringen door uitspraken van de bevoegde magt, die over de zaak te cognosceren had, wedersproken, geen het minste geloof verdienen.

O. dat overigens de loop der omstandigheden, zoo als die uit de stukken blijkt, in zijn geheel beschouwd geene sporen van kwade trouw oplevert, maar integendeel zich zelven natuurlijk verklaren laat.

O. dat vernietiging van overeenkomsten ter zake van kwade trouw niet anders kan en mag uitgesproken worden, dan wanneer van die kwade trouw stellige en afdoende bewijzen voorhanden zijn, welke hier geheel en al ontbreken; dat derhalve de sub N°. 2 gestelde vraag ontkennend moet worden beantwoord.

O. dat als nu de vraag is, of de vordering des E. regtens bewezen en genoegzaam gejustificeerd is?

O. dat er vergoeding gevorderd wordt van schade door twee sinisters op de reede van Nerva zelve geleden, en dat dus in de eerste plaats de vraag beantwoording eischt, zijn de beide sinisters bewezen?

O. dat tot bewijs van het eerste sinister tusschen 13 en 27 Julij 1837 voorgevallen worden overgelegd:

1°. eene verklaring van den schipper voor Notaris afgelegd;

2°. eene beëedigde verklaring van schippers op verzoek van schipper Schlossman afgelegd;

3°. een extract uit het scheepsjournaal van schipper Schlossmann;

4°. eene beëedigde verklaring van stuurlieden.

O. dat deze overgelegde stukken geen in regten geldend bewijs van het beweerde sinister opleveren, aangezien het eerste stuk slechts eene voorloopige verklaring is, onder voorbehoud eener nadere formele declaratie, welke niet is gevolgd, dat het tweede en vierde ,stuk wel den lekken toestand van het schip na het innemen der lading bewijzen, maar geenszins aanduiden, waaraan die lekke toestand moet worden toegeschreven, en dat het derde stuk slechts een extract is uit het scheepsjournaal met de naamteekening van schipper Schlossman, terwijl de authenticiteit noch van het extract noch van die naamteekening door niets blijkt, waarom dat stuk regtens geene de minste waarde heeft;

dat derhalve geene schade is bewezen, geleden op de reede te Nerva, in de laatste helft der maand Julij 1837;

dat wat het tweede sinister betreft, voorgevallen tusschen 17 Sept. en 4 Oct. 1837 o. a. worden overgelegd een extract uit het scheepsjournaal voor de bevoegde magt, door een gedeelte van het scheepsvolk behoorlijk beëedigd, en drie expertises voor beëedigde bazen en dus voor deskundigen opgemaakt, de expertise sub N°. 12. en de expertise sub l. D.

dat deze documenten in behoorlijken vorm opgemaakt in regten voor volkomen bewijs behooren te gelden en dat uit den inhoud dier bescheiden blijkt,

1°. dat het schip zich in behoorlijken staat bevond, toen men begon te laden,

2°. dat het schip gedurende de lading door vreesselijke stormen beloopen, schade heeft gekregen,

3°. waarin die schade heeft bestaan,

4°. eene taxatie van de geledene schade,

5°. wat het herstel dier schade heeft gekost.

O. derhalve dat het tweede sinister en de schade daardoor veroorzaakt als wettig bewezen moet beschouwd worden, en de verw. vergoeding daarvan schuldig zijn.

O. dat bij het niet bewezen zijn van het eerste sinister en het wel bewezen zijn van het tweede en der daardoor ontstane schade, de door den E. overgelegde despache niet kan dienen tot grondslag, waarnaar de schadevergoeding te berekenen is, en het beloop daarvan niet is uitgemaakt.

O. dat daarenboven bij de berekening der schadevergoeding als dragende waarde, de bij polis getaxeerde van het schip is aangenomen;

dat intusschen volgens art. 414, 417 C. de C., die waarde als dragende waarde tot grondslag der berekening van schadevergoeding moet worden aangenomen, welke de verzekerde voorwerpen ter plaatse der lossing hebben;

dat het schip Pauline en Marie verzekerd was voor eene reis van Nerva naar Antwerpen, aldaar is aangekomen en mitsdien de verzekerde reis aldaar is geëindigd, en de omstandigheid, dat de E. de verw. niet heeft aangesproken voor de schade te Fahrsund hersteld, de regten en verpligtingen van partijen niet kan veranderen;

dat derhalve de waarde, welke het schip te Antwerpen had, tot basis van de berekening der schadevergoeding behoort te worden aangenomen, en die waarde door den verkoop bij executie van het schip aldaar wordt geconstateerd.

O. dat aldus eene nieuwe despache en eene naar aanleiding daarvan opgemaakte schaderekening noodig is, om het juiste bedrag te bepalen van de som door de verw. aan den E verschuldigd.

O. ten aanzien der 4de vraag, dat het beweren der verw. ten deele berustte op eene dwaling in den datum der overgelegde despache, welke dwaling bij pleidooi is aan het licht gebragt; dat de berekening van interessen van den dag der in morâ stelling, zijnde van 2 Augustus 1842, waarop de som-

matie is geschied, allezins is regtmatig, en dat het daarna gevoerde proces, waarin de verw. steeds zijn in het ongelijk gesteld, en hetwelk door een gewijsde van den Hoogen Raad geëindigd is, op die berekening van geenen invloed kan zijn;

Gezien de artt. 348, 414, 417 C. d. C., 250, 264, 267 W. v. K., artt. 222 R.;

alvorens regt te doen ten principale, benoemen, indien partijen binnen drie dagen na de beteekening van dit vonnis over deskundigen niet zijn overeengekomen enz., ten einde overeenkomstig de in dit vonnis gestelde beginselen en op de elementen ten processe aanwezig eene behoorlijke rekening op te maken, zoo van het aandeel, hetwelk wegens geleden avarijgrosse ten laste van het schip Pauline en Marie behoort te komen, als wegens de schade tusschen 17 September en 4 October 1837, door het schip Pauline en Marie op de reede van Nerva, geleden enz.

Amsterdam 10 April 1848, door Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, D. A. Portielje.

Van deze interlocutoire uitspraak hooger beroep.

Arrest van 27 Junij 1850.

Het Hof van N. Holland.

O. omtrent de daadzaken

dat de app. bij polis van 18 Augustus 1837, aan den geïnt. of wie het anders geheel of ten deele zou mogen aangaan, hebben verzekerd, het casco van het Russisch schip Pauline en Marie, schipper J. F. Schlossman getaxeerd met de premie op *f* 23,625 voor eene reis van Nerva naar Antwerpen;

dat de geïnt. bewerende, dat dit schip eerst gedurende het laden schade en een lek bekomen heeft, en daarna hersteld en weder geladen, op nieuw door zware stormen beloopen en beschadigd is, de vergoeding daarvan ten beloope van *f* 10,177.97 van de app. gevorderd heeft, welke vordering de app. hebben betwist, op grond dat de geïnt. zijn wettig belang in deze niet bewijst, dat hij niet ter goeder trouw heeft gehandeld, maar dat er list en verzwijging heeft plaats gehad, dat de aangege-

ven oorzaken der schade niet bewezen zijn, en dat de schade zelve niet behoorlijk is gejustificeerd;

dat bij arbitraal vonnis van 10 April 1848, tusschen partijen gewezen, overwogen is, dat het belang van den lastgever des geïnt. zoo door authentieke stukken, als door de in de polis voorkomende clausule omtrent bewijs van interest voldoende bewezen is, terwijl ook de inhoud der verzekering en de aard der zaak, de bevoegdheid des geïnt. om op eigen naam voor eenen derde te handelen aantoont; dat van kwade trouw of list of verzwijging geene bewijzen geleverd zijn, dat evenwel de beweerde schade tusschen 18 en 27 Julij 1837, evenmin als de oorzaak daarvan voldoende is bewezen, doch dat het tweede sinister, voorgevallen tusschen 17 September en 4 October 1837, behoorlijk bewezen is, en ten laste der app. komt; maar dat de door den geïnt. overgelegde schaderekening, niet aannemelijk is; op alle welke gronden door arbiters een deskundige tot nader opmaken der schade is benoemd, met reserve van kosten tot de einduitspraak;

dat de app. van dit vonnis zijn gekomen in hooger beroep en op de reeds voor arbiters ontwikkelde gronden, tot vernietiging van het vonnis en tot ontzegging van den eisch des geïnt. hebben geconcludeerd; waartegen de geïnt. tot bekrachtiging van het vonnis, voor zooverre hij daarbij is in het gelijk gesteld, doch bij wege van incidenteel appel, tot toewijzing van zijnen in eersten aanleg gedanen eisch heeft geconcludeerd.

O. in regten, dat zoowel uit hoofde van de in de polis voorkomende bepaling, dat in elk geval die polis voor voldoend bewijs van interest zou gelden, als op grond der door den geïnt. overgelegde, en door geene tegenbewijzen van de zijde der app. wederlegde stukken, het belang van C. Bresinskij te Nerva als eigenaar van het verzekerd schip, en tevens de door hem op den geïnt. verstrekte lastgeving tot verzekering volkomen bewezen is, weshalve het beweren der app. op dit punt ongegrond is.

O. dat er evenmin voldoende termen bestaan om uit hoofde

van verzwijging of list of kwade trouw de verzekering krachteloos te houden of te vernietigen, daar toch de uiteenloopende opgaven van dagteekeningen volgens ouden of nieuwen stijl, voor genoegzame opheldering, bij eene naauwkeurige vergelijking der stukken en der originelen en translaten, vatbaar zijn, terwijl wat er ook zijn moge van de geloofwaardigheid der matrozen, die naar het schijnt uit eigen beweging en gedreven door hunne overtuiging van gepleegd onregt verklaringen hebben afgelegd, waaruit in verband tot andere ten processe geblekene, doch voor eene tweeledige uitlegging vatbare omstandigheden, zeer ongunstige vermoedens omtrent den toestand van het schip en de handelwijze des schippers oprijzen, er echter geene zoodanige afdoende bewijzen van kwade trouw door de app. geleverd zijn, dat op grond daarvan, de vordering des geïnt. zou kunnen afgewezen worden.

O. wat betreft het bewijs van de oorzaken der volgens beweren des geïnt. geledene schade; dat de door den geïnt. sub numeris 1 tot 4 overgelegde stukken niets hoegenaamd bewijzen, zijnde N°. 1 een zoogenaamd Protest, of verklaring van schipper Schlossmann voor Notaris afgelegd, onder voorbehoud van eene nadere formele verklaring, die nimmer gevolgd is en volstrekt niet kan worden aangevuld door de beëedigde verklaringen van eenige Apanage boeren, eenige maanden na het beweerd sinister, ten verzoeke van C. Bresinskij door den Magistraat der stad Nerva gehoord op zekere voorgestelde vraagpunten, betreffende daadzaken, welke in geen geval tot bewijs der ware oorzaak van het in de maand Julij 1837, aan het schip ontdekte lek leiden kunnen; terwijl het Product sub N°. 2 eene onbeëedigde verklaring van eenige door Kapitein Schlossmann ter bezigtiging genoodigde schippers, van even weinig beteekenis is, als het sub N°. 3 overgelegd, zoogenaamd extract uit het scheepsjournaal, waarvan de naamteekening evenmin als de echtheid door iets hoegenaamd gejustificeerd wordt.

O. dat bovendien de inhoud van laatstgenoemd extract, indien daaraan eenig geloof kan gehecht worden, eer leidt tot de gevolgtrekking, dat de, den 26 Julij 1837 aan het schip be-

speurde zeer zware lekkage, aan ouderdom of eigen gebrek van den bodem is toe te schrijven geweest, dan aan zoodanige hevige stormen en hooge zeeën, waardoor een ter reede liggend goed geconditioneerd schip verondersteld zou kunnen worden in dergelijke hooge mate beschadigd te zijn.

O. dat mitsdien het door den geïnt. beweerd sinister voorgevallen in de laatste helft van de maand Julij 1837, niet bewezen is veroorzaakt te zijn door eenig zeeëvenement.

O. met betrekking tot het tweede sinister, hetwelk zou zijn voorgevallen, tusschen den 17 Sept. en 4 Oct. 1837, dat de bewijsstukken hiervan overgelegd, van geen betere gehalte zijn dan die, welke tot het eerste sinister betrekking hebben, daar toch het zoogenaamd protest, onder voorbehoud alweder eener nadere formele verklaring van schipper Schlossmann, ter zake van het verlies van een plegtanker, even weinig beteekent, als de door C. Bresinsky, *quasi* namens den schipper voor eenen notaris afgelegde onbeëedigde verklaring nopens het kappen van masten; terwijl wat betreft de zoogenaamde scheepsverklaring, den 11 Oct. 1837, voor de Magistraat te Nerva, door den schipper en drie zich noemende leden der equipage van het schip onder eede afgelegd, en op welk stuk als bewijs ten deze het voornamelijk aankomt, het in de eerste plaats opmerking verdient, dat daaruit ten duidelijkste blijkt, dat de schipper zelf gedurende de stormen en zeeëvenementen, waarvan in die verklaring verslag gegeven wordt, niet op het schip maar aan land geweest is, en dat dus in plaats dat, zoo als zulks behoort, het verslag gegeven door den Kapitein van zijne eigene bevinding en van hetgeen hij zelf heeft bijgewoond en ondervonden, door het scheepsvolk wordt bekrachtigd en geverifieerd, de schipper hier slechts verschijnt, om een verhaal van daadzaken en gebeurtenissen door anderen gezien, ondervonden en opgeteekend na te praten en in te kleeden, als had hij zelf dat relaas opgesteld; dat ook ten tweede uit een door den geïnt. overgelegde verklaring van de overheid der stad Nerva, in dato 27 Mei 1839, blijkt dat het scheepsvolk, hetwelk volgens de monsterrol door de app. over-

gelegd, de bemanning van het door Kapitein Schlossmann gevoerde schip heeft uitgemaakt, zich voor den 11/27 Oct. 1837, dag der afgelegde scheepsverklaring, verwijderd heeft, waaruit dus volgt en trouwens ook uit eene vergelijking met de monsterrol blijkt, dat de in de scheepsverklaring als leden der equipage van voornoemd schip voorkomende matrozen, niet behoord hebben tot het scheepsvolk, hetwelk tot en met 4 October 1837, zich op dien bodem heeft bevonden;

Dat mitsdien de inhoud der scheepsverklaring zelve geheel toereikend is om de geloofwaardigheid van hen, die ze hebben afgelegd te betwijfelen, en dat deze twijfel niet kan verminderd of weggenomen worden door de twee onbeëedigde verklaringen van eenige werkbazen, die zeggen op verzoek van schipper Schlossmann, het schip bezigtigd, en de door hem opgegeven beschadiging aanwezig te hebben bevonden.

O. dat de overlegging van dergelijke onvoldoende bewijsstukken te minder aannemelijk is, wanneer men in 't oog houdt, dat het gebrek van bewijs der zeeëvenementen als oorzaak van de opgegeven lekkage van het schip in de maand Julij 1837, in verband tot de uit het onderzoek daaromtrent gerezen vermoedens van eigen bederf van het schip, de meest krachtige en afdoende bewijzen noodzakelijk maakte, dat het schip na het lijden van die eerste beschadiging behoorlijk hersteld, en in alle opzigten in goeden staat van zeewaardigheid gebragt was.

O. dat tot bewijs van deze in den stand der zaak hoogstgewigtige omstandigheid, niets anders is aangevoerd dan een onbeëedigd certificaat op uitnoodiging van den schipper aan hem afgegeven door eenige van diezelfde werkbazen, wier verklaringen in elk ander opzigt, reeds als onvoldoende beschouwd zijn.

O. dat het derhalve geheel onbewezen is, dat het schip tusschen 17 September en 4 October 1837, zoodanige zeeschade geleden heeft, waartegen door de app. verzekerd is.

O. dat er mitsdien van een verder onderzoek der schade evenmin als van de gegrondheid van het incidenteel appel sprake zijn kan.

N°. 64.

Verklaart den geïnt. niet ontvankelijk in zijn incidenteel appel.

Vernietigt het vonnis door arbiters in dezen tusschen partijen gewezen.

En op nieuw regt doende.

Ontzegt aan den geïnt. zijnen eisch in eersten aanleg jegens de app. genomen enz.

N°. 65.

(*) A. L. v. H. & Z.

ca.

De Associatie ter Zee-Assurantie enz.

Wij arbiters.

O. ten opzigte der feiten.

Dat de verw. aan de E. of die het anders zoude mogen aangaan bij polis de dato 31 Julij 1856, hebben verzekerd een gezamenlijk bedrag van ƒ 17,500, op behouden arrivo per het schip genaamd Graaf van Nassau, gevoerd door schipper E. Sanders, voor eene reize van Amsterdam en alle circumjacentiën van dien tot een of meer havens of plaatsen op de eilanden Java en Sumatra of Sumatra en Java en vice versa, en zulks met de volgende bepaling:

Zullende onze risico eindigen, zoodra een begin zal zijn gemaakt met het innemen der lading voor de retourreis. Bestaande de ten deze verzekerde interest in de meerdere uitrusting voor, en daarentegen te verdienen vracht op de retourreis, met welke verklaring wij ondergeteekenden genoegen nemen, zonder in geval van schade daarvan nadere bewijzen te zullen vorderen.

Dat (zoo als tusschen partijen is onbetwist) het schip, hetgeen destijds zeilklaar lag te Nieuwe Diep, op den 1 Augustus 1856 van daar is vertrokken, en na met afwisselend meer en min gunstige gelegenheid de reis te hebben vervolgd, op den

23 October in de Indische Zee, door een allerhevigsten storm en orkaan is overvallen, waarin het alle zijne masten met tuigagie verloren en aanzienlijke schade bekomen heeft;

Dat het aan den Kapitein en de equipaadje gelukt is een noodtuig op te rigten, en dat na gehouden scheepsraad besloten is de reis naar Batavia te vervolgen, waar het schip onder noodtuig is aangekomen, en op 21 November ter reede het anker heeft laten vallen;

Dat op de onderscheidene daartoe strekkende aanvragen van de heeren de Weerdt Ruijl en C°., te Batavia, handelende als agenten van meergemeld schip, door den Resident van Batavia en door den Schoutbijnacht, Kommandant van Z. M. Zeemagt in de Oost-Indiën, commissiën van deskundigen zijn benoemd, ten einde te onderzoeken den aard der geledene schade en de wijze, waarop die het doeltreffendste kon worden hersteld; voorts om eene raming op te maken van de vermoedelijke kosten van reparatie en aanvulling van het verloren geraakte, en te bepalen of er in verband tot art. 717 K. tot het ten uitvoer leggen der reparatie, al of niet mag worden overgegaan;

Dat door die commissie respectivelijk is verklaard, dat het schip in zijn toenmaligen toestand niet geacht mogt worden in staat te zijn naar elders te verzeilen, maar vooraf moest worden gedokt en gerepareerd, van een geheel nieuw tuig voorzien en de te loor geraakte inventaris-goederen moesten worden aangevuld; dat de kosten daarvan zijn begroot op ƒ 67,500, terwijl het schip in den besten zeewaardigen toestand, waarin het ondersteld werd Nederland te hebben verlaten, op ƒ 65,000 gewaardeerd is; dat op grond dier begrooting en waardeering de laastgenoemde commissie geoordeeld heeft, dat aan de reparatie geen gevolg behoorde gegeven te worden, maar met het schip behoorde gehandeld te worden naar den inhoud van art. 717 K.;

Dat daarop, op last van de HH. de Weerdt Ruijl en C°., als agenten van het schip, na verzochte authorisatie van den Resident van Batavia, meergenoemd schip op den 19 Januarij 1857 op de publieke vendutie is verkocht voor eene som van ƒ 40,000;

Dat de E. op grond van alle die feiten, bewerende dat het schip Graaf van Nassau op de verzekerde reis niet behouden is gearriveerd, van de verw. hebben gevorderd de betaling der door hen verzekerde sommen, en hebben geconcludeerd, dat bij vonnis van heeren scheidsmannen, wien de bevoegdheid is toegekend om als goede mannen naar billijkheid te oordeelen en uitspraak te doen, te wijzen in het hoogste Ressort, de verw. zullen worden veroordeeld om tegen behoorlijke kwijting aán de E. te betalen de som van 17,500, zijnde het bedrag der door hen geteekende som, op het behouden arrivement van het schip Graaf van Nassau, op de reis hier boven vermeld en zulks met de renten enz.;

Dat de verw. die vordering hebben bestreden, op grond dat, zoo er al na de aankomst te Batavia nog verder sprake van behouden varen konde zijn, de E. dat behouden varen door hunne eigene daad hebben belet; dat immers de verkoop van het schip is geweest eene vrijwillige daad der E., dat art. 717 K. slechts van toepassing is bij verzekering op casco, dat daarenboven het bij de polis verzekerde interest niet blijkt schade te hebben ondervonden, maar integendeel blijkt te zijn behouden gebleven, zoodat bij verpligting tot vergoeding ook het geborgene aan verw. zou moeten te goed komen, concluderende zij mitsdien tot niet ontvankelijk verklaring van de E., immers enz., en geheel subordinaat, dat arbiters zullen bevelen, dat het geborgene, namelijk de opbrengst van het schip à *f* 40,000, strekte ter geheele of gedeeltelijke compensatie van de vordering der E. op zoodanige wijze en tot zoodanig bedrag, als arbiters, nadat casu quo door de E. nadere opening van zake zal zijn gedaan, eventueel zullen billijk oordeelen; dat de E. daar tegen hebben gerepliceerd, dat de vordering niet berust op de bepaling van art. 717 K., van welke zij de niet-toepasselijkheid erkennen, maar op de bepaling der polis, welke tot vergoeding verpligt, ingeval van door *schipbreuk* of *anderzins verloren gaan* of *verongelukken;* dat het binnenvallen te Batavia als in een noodhaven geenszins gelijk staat met behouden arrivement ter destinatie plaats, dat reparatie in redelijken

zin onmogelijk was, dat niet de daad van verkoop, maar de afkeuring in aanmerking komt, dat noch het een, noch het ander is geweest een vrijwillige daad der E., dat eindelijk de verpligting tot vergoeding niet afhangt van de vraag of het verzekerd interest is beschadigd, maar van het behouden arrivement ter destinatie plaats, en dat het interest bovendien werkelijk is verloren gegaan, op welke gronden door hen bij hunne vorige conclusie is gepersisteerd;

Dat de verw. bij dupliek de uitlegging, door de E. aan de woorden der polis gegeven, hebben betwist, even als de bewering dat Batavia niet destinatieplaats, maar slechts noodhaven zou geweest zijn; voorts hebben aangevoerd, dat eene afkeuring, op grond van het te hoog bedrag der herstellingskosten ten hunnen aanzien geenerlei werking hebben kan, en de verkoop alzoo is eene vrijwillige daad; voorts dat ook bij verzekering op behouden varen wel degelijk bewijs van interest en van schade aan dat interest vereischt wordt, en dat zij derhalve ook hunnerzijds bij hunne conclusiën hebben gepersisteerd.

O. alsnu in regten, dat ter beslissing van het tegenwoordig geding te beantwoorden zijn de volgende vragen:

I. Kan de aankomst van het schip Graaf van Nassau te Batavia gelden, als behouden arrivement *in den zin der polis?*

II. Moet het schip ten gevolge van het voorgevallene na de aankomst te Batavia geacht worden niet behouden te hebben gevaren, en is dan het behouden arrivement belet door eene oorzaak, tegen welke de verw. hebben verzekerd?

III. Zoo ja, moet dan de vordering der E. worden toegewezen en zoo neen, bestaat er grond om aan de verw. hunne subordinate conclusie toe te wijzen?

O. ad I^um^. Dat het schip Graaf van Nassau, na verlies van masten en tuigagie, en na eene meer of minder aanmerkelijke beschadiging aan den romp te hebben ondergaan, evenwel *als schip* is in stand gebleven, *onder noodtuig* een groot gedeelte van de reis heeft afgelegd, geheel digt is gebleven en geenszins als *wrak,* maar als een *schip onder noodtuig* te Batavia is aangekomen;

Dat zoodanige aankomst ten aanzien van verzekeraars op behouden varen, dewijl deze vreemd blijven aan partiëele avarijen, in het algemeen als *behouden arrivement* zoude moeten aangemerkt worden, doch dat de tusschen partijen gesloten overeenkomst van verzekering eene *bijzondere bepaling* inhoudt, welke de anders geldige regelen wijzigt;

Dat namelijk bij de polis is bepaald, dat de risico der verzekeraars eerst dan zal eindigen, *wanneer er een begin zal zijn gemaakt met het innemen der lading voor de retourreis;* dat door die bepaling de gehoudenheid der verzekeraars tot na de aankomst van het schip, welke ze anders zou hebben doen eindigen, wordt uitgestrekt en blijft voortduren tot aan het innemen der lading voor de retourreis, zoodat behouden arrivement in de onderwerpelijke overeenkomst slechts *dan* kan geacht worden aanwezig te zijn, wanneer het schip behouden is op het oogenblik van het innemen der lading voor de retourreis;

Dat de woorden der bepaling in de polis geene andere uitlegging gedoogen en deze met de bedoeling van partijen volkomen blijkt overeen te stemmen, zoo men let op de omschrijving van het interest;

Dat immers dat interest gezegd wordt te bestaan *in de meerdere uitrusting voor de retourreis en in de vracht op de retourreis te verdienen*, welk laatste bestanddeel van het interest zeker niet tegen verloren gaan gevrijwaard werd door de behouden aankomst van het schip, maar wel door het ook daarna behouden blijven van het schip tot op de inneming der retourlading;

Dat derhalve de aankomst te Batavia niet als behouden arrivement in den zin der tusschen partijen gesloten polis kan gelden en de eerste vraag ontkennend moet worden beantwoord, terwijl bij deze beschouwing onverschillig is of Batavia als *noodhaven* dan wel als *destinatieplaats* moet worden aangemerkt.

O. ad II^um^. Dat het niet is betwist en ook uit de stukken duidelijk blijkt, dat de beschadigde toestand, waarin het schip te Batavia is aangekomen, moet worden toegeschreven aan zeeëvenementen; dat verder, daargelaten de toepasselijkheid

van het voorschrift van art. 717 K., op de gewone verzekering van behouden varen, het bijzondere beding tusschen partijen echter, *dat de risico eerst dan zal eindigen, wanneer er een begin zal zijn gemaakt met het innemen der lading voor de retourreis*, medebrengt, dat in de onderhavige verzekering ook moet gelet worden op hetgeen *na* de aankomst, en *vóór* het begin der inneming van de retourlading is voorgevallen;

Dat immers bij de gewone verzekering op behouden varen de verzekeraar ophoudt gevaar te loopen van het oogenblik, dat het schip ter destinatie plaats het anker heeft laten vallen, zoodat latere afkeuring, uit hoofde van te hooge reparatiekosten in den zin van art. 717 K., den verzekeraar niet kan treffen;

Dat echter in casu door meergemeld beding de afkeuring of verkoop van het schip wegens te hooge kosten van herstelling, voor dat de risico was geëindigd, moet geacht worden gelijk te staan met de afkeuring of verkoop uit dien hoofde voor de aankomst ter destinatieplaatse, als ware die gebeurd gedurende de reis in een noodhaven;

Dat de verw. ten onregte beweren, dat het niet behouden varen aldus het gevolg zoude zijn van een vrijwillige daad der E., daar toch deze geenszins de onmogelijkheid van het innemen eener retourlading (den toestand van het schip) hebben te weeg gebragt, maar enkel hebben nagelaten die onmogelijkheid door het doen van reparatiën op te heffen;

Dat de E. echter jegens de verw. tot het doen dier reparatiën voor een bedrag hun belang bij het schip te bovengaande, noch volgens de Wet, noch naar billijkheid verbonden waren;

Dat uit dien hoofde de verkoop van het schip Graaf van Nassau, wegens te hooge kosten van herstelling gedurende den tijd, dat de risico der verzekeraars nog liep en ten gevolge van zeeëvenementen, in casu, ten laste der verzekeraars moet komen, en de tweede vraag bevestigend moet worden beantwoord.

O. ad III^{um}. Dat na al het ad I^{um}. en II^{um}. overwogene in casu de voorwaarde vervuld is, onder welke de verw. tot vergoeding verpligt zijn;

Dat echter het bedrag der vergoeding afhangt van het verloren of beschadigd zijn van het verzekerde interest;

Dat immers ook de verzekering op behouden varen niet is eene bloote weddingschap, maar even als iedere verzekering eene overeenkomst tot schadeloosstelling wegens verlies, schade of gemis van verwacht voordeel;

Dat dit blijkt uit de vermelding van het interest zoowel als uit de overige bepalingen dienaangaande, in de polis voorkomende, en dat derhalve het bewijs van schade, zij het dan ook minder strikt, dan bij andere verzekering, niet volstrekt mag ontbreken, maar ten dien einde al datgene moet worden geproduceerd, waartoe de verzekerde redelijker wijze naar de omstandigheden kan worden in staat geacht, terwijl het van den aard van het interest moet afhangen of de verzekeraar al dan niet genot moet hebben van het overgeblevene;

Dat in casu volgens de uitdrukkelijke bewoordingen der polis, waarvan arbiters niet mogen afwijken, het interest bestaan heeft uit, eerstens *meerdere uitrusting voor de retourreis*, en ten tweede *uit de vracht op de retourreis te verdienen;*

Dat het interest voor zooverre het bestond in de te verdienen vracht door het niet behouden varen geheel is verloren, en de vergoeding daarvoor geheel door de verw. moet worden betaald, tot zoodanig bedrag als waarvoor dit deel van het interest in de verzekerde som zal blijken begrepen te zijn;

Dat echter de meerdere uitrusting door het niet behouden varen, niet noodzakelijk voor de verzekerden is verloren gegaan, en het werkelijk verlies daarvan ten processe ook niet blijkt, noch waarschijnlijk is gemaakt;

Dat derhalve wel aan de E. moet worden toegewezen eene vergoeding wegens het gemis van de te verdienen vracht, en wegens zoodanig deel der meerdere uitrusting als blijken mogt verloren te zijn gegaan, maar dat arbiters onbekend met het bedrag der laatste en met de som, waarvoor ieder deel van het interest in de verzekerde som begrepen is, voor als nog niet in staat zijn gesteld het cijfer der vergoeding te bepalen;

Dat echter in geen geval de subordinate conclusie der verw.,

voor zoo verre die strekt tot compensatie der gevorderde som met de opbrengst van het schip, kan worden toegewezen, dat immers de verw. wel naar billijkheid aanspraak kunnen maken op de opbrengst van het behouden geblevene, voor zooverre het door hen verzekerd interest bestond in het behoudene, dat is in casu de opbrengst van de behouden geblevene meerdere uitrusting, maar dat zij nimmer aanspraak kunnen maken op de opbrengst van het casco, hetgeen van het door hen verzekerde interest geheel onderscheiden is;

Dat alzoo noch de subordinate conclusie der verw. noch de vordering der E. zoo als die is gedaan, kan worden toegewezen, maar dat er noodzakelijkheid bestaat om alvorens uitspraak te doen, vooraf aan de E. een nader bewijs op te leggen, opdat blijke voor welk bedrag in de verzekerde som van ƒ 17,500 begrepen zijn, *kosten van meerdere uitrusting*, en wat van die meerdere uitrusting behouden is gebleven.

Gezien de artt. 1378 en 1295 B. W. art. 246 K. art. 636 R.

Regt doende in het hoogste ressort, alvorens regt te doen ten principale.

Leggen aan de E. op om door alle middelen regtens enz. aan te toonen,

1°. Tot welk bedrag in de verzekerde som van ƒ 17,500 begrepen waren, meerdere kosten van uitrusting voor de retourreis,

2°. Welke schade op de meerdere uitrusting voor de retourreis is geleden.

Bevelen enz.

Aldus gedaan te Amsterdam, den 24 Januarij 1859.

Eindvonnis.

O. dat bij interlocutoir vonnis op 24 Januarij 1859, door de ondergeteekende scheidslieden gewezen, (en waartoe voor zoover betreft de feiten en de gewisselde conclusiën ten deze wordt verwezen) aan de E. is opgelegd, om door alle middelen regtens ook door getuigen en door overlegging van zoodanige bescheiden, als zij ter goeder trouw zullen kunnen produceren aan te toonen:

1°. tot welk bedrag in de verzekerde som van ƒ 17,500 begrepen waren, meerdere kosten van uitrusting voor de retourreis en

2°. welke schade op de meerdere uitrusting voor de retourreis is geleden, zijnde bij dat vonnis tevens bepaald, dat het getuigenverhoor zou plaats hebben op 26 Februarij 1859;

Dat intusschen de E. hebben afgezien van het doen hooren van getuigen, en hebben overgelegd eene schaderekening, waaruit blijkt, dat de netto te verdienen vracht op de te huisreis door de E. is begroot op ƒ 27,000, en wel op grond der gemiddelde uitlevering van het schip en den stand der vrachten op Java, tijdens de aankomst van het schip aldaar, en dat de uitrusting voor de retourreis heeft bedragen ƒ 6000, te zamen ƒ 33,000, waarvan echter slechts op behouden varen is verzekerd tegen ƒ 20,000, namelijk voor vracht ƒ 16,360, en voor uitrusting op de retourreis ƒ 3,640, en wel bij deze polis voor $\frac{35}{40}$ parten of ƒ 17,500;

Dat bij die schaderekening tevens in bijzonderheden is aangewezen, dat de netto-opbrengst van de behouden proviand en reserve-voorwerpen is geweest ƒ 3,184.78 Ind. ct., terwijl ten gevolge van het verlies van de retourreis voor het te huis brengen van den Kapitein en eenige schepelingen is uitgegeven ƒ 3,959.50 Ind. ct., die door het bedrag der behouden voorwerpen van uitrusting niet konden gedekt worden, zoodat de uitrusting even als de vracht geheel is verloren gegaan, en de E. alzoo beweren, dat hun eisch van 100 pCt. met de proceskosten is gewettigd, terwijl zij geheel subsidiair, en alleen voor het geval, dat scheidslieden mogten vermeenen, dat bovengenoemde som van ƒ 3,959.50 Ind. ct., als onkosten, die het gevolg zijn van het verlies der retourreis, niet moet worden in rekening gebragt, waar ook de baten worden verantwoord, die evenzeer het gevolg zijn van het verlies der retourreis, hebben geconcludeerd tot eene schadevergoeding van ƒ 89.90 per ƒ 100 enz.

Dat van wege de verw. geene nadere schriftelijke conclusie is genomen, doch door hunnen advocaat en gemagtigde Mr. C. D. Asser, bij de mondelinge voordragt is gevraagd acte, dat

hij zich namens de verw. voorbehoudt het regt om volgens art. 649, N°. 4, W. v. B. R., nietigverklaring te vragen van de in deze gegeven beslissing van scheidsmannen, terwijl hij wijders heeft aangemerkt, dat het in deze op behouden varen verzekerde interest uitsluitend bestond in de meerdere uitrusting voor de tehuisreis, en geenszins in de vracht op die tehuisreis; dat indien men dit anders opvattede het woord *daartegen* in de polis geen zin zou hebben; dat ook de E. blijkens hunne conclusiën van eisch en repliek, en vooral blijkens de laatste, de woorden der polis aldus hadden opgevat, dat verder volgens art. 246 in verband met art. 630 W. v. K. verzekering op vracht slechts geldig is, voor zoover er een bevrachtings-contract is gesloten, en de verzekeraar eerst begint gevaar te loopen van het oogenblik en naar mate, dat de vrachtbetalende goederen in het schip geladen zijn; dat dit alles hier het geval niet was en de E. slechts een calculative post voor de vracht op hunne schaderekening hadden kunnen brengen; dat de verw. dus de schaderekening met betrekking tot de kosten van meerdere uitrusting niet betwisten, noch debatteren en zelfs hebben erkend, dat de kosten voor het te huis brengen der schepelingen, van het bedrag der behouden provisie moest afgetrokken worden, maar vermeenden, dat de verloren retourvracht van hen niet konde worden gevorderd, weshalve hun gemagtigde mondelijk concludeerde, dat de E. zouden worden verklaard niet ontvankelijk in hunne conclusie tot vergoeding der verloren retourvracht, immers enz.

O. dat in regten is te beslissen:

1°. Of volgens de polis, onder verzekerd interest is begrepen de vracht op de retourreis, dan wel alleen de uitrusting voor de retourreis en

2°. Of in deze verzekering de eisch tot vergoeding der verloren retourvracht mag en moet worden toegewezen?

O. ad I^um^. Dat volgens de polis tusschen partijen in deze op 21 Julij 1856 gesloten het verzekerde interest bestond: *in de meerdere uitrusting voor en daartegen te verdienen vracht op de retourreis.*

O. dat deze woorden geene andere uitlegging toelaten dan dat ook de te verdienen vracht op de retourreis een bestanddeel van het verzekerde interest uitmaakt; dat voorzeker het woord *daartegen* in de beschrijving van het interest kan worden gemist, doch dat de overtolligheid van dit enkele woord aannemelijker is dan de uitlegging der clausule door de verw., waardoor het geheele 2de gedeelte dezer clausule: *en daartegen te verdienen vracht op de retourreis,* alle beteekenis zou verliezen.

O. daarentegen dat beide partijen daarenboven moeten geacht worden deskundigen te zijn, en te weten, dat de uitrustingskosten, die bij de schaderekening zonder eenige tegenspraak der verw. daartegen op ƒ 6000 zijn gesteld, geene ƒ 17,500, konden beloopen, waaruit mag worden opgemaakt, dat partijen nog aan een ander bestanddeel van het interest, dan de uitrustingskosten voor de retourreis hebben gedacht, en daaronder bij de aangehaalde clausule der polis, ook de vracht voor de retourreis begrepen hebben.

O. dat dan ook de E. van den aanvang van het geding af de vergoeding van de geheele ƒ 17,500 hebben gevorderd en eene welligt minder duidelijke uitdrukking in hunne conclusie geenszins als bewijs kan gelden, dat zij de uitlegging der verw. zouden hebben aangenomen.

O. dat uit een en ander volgt, dat onder het verzekerde interest ook de te verdienen vracht op de retourreis moet begrepen worden.

O. ad IIum. Dat ofschoon eene verzekering van vracht niet moge geldig zijn, dan wanneer er werkelijk een bevrachtingscontract is gesloten, dit echter hier niet afdoet, omdat hier geene sprake is van eene verzekering van vracht, maar van eene verzekering op behouden varen, waarin het volstrekt niet ongeoorloofd mag geacht worden, de kans op een toekomstig voordeel te verzekeren, en zich op die wijze tegen eene mogelijke winstderving te waarborgen.

O. dat nu het volgens de overwegingen betreffende de vraag is uitgemaakt, dat partijen moeten geacht worden in deze onder

het verzekerde interest ook de te verdienen vracht op de retourreis te hebben begrepen, het voorzeker aan scheidslieden, die geroepen zijn om in deze zaak als goede mannen en naar billijkheid uitspraak te doen, niet zoude vrijstaan de vordering der E. tot vergoeding der vracht op de retourreis af te wijzen.

O. dat alzoo de 2de vraag bevestigend moet worden beantwoord.

Regtdoende, in het hoogste Ressort krachtens de magt ons door partijen verleend.

Verleenen acte aan de verw. van hun boven vermeld voorbehoud.

Gezien artt. 1379 en 1381 B. W. en 56 W. v. R.

Veroordeelen de verw. om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen de som van ƒ 17,500 enz.

Gedaan en gewezen te Amsterdam den 1 April 1859, door Mr. A. C. Cosman, J. Pinner, A. Philips.

No. **66**.

(**) VONNIS VAN DE REGTBANK TE ROTTERDAM. van 30 Maart 1859.

De Regtbank enz.

O. dat de E. hebben geconcludeerd, dat de ged. zullen worden gecondemneerd om aan de E. als gewezen reeders, ieder voor hun aandeel in het verongelukte schip Klazina en bij gevolg daarvoor of voor zooveel prorato geregtigd tot het nog verschuldigde der vergoeding, zoo volgens de op het casco, als op de vracht bij behouden varen, door de ged. gedane verzekeringen, of wel in eens aan de gezamenlijke E. te betalen,

1°. eene som van ƒ 140, zijnde de nog verschuldigde 20 pCt. der verzekerde som op het casco, en

2°. eene som van ƒ 452.50 voor derzelver aandeel in de

verzekering op de vrachtpenningen op behouden varen, en alzoo te zamen eene som van ƒ 592.50 enz.

Zich tot staving dier vordering beroepende,

1e. Op ten processe overgelegde polissen van assurantie, en wel bepaaldelijk op eene dd. 9 Febr. 1857, met onderling goedvinden van partijen den 9 April daaraanvolgende gewijzigd, waarbij de ged. eene som van ƒ 700 hadden verzekerd op het casco enz. van het voormelde barkschip Klazina, gewaardeerd op ƒ 72,000, en op eene dito van denzelfden 9 April, waarbij de ged. met het schip Klazina, bij behouden varen te verdienen vrachtpenningen, ad ƒ 15,000, verzekerd hadden eene som van ƒ 500;

2°. op de scheepsverklaringen, door den gezagvoerder van de Klazina, zoo te Rangoon afgelegd, als op die, later te Rotterdam gepasseerd;

3°. op de schaderekening, den 20 Julij, 18 Sept en 19 Nov. 1857, door de makelaars J. en J. M. V. opgemaakt;

4°. op de chertepartij, den 9 Febr. 1857 te Macao gesloten;

5°. op de copie-kennisgeving dd. 30 Junij 1857 aan de ged., als assuradeuren, van de ramp der Klazina overkomen, en

6°. op de insinuatiën dd. 25 Junij en 1 Julij 1858, tot betaling der verzekerde vrachtpenningen, en van hetgeen nog onbetaald was gebleven van het door de ged. op het casco enz. verzekerde bedrag, uit alle welke stukken zoude blijken, dat de ged. voor zekere in de polissen aangeduide reis, en tot de daarin vermelde sommen, het casco enz. van de Klazina en de daarmede op die reis te verdienen vrachtpenningen hadden verzekerd; dat het schip op die reis totaal was vergaan; dat de schade op het casco meer dan 100 pCt., en op de te verdienen vrachtpenningen 90½ pCt. bedroeg; dat van de ramp, aan de Klazina overkomen, en van de hoegrootheid der schade aan de assuradeuren behoorlijk kennis was gegeven; dat de assuradeuren van de door hen op het casco enz. verzekerde som bereids 80 pCt. hadden betaald, doch dat zij, ofschoon daartoe geïnsinueerd en in verzuim gesteld, nalatig en weigerachtig waren om de overige 20 pCt. der verzekerde som op het casco enz., en

de 90½ pCt. der verzekerde som op de bij behouden varen te verdienen vrachtpenningen te betalen.

O. dat de ged. daarop hebben doen antwoorden:

dat zij erkennen met de firma F. S. S. en Zoon, als boekhouders van de Klazina, de overeenkomsten van verzekering te hebben gesloten, zoo als die, bij dagvaarding en conclusie van eisch voormeld; dat zij ook geene aanmerking maken op de schaderekening betrekkelijk het vergaan der Klazina, doch dat, wat die van de verloren vrachtpenningen betreft, de E. de geleden schade niet justificeren, dewijl die justificatie niet uit de overgelegde chertepartij volgen kan, omdat slechts de interest-vrachtpenningen, bij behouden varen, was verzekerd voor eene reis van Hongkong via Macao, tot eene haven in Bengalen, en de ƒ 15,000 in de chertepartij bedongen vrachtpenningen eerst zouden verdiend zijn op die reis en terug naar China, zoodat, wanneer de ged. ƒ 7500 vrachtpenningen aannemen als op de uitreis te verdienen, daardoor geene schade wordt aangedaan;

dat de ged. echter beweren, dat het schip willekeurig van koers is veranderd, door, van Singapore naar Bengalen zeilende, zonder erkende noodzakelijkheid of nuttigheid, en zonder voldoende aanleiding in het belang van het schip en de lading, de haven van Penang aan te doen, waar verschillende dagen vertoefd, en gelost en geladen is (tot erkenning of ontkenning van welk feit, op straffe regtens, de E. tevens werden gesommeerd), zoodat de risico der ged. mitsdien van het oogenblik dier willekeurige koersverandering heeft opgehouden, en zij niet alleen niets schuldig zijn, maar de door hen in dwaling betaalde 80 pCt. der verzekering op het casco enz. kunnen terugvorderen:

Concluderende zij op die gronden, dat de eischende firma in haren eisch zal worden verklaard niet ontvankelijk, immers enz. en subordinaat, voor het geval de Regtbank de beschouwingen der ged. omtrent de afwijking naar Penang niet mogt deelen, dat dan in allen gevalle de vordering, op grond der tweede polis gedaan, zal worden gereduceerd tot het verloren interest en de

ged. dan zullen worden verklaard te kunnen volstaan met de betaling van ƒ 250, als hun aandeel in het nadeel der eischende firma, in het gemis van vrachtpenningen geleden, enz.

en, eisch doende in reconventie,

dat de E. in conventie, ged. in reconventie, bij vonnis, zullen worden veroordeeld om aan de ged. in conventie, E. in reconventie, terug te betalen:

1°. de 80 pCt. of ƒ 560, door hen onverschuldigd op de eerste polis betaald en door de eischende firma, volgens hare eigene verklaring, onderling in evenredigheid, van ieders aandeel verdeeld;

2°. de som van ƒ 300, door de ged. mede onverschuldigd betaald ter zake eener verzekering op het behouden varen van voormeld schip, gelijkelijk in dato 9 Febr. 1857 interest casco, alles met renten enz.

O. dat de E., acte nemende van der ged. erkentenis, hebben opgemerkt, dat, wat de justificatie aangaat der geleden schade op de te verdienen vrachtpenningen, deze volkomen geleverd wordt door de polis, waarbij verzekerd werd, en de daadzaak, dat het schip totaal vergaan is;

dat de ged. den brief van den gezagvoerder, waarop de assurantie gesloten was, hadden gekend, dus hadden geweten, dat op de reis heen en terug 5000 dollars of ƒ 15,000 vracht zoude verdiend worden, en zij met die wetenschap hadden verzekerd, de premie genoten en waarvoor zij op de reis tot Bengalen de risico liepen, en dus de door hen voorgestelde splitsing in ƒ 7500 voor de uit- en even zoo veel voor de te huisreis eene willekeurige handeling was, geheel in strijd met de tusschen partijen aangegane overeenkomst;

dat, wat het aandoen der haven van Penang betreft, ged. zonder voorafgaande bepaling van haven in Bengalen verzekerden en de risico op zich namen van de orders, die te Singapore zouden gegeven worden;

dat nu te Singapore order gegeven is om de haven van Penang aan te doen, hetgeen dus niet eene willekeurige handeling was, maar eene verpligting:

dat dat aandoen van die haven daarenboven niet was eene verandering van koers en van reis, maar, als liggende in de straat van Malacca, die gepasseerd moest worden, om in de Golf van Bengalen te komen, volkomen in de rigting en koers;

dat die haven dan ook gewoonlijk wordt aangedaan en in de chertepartij vermeld was; terwijl daarenboven geen sprake was van behouden varen tot Penang of verongelukken aldaar, maar van het later verongelukken, zoodat ged. zonder belang zouden zijn in hunne aanmerking betrekkelijk het aandoen van die haven;

dat de ged. ook erkennen moeten onder dezelfde omstandigheden reeds 80 pCt. op het casco betaald en daardoor hunne verpligting om de geheele schade te voldoen, niet slechts erkend, maar daaraan reeds voor vier vijfde voldaan hebben;

dat zij, wel is waar, beweren destijds bij dwaling betaald te hebben, doch dat er geene dwaling bestaan heeft, dewijl, toen hun de ramp werd bekend gemaakt, tevens is medegedeeld, dat het schip den 28 Maart van Penang was vertrokken;

dat dan ook de reconventionnele vordering, én wat het feit, én wat het regt betreft, ongegrond is, zoo dat de E., bij hunnen eisch persisterende, ten opzigte van de reconventionnele vordering concluderen, dat deze aan de ged. zal worden ontzegd, enz.

O. dat de ged. daarop voor dupliek hebben gezegd, dat hunne bereidverklaring om de schaderekening, betrekkelijk het totaal verongelukken der Klazina, als juist aan te nemen, deze strekking heeft, dat zij, tot betaling veroordeeld wordende, die rekening als grondslag der te betalen som willen aannemen, ten einde het geding niet op nevengeschillen af te leiden;

dat, met betrekking tot de verzekering op behouden varen, moet worden herinnerd, dat het hoofdbeginsel, voor alle assurantie aangenomen, dat alleen geleden schade vergoed wordt, hier niet uit het oog mag worden verloren, en de bewering, dat de vrachtpenningen, die eigenlijk eerst op de tehuisreis zouden verdiend worden, op de uitreis waren verloren gegaan, niet

kan opgaan, zoodat, indien ged betalen moeten, hun aanbod moet geacht worden zeer ruim te zijn;

dat de vrijheid, om Singapore om order aan te doen, de risico niet kan uitstrekken tot iedere reis, waartoe te Singapore order zoude gegeven worden; dat dáár dan ook alleen order zoude gegeven worden naar welke haven in Bengalen moest verzeild worden, en dat Penang daartoe niet behoort; dat dus, dewijl de haven van Penang voorbij gevaren moest worden, het aandoen dier haven willekeurige afwijking van koers daarstelt, en dat zoodanige afwijking onmiddelijk alle risico doet eindigen voor den verzekeraar;

dat, wat de betaling der 80 pCt. op het casco betreft, de Wet daaromtrent algemeen en duidelijk is, en regt geeft om alles, wat onverschuldigd betaald is, terug te vorderen; op welke gronden zij bij hunne conclusie hebben gepersisteerd.

O. dat de E., persisterende bij hunne conclusie, de gronden, waarop hunne vordering rust en waarop zij de reconventionnele vordering der ged. tegenspreken, nog nader in het breede hebben uiteengezet.

O. dat de zaak in dien stand aan 's regters oordeel is onderworpen geworden, en dus thans te beslissen is:

I. Heeft hier willekeurige verandering van koers of van reis plaats gehad, zóó, dat de verzekeraar geacht moet worden ontslagen te zijn van zijne verpligting om de geleden schade te vergoeden? Zoo ja:

II. Is dan de reconventionnele vordering van de ged. tot terugbetaling van het door hen op rekening betaalde gegrond? Zoo neen,

III. Is de vordering der E. gegrond, of kunnen de ged., met betrekking tot het door hen verzekerde interest op de te verdienen vrachtpenningen, volstaan met hun aanbod om de helft der daarop door hen verzekerde som of ƒ 250 te betalen?

Ad I^um^. O. dat blijkens de hier ten deze overgelegde polis betrekkelijk de verzekering op het casco enz., was verzekerd voor eene reis van Hongkong viâ Macao naar Bengalen, met vrijheid Singapore aan te doen om order en van daar terug

naar Hongkong met ¼ pCt. verbetering, indien het schip meer dan ééne haven in Bengalen aandeed, en de gewone verbetering, naar mate van den tijd van vertrek terug naar China, en, blijkens de mede overgelegde polis betrekkelijk de verzekering op de te verdienen vrachtpenningen, die assurantie was gesloten voor eene reis van Hongkong viâ Macao en alle circumjacentiën van dien af tot eene haven in Bengalen, met vrijheid Singapore aan te doen om order, met ¼ pCt. verbetering van premie voor het aandoen van meer dan ééne haven in Bengalen, ¼ pCt. verbetering van premie indien het schip na 20 April en met 1¾ verbetering, indien het schip na 20 Mei uit Bengalen vertrok; terwijl, zoo als tusschen partijen in confesso is, het schip, na den 16 Febr. 1857 van Hongkong te zijn uitgezeild en viâ Macao naar Singapore te zijn gestevend, ter laatstgemelde plaatse gelost en geladen te hebben, naar Penang is gezeild, dáár heeft gelost en geladen, waarvoor het vijf dagen heeft gebruikt en op de reis van dáár naar Rangoon is gestrand en geheel vergaan.

O. dat daaruit volgt, dat het schip de haven van Penang heeft aangedaan, aldaar heeft gelost en geladen, zonder dat die haven in de polissen van assurantie was vermeld.

O. dat het binnenloopen, om te lossen en te laden, in eene haven niet in de polis vermeld en buiten erkende noodzakelijkheid of nuttigheid en zonder voldoende aanleiding in het belang van schip of lading, geacht moet worden eene willekeurige verandering van koers of van reis te zijn.

O. toch, dat de schriftelijke acte, polis genaamd, de verpligtingen tusschen verzekerde en verzekeraar regelt en de risico omschrijft en bepaalt, die de verzekeraar op zich genomen heeft.

O. nu, dat die polis, volgens uitdrukkelijke wetsbepalingen, de havens moet vermelden, waar het schip zal binnenloopen en waar het zal lossen en laden, en daaruit reeds in het algemeen volgt, immers met betrekking tot de risico, die de verzekeraar op zich genomen heeft, dat het schip, hetwelk andere havens binnenloopt of in andere havens lost en laadt, dan in

de polis vermeld zijn, eene andere reis doet of eenen anderen koers neemt dan waarvoor verzekerd werd.

O. dat dat algemeen beginsel, nedergelegd in de wettelijke voorschriften, waarbij bepaald wordt, dat de polis schriftelijk moet opgemaakt worden en dat zij de havens, waar gelost en geladen of ingeloopen wordt, zal moeten bevatten, echter beperkt wordt door het voorschrift van art. 638, W. K., volgens hetwelk de verpligting van den verzekeraar alleen ophoudt door alle willekeurige verandering van koers of van de reis.

O. dat willekeurige koersverandering, volgens de bedoeling des wetgevers, hier kennelijk overstaat tegen verandering van koers, door noodzakelijkheid of nuttigheid geboden, of in het belang van schip of lading ondernomen.

O. nu, dat in casu zeer zeker willekeurige koersverandering heeft plaats gehad.

O. toch, dat de haven van Penang is aangedaan, zonder dat die haven in de polis was vermeld (waaruit dus, naar de algemeene beginselen, zoo even ontwikkeld, zoude volgen, dat de verzekeraar de risico, die het gevolg van het aandoen dier haven zijn kon, niet op zich genomen had), en daarenboven, zonder dat de schipper daartoe door nood of nuttigheid gedrongen was, en het belang van schip en lading daartoe evenmin aanleiding gaf.

O. immers dat zelfs niet is beweerd, dat het schip, door nood gedrongen, of ter zake van erkende nuttigheid, de haven van Penang was binnengeloopen, en evenmin het bewijs geleverd is, dat het belang van schip of lading daartoe aanleiding had gegeven.

O. dat wel is waar beweerd is, dat de haven van Penang was aangedaan, om aldaar garniering in te nemen ten behoeve van eene lading rijst, die in eene haven van Bengalen zoude worden ingeladen, en dat te Penang muntspeciën gewisseld moesten worden, om de zoo evengenoemde lading te betalen; doch dat het aandoen van eene haven, buiten den koers gelegen, alleen dan geene willekeurige verandering van koers daarstelt, wanneer dat geschiedt in het belang der lading,

welke het schip in heeft, niet van eene lading, welke het misschien later zal innemen.

O. dat mede is aangevoerd, dat het aandoen der haven van Penang niet zoude zijn eene willekeurige koersverandering, dewijl die haven in den koers, immers in de straat van Malacca lag, die gepasseerd moest worden om in de Golf van Bengalen te komen, doch dat deze bewering hare wederlegging vindt in de toepassing der stelling, die daaraan ten grondslag ligt.

O. toch, dat, indien het binnenloopen van ééne haven, liggende langs den koers, dien men houden moet, geene afwijking van den koers daarstelt, men met evenveel grond kan beweren, dat het aandoen van al de havens, langs dien koers gelegen, geene willekeurige koersverandering is, waarvan dan het gevolg zijn zoude, dat de verzekerde slechts in de polis zoude behoeven te vermelden de haven van vertrek en van eindbestemming, en inmiddels geregtigd zoude zijn alle tusschen die twee uiteinden gelegen havens aan te doen, en op die wijze de risico en de tijdruimte, gedurende welke die liep, ten nadeele van den verzekeraar willekeurig zoude kunnen vergrooten en verlengen, hetgeen met de bepalingen van assurantieregt niet wel is overeen te brengen, volgens welke én tijd van gevaar én de havens, die zullen worden aangedaan, én alle zoodanige omstandigheden in de polis vermeld moeten worden, welke te kennen voor den verzekeraar van belang is;

O. dat voorts nog is aangevoerd, dat voor het aandoen der haven van Penang verzekerd was, dewijl bij de polis de vrijheid was voorbehouden om Singapore om order aan te doen, en aldaar order was gegeven om te Penang te laden en te lossen; doch dat die bewering in lijnregten strijd is met de ten deze overgelegde chertepartij, uit welke blijkt, dat reeds vóór het vertrek van het schip van Hongkong en vóór dat de gezagvoerder van de Klazina aan de E. kennis gaf van de reis, die hij ging ondernemen, was overeengekomen, dat het schip op die reis Penang zoude moeten aandoen om te laden en te lossen, zoodat het geven van die order te Singapore, zoo die aldaar inderdaad nog gegeven is, als overbodig te beschouwen zijn zoude,

en de verzekeraars, die de risico, voortspruitende uit de te Singapore te geven orders (waarmede wel niet anders kan bedoeld zijn dan de bepaling der haven in Bengalen, waar geladen zoude worden), voor hunne rekening namen, niet kunnen geacht worden het binnenloopen der haven van Penang daardoor voor hunne rekening te hebben genomen.

O. dat het aandoen der haven van Penang, om te laden en te lossen, evenmin geacht kan worden eene geringe afwijking van den koers daar te stellen.

O. toch, dat het lossen eener lading, en het inladen eener andere in eene bij de polis niet genoemde haven alle denkbeeld van geringe afwijking van koers uitsluit, en veeleer zoude daarstellen het zeilen naar eene andere bestemming, dan waarvoor verzekerd was; doch dat daarenboven eene afwijking, die, zoo als in casu, eene tijdruimte van minstens vijf dagen doet verloopen, vóór men weder den koers bereikt, dien men moet volgen en door het inloopen der haven verlaten heeft, niet als een geringe afwijking aangemerkt kan worden.

O. dat de E. zich hebben beroepen daarop, dat het aandoen der haven van Penang bij reizen als die, waarvoor de Klazina bevracht was, gewoonlijk geschiedt, verzekeraars met die gewoonte bekend zijn, en zoodanige gewoonte onder de verzekering begrepen is, doch dat de E. in gebreke zijn gebleven het bestaan dier gewoonte te bewijzen.

O. dat alle willekeurige koersverandering de verpligting van den verzekeraar, om schade te vergoeden, doet ophouden en deze, eenmaal opgehouden hebbende, niet weder herleeft door het terugkomen in den koers.

O. dat dan ook van geen invloed kan zijn op de verpligting van de ged., dat het schip, eenmaal willekeurig van koers veranderd, vergaan is, nadat het weder in den koers terug gekeerd was.

O. mitsdien, dat de ged. geacht moeten worden door de willekeurige verandering van koers ontslagen te zijn van hunne verpligting als verzekeraars, zoowel op het casco enz. *van*, als op de te verdienen vrachtpenningen *met* de Klazina, en

den E. alzoo hunne vordering deswegen behoort te worden ontzegd.

Ad II^{um}. O. dat tusschen partijen in confesso is, dat door de ged. op rekening van de door hen op het casco enz. verzekerde som 80 pCt. is betaald, terwijl de ged., E. in reconventie, beweren nog daar te boven eene som van *f* 300 betaald te hebben, door hen verzekerd ter zake van het behouden varen van gemeld schip op dezelfde reis, en die betaling door de E., ged. in reconventie, niet is wedersproken, zoodat ook die betaling als door de laatstgemelden erkend mag worden beschouwd.

O. dat de ged., zoo als zoo even is uitgemaakt, tot die betaling niet verpligt waren, immers dat hunne risico door willekeurige koersverandering had opgehouden en zij dus betalende voldaan hebben, hetgeen niet verschuldigd was.

O. nu, dat hetgeen onverschuldigd betaald is, teruggevorderd mag worden.

O. dat daarvan alleen is uitgesloten de vrijwillige voldoening aan natuurlijke verbindtenissen.

O. dat aan voldoening van zoodanige verbindtenis hier niet te denken valt, en de ged., E. in reconventie, alzoo geacht moeten worden in hunne reconventionnele vordering gegrond te zijn.

O. dat daartegen wel is aangevoerd, dat de ged., E. in reconventie, toen zij betaalden, dat deden met volkomen wetenschap, dat het schip Penang had aangedaan, en zij dus niet in dwaling gebragt waren, toen zij betaalden, noch wat de daadzaken, noch wat het regt betrof; doch dat daaruit en uit de ten processe overgelegde kennisgeving aan assuradeuren van de ramp, die de Klazina had getroffen, wel blijkt, dat gemeld schip Penang had aangedaan, maar daaruit geenszins kon blijken, of de haven van Penang uit nood, nuttigheid of in het belang van schip en lading was aangedaan, en de ged., E. in reconventie, eerst na de terugkomst van den Kapitein, die de chertepartij enz. medebrengt, hebben kunnen beoordeelen, of zij door het aandoen dier haven van hunne verpligting als assuradeuren waren ontslagen.

O. dat de E. in conventie, ged. in reconventie, de gelden, door hunne wederpartij aan hen betaald, te goeder trouw ontvangen en in bezit gehouden hebben.

O. dat bezit te goeder trouw regt geeft op het genot der vruchten, welke de zaak oplevert tot op de geregtelijke terugvordering.

O. dat zij dus alleen verpligt zijn om de renten te betalen van het oogenblik, dat het onverschuldigd betaalde van hen in regten teruggevorderd is, dus van 6 Dec. 1858, dag waarop de reconventionnele eisch tegen hen is ingesteld.

O. wat de vordering der reconventionneele E. betreft, om de teruggave van het onverschuldigd betaalde te bevelen bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad en bij lijfsdwang, dat teruggave van hetgeen onverschuldigd betaald is, al wordt de betaling gedaan ter voldoening eener handelsschuld, niet is eene handelszaak, en er op andere gronden evenmin termen aanwezig zijn om de uitvoerbaarheid bij voorraad en bij lijfsdwang van dit vonnis te bevelen.

O. dat na deze beslissing de in de derde plaats gestelde vraag vervalt, en het mitsdien onnoodig is, nog in een onderzoek te dien opzigte te treden.

Gezien de artt. 246, 255, 256, 592, 603, 638 en 639 W. K., artt. 1395, 1397 en 604 B. W., artt. 52, 53, 585, 586 en 56 B. R.;

Ontzegt den E. hunnen eisch met veroordeeling in de kosten,

En regtdoende op de reconventionnele vordering der ged.

Wijst hun die toe;

En veroordeelt mitsdien de oorspronkelijke E., gedaagde in reconventie, om aan de oorspronkelijke ged., E. in reconventie, terug te betalen:

1°. de 80 pCt. of *ƒ* 560, door hen onverschuldigd op de eerste polis betaald, en door de eischende firma S. en Zoon, volgens hare verklaring, onderling, in evenredigheid van ieders aandeel verdeeld; en

2°. de som van *ƒ* 300, door de ged. mede onverschuldigd

betaald ter zake eener verzekering op het behouden varen van meergemeld schip Klazina, gelijkelijk in dato 9 Febr. 1857 interest casco, alles met de renten dier sommen à 5 pCt. sedert den 6 Dec. 1858, dag der geregtelijke terugvordering;

Veroordeelt de ged. in reconventie in de proceskosten, op de reconventie gevallen.

Ontzegt eindelijk aan de oorspronkelijk ged., E. in reconventie, hunnen verderen en meerderen eisch.

In hooger beroep nog aanhangig.

No. 67.

(*) P. J. v. T. & C°.

c^a.

B. R. & Comp. enz.

De Ondergeteekenden.

O. ten aanzien der daadzaken.

Dat de E. bij conclusie van eisch hebben geposeerd, dat de verw. ten behoeve van de E. of die het anders geheel of ten deele zoude mogen aangaan, hebben verzekerd op 200 vaatjes paarlgarst, gemerkt R en S, geladen of toen nog te laden in het schip, genaamd „*Op Hoop van Zegen*," gevoerd door schipper van der Mout, en zulks op eene reis van Amsterdam en alle circumjacentiën van dien af naar Rotterdam en vandaar per het schip Casilda, gevoerd door schipper W. S. Strafford naar New-York, zonder stilstand van risico en zulks voor eene som van ƒ 3,000, waarop die 200 vaatjes paarlgarst met wederzijds goedvinden zijn getaxeerd; dat de verzekerde goederen op de verzekerde reize schade hebben geleden, welke de verw. gehouden zijn ieder voor zooveel hem betreft te vergoeden; dat die schade bedraagt ƒ 360 of 12 pCt. der gezonde waarde, dat mitsdien de verw. bij vonnis in het hoogste res-

sort zullen worden veroordeeld om aan de E. tegen behoorlijke quitantie te betalen de somma van ƒ 360, zijnde 12 pCt. over de respectivelijk door hen verzekerde som enz.

Dat de verw. daartegen hebben geconcludeerd tot niet-ontvankelijkverklaring van den E. immers enz., op grond dat de geadresseerden te New-York na aankomst van de Casilda, aldaar de bedoelde vaatjes hebben in ontvang genomen, zonder door eenig protest of tijdige bezigtiging van eenige schade te hebben doen blijken, of deswege eenige aanspraak tegen den schipper te hebben doen gelden; dat daarenboven niet blijkt, dat de schade is ondergaan gedurende den tijd der verzekering, en evenmin dat zij is te weeg gebragt door eene oorzaak tegen welke de verw. hebben verzekerd, het bewijs van welke omstandigheden door de E. moet worden geleverd en uit de overgelegde stukken in geenen deele voortvloeit;

dat de E. bij conclusie van repliek hebben gepersisteerd bij hunnen eisch, en subsidiair hebben aangeboden door getuigen, en alle andere middelen regtens, te bewijzen de waarheid en deugdelijkheid hunner ten processe aanwezig zijnde documenten en aangevoerde feiten, en dus dat de schade, waarvan zij vergoeding vragen, is ondergaan gedurende den tijd der verzekering, en te weeg gebragt door eene oorzaak waarvoor verzekerd was; dat ook de verw. onder aanvoering van nadere gronden voor hunne beweringen bij conclusie hebben gepersisteerd.

O. alzoo dat thans in regten te onderzoeken is:

1°. Is de actie ontvankelijk?

Zoo ja.

2°. Is zij dan bewezen?

Zoo niet.

3°. Kan een getuigenverhoor ten dezen worden gelast?

O. ad I^um^., dat door de verw. is beweerd, dat de vordering niet ontvankelijk is, omdat te New-York bij aankomst aldaar de verzekerde vaatjes paarlgarst door de ontvangers zijn aanvaard zonder voorafgaande bezigtiging, hetgeen volgens art. 746 K. alle aanspraak tegen de verzekeraars doet vervallen, wan-

neer de schade, zoo als hier, uiterlijk zigtbaar was; dat echter dit middel van niet-ontvankelijkheid is ongegrond, dat wel is waar in facto blijkt, dat de Casilda op 30 October 1857, te New-York is aangekomen, dat eerst op den 29 December 1857, de bezigtiging der vaatjes paarlgarst door twee der havenopzieners heeft plaats gehad, dat die den volgenden dag 30 December zijn gewogen, deels aan boord deels in het pakhuis van de ontvangers, doch dat ten processe niet is gebleken, dat deze wijze van handelen in strijd zoude zijn met de wetten van New-York; dat het beroep op art. 746 te vergeefs is, daar deze bepaling alleen geldig is voor bezigtigingen, die hier te lande geschieden, waar de Nederlandsche wet geldig is, niet buiten's lands, alwaar moeten worden gevolgd de aldaar bestaande voorschriften; dat zulks behalve uit algemeene beginselen ook volgt uit art. 711 K.; dat wel door de verw. is beweerd, dat dit art. alleen betoog heeft op de berekening en verdeeling der avarij gros of zoogenaamde despache, maar dat zoodanige beperking in de woorden van hetzelve niet ligt, dat daarvoor ook geen reden bestaat, en dat, als de wet in het algemeen zegt, dat, indien de schade buiten's lands moet worden opgemaakt (hetgeen ten deze buiten twijfel het geval is) daarin worden gevolgd de *aldaar* bestaande wetten of plaats hebbende gebruiken, daaronder zoowel de avarij particulier als de avarijgros te verstaan is, en zulks te meer, omdat het volgende art. 712, dat van het constateren der particuliere schade der goederen gewaagt, uitdrukkelijk alleen regels geeft voor die goederen, die *alhier* worden aangebragt.

O. ad II^{um}., dat ten processe blijkt, dat de vaatjes paarlgarst goed en wel geconditionneerd aan boord der Casilda zijn gekomen, dat dit schip op zijne reis van Rotterdam naar New-York, bij herhaling van 29 September af tot op 28 October, slecht weer heeft gehad en zwaar heeft gewerkt, dat bij aankomst te New-York, door den schipper, bij een Notaris aldaar protest is aangeteekend, en dat hij hetzelve op 30 November daaraan volgende nader heeft geëxtendeerd met den bootsman en een matroos; dat daarbij niets wordt gemeld van

deze paarlgarst, maar alleen in het algemeen, dat op 27 October het schip zoo hevig stampte en slingerde, dat de lading in het ruim overging, en er op dien dag en den volgenden eene materie, die er uitzag als olie en later genever werd gepompt; dat bij de hierbovengemelde bezigtiging door de havenopzieners op den 29 December 1857, deze hebben verklaard, dat dezelve meer of minder verbrijzeld en gebroken waren, de bovenbodems ingedrukt en de inhoud gespild en in eene zeer slechte gesteldheid, waarom zij den verkoop aanraden; dat bij de weging, die op den volgenden dag heeft plaats gehad, zijnde 31 December in het pakhuis der ontvangers en ten hunnen verzoeke, de beschadiging der vaten en spilling nader zijn geconstateerd; dat bij eene latere bezigtiging van 6 vaten op 9 Januarij 1858 de havenopzieners verklaren, dat de beschadiging dier vaten heeft plaats gevonden op de reis van Rotterdam naar New-York, hetgeen in de verkoop-rekening dier vaten wordt herhaald, en dat blijkens eene verklaring van den voerman, die met den vervoer uit het schip belast was, 48 vaten garst meer of minder waren verbrijzeld of gebroken, de deksels ingedrukt, de inhoud gespild en in eene zeer slechte gesteldheid.

O. dat deze stukken noch afzonderlijk noch in hun onderling verband en zamenhang genoegzame overtuiging geven, dat de schade aan de verzekerde paarlgarst overkomen, is een gevolg van zeeëvenementen of van andere oorzaken, waartegen verzekerd is op de verzekerde reis, of gedurende den tijd der verzekering ontstaan, dat de Casilda te New-York op 30 October zijnde aangekomen het er vóór moet worden gehouden, dat de verzekering op 15 November ophield, en dat de paarlgarst ruim 6 weken daarna op den 29 December eerst is geëxpertiseerd, dat uit die expertise wel blijkt van den toenmaligen toestand der vaatjes, maar dat daaruit niet volgt, dat de schade niet na het einde der verzekering kan zijn ontstaan gedurende den tijd, dat de vaatjes of in het schip of in het pakhuis der ontvangers zijn verbleven, en zulks te meer, omdat bij die expertise volstrekt niet wordt aangegeven aan welke

oorzaak de beschadiging zou te wijten zijn, dat wel is waar, bij .eene latere expertise van 9 Januarij 1858, en bij de verkoop-rekening van 5 Januarij gezegd wordt, dat de schade is ontstaan door de drukking en verbrijzeling ten gevolge van het werken van het schip op de reis van Rotterdam naar New-York, maar dat daargelaten, dat de Experts niet verklaren, hoe zij dat ex post zijn te weten gekomen, daarbij alleen de reden is van 6 vaatjes, die verkocht zijn, geenszins van de 48 vaten, waarvan ook de vergoeding gevorderd wordt.

O. ad III^{um}., dat hoezeer de aard der schade in verband met de verklaring van den Kapitein het niet onwaarschijnlijk maakt, dat die op de reis is veroorzaakt door het overgaan der lading ten gevolge van het werken van het schip in de zee, hiervan evenwel geen overtuigend bewijs ten processe bestaat; dat er dus allezins termen bestaan om de E. hun subsidiair verzoek toe te staan om door getuigen te bewijzen, dat de schade, waarvan zij vergoeding vragen, is ondergaan gedurende den tijd der verzekering, en te weeg gebragt door eene oorzaak, waarvoor verzekerd was.

Gezien de artt. 746, 711 en 712 K., 199 en 200 R.

Ontzeggen aan de verw. hun voorgestelden grond tot niet-ontvankelijkheid, en verklaren de E. ontvankelijk in hunne vordering.

Alvorens ten principale daarop regt te doen.

Gelasten aan de E. om door getuigen te bewijzen, dat de schade, waarvan zij vergoeding vragen, is geleden gedurende den tijd der verzekering en te weeg gebragt door eene oorzaak, waartegen verzekerd was door de verw. behoudens van regtswege het tegenbewijs.

Reserveren enz.

Gedaan te Amsterdam 19 Januarij 1859, door Mr. G. J. de Martini, M. H. 's Jacob, E. N. Rahusen.

No. 68.

(*) J. D. T.

c^a.

P. H. c. s.

De Ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft,

Dat bij polis van Assurantie, geteekend te Amsterdam, den 21 Maart 1851, de verw. aan den E. hebben verzekerd het casco van het schip Hillegonda Catharina Helena, gevoerd door schipper J. C. Radeloff, getaxeerd op eene som van ƒ 21,000, en wel van San Francisco, en alle circumjacentien van dien af tot Callao, om order naar de Chinca-eilanden of eene plaats of haven tusschen Callao en Valparaiso, en van daar naar Cork om orders voor eene plaats of haven tusschen Hâvre en Hamburg zonder stilstand van risico, en met vrijheid om op alle die plaatsen te mogen liggen, lossen, laden en herladen, zullende de risico ingaan, zoodra het anker tot vertrekken wordt geligt, en wijders met de clausule vrij van reeds gemaakte schade en avarij;

Dat blijkens scheepsverklaring op den 5 April 1851, door genoemden schipper Radeloff afgelegd, en zoowel door hem als door de voornaamsten van zijne equipage met eede bevestigd, voor en ten overstaan van den vice-President en Griffier der Regtbank van eersten aanleg, zitting hebbende te Papete, eiland Otaheiti, de verzekerde bodem, nadat te San-Francisco waren geconstateerd de schade en avarij op de reize derwaarts van Amsterdam bekomen, en door de benoemde experten was verklaard, dat na eenige reparatie, welke het mogelijk was geweest dat schip te San Francisco te doen ondergaan, het zijne reize op ballast tot aan Callao konde aannemen, alwaar middel zoude zijn om volledig te repareren en in staat te geraken de reize naar Europa met eene lading Guano of andere goederen voort te zetten, op 9 Febr. 1851 van San-Francisco is vertrokken;

Dat almede volgens dezelfde scheepsverklaring gezegde bodem door de sterke stroomen zoodanig oostelijk werd afgedreven, dat men zich op 10 Maart 1851 bevond op omstreeks 9 graden zuider breedte en 130 gr. ooster lengte van Greenwich;

Dat de gezagvoerder berekende onder de bestaande omstandigheden genoegzaam onmogelijk te zijn, de Westkust van Amerika binnen de eerstvolgende 40 dagen te bereiken, en mitsdien vreezende op dien koers gebrek aan provisiën te zullen krijgen, met de equipage besloot naar de Marquise-eilanden te stevenen;

Dat de verzekerde bodem op den 13 Maart in de haven van Norcha-hiva gearriveerd, na het innemen van eenige mondbehoeften en water, op den 22 der gezegde maand weder is vertrokken, en kort daarop onder eene hevige donderbui en slagregen aan den grond raakte, en vervolgens op de klippen werd geworpen;

Dat echter de wind aanwakkerende, het schip weder vlot geraakte, doch al ras bleek, dat het zware avarij had bekomen, zoodat men genoodzaakt werd de haven van Papete te zoeken en deze ook op 2 April 1851 bereikte;

Dat vervolgens na gedaan onderzoek door experten, daartoe door het openbaar gezag benoemd, voormelde bodem, volgens aanwijzing van mede daartoe benoemde deskundigen behoorlijk en volledig is gerepareerd en zoo als blijkt uit een Rapport dd. 16 Julij 1851;

Dat daarop met 20 Julij 1851, de reize wederom is aangevangen, en onder afwisselend en soms stormachtig weder, doch zonder dat van eenige zeeramp of schade blijkt, is voortgezet tot op het arrivement te Callao;

Dat aldaar, volgens inhoud eener scheepsverklaring door schipper Radeloff, op 14 Dec. 1852, onder praestatie van eede afgelegd voor den Regter en Griffier, in Kanton I, Arrondissement Amsterdam, volgens order van de Heeren G. & C°., te Lima, aan wien het schip was geadresseerd om eene lading Guano in te nemen, moest onderzocht worden naar den staat of toestand van den gezegden bodem;

Dat uit dien hoofde, op verzoek van schipper Radeloff, dewijl er, zoo van wege den E. bij pleidooi is opgegeven, daar ter plaatse geene bevoegde autoriteiten aanwezig waren, door de agenten van Lloijds te Lima, herhaaldelijk deskundigen zijn benoemd geworden, volgens wier rapporten de toenmalige toestand van het schip eene reparatie zoude gevorderd hebben, verre de waarde van den geheelen bodem te bovengaande;

Dat diensvolgens, en zoo de schipper mede verklaart, omdat er te Callao geene materialen aanwezig waren om de herstelling te kunnen doen, en te Callao of te Lima, geen Hollandsche Consul resideerde, op aanhouding van de voornoemde Heeren G. & C°., het schip in het openbaar is geveild, en door diezelfde Heeren G. & C°. is ingekocht voor 1525 Dollars, welk bedrag echter door de onkosten geheel is geabsorbeerd, en zelfs tot dekking der onkosten ontoereikend is geweest;

Dat de E. bewerende, dat van het verzekerd schip, ten gevolge van bekomen schade, op de reis van San-Francisco naar Callao, voor hem niets was te regt gekomen van de verw. als verzekeraars heeft gevorderd, de volle door hen geassureerde som concluderende, dat bij vonnis van Heeren arbiters executabel enz., de ged. zullen worden veroordeeld, om aan den E. te betalen voornoemde som enz., en zulks ter voldoening aan de verpligtingen door hen respectivelijk bij polis van 21 Maart 1851 op zich genomen, en ter vergoeding van de schade door den E. ter zake van het object dier verzekering beloopen en zulks wijders met de renten enz.

Dat de verw. daartegen hebben beweerd, dat de stukken door den E. overgelegd tot bewijs zijner vordering waren ongenoegzaam, als in vorm onvolledig en in inhoud zich zelven wedersprekende, dat dien onverminderd niet bleek, dat de onbruikbaarheid en daaruit gevolgde afkeuring van het verzekerde schip aan zeeëvenementen of andere oorzaken, waarvoor verzekerd was, te wijten zoude zijn, maar veeleer aan onzeewaardigheid en eigen bederf, dat dus de schade was ongejustificeerd en de verw. daarvoor niet aansprakelijk, concluderende op die gronden, dat de vordering des E. zoude worden ontzegd immers enz.

Dat vervolgens bij mondelinge voordragt der zaak nog nader van wege den E. is beweerd, dat de verzekerde bodem door stroomverleiding ten oosten afgedreven en daardoor genoodzaakt, uit vrees voor gebrek aan brandstof en aan water, waarvan men bij het vertrek van San-Francisco voor 70 dagen reize genoegzaam was voorzien, de Marquise-eilanden aan te doen, door zeeschade was verpligt geworden te Papete binnen te loopen en te repareren, dat de reparatie aldaar zeer volkomen en volledig was geweest, doch vervolgens zonder verdere ongelukken op de reis naar Callao te hebben ondervonden, aldaar gearriveerd zijnde, het schip was afgekeurd onder den invloed en intrigues van de geadresseerden G. en C^o., die van de bevrachting wenschten ontslagen te zijn, terwijl de wettelooze toestand van Peru en het gebrek aan eenige vaderlandsche autoriteiten ter bescherming van Nederlandsch belang, hetzij te Callao hetzij te Lima, belet hadden daartegen eenige voorziening te nemen;

Dat de verw. mede bij mondelinge voordragt ter ontwikkeling van de hier voren reeds vermelde sustenuen hebben aangevoerd, dat de schade voor het arrivement te Papete beloopen, niet was voor rekening van assuradeurs, dewijl het schip bij den aanvang der verzekerde reize te San-Francisco niet was zeewaardig, dat het aandoen der Marquise-eilanden, geene andere aanleiding had dan een gebrek aan provisie, hetwelk mede als onzeewaardig moest worden aangemerkt, en wijders daarstelde eene ongejustificeerde en ongemotiveerde deviatie, dat de verzekeraars voor de afkeuring te Callao mede niet waren aansprakelijk, dewijl de aldaar werkelijk in zoo hooge mate reparatie behoevende toestand, door geene zeeëvenementen sedert het vertrek van Papete wordt gemotiveerd, veelmin door behoorlijke bewijzen gestaafd, dewijl de E. niet was verzekerd en de verw. niet hadden verzekerd, dan voor zoodanige fortuinen der zee als in de polis stonden vermeld, en het sinister ten deze, te weten de afkeuring, niet was het gevolg van zeeëvenementen maar van intrigues van de geadresseerden in eene haven van destinatie, zoo als de E. dat zelf aangaf en erkende.

O. in regten.

Dat bij de onderwerpelijke polis van assurantie uitdrukkelijk is geclausuleerd, dat assuradeurs zouden zijn vrij van reeds d. i. voor den aanvang der verzekerde reize, te Sn. Francisco gemaakte schaden en avarij;

Dat hieruit voor den verzekerde ontstond de kennelijke verpligting, om bij het vorderen van schadevergoeding ter zake van eenig op de verzekerde reize voorgevallen zeeëvenement te doen blijken, dat de schade niet, hetzij direct of indirect en voor geen deel hoegenaamd was ontstaan door schade of avarij, oorsprong nemende uit de voorafgaande reize of althans te bewijzen, dat bij het vertrek van Sn. Francisco het verzekerde schip volkomen was in staat om zee te bouwen;

Dat ondertusschen van dit laatste het tegendeel blijkt, vermits het meest afdoende document omtrent de voorvallen eener verzekerde reize t. w. de beëedigde scheepsverklaring van schipper en scheepsvolk, ten deze, zoo als zij te Papete is afgelegd, het bewijs oplevert, dat de verzekerde bodem de verzekerde reize heeft aangevangen en Sn. Francisco verlaten, zonder volkomen te zijn hersteld van de schade en avarij, bekomen op de reize derwaarts van Amsterdam, en onder de bepaald erkende behoefte en noodzakelijkheid, om alvorens eene lading in te nemen te Callao eene nadere reparatie te ondergaan.

O. dat mitsdien, ofschoon van geen gebrek aan behoorlijke proviandering blijkt, en dat gebrek, al ware het bewezen, eerder in deze eene onvoorzichtigheid van den schipper, waarvoor verzekerd is, dan onzeewaardigheid van het verzekerde zoude daarstellen, en ofschoon dan ook het aandoen der Marquise-eilanden volstrekt niet kan beschouwd worden als eene willekeurige of ongejustificeerde deviatie, echter de erkende en bewezen gebrekkige toestand, waarin de verzekerde bodem Sn. Francisco heeft verlaten, medebragt, dat toen die bodem, na het verlaten dier noodhaven tot innemen van proviand aangedaan, stootte en kortstondig vastraakte, het niet meer was uit te maken of de gevolgen van dat evenement wel zouden geweest zijn zoodanig als zij later zijn bevonden, indien het schip in

volkomen goeden staat ware geweest, terwijl bovendien de volledige herstelling dier schaden en de volkomen reparatie, zoo als die blijkt op Otaheiti te hebben plaats gevonden, niet heeft kunnen geschieden, en ook niet is geschied zonder ter zelfder tijd voor een geheel onbekend en onberekenbaar deel te herstellen, gebreken, die reeds voor den aanvang der verzekerde reize bestonden, van welke gebreken echter het herstel, evenmin als de gevolgen, voor assuradeurs rekening konde komen.

O. dat alzoo het gebeurde sedert den aanvang der verzekerde reize tot op het oogenblik van het verlaten der haven van Papete slechts in zooverre in aanmerking kan komen, dat ten gevolge van volledige reparatie in laatstgenoemde haven de verzekerde bodem mag aangenomen worden, van toen af te zijn gekomen in eenen volkomen zeewaardigen toestand.

O. dat sedert dit laatste tijdstip tot op het arrivement te Callao, den verzekerden bodem niet is wedervaren eenig schade aanbrengend zeeëvenement, vermits van zoodanig evenement volstrekt niet blijkt, en bovendien van wege den E. bij de mondelinge voordragt der zaak in uitdrukkelijke termen is erkend, dat gezegd gedeelte der reize zonder ongelukken was afgeloopen.

O. dat deze omstandigheid op zich zelve genomen, reeds ten hoogste twijfelachtig moet maken, of het schip bij arrivement te Callao wel zoodanige de waarde overtreffende reparatiën behoefde als is opgegeven en de afkeuring hebben te weeg gebragt.

O. dat die twijfel nog wordt versterkt, doordien degenen, die verklaringen omtrent den reparatie behoevenden, en diensvolgens afkeuringswaardigen toestand van den verzekerden bodem hebben gegeven, door geene openbare autoriteit waren benoemd en aangesteld, en die verklaringen dan ook niet hebben beëedigd.

O. dat van wege den E., ten einde die onregelmatigheid bij de benoeming van experten te expliceren, wel breed is opgegeven van den wetteloozen toestand, welke te Callao en te Lima zoude bestaan, doch daarvan geen voldoend bewijs heeft bijgebragt, hetgeen was te meer noodzakelijk, dewijl in de stukken door hem zelven overgelegd op meer dan eene plaats van

de autoriteiten des lands wordt gewaagd, en het in allen gevalle wel eenig meerder bewijs dan de eenvoudige verklaring van Kapt. Radeloff noodig had, dat er zoo min te Lima als te Callao eenig Nederlandsch Consul fungerende of aanwezig was.

O. dat dan ook de E. zelf de reden en oorzaak der afkeuring van den verzekerden bodem en alzoo der totale schade, waarvan de vergoeding door hem van de verw. wordt gereclameerd, niet heeft gezocht in zeeëvenementen en zeerampen op de reize tusschen Papete en Callao voorgevallen, maar bepaaldelijk in de intrigües en baatzucht van de geadresseerden G. en C°., te Lima, ten einde zich van eene schadelijke bevrachting te ontslaan en den bodem des E. voor spotprijs meester te worden.

O. dat zulks aangenomen zijnde, gelijk van wege den E. wordt beweerd, het volkomen waar kan zijn, dat van het verzekerde schip voor den E. niets is teregtgekomen, doch dan ook stellig zeker is, dat zulks niet is geschied ten gevolge van zeeschade of andere evenementen, waarvoor hij door de verw. was verzekerd, maar door kwade praktijken en malversatiën, welke in den regel niet onder de risico's van zeeässurantie behooren, en door de verw. bij de polis, die zij onderteekend hadden, ook niet waren aanvaard.

Gezien art. 246, 249, 637 W. K., art. 56 R.

Ontzeggen den E. den eisch enz.

Aldus gedaan en gewezen te Amsterdam, den 15 Sept. 1854, door Mr. A. Brugmans, B. Donker Curtius, L. H. Kuhn.

Hiervan hooger beroep.

Arrest van 3 December 1857.

Het Hof van N. Holland.

O. ten aanzien der daadzaken;

dat bij polis van assurantie geteekend te Amsterdam dato 21 Maart. 1851 de geïnt. aan den app. hebben verzekerd het casco enz. van het schip Hillegonda Catharina Helena, gevoerd door schipper J. C. Radeloff, getaxeerd op een som van ƒ21,000, en wel voor een reis van Sn. Francisco en alle de circumjacentiën van dien af tot Callao om order naar de Chinca

eilanden of eene plaats of haven tusschen Callao en Valparaiso en van daar naar Cork om order voor eene plaats of haven tusschen Hâvre en Hamburg enz., met bepaling, dat de risico zal ingaan, zoodra het anker tot vertrekken van Sn. Francisco wordt geligt, en wijders met de clausule, vrij van reeds gemaakte schade en avarij; dat blijkens scheepsverklaring opgemaakt en beëedigd te Sn. Francisco op 8 Januarij 1851 door den gezagvoerder en voornaamste schepelingen van gemelden bodem, het schip op 20 December bevorens aldaar met schade is binnengeloopen;

dat de slotsom van een in die haven opgemaakt rapport van experten hierop nederkomt, dat gemeld vaartuig verschillende in het rapport in het breede uiteengezette schaden had bekomen, omtrent sommigen waarvan het volstrekt noodzakelijk was die te Sn. Francisco te repareren, terwijl andere vollediger te Callao hersteld konden worden, vermits eerstgemelde haven eene buitengewone kostbare plaats was om die herstellingen te doen;

dat nadat gemelde deskundigen, blijkens hun verslag, bevonden hadden, dat de voornoemde bodem, overeenkomstig hunne aanbevelingen, was gerepareerd, het schip op 9 Februarij 1851 van Sn. Francisco is vertrokken;

dat blijkens scheepsverklaring dd. 5 April 1851, in voege als boven, afgelegd en beëedigd voor den Vice-President en den Griffier van de Regtbank van eersten aanleg te Papete, op het eiland Otaheiti, gemeld vaartuig door de sterke stroomen zoodanig oostelijk is afgedreven, dat men zich op 10 Maart bevorens op 9° Z. B. en 130 O. L. van Greenwich bevond; dat onder die omstandigheden de schipper vermeenende binnen 40 dagen de westkust van Amerika niet te kunnen bereiken, en ook uit vrees voor gebrek aan drinkwater en provisie met de equipage besloot naar de Marquise-eilanden te stevenen;

dat het schip, nadat het op 13 Maart te Norcha-hiva was binnengeloopen en zich aldaar van drinkwater en proviand behoorlijk voorzien had en die haven weder op 22 Maart daaraan volgende had verlaten, in den nacht van 26 op 27 Maart, bij slecht weder op de hoogte van het eiland Amana op een

onbekend koraalrif heeft gestoten, waardoor het zwaar beschadigd is, zoodat men genoodzaakt was de haven te Papete te zoeken, die men op 2 April heeft bereikt;

dat vervolgens na gedaan onderzoek en volgens aanwijzingen van aldaar op openbaar gezag benoemde experten, de meergemelde bodem behoorlijk en volledig in de haven is gerepareerd en in zeewaardigen staat gebragt, blijkens de verklaring van gemelde deskundigen, en dat de geproduceerde rekening van onkosten ten behoeve van het schip op Otaheiti gemaakt bedraagt Doll. 5671,65;

dat daarop de reize op 20 Augustus 1851 verder is voortgezet en onder afwisselend soms stormachtig weder, waarbij het schip dikwerf met hoogloopende en wilde zeeën te kampen had, en daardoor zwaar werkte en stampte, en veel zeewater overkreeg, het schip op 6 October 1852 te Callao is binnengeloopen;

dat aldaar, volgens scheepsverklaring door gemelden gezagvoerder op den 14 December 1852 voor den Kantonregter van het 1ste kanton, arrondissement Amsterdam afgelegd, op orde van de heeren G. en C°., aan wien het schip in quaestie was geadresseerd, om eene lading guano in te nemen, die bodem bij het niet aanwezig zijn aldaar van bevoegde authoriteiten, door de van wege de agenten van Lloijds benoemde experten herhaaldelijk is onderzocht, volgens wier verklaring de kosten van reparatie de waarde van het schip verre te boven zouden gaan;

dat uit dien hoofde, en omdat er te Callao geene materialen aanwezig waren en omdat er zich te Lima geen Nederlandsche Consul bevond, zoo als de schipper verklaart, op aandringen van G. en C°., het schip in openbare veiling is verkocht en door gemelde heeren voor 1525 Dollars gekocht, welke som zelfs tot dekking der onkosten ontoereikend is geweest;

dat op grond van deze feiten de app. bewerende, dat van het verzekerd schip, ten gevolge van bekomene schade op de reis van Sn. Francisco naar Callao niets was teregt gekomen, van geïnt. als verzekeraars de volle door hen respectivelijk op

de gemelde polis van assurantie geteekende som heeft gevorderd, dat zulks door de geïnt. geweigerd zijnde, het geschil daaruit ontstaan ingevolge de polis en de akte van compromis van 19 Julij 1853, geprolongeerd bij akte van 15 Februarij 1854, aan de beslissing van scheidslieden is opgedragen;

dat de geïnt. op de door hen in hooger beroep herhaalde en nader te vermelden gronden de vordering van den app. hebben bestreden, en tot afwijzing daarvan geconcludeerd;

dat bij arbitrale uitspraak van 15 September 1854 op de gronden en motieven, daarin in het breede uiteengezet des app. vordering ontzegd is geworden;

dat de app. van deze uitspraak is gekomen in hooger beroep, en de app. ten dage dienende de arbitrale uitspraak voornoemd heeft bestreden en hoofdzakelijk aangevoerd:

1°. tegen de overweging, dat de clausule „vrij van reeds bestaande schade en avarij," bij het vorderen van schadevergoeding, den verzekerde de verpligting oplegt te bewijzen, dat de schade niet is een gevolg van een zeeëvenement op eene vroegere reis ontstaan; of althans dat bij het vertrek van Sn. Francisco het schip volkomen in staat was zee te bouwen;

dat veeleer bij eene verzekering met zoodanige clausule de verzekeraar bewijzen moet, welk deel der reparatie een gevolg is der schade vóór de reis, waarvoor hij niet aansprakelijk is; te meer in casu, waar de herstelling op Otaheiti een gevolg is van zeerampen, die het schip op de verzekerde reis hebben getroffen, terwijl zijne zeewaardigheid bij het vertrek van Sn. Francisco volkomen bewezen is;

2°. tegen de overweging, dat de volledige herstelling der schade op de verzekerde reis geleden, op Otaheiti niet heeft kunnen geschieden, zonder ook de vroeger bestaan hebbende gebreken voor een geheel onberekenbaar deel te herstellen;

dat zulks eene dwaling is; dat de reparatiën te Sn. Francisco het bovendek, die te Otaheiti de kiel betroffen, zoodat deskundigen ligt berekenen kunnen, welke reparatie het gevolg van ieder der calamiteiten is, weshalve de scheidsmannen op dit punt een onderzoek der avarijpapieren hadden moeten gelasten;

3°. tegen de overweging, dat tusschen Otaheiti en Callao het schip in kwestie geen zeeëvenement zou hebben ondervonden, zooals door den app. zelven erkend is;

dat het ten processe consteert, dat het schip op die reize mede veel door zwaar weder is geteisterd, en alleen door den app. is erkend, dat de avarij volgens menschelijke berekening niet van dien aard is geweest om den verkoop van het schip te wettigen;

4°. tegen de overweging, dat het totaal verlies en de verkoop van het schip aan malversatien te Callao moet geweten worden, en dat wel op grond van het ontbreken van zeeschade, van de kort te voren bewerkstelligde bijna geheele vernieuwing van het schip en van de in de informele rapporten van deskundigen te Callao heerschende overdrijving;

dat al neme men ook aan, dat geen zeeëvenement tot reparatie te Callao heeft aanleiding gegeven, dan nog malversatien in den regel onder de risico van zeeëvenementen behooren; dat zoowel de art. 376 en 637 K. als de polis alle verlies en schade, die het gevolg van het verzuim van den schipper zijn, voor rekening van den geïnt. laten, dat derhalve, hetzij het verlies van het schip aan zeeëvenementen dan wel aan kwade praktijken te wijten zij, de geïnt. in beide gevallen den app. voor dat verlies schadeloos moeten stellen, concluderende deze laatste alzoo tot vernietiging van meergemelde arbitrale uitspraak, en veroordeeling der geïnt. om aan den app. zoodanige som te voldoen, als waarvoor zij respectievelijk op de polis van 21 Maart 1851 naar volgorde hebben geteekend;

En subsidiair, dat de geïnt. zullen worden veroordeeld om den app. te voldoen, ieder in evenredigheid der door hem geteekende som, en alzoo te zamen de som van $5671\frac{65}{100}$ Ds. of Nederlandsch Courant volgens den cours van den dag der betaling, voor vergoeding der schade en avarij op de verzekerde reis van Sn. Francisco naar Callao door gemeld schip geleden, en te Otaheiti als noodhaven hersteld, of zooveel minder als het Hof naar billijkheid zal oordeelen, dat wegens herstelling van reeds voor den aanvang der verzekerde reis bestaande schade behoort te worden afgetrokken, alles enz.;

de gemelde polis van assurantie geteekende som heeft gevorderd, dat zulks door de geïnt. geweigerd zijnde, het geschil daaruit ontstaan ingevolge de polis en de akte van compromis van 19 Julij 1853, geprolongeerd bij akte van 15 Februarij 1854, aan de beslissing van scheidslieden is opgedragen;

dat de geïnt. op de door hen in hooger beroep herhaalde en nader te vermelden gronden de vordering van den app. hebben bestreden, en tot afwijzing daarvan geconcludeerd;

dat bij arbitrale uitspraak van 15 September 1854 op de gronden en motieven, daarin in het breede uiteengezet des app. vordering ontzegd is geworden;

dat de app. van deze uitspraak is gekomen in hooger beroep, en de app. ten dage dienende de arbitrale uitspraak voornoemd heeft bestreden en hoofdzakelijk aangevoerd:

1°. tegen de overweging, dat de clausule „vrij van reeds bestaande schade en avarij," bij het vorderen van schadevergoeding, den verzekerde de verpligting oplegt te bewijzen, dat de schade niet is een gevolg van een zeeëvenement op eene vroegere reis ontstaan; of althans dat bij het vertrek van Sn. Francisco het schip volkomen in staat was zee te bouwen;

dat veeleer bij eene verzekering met zoodanige clausule de verzekeraar bewijzen moet, welk deel der reparatie eén gevolg is der schade vóór de reis, waarvoor hij niet aansprakelijk is; te meer in casu, waar de herstelling op Otaheiti een gevolg is van zeerampen, die het schip op de verzekerde reis hebben getroffen, terwijl zijne zeewaardigheid bij het vertrek van Sn. Francisco volkomen bewezen is;

2°. tegen de overweging, dat de volledige herstelling der schade op de verzekerde reis geleden, op Otaheiti niet heeft kunnen geschieden, zonder ook de vroeger bestaan hebbende gebreken voor een geheel onberekenbaar deel te herstellen;

dat zulks eene dwaling is; dat de reparatiën te Sn. Francisco het bovendek, die te Otaheiti de kiel betroffen, zoodat deskundigen ligt berekenen kunnen, welke reparatie het gevolg van ieder der calamiteiten is, weshalve de scheidsmannen op dit punt een onderzoek der avarijpapieren hadden moeten gelasten;

3°. tegen de overweging, dat tusschen Otaheiti en Callao het schip in kwestie geen zeeëvenement zou hebben ondervonden, zooals door den app. zelven erkend is;

dat het ten processe consteert, dat het schip op die reize mede veel door zwaar weder is geteisterd, en alleen door den app. is erkend, dat de avarij volgens menschelijke berekening niet van dien aard is geweest om den verkoop van het schip te wettigen;

4°. tegen de overweging, dat het totaal verlies en de verkoop van het schip aan malversatien te Callao moet geweten worden, en dat wel op grond van het ontbreken van zeeschade, van de kort te voren bewerkstelligde bijna geheele vernieuwing van het schip en van de in de informele rapporten van deskundigen te Callao heerschende overdrijving;

dat al neme men ook aan, dat geen zeeëvenement tot reparatie te Callao heeft aanleiding gegeven, dan nog malversatien in den regel onder de risico van zeeëvenementen behooren; dat zoowel de art. 376 en 637 K. als de polis alle verlies en schade, die het gevolg van het verzuim van den schipper zijn, voor rekening van den geïnt. laten, dat derhalve, hetzij het verlies van het schip aan zeeëvenementen dan wel aan kwade praktijken te wijten zij, de geïnt. in beide gevallen den app. voor dat verlies schadeloos moeten stellen, concluderende deze laatste alzoo tot vernietiging van meergemelde arbitrale uitspraak, en veroordeeling der geïnt. om aan den app. zoodanige som te voldoen, als waarvoor zij respectievelijk op de polis van 21 Maart 1851 naar volgorde hebben geteekend;

En subsidiair, dat de geïnt. zullen worden veroordeeld om den app. te voldoen, ieder in evenredigheid der door hem geteekende som, en alzoo te zamen de som van $5671\frac{65}{100}$ Ds. of Nederlandsch Courant volgens den cours van den dag der betaling, voor vergoeding der schade en avarij op de verzekerde reis van Sn. Francisco naar Callao door gemeld schip geleden, en te Otaheiti als noodhaven hersteld, of zooveel minder als het Hof naar billijkheid zal oordeelen, dat wegens herstelling van reeds voor den aanvang der verzekerde reis bestaande schade behoort te worden afgetrokken, alles enz.;

dat de geïnt. daarop hebben geantwoord, dat arbiters te regt hebben beslist, dat het schip bij het vertrek van Sn. Francisco, geenszins volkomen in staat was om zee te bouwen, en dat zulks gevoegd bij de onmogelijkheid, om de later op Otaheiti herstelde schade te splitsen, in alle gevallen te weeg brengt, dat van geene vergoeding van schade sprake kan zijn voor het vertrek van Papete gevallen, dat de app. moet bewijzen, dat de schade binnen de grenzen der polis valt en voor welk bedrag;

dat het evenmin opgaat met de schadepapieren en in strijd met de vroegere erkentenis des app. te beweren, dat de reparatiën te Sn. Francisco het dek, die te Otaheiti de kiel zouden betreffen, zoodat door deskundigen gemakkelijk te splitsen zoude zijn, wat voor het een, wat voor het ander te koste is gelegd, vermits de risico der geïnt. niet kon aanvangen, zoo lang het verzekerde casco niet in allen deele geschikt was om zee te bouwen, terwijl hier nog bijkomt, het gebrek aan drinkwater en scheepsproviand, dat tot de deviatie naar de Marquise-eilanden heeft aanleiding gegeven, zonder welke de ramp te Amana en de vertimmering op Otaheiti niet zouden hebben plaats gehad;

dat vermits het schip bij het vertrek van Otaheiti volkomen zeewaardig was, en kort daarna te Callao is verkocht, zonder dat van eenig sinister gebleken is, geene vergoeding van Assuradeurs gevraagd kan worden, die alleen voor zeeëvenementen en wat daarmede in verband staat verzekerd hebben, zoodat een onderzoek omtrent de oorzaken der afkeuring van het meergemeld schip niet te pas komt; dat, al kon het beweren ingang vinden, dat door malversatiën van den Kapitein het vaartuig zonder eenige noodzakelijkheid verkocht is, dan nog de geïnt. daarvoor niet aansprakelijk zouden zijn, daar zij alleen voor verzuim niet voor schelmerij van den schipper verzekerd hebben, dat integendeel uit de schadepapieren, ofschoon in vorm gebrekkig, veeleer resulteert, dat vele voorname bestanddeelen van het schip verrot waren, dat te Callao die gebreken niet gevoegelijk hersteld konden worden, dat het schip

in dien toestand niet in staat was eene lading guano naar Europa te vervoeren, zoodat men dien bodem wel als onzeewaardig moest afkeuren, welke afkeuring alzoo aan eigen gebrek en onzeewaardigheid toe te schrijven is, concluderende alzoo de geïnt. tot bekrachtiging van het vonnis van scheidsmannen enz.

O. in regten;

dat de clausule, *vrij van reeds gemaakte schade en avarij*, de strekking heeft, om de geïnt. als verzekeraars te vrijwaren tegen aansprakelijkheid voor de schade en avarij, die reeds bestonden vóór den aanvang der verzekerde reis of voor zoodanige schaden en verliezen, gedurende die reis, welke van vroeger gemaakte schade en avarij het gevolg zijn;

dat deze strekking der clausule niet noodwendig medebrengt, dat de aansprakelijkheid der geïnt. voor de schaden en verliezen, welke zij voor hunne rekening hebben genomen, afhankelijk is van de voorwaarde, dat de schade en avarij, vroeger gemaakt, vóór de aanvaarding der verzekerde reis hersteld zijn;

Dat immers, zal die aansprakelijkheid ten behoeve van den app. effect hebben, deze vergoeding vorderende van verliezen en schaden, ten laste van de geïnt. komende, moet bewijzen, dat die verliezen en schaden, gedurende de verzekerde reis geleden, vreemd zijn aan de vroeger gemaakte schade en avarij, en daarvan evenmin zijn het gevolg, in welken op den app. rustenden bewijslast, een waarborg voor de geïnt. is gelegen, tegen elke aansprakelijkheid voor anterieur aan de verzekerde reis gemaakte schade en avarij, een waarborg, genoegzaam om uit te sluiten de noodwendigheid van de opvatting der hierbedoelde clausule in den zin eener voorwaarde, die de aansprakelijkheid der geïnt. voor de risico, die zij voor hunne rekening hebben genomen, afhankelijk zou maken van het herstel vóór den aanvang der verzekerde reis van alle reeds gemaakte schade en avarij;

Dat alzoo de clausule in haren waren zin opgevat, de beslissing van het geding allereerst afhankelijk maakt van de vraag, of de app. het bewijs heeft geleverd, dat de vergoeding, die hij

in eersten aanleg heeft gevorderd, en in appel primario eischt, schaden en verliezen betreft, die de geïnt. voor hunne rekening hebben genomen, en die daarenboven vreemd zijn aan de voor den aanvang der verzekerde reis gemaakte schade en avarij, en daarvan evenmin zijn het gevolg;

Dat de beantwoording dier vraag, wat betreft de schaden, geconstateerd bij de aankomst van het schip te Callao, en den daarop gevolgden verkoop van den bodem, niet anders dan *ontkennend* kan zijn;

Dat toch, in het midden latende de waarde der te Callao gehouden expertise en het verder onderzoek der oorzaak, waaraan de afkeuring van het schip aldaar zou moeten geweten worden, het voldoende is, om de aansprakelijkheid der geïnt. voor de hier bedoelde schaden en verliezen uit te sluiten; dat, gelijk bij het vonnis a quo te regt is geoordeeld, niet gebleken is van eenig schade aanbrengend zeeëvenement, hetgeen het schip, al heeft het dan ook met hoog loopende zeeën te kampen gehad, en zwaar gewerkt en gestampt, zou zijn wedervaren sedert het verlaten der haven van Papete tot op de aankomst te Callao;

Dat het evenmin opgaat, de aansprakelijkheid der geïnt. op malversatien of verzuim van den schipper te gronden, vermits daargelaten nog de vraag, of de polis wel buiten twijfel stelt, dat tegen schelmerij van den schipper verzekerd is, door den app. niet een enkel feit is beweerd, veelmin bewezen, waaruit van schelmerij of verzuim van den schipper zou kunnen blijken;

Dat zoodra nu de geïnt. niet aansprakelijk zijn voor de te Callao geconstateerde schade, en den daarop gevolgden verkoop van het schip, de vordering tot betaling van het volle bedrag der assurantie, in appel primario herhaald, den app. niet kan volgen, en alzoo nog de vraag overblijft, of hem zijne in appel genomene subsidiaire conclusiën kunnen worden toegewezen;

Dat bij de beantwoording dier vraag moet worden ter zijde gesteld, hetgeen ten betooge van de ongehoudenheid der geïnt. wordt afgeleid, uit het beweerd, maar niet bewezen verzuim van proviandering, en uit het binnenloopen te Norchahiva, om-

trent welke gevolgtrekkingen het oordeel van het vonnis a quo volkomen gegrond is;

Dat nu verder het oordeel over de subsidiaire conclusiën in de allereerste plaats afhangt van de vraag, of de app. bewezen heeft, dat het schip op de reis van Sn. Francisco naar Otaheiti eenig schade aanbrengend zeeëvenement heeft ondervonden vallende binnen de termen der geïnt. aansprakelijkheid;

Dat op die vraag een bevestigend antwoord moet volgen; dat immers het bestaan van zoodanige schade bepaaldelijk en voornamelijk van een in het schip geslagen lek, door het stooten op een koraalrif bij het eiland Amana, resulteert uit de scheepsverklaringen afgelegd op Otaheiti en bij arrivement van het schip hier te lande;

Dat het verder voor de toewijsbaarheid der subsidiaire conclusiën gevorderd bewijs, dat de bedoelde schade vreemd is aan de voor den aanvang der verzekerde reis gemaakte schade en avarij, en daarvan evenmin is het gevolg, ten processe voor als nog niet is geleverd; dat het echter te ver gaat, gelijk bij het vonnis a quo is geschied, het leveren van dat bewijs en alzoo de schifting en onderscheiding der schaden en avarijen, op Otaheiti hersteld, en de zoodanigen, welke voor den aanvang der verzekerde reis gemaakt zijn, en de zoodanigen, welke het uitsluitend gevolg zijn van zeeëvenementen, op de reis van Sn. Francisco naar Otaheiti ondervonden, a priori voor onmogelijk te houden;

Dat het immers nog niet als uitgemaakt kan beschouwd worden, dat niet die schifting en onderscheiding zou kunnen verkregen worden door een vergelijkend onderzoek der expertises te Sn. Francisco en op Otaheiti gehouden, in verband met de overgelegde scheepspapieren en schaderekeningen;

Dat echter voor dit onderzoek de regter de voorlichting van deskundigen behoeft, en dat er alzoo termen zijn, op dit punt eene expertise te bevelen;

Dat die expertise tevens zal kunnen strekken om voor het geval, dat in de op Otaheiti herstelde schade bestanddeelen zullen blijken begrepen te zijn, welke noch direct, noch

indirect behooren tot de schaden te Sn. Francisco geconstateerd en aldaar onhersteld gelaten, uit te maken, tot welk bedrag die bestanddeelen moeten dragen in de rekening van onkosten, ten behoeve van het schip op Otaheiti gemaakt;

Dat de voorschreven overwegingen leiden tot de slotsom, dat den app. zijne oorspronkelijke vordering, zoo als die in eerster instantie is gedaan, en in appel, bij wege van primaire conclusie, is herhaald, niet kan volgen; dat die vordering alzoo, die alleen aan het oordeel van de arbiters was onderworpen, bij het vonnis a quo te regt is ontzegd, en dat vonnis bij gevolg voor zoo verre goed is gewezen, en behoort te worden geconfirmeerd; dat echter alvorens ten principale regt te doen op de subsidiaire conclusie, die in appel voor het eerst is, en wettiglijk kon worden genomen, vermits zij geen nieuwen eisch, maar eene geoorloofde wijziging of vermindering van de oorspronkelijke vordering bevat, er termen zijn om tot de hiervoren omschreven einden een onderzoek door deskundigen te bevelen;

Dat in dezen stand der zaak de kosten behooren te worden gereserveerd, vermits het van de eindbeslissing, die op de subsidiaire conclusie zal volgen, afhangen zal, of de kosten geheel of ten deele zullen kunnen worden gecompenseerd, dan wel geheel ten laste van den app. zullen behooren te komen;

Gezien de art. 246, 637, 638 K., 222 en volgg., 348, 134 en 56. R.

Regtdoende op de in appel genomene primaire conclusie:

Bekrachtigt het vonnis van scheidsmannen, op 15 September 1854, tusschen partijen gewezen, voor zoover daarbij de oorspronkelijke vordering is ontzegd, en gelast, dat het voor zooverre geheel en volkomen effect zal sorteren;

Voorts regtdoende op de in appel genomene subsidiaire conclusie, en alvorens op die conclusie ten principale regt te doen,

Beveelt, dat door deskundigen, enz., zal worden onderzocht, of in de schaden en avarijen, bij het onderzoek van deskundigen op Otaheiti geconstateerd en aldaar hersteld, begrepen zijn bestanddeelen, welke moeten gerekend worden niet te behoo-

ren, en evenmin het gevolg te zijn van de schaden en avarijen, welke door de deskundigen te Sn. Francisco, voor het vertrek van het schip van daar, zijn geconstateerd en onhersteld gebleven; zoo ja, welke die bestanddeelen zijn, en voor welk beloop zij dragen moeten in de rekening van onkosten, ten behoeve van het schip op Otaheiti gemaakt;

Benoemt, enz.

No. 69.

(*) E. J. G.

ca.

Het onderlinge Verzekeringcompact *de Unie*,
Direct. J. A. H. en J. M. M.

O. dat de daadzaken, die tot eene beslissing kunnen leiden, zijn de volgende:

Dat het tusschen partijen vast staat, dat het aan den E. behoorende door hem bevaren Schooner schip Julia, bij het Compact de Unie, gevestigd te Veendam en Wildervank, over het maatschappelijk jaar 1853, is verzekerd geweest voor eene som van *f* 4500, bij eene overeenkomst, houdende waardering van gemeld schip op eene som van *f* 15,974;

Dat door den E. is beweerd, dat gemeld schip Julia, op den 2 November 1853, ten gevolge van mist, verleiding van stroomen en miswijzingen van het kompas, is geraakt op de Eijerlandsche gronden, ten Noordwesten van het eiland Texel, en aldaar is gestrand; dat het schip door, en ten gevolge van stranding dermate is beschadigd, dat het niet heeft kunnen worden hersteld, dan met meerdere kosten, dan de helft van de waarde, waarop het schip bij het aangaan der verwaarborging was begroot, daar blijkens het rapport en suppletoir rapport der deskundigen, de kosten van reparatie zouden beloopen eene som van *f* 10,510; dat volgens dat rapport in verband met art. 717 K., het vaartuig moest worden gehouden voor afgekeurd, en alzoo het geval van artikel 11 der Statuten van gezegd

Compact aanwezig was; dat de E. over zulks heeft geconcludeerd, ten einde de verw. worde veroordeeld tot uitbetaling aan den E. eener som groot ƒ 4500, zijnde de assurantiepenningen, ingevolge polis van den 6 Januarij 1853, onder aftrek van zoodanige gelden als daarop ingevolge de Statuten kunnen worden gekort, tusschen partijen in der minne te berekenen, en, bij onverhoopt verschil over het bedrag dier korting, door H. H. arbiters vast te stellen en te bepalen met veroordeeling van de ged. Maatschappij in de interessen der gevorderde som en in de kosten van dit geding, en met bepaling eindelijk, dat de door den E. gestorte som van ƒ 25, zal komen ten laste van de Maatschappij, en door haar mitsdien aan den E. zal worden gerestitueerd;

dat daarop, en namens verw. in de eerste plaats is aangevoerd, dat de drie door den E. overgelegde en bovenvermelde bewijsstukken, als:

1°. het authentiek afschrift van het zeeprotest,

2°. het authentiek afschrift der scheepsverklaring, en

3°. het rapport en suppletoir rapport van drie deskundigen, benoemd door den Kantonregter te H.

zouden zijn onvoldoende:

a. omdat in het verslag der deskundigen niet wordt opgegeven, dat de door de deskundigen vermelde schaden zijn toegebragt door stranding, aanzeiling of verbranding, hetwelk door verw. uitdrukkelijk wordt ontkend;

b. omdat in de scheepsverklaring wordt gemist de verklaring, waarin de schade, aan het schip veroorzaakt, door de stranding voornamelijk bestaat, hetgeen volgens art. 12 der Statuten boven vermeld, tot bewijs daarvan zoude worden vereischt, en zij over zulks heeft geconcludeerd tot ontzegging van den eisch, met veroordeeling enz.;

dat de verw. in de tweede plaats, voor het geval dat de stukken voldoende mogten worden geacht, heeft beweerd, dat de schaden in het rapport vermeld gedeeltelijk zijn onwaar, en gedeeltelijk niet door de stranding zijn veroorzaakt, ten betooge waarvan zij heeft gesteld de volgende daadzaken, tot welker

bewijs door middel van getuigen zij heeft geconcludeerd te worden toegelaten, te weten, dat het onwaar is:

1°. dat het kolzwin bovenwaarts geborsten en zijdelings was gebogen;

2°. dat er in de buikdelling aan bakboordszijde twee planken gebroken en eenige geloken, en verscheidene bouten en spijkers uitgewerkt en geloken waren, alsmede de las in het kolzwin gesprongen en de bouten geloken, dat in de balkwijgering alles ontzet, de naden uit elkander gewerkt en verscheidene bouten geloken waren;

3°. dat aan stuurboordszijde de stevennaad was ontzet, de buitennaden uitgewerkt, de meeste langsnaden en dwarsnaden ontzet en gesprongen;

4°. dat achter het hek de naden waren ontzet;

5°. dat aan bakboordszijde bij de groote mast de naden even als aan stuurboordszijde geloken en ontzet waren;

6°. dat in het dek eenige naden waren ontzet;

7°. dat de kiel en kimmen, zoowel als het zaadhout zouden zijn gebroken;

En dat het waar is:

1°. dat de lijfhouten waren gesprongen, gelijk mede de verschansingen vernield, en dat de roef bijna geheel was gesloopt;

2°. dat er in het ruim twee groote gaten gehakt, benevens een gat van buiten, een gat geboord in de buikdelling nevens de fokkemast, benevens eenige gaten in de boegpoort, waardoor het lek is ontstaan, waarvan de deskundigen melding maken op pagina 5 van het rapport, doch dat deze schaden niet door stranding, maar door werktuigen en menschenhanden zijn veroorzaakt;

dat de E. bij repliek daarop heeft geantwoord, ten opzigte van de beweerde onvoldoendheid der stukken, dat nergens bepaald is, dat de deskundigen in hun rapport zouden moeten opnemen, dat de door hen vermelde schaden zijn toegebragt door *stranding*, *aanzeiling* of *verbranding*, en dat zulks door hen zelfs niet kon worden opgenomen, terwijl wat de scheepsver-

klaring betreft, deze al datgene behelst, wat dezelve volgens den geest der Statuten moet bevatten, en

ten opzigte van het gevraagde getuigenverhoor, dat dit niet toelaatbaar zou zijn, omdat het rapport der deskundigen is eene authentieke akte, en de verw. de onwaarheid dier akte dus niet door getuigen mag bewijzen, maar dezelve, waarin die verklaringen voorkomen, had moeten betichten van valschheid; bovendien zich voorbehoudende, om, ingeval van toelating, tegenbewijs te leveren;

dat de verw. eindelijk bij dupliek nog heeft geposeerd, dat de scheepsverklaring niet is opgemaakt voor den bevoegden ambtenaar binnen den bij de wet bepaalden tijd, en voorts nog heeft aangeboden door getuigen te bewijzen, dat de schaden zonder noodzaak door menschenhanden en werktuigen zijn toegebragt.

O. dat in de eerste plaats uitspraak moet worden gedaan over de door de verw. beweerde onvoldoendheid der scheepsverklaring, uit hoofde dezelve niet binnen den bepaalden tijd en voor den bevoegden ambtenaar zou zijn opgemaakt.

O. dat verw. dit middel eerst bij conclusie van dupliek heeft voorgesteld, nadat zij bij conclusie van antwoord de scheepsverklaring op andere gronden had bestreden, zonder zich te reserveren alle middelen haar tegen de scheepsverklaring geschapen, uit hoofde het niet tijdig of voor den bevoegden ambtenaar opmaken derzelve.

O. dat wel is waar de verw. bij conclusie van dupliek heeft gezegd, dat de scheepsverklaring te meer zoude zijn onvoldoende, even als of dezelve onder de bij conclusie van antwoord opgegevene redenen van onvoldoendheid waren begrepen, doch dat bij de conclusie van antwoord bepaaldelijk de reden van onvoldoendheid is opgenoemd; terwijl het niet tijdig of niet voor den bevoegden ambtenaar afleggen der scheepsverklaring zoude zijn eene nietigheid.

O. dat dus de vraag of de scheepsverklaring tijdig en voor den bevoegden ambtenaar is opgemaakt, geen punt van onderzoek meer kan uitmaken, als zijnde door de conclusie van antwoord gedekt.

O. verder dat, indien de vraag niet was gedekt, de scheepsverklaring als *oorzaak*, op eene geheel voldoende wijze, de *stranding* opgeeft, dat van eene dergelijke verklaring op dat oogenblik afgelegd niet meer kan worden gevorderd; dat het rapport van deskundigen tot onderwerp heeft den aard en het bedrag der schade en geenszins de oorzaak van dezelve; dat beide stukken in zooverre voldoen aan de wet en aan de overeenkomst tusschen partijen; dat de scheepsverklaring is afgelegd voor een Notaris; dat wel is waar de Kantonregter is de daarvoor aangewezen autoriteit, doch dat op het eiland Texel, waar de declaranten door stranding waren geland, geen Kantonregter zich bevindt; dat die verklaring dus voor den daar residerenden Notaris afgelegd, zoodra mogelijk daarna voor den Kantonregter is beëedigd; dat de verw. daardoor niet is benadeeld.

O. wat het gevraagde getuigen-verhoor betreft, dat dit door den E. is bestreden, op grond dat het rapport der deskundigen is eene authentieke akte, dat zoodanige akte tusschen partijen geloof verdient, en de verw. uit dien hoofde onbevoegd zoude zijn, de onwaarheid der verklaringen der deskundigen door getuigen te bewijzen, maar de akte, waarin die verklaringen zijn opgenomen, had moeten betichten van valschheid.

O. wat de overgelegde scheeps-verklaring betreft, dat op deze, schoon in authentieken vorm opgemaakt, evenwel niet is toepasselijk art. 1907 B. W., aangezien verw. niet kan gezegd worden in dezelve partij te zijn geweest; dat dezelve niets bevat dan eene verklaring van getuigen; dat dezelve volledig bewijs oplevert van de daadzaak, dat die getuigen de verklaring hebben afgelegd; dat ze geenszins hetzelfde bewijs voor de waarheid der afgelegde verklaring in zich bevat; dat de wet integendeel het tegenbewijs uitdrukkelijk toestaat; dat mitsdien niets belet de ged. toe te laten, om door middel van getuigen de onwaarheid te bewijzen van de in de scheepsverklaring opgenomen verklaring van getuigen, doch dat, ook al waren de door ged. gestelde daadzaken volledig bewezen, de inhoud der scheepsverklaring in geenen deele zoude zijn verzwakt; dat toch het door de scheepsverklaring geconstateerde feit van

stranding in zijn geheel blijft, al wordt ook bewezen, dat de toestand van het schip in de verklaring van deskundigen niet naar waarheid is opgegeven; dat mitsdien de gestelde daadzaken in zooverre niet zijn afdoende.

Wat de verklaringen van deskundigen betreft.

O. dat de door de ged. gestelde daadzaken zijn onbestaanbaar met vele der daadzaken opgenomen in deze verklaringen; dat dit evenwel niet voldoende is om dezelve voor ter zake dienende en afdoende te verklaren; dat art. 713 sqq. K. den schipper aanleiding geven, om het bedrag der schade door deskundigen te staven, en art. 15 der Statuten hem uitdrukkelijk de verpligting oplegt, om door behoorlijke schriftelijke akten de deugdelijkheid van de schade te bewijzen; dat de schipper in zoodanige spoed vereischende gevallen verpligt is dadelijk en zonder beraad met den verzekeraar het noodige te verrigten; dat hij verder verpligt is naar de uitkomst van het verslag van deskundigen zijne maatregelen te nemen; dat de E. de door dit verslag van deskundigen noodige stappen moet gerekend worden ten deele als lasthebber van de ged. te hebben gedaan; dat dus eene onware verklaring der deskundigen op zich zelve niet den verzekeraar ontheft; dat mitsdien de gestelde daadzaken in zooverre niet zijn afdoende.

O. dat de gestelde daadzaken zouden afdoende zijn, indien dezelve aan bedrog van zijde des E. moesten worden geweten; dat toch bedrog ten allen tijde mag worden bewezen en elke verbindtenis vernietigt; dat art. 640 uitdrukkelijk den verzekeraar ontslaat van de vergoeding der schade door de schelmerij van den schipper veroorzaakt, doch dat bedrog en kwade trouw van zijde van den schipper ook niet pleitende is beweerd geworden, dat uit hetgeen door de ged. is aangevoerd, wel een sterk vermoeden van kwade trouw aan zijde der benoemde deskundigen kan ontstaan; dat echter de E. voor deze kwade trouw niet aansprakelijk is, tenzij hij daaraan hebbe deel genomen; dat van zulk eene deelneming geene sprake is geweest in het geding.

O. dat uit de gevoerde debatten wel is ontstaan een sterk

vermoeden ten laste van den E., dat hij te kort is gebleven in de vervulling van den hem bij art. 655 K. opgelegden pligt, om alle mogelijke vlijt en gepaste pogingen aan te wenden om het schip te redden; dat, indien dit verzuim van den E. was bewezen, daaruit voor de ged. regten zouden kunnen voortspruiten, die zij bevoegd zoude zijn in dit geding te doen gelden; dat echter de daadzaken moeten worden beoordeeld, zoo als die door de ged. zijn gesteld; dat ze dan in dit geding niet zijn ter zake dienende of afdoende, aangezien ze niet eens in verband zijn gebragt met eenige schuld van den E.; dat toch, ook al zijn ze alle bewezen, van geene schuld aan zijde des E. iets zal zijn gebleken.

O. wat betreft het verzoek van verw. gedeeltelijk bij conclusie van antwoord en gedeeltelijk bij conclusie van dupliek gedaan, om door getuigen te bewijzen, dat sommige schaden niet zijn veroorzaakt door stranding, doch door werktuigen en menschenhanden *zonder noodzaak*.

O. dat bij- of onmiddelijk na eene stranding van een schip het scheepsvolk of andere menschen wel aan hetzelve, met het doel om schip en lading te redden, eenige slooping kunnen doen, die later blijkt, *zonder noodzaak* te zijn geschied; dat dit echter, indien het ook bewezen ware, niet daartoe kan leiden, dat de schipper daardoor zijn regt op de assurantiepenningen zoude verliezen.

O. dat indien verw. had aangeboden te bewijzen tegen den schipper, hetzij dat hij verzuimd had bij- en na de stranding de noodige zorg te dragen voor bewaring van het gestrande schip of wel, dat die schaden aan zijn schip door hem of door anderen met zijn medeweten zijn toegebragt, om den toestand van het schip slechter te krijgen, zulks zou zijn afdoende; doch dat de daadzaken zoo en in dier voege als zij door verw. zijn gesteld, niet zijn afdoende.

O. dat er mitsdien geen grond is om het gevraagde getuigenverhoor toe te laten, en dus op de genomene conclusiën na mondelinge pleidooijen op de overgelegde stukken moet worden regtgedaan.

O. dat uit de bovengemelde beeedigde scheepsverklaring, den 5 November 1853, door den Kapitein en het scheepsvolk van het gestrande schip Julia, afgelegd blijkt, dat in den nacht van Woensdag den 2 November 1853, tegen een à half twee uur het schip aan den grond stootte, dat zij daar met het schip zijn blijven zitten, en den volgenden morgen te 7 uur van verschillende visschers, die hun hulp kwamen toebrengen, vernamen, dat het schip was gestrand in de Eijerlandsche gronden, ten noordwesten van het eiland Texel, en dat in het schip drie à vier voet water stond.

O. dat uit gezegde scheepsverklaring al verder blijkt, dat de stranding of de schade was veroorzaakt ten gevolge van mist en miswijzing van het compas, terwijl in die scheepsverklaring als schade werd opgegeven het *lek worden* van het schip.

O. dat dus de scheepsverklaring bevat, hetgeen dezelve behoort te behelzen, terwijl men niet kan vorderen, dat in de scheepsverklaring alle de ontstane schaden worden opgenomen, die door de stranding zijn veroorzaakt, omdat de scheepsverklaring binnen 24 uren, op de eerste plaats van aankomst moet worden opgemaakt, als wanneer de gezagvoerder en het scheepsvolk nog niet alle schaden aan het schip kunnen opgeven.

O. dat blijkens het rapport en suppletoir rapport van deskundigen bovengenoemd, de kosten van herstelling door hen zijn begroot op ƒ 10,510, terwijl het schip bij de polis was gewaardeerd op ƒ 15,974, zoodat de kosten van reparatie meer bedroegen dan de helft van de waarde van het schip, dat zulke schade volgens art. 11 der Statuten voor *verlies* wordt gehouden, en regt geeft tot het vragen van de ingeschrevene som.

O. wat betreft de uitspraak over de korting en vermindering der ingeschrevene som, dat deze eerst dan te pas komt, wanneer de partijen over de berekening daarvan het niet eens kunnen worden, zoo als ook bij de akte van Compromis is bepaald.

O. eindelijk wat de kosten betreft, en de door den E. geconsigneerde som van ƒ 25, dat bij het slot van art. 27 der Statuten is bepaald, dat deze som zal strekken voor de scheidsmannen als salaris voor hunne moeite boven en behalve hunne

No. 69.

verschotten, terwijl door de scheidsmannen zal worden beslist ten wiens laste deze kosten zullen komen.

O. dat deze bepalingen vervat in de Statuten van het Compact voor E. en verw. zijn verbindende.

Gezien art. 11, 12 en 27 der meergenoemde Statuten, art. 1907, 1934 en 1935 B. W., art. 383 en 384 K., art. 623, 625, 637 en 56 R.

Ontzeggen aan den E. zijne vordering tot teruggave der gedeponeerde som van ƒ 25.

Veroordeelen de ged., om aan den E. te moeten voldoen eene som van ƒ 4500, onder aftrek van zoodanige gelden, als daarop, in gevolge de Statuten, ter zake van de opbrengst van het wrak, kunnen worden gekort, met veroordeeling van de ged. in de kosten enz.

Aldus uitgesproken en geteekend te Groningen den 15 November 1854, door J. J. C., G. J. K., J. C. van S.

No. 70.

(*) J. J de V.

c^a.

De Directie van het algemeen onderling Zee-Assurantie-Compact Goede trouw te Sappemeer.

O. wat de daadzaken betreft:

dat het tusschen partijen vaststaat, dat het aan E. behoorende en door hem bevaren Kofschip Wobbechina bij gemeld Compact in den jare 1856 voor een bedrag van ƒ 1500, tegen totaal verlies of stranding, vrij van molest, is verzekerd geworden, en dat gemeld schip door de directie van het Compact bij het aangaan dier verzekering gewaardeerd is op eene som van ƒ 10,650;

dat voorts gemeld schip op den 5 Januarij daaraanvolgende

op Vlieland is gestrand, en ten gevolge van een rapport van deskundigen, van den 13 Januarij 1857, het hol of wrak, zoowel als de tuigagie van het bedoelde Kofschip in het openbaar zijn verkocht, blijkens daarvan opgemaakte processen verbaal van den 15 Januarij en 23 Februarij 1857, en wel het hol of wrak aan den Heer L. Z., makelaar op T.,

dat bij suppletoir rapport der deskundigen, van den 11 Februarij 1857, deze hebben verklaard, dat de kosten van herstelling en weder bevaarbaarmaking, die noodwendig zouden zijn vereischt, om het schip de voorgenomene reis naar de plaats der bestemming te doen vervolgen, meerder zouden bedragen dan $\frac{3}{4}$ der waarde, waarop hetzelve bij het doen der verzekering zou zijn geschat, en welk bedrag de deskundigen verklaren, dat hun door genoemden kapitein is genoemd als te zijn de som van *ƒ* 7640, en dat alzoo die kosten meerder zouden bedragen dan *ƒ* 5730;

dat het voorts tusschen partijen in confesso is, en dat als bewezen moet worden aangenomen, dat volgens art. 10 der Statuten van het gemeld Compact als totaal verlies alleen wordt aangemerkt en alleen in aanmerking komt, wanneer casco's van schepen door verbranding, storm, stranding, over- en aanzeiling, aandrijving, gedwongene verandering van koers of reis, kappen of overboord werpen of eenig ander ongeluk, echter in allen gevalle vrij van confiscatie en vrij van molest, totaal vergaan, of waarvan, gedurende den bij art. 667 K. bepaalden termijn, geheel geene tijding is aangekomen, als ook de zoodanige welke, ten gevolge van bekomen zeeschade, stranding of ander ongeluk, zoodanig zijn beschadigd, dat dezelve volgens het schriftelijk uitgebragt oordeel van door de bevoegde autoriteit, in Nederland de Arrondissements-Regtbank, benoemde en beëedigde deskundigen, niet hersteld kan worden, dan voor eene som, welke hooger is of ten minste bedraagt drie vierde van de door de directie bij het aangaan der verzekering gedane waardering van hetzelve, en dat het eveneens tusschen partijen vast staat, dat alleen in een dier opgenoemde gevallen vergoeding verschuldigd is;

dat alsnu de E. van den ged. de uitbetaling der verzekerde som onder korting van een gedeelte, zooals boven is vermeld, heeft gevorderd, en de ged. die vordering heeft betwist op grond:

1°. dat de E. in 't geheel geen kennis had gegeven van het ongeluk,

2°. en 3°. dat de benoeming en beëediging van de experts door eene onbevoegde authoriteit was geschied,

4°. dat het rapport dier deskundigen van den 13 Januarij 1857 onvoldoende was, om het schip als totaal verloren te kunnen beschouwen,

5°. dat het hol was aangekocht door iemand, die geen kooper mogt worden, daar hij pretentiehouder van het schip moest geacht worden te zijn,

6°. dat de verzekerde al het geborgene niet had laten verkoopen,

7°. dat het schip nimmer geacht kon worden verloren te zijn;

dat die gronden van de ged. door den E. als niet ter zake dienende zijn bestreden.

O. alsnu in regten:

Ad Ium. Dat het niet bewezen is, dat Kapitein J. J. de V. geene kennis gegeven heeft van het plaats gehad hebbende ongeluk, en dat bovendien door de niet kennisgeving de verzekerde wel gehouden is tot vergoeding van alle onkosten, schaden en interessen (art. 654, K.) maar geenszins de assurantiepenningen verbeurt.

O. wat den *tweeden* en *derden* grond betreft, dat wel is waar de deskundigen in dezen door den Burgemeester van Vlieland zijn benoemd, en beëedigd, terwijl het tusschen partijen in confesso is, dat art. 10 der Statuten van bovengemeld Compact bepaald voorschrijft, dat de deskundigen bij dit artikel bedoeld, benoemd moeten worden door de Arrondissements-Regtbank, maar dat in het onderhavige geval de opvolging dier bepaling als eene onmogelijkheid beschouwd moet worden, daar de groote afstand en moeijelijke communicatie van het eiland Vlieland met den vasten wal, midden in den

winter, ligtelijk ten gevolge had kunnen hebben, dat de door de Arrondissements-Regtbank te Hoorn te benoemen en te beeedigen deskundigen eerst dan tot hun onderzoek gereed zouden zijn, wanneer het schip of geheel verbrijzeld of zoodanig zwaar beschadigd was, dat aan geen afbrengen meer te denken konde zijn, en dat dus de benoeming der deskundigen door den Burgemeester van Vlieland moet geacht worden geheel in het belang van alle partijen te zijn geschied.

O. ten aanzien van den *vijfden* grond, dat de heer Z. niet beschouwd kan worden pretentie-houder van het schip te zijn, en dus de inkoop van het hol door dezen niets afdoet, terwijl ook bovendien de Kapitein bij eenen publieken verkoop de magt niet heeft de toewijzing aan den meestbiedende te beletten.

O. wat den *zesden* grond betreft, dat het in geen enkel opzigt bewezen is, dat de Kapitein niet al het geborgene in het openbaar zoude hebben doen verkoopen.

O. ten aanzien van den *vierden* en *zevenden* grond, dat, het schip inderdaad niet geheel verloren zijnde, het met het oog op de als bewezen aangenomene daadzaken, ten dezen opzigte nu alleen de vraag is, of het in dezen bewezen is, dat het schip niet hersteld konde worden, dan voor eene som ten minste bedragende ¾ van de door de directie bij het aangaan der verzekering gedane waardering van hetzelve.

O. nu, dat, hoewel het eerste rapport van deskundigen deze verklaring niet in zoovele woorden bevat, desalniettemin uit de beschrijving van den toestand van het schip en de benaming van wrak daaraan gegeven, genoegzaam zoude kunnen afgeleid worden, dat de reparatie meer zoude bedragen dan drie vierde van de bij het aangaan der verzekering getaxeerde waarde van hetzelve.

O. echter, dat in het suppletoir rapport bepaald voorkomt. dat de herstelling der schade meer zal bedragen dan *ƒ* 5730, terwijl de waarde, waarop het schip door de directie gewaardeerd is, bedraagt *ƒ* 10,650, en dus het rapport had moeten inhouden, dat de herstelling meer zoude bedragen dan ¾ daarvan of *ƒ* 7,987.50.

O., dat dus het gevorderde bewijs niet alleen gemist wordt, maar het suppletoir rapport cijfers aangeeft, ver beneden die, welke vereischt worden, om in dezen de vergoeding te kunnen eischen.

O. dat dus op dezen laatsten grond de eisch moet worden ontzegd.

Gezien art. 1902 B. W. en art. 56 en 636 R.

Ontzeggen den E. zijnen eisch enz.

Aldus gewezen en uitgesproken den 30 October 1858, te Groningen, door H. B. D., A. DE M., J. K. M.

N°. 71.

(**) VONNIS VAN DE REGTBANK TE ROTTERDAM. van 25 Mei 1859.

De Regtbank enz.

O. dat het tusschen partijen buiten geschil is, dat de E. in zijne vermelde hoedanigheid, bij polis van 12 Aug. 1857, met de ged. maatschappij en andere assuradeurs een contract van assurantie heeft gesloten, krachtens welk, tot een bedrag van ƒ 40,000 aan hem verzekerd is, het casco van het Fregatschip Jacoba Helena, onderling op eene waarde begroot van ƒ 60,000 tegen zeegevaar op eene reis van Java en Sumatra tot eenige haven of plaats tusschen Hâvre en Hamburg;

voorts dat het genoemde schip, na den 10 Sept. 1857 Soerabaya verlaten te hebben en te Passaroeang en Batavia lading te hebben ingenomen, van Batavia den 29 Oct. de terugreis met bestemming naar Rotterdam heeft ondernomen, en de reis voortgezet tot den 26 Nov., wanneer het ten gevolge van bekomen lek en beschadigden toestand, te Port-Louis op het eiland Mauritius als noodhaven is binnengeloopen; dat het aldaar op den 5 Dec. door een orkaan is overvallen, en door

een aldaar liggend schip, Giselbert Cesar, aangevaren op nieuw schade bekomen heeft; dat te Port-Louis, waar de gezagvoerder, L. J. Wilhelmie, den 26 Nov. dadelijk bij aankomst protest bij den Consul der Nederlanden had aangeteekend, en den 18 Jan. voor dezen eene scheepsverklaring is afgelegd, op 27 Nov. 7 Dec. 29 Dec. 25 en 26 Jan. door bevoegde assurantie experten schadeopnemingen, en den 12 Jan. reparatiebegrootingen hebben plaats gehad, ten gevolge van welke bevonden is, dat de kosten van herstel zoo aanzienlijk geraamd waren en de waarde van het schip dermate overtroffen, dat de gezagvoerder schip en inventaris heeft geabandonneerd aan assuradeuren.

O. dat, evenmin als betrekkelijk deze omstandigheden, op welke de E. zijne vordering tot vergoeding grondt, tusschen partijen verschil bestaat, evenmin de schade-berekeningen, die de E. ten grondslag legt van het cijfer der gevraagde vergoeding en van het aandeel daarin van de ged. maatschappij, onderwerpen van geschil in dit regtsgeding uitmaken.

O. dat zoo desniettemin de ged. maatschappij de gedane vordering bestrijdt, en tot ontzegging harerzijds heeft eisch gedaan, het blijkbaar is, dat het te beslissen geschilpunt zich heeft bepaald bij de vraag, of de erkende schade, door de Jacoba Helena op de terugreis naar Rotterdam ondervonden, en die tot het niet voortzetten der reis en het binnenloopen te Port-Louis heeft aanleiding gegeven, is te beschouwen als eene schade, voor welke de verzekeraars aansprakelijk zijn, en tot welker vergoeding zij krachtens verzekerings-contract verbonden zijn.

O. namelijk, dat, volgens den E., de schade *in casu* aan niets anders is toe te schrijven dan aan eene zeeramp of zeeëvenement, voor welks gevolgen de assuradeurs, zoowel krachtens de wet (art. 637 K.) als volgens het bij de overeenkomst bedongene aansprakelijk zijn, terwijl volgens de ged. maatschappij, *in casu* eigen gebrek en onzeewaardigheid van het schip als oorzaken der geleden schade zouden te beschouwen zijn, de verzekering tegen hoedanige schade zij niet op zich genomen

had, en voor welke zonder uitdrukkelijk beding de verzekeraar volgens de wet (art. 249 K.) nimmer gehouden is.

O. dat in dien stand des gedings de beslissing tusschen deze verschillende beweringen aan 's regters oordeel en uitspraak onderworpen is.

O. dat op den E., die zijne vordering op zeeramp of zeeëvenement grondt, het bewijs drukt, dat de schade het gevolg is van zeeramp of zoo als de wet dat uitdrukt door van buiten aangekomen onheilen is veroorzaakt.

O. dat de E. dat bewijs meent gevonden te hebben:

vooreerst, in de omstandigheid, dat zijn schip op 29 Oct. 1857, de reis van Batavia naar Rotterdam heeft ondernomen met eene volle lading; ten andere in de verklaringen van zeewaardigheid van het schip, den 6 Maart 1857, door de experts der Assurantie Maatschappij Veritas, te Rotterdam afgegeven, en in eene gelijke verklaring van zeewaardigheid, den 1 Aug. 1857, door den scheepsinspecteur der Oost-Indische en Bataviasche Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij en Nederl. Lloijd afgegeven, en eindelijk in de door den schipper en het scheepsvolk, op den 18 Jan. 1858, voor den Nederl. Consul te Port-Louis op het eiland Mauritius afgelegde en beëedigde scheepsverklaring, in verband met de door bevoegde assurantie experten gedane schadeopnemingen.

O. nu te dien opzigte, dat bij art. 347 K., aan ieder belanghebbende, waaronder zoo wel inladers als assuradeurs geacht moeten worden begrepen te zijn, het regt is toegekend, om het schip alvorens het tot eene buitenlandsche reis lading inneemt, te laten nazien, of het in staat geoordeeld wordt de reis te kunnen ondernemen, en mitsdien uit het feit, dat een schip voor eene buitenlandsche reis geheel beladen is en de reis heeft ondernomen het vermoeden ontstaat, dat het schip hetzij na, hetzij zonder zoodanig onderzoek, volkomen zeewaardig is geacht.

O. dat dat vermoeden *in casu* wordt bevestigd door de door den E. aan partij medegedeelde en ten processe overgelegde verklaringen van zeewaardigheid, geteekend en afgegeven door

personen, wier handteekeningen, evenmin als wier bevoegdheid om de zeewaardigheid van een schip te beoordeelen, door de ged. is in twijfel getrokken of tegengesproken, en waarvan de eene dd. 6 Maart 1857 inhoudt:

„dat de Jacoba Helena verklaard wordt te zijn in goeden „staat om zee te bouwen, en geschikt tot het vervoer van aller-„hande soort van koopmanschappen" (qu'il a été reconnu être en bon état de navigabilité, et propre au transport de toutes espèces de marchandises) terwijl in de anderen gelezen wordt „dat de Jacoba Helena zich thans (1 Aug. 1857) volkomen „in staat bevindt, eene drooge lading van Java naar Nederland „over te voeren, en vermag derhalve als eene goede risico aan „belanghebbenden worden aanbevolen."

O. voorts, dat uit de zoo evengemelde scheepsverklaring en het daarbij gevoegd translaat blijkt, dat het schip, na op den 7 Nov. 1857 in eene hooge en moeijelijke zee te zijn gekomen, vreesselijk is begonnen te stampen en te werken, waardoor het belangrijk meer water dan gewoonlijk maakte; dat die moeijelijke zee eenige achtereenvolgende dagen is blijven aanhouden, en het schip door dien ten gevolge aanhoudend stampen en werken is ontzet; dat lijf en deknaden zijn gesprongen, zoo dat het zelfs bij handzaam weder zoo veel water maakte, dat men, na scheepsraad belegd te hebben, tot het besluit is gekomen, dat het tot behoud van schip en lading noodzakelijk moest worden geacht eene noodhaven binnen te loopen; dat men op 26 Nov. 1857, de haven van Port-Louis op Mauritius is binnengeloopen, en aldaar op 5 December daaraanvolgende door een orkaan is overvallen, waarin het door een mede aldaar liggend schip is aangedreven en belangrijke schade heeft bekomen.

O. nu dat scheepsverklaringen, mits voor de bevoegde magt afgelegd en door schipper, officieren en scheepsvolk beëedigd, door het WB. v. K. als wettig bewijs van geledene schade worden erkend, behoudens vrijlating aan belanghebbenden om tegenbewijs te leveren.

O. dat de beëediging heeft plaats gehad en de Consul te

Port-Louis het bevoegd gezag is, voor hetwelk zoodanige verklaring en beëediging moet geschieden.

O. dat uit het voorafgaande dus volgt, dat de E. het bewijs geleverd heeft, dat het schip de reis in goeden staat van zeewaardigheid heeft ondernomen, doch door van buiten aangekomen onheilen (de hooge en moeijelijke zee, waarin het schip door zwaar werken, slingeren en stampen is ontzet en waardoor lijf en deknaden zijn opengesprongen,) en voorts door den orkaan, die als oorzaak der aandrijving is aan te merken, zoodanige schade heeft bekomen, dat het is afgekeurd, en welke schade mitsdien, krachtens de overeenkomst van verzekering en de wet voor rekening van de ged. is.

O. dat de ged. daartegen echter heeft aangevoerd: vooreerst, dat de scheepsverklaring in deze niet als bewijs kon aangenomen worden, dewijl die niet binnen de 24 uren na de aankomst op 26 November in de noodhaven, maar eerst op 16 Januarij daaraanvolgende was afgelegd;

en ten andere, dat werken, stampen en slingeren van een schip in eene hooge en moeijelijke zee onder omstandigheden als hier, blijkens het scheepsjournaal, hadden plaats gehad, niet konden geacht worden oorzaak van de afkeuring van een overigens goed zeewaardig schip te zijn, en die afkeuring mitsdien moest gezocht worden in eigen gebrek van het schip, ouderdom en niet behoorlijke reparatie, waarvoor verzekeraars niet gehouden waren.

O. ten opzigte van het gebrek aan bewijskracht der scheepsverklaring, dat inderdaad bij art. 383 K. is bepaald, dat de schipper, in geval van het inloopen in eene noodhaven of van schade, gehouden is met alle tegenwoordig zijnde officieren en scheepsgezellen, binnen 24 uren verklaring af te leggen op de eerste plaats hunner aankomst, en de bedoeling des wetgevers, met het voorschrijven van zoo korten termijn, wel geene andere kan geweest zijn dan om te voorkomen, dat de verklaring zou afgelegd worden, nadat de schade volledig bekend zoude zijn, en overeenkomstig de dan met meerdere zekerheid te vermoeden oorzaken dier schade, hetgeen tot misbruiken aanlei-

ding zoude kunnen geven; doch dat vooreerst het in acht nemen van dien termijn, niet op straffe van nietigheid is voorgeschreven, en daarenboven uit de scheepsverklaring blijkt, dat, wel is waar de meer omstandige verklaring eerst op den 18 Jan. 1858 is afgelegd, doch dat de schipper reeds op den eigen dag van zijne aankomst in de noodhaven bij den Nederl. Consul aldaar protest had doen aanteekenen, ter zake van de op de reis van Batavia tot in de noodhaven plaats gehad hebbende omstandigheden en de daardoor veroorzaakte schade; terwijl hij nog daarenboven op den volgenden dag en dus binnen 24 uren na de aankomst in de noodhaven, het op die reis gehouden scheepsjournaal aan gezegden Consul had vertoond en dit, ten blijke daarvan, door dezen was geteekend.

O. nu dat het scheepsjournaal, voor zooverre het voorgevallene tusschen den 7 en 26 Nov. 1857 betreft, ofschoon meer beknopt in de hoofdzaak, echter overeenstemt met hetgeen omtrent die dagen in de scheepsverklaringen wordt gevonden; immers, dat in dat journaal evenzeer melding gemaakt wordt van de hooge en moeijelijke zee, waarin het schip zwaar en hevig werkte, zoo dat het ontzette, lijfnaden opensprongen en het belangrijk veel water maakte, zoo zelfs, dat het met handzaam weder zooveel water bleef maken, dat men tot behoud van schip en lading, noodig oordeelde eene noodhaven op te zoeken.

O. dat onder die omstandigheden en nu uit de vertooning van het journaal binnen 24 uren na de aankomst in de noodhaven, aan den Nederl. Consul aldaar, en de overeenstemming tusschen dat journaal en de later afgelegde scheepsverklaring blijkt, dat de meerdere kennis van den omvang der schade en van de oorzaken, die daartoe aanleiding gegeven hebben, van geenen invloed geweest zijn op de afgelegde scheepsverklaring, het verzuimen van den voorgeschreven korten termijn geacht mag worden aan die verklaring hare bewijskracht niet te ontnemen.

O. ten opzigte van de andere bewering van de ged., dat eene hooge moeijelijke zee, die een schip doet werken, stam-

No. 71.

pen, slingeren en ontzetten, een van buiten komend onheil is, en de daardoor veroorzaakte schade geacht moet worden voor rekening van den verzekeraar te zijn.

O. dat de verzekeraar daartegen wel regt heeft, om het bewijs te leveren, dat niet de zee, maar eigen gebrek van het schip, hetzij dat voortspruit uit ouderdom van het schip, hetzij uit niet voldoende reparatie, oorzaak der schade is, doch dat *in casu* zoodanig bewijs door de ged. niet geleverd is.

O. immers, dat zij zich alleen beroept op vermoedens, uit het journaal geput, maar daardoor het hierboven aangenomen door den E. geleverd bewijs, dat het schip zeewaardig was, bij het ondernemen der reis en de schaden aan van buiten aangekomen onheilen moeten toegeschreven worden, niet ontzenuwd wordt.

O. dat nu is aangenomen, dat niet eigen gebrek maar zeeëvenement den schipper genoodzaakt heeft eene noodhaven op te zoeken, de schade door aandrijving in die noodhaven ontstaan, mede voor rekening van den verzekeraar is.

Gezien art. 246, 592, 637, 249, 347, 380, 383 en 384 K.; 1902, 1952, 1959 B. W.; 52 en 56 R.

Wijst den E. zijne vordering toe enz.

N°. 72.

(*) VONNIS DER REGTBANK TE AMSTERDAM.

van 1 Junij 1859.

c^a^.

De Derde Assurantie-Societeit tegen zeegevaar.

De Regtbank, enz.

O. omtrent de feiten.

Dat des E. vordering strekt tot benoeming van arbiters, ten einde de tusschen partijen bestaande geschillen te beslissen en

bepaaldelijk eene vordering des E. daartoe zullende strekken, dat de ged. bij vonnis van scheidslieden zal worden veroordeeld om den E. te voldoen ƒ 600;

Dat des E. vordering daarop is gegrond, dat de ged. op den 14 October 1858, bij polis, ten behoeve des E. voor eene reize van Koningsbergen naar Schotland, op behouden varen heeft verzekerd ƒ 600 op goederen, geladen in het schip Helena, met bepaling dat, in geval verschil over de aangegane verzekering of de gevolgen van die mogt ontstaan, dat verschil zoude onderworpen worden aan de uitspraak van scheidsmannen als goede mannen, dat zoodanig verschil na het totaal verloren gaan van het schip en de weigering der ged. van de schade te vergoeden, thans bestaat.

O. dat de ged. wel erkent, dat op 14 October 1858, de bedoelde verzekering met beding van arbitrage is aangegaan, maar tevens sustineert, dat die verzekering is geannuleerd, nadat aan haar ged. eene verandering in de reis was kenbaar gemaakt en zij een voorstel tot eene nieuwe verzekering had geweigerd, ofschoon verzuimd is de verzekering van 14 October op de polis te roijeren;

Dat de ged. bewerende, dat hier de vraag is niet of ten gevolge eener bestaande verzekering betaald moet worden, maar of als nog eene verzekering bestaat en dus het beding wegens arbitrage nog in leven is, en dat die vraag niet aan arbiters opgedragen maar aan den regter verbleven is, heeft geconcludeerd tot niet ontvankelijk-verklaring immers tot ontzegging en subsidiair tot getuigenbewijs van de opgegeven feiten.

O. dat de E. daartegen heeft gerepliceerd, dat bij de erkentenis, dat de polis is opgemaakt en uitgereikt, de ged. onbevoegd is het beweren, dat de verzekering zoude zijn geannulleerd (hetgeen wordt ontkend) aan den gewonen regter te onderwerpen, maar dat dit beweren voor scheidslieden moet worden voorgedragen, terwijl der ged. sustenu dan alleen zoude opgaan, indien de E. het *pactum de compromittendo* niet bewees, daar de gepretendeerde vernietiging niet anders te beschouwen is dan als een gevolg van de aangegane verzekering.

concluderende mitsdien tot niet-ontvankelijkheid in de subsidiaire conclusie.

O. in regten.

Dat tusschen partijen in confesso is het feit, dat de ged. eene assurantiepolis heeft onderschreven, waarin de algemeene clausule is opgenomen: „dat wanneer verschil over de polis, de „gevolgen van dien of de daarbij aangegane verzekering mogt „ontstaan, als dan partijen zich zullen onderwerpen aan de uit-„spraak van scheidsmannen," met verdere regeling omtrent hunne benoeming, terwijl met cursieve drukletters bij wijze van schrift voor het cas van assurantie op *behouden varen* (waarvoor de polis heeft gediend) de clausule aldus is geformuleerd: „dat alle kwestiën en verschillen, die wegens de ver-„zekering zouden kunnen ontstaan, definitivelijk zullen worden „getermineerd door drie scheidsmannen als goede mannen."

Dat ofschoon buiten twijfel *in casu* de laatstvermelde formule hier in aanmerking behoort te komen, nogthans ook, al liet men de eerstvermelde praevaleren, hier voor alles de vraag zoude moeten beslist worden, of de ged. voor deze Regtbank als grond van tegenspraak kan sustineren, dat met de geheele polis ook het *pactum compromissorium* als grondslag der vordering tot benoeming van arbiters vervallen is.

O. daaromtrent, dat in het algemeen de vraag of voor arbiters geprocedeerd moet worden niet aan de cognitie des Regters is onttrokken;

Dat wie de gehoudenheid om voor eenen conventionelen Regter te procederen sustineert, het bestaan der conventie bewijzen moet;

Dat de E. nu wel is waar het *aangaan* van die overeenkomst bewijst, maar dat de ged. aanneemt door getuigen te bewijzen, dat die overeenkomst is *vernietigd* en dus thans niet bestaat;

Dat de onbevoegdheid des Regters niet afhankelijk kan zijn van het bewijsmiddel, hetwelk een partij wil aanwenden;

Dat indien of uit de polis zelve of uit eene afzonderlijke acte of uit de erkentenis van den E. bleek, dat de conventie ten

fine van arbitrage was opgeheven, er geen redelijk motief denkbaar zoude zijn, waarom de Regter niet zoude kunnen beslissen, dat er geene conventie ten fine van arbitrage meer zoude bestaan, maar dat daaruit dan ook tevens volgt, dat waar alleen het bewijsmiddel verschilt, de Regter eveneens uitspraak kan doen omtrent het al dan niet bestaan, niet van eene acte als bewijsmiddel maar van eene obligatoire acte, dat is, van de overeenkomst, waarop de actie berust;

Dat het bezwaar des E. omtrent de bevoegdheid des Regters om het regtsgeldige bestaan van de polis te onderzoeken, eigenlijk hierin gelegen is, dat bij verwerping van het obligo der ged. om tot het benoemen van arbiters te concurreren, tevens door den Regter indirectelijk zoude worden uitgemaakt, dat hij E. zijn regt als geassureerde had verloren, en alzoo indirectelijk het onderwerp, waarvoor arbitrage wordt beweerd gestipuleerd te zijn, beslissen;

Dat echter dit indirecte resultaat zich altijd voordoet en moet voordoen daar, waar met ongunstig gevolg een E. de toepassing van de clausula compromissoria vordert als *pactum adjectum* eener overeenkomst, terwijl, indien men aan dit denkbeeldig bezwaar een litis decisoire kracht toekende, men onvermijdelijk tot het onaannemelijke gevolg zoude moeten komen, dat *altijd* eene vordering tot benoeming van arbiters *moet worden* toegewezen, zoodra het obligo daartoe slechts wordt gesustineerd, *ex pacto adjecto*, zonder dat de Regter dit obligo ooit zoude mogen onderzoeken, omdat alsdan bij dat onderzoek het hoofdonderwerp van het contract zoude kunnen worden gepraejudiceerd;

Dat het nu wel eene waarheid is, dat indien de ged. (hetzij ook met de noodige reserves) tot benoeming van arbiters geconcurreerd had, ook die arbiters in de verpligting hadden kunnen komen de vraag te onderzoeken, of hunne contractuele bevoegdheid nog wel bestond, maar dat die mogelijkheid bij eenen anderen (en in het systeem der ged. zeker minder rationelen) gang van zaken volstrekt niet uitsluit, dat thans de Regtbank die zaak beslisse, omdat namelijk quaestiën van

incompetentie niet bij uitsluiting tot de bevoegdheid van éénen Regter behooren, maar natuurlijk altijd door dien Regter beslist worden bij wien de zaak aanhangig is.

Gezien de artt. 1902 en 1932 B. W., en 199 en volgg., 315 en 56 R.

Alvorens regt te doen ten principale.

Admitteert de ged. door getuigen te bewijzen „dat de op „den 14 October 1858, tusschen partijen, gesloten verzeke„ring op het behouden varen van het schip Helena van Ko„ningsbergen naar Schotland is te niet gedaan door annule„ring, nadat de assurantie-bezorger Brin aan de ged. in den „loop van de maand November 1858, het voornemen van den „E. om Croonstadt aan te doen, had kenbaar gemaakt, en uit „dien hoofde het voorstel tot eene nieuwe verzekering had ge„daan, maar dat voorstel niet was aangenomen."

Bepaalt enz.

N°. 73.

(*) L. B. EN SOON.

c^a^.

E. C. S. c. s.

O. ten aanzien van de feiten:

Dat de verw. bij polis dd. Amsterdam 23 Junij 1856, met anderen aan de E. hebben verzekerd zoodanige sommen als bij ieders handteekening staat uitgedrukt op 18/20 aandeelen in het Casco met het daarbij vermelde toebehooren van het Clipperschip genaamd Eclipse, gevoerd door G. H. Brakke, ter vervanging van schipper F. S. Deinum, welke 18/20 getaxeerd en vastgesteld zijn op eene som van *f* 162,000, premie incluis, en zulks voor eene reis van Calcutta en alle circumjacentiën van dien af tot eene plaats of haven gelegen in het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannië en Ierland of op het vasteland tusschen Havre en Hamburg, gelijk breeder bij de polis vermeld, tegen eene premie van 4½ ten honderd;

Dat, zoo als tusschen partijen niet is betwist, de Eclipse op 11 Aug. 1856, met eene lading stukgoederen, van Calcutta naar Londen is vertrokken, een loods aan boord hebbende en op 15 Augustus door eene stoomboot gesleept wordende, de reis heeft voortgezet; dat op dien dag de machinerie van het stoomvaartuig brak, het schip zeil maakte en ten anker kwam te Kedgerie, doch aldaar op zijn anker zwaaijende, onklaar geraakte met het aldaar mede geankerde stoomschip Vulcan, doch weldra weder geklaard kwam, waarbij echter eenige schade aan de Vulcan is toegebragt;

Dat op 20 Aug. 1856, het schip op nieuw eene sleepboot heeft aangenomen en op den 23 Aug. ten anker kwam in het kanaal van Thornhill, door een bekomen lek genoodzaakt werd naar Calcutta terug te keeren, en op 31 Augustus weder derwaarts is vertrokken;

Dat het schip op die terugreis, door eene stoomboot gesleept wordende, en hebbende een loods aan boord, op 1 September in de westelijke geul van de James en Marij Sands in aanvaring is gekomen met het Fransche schip genaamd Winslow, door welke aanvaring de beide schepen aanmerkelijk zijn beschadigd;

Dat vervolgens op 12 September 1856, ten verzoeke van Michel Degard, gezagvoerder van het Fransche schip Winslow, arrest is gelegd op het toen te Calcutta teruggekeerde schip Eclipse, voor het bedrag der aan de Winslow toegebragte schade, ter somma van 13,000 ropijen, welk arrest niet is opgeheven dan tegen eene borgstelling van 14,500 ropijen;

Dat, na geregtelijke behandeling der ingestelde regtsvordering, bij vonnis van den heer James William Colvila, Ridder-Commissaris van het Engelsche Vice-Admiraliteit's hof te Calcutta op 15 Nov. 1856, het schip Eclipse, de schipper en de gestelde borgen zijn veroordeeld om aan den schipper van de Winslow te betalen 12,200 ropijen, als vergoeding der schade door de aanvaring geleden, en de kosten van het regtsgeding;

Dat inmiddels ook op 8 Nov. 1856 door den reeder van het stoomschip Vulcan beslag is gelegd op het schip Eclipse, tot

een bedrag van 3100 ropijen, ter zake van door hem gevorderde vergoeding van schade door aanvaring, welk arrest door borgstelling van 4300 ropijen is opgeheven;

Dat de gezagvoerder van de Eclipse over die vordering eene minnelijke schikking heeft getroffen, en als schadevergoeding aan de Vulcan heeft betaald 2300 ropijen, makende met de kosten deswege ropijen 2458.5.3;

Dat mitsdien ter zake der aanvaring wegens schadevergoeding en kosten aan de Winslow is betaald ropijen 16625.9.3 en aan de Vulcan 2458.5.3, makende met bijvoeging van 2¼ pCt. commissie over de uitschotten, wissel courtage, bankiersprovisie, assurantiepremie en renten, een gezamenlijk bedrag van Nederl. court. ƒ 27,857.48;

Dat alsnu de E., bewerende, dat deze uitgaven en kosten zijn schaden, veroorzaakt door zeegevaar, waartegen de verweerders hebben verzekerd, van deze de vergoeding vorderen van 18/20 c. dier som, ieder pro rata der door hem geteekende sommen, onder aftrek evenwel van hetgeen reeds geacht kan worden in mindering te zijn betaald;

Dat de verw. deze vordering hebben bestreden, op grond dat zij de betalingen der vergoeding van schade door aanzeiling aan andere schepen door de Eclipse te weeg gebragt, niet hebben gewaarborgd; dat de polis de verpligting tot vergoeding dier betalingen niet uitdrukkelijk oplegt; dat zij daarom niet geacht kan worden door partijen te zijn bedoeld, te minder omdat die vergoeding hier ter stede nimmer gebruikelijk is geweest; dat de betaling dier sommen niet onmiddellijk voortspruit uit een fortuin van de zee, maar uit eene contractuele of wettelijke gehoudenheid tot schadevergoeding aan een ander schip; dat ook de wet slechts die schade voor rekening der verzekeraars brengt, welke aan het verzekerde voorwerp is overgekomen, en dat er geenszins is verzekerd tegen alle vorderingen van derden, wier wanbetaling de executie van het schip ten gevolge hebben kan, op al welke gronden door de verw. is geconcludeerd, dat aan de E. hun eisch zal worden ontzegd, immers enz.

O. alsnu in regten, dat de beslissing van het tegenwoordige geding afhangt van de beantwoording der volgende vragen:

I. Bestaat er hier ter stede eenig bestendig gebruik, omtrent al of niet-gehoudenheid van verzekeraars tot de gevraagde vergoeding?

II. Is de betaling, waartoe het verzekerd schip ter zake van aanzeiling jegens een ander schip verpligt wordt, veroorzaakt door een der gevaren, waartegen de verw. hebben verzekerd?

III. Behoort die betaling tot zoodanige schade, als de verw. gehouden zijn te vergoeden?

IV. Was in casu het schip de Eclipse verpligt tot betaling der thans gevorderde sommen:

a. Jegens het schip Winslow?

b. Jegens het schip Vulcan?

O. ad Ium. Dat er ten processe niet is gebleken, noch ook het bewijs is aangeboden, van eenig bestendig gebruik, volgens hetwelk verzekeraars op casco, in gevallen als met het tegenwoordige gelijksoortig zijn, de aan andere schepen gedane betalingen al of niet vergoeden; dat door eenige der verzekeraars op de Eclipse de gevraagde vergoeding is betaald, door anderen wordt geweigerd en het aldus gebleken verschil van gevoelen het bestaan van eenig vast gebruik ook niet waarschijnlijk maakt; dat daardoor ook vervalt het beroep op eenige bedoeling van partijen, bij het aangaan der verzekering, om zich aan eenig bestaand gebruik te onderwerpen.

O. ad IIum. Dat het Nederlandsche regt, zoowel als het zeeregt van onderscheiden andere volken bij aanvaring door schuld of nalatigheid de verpligting oplegt, om de daardoor veroorzaakte schade te vergoeden;

Dat alzoo ter plaatse, waar zoodanig regt geldt, eene zoodanige aanvaring met juridieke noodzakelijkheid de verpligting tot schadevergoeding ten gevolge heeft, en die verpligting mitsdien als een regtstreeksch gevolg der aanvaring moet beschouwd worden;

Dat de verw. hebben verzekerd, zoowel tegen alle fortuinen der zee als met name tegen overzeilen, aanvaren en aandrijven

en tegen verzuim van schipper en scheepsvolk, en dat derhalve de verpligte betalingen van schadevergoeding wegens aanzeiling zijn een gevolg van een gevaar, waartegen de verw. hebben verzekerd;

Dat de bewering, alsof niet de aanzeiling, maar de wet de onmiddellijke oorzaak dier uitgave zoude zijn, is onjuist; dat immers ook de verpligtingen van assuradeurs ontspringen uit de wet, en derhalve datgene, wat de wet als onmiddellijk gevolg van een ondergaan zee-fortuin behandelt, ook ten hunnen aanzien als onmiddellijk gevolg van zeefortuin moet gelden;

Dat het daarbij onverschillig is, of tot toepassing der wet, al dan niet regterlijke tusschenkomst vereischt wordt; dewijl de verpligting ook dan niet door de regterlijke uitspraak eerst ontstaat, maar slechts als reeds bestaande wordt erkend;

Dat derhalve de tweede vraag moet worden bevestigd.

O. ad III^{um}. Dat bij verzekering naar Nederlandsch regt de verzekeraar verbonden is, om den verzekerde schadeloos te houden wegens een verlies, schade of gemis van verwacht voordeel, welke hij door een onzeker voorval zou kunnen lijden;

Dat bij zee-assurantie op het casco en toebehooren van een schip, de verzekeraar verbonden is, den verzekerde schadeloos te houden voor de verliezen en schade, welke hij kan lijden, daardoor dat het verzekerd schip wordt getroffen door een der gevaren waartegen is verzekerd;

Dat die verpligting tot schadeloosstelling alle te lijden verliezen omvat, onverschillig in welken vorm zich dat verlies openbaart, mits slechts het verlies een regtstreeksch gevolg zij dáárvan, dat het voorwerp, waarop verzekerd is, getroffen is door een der gevaren in de risico der verzekeraars begrepen;

Dat nu de verpligte betaling van schadevergoeding wegens aanzeiling aan andere schepen, voor den verzekerde is een verlies, gevolg van een gewaarborgd gevaar door het verzekerd schip ondergaan;

Dat derhalve de verw. gehouden zijn de verzekerden voor dit verlies schadeloos te houden;

Dat wel de verw. beweren naar de polis en de wet slechts

gehouden te zijn, tot vergoeding van de materiële schade aan het verzekerd voorwerp overgekomen, en voorts slechts tot vergoeding van die bepaalde uitgaven, welke de wet uitdrukkelijk ten hunnen laste brengt, maar dat zoodanige beperking niet uit den inhoud van de polis en de wet voortvloeit;

Dat wel de geheele optelling der risico's in de polis betrekking heeft enkel op het verzekerde en niet op andere casco's, maar dat, wanneer een dier gevaren het verzekerde casco getroffen heeft, de gehoudenheid om daardoor veroorzaakte verliezen te vergoeden, bij de polis geenszins tot materiele beschadiging beperkt is;

Dat de verw. ter staving van hunne stelling zich beroepen op den aanhef van art. 637 W. v. K., doch dat de aldaar voorkomende woorden „schade aan de verzekerde voorwerpen over„komen," in de polis niet worden gevonden, en ook in de wet niet die letterlijke uitlegging toelaten, welke de verw. daaraan geven;

Dat toch in het slot dierzelfde wetsbepaling eene zeer algemeene clausule de gehoudenheid van assuradeurs vaststelt voor alle schaden, zonder dat daarbij de aangehaalde uitdrukking wordt herhaald, en dat ook in het eerste gedeelte dier bepaling een aantal gevaren worden opgenoemd als schade veroorzakende (zooals verandering van koers, neming, verklaring van oorlog) ofschoon de werking dier gevaren niet of niet hoofdzakelijk bestaat in de materiële beschadiging van het voorwerp, waarop verzekerd is;

Dat dan ook bij de wet onder schade en verliezen, welke ten laste van assuradeurs komen, niet enkel bedoeld zijn de materiële beschadiging der aan gevaar blootgestelde voorwerpen, maar ook de noodzakelijke uitgaven en kosten, welke het gevolg zijn van een doorgestaan gevaar;

Dat dit algemeene beginsel door de wet op onderscheidene plaatsen wordt gehuldigd en met name ten grondslag ligt aan de verpligting van assuradeurs tot vergoeding van avary-gros; dat de bepalingen der wet, waarbij diergelijke uitgaven uitdrukkelijk ten laste der verzekeraars worden gebragt, niet zijn li-

mitatief, maar slechts toepassingen van het beginsel in de algemeene bepaling van het verzekerings-contract opgesloten, en welk beginsel evenzeer moet worden toegepast in bij de wet niet uitgedrukte gevallen;

Dat mitsdien ook de 3de vraag toestemmend moet worden beantwoord.

O. ad IVum. Dat na het thans overwogene te onderzoeken valt of de betalingen, waarvan de vergoeding wordt gevorderd, voor het schip de Eclipse waren *noodzakelijke* betalingen?

O. dienaangaande dat de betaling aan het schip Winslow is geschied ter voldoening aan een vonnis, waarbij het verzekerde schip tot die betaling ter zake van aanzeiling was veroordeeld door den, ter plaatse waar het schip zich bevond, bevoegden Regter, aan de uitvoering van wiens vonnis het schip niet konde worden onttrokken;

Dat de voldoening aan die regterlijke uitspraak was éene volstrekte noodzakelijkheid;

Dat het onverschillig is of bij die uitspraak de feiten, waarop zij berust, al of niet teregt als bewezen zijn aangenomen, dewijl de noodzakelijkheid om daaraan te voldoen, dezelfde blijft;

Dat aan het vonnis van den vreemden regter aldus hier te lande geene uitvoering of regtskracht wordt toegekend, maar dat het bij deze overwegingen enkel wordt aangenomen als het bewijs, dat de aanzeiling, op die plaats en onder die omstandigheden geschied, de verpligting tot betaling ten gevolge heeft gehad;

Dat derhalve de betaling aan de Winslow gedaan, met daarop gevallen kosten door de verw. aan den E. moet worden vergoed.

O. wat de betaling aan de Vulcan betreft, dat het verpligte en derhalve het noodzakelijke dier betaling niet is gebleken;

Dat wel het bestaan dier verpligting niet afhankelijk is van eene regterlijke uitspraak, die ze oplegt, maar dat bij ontstentenis van zoodanige uitspraak de E. hadden moeten aantoonen, dat ook de aanvaring van de Vulcan heeft plaats gehad onder zoodanige omstandigheden als naar het te Calcutta gel-

dige regt tot schadevergoeding aan dat schip, en wel ten beloope van het betaalde bedrag, verpligtte;

Dat dit bewijs niet is geleverd noch ook is aangeboden, en de betaling aan de Vulcan gedaan derhalve niet als noodzakelijk gevolg der plaats gehad hebbende aanvaring kan worden beschouwd, zoodat de vordering tot vergoeding dier betaling niet kan worden toegewezen.

Gezien art. 246, 637, 534 en volg. K., art. 620 en volg., 56 R.

Regtdoende in het eerste Ressort.

Veroordeelen de verw. om $\frac{18}{20}$ van het bedrag der schadevergoeding aan de Winslow door de E. betaald te voldoen, uitmakende $13\frac{48}{100}$ pCt. over de door ieder geteekende sommen enz.

Ontzegt den E. hunnen meerderen eisch enz.

Aldus gewezen te Amsterdam, den 15 September 1859, door Mr. A. Brugmans, A. C. Cosman en Aug^s^. Philips.

No. 74.

(*) H. H. K. & Comp.

c^a^.

De Algemeene Assurantie-Maatschappij te Parijs.

De Ondergeteekenden.

O. wat de daadzaken betreft, dat de verw. bij polis van assurantie, dd. Amst. 1 Junij 1846, ten behoeve van de E. of die het geheel of ten deele zoude mogen aangaan, hebben verzekerd op 1112 hect. boekweit geladen in het schip vrouw Hendrika, schipper J. van Beeke, van Dendermonde naar Amsterdam, voor de som van ƒ 7400;

Dat genoemde lading door zeeëvenementen eene schade van ƒ 5568,38 heeft geleden, van welke schade de vergoeding gevorderd wordt;

Dat de verw. heeft geposeerd, dat de verzekering op 1 Junij 1846 gesloten is, op daartoe bij de E. uit Brussel ontvangene lastgeving;

Dat daarbij verzwegen is, dat het schip alreeds op 29 Mei 1846, van Dendermonde was vertrokken;

Dat tijdens het geven dier lastgeving het sinister reeds was voorgevallen, en op 30 Mei 1846, des morgens ten 9½ ure per expresse aan den aflader te Dendermonde is aangebragt, en denzelfden dag per spoortrein, die te 2 uur 42 minuten te Brussel aankomt, aan den lastgever is medegedeeld;

Dat de lastgever met geheimhouding van die omstandigheid op dien dag per post, welke veel later van Brussel vertrekt, den last tot deze verzekering heeft laten afgaan;

Dat die lastgever eerst drie dagen daarna het berigt van het sinister naar Amsterdam heeft overgemaakt, met verzwijging van den dag van het voorval en van al deszelfs bijzonderheden;

Dat onder deze omstandigheden de assurantie nietig is, en de clausule op goede en kwade tijdingen ter goeder trouw en naar billijkheid uitgelegd, deze assurantie niet kan doen maintineren, weshalve de verw. heeft geconcludeerd, dat arbiteren deze assurantie nietig en de E. niet ontvankelijk zullen verklaren in hunnen eisch en genomene conclusie, en incidenteel ingeval van ontkentenis van de zijde der E. dezer positiven, dat arbiteren alvorens ten principale regt te doen, de verw. zullen toelaten om de gestelde daadzaken door alle middelen regtens te bewijzen;

Dat de E. de door de verw. gestelde feiten hebben ontkend, edoch hebben toegestemd, dat zoo ze bewezen waren, de assurantie nietig zijn zou, met te kennengeving hunner ongeneigdheid om eenig middel van behoud te willen zoeken in de clausule *op goede en kwade tijdingen;*

Dat echter alleen het bewijs der door de verw. geposeerde daadzaken de conclusie tot nietigverklaring cum annexis kan wettigen, en dus eerst op de door de verw. genomene subordinate conclusie moet worden regt gedaan;

Dat de E. zich tegen het leveren van dat bewijs niet willen verzetten, mits hun de gelegenheid tot het leveren van tegenbewijs werd gelaten en toegestaan;

Weshalve de E. hebben verklaard toe te stemmen, dat al-

vorens regt te doen ten principale, de verw. werd toegelaten om door alle middelen regtens te bewijzen de daadzaken bij conclusie van antwoord geposeerd, behoudens tegenbewijs der E. en met reserve der kosten tot de uitspraak ten principale.

O. in regten.

Dat het tusschen partijen is buiten contestatie, dat bij aldien de daadzaken bij conclusie van antwoord door de verw. geposeerd wettig en overtuigend waren bewezen, de assurantie waarvan in het geschil sprake is, zou zijn nietig en van onwaarde, dat het dus op dit bewijs alvorens ten principale regt te doen eeniglijk aankomt;

Dat door de practizijns van de verw. mondeling is verklaard, dat het beoogde bewijs door een getuigenverhoor zou worden geleverd, dat de getuigen allen in België woonachtig en onder de tegenwoordige tijdsomstandigheid moeijelijk op een nu reeds bepaalden dag te produceren zijn, weshalve zij in overweging hebben gegeven, dat bij vonnis zal worden bepaald, dat het bedoelde getuigenbewijs zal worden gehouden op een nader aan te wijzen dag, bij dispositie van arbiteren op een request van de zijde der verw. ingediend te bepalen, welk request binnen 3 maanden na den datum van het vonnis aan arbiteren zal worden ingeleverd.

O. dat de E. bij monde van hunnen gemagtigde Mr. E. J. Asser hiermede hebben genoegen genomen en arbiteren volgens acte van compromis hebben regt te spreken naar regt rede en billijkheid.

Gezien artt. 199 enz. W. v. B. R.

Alvorens ten principale regt te doen.

Bevelen, dat de verw. de daadzaken bij conclusie van antw. gesteld door getuigen en alle verdere middelen regtens zal bewijzen, behoudens tegenbewijs van de E.

Bevelen enz.

Gewezen te Amsterdam, 8 Junij 1848.

2de Interlocutoire uitspraak.

O. omtrent de feiten.

Dat partijen op 1°. Junij 1846, te Amsterdam een contract

van assurantie hebben aangegaan op boekweit, geladen in het schip Vrouw Hendrika, schipper J. v. Beeke, van Dendermonde naar Amsterdam;

Dat die verzekerde partij schade heeft geleden en de verw. bij interlocutoir vonnis, dd. 8 Junij 1848, is toegelaten tot het bewijs, dat de verzekering is gesloten op 1 Junij 1846, op daartoe bij de E. uit Brussel ontvangene lastgeving; dat daarbij verzwegen is, dat het schip reeds op 29 Mei 1846, van Dendermonde was vertrokken, dat het sinister op dien dag is voorgevallen en den lastgever bekend was, dat desniettemin de lastgever den last tot deze verzekering heeft laten afgaan, en eerst 3 dagen daarna het berigt van het sinister naar Amsterdam heeft overgemaakt met verzwijging van den dag van het voorval en van al deszelfs bijzonderheden;

Dat ten gevolge van dit interlocutoir, op 27 Febr. 1849, een getuigenverhoor is gehouden, wanneer verschenen is één getuige namelijk schipper J. van Beeke, terwijl de overige getuigen allen Belgen niet zijn gecompareerd;

Dat van zijde der verw. is beweerd, dat het verlangde bewijs door het gehouden getuigenverhoor in verband met de eigene stukken der E. geleverd is, en wijders nog is geposeerd:

1°. dat de bij de Heeren K. & C°., ontvangene order tot verzekering is van 30 Mei 1846,

2°. dat daarin niet is vermeld van het plaats gehad hebbende vertrek van het schip gelijk ook daarvan door hen bij de verzekering geene kennis is gegeven,

3°. dat eerst bij eenen brief van 2 Junij 1846, aan hen berigt is gegeven van het voorgevallen sinister;

Dat de verw. heeft gezegd, dat zij volkomen geregtigd is om te vorderen, dat die beide brieven in het proces gebragt worden zonder dat zij echter daartoe geconcludeerd heeft;

Dat bij de mondelinge voordragt namens de E. de ontvangst der bedoelde brieven niet is ontkend, maar tevens is gezegd zich ongehouden te rekenen die brieven in het proces te brengen.

O. in regten.

Dat verzekering eene overeenkomst is steunende bovenal op

goede trouw en derhalve alle stukken in het geding behooren gebragt te worden, die van de waarheid van het voorgevallene kunnen doen blijken;

Dat bovendien verzekeraars bij voorgevallene schade aanspraak hebben op mededeeling van alle stukken, omdat de verzekerden in zoodanig geval veeleer als negotiorum gestores der verzekeraars handelen dan voor zich zelven;

Dat art. 654 W. v. K., dan ook uitdrukkelijk den verzekerde de verpligting voorschrijft, alle tijdingen betrekkelijk eene ramp mede te deelen;

Dat hoewel de verw. tot die mededeeling niet heeft geconcludeerd het voor scheidslieden van groot belang is, alvorens regt te doen met alle bescheiden bekend te zijn, die de waarheid kunnen doen kennen, en bevoegd zijn de mededeeling daarvan ex officio te bevelen.

Gezien art. 654 W. v. K.

Alvorens regt te doen ten principale:

Bevelen, dat de E. zullen overleggen:

1°. den brief van 30 Mei 1846, betreffende de ontvangene order tot verzekering,

2°. den brief van 2 Junij 1846, houdende berigt van het voorgevallen sinister, en zulks binnen veertien dagen na de beteekening van dit vonnis, ten einde daarna te jugeren, zoo als zal bevonden worden te behooren.

Reserveren de kosten.

Gedaan te Amsterdam, den 22 April 1850, door Mr. D. A. Walraven, B. Donker Curtius, D. A. Portielje.

In deze zaak is geene eindbeslissing gevallen.

N°. 75.

(*) B. & C°.

c^a.

Het Genootschap ter Zee-Assurantie enz.

Wij arbiters.

O. ten aanzien der feiten.

Dat de verw. bij polis dd. Amsterdam, 11 April 1856, aan de E. of die het anders zoude mogen aangaan, hebben verzekerd een gezamenlijk bedrag van ƒ 58,667, op het casco van het schip, genaamd Amerika, gevoerd door schipper P. L Zeeman, voor eene reize van eene of meer havens of plaatsen op de eilanden Java en Sumatra of Sumatra en Java en vice versa tot Amsterdam, zijnde de waarde van het casco en toebehooren bij die polis getaxeerd op ƒ 80,000, en wijders vermeld, dat het schip op 31 Januarij te voren te Batavia was gearriveerd;

Dat de Amerika geheel beladen, op 17 Maart 1856, Batavia heeft verlaten en de reis naar Amsterdam aanvaard, dat op den 19 Maart meer water dan gewoonlijk bij de pompen werd bevonden, dat op 1 Maart bespeurd werd, dat het water door den roerkoker in de piek liep, waarom men verpligt was een smalle strook van de binnenhuid te kappen, ten einde het lek zooveel mogelijk te stoppen, dat van laatstgenoemden dag af, om de 2 uren werd lens gepompt, tot dat op 3 April de beide pompen onklaar werden, en bij ligting bevonden werden gescheurd te zijn, dat men niettegenstaande daartoe aangewende pogingen de pompen niet voldoende heeft kunnen herstellen, dat bij het steeds toenemen van het water, waardoor men genoodzaakt was van den 4 tot den 14 April driemaal per wacht, en na dien tijd elk uur lens te pompen, op den 22 April, na gehouden scheepsraad, besloten werd, tot behoud van schip en lading, eene noodhaven te zoeken, daar het onverantwoordelijk werd geacht met lek schip en wrakke pompen de reis te vervolgen;

Dat dien ten gevolge koers is gezet naar Simonsbaai, waar

de Amerika op 25 April is ten anker gekomen, na gehouden inspectie de lading grootendeels is gelost, voor een deel wegens beschadigdheid verkocht is, en voor een ander deel over boord geworpen, voorts de schade aan het schip is hersteld, waarop de reis na inneming der overgeblevene lading op 1 Julij is hervat, en het schip op 15 September te Texel is ten anker gekomen;

Dat de E. beweren door dit alles eene schade te hebben geleden op het casco, tot een bedrag van *f* 8656, uitmakende op de getaxeerde waarde van *f* 80,000, een bedrag van *f* 10,82 per *f* 100, en bij weigering der verw. aan hen dit bedrag te vergoeden, als nu hebben geconcludeerd, dat bij vonnis van scheidsmannen de verw. zullen worden veroordeeld om aan de E. tegen behoorlijke kwijting te betalen ieder *f* 10,82 per *f* 100 enz.;

Dat de verw. de gehoudenheid tot vergoeding hebben betwist, op grond dat de beweerde schade niet zou zijn veroorzaakt door zeeëvenementen, waartegen zij hebben verzekerd, maar door onzeewaardigheid of eigen bederf van het schip en hebben geconcludeerd, dat de E. niet ontvankelijk worden verklaard in hunnen gedanen eisch en genomene conclusiën immers enz., voorts geheel subordinaat, dat door arbiters alvorens ten principale regt te doen aan deskundigen een onderzoek zal worden opgedragen omtrent de vermoedelijke oorzaken van de door het schip Amerika, Kapt. P. L. Zeeman, op de verzekerde reis geleden schade.

O. als nu in regten, dat hier te beslissen is of de schade en avarijen, van welke de E. de vergoeding vorderen, een gevolg blijken te zijn van zeeëvenementen, waartegen de verw. hebben verzekerd.

O. dat die schade en avarijen een onmiddelijk uitvloeisel zijn van den lekken toestand van het schip en den wrakken staat der pompen, welke het opzoeken eener noodhaven hebben noodzakelijk gemaakt, en derhalve te onderzoeken is of die staat van het schip en de toestand der pompen zelven door zeeëvenement blijken te zijn te weeg gebragt;

Dat die vraag ontkennend moet worden beantwoord;

Dat immers reeds gedurende het 3de etmaal der reis, meer water dan gewoonlijk bij de pompen bevonden werd, zonder dat eenige aanleiding daarvoor in het journaal vermeld wordt, en dat gedurende het 5de etmaal in zee het lek in de piek is bespeurd, evenzeer zonder dat eenig evenement had plaats gehad;

Dat wel in een later tijdperk der reis gewaagd wordt van harde vlagen en zelfs van storm, maar dat het ontstaan van het lek aan die latere gebeurtenissen is voorafgegaan;

Dat wel door de E. is beweerd, dat niet het lek op zich zelf maar vooral de wrakke staat der pompen, het opzoeken van eene noodhaven heeft noodzakelijk gemaakt en de oorzaak der schade is, maar dat dit feitelijk onjuist is en ook regtens niets zou afdoen;

Dat immers het scheepsjournaal wel degelijk het lek zijn van het schip als reden voor het binnenloopen te Simonsbaai vermeldt, en ook onder de gevorderde schadevergoeding de kosten der herstelling van dat lek begrepen zijn, maar dat bovendien de wrakke staat der pompen zelven niet kan worden toegeschreven aan eenige oorzaak, waartegen de verw. hebben verzekerd;

Dat toch de pompen zijn bevonden gescheurd te zijn en daardoor buiten staat om behoorlijk dienst te doen op een tijdstip, waarop nog geene buitengewone of eenigszins hevige zeeëvenementen hadden plaats gevonden, terwijl bovendien het schip geene zoodanige schade blijkt te hebben ondergaan als noodzakelijk zou moeten zijn geleden, indien het scheuren der pompen aan eenig zeeëvenement moest worden toegeschreven;

Dat het bij deze beschouwing overbodig is te onderzoeken of de toestand, waarin het schip te Simonsbaai bevonden is te verkeeren, genoegzaam wordt gemotiveerd door de voorvallen der reis en evenzeer een onderzoek van deskundigen onnoodig is.

Gezien art. 637, 249 W. v. K., en art. 56 W. B. R.

Regtdoende enz.

Ontzeggen den E. enz.

Aldus gedaan te Amsterdam, 30 Junij 1859, door Mr. A. C. Cosman, J. W. Tijdeman en A. Philips.

De uitspraak in zake der verzekering op vrachtpenningen is gelijkluidend.

No. 76.

(*) Gebrs. H. & Comp.

ca.

Gebrs. C. enz.

Wij Ondergeteekenden.

O. met betrekking tot de feiten.

Dat de verw. bij polis, dd. 10/16 Nov. 1854, aan de E. hebben verzekerd eene som van ƒ 5000, op ¾ parten van het casco en de kiel van het schip Veronica, gevoerd door Kapt. K. Welger (welke ¾ parten zijn getaxeerd op ƒ 30,000), en zulks voor eene reize van Sn. Francisco en alle circumjacentiën van dien af via Callao en de Chincha-eilanden naar eene plaats tusschen Hâvre en Hamburg beide ingesloten;

Dat de Veronica reeds in 1852 uit Nederland is vertrokken om vrachtreizen in de Oost-Indische en Chineesche wateren te doen, en laatstelijk vóór de verzekerde reis van Hongkong naar Sn. Francisco zou zeilen, maar alstoen bij Singapore op een koraalrif heeft gestoten, ten gevolge waarvan het schip laatstgemelde haven heeft opgezocht, aldaar op 26 Februarij is aangekomen, en na gedurende eenige maanden vrij aanzienlijke reparatiën te hebben ondergaan van eene nieuwe koperen huid te zijn voorzien, en op 13 Junij 1854 zeewaardig te zijn verklaard, op 17 Junij 1854 vandaar is verzeild naar Sn. Francisco, alwaar het op 26 Aug. 1854 is aangekomen;

Dat het schip den 24 Sept. 1854, de haven van Sn. Francisco heeft verlaten, en alzoo de verzekerde reis heeft aanvaard, terwijl het reeds twee dagen later in de onmiddelijke nabijheid der kust een ongeval heeft gehad, ten gevolge waarvan men de

hulp eener stoomboot heeft moeten inroepen om het schip van den wal te slepen en eenige ankers en kettingen heeft verloren, welk een en ander eene schade heeft veroorzaakt van f 4,291.42$\frac{1}{2}$ waarvan $\frac{3}{4}$ parten, zijnde f 3,219 of 10$\frac{73}{100}$ pCt., ten laste der verw. worden gebragt;

Dat vervolgens de reis naar Callao is voortgezet, alwaar de Veronica op 10 Jan. 1855 is aangekomen, en op den volgenden dag is bevracht om eene lading guano naar Londen over te brengen, die op de Chincha-eilanden zou worden ingenomen, nadat een bewijs van zeewaardigheid van het schip bij de bevrachters zou zijn ontvangen;

Dat uit het journaal, bl. 284 in fine, en 285 blijkt, dat werkelijk op 12 Jan. 1855 deskundigen aan boord zijn geweest, die het schip hebben geinspecteerd en bevolen hebben het buitenom te kalfaten, ofschoon Kapt. Welger in een brief aan de E. geschreven uit Callao van 18 Jan. 1855 spreekt van *binnen en buiten breeuwen*, terwijl het stuk inhoudende het onderzoek der deskundigen niet is overgelegd, als hebbende de E. eerst beweerd, dat de schipper het aan de bevrachters had afgegeven, en later dat, naar ingewonnen informatiën bij de correspondenten der bevrachters te Londen, het Peruaansche Gouvernement niet gewoon was aan den schipper een bewijs af te geven omtrent den uitslag van het onderzoek wegens de zeewaardigheid van met guano te beladen schepen;

Dat de Veronica na bekomen vergunning op de Chincha-eilanden gedurende de inlading der guano, en niet te Callao waar het te duur zou zijn te staan gekomen, van 16 Februarij tot 20 Maart afwisselend door den timmerman benevens den timmerman van de Valparaiso, die daarmede lag, en nog een derde man vooral buiten boord is gebreeuwd, en vervolgens op 29 Maart 1855 naar Callao is teruggekeerd, waar het schip op 5 April is aangekomen en tot 12 April is verbleven, wanneer het de reis naar Londen heeft aanvaard;

Dat hier nog verdient vermeld te worden, dat op 13 Januarij, alvorens het schip van Callao naar de Chincha-eilanden vertrok, zes Engelsche matrozen, die tot de equipage behoorden

en voor de reis naar Londen waren aangemonsterd, aan den Kapitein hebben te kennen gegeven, dat ze wilden ontslagen worden, omdat het schip te oud was, hetgeen de Kapitein weigerde, zoodat zij naar den wal gingen om hun beklag bij den Consul in te leveren, terwijl zij den volgenden dag hun aanzoek herhaalden er bijvoegende, dat zij slechts een gedeelte hunner verdiende gagiën verlangden, waarin de Kapitein toen bewilligd en hun $\frac{1}{8}$ der verdiende gagiën heeft betaald, en wel gelijk hij aan de E. berigtte, op aanraden van den Amerikaanschen Consul, die hem zeide, dat het scheepsvolk, indien hij hun niets betaalde, het schip nog veel konden benadeelen, hetgeen hem had doen besluiten, alzoo te doen, daar hij gezien had, dat de geregtigheid aldaar niet te huis behoorde;

Dat Kapt. Welger, gelijk gezegd is, op den 12 April 1855 de reis van Callao naar Londen heeft aanvaard, na zijne equipage te hebben voltallig gemaakt, en reeds spoedig met veel slecht weder had te kampen;

Dat toch uit het journaal en de scheepsverklaring, op 16 Mei 1855 voor den Ned. Consul te Valparaiso opgemaakt en door de equipage beëedigd, blijkt, dat op 24 April de wind aannam tot ongestadige stijve marszeilskoelte, zelfs tot stijve dubbel gereefde marszeilskoelte, waardoor het schip zwaar werkte en veel water over kreeg, terwijl de bakboordspomp werd bevonden onklaar te zijn, dat op 25 April hoofdzakelijk wordt vermeld zeer ongestadige wind, soms stijve gereefde marszeilskoelte, hooge zee, zwaar werkend en stampend schip, waardoor alles veel te lijden had en onophoudelijk veel water over het schip kwam, op 26 April nagenoeg hetzelfde, op 27 April zware stormvlagen, aannemende hooge zeeën, digt gereefde marszeilskoelte, werking van verscheidene deknaden, waardoor waarschijnlijk veel water was doorgedrongen, op 28 April afnemende stormvlagen doch hoog loopende zee en zwaar werkend schip, de middenpomp niet in orde bevonden; op 1 Mei werden de pompen geligt en zoo goed mogelijk gerepareerd, doch wilden geen water geven, op 3 Mei gereefde en dubbelgereefde marszeilskoelte, aannemende zee en hooge deining, veel water over

het schip, zwaar stampend en slingerend schip, verscheiden naden opengewerkt bevonden, op 4 Mei stijve dubbel gereefde marszeilskoelte, hoogloopende zeeën, moeijelijkwerkend en slingerend schip, ontzettend veel water over het schip, op 5 Mei stormweer, hooge zeeën, de losse verschansing gedeeltelijk weggeslagen, waardoor zeer veel water naar binnen kwam en waarschijnlijk door de opengewerkte naden naar beneden drong, aangezien men guano bij de pomp vond, de vissing bij de fokkemast opgewerkt, rustbouten in de groote en fokkerust eenigszins uitgewerkt; op denzelfden dag verklaarde de equipage aan den Kapitein, dat zij het niet wagen wilde met het schip in zulk een staat en met één pomp rondom kaap Hoorn te gaan, en zij derhalve verlangde bij den wind op te gaan, waarop de Kapitein hun antwoordde, dat zij met eene geschikte gelegenheid de pompen nogmaals zouden nazien, en als dezelve niet genoegzaam water gaven, men Valparaiso zoude aandoen; op 6 Mei afnemend tot dubbelgereefde marszeilskoelte en in de latere wachten tot stijve marszeilskoelte, hoog loopende en moeijelijke zee, zwaar werkend schip, veel water over het schip, steeds guano bij de pompen bevonden; op 7 Mei eerst stijve ongestadige en later gestadige marszeilskoelte, hooge moeijelijke zeeën, veel water over het schip, op 8 Mei de pompen nogmaals geligt en onbruikbaar bevonden enz. Dientengevolge verklaarde de equipage te Valparaiso te willen binnenloopen, voorgevende dat, al waren er goede pompen, zij evenwel weigerde de reis te vervolgen, aangezien het schip bij de minste werking te veel water maakte en zij het niet wagen wilde door te zeilen, waarna de Kapt. de reis naar Valparaiso vervolgde, alwaar hij op 15 Mei aankwam;

Dat men gedurende het voorschreven slechte weder voortdurend veel water bij de pomp had, dikwijls om de 2 uren van 8 of 10 duim moest lens pompen, en tusschenbeiden, wanneer de wind afnam en het schip minder werkte, om de 4 uren van 6 of 8 duim;

Dat Kapt. Welger na zijne aankomst te Valparaiso voor den Ned. Consul aldaar op 16 Mei 1855, met zijne equipage de

hierboven reeds vermelde scheepsverklaring heeft afgelegd, en ook de benoeming van deskundigen heeft gevraagd en verkregen, die reeds op denzelfden 16 Mei, blijkens hun procesverbaal van dien dag, hebben bevonden, dat een der 3 pompen in bruikbaren staat was, en dat volgens die pomp het schip $1\frac{1}{2}$ duim water per uur maakte, dat de eerste dekbalk aan stuurboord midden scheeps dwars doorgebroken was, dat de lijfnaden in het dek, voor zoover het in het geladen schip zigtbaar was, lek waren, de vissing rond de fokkemast in slechten toestand, het lijfhout rond het schip op alle ijzeren bouten slecht, buitenboords verscheidene rustbouten der groote en fokkemast grootendeels uitgewerkt en de zijde geheel beschadigd, verder buitenboords de zetgang tot op de schuurhuid rondom in zeer slechten toestand, weshalve zij van oordeel waren, dat het schip onbekwaam was ter voortzetting van zijne reis naar Londen, en dat eerst een gedeelte der lading moest worden gelost, alsdan de schuurhuid afgenomen, om de berghouten en den overigen toestand van het schip te kunnen beoordeelen;

Dat, nadat de voorschriften dezer deskundigen waren opgevolgd, op 31 Mei 1855 drie andere deskundigen zijn benoemd, die op denzelfden dag de Veronica op nieuw binnen en buitenboords hebben geinspecteerd en bevonden, dat het schip belangrijk had gewerkt, dat verscheidene dekbalken waren gebroken, verscheidene kromhouten ontzet en onbruikbaar, al de bovendeelen van het schip losgewerkt, dat de knieën en gangboorden geheel moesten vervangen worden alsmede een deel der berghouten, uithoofde van den slechten toestand, waarin al deze deelen van het schip zich bevonden; dat de kromhouten der dekbalken op nieuw moesten beslagen worden, hebbende eenparig beslist, dat de te verrigtte herstellingen niet minder dan 12 à 15000 piasters zouden bedragen, en uit overweging van de waarde van de Veronica den schipper gemagtigd om het schip voor rekening der belanghebbenden te verkoopen, welk rapport van deskundigen van 31 Mei 1855 is;

Dat de Veronica dien ten gevolge op 16 Julij 1855 in het openbaar is verkocht, en heeft opgebragt na aftrek van alle onkosten (waaronder ook een post van 1830 piasters voor kost- en maandgelden van Kapt. en equipage) eene som van *f* 10,296, dus over $\frac{3}{4}$ parten *f* 7722, hetgeen op de verzekerde $\frac{3}{4}$ parten à *f* 30,000, eene schade oplevert van 74 $\frac{26}{100}$ pCt.;

Dat de verw. noch deze noch de reeds vroeger vermelde kleinere schade van 10$\frac{73}{100}$ pCt. hebben betaald, ten gevolge waarvan de in den hoofde dezes gemelde acte van compromis is geteekend en de E. bij conclusie van eisch, op grond dat de voorschreven schaden waren veroorzaakt door zeeëvenementen, waartegen zij door de verw. waren verzekerd, hebben geconcludeerd, dat bij arbitrale uitspraak van Heeren scheidslieden in het eerste ressort enz., de verw. zullen worden veroordeeld aan de E. tegen behoorlijke quittantie enz. te betalen:

1°. hun aandeel in de som van *f* 4291.42$\frac{1}{2}$ of 10$\frac{73}{100}$ pCt. en

2°. nog 74$\frac{26}{100}$ pCt. en alzoo te zamen 84$\frac{99}{100}$ pCt. over de door ieder der verw. verzekerde sommen, en zulks met de renten van dien sedert 1 Maart 1857 enz.;

Dat bij conclusie van antwoord de verw. hebben beweerd, dat zij bereid waren geweest en nog bereid waren, ieder hun aandeel in de schade van *f* 4291.42 te betalen en daarom niet gehouden waren tot bijbetaling van renten, dat zij echter niet verpligt waren tot de vergoeding der verder gevorderde sommen, omdat de schade waartoe die sommen betrekking hebben niet zijn veroorzaakt door zeeëvenementen, maar door den onzeewaardigen staat van het schip; dat toch de stormen en hooge zeeën, waarvan het scheepsjournaal gewaagt, slechts zijn geweest de zoodanigen, waaraan schepen, die groote zeereizen afleggen, steeds in meerdere of mindere mate blootgesteld zijn en waartegen zij bestand moeten zijn, terwijl geen enkel buitengewoon zeeëvenement wordt opgegeven, dat den toestand, waarin het schip te Valparaiso is binnengeloopen, zou kunnen regtvaardigen, dat wijders de onzeewaardigheid nog nader daaruit blijkt, dat de Veronica was een oud schip (in 1837 te water gelaten), dat sedert 1852 aanhoudend de Indische Archipel,

de Chineesche en Stille zuidzee heeft bevaren, en toen het op de reis van Canton naar San Francisco met eene belangrijke avarij te Singapore was binnengeloopen, op eene onvoldoende wijze is hersteld; dat de onzeewaardigheid van het schip nog nader wordt bevestigd door het gebeurde te Callao met de Engelsche equipage, door den slechten staat der pompen, waarvan twee, te Singapore aangekocht, gekuipte en niet geboorde pompen waren, door de weigering der equipage om de reis van Callao naar Europa, zelfs indien er goede pompen aan boord waren, voort te zetten met een schip, dat bij de minste werking en vooral in slecht weder te veel water maakte, en door den staat, waarin het schip zich bij zijne aankomst te Valparaiso, blijkens de rapporten der deskundigen, van 16 en 31 Mei 1855 bevond, terwijl de verweerders zich onder anderen ook nog beroepen op eene beëedigde verklaring door den Scheepskapitein George Poolman, zijnde een der experten, die het rapport van 16 Mei 1855 te Valparaiso hebben uitgebragt, bij welke verklaring op 24 Oct. 1856, voor den Kanton-Regter in Kanton I dezer stad afgelegd, eenige der op 16 Mei 1855 geconstateerde gebreken van het schip aan zeeëvenementen en anderen aan de onzeewaardigheid van het schip worden toegeschreven, daar de verrotte staat van het hout, de slechte toestand van het lijfhout rond het schip, dat op alle ijzeren bouten slecht was, de beschadiging der geheele zijde en de slechte toestand buiten boords van den zetgang tot op de schuurhuid, volgens hem, als een gevolg van den ouderdom van het schip moesten worden beschouwd;

Dat de verw. verder nog subordinaat hebben opgemerkt:

1°. dat in allen gevalle de vordering der E. niet behoorlijk was gejustificeerd, omdat de deskundigen te Valparaiso niet bepaaldelijk hebben aangewezen de aan het schip aan te brengen reparatiën, noch de daarvoor vereischte kosten hebben begroot;

2°. dat zoo zelfs overigens de vordering der E. gegrond ware, de post groot Dollars 1830, wegens kost- en maandgelden nimmer ten laste van het casco alleen konde gebragt worden,

maar ten laste van de vracht, of althans voor zoover die als avarij-grosse konde beschouwd worden, niet enkel ten laste van het schip maar bij omslag ook ten laste van de lading en de vracht had moeten worden gebragt;

Dat mitsdien de verw. zich steeds bereid hebben verklaard elk zijn aandeel te betalen in de post van *f* 4291.42½, wegens de schade, welke het verzekerde schip heeft beloopen op 24 Sept. 1854, bij het vertrek van San Francisco, edoch zonder bijbetaling van renten, en wijders hebben geconcludeerd, dat zij zullen worden verklaard met dit aanbod te kunnen volstaan, en dat de E. zullen worden verklaard niet ontvankelijk in elken verderen, meerderen of anderen eisch immers enz., terwijl de verw. wijders geheel subordinaat, alleen in het onverhoopte geval, dat hunne evengemelde conclusie tot niet-ontvankelijkheid of ontzegging van elken verderen, meerderen of anderen eisch niet werd toegewezen, concludeerden, dat de schaderekening zal worden verminderd met zoodanige sommen als bevonden zal worden te behooren, nadat door de E. de post van Dollars 1830 wegens kost- en maandgelden, ter beoordeeling van Heeren scheidslieden, zal zijn gebragt ten laste van de vracht, of wel als avarij-grosse over lading, schip en vracht zal zijn omgeslagen, terwijl de verw. eindelijk nog hebben geconcludeerd, dat bijaldien Heeren arbiters door de overgelegde stukken niet overtuigd mogten worden, dat de verwering aangaande de onzeewaardigheid van het schip gegrond is, alsdan bij interlocutoire uitspraak, en alvorens regt te doen ten principale, door hen worde bevolen een onderzoek van deskundigen, die naar aanleiding van de stukken, welke scheidslieden mogten noodig oordeelen, dat onder de oogen der deskundigen worden gebragt, en voorts op grond der kennis en wetenschap, die zij uit de voorhanden stukken zullen hebben verkregen, hun gevoelen bij behoorlijk schriftelijk en gemotiveerd rapport zullen uitbrengen over de vermoedelijke oorzaken van de door het schip Veronica op de verzekerde reis geledene schade, en bepaaldelijk over de vraag, of de op die reis plaats gehad hebbende gebeurtenissen van dien aard waren, dat daardoor een zeewaardig

schip in dien toestand kan geraken, waarin het schip Veronica overeenkomstig bovengemelde berigten van deskundigen is bevonden te zijn, en of alzoo de algemeene gebrekkige toestand van het schip, zoodanig als die door de experts in hunne rapporten van 16 en 31 Mei 1855 is geconstateerd, moet worden toegeschreven aan eigen gebreken van het schip dan wel aan zeeëvenementen;

Dat de E. bij hunne conclusie van repliek, de bij conclusie van eisch aangevoerde gronden nader hebben toegelicht, en de door de verw. daartegen gemaakte bedenkingen hebben bestreden, terwijl zij wijders bij hunne genomene conclusiën persisterende hebben geconcludeerd, dat het aan Heeren arbiters mogt behagen te verklaren, dat de verw. met hun gedaan aanbod niet kunnen volstaan en acte hebben verzocht, dat zij zich niet verzetten tegen het subsidiair door de verw. verlangde onderzoek van deskundigen, ofschoon zulks geheel overbodig achtende om tot de toewijzing der ingestelde vordering te geraken, en dat zij, in geval tot zoodanig nader onderzoek mogt worden besloten, zich geheel refereren aan het oordeel van Heeren arbiters omtrent de stukken, welke aan de deskundigen zullen worden voorgelegd, en omtrent de termen waarin de opdragt van dat onderzoek casu quo zal worden vervat;

Dat de verw. bij conclusie van dupliek de door hen voorgedragen middelen van verwering nader hebben uiteengezet, en bij hunne conclusie van antwoord hebben gepersisteerd.

Ò. dat in regten zijn te beslissen de navolgende vragen:

1°. Zijn de verw. verpligt ook de renten te betalen van de sommen, die zij aanbieden te voldoen ter vergoeding van de schade, welke de Veronica in de maand Sept. 1854, onmiddelijk na het verlaten van de haven van San Francisco heeft geleden?

2°. Is de schade, die het schip op de verdere reis van San Francisco heeft geleden, en de afkeuring en verkoop van het schip te Valparaiso, die het gevolg waren van die schade, onmiddellijk veroorzaakt door zeeëvenementen, waartegen de verw. de E. verzekerd hadden, dan wel door bederf en eigen gebre-

ken van het schip, en zijn alzoo de verw. al dan niet gehouden tot vergoeding dezer schade?

3°. Indien al de verw. in het algemeen tot vergoeding dezer schade zijn gehouden, moet toch, *a.* de vordering der E. als niet behoorlijk gejustificeerd aangemerkt worden, omdat de deskundigen te Valparaiso niet bepaaldelijk zouden hebben aangewezen de aan het schip aan te brengen reparatiën, noch de daarvoor vereischte kosten behoorlijk hebben begroot, of althans *b.* moet de schaderekening als onjuist worden aangemerkt wat de kost- en maandgelden aangaat?

4°. Welke uitspraak moet er gedaan worden omtrent de kosten van het regtsgeding?

O. ad I^um^., dat het tusschen partijen is in confesso, dat het bedrag der schade met mededeeling der noodige bewijsstukken door de verw. aan de E. is opgegeven in de maand November 1856.

O. dat volgens art. 721 W. v. K., de verzekeraars verpligt zijn de door hen verschuldigde sommen te voldoen binnen zes weken, nadat hun de schaderekening benevens de daartoe betrekkelijke bescheiden zijn overgegeven, en dat zij na dat tijdsverloop wettelijke interessen zijn verschuldigd.

O. dat nu wel in de onderhavige polis een langere termijn namelijk van drie maanden voor de betaling is gesteld, doch dat die wijziging alleen betreft den tijd der betaling en dat overigens het beginsel, dat in art. 721 W. v. K. wordt gehuldigd, onveranderd blijft bestaan, zoodat ook in deze renten verschuldigd zijn na het verstrijken van den voor de betaling gestelden tijd van 3 maanden, zonder dat er eene voorafgaande in gebreke stelling of vordering in regten wordt vereischt.

O. dat de enkele bereidverklaring der verw. om te betalen, daar waar zij werkelijk betalen moesten, hen niet kan ontslaan van de verpligting tot bijbetaling der wettelijke renten.

O. dat alzoo de E. volkomen geregtigd zijn om, gelijk zij hebben gedaan, nevens het hoofdbedrag der schade tevens te vorderen de wettelijke renten te rekenen van 1°. Maart 1857.

O. ad II^um^., dat op dit punt niet van beslissenden invloed

kan zijn, al hetgeen door de verw. is aangevoerd, naar aanleiding van hetgeen aan het schip de Veronica op vroegere reizen is wedervaren, en van de herstellingen, welke het daarbij heeft ondergaan, dewijl daartegen overstaat, dat volgens het oordeel der experten, die de reparatiën van het schip te Singapore hebben bevolen en nagegaan, die bodem alle vereischte herstellingen had ondergaan.

O. dat evenzeer de aanmerkingen aan zijde der verw. gemaakt, omtrent het niet-behoorlijk breeuwen aan de Chincha-eilanden, allen vasten grondslag derven, dewijl de brief van den Kapitein dd. 18 Jan. 1855, volgens welken het schip niet enkel buitenom maar binnen en buiten zoude moeten gebreeuwd worden, in tegenspraak is met het journaal en de beëedigde scheepsverklaring der equipage, terwijl tegenover de vermoedens ontleend aan het niet-overleggen van een certificaat van zeewaardigheid en bekwaamheid om een lading guano in te nemen kan worden gesteld de omstandigheid, dat de bevrachters te Callao voor de belading tot voorwaarde hebben gesteld, dat het schip zijn zoude, hecht, sterk en wel geconditioneerd voor de reize, zoodat het feit der werkelijke belading met guano als bewijs mag gelden, dat aan de voorzeide voorwaarde werkelijk was voldaan.

O. dat het voorgevallene met de Engelsche matrozen te Callao te zeer voor verschillende uitleggingen vatbaar is, en ook daarbij te veel moet worden afgedaald in gissingen en onderstellingen, om daaruit eenige praesumtie van onzeewaardigheid van het schip af te leiden en zulks evenmin is op te maken uit de bezorgdheid door de equipage, op den 5 Mei 1855, te kennen gegeven, om in den toenmaligen toestand van het schip met eene enkele nog bruikbare pomp rondom Kaap Hoorn te gaan.

O. eindelijk wat aangaat de pompen, ofschoon daaromtrent consteert, dat die, te Singapore verkregen, zijn geweest gekuipte en geen geboorde pompen, en ook dan wanneer men aanneemt, dat de laatste beter zijn dan de eerste, zulks echter niet als een vermoeden van onzeewaardigheid van het schip kan

aangemerkt worden, omdat slechts een dier pompen, even als een geboorde uit Nederland mede genomen, onbruikbaar is geworden, en ten eenenmale is onbewezen, dat die onbruikbaarheid het gevolg was van ondeugdzaamheid, welk een en ander nog versterkt wordt door het oordeel der deskundigen te Singapore, die het schip, met die gekuipte pompen voorzien, hebben beschouwd als voorzien van alles wat een schip behoort te hebben.

O. dat derhalve voor de beantwoording der onderwerpelijke vraag, vooral het oog moet gevestigd worden op de hevigheid der zeeëvenementen, die tot het opzoeken van eene noodhaven hebben aanleiding gegeven, en op den aard der schade, die het schip bij de aankomst in de noodhaven bleek te hebben geleden, ten einde daardoor te komen tot de oplossing der vraag, of die zeeëvenementen dan wel eigen gebreken als de onmiddelijke oorzaken der beloopen schade moeten worden beschouwd.

O. daaromtrent, dat op zich zelve beschouwd de reeks van zeeëvenementen hierboven uit het journaal en uit de scheepsverklaring medegedeeld niet van zoo ligten aard waren als verw. dit willen doen voorkomen, doch dat, wanneer men den aard der schade nagaat, die blijkens de rapporten der deskundigen te Valparaiso aan het schip is bevonden, men tot de overtuiging komt, dat de zeeëvenementen die niet hebben kunnen veroorzaken.

O. toch, dat reeds bij het eerste onderzoek, op 16 Mei ingesteld vóór de ontlossing van het schip, de deskundigen onder anderen hebben geconstateerd, dat het lijfhout rond het schip op alle ijzeren bouten *slecht* was, de zijde *geheel* beschadigd, buiten boords de zetgang tot op de schuurhuid rondom *in zeer slechten toestand.*

O. dat reeds op zich zelve de uitdrukking *slecht en in zeer slechten toestand*, naauwelijks eene andere uitlegging toelaat dan van *bedorven* of *verrot*, maar dat men hier te veiliger die uitlegging mag aannemen, omdat, daargelaten de zeer stellige en beëedigde verklaring door George Poolman, op 24 Oct. 1856, voor het eerste Kantongeregt alhier afgelegd, de Kapitein zelf

van de Veronica, in zijnen brief van 31 Mei 1855, aan de E. geschreven, verhaalt, dat de deskundigen bij hun onderzoek op 16 Mei bevonden hebben, dat in het lijfhout vooral bij de bouten het hout op verscheidene plaatsen *zacht* was, en de zetgang aan beide zijden *zacht* en rond de bouten *geheel weg*.

O. dat ook de bevinding der eerste experten, dat de zijde van het schip geheel beschadigd was, noodwendig aan eigen gebreken moet doen denken, omdat het zich niet laat verklaren hoe de zijde van een schip, dat niet blijkt tegen eenig hard ligchaam te hebben gestooten of te zijn aangezeild, *geheel* kan zijn beschadigd.

O. toch, dat het werken van het schip door wind en weer wel kan aanleiding geven tot het breken en uitzetten van enkele deelen, maar niet tot de beschadiging van de geheele zijde, tenzij die zich reeds in gebrekkigen toestand bevond.

O. dat het rapport der tweede deskundigen van 31 Mei, hoezeer het wenschelijk geweest ware, dat dit in meerdere bijzonderheden ware getreden, niettemin den indruk van het eerste rapport bevestigt.

O. toch, dat de tweede deskundigen, na eerst de deelen te hebben opgegeven, die gebroken, ontzet of losgewerkt waren, vervolgens zeggen, dat de knieën en gangboorden alsmede een deel der berghouten moeten vervangen worden uithoofde van den slechten toestand, waarin al deze deelen van het schip zich bevinden.

O. dat die laatste gebreken in verband met het geconstateerde bij de eerste expertise, en het daaromtrent overwogene niet anders dan uit eigen bederf van het schip zijn te verklaren, omdat het ten eenenmale onaannemelijk is, dat de daar bedoelde deelen van het schip, die niet blijken te zijn gebroken geweest, door de ondervonden zeeëvenementen in zoodanigen staat zouden zijn geraakt, dat men ze geheel moest vervangen.

O. dat een schip, dat zich in zoo gebrekkigen toestand bevindt, als met de Veronica blijkt het geval te zijn geweest, wanneer het aan de werking van weêr en wind op zee wordt blootgesteld, noodwendig aanzienlijke schade moet ondervin-

den, en dat alsdan de gezonde deelen met de zwakke moeten lijden, en zelfs in veel heviger mate dan zulks bij een hecht schip het geval zoude zijn.

O. echter, waar het hier alles op aankomt, dat het breken van eenige dekbalken, het ontzetten en losraken van eenige kromhouten enz., indien men dit al aan de ondervondene zee-ëvenementen afgescheiden van de eigen gebreken kon toeschrijven, niet van dat gewigt zou geweest zijn, en bij de herstelling niet tot zoo aanzienlijke kosten zou aanleiding hebben gegeven, dat de deskundigen daarom het schip zouden hebben kunnen afkeuren, en dat derhalve eigen bederf van het schip als de onmiddelijke oorzaak van de ondervonden schade en van de daarop gevolgde afkeuring moet worden beschouwd.

O.- dat tot nadere beslissing overbodig wordt een onderzoek van deskundigen te bevelen, en de *derde* vraag te beantwoorden.

O. met betrekking tot de 4de vraag, dat de E. voor het grootste gedeelte in het ongelijk worden gesteld, en derhalve ook voor het grootste gedeelte in de kosten moeten veroordeeld worden, maar dat ook de verw. een gedeelte der kosten moeten dragen, omdat zij het ten hunnen laste komende aandeel in de schade van *f* 4291.42½, niet tijdig hebben voldaan en geweigerd hebben de renten daarvoor te betalen.

Gezien art. 249 en 721 W. v. K. en 56 W. v. B. R.

Veroordeelen de verw. om tegen behoorlijke quittantie aan de E. te voldoen, de 1e. verw. eene som van *f* 214.60, den 2e, 3e, 4e, 5e verw. ieder de som van *f* 80.47½, met de renten van dien à 6 pCt. 'sjaars, sedert 1 Maart 1857, tot de volle voldoening toe.

Ontzeggen den E. hunnen verderen of meerderen eisch en veroordeelen de E. in ⅞ en de verw. in ⅛ gedeelte der kosten.

Gedaan en gewezen te Amsterdam, 24 Junij 1859, door Mr. A. Brugmans, A. C. Cosman, Aug. Philips.

No. 77.

(*) GEBR. H. & Co.

ca.

De N. en Z. Holl. en Zeeuwsche Zeeverzekering Maatschappij.

Wij Ondergeteekenden enz.

O. wat de daadzaken betreft, dat het tusschen partijen in confesso is, dat de ged. op 10 Nov. 1854 aan de E. heeft verzekerd eene som van ƒ 2000, door dezen verzekerd op het behouden varen van het schip Veronica, voor eene reis van San Francisco via Callao en de Chincha-eilanden, naar eene haven of plaats tusschen Havre en Hamburg beide ingesloten, en zulks onder anderen op conditie, dat bij deze reässurantie de reässuradeur zich geheel in de plaats stelde des eersten assuradeurs, en denzelven diensvolgens volkomene magt en autoriteit gegeven is, om in de eerste verzekering te doen al hetgeen deze zal goedvinden, terwijl de reässuradeur zich verbond om alle schade, welke de eerste assuradeur krachtens zijne overeenkomst of ten gevolge van gemaakte schikkingen verpligt mogt worden definitief of op rekening te betalen, te zullen restitueren en voldoen op vertoon der quitantie, waaruit die betaling bleek;

Dat het almede is in confesso, dat de herverzekerde som van ƒ 2000 door de E. primitief verzekerd was aan Gebrs. H.. & Co., die de eerste verzekering op het schip Veronica, zoo als zij beweren in hoedanigheid van boekhouders van dat schip, genomen hebben;

Dat de gereässureerden bewerende, dat het schip Veronica niet behouden zou hebben gevaren, van den reässuradeur de betaling dier som van ƒ 2000 hebben gevorderd;

Dat de reässuradeur geweigerd hebbende de verzekerde som te voldoen, partijen daarover een regtsgeding hebben aangevangen:

Dat de E. alstoen tot betaling der verzekerde som hebben geconcludeerd;

Dat de ged. daarop heeft genomen eene incidentele conclusie, daartoe strekkende, dat onder voorbehoud van alle weren en defensiën der ged., arbiteren, alvorens ten principale regt te doen, de E. zouden gelasten, op zoodanige wijze als zij zullen goedvinden te bepalen, over te leggen het scheepsjournaal, door schipper Welger op de verzekerde reize gehouden, mitsgaders alle papieren en bescheiden tot het tegenwoordig sinister betrekkelijk, en zulks met veroordeeling van de E. in de kosten van dit incident in geval van tegenspraak, en anders met reserve der kosten tot aan de einduitspraak;

Dat de incidentele ged. daartegen hebben geconcludeerd, dat arbiters de incidentele E. zullen verklaren niet-ontvankelijk in haren gedanen eisch en genomene conclusiën, immers enz., met last om ten principale voort te procederen enz.

Dat partijen bij pleidooi hunne beweringen nader in het breede hebben toegelicht;

O. in regten: dat alhier de vragen te beantwoorden zijn:

1°. Is er in casu tusschen partijen werkelijk een contract van reässurantie gesloten?

2°. Zoo ja, volstaan de incidentele ged. dan met de overlegging der quittantie van den eersten verzekerde, tot staving van hunne vordering, in dien zin, dat geene nadere productie van hen kan worden gevorderd?

O. ad I, dat de incidentele E. poseert, dat de oorspronkelijke verzekering gesloten is door Gebr. H. & C°. aan Gebr. H. & C°., dat deze geacht moeten worden geene reässurantie maar eene eenvoudige assurantie gesloten te hebben, zoo dat op de tusschen partijen aangegane overeenkomst niet de bepalingen van herverzekering, maar die van verzekering van toepassing zijn.

O. dat daartegen de incidentele ged. hebben opgemerkt, dat, hoewel de naam van verzekeraar en verzekerde dezelfde is, beiden toch geheel onderscheidene personen zijn, daar zij ged. zoowel het beroep van assuradeurs, als dat van boekhouders

van schepen exerceren, en zij dus in hunne hoedanigheid van boekhouders zijn, de verzekerden, en in qualiteit van assuradeurs, de verzekeraars.

O. dat deze uitlegging wel bevestigd wordt door de opmerkingen, dat de incidentele ged. in beide qualiteiten zijn gepatenteerd, en dat het ongerijmd zou wezen te veronderstellen, dat de ged. zich zelven zouden verzekeren, dus eigenlijk niet verzekerd zouden geweest zijn en toch provisie zouden betaald hebben voor de som, voor welke zij zonder eenig nut geteekend hadden.

O. dat de incidentele E., vrijwillig de overeenkomst van herverzekering sluitende, geacht moet worden geen ongerijmd contract te hebben aangegaan, en dat zij als nu post factum bewerende, dat de oorspronkelijke verzekerde en verzekeraar dezelfde personen waren, dit harerzijds had behooren te bewijzen.

O. dat zij dit bewijs niet heeft geleverd of zelfs aangeboden, en dat dus niet ten processe blijkt, dat het beweren der incidentele E. juist en gegrond is.

O. dat in dien stand der zaak de geslotene overeenkomst aldus moet uitgelegd worden, dat zij gevolg heeft, en de eerste vraag alzoo bevestigend kan en mag worden beantwoord.

O. ad II, dat er tusschen partijen geen verschil bestaat, dat eene der bepalingen van de aangegane overeenkomst inhoudt, dat bij schade, deze zal worden vergoed op vertoon der quitantie van den oorspronkelijken verzekerde; dat wel de bestaanbaarheid en duidelijkheid dier clausule door de incidentele E. is betwist, doch dat die betwisting haar niet kan volgen, daar voorzeker die bepaling allezins duidelijk is, en met de beginselen van het assurantie-contract in geen opzigt hoe ook genaamd strijdend, hetgeen vooral daaruit blijkt dat de gereässureerde in den regel niet in staat zal zijn iets anders of meerder dan de kwijting der schade aan den reässuradeur als bewijs over te leggen.

O. dat alzoo ook de tweede vraag bevestigend moet worden beantwoord, en de eisch der incidentele E. dus is ongegrond.

Gezien de artt. 1380, 1902 B. W., 271 W. v. K., 56, 636 en 637 W. v. B. R.

Regtdoende, ontzeggen der incidentele E. haren incidentelen eisch, bevelen partijen om ten principale voort te procederen, enz.

Gegeven te Amsterdam, 30 Aug. 1857, door Mr. A. C. Cosman, M. H. 's Jacob, J. A. Molster.

Tot heden is in deze zaak, zoover mij bekend is, geene eindbeslissing gevallen.

BIJVOEGSEL I, BEHOORENDE BIJ N°. 12.

Arrest van den Hoogen Raad.

De Hooge Raad enz.

O. dat de in deze gedane eisch tot cassatie alleen berust:

1°. op beweerde miskenning van art. 262 K., in verband met de artt. 255, 256, 257 en 592 van dat wetboek; en

2°. op miskenning van art. 382, § 2, B. R.

O. ten aanzien van eerstgemeld middel dat in facto de schuld, die van den E. in cassatie is gevorderd, erkend, en de voldoening daarvan door hem is aangeboden, doch alleen onder de *mits*, dat aan hem polissen van assurantie, zoo als die bij art. 255 en vgg. K. zijn omschreven zullen worden overgegeven, en dat die *mits* ontwijfelbaar zoude zijn gegrond, indien evenzeer in facto vaststond, dat de verw. tot het sluiten der assurantie in verschil bij derden volgens de overeenkomst tusschen partijen ware verpligt geweest, dezelve diensvolgens hadde plaats gehad en daarvan polissen waren opgemaakt, doch dat bij het beklaagde arrest integendeel is uitgemaakt, dat zulks het geval niet is, en dat door die feitelijke beslissing alle toepassing der artt. 255, 256, 257 en 592 komt te vervallen.

O. dat voor zooverre in deze omstandigheid in casu van toepassing mogt zijn geworden het bepaalde bij art. 262 K., dat namelijk door de niet gedane verzekering bij derden, de verw.

dezelve krachtens de wet voor eigene rekening heeft gehouden, hieruit van zelf volgt, dat er in dat geval geene polissen overeenkomstig de voornoemde artt. 256 en vgg. bestaan, noch vereischt worden, maar des verw. verpligting als verzekeraar alleen ex lege is voortgesproten, en dat dat art. alzoo door de afwijzing van de *mits* door den E. gesteld niet is miskend.

O. in opzigt tot den tweeden grond van cassatie, gehaald uit art. 382, § 2, B. R., dat, welke ook de beweegredenen zijn, bij het beklaagde arrest onder anderen aangevoerd, nogthans bij deszelfs dispositief geene andere uitspraak is gedaan, dan omtrent de geëischte zaak, en in alle geval, indien die anders ware hiertegen wel het middel van request civiel, maar niet dat van cassatie konde worden ingeroepen.

Verwerpt den eisch, enz.

BIJVOEGSEL II, BEHOORENDE BIJ N°. 74.

Van de uitspraak van arbiters, dd. 22 April 1850, hooger beroep, Arrest van 8 April 1852.

Het Hof van N. Holland.

O. met betrekking tot de daadzaken, dat de app. ter eerster instantie voor de arbiters procederende, krachtens contract van assurantie op 1° Junij 1846, tusschen partijen gesloten, hebben gevorderd vergoeding van schade ten gevolge van zee-evenementen geleden, op eene partij boekweit en geladen in het schip Vrouw Hendrika, Kapt. J. van Beeke van Dendermonde naar Amsterdam bestemd;

dat de geïnt. hoezeer noch de geledene schade, noch het dien ten gevolge ter vergoeding van schade gevorderd bedrag betwistende, reeds dadelijk heeft geposeerd, dat de verzekering op 1° Junij 1846 is gesloten, op daartoe bij de app. toen E. uit Brussel ontvangene lastgeving; dat het schip alreeds op 29 Mei 1846 van Dendermonde was vertrokken; — dat tijdens

het geven van dien last het sinister reeds was voorgevallen, en op 30 Mei daaraanvolgende aan den lastgever te Brussel voor het vertrek van de post was bekend; dat deze met geheimhouding van die omstandigheid de last tot verzekering heeft doen afgaan, dat die lastgever eerst drie dagen daarna het berigt van het sinister naar Amsterdam heeft overgemaakt, met verzwijging van den dag van het voorval met al deszelfs bijzonderheden; dat onder deze omstandigheid de assurantie nietig is, en de clausule *op goede en kwade tijding*, ter goeder trouw en naar billijkheid uitgelegd, deze assurantie niet kan doen maintineren, waarom zij incidenteel concludeerde, om door alle middelen regtens te worden toegelaten, tot het bewijs van de gestelde daadzaken;

dat de geïnt. bij interlocutoir vonnis van arbiters van 8 Junij 1848, tot het leveren van dat bewijs is toegelaten, behoudens tegenbewijs van de app. toen E.

dat blijkens extract uit de Minuten berustende ter griffie der Arrondissements Regtbank te Amsterdam, op 27 Februarij 1849, voor arbiteren een getuigenverhoor is gehouden;

dat daarop arbiteren bij vonnis van 22 April 1850, op nieuw bij interlocutoir, en vermits daartoe niet was geconcludeerd, alvorens ten principale regt te doen, ex officio hebben bevolen, dat de E. nu app. zullen overleggen:

1°. den brief van 30 Mei 1846, betreffende den ontvangen order tot verzekering,

2°. den brief van 2 Junij 1846, houdende berigt van het voorgevallen sinister binnen den termijn daarbijgesteld enz.

O. dat de app. bij hunne memorie van grieven in appel in de eerste plaats hebben beweerd: dat het bestaan dier brieven door hen niet was erkend, noch ad juris evidentiam bewezen, terwijl, al bestaan die brieven, de inhoud daarvan niet kan zijn litis decisoir en voorts hebben geconcludeerd, dat met tenietdoening van het arbitraal vonnis, waarvan appel, hunne conclusie ter eerster instantie ten principale genomen, moge worden toegewezen enz.

O. dat de geïnt. bij hare memorie van antwoord in appel heeft gevraagd acte, dat zij ten gevolge der ontkentenis van

de app. aan dezen den Eed defereert: „dat zij niet hebben ont„vangen eenen brief van 30 Mei 1846, houdende order tot de „verzekering, welke het onderwerp uitmaakt van dit regtsge„ding. dat zij niet hebben ontvangen eenen brief van 2 Junij „1846, houdende berigt van het voorgevallen sinister," waarna de geïnt. thans bewerende, dat de app. in deze belang noch wettig interest hebben, onder voorbehoud harer regten, ook te dien aanzien heeft geconcludeerd, dat het vonnis, waarvan hooger beroep geheel en volkomen effect zal sorteren enz.

O. wat het regtspunt betreft.

Dat in de eerste plaats behoort te worden onderzocht, of arbiters het regt en de bevoegdheid hadden, om aan de app. de overlegging van gedachte brieven in deze ex officio te gelasten.

O. te dien opzigte, dat hoezeer in het algemeen, en bij een geschil over eene overeenkomst van verzekering, voor arbiters gevoerd in het bijzonder, den regter de bevoegdheid behoort te worden toegekend, om van partijen de overlegging van bewijsstukken te vorderen, welke tot ontdekking van de waarheid, en mitsdien tot beslissing der zaak leiden, het echter in zoodanig geval niet twijfelachtig behoort te zijn, of die stukken bestaan, en zoo ja! of zij ter beslissing van het geding zijn afdoende.

O. dat nu de verzekering van koopwaren van België naar Amsterdam bestemd tegen zeegevaar, en het daaraan overgekomen sinister wel doen vermoeden, dat de app. uit België berigten hebben ontvangen, zoo omtrent het aangaan der verzekering als omtrent de overgekomene schade, maar dat regtens niet blijkt, dat die brieven zijn geweest van die dagteekeningen en van dien inhoud, als de geïnt. heeft geposeerd, en de app. om welke reden dan ook in hun belang hebben vermeend te moeten ontkennen of terug te houden.

O. dat voorts de opgedragen eed niet is litisdecisoir, omdat indien men het bestaan van gedachte brieven, hunne dagteekening en de ontvangst daarvan bij de app., zoo als dit door de geïnt. wordt opgegeven, al eens mogt kunnen aannemen, de inhoud echter daarvan zoodanig kan zijn, dat zij volstrekt

geen bewijs opleveren, voor of tegen de kwade trouw der app. in deze of hunne committenten, en mitsdien geenen grond opleveren, om de beslissing van het geschil daarvan te doen afhangen.

O. dat eindelijk de aard van het geschil de wijze van behandeling der zaak voor arbiters, en zelfs de conclusiën door partijen in hooger beroep genomen aanleiding geven, om met tenietdoening van het interlocutoir arbitraal vonnis, waarvan appel de zaak op nieuw naar arbiters te verwijzen.

Gezien de artt. 1902 en 1966, B. W., 654 K. en 56, 315, 356 en 398 R.

Verklaart den eed door de geïnt. aan de app. in hooger beroep opgedragen te zijn niet litisdecisoir.

Verwijst de zaak naar arbiters enz.

Hiervan voorziening in cassatie.

Arrest van 29 April 1853.

De Hooge Raad.

O. dat onder de aangevoerde middelen van cassatie mede voorkomt, beweerde schending van en verkeerde toepassing der art. 1966 l. 1 en 1967 B. W., vermits in den stand van het geding voor het Hof, waar de verw. voor het eerst het bestaan der ten processe vermelde brieven niet meer erkenden, op die vraag toen aan 's Hofs oordeel onderworpen de eed volkomen litisdecisoir was en het Hof ten onregte, alsof het gold de zaak ten principale, den eed op het incident niet als zoodanig heeft geadmitteerd.

O. ten aanzien van dit middel, dat, blijkens het exposé der daadzaken in het beklaagde arrest voorkomende, *in facto* vaststaat:

1°. dat arbiters bij hunne interlocutoire uitspraak van den 22 April 1850 alvorens ten principale regt te doen *ex officio* hebben bevolen, dat de tegenwoordige verw. zouden overleggen:

a. den brief van 30 Mei 1846, betreffende de ontvangen order tot verzekering en

b. den brief van 2 Junij 1846, houdende berigt van het voorgevallen sinister.

2°. dat de tegenwoordige verw. op het hooger beroep van dat interlocutoir hebben beweerd, dat het bestaan dier brieven door hen niet was erkend, noch ad juris evidentiam bewezen, terwijl, al bestonden die brieven, de inhoud daarvan niet kon zijn litisdecisoir, en

3°. dat de tegenwoordige E. daarop, ten gevolge der ontkentenis van de verw. aan dezen heeft gedefereerd den eed, dat zij niet hebben ontvangen eenen brief van 30 Mei 1846, houdende order tot de verzekering, welke het onderwerp van dit regtsgeding uitmaakt, dat zij niet hebben ontvangen eenen brief van 2 Junij 1846, houdende berigt van het voorgevallen sinister.

O. dat in dezen stand van het geding het Hof bij het nu beklaagde arrest het voormeld interlocutoir vonnis van Arbiters heeft vernietigd en den eed door de tegenwoordige E. aan de tegenwoordige verw. in hooger beroep opgedragen, heeft verklaard te zijn niet litisdecisoir, in substantie, op grond dat het bestaan der gedachte brieven niet was bewezen en dat, zoo al derzelver bestaan mogt kunnen worden aangenomen, dan nog de inhoud dier brieven zou kunnen zijn zoodanig, dat zij geenen grond opleverden om de beslissing van het geschil daarvan te doen afhangen.

O. dat volgens de artt. 1966 l. 1 en 1967 B. W. de beslissende of decisoire eed als bewijsmiddel kan worden opgedragen in elken stand van het regtsgeding en omtrent alle geschillen, welke bij laatstgemeld artikel niet bepaaldelijk zijn uitgezonderd.

O. dat in casu het geschil tusschen partijen daarin was gelegen, of de ten processe vermelde brieven *al* dan *niet* bestonden, en de E. derhalve op de ontkentenis der verw. ten volle bevoegd was om, ten aanzien van dit incidenteel geschilpunt. tot het bewijsmiddel door den decisoiren eed hare toevlugt te nemen.

O. dat deze bevoegdheid aan de E. niet kan worden benomen, op grond dat de inhoud dier brieven welligt niet van invloed zoude zijn op de beslissing der zaak ten principale.

vermits toch daarvan bij deze eeds delatie alleen op het gerezen tusschen geschil geenszins de rede is, en bovendien de overlegging dezer bewijsstukken, volgens 's Hofs eigene beschouwing, door arbiters niet anders is gevorderd dan tot ontdekking der waarheid, en dus in geenen deele om van de *al* of *niet* productie dezer stukken de beslissing der zaak te doen afhangen.

O. mitsdien dat het hof, door in den gegeven stand der zaak den opgedragen eed te verklaren *niet* te zijn litisdecisoir, de aangevoerde artt. 1966 l. 1 en 1967 B. W. inderdaad heeft geschonden.

Vernietigt het arrest van het Prov. Geregtshof in N. Holland van 8 April 1852, en voorts ten principale regtdoende, en doende hetgeen het Hof had behooren te doen, verklaart, dat de eed door de E. aan de verw. in hooger beroep opgedragen bij hare memorie van antwoord is litisdecisoir op het punt thans tusschen partijen in verschil.

Beveelt mitsdien, dat de verw. zullen gehouden zijn ter teregtzitting van het Prov. Geregtshof van N. Holland in tegenwoordigheid der E. of deze behoorlijk opgeroepen met eede te bevestigen:

„dat zij niet hebben ontvangen eenen brief van 30 Mei 1846, „houdende order tot de verzekering, welke het onderwerp „uitmaakt van dit regtsgeding; dat zij niet hebben ontvangen „eenen brief van 2 Junij 1846, houdende berigt van het voor-„gevallen sinister."

En bijaldien de verw. mogten weigeren den eed af te leggen, doet voor dat geval het hooger beroep te niet en beveelt, dat het vonnis van arbiters van 22 April 1850, waarvan appel, geheel en volkomen gevolg zal hebben enz.

En bijaldien de opgelegde eed door de verw. werkelijk wordt afgelegd, doet voor dat geval het voormelde vonnis van arbiters te niet. en verwijst de zaak naar dezelve arbiters, ten einde ten principale regt te doen, zooals bevonden zal worden te behooren enz.

REGISTER.

A.

b. Zie over de appellabiliteit van een arbitraal vonnis, hetwelk, op grond van eene clausule in de polis, waarbij verzekerd werden vrachtpenningen en eventueel behouden varen, beslist heeft, dat in casu de verzekering op behouden varen is in werking getreden. 42.

Arbiters.

a. Arbiters zijn onbevoegd eenige uitspraak te doen ten aanzien van hen, die wel de polis, maar niet het compromis als partijen hebben onderteekend. 9.

b. Door den gewonen Regter, die geadiëerd wordt tot benoeming van Arbiters, kan niet worden onderzocht of er werkelijk tusschen partijen zoodanig geschil als bij de polis bedoeld bestaat, hetwelk door Arbiters moet worden uitgemaakt. 23.

c. Het niet opgeven van de punten van verschil in het vonnis, waarbij Arbiters, bij nalatigheid van eene der partijen, zijn benoemd, heeft geene nietigheid ten gevolge. 23.

d. Arbiters oordeelen niet als jurij. 50.

e. Wanneer bij de polis is bedongen, dat alle verschillen, welke over de verzekering zouden kunnen ontstaan, zullen worden onderworpen aan de beslissing van scheidsmannen, is het de gewone Regter, die de vraag beslissen moet, of het beding van arbitrage door vernietiging van de feitelijk niet geroijeerde polis is vervallen. 72.

f. Alhoewel partij niet concludeert tot mededeeling van zekere stukken, zijn Arbiters bevoegd die mededeeling ex officio te bevelen. 74. en Bijv. pag. 592.

Het Hof van N. Holland oordeelde, dat hoezeer in het algemeen en bij een geschil over eene overeenkomst van verzekering, voor arbiters gevoerd in het bijzonder, den regter de bevoegdheid behoort te worden toegekend, om van partijen de overlegging van bewijsstukken te vorderen, welke tot ontdekking van de waarheid en mitsdien tot beslissing der zaak leiden, het echter niet twijfelachtig behoort te zijn, of die stukken bestaan en zoo ja! of zij ter beslissing van het geding afdoende zijn.

De opgedragen eed omtrent de *al* of *niet* ontvangst voor het aangaan der verzekering van brieven, inhoudende volgens het beweren van den verzekeraar het berigt van het sinister is niet litisdecisoir, omdat, indien men het bestaan van zoodanige brieven, hunne dagteekening en de ontvangst van dezelve bij den verzekerde al eens mogt kunnen aannemen, de inhoud echter zoodanig kan zijn, dat zij volstrekt geen bewijs opleveren voor of tegen de kwade trouw der verzekerden, en mitsdien geen grond opleveren om de beslissing van het geschil daarvan te doen afhangen.

De Hooge Raad oordeelde, dat deze eed wel decisoir was, ofschoon de inhoud van dergelijke stukken van geenen invloed zij op de beslissing der zaak ten principale. Bijv. pag. 592.

Assurantie ten gemeenen nutte.

Als de premie van assurantie onder avarijgrosse wordt gebragt, moet de verzekering gerekend worden gesloten te zijn ten gemeenen nutte. Zij, ten wier behoeve geassureerd is, kunnen geene anderen zijn dan zij, ten wier laste de avarij-onkosten en de premie liepen. 6.

Avarij.

Indien een schip in belang van schip en lading in eene noodhaven binnenloopt, en de schipper aldaar door gewone evenementen van weder en wind belet wordt zijne reis te vervolgen, kan dat oponthoud vis à vis de inladers uit geen ander oogpunt beschouwd worden dan als eene vertraging der reis, die uitsluitend voor rekening van het schip blijft, en dus de bepaling der wet (art. 699, N°. 9 K) *dat de gagien en het onderhoud van het scheepsvolk gedurende den tijd, dat het schip is verpligt geweest zich in eene noodhaven op te houden, gemeene avarijen zijn,* niet van toepassing is. 30.

Het geval betrof een schip, hetwelk, uitgezeild zijnde, uithoofde van weder en wind naar Cronstadt teruggekeerd is en aldaar moest overwinteren.

Zie ook Schade *a. b.*

B.

Baraterie. Zie Schuld en Schelmerij.

Begrooting van Schade. Zie Schade. a. b.

Behouden varen. 34.

a. Van interest moet blijken. 1.

b. Het is bij deze verzekering voldoende, dat men belang heeft bij het behouden varen van een schip, door bevrachting of uitrusting, vooral indien dat interest niet elders door assurantie is gedekt. 1.

c. Alhoewel de verzekering op te verdienen vrachtpenningen zich niet als object uitstrekken mag tot eene bloote meer of min zekere verwachting van vracht, is het echter eene waarheid, dat de verzekering op behouden varen een minder bepaald en meer ver-

wijderd interest tot object hebben kan, waarom dan ook een minder gestreng bewijs van interest plaats heeft; weshalve bij behouden varen het interest kan bestaan in eene op de te huis reis te verdienen vracht. 42. 65.

d. Voor hem, die gelden heeft voorgeschoten aan den kapitein ten behoeve van diens schip, bestaat er een verzekerbaar interest. 47.

e. Indien men beweert, dat het interest bestaat in den eigendom van het schip, leveren de polis, brieven en afschriften van cherte partijen enz. wel eenig vermoeden op, dat de verzekerden in betrekking staan tot het schip en daarbij belang hebben gehad, maar daaruit blijkt volstrekt niet, welke de aard dier betrekking en mitsdien van hun gesustineerd belang geweest zij, en ontslaat hen niet van de verpligting om nader dat interest te bewijzen, al zij ook in de polis bedongen, dat tot bewijs van interest enz. zal strekken de polis en hetgeen men verder ter goeder trouw zal kunnen produceren. 44.

Zie eene tegenovergestelde beslissing. 38.

Zie ook Clausules. f.h.

f. Bij eene verzekering op voorgeschotene penningen ten behoeve van een schip, kunnen als voldoende bewijzen van interest strekken de polis (inhoudende de clausule: *zullende tot bewijs van interest strekken deze polis en hetgeen men verder ter goeder trouw zal kunnen produceren*), en een afschrift van eene door den schipper mede geteekende rekening, houdende opgaaf der voorgeschotene penningen. 47.

g. De assurantie vervalt, ook al is de uit en te huis reis verzekerd, indien na het arrivement ter destinatieplaats van de uitreis aan het schip eene veranderde bestemming is gegeven. 12. — Zie ook Bijv. pag. 591.

h. Bij eene verzekering op voorgeschotene penningen ten behoeve van het schip bestaat er geen grond tot nietigverklaring wegens dubbele verzekering, omdat de eigenaars het casco hebben laten verzekeren. 47.

i. Een schip kan gezegd worden behouden te zijn gearriveerd, indien het met verlies van masten en tuigagie onder noodtuig aankomt. Bij zoodanige aankomst is dat schip niet als wrak, maar als een schip onder noodtuig te beschouwen. 65.

k. Zie over den invloed der clausule, *dat de risico der verzekeraars zal eindigen, wanneer er een begin zal zijn gemaakt met het innemen der lading voor de retourreis, en dat het interest bestaat in de meerdere uitrusting en daartegen te verdienen vracht op de te huis reis,* het geval van de Graaf van Nassau. 65.

l. De afkeuring, in eene noodhaven, van een door storm en hooge

zee geteisterd, uit noodzaak binnengeloopen schip, als onzeewaardig, moet geacht worden te zijn, een hetzij door schipbreuk als anderzins, verloren gaan of verongelukken. 9.

m. Ook de afkeuring wegens te hooge reparatie-kosten ter destinatieplaats, indien de risico der verzekeraars doorloopt, tot dat er een begin met laden zal zijn gemaakt, staat gelijk met afkeuring of verkoop uit dien hoofde in eene noodhaven. 65.

n. Een schip hetwelk buiten staat is zee te bouwen en niet voldoende kan worden hersteld, zonder oneindig meerdere kosten dan het na de herstelling waardig zou zijn, en hetwelk daarom door deskundigen afgekeurd wordt, staat in een gezonden zin volkomen gelijk met een schip, dat verongelukt is. 9. 65.

o. Bij afkeuring en dien tengevolge verkoop van het schip wegens te hooge reparatie-kosten, kan men niet zeggen, dat het behouden varen door eene vrijwillige daad der verzekerden belet is. 65.

p. Indien men bij het behouden varen van een schip door bevrachting en uitrusting belang heeft, ontheft de omstandigheid, dat de vracht is verdiend, den verzekeraar op behouden varen niet, zoolang niet blijkt uit eene algeheele winst- en verlies-rekening over het schip, dat de uitrustings-kosten der heen en terugreize door de ontvangene vrachtpenningen der heenreize zijn gedekt. 1.

q. Bij verzekering op behouden varen voor de uit en te huis reis, is het behouden *terugkomen* van het schip het onderwerp der verzekering, zoodat de verpligting der verzekeraars alleen afhankelijk wordt van de uitkomst dezer onzekere gebeurtenis; ware het dus, dat de verzekerde goederen ter plaatse der bestemming van de uitreis onbeschadigd zijn gelost, moet de verzekeraar betalen, daar de verzekerde niet tegen dadelijke schade aan de goederen verekerd was, maar voor het niet behouden varen van het schip op de (geheele) in de polis omschreven reis.
Het beweren gaat niet op, dat hier geene schade zou bestaan, daar in de polis geene sprake is van schade aan de goederen, maar van schade aan den geassureerde in het algemeen veroorzaakt door het niet behouden varen van het schip.

Het geval van de Prins van Oranje. 3. — Men verg. het belangrijke advijs onder hetzelfde Nummer, pag. 23.

Verg. 65. (Graaf van Nassau.)

r. Bij verzekering op behouden varen voor de heen en terugreis moet dezelve als ééne reis beschouwd worden; het terug varen met een ander schip doet niets ter zake en heeft geenen invloed op de verpligting van assuradeurs. 3.

Zie ook het advijs onder hetzelfde nummer pag. 23, en *Verzekerde Reis*. b. c. d.

wijderd interest tot object hebben kan, waarom dan ook een minder gestreng bewijs van interest plaats heeft; weshalve bij behouden varen het interest kan bestaan in eene op de te huis reis te verdienen vracht. 42. 65.

d. Voor hem, die gelden heeft voorgeschoten aan den kapitein ten behoeve van diens schip, bestaat er een verzekerbaar interest. 47.

e. Indien men beweert, dat het interest bestaat in den eigendom van het schip, leveren de polis, brieven en afschriften van cherte partijen enz. wel eenig vermoeden op, dat de verzekerden in betrekking staan tot het schip en daarbij belang hebben gehad, maar daaruit blijkt volstrekt niet, welke de aard dier betrekking en mitsdien van hun gesustineerd belang geweest zij, en ontslaat hen niet van de verpligting om nader dat interest te bewijzen, al zij ook in de polis bedongen, dat tot bewijs van interest enz. zal strekken de polis en hetgeen men verder ter goeder trouw zal kunnen produceren. 44.

Zie eene tegenovergestelde beslissing. 38.

Zie ook Clausules. f.h.

f. Bij eene verzekering op voorgeschotene penningen ten behoeve van een schip, kunnen als voldoende bewijzen van interest strekken de polis (inhoudende de clausule: *zullende tot bewijs van interest strekken deze polis en hetgeen men verder ter goeder trouw zal kunnen produceren*), en een afschrift van eene door den schipper mede geteekende rekening, houdende opgaaf der voorgeschotene penningen. 47.

g. De assurantie vervalt, ook al is de uit en te huis reis verzekerd, indien na het arrivement ter destinatieplaats van de uitreis aan het schip eene veranderde bestemming is gegeven. 12. — Zie ook Bijv. pag. 591.

h. Bij eene verzekering op voorgeschotene penningen ten behoeve van het schip bestaat er geen grond tot nietigverklaring wegens dubbele verzekering, omdat de eigenaars het casco hebben laten verzekeren. 47.

i. Een schip kan gezegd worden behouden te zijn gearriveerd, indien het met verlies van masten en tuigagie onder noodtuig aankomt. Bij zoodanige aankomst is dat schip niet als wrak, maar als een schip onder noodtuig te beschouwen. 65.

k. Zie over den invloed der clausule, *dat de risico der verzekeraars zal eindigen, wanneer er een begin zal zijn gemaakt met het innemen der lading voor de retourreis, en dat het interest bestaat in de meerdere uitrusting en daartegen te verdienen vracht op de te huis reis,* het geval van de Graaf van Nassau. 65.

l. De afkeuring, in eene noodhaven, van een door storm en hooge

zee geteisterd, uit noodzaak binnengeloopen schip, als onzeewaardig, moet geacht worden te zijn, een hetzij door schipbreuk als anderzins, verloren gaan of verongelukken. 9.

m. Ook de afkeuring wegens te hooge reparatie-kosten ter destinatieplaats, indien de risico der verzekeraars doorloopt, tot dat er een begin met laden zal zijn gemaakt, staat gelijk met afkeuring of verkoop uit dien hoofde in eene noodhaven. 65.

n. Een schip hetwelk buiten staat is zee te bouwen en niet voldoende kan worden hersteld, zonder oneindig meerdere kosten dan het na de herstelling waardig zou zijn, en hetwelk daarom door deskundigen afgekeurd wordt, staat in een gezonden zin volkomen gelijk met een schip, dat verongelukt is. 9. 65.

o. Bij afkeuring en dien tengevolge verkoop van het schip wegens te hooge reparatie-kosten, kan men niet zeggen, dat het behouden varen door eene vrijwillige daad der verzekerden belet is. 65.

p. Indien men bij het behouden varen van een schip door bevrachting en uitrusting belang heeft, ontheft de omstandigheid, dat de vracht is verdiend, den verzekeraar op behouden varen niet, zoolang niet blijkt uit eene algeheele winst- en verlies-rekening over het schip, dat de uitrustings-kosten der heen en terugreize door de ontvangene vrachtpenningen der heenreize zijn gedekt. 1.

q. Bij verzekering op behouden varen voor de uit en te huis reis, is het behouden *terugkomen* van het schip het onderwerp der verzekering, zoodat de verpligting der verzekeraars alleen afhankelijk wordt van de uitkomst dezer onzekere gebeurtenis; ware het dus, dat de verzekerde goederen ter plaatse der bestemming van de uitreis onbeschadigd zijn gelost, moet de verzekeraar betalen, daar de verzekerde niet tegen dadelijke schade aan de goederen verekerd was, maar voor het niet behouden varen van het schip op de (geheele) in de polis omschreven reis.
Het beweren gaat niet op, dat hier geene schade zou bestaan, daar in de polis geene sprake is van schade aan de goederen, maar van schade aan den geassureerde in het algemeen veroorzaakt door het niet behouden varen van het schip.

Het geval van de Prins van Oranje. 3. — Men verg. het belangrijke advijs onder hetzelfde Nummer, pag. 23.

Verg. 65. (Graaf van Nassau.)

r. Bij verzekering op behouden varen voor de heen en terugreis moet dezelve als ééne reis beschouwd worden; het terug varen met een ander schip doet niets ter zake en heeft geenen invloed op de verpligting van assuradeurs. 3.

Zie ook het advijs onder hetzelfde nummer pag. 23, en *Verzekerde Reis*. b. c. d.

s. Bij verzekering op behouden varen gaan de op reis gevallen schade, indien zij slechts het volbrengen der reis en alzoo de aankomst van het schip niet verhindert, en dus ook de uitgave of gecontracteerde schuld voor kosten van reparatie den assuradeur niet aan, evenmin als de ten gevolge van wanbetaling van zoodanige schuld gedwongen verkoop kan worden gerekend te behooren *tot* of gelijk gesteld *met* de rampen of gebeurtenissen, waardoor buiten toedoen des verzekerden, het behouden aankomen van het schip ter bestemder plaatse is belet, welke in eene verzekering op behouden varen zijn begrepen. 12.

Verg. Bijv. pag. 591.

t. Indien in de polis is gestipuleerd: *spruitende het interest van deze assurantie uit gelden, welke hebben gestrekt tot proviandering, uitrusting en andere onkosten*, moet de verzekeraar, bewerende, dat sommige posten der schade-rekening reeds onder de verzekering op het casco begrepen zijn, daarvan het bewijs leveren, zij het ook dat die posten gewoonlijk daaronder begrepen zijn. 53.

u. De verzekeraars kunnen niet participeren in het geborgene, ten ware de aard der geborgene goederen in eenige bijzondere verhouding staat tot den aard van het interest. 1. 65.

v. Zoo echter daardoor eene winst ontstaat voor den verzekerde moet de verzekeraar aandeel hebben in het geborgene. 9.

w. De verzekeraar kan niet participeren in het behouden geblevene, indien de verzekerde daarin geen aandeel heeft. 47.

x. Moet de verzekeraar aandeel hebben in het geborgene, indien de opbrengst van het behouden geblevene uitgegeven is voor het te huis brengen van den kapitein en eenige schepelingen? Niet beslist. 65.

Zie ook *Kost- en maandgelden. Kosten tot behoud gemaakt en Reisgelden.*

y. Men verg. verder *Clausule*, *e*, het geval van de Delta, waarin op vrachtpenningen en eventueel op behouden varen is verzekerd. 42.

Belang. Zie Interest.

Benoeming van deskundigen. Zie Opmaking van schade b. en Rapporten van deskundigen.

Beschadigdheid. Splitsing van het beschadigde en onbeschadigde. Zie Schade. (Bewijs van) e.

Bewijs in zaken van Zee-assurantie.

Hoewel men in zaken van zee-assurantie de gewone regelen van bewijs niet te streng mag nemen, en men zich behoort te-

b. Vrij van schade door lekkaadje en smelting ontstaan. 29. 63.

c. Vrij van beschadigdheid onder de 5 %. 37.

d. Verzekering voor eenigen tijd zonder stilstand van risico. 39.

e. Geschiedende deze verzekering op de vrachtpenningen, welke door genoemden bodem op voormelde reize zullen worden verdiend, welke met wederzijdsch goedvinden worden berekend en vastgesteld op *f* ..... praemie incluis; en voor zoo verre op eenig tijdstip van voormelde reis, zich in het geheel geene goederen of goederen vracht gevende ter concurrentie van het verzekerd beloop in het schip zouden bevinden, het bedrag voor het geheel of voor het ontbrekende geacht zoude worden verzekerd te zijn op behouden varen van genoemd schip, in maniere vervat in de polissen voor die verzekering ingerigt, zijnde onder deze verzekering mede begrepen vrachtderving ten gevolge van schade of beschadigdheid door eenig fortuin van de zee. (Delta.) 42.

f. Zijnde de vrachtpenningen met wederzijdsch genoegen getaxeerd op eene som van *f* ...., onder renuntiatie van vertooning van chertepartij, vrachtrekeningen en alle verdere bewijzen dienaangaande. 45.

Zie ook *Behouden varen* g. *Interest* d.

g. Zullende het verzekerde interest aan den verzekeraar niet mogen worden geabandonneerd, tenzij het schip ongetwijfeld verloren ware of geen redelijke grond of hoop van terugbekoming van hetzelve plaats hadde, in welke gevallen echter de toestemming van Arbiters of van het Hof vereischt zoude worden, alvorens die bepaling in werking te kunnen brengen. 46.

h. Zullende tot bewijs van interest, waarde of eigendom strekken de polis en hetgeen men verder ter goeder trouw zal kunnen produceren. 15. 16. 38. 45. 46. 64.

i. De schade op de uit en tehuis reis vallende, zullen niet mogen worden gecumuleerd. 42. 46. 49.

k. Geschiedende deze verzekering op producten nader op te geven. 50.

l. Spruitende het interest van deze assurantie uit gelden, welke hebben gestrekt tot proviandering, uitrusting en andere onkosten. 53.

m. Zullende onze risico eindigen, zoodra er een begin zal zijn gemaakt met het innemen der lading voor de retourreis.

Zie over de geldigheid dezer clausule bij verzekering op behouden varen. 65.

n. Bestaande het ten deze verzekerde interest in de meerdere uitrusting voor en daartegen te verdienen vracht op de retourreis; met welke verklaring wij ondergeteekenden genoegen nemen, zonder in geval van schade daarvan nadere bewijzen te zullen vorderen. 65.

D.

E.

kerden aantoonen, dat zij rampen, wederwaardigheden en zee-evenementen hebben ondervonden, die de schaden hebben veroorzaakt en tegen de gevolgen waarvan zij alleen bij de polis zijn gewaarbord. 55 (Uncas.) Verg. 71 (Jacoba Helena), zijnde eene beslissing van de Regtbank te Rotterdam omtrent eigenbederf in afwijking van zoo vele andere gewijsden.

d. Rapporten van deskundigen, opgemaakt voor het begin der reis, leveren slechts een vermoeden van zeewaardigheid op, hetwelk door het gebeurde op reis en expertises na het eindigen der reis kan ontzenuwd worden. 7.

Zie ook 28. 45.

e. Indien ten processe consteert, dat het schip schade heeft geleden ten gevolge van zeeëvenementen, waartegen door de verzekeraars verzekerd is, hebben de verzekerden eene vordering tot schadevergoeding. Wanneer de verzekeraars tegenover die consterende daadzaak van ondergane zeeramp en van daarop en daardoor geledene schade het beweren stellen, dat de geconstateerde schade niet geheel aan zeeëvenementen, maar ten deele aan eigen gebrek is te wijten, rust op hen de last dat beweren te bewijzen. (Petrus.) 51. 52.

Men verg. (Uncas) 55. (Jacoba Helena.) 71.

f. Indien experten bij sommige elementen van schade opgeven, dat zij het gevolg zijn van zeeëvenementen, kan uit het stilzwijgen ten opzigte van de oorzaak van andere elementen van schade, niet de gevolgtrekking worden afgeleid, dat die elementen eigen gebrek tot oorzaak hebben. 51. 52.

g. Indien blijkt, dat voor den aanvang der reis genoegzame herstellingen aan een schip zijn geschied en er zeeëvenementen hebben plaats gehad, kan de schade niet aan eigenbederf geweten worden, zij het ook dat deskundigen in hun rapport aanmerking maken op den bouw van het schip, daar het niet kan opgaan, nadat een schip bijkans 16 jaren heeft gevaren, vóór de verzekerde reis onderzocht is en de noodige herstellingen heeft ondergaan, en vervolgens op die reize 120 dagen zonder schade heeft gevaren met eene zware lading, daarna te beweren, dat het schip door zijne constructie zelve onbekwaam zoude zijn om zee te bouwen en aan eigen gebrek de beloopene schade te wijten is. 56.

h. Indien gestipuleerd is, *vrij van schade en reeds gemaakte avarij*, moet de verzekerde bewijzen, dat het schip bij den aanvang der verzekerde reis zeewaardig was. 68.

i. Het niet genoegzaam voorzien zijn van provisien is geen eigen gebrek. 68.

k. Daar art. 347. K. aan ieder der belangbebbenden de bevoegdheid toekent om de zeewaardigheid van het schip voor de reis te doen

onderzoeken, volgt daaruit tegenover belanghebbenden het vermoeden, dat het schip bij de uitreis volkomen zeewaardig was, te meer wanneer dit bevestigd wordt door verklaringen van deskundigen. 71. (Jacoba Helena).

Men verg. vooral 55. (Uncas).

Zie ook *Gebrek aan tijdingen.*

Emballage.

Zie over den invloed van den slechten toestand der emballage van verzekerde goederen tijdens de inlading op het contract van assurantie. 25.

G.

Gagie. Zie Kost- en maandgelden.

Gebrek aan tijdingen.

Indien een schip wegens gebrek aan tijdingen voor verongelukt moet gehouden worden, behoeft de verzekerde niet meer te bewijzen, dat het het gevolg is van een sinister, waarvoor de verzekeraar aansprakelijk is. 48.

De verzekeraar beriep zich ook op onzeewaardigheid op een vroeger tijdstip der reis, op grond dat het schip aangevaren was door eene stoomboot, bewerende, dat de verzekerde moest bewijzen, dat het schip in zeewaardigen staat teruggebragt was. De Arbiters beslisten, dat, daargelaten dat het niet bleek, dat de aanvaring van grooten omvang is geweest of zeer belangrijke schade heeft toegebragt en dus die onzeewaardigheid zelve onzeker is, de verzekeraars niet kunnen volstaan met het bewijs van den toestand van het schip op een vroeger tijdstip der reis, maar het bewijs moeten leveren, dat de schade of het verlies uit eenig gebrek, eigenbederf of uit den aard en de natuur der verzekerde zaak zelve onmiddelijk voortspruit, en dus, nu van vertimmering of reparatie blijkt, dat die reparatie onvoldoende heeft plaats gehad en het vergaan daaraan moet worden toegeschreven; dat zelfs dan, wanneer het bewijs ware geleverd, dat de schipper onvoldoende had laten repareren of ligtvaardig zijne reis hadde vervolgd, dit zou zijn nalatigheid of verzuim van den den schipper, waartegen eveneens is verzekerd. 48.

Getaxeerde polis. Zie Schade.

Geredde voorwerpen. Zie Behouden varen. u. v. w. x.

J.

K.

Lijfsdwang.

De teruggave van hetgeen onverschuldigd betaald is ter voldoening van een handelschuld, kan niet bevolen worden bij vonnis uitvoerbaar bij lijfsdwang, als zijnde het geene handelschuld. 66.

M.

Maandgelden. Zie Kost- en maandgelden.

Molest. 39. Zie Kost- en maandgelden.

N.

Nietigheid.

De bekendheid van den verzekerde met de ramp tijdens het sluiten der verzekering, en terwijl voor hem nog de mogelijkheid bestond ook zijnen lasthebber daarvan tijdig te doen kennis dragen, doet de verzekering nietig zijn. 57.

De omstandigheid, dat de verzekeraar op dien grond bij zijne verwering de vernietiging der aangegane verzekering niet vordert, doet niets ter zake, omdat, daargelaten de vraag of dergelijke nietigheid niet ook zonder uitdrukkelijke nietigverklaring kan worden ingeroepen, de vorm der verwering geen invloed kan uitoefenen op de uitspraak van Arbiters, oordeelende als goede mannen. 57.

Zie verder *Behouden varen h.*, *Renuntiatie*, *Verzekering voor een derde*, *Verzwijging van omstandigheden*.

Noodhaven.

De beteekenis van het woord *noodhaven* in art. 699, N°. 9 K., is dezelfde als die van art. 699 N°. 14. 30.

O.

Onkosten.

Alle zoodanige onkosten als tot justificatie der geleden schade vereischt worden, en door aanwending van welke kan worden geconstateerd of de schade meer dan 10 % bedraagt van het provenu der beschadigde goederen, moeten worden afgetrokken en mitsdien door assuradeurs geleden worden, ook dan wanneer zonder dien aftrek de schade geen 10 % zoude beloopen. 13.

Onwaarachtige opgave. Zie Nietigheid en Verzwijging van omstandigheden.

Opmaking van schade.

a. **Indien partijen in de inspectie en taxatie van schade, opgemaakt door beëedigde Makelaars, handelende ter requisitie van beide partijen, hebben berust en de beschadigde goederen ter dispositie van den verzekerde zijn gesteld en overgelaten en dezelve 8 dagen later publiek zijn verkocht, kan de verzekeraar tegen die taxatie niet meer opkomen, vooral wanneer van zijde des verzekeraars noch tegen de voorafgegane noch tegen de opgevolgde behandeling der gemelde Makelaars eenig protest of andere daad hoegenaamd, hetzij van voorbehoud, hetzij van voorziening aanwezig is. 13.**

b. **De deskundigen zullen hunne rapporten bewijskracht hebben ten opzigte van geledene schade, moeten blijken benoemd te zijn door en beëedigd voor de bevoegde autoriteit, met het doel om uit hunne rapporten een bewijs van de oorzaken der schade tegen de verzekeraars te kunnen putten. 17. 40. 68. Anders 70.**

Opmaking van schade buiten 's lands. 2. 28. 32. 37.

De bepaling der wet, (art. 711. K.) dat, *indien de schade buiten 's lands moet worden opgemaakt, daarin gevolgd worden de aldaar bestaande wetten of plaats hebbende gebruiken,* heeft niet alleen betoog op de berekening en verdeeling der avarij-gros, maar ook op het constateren der particuliere schade. 67.

Ordonnantie.

De artt. 34 en 35 van de ordonnantie op de assurantie van 28 April 1744 en van 28 Januarij 1756, als door geene contraire wetsbepalingen zijnde vervallen, kunnen en behooren thans nog gevolgd te worden. 13.

P.

Participatie in het behouden geblevene. Zie Behouden varen. u. v. w. x.

Premie.

Een kassier heeft eene vordering tot betaling van voorgeschotene assurantie-premie tegen eene reederij, waarvan de boekhouder niet als zoodanig, maar in privé, een schip, de reederij

R.

Reisgelden.

Vergoeding van reisgelden aan de equipage betaald 51. verg. 65.

Renten.

De renten der door assuradeurs te vergoeden som kunnen gevraagd worden van af den dag der in mora stelling 64. verg. 44. 45.

De renten zijn verschuldigd na het verstrijken van den wettelijken of bij polis vastgestelden termijn van betaling der schadevergoeding, zonder dat er eene voorafgaande in mora stelling noodig is. 76.

Renuntiatie.

Aan de bepaling der wet (art. 251. K.), *dat verzwijging van aan den verzekerde bekende omstandigheden, hoezeer te goeder trouw aan diens zijde hebbende plaats gehad, welke van dien aard zijn, dat de overeenkomst niet, of niet onder dezelfde voorwaarden zoude zijn aangegaan, indien de verzekeraar van den waren staat der zaak had kennis gedragen, de verzekering nietig maakt*, kan in de polis worden gerenuntieerd. 25.

Invloed van de bepaling der wet (art. 254. K.), *dat afstand van hetgeen bij de wet tot het wezen der overeenkomst wordt vereischt of van hetgeen uitdrukkelijk is verboden, nietig is*, op zoodanige renuntiatie. 25.

Renuntiatie van vertooning van cherte-partij, vrachtrekening enz. 45.

Restorno.

Indien bij verzekering op vrachtpenningen totale schade aanwezig is en aan de verzekerden alzoo de netto vracht uitbetaald wordt, zijnde ¾ der bruto vracht, dan moet over het ander ¼ gedeelte de betaalde premie gerestorneerd worden. 52.

Reticentie. Zie Verzwijging van omstandigheden.

Risico.

Indien verzekerd is op schuldig gebleven penningen bij den aankoop van een schip met aanneming door de verzekeraars, om in geval het schip mogt komen te verongelukken of ten gevolge van gemaakte schulden, daar waar de reis door zeeëvenementen of anderzins mogt eindigen, niet zooveel voor de geassureerden mogt overblijven, als hun toekomt, zich te stellen in de plaats van hen, om, bij welke voorvallen ook, de gezegde som, pro rato

hunner geteekende sommen geheel of de gedeeltelijke te kort schieting uit te betalen, zoodra hun behoorlijk zijn overgelegd zoodanige bewijzen als ter goeder trouw door de geassureerden zullen kunnen worden geproduceerd, en het later blijkt, dat uit hoofde van eene bodemerij-schuld, gecontracteerd voor den aanvang der verzekerde reis, de opbrengst van het geregtelijk verkochte schip door den bodemerij-brief is geabsorbeerd, en de verzekerde dus zijne verzekerde vordering niet heeft kunnen verhalen, zijn verzekeraars niet tot vergoeding gehouden. 21.

De verzekeraars op het casco zijn gehouden de schade te vergoeden, die de verzekerden hebben moeten betalen aan de eigenaars van een ander schip, dat door het hunne, ten gevolge van schuld of nalatigheid van hun schipper of scheepsvolk, is aangezeild of aangevaren. 73. (Eclipse.)

S.

Schade.

a. Indien verzekerd is op eene getaxeerde polis, volgens eene overeengekomene waarde, onaangezien of het verzekerde voorwerp meer of minder waardig is of gekost heeft, dan strekt deze getaxeerde waarde tot maatstaf alleen voor elke verzekering van schade en avarij met assuradeurs; speciaal kunnen de verzekeraars, indien het verzekerde schip bij den omslag der avarijgros hooger is getaxeerd dan de bij de polis vastgestelde waarde, in dat geval niet beweren, dat de door hen verschuldigde vergoeding geregeld wordt door de percenten bij dien omslag vastgesteld en de verzekerde voor die meerdere waarde zelf verzekeraar is. 20.

b. In tegenovergestelden zin (N°. 41) beslist, dat bij waardevermeerdering van het verzekerde voorwerp gedurende den loop der verzekering, de verzekerde feitelijk zijn eigen verzekeraar wordt voor dat meerdere, zoowel bij eene niet getaxeerde als bij eene getaxeerde polis, vermits die taxatie niet absoluut de waarde van het verzekerde voorwerp bepaalt, maar dezelve slechts relatief tusschen den verzekeraar en verzekerde regelt als de maatstaf van schadevergoeding; dat dit beginsel zoowel van toepassing is op de vergoeding van avarijgros als van avarijparticulier en de verpligtingen van den verzekeraar dan ook niet moeten worden afgemeten naar de in de dispache voorkomende waardering van het schip of de lading, maar naar de in de polis vastgestelde (of naar de voorschriften der wet vast te stellen) waardij van het verzekerde voorwerp ten tijde van het vertrek. — Dat de verzekerde dan ook nimmer kan vorderen te worden schadeloos ge-

steld voor het volle bedrag der door hem betaalde avarijgros, als naar een gansch anderen maatstaf dan het verzekerde interest opgemaakt, maar alleen in evenredigheid van dat verzekerde interest, hetwelk zich regelt naar de waarde tijdens het vertrek of naar de taxatie in de polis, als het contract tusschen hem en den verzekeraar, met welk beginsel geheel in strijd is, dat zoo als het aandeel in de avarijgros tusschen de contribuanten is bepaald, het ook door den assuradeur moet worden vergoed. 41.

c. De verzekeraar is niet alleen daarom tot vergoeding der schade gehouden, wanneer het blijkt, dat de verzekerde goederen, gaaf zijnde ingeladen, beschadigd zijn gelost, dewijl de verzekeraar niet instaat of verzekert voor alle schade aan het verzekerde, maar alleen voor zoodanige schade of beschadiging als het gevolg is van de evenementen, waarom hij heeft verzekerd en door de wet en de polis zijn bepaald en omschreven. 32.

d. De bepaling der wet (art. 746. K.), *dat alle aanspraak tegen den schipper en de verzekeraars wegens schade, aan de ingeladene goederen overgekomen, vervalt, indien zij zonder bezigtiging en begrooting der schade, op de wijze bij de wet voorgeschreven, zijn aangenomen, of in geval niet uiterlijk van de schade bleek, de bezigtiging en de begrooting niet heeft plaats gehad binnen den tijd bij de wet bepaald,* is niet toepasselijk ten aanzien van goederen die buiten 's lands in ontvang genomen worden. 67.

Zie ook *Protest* en *Schade* (*Bewijs van.*)

e. Schade opgekomen na de verandering van koers, welke niet het gevolg is van zeeëvenementen, komt niet ten laste van den verzekeraar. 55.

f. In den regel komt voor rekening van assuradeurs de schade, veroorzaakt door het uitsloopen van sommige deelen van het schip, edoch niet indien blijkt, dat zulks geschied is op bevel van personen door geene bevoegde magt daartoe geroepen, tot een onderzoek uitgenoodigd van de zijde des verzekerden, maar buiten medewerking van den verzekeraar. 62.

g. De schade, waarvan vergoeding gevorderd wordt, moet zijn zeeschade, terwijl de verzekeraar niet aansprakelijk is voor die ontstaan uit malversatien en kwade praktijken van de geadresseerden. 68.

Zie ook *Risico.*

Schade. (Bewijs van) 26. 61. 64.

a. Door den verzekerde moet niet alleen schade bewezen worden, maar ook dat die schade veroorzaakt is door die evenementen. waartegen verzekerd is 18. 28. 33. 55. 60. 71.

b. Zoodanig bewijs wordt niet geleverd door enkel te doen blijken van de herstellingen, die noodzakelijk bevonden zijn en zulks te minder, indien noch uit het scheepsjournaal noch uit expertises van eenig zeeëvenement blijkt, waaraan de lekke toestand van het schip kan worden toegeschreven. 18.

c. De omstandigheid, dat de verzekerde eene rekening niet als *avarij-rekening* erkent, voor zooverre daarbij een nadeelig saldo ten laste der eigenaars van de lading is gebragt, doet niets af bij de beoordeeling der vraag of door die rekening de hoegrootheid der schade tegenover assuradeurs kan bewezen worden. 23.

d. De verzekeraar, die de avarij particulier aan de inladers betaalt, kan daardoor niet gerekend worden de schade aan het schip overgekomen erkend te hebben. 17.

e. Rapporten van deskundigen, opgemaakt kort na de lossing en inhoudende, dat de lading beschadigd is, leveren voldoend bewijs op, ook al vermeldt de scheepsverklaring het tegendeel.

Anders echter werd in appel gejugeerd. 27.

f. Het buiten 's lands,(Amerika), zonder protest in ontvang nemen eener beschadigde lading, sluit niet uit het regt om de schade van elders te bewijzen, tenzij de verzekeraar het bewijs levert, dat daar te lande dezelfde bepalingen als in Nederland gelden. 28. Zie ook 32.

g. Indien er geene expertise of taxatie der goederen in den zoogezegd beschadigden toestand is geschied, ontbreekt het bewijs, dat werkelijk de goederen door schipbreuk zijn beschadigd geworden, en dat die schade overeenkomstig het beding bij de polis meer dan 50 pCt. zou hebben bedragen. 24.

h. De verzekerde vergoeding vorderende, zonder dat bij de lossing de schade geconstateerd is, moet bewijzen, dat de schade het gevolg is van een sinister gedurende den tijd der verzekering. 67,

i. Indien verzekerd is met het beding *vrij van reeds gemaakte schade en avarij*, moet de verzekerde, vergoeding vorderende ter zake van eenig op de verzekerde reis voorgevallen zeeëvenement, doen blijken, dat de schade niet, hetzij direct of indirect en voor geen deel hoegenaamd, is ontstaan door schade of avarij, oorsprong nemende uit de voorafgaande reis, of althans dat het schip bij het vertrek van de plaats, waar de verzekerde reis aanving, volkomen zeewaardig was. 68.

k. Eene splitsing van de schade voor en gedurende de reis is niet a priori voor onmogelijk te houden. 68.

l. Gevallen waarin de schade lang na de lossing der beschadigde goederen is geconstateerd. 2. 28. 32.

Zie ook *Lastgeving*, *Opmaking van schade*, *Protest* en *Rapporten van deskundigen*.

Scheepsverklaring.

a. De scheepsverklaring levert een voldoend bewijs van het vergaan van een schip, zoolang de verzekeraar niet het tegendeel bewijst. 15. Zie ook 11 en 27.

b. Eene scheepsverklaring buiten 's lands opgemaakt volgens de daar te lande bestaande gebruiken, en hier hernieuwd met inachtneming onzer wettelijke bepalingen, levert bewijs in regten op. 22.

c. Alhoewel de Wetgever de niet-inachtneming der formaliteiten, voorgeschreven voor de geldigheid der scheepsverklaring, niet met nietigheid heeft bedreigd, volgt uit den aard der zaak, dat de nalatigheid in het nakomen der gezegde bepalingen dat geloof aan de verklaring ontneemt, dat daaruit *alleen* geene genoegzame bewijzen kunnen ontleend worden om de geledene schade te bewijzen. 17. 31. 62. 69.

d. Over de geldigheid der scheepsverklaring, die niet binnen de 3 maal 24, of in eene noodhaven binnen 24 uren is afgelegd. 17. 37. 39. Zie ook 71.

e. Zie een geval dat de kapitein de verklaring niet beëedigd heeft. 40.

f. Zie over de vereischten en geloofwaardigheid eener scheepsverklaring in Schotland opgemaakt. 58.

g. Bij het niet bestaan der scheepsverklaring, of indien dezelve onvolledig of formeel gebrekkig is, kan het bewijs van zeerampen en schade door andere regtsmiddelen geleverd worden. 17. 40.

h. Eene scheepsverklaring bewijst niets omtrent den toestand der lading bij of na de lossing. 33.

i. De scheepsverklaring kan niet gezegd worden opgemaakt te zijn voor den Consul, indien dezelve gepasseerd is voor een Notaris, die Vice-Consul was, maar niet quà talis dezelve opgenomen heeft. 17.

k. Een protest door den kapitein afgelegd kan de scheepsverklaring niet vervangen. 17.

l. Het is geen bepaald vereischte, dat de scheepsverklaring zij eene op zich zelve staande verklaring van het scheepsvolk, maar zij kan ook uittreksels uit het journaal bevatten. 40.

m. Eene scheepsverklaring, die slechts voorloopig is afgelegd, kan niet als bewijs in regten gelden. 64.

n. Zij moet bevatten een verhaal van hetgeen de declaranten zelven gezien en bijgewoond hebben. 64.

o. Zij moet afgelegd worden door de tijdens het sinister zich aan boord bevindende matrozen. 64.

p. Indien er zich ter plaatse der stranding hier te lande geen Kantonregter bevindt, en de scheepsverklaring voor een Notaris is

Totale schade.

Bewijs daarvan 15. 23.

Zij is niet aanwezig, indien de verzekerden, op grond van te hooge vracht, het overschot der lading weigeren in ontvang te nemen.

Zie ook *Gebrek aan tijdingen.*

Termijn binnen welken de scheepsverklaring moet afgelegd worden. Zie Scheepsverklaring b. c. d.

U.

Usantie. Zie Gewoonte.

V.

Verandering van koers.

Zie opmerkingswaardige feitelijke beslissingen 2. 14. 15. 35. 38.

Willekeurig is de verandering, indien zij niet veroorzaakt is door evenementen, waarvoor de verzekeraars aansprakelijk zijn. 55. (Uncas).

De schade door zeeëvenementen daarna opgekomen, zijn dan ook niet voor rekening van assuradeurs. 55.

Evenzoo is eene willekeurige koersverandering het aandoen van eene haven, die in de polis niet vermeld is, doch in de koers ligt, buiten erkende noodzakelijkheid voor schip en lading. 66. (Klazina).

Indien in de polis gestipuleerd is *met vrijheid om haven X aan te doen om orders,* en in die haven wordt last gegeven om naar eene haven van een ander eiland of gewest te zeilen, dan in de polis is vermeld, is de verzekeraar niet meer aansprakelijk en herleeft zijne verbindtenis niet meer. 66.

Zie over verandering van koers om proviand in te nemen. 68.

Verpligting van den verzekerde.

De verzekeraar kan zich niet ontslagen achten van de verpligting tot vergoeding der verzekerde som, op grond dat de verzekerde zich niet verzet heeft tegen de geregtelijke uitkeering van het provenu van het schip, tenzij de verzekeraar bewijze, dat een verzet tegen gemelde uitkeering het resultaat zou hebben opgeleverd, dat de verzekerde het hem toekomende geheel of gedeel-

telijk zou hebben kunnen verhalen, en alzoo door zich niet te verzetten de belangen der verzekeraars verwaarloosd heeft. 21.

Zie ook *Schade* en *Schade (Bewijs van).*

Verzekerde reis.

a. De polis alleen bewijst niet de verzekerde reis, indien b.v. twee scheepsverklaringen van eene andere dan de verzekerde reis spreken. 11.

b. Indien verzekerd is van het N. Diep via Londen naar eene haven in Australie en van daar naar Java, is zulks als eene enkele verzekerde reis te beschouwen, omdat de terminus a quo en de terminus ad quem der verzekering de eenheid der verzekerde reis constitueren. 42.

c. Evenzoo is het ééne reis, indien verzekerd is uit en te huis, met uitdrukkelijk beding, dat de schaden op de uit en te huis reis vallende, zouden moeten betaald worden, alsof iedere reis afzonderlijk ware verzekerd. 46. 49.

d. In materie van zeeässurantie geldt de regel, dat elke verzekerde vaart, hoe zamengesteld zij ook zijn moge, wat de gevolgen der assurantie betreft, eene enkele reis daarstelt; de zin van dien regel is echter niet, dat, waar twee reizen, al is het dan ook bij één polis, blijken verzekerd te zijn, die twee reizen slechts als eene aan te merken zijn, maar veeleer dat in materie van assurantie niet geteld worden de verschillende koersen of reizen, die een schip in zeevaartkundigen zin mag hebben afgelegd, als b. v. de heenreis naar eene plaats en de terugreis van daar, het aandoen van een aantal tusschen gelegene plaatsen enz., maar door de reis, hoe zamengesteld ook, diegene wordt verstaan, welke door de polis als een verzekerd geheel wordt aangewezen. 59.

Verzekering op goede en kwade tijdingen. Zie Goede en kwade tijdingen.

Verzekering op goederen.

Bewijs van de werkelijke inlading. Getuigen verhoor admissibel. 16.

Cognossementen inhoudende de clausule, *maat en inhoud onbekend*, en zulks bevestigd onder eede door den kapitein, zijn volgens den Code de Commerce niet onvoorwaardelijk te admitteren als eenig en voldoend bewijs van inlading en interest. 16.

Evenmin manifest, factuur en ongeteekende lijst der goederen. 16.

Door eene verklaring der administratie der in en uitgaande

regten wordt de inhoud en het gewigt van de ingeladene goederen voldoende geconstateerd. 16.

Het cognossement eenige der vereischten van art. 507. K. of 281 C. d. C. missende, kan niet als bewijs der inlading gelden. 50.

Zie een geval waar de handteekening van den schipper door een kruisje vervangen was. 50.

Over de clausule bij verzekering op goederen *vry van beschadigheid, ten ware de goederen door schipbreuk meerder dan* $50^0/_0$ *schade of beschadigdheid hadden.* Zie *Schipbreuk.*

Verzekering op Vrachtpenningen en Subsidiair op behouden varen. Zie Behouden varen. ij.

Verzekering voor een derde.

Tegen het vermoeden van art. 267. K., is het tegenbewijs admissibel 5. Zie ook 2. *Assurantie ten gemeenen nutte* en *Premie.*

De verzekering voor een derde, zonder eenige vermelding of zulks uit kracht eener lastgeving of buiten weten van den belanghebbende heeft plaats gehad, heeft niet ten gevolge de nietigheid van de verzekering, maar alleen dat de vordering aan den verzekerde moet worden ontzegd, omdat hij geen belang heeft. 36. Zie ook *Commissionnair* en *lastgeving.*

Verzuim van den Schipper. Zie Gebrek aan tijdingen, Scheepsverklaring en Schuld en schelmerij van den schipper.

Verzwijging van omstandigheden. 21. 27 en 50.

a. Het is geene verzwijging in den zin van art. 251. K. indien de verzekerde niet heeft opgegeven de aanteekening van den schipper op het cognossement, houdende vermelding van den slechten staat der goederen. 25.

b. Het verzwijgen van de waarachtige reize en destinatie van een schip, gepaard met het binnenloopen in eene noodhaven, stelt eene omstandigheid daar, die aanleiding geeft om de verzekering nietig te verklaren. 10.

c. De te hooge waardering van het interest kan niet leiden tot eene nietigverklaring der verzekering, doch heeft slechts ten gevolge, dat de verzekering maar tot het beloop van het wezenlijk belang geldig is. 60. Zie ook *Nietigheid* en *Renuntiatie.*

Vloeibare waren.

Begrip. 26.

Talk behoort daar niet toe. 26.

Arbitrale Uitspraken.

Arbitrale Uitspraken.

ROTTERDAM.

'S GRAVENHAGE.

GRONINGEN.

[1] Zie ook Bijvoegsel pag. 592.

Vonnissen der Regtbank.

Arresten van het Hof.

[1] Zie ook Bijvoegsel pag. 591.

Arresten van het Hof.

Arrest. van den Hoogen Raad.

NAMEN DER SCHEPEN.

---

[1] Zie ook Bijvoegsel pag. 591.
[2] " " " " 592.

ZINSTORENDE DRUKFEILEN.

Pag. 17	regel 13	van boven	250.268.431 *W. K.*,	lees	250.268 *W. K.* 431 *R.*
″ 18	″ 17	″ onder.	431 *W. v. K*,	″	431 *R.*
″ 42	″ 8	″ boven	690 N°. 20.	″	699 N°. 20.
″ 210	medio		*Arrest van* 18 *Maart* 1839,	″	*Arrest v.* 18 *Maart* 1859.
″ 219	regel 2	van onderen	*vragen, ter*	″	*vragen, die ter.*
″ 401	medio		*Persiaansche,*	″	*Peruaansche.*

